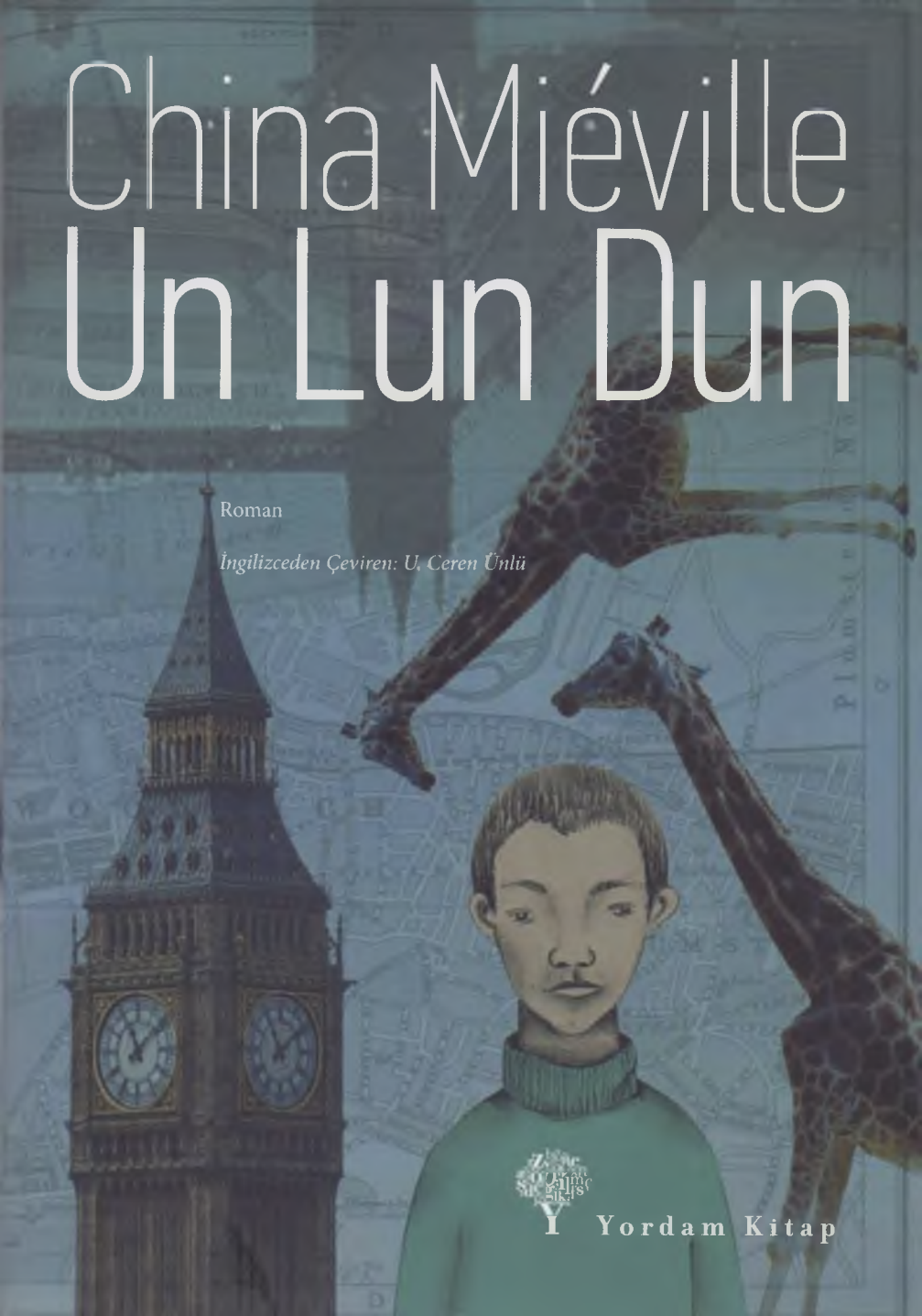
China Miéville

Un Lun Dun

Roman

İngilizceden Çeviren: U. Ceren Ünlü

Yordam Kitap

China Miéville (1972)

Britanyalı fantastik edebiyat yazarı. Cambridge Üniversitesi'nde sosyal antropoloji öğrenimini tamamlayan Miéville, yüksek lisans ve doktora derecelerini London School of Economics'te Uluslararası İlişkiler alanında almıştır. Doktora tezi, *Between Equal Rights: A Marxist Theory of International Law* adıyla 2005'te kitaplaştı. Miéville, Warwick Üniversitesi'nde yaratıcı yazarlık dersleri vermektedir.

China Miéville, yarattığı fantastik edebiyatı tuhaf kurgu olarak tanımlıyor. Fantastik edebiyatı ticarileşmeden ve tutucu klişelerden kurtarmayı amaçlayan Miéville'in politik duruşunu, fantastik romanlarından takip edebilmek mümkündür. Marksist tutumu romanlarında olduğu kadar, edebiyatla ilgili kuramsal duruşunda da belirgindir. Yordam Kitap'ın yayınladığı ve yayınlayacağı romanları şunlardır: *Kral Fare* (*King Rat*, 1998; Türkçesi 2010), *Perdido Sokağı İstasyonu* (*Perdido Street Station*, 2000; Türkçesi 2011), *Yara* (*The Scar*, 2002), *Demir Konsey* (*Iron Council*, 2004), *Şehir ve Şehir* (*The City & The City*, 2009; Türkçesi 2012), *Kraken* (2010).

İlk romanı *Kral Fare* ile hem Uluslararası Korku Cemiyeti hem de Bram Stoker ödüllerine aday gösterilen China Miéville, çok sayıda ödül kazanmıştır. *Perdido Sokağı İstasyonu* ile 2001 yılında kazandığı Arthur C. Clarke ve Britanya Fantezi ödülleri, *Yara* ile 2003'te kazandığı Britanya Fantezi ödülü, *Demir Konsey* ile 2005'te kazandığı Arthur C. Clarke ödülü, *Şehir ve Şehir*'le kazandığı Arthur C. Clark, Hugo ve Nebula ödülleri, bunlardan bazılarıdır.

Eserin orijinal adı:
Un Lun Dun
(2007, Londra: Macmillan)

UN LUN DUN
(LON DRA KİS)

China Miéville

Resimleyen
China Miéville

İngilizceden Çeviren
U. Ceren Ünlü

Yordam Kitap: 161 • Un Lun Dun (Lon dra kis) • China Miéville • ISBN 978-605-5541-11-8
Çeviri: U. Ceren Ünlü • *Düzeltme:* Filiz Çomuk
Kapak ve İç Tasarım: Savaş Çekiç • *Sayfa Düzeni:* Gönül Göner - Tuğçe Turcan
Birinci Basım: Eylül 2012 • *Yayın Yönetmeni:* Hayri Erdoğan
© China Miéville, 2007; © Yordam Kitap 2009
(Telif hakları Anatolialit aracılığıyla alınmıştır)

Yordam Kitap Basın ve Yayın Tic. Ltd. Şti. (Sertifika No: 10829)
Çatalçeşme Sokağı No: 19 Kat: 3 Cağaloğlu 34110 İstanbul
T: 0212 528 19 10 F: 0212 528 19 09
W: www. yordamkitap. com E: info@yordamkitap. com

Baskı: Pasifik Ofset (Sertifika No: 12027)
Cihangir Mah. Güvercin Caddesi Baha İş Merkezi A Blok
Haramidere - İstanbul
Tel: 0212 412 17 77

roman

UN LUN DUN
(LON DRA KİS)

Oscar'a

Sıradan bir binanın göze batmayan bir odasında, bir adam oturmuş, pek de sıradan olmayan teoriler üzerine kafa yoruyordu.

Adam, şişelere ve deney tüplerine doldurulmuş parlak kimyasal maddeler, grafikler, ölçü aletleri ve etrafında kale gibi yükselen kitap yığını arasında kaybolmuştu. Birbirine dayadığı kitapların çeşitli sayfaları açık duruyordu. Aynı anda birkaçını birden okuyordu sanki. Ölçüp biçiyor, notlar alıyor, aldığı notların üzerini karalıyor, tarihin, kimyanın ve coğrafyanın gerçeklerini avlamaya çalışıyordu.

Hızlı hızlı yazan kaleminin hışırtısını ve gelen ilhamla rastgele mırıldanmalarını saymazsak, pek sesi çıkmıyordu. Belli ki çok zor bir şey üzerine çalışıyordu. Ama kendi kendisine söylenmesinden ve çiziktirdiği ünlem işaretlerinden anlaşıldığına göre, yavaş yavaş ilerleme kaydetmekteydi.

Adam, yapmakta olduğu iş için uzun yollar katetmişti. Olanca dikkatiyle işine gömüldüğünden, etrafındaki ışığın doğal olmayan bir hızla zayıfladığını fark etmesi epey zaman aldı.

Bir anda bastıran garip bir karanlık, pencereleri sarmaladı. Garip bir sessizlik etrafını kuşatmıştı. Sesin yokluğundan çok, yırtıcı bir sessizliğin varlığıydı bu.

Adam, sonunda kafasını kaldırdı. Kalemini yavaşça bırakıp sandalyesinden kalkmadan arkaya döndü.

"Kim o?" dedi. "Profesör? Oradaki siz misiniz? Bakan da orada mı...?"

Hiçbir yanıt gelmedi. Koridordaki ışık gittikçe zayıflıyordu. Adam, kapının buğulanmış camından, karanlığın aldığı şekli görebiliyordu. Yavaşça ayağa kalktı. O tuhaf kokuyu duyunca, gözleri yuvalarından fırladı.

"Yani..." diye fısıldadı. "Yani, bu sensin."

Hiçbir yanıt gelmedi,- ama kapının diğer yanından yalnızca kahkaha olabilecek belli belirsiz bir gurultu yükseldi.

Adam yutkundu ve bir adım geri gitti. Suratı kaskatı kesilmişti. Duman'ın kapı kenarlarından daha yoğun bir şekilde süzülüp fırıl fırıl dönerek üzerine doğru gelmesini izledi. Notlarına uzandı. Hızlı davranıp tavandaki havalandırma borusunun altına bir sandalye çekti. Korkmuş fakat kararlı görünüyordu- ya da kararlı fakat korkmuştu.

Duman yaklaşmaya devam ediyordu. Daha sandalyeye tırmanamadan, başka bir gurultu-kahkaha sesi yükseldi. Adam yüzünü kapıya çevirdi.

KISM 1

Zanna ve Deeba

1

Saygılı Tilki

Hiç şüphe yoktu: Kaydırağın arkasında bir tilki vardı. Ve oturmuş bakıyordu.

"Bizi izliyor, değil mi?"

Oyun alanı çocuklarla doluydu. Gri formalarının eteklerini uçura uçura koşuşturuyor, topları tekmeleyip oraya buraya goller atıyorlardı. Bütün bu bağırış çağırışın ve oyunların ortasında, birkaç kız durmuş tilkiyi izliyordu.

"Kesinlikle öyle. Durmuş, bizi izliyor," dedi uzun boylu sarışın bir kız. Otların ve deve dikenlerinin arkasında duran hayvanı açıkça görebiliyordu. "Ama neden hareket etmiyor?" Yavaşça tilkiye doğru yürümeye başladı.

Arkadaşları, ilk önce, hayvanın bir köpek olduğunu düşünüp gevezelik ederek ona doğru sallana sallana yürümeye başlamışlardı. Ama asfalt yolun yarısına geldiklerinde, onun bir tilki olduğunu anladılar.

Soğuk, bulutsuz bir sonbahar sabahıydı ve güneş olanca ışığıyla parlıyordu. Hiçbiri, görmekte oldukları şeyin gerçek olduğuna inanamıyordu. Onlar yaklaşırken, tilki kıpırdamadan durmaya devam etti.

Çantasını bir omzundan diğerine geçirirken, "Daha önce de bir tilki görmüştüm," diye fısıldadı Kath. "Babamla birlikte kana-

lın kenarında geziniyorduk. Bana Londra'da bunlardan bir sürü olduğunu söyledi, ama tabii onları genelde görmüyoruz."

"Şu anda koşarak kaçıyor olmalıydı," dedi Keisha tedirgin bir sesle. "Ben burada kalıyorum. Baksanıza, çok sivri dişleri var."

"Seni daha iyi yiyebilmek için," diye ona takıldı Deeba.

"O bir kurttu, akıllım," dedi Kath.

Kath ve Keisha geride kaldılar: Sarışın arkadaşları Zanna, yavaşça tilkiye yaklaştı. Deeba da her zamanki gibi onun yanındaydı. Tilkinin, hayvanlara özgü o korkuyla, kavisler çize çize kaçıp çitin altından sıvışmasını umarak, daha da yaklaştılar. Ama hiç de bekledikleri gibi olmadı.

Kızlar daha önce hiç böyle hareketsiz duran bir hayvan görmemişlerdi. Garip olan şey hareket etmemesi değildi: Tilki hızla ve çılgınca *hareketsiz*di. Kaydırağa iyice yaklaştıklarında, çizgi filmlerdeki avcılar gibi, abartılı bir şekilde sürünmeye başladılar.

Tilki, gözlerini kibarca Zanna'nın uzanan eline dikti. Deeba kaşlarını çattı.

"Evet, izliyor," dedi Deeba. "Ama *bizi* değil, *seni* izliyor."

Susanna adından nefret eden, ama ona "Sue" denmesinden daha da nefret eden Zanna, siteye neredeyse bir yıl önce taşınmıştı ve kısa sürede Kath ve Keisha ve Becks ve diğerleriyle, ama en çok da Deeba ile arkadaş olmuştu. Oradaki ilk gününde, Kilburn Ortaokulu'na doğru yol alırken, Deeba kimsenin yapamadığını yapmış, Zanna'yı güldürmüştü. O günden beri, Zanna neredeyse, Deeba da oradaydı. Zanna'da ilgi çekici bir şey vardı. Sporda, derslerde ve dansta fena sayılmazdı; ama ondaki her neyse, daha farklı bir şeydi: Her şeyi yeterince iyi yapıyordu, ama hiçbir zaman sivrilip göze çarpacak kadar iyi değildi. Uzundu ve dikkat çekiyordu, ama bunu kullanmazdı; tersine, arka planda kalmak istiyor gibi bir hali vardı. Maalesef, bunu da tam anlamıyla becerebildiği söylenemezdi. Onunla geçinmek kolay olmasaydı, bu özelliği başına bela olabilirdi.

Bazen arkadaşları ona nasıl yaklaşacaklarını pek bilemez, Zanna'dan çekinirlerdi. Deeba'nın bile, Zanna'nın biraz karanlık ve hayalci olduğunu kabul ettiği olmuştu. Bazen bir köşeye çekilip hülyalara dalar, gözlerini göğe kilitler ya da anlattığı şeyin ipini elinden kaçırırdı.

Gelgelelim tam şu anda, Deeba'nın biraz önce söylemiş olduğu şey üzerine aşırı odaklanmıştı.

Zanna ellerini beline dayadı ve bu ani hareketi bile tilkiyi zıplatamadı.

"Bu doğru," dedi Deeba. "Baksana, gözlerini senden alamıyor."

Zanna, gözlerini tilkinin nazik ve kurnaz bakışına çevirdi. Kızların hepsi izliyordu. Ve tilki sanki gözleriyle buluşan bu gözlerin içinde kaybolmuş gibiydi.

... Dikkatleri teneffüs sonunda çalan zille dağılıncaya kadar böyle sürüp gitti bu. Kızlar, kırpıştırdıkları gözleriyle birbirlerine baktılar.

Tilki en sonunda hareket etti. Gözlerini Zanna'dan ayırmadan kafasını eğdi. Bu hareketten sonra, sıçradı ve gözden kayboldu.

Deeba, Zanna'ya bakarak mırıldandı: "Bu iş garip bir hâl almaya başladı."

2

İşaretler

Günün geri kalanında, Zanna arkadaşlarından kaçmaya çalıştı. Onu en sonunda öğle yemeği kuyruğunda yakaladılar; ama Zanna sinirli bir tavırla kendisini rahat bırakmalarını söyleyince, hiç seslerini çıkarmadan uzaklaştılar.

"Boş versenize," dedi Kath. "Ne kadar kaba olduğunu görmüyor musunuz?"

"Bence kafayı yemiş," dedi Becks ve kafalarını havalı bir edayla çevirip tafra satarak yürüyüp gittiler. Yalnızca Deeba olduğu yerde kaldı.

Zanna'yla konuşmaya çalışmadı. Bunun yerine, düşünceli düşünceli onu izliyordu.

Akşamüstü, okuldan sonra, Zanna'yı bekledi. Zanna, okul sonrası koşuşturmaca içinde onu atlatmaya çalıştı, ama Deeba buna izin vermedi. Çaktırmadan ona yaklaştı ve birden koluna girdi. Zanna sinirli görünmeye çalıştı, ama uzun süre rol yapamadı.

Ağzından şu sözler döküldü: "Ah Deebs... neler oluyor?"

Oturdukları siteye kadar yürüdüler ve Deeba'ların evine yöneldiler. Deeba'nın şamatacı ve geveze ailesi bazen onu çileden çıkarırdı, ama bütün bu hayhuy içinde, genellikle her türlü tartış-

ma için rahat bir ortam bulabiliyorlardı. Her zamanki gibi, kızlar yürürken, insanlar kafalarını çevirip onlara baktılar.

Birlikte komik bir çift oluyorlardı. Deeba sıska arkadaşından daha kısa, daha şişman, daha dağınıktı. Zanna'nın arkadan sıkıca toplanmış sarı saçlarının tersine, Deeba'nın siyah saçları, her zamanki gibi özgürlüğünü ilan ederek, atkuyruğundan fırlamıştı. Zanna sessiz dururken, Deeba durmadan ona iyi olup olmadığını soruyordu.

Eve gelince, "Merhaba Bayan Resham, merhaba Bayan Moon," diye şakıdı Deeba'nın babası. "Nasılsınız efendim? Size birer fincan çay ikram edebilir miyim, hanımlar?"

"Hoş geldin, canım," dedi Deeba'nın annesi. "Neler yaptın bugün? Merhaba Zanna, sen nasılsın bakalım?"

Deeba'nın annesi ve babası gözlerinin içi parlayarak ona bakarlarken, Zanna her zamanki gibi tedirgin bir memnuniyetle gülümsedi ve "Merhaba Bay ve Bayan Resham," dedi. "Teşekkür ederim, iyiyim."

"Onu rahat bırak baba," dedi Deeba. Bu sırada, Zanna'yı odasına doğru çekiştiriyordu. "Çaya hayır demeyiz, tabii."

"Yani bugün hiçbir şey olmadı, öyle mi?" dedi annesi. "Yani bize anlatabileceğiniz hiçbir şey yok. Bomboş bir gün geçirdiniz demek! Beni şaşırtıyorsunuz."

Deeba, "*Normal* bir gündü. Her zamankinin aynısıydı, değil mi?" diye cevap verdi.

Deeba'nın annesi ve babası, yerlerinden kalkmadan, onun için hiçbir şeyin değişmemesinin ve günlerin birbirini tekrarlamasının trajedisi üzerine konuşup onu gürültücü bir şekilde teselli etmeye başladılar. Deeba gözlerini devirdi ve odasının kapısını kapattı.

Bir süre konuşmadan oturdular. Deeba, dudak parlatıcısı sürdü. Zanna, öylece oturdu.

Deeba, sonunda, "Ne yapacağız Zanna?" dedi. "Bir şeyler dönüyor."

"Biliyorum," dedi Zanna. "Ve gitgide kötüleşiyor."

Bütün bunların tam olarak ne zaman başladığını söylemek biraz zordu. En azından bir aydır, işler epey tuhaf gidiyordu.

"O bulutu gördüğüm zamanı hatırlıyor musun?" dedi Deeba. "Aynı sana benziyordu."

"O dediğin haftalar önceydi. Hiç de bile bana benzemiyordu bir kere!" dedi Zanna. "Bence biz gerçek olaylara bakalım. Bugünkü tilki. Ve şu kadın. Duvarda yazılı olan şey. Ve mektup. Böyle şeylere."

Garip olaylar dizisi, sonbaharın başında yaşanmaya başlamıştı. O gün, Rose Kafe'de oturuyorlardı.

Kapı açıldığında, hiçbiri dikkat etmemişti. Ama içeri giren kadının, masalarının başına gelip sessizce beklediğini fark ettikleri zaman, tek tek kafalarını çevirip ona baktılar.

Kasketini neşeli bir tavırla alnına düşürmüş olan kadının üzerinde, bir otobüs şoförü üniforması vardı.

"Sözünüzü kestiğim için kusura bakmayın," dedi kadın. "Umarım sizi rahatsız... Ah, sizinle tanışmak ne kadar heyecan verici!" Masadaki herkese gülümsüyordu, ama cümleyi açıkça Zanna'ya söylemişti. "Yalnızca bunu söylemek istemiştim."

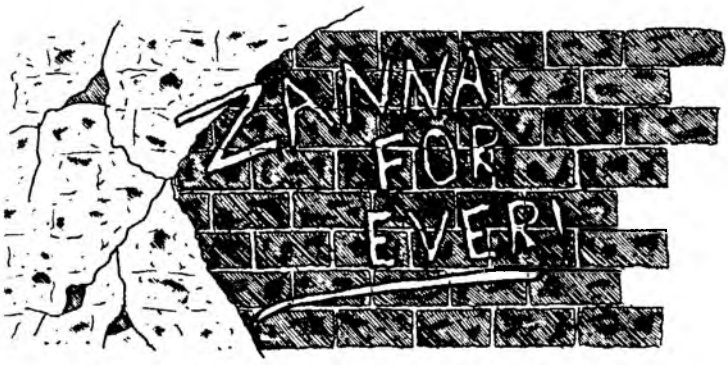
Kızlar bir an için aptallaşıp şaşkınlık içinde bakakaldılar. Zanna bir yanıt gevelemeye çalıştı, Kath "Ne...?" diye püskürdü ve Deeba gülmeye başladı. Bunların hiçbiri kadını rahatsız etmedi ve duraksatmadı. Ağzından anlamsız bir kelime döküldü.

"Şuvazi!" dedi. "Burada olabileceğinizi duymuştum, ama buna inanmamıştım." Bir kez daha gülümseyip kızları yalnız bıraktı. Kızlar, garson gelip sakinleşmelerini rica edene kadar, gergin ve gürültülü bir şekilde gülmeye devam ettiler.

"Kaçık!"

"Kafadan kontak!"

"Adamakıllı *çatlak*!"

Olaylar yalnız bundan ibaret olsaydı, bu da Londra sokaklarında biraz kafayı üşütmüş biri hakkında anlatılan sayısız hikâyeden biri olarak kalabilirdi. Ama bununla bitmedi.

Birkaç gün sonra, Deeba ve Zanna, Iverson Yolu üzerindeki eski köprünün altında yürüyorlardı. Deeba kafasını kaldırınca, acemice çiziktirilmiş bir duvar yazısı gözüne çarptı. Güvercinler için kurulan ağların arkasında, kimsenin erişemeyeceği yükseklikte parlak sarı boyayla şöyle yazılmıştı: SONSUZA DEK ZANNA!

"Vay be! Zanna adında başka biri daha varmış," dedi Deeba. "Ya da epey uzun kolların var. Ya da bir dev sana âşık, Zann."

Zanna, "Kapa çeneni," dedi.

"Doğru söylüyorsun," dedi Deeba. "Sürekli dediğin gibi, senden başka kimsenin adı Zanna değil. İşte şimdi kendi işaretini duvarlara kazıdın."

Bu olaydan kısa bir süre sonra, Guy Fawkes Gecesi'nden* sonraki gün; Londra, şenlik ateşlerine ve havai fişeklere doymuşken, Zanna üzgün bir halde okula geldi.

Sonunda, Deeba'yla yalnız kalınca, Zanna çantasından bir parça kâğıt ve bir kart çıkardı.

---

* İngiltere'de, her yıl 5 Kasım gecesi yapılan, 1605'te Parlamento Binası'na karşı girişilen barut komplosunun başarısızlığının havai fişeklerle kutlandığı bayram. *–çev.*

Dışarıda, ön kapıda bir postacı onu beklemişti. Postacı, ona zarfında isim yazmayan bir mektup uzatıvermişti. Zanna kapıya varır varmaz, adam mektubu ona vermiş ve aniden kaybolmuştu. Deeba'ya göstermeden önce duraksadı.

"Diğerlerine söylemek yok," dedi. "Söz mü?"

Çark döndüğü zaman, sözlerini okudu Deeba, *seninle tanışmayı dört gözle bekliyoruz.*

"Kimden gelmiş?" diye sordu Deeba.

"Bilsem, şu anda korkudan ödüm patlamazdı. Ve üzerinde pul da yok."

"Herhangi bir işaret var mı?" dedi Deeba. "Nereden geldiğini belli edecek? Bu bir *L* mi? Bir *O*? Ve şurada da *...akis* yazıyor, sanırım." Daha fazla okuyamadılar.

"Postacı bana bir şey söyledi," dedi Zanna. "O kadının söylediğinin aynısını. 'Şuvazi,' dedi. Ne olduğumu bilemedim. Sonra onu takip etmeye çalıştım, ama yok oldu."

"Ne demek şimdi bu?" diye sordu Deeba.

"Daha bitmedi," dedi Zanna. "Zarfın içinden, bir de bu çıktı."

Bu, dört köşeli küçük bir karttı. Çok renkli sarmal çizgilerden oluşan, tuhaf tasarımlı, güzel, kibar bir şeydi. Deeba, bunun Londra seyahat kartlarının çılgınca yapılmış bir sürümü olduğunu fark etti. Üzerinde birinci bölgeden altıncıya, otobüslerde ve trenlerde, şehrin dört bir yanında geçerli olduğu yazıyordu.

Kartın ortasındaki noktalı çizginin üzerine dikkatlice basılmış isim şuydu: ZANNA MOON ŞUVAZİ.

İşte o zaman, Deeba, Zanna'ya bütün bunları anne ve babasına anlatması gerektiğini söyledi. O, sözünü tutmuştu ve bunları kimseye söylememişti.

"Onlara söyledin mi?" diye sordu Deeba.

"Nasıl söylerim?" dedi Zanna. "Hayvanlar hakkında, onlara ne diyeceğim?"

Birkaç haftadan beri, köpekler Zanna geçerken duruyor ve onu seyrediyordu. Bir keresinde, Zanna Queen's Parkı'nda otururken, üç sincaptan oluşan küçük bir halay ekibi ağaçtan inmiş,

Zanna'nın önüne birer birer küçük bir fındık ya da tohum bırakmıştı. Yalnızca kediler onu görmezden geliyordu.

"Saçmalık bu," dedi Zanna. "Neler olduğunu bilmiyorum. Ve onlara *anlatamam*. Delirdiğimi zannedecekler. Belki de deliriyorum. Ama sana bir şey söyleyeyim mi?" Sesi, şaşırtıcı derecede güçlü çıkıyordu. "O tilkiye bakarken aklıma geldi. İlk başta çok korkmuştum. Hâlâ ne Kath'la ne de diğerleriyle bu konu hakkında konuşmak istemiyorum. Yani kimseye bir şey söyleme, olur mu? Ama ben de bıktım artık. Bir şeyler mi oluyor? Peki. Ne olacaksa, hazırım ben."

Dışarıda fırtına kopuyordu. Gök gürlüyor, şiddetli bir yağmur yağıyordu. Saçakların altına sığınanlar mı ararsın, paltolarına sarınıp koşturanlar mı, herkes yağmurdan kaçıyordu. Kızlar oturmuş, Deeba'nın penceresinden, şiddetli rüzgârın savurduğu şemsiyeleriyle dans edip güreşen insanları seyrediyorlardı.

Zanna evden ayrıldıktan sonra, tasmalı, gülünç minik bir köpekle saçak altına sığınmış bir kadının önünden geçti. Köpek, onu görür görmez, acayip bir ağırbaşlılıkla ayağa kalktı.

Kafasını kibarca öne eğdi. Zanna küçük köpeğe baktı ve hayvanın selamına şaşırdığı kadar kendi tepkisine de açıkça şaşırarak, köpeğe karşılık verip o da kafasını eğdi.

3

Duman'ın Ziyareti

Ertesi gün, Zanna ve Deeba, bütün çamurlu su birikintilerinde kendi yansımalarını izleyerek, oyun alanını turladılar. Çamura bulanmış darmadağınık çöpler, duvarların önünde pusuya yatmıştı. Bulutlar hâlâ kapkaraydı.

Kendisininkini döndürerek, "Babam şemsiyelerden nefret eder," dedi Deeba. "Her yağmur yağdığında aynı şeyi söyler. [Havanın nemli olmasının, göz seviyesinde sivri değnekler savurmaya karşı çıkan olağan makul tabuyu alaşağı etmek için yeterli bir sebep olduğunu düşünmüyorum.]

Oyun alanının kenarından, saygılı tilkinin durduğu yerin yakınından, okul duvarının üzerinden, birkaç insanın geçmekte olduğu sokağı görebiliyorlardı.

Zanna'nın gözüne bir şey takıldı. Tuhaf ve belirsiz bir şey. Sokağın sonundaki oyun alanının yanında, yol üzerinde kara duman lekeleri gözüküyordu.

"Orada bir şey var," dedi Zanna. Gözlerini kıstı. "Sanırım, hareket ediyor."

"Gerçekten mi?" dedi Deeba.

Gökyüzü, doğal olmayan bir şekilde, ufuktan ufka devasa gri bir çarşaf gerilmiş gibi düz görünüyordu. Hava durgundu. Belli belirsiz koyu lekeler kıvrılıyor ve gözden kayboluyordu ve sokak eski olağan haline geri dönüyordu.

"Bugün..." dedi Deeba, "Bugün, normal bir gün değil."

Zanna kafasını salladı.

Kuşlar kavis çizerek uçtu ve bir grup serçe aniden fırlayıp Zanna'nın kafası etrafında cıvıltılı bir hale oluşturdu.

Aynı gün öğleden sonra, Fransızca dersleri vardı. Zanna ve Deeba derse pek aldırış etmiyorlar, camdan dışarı bakıp defterlerine tilkiler ve serçeler ve yağmur bulutları çiziktiriyorlardı. Bayan Williams'ın tekdüze homurtusunda bir şey, Zanna'nın dikkatini çekene kadar...

"... choisir..." dediğini duydu. "... je choisis, tu choisis..."

Deeba, "Neler geveleyip duruyor?" diye fısıldadı.

"Nous allons choisir..." dedi Bayan Williams. "Vous avez choisi."

Zanna, "Öğretmenim? Öğretmenim?" dedi. "Son söylediğiniz neydi? Ne anlama geliyor?"

Bayan Williams tahtayı gösterdi.

"Bu mu?" dedi. "Vous avez choisi. *Vous*: ikinci çoğul şahıs, yani siz. *Avez*: ek fiil. *Choisi*: seçmek."

Fransızcada, *choisi*. Okunuşu, şuvazi. İngilizcesi, chosen. Türkçesi, *seçilmiş*.

Dersten sonra, Deeba ve Zanna, okulun kapısında durup işaretleri gördükleri yerlere bir kez daha baktılar. Hâlâ yağmur çiseliyordu ve yağmur, oyun alanlarının üstüne, sanki alanları örten garip bir hava parçası direnç gösteriyormuş gibi yağıyordu.

"Rose Kafe'ye geliyor musunuz?" Kath ve diğerleri arkalarında duruyorlardı.

"Biz... sanırım, biz bir şey gördük," dedi Deeba. "Şimdi tam da şey yapacaktık..."

Sesi yavaşça yok oldu. Zanna'yı takip etti. Arkalarında, itişip kakışan sınıf arkadaşları, ya evlerine ya da annelerinin yanına koşuşturuyorlardı.

Keisha, "Ne arıyorsunuz ki siz?" diye sordu. Kath'la birlikte, birkaç metre ileride, sokağın ortasında durmuş çevresine bakınan Zanna'yı merakla izlemeye başladılar.

* * *

"Hiçbir şey göremiyorum," diye fısıldadı. Diğerleri sabırsızlanıp huysuzlanmış, surat asmaya başlamıştı. Zanna orada uzun süre dikildi. Sesini yükselterek, "Tamam, o zaman" dedi. Kath kollarını bağladı ve tek kaşını kaldırdı. "Haydi gidelim."

Bütün sınıf arkadaşları yavaş yavaş gittiler. Önlerinden birkaç araba geçip kapıdan çıktı ve öğretmenleri de eve doğru yola koyuldular. Kızların oluşturduğu küçük grup sokakta yalnız kaldı. Hava kararırken, sokak lambaları cızırtılar çıkararak yandı.

Yağmur, Deeba'nın şemsiyesinin üzerinde işleyen bir daktilo gibi, hızla yağıyordu.

Deeba, Becks'in, Keisha ve Kath'a "... *ne* yaptığını anlamıyorum..." dediğini duydu. Zanna ayaklarından yağmura benzeyen buğular saçarak, biraz daha önlerine doğru geldi.

Keisha, sinirle, "Şimdi ne oluyor?" dedi.

Pis, ıslak asfaltın birkaç santimetre üstünde, ayaklarını sarmalayan bir duman tabakası vardı.

"Bu... bu nedir?" dedi Kath.

Oluklardan hafif esintiler yükseliyordu. Duman, korkunç ve kirli bir karanlık yayıyordu. Birikintilerden ve sülük dallardan çıkıyor, uzayan sarmaşıklar ya da ahtapot kolları gibi kanalizasyonun metal mazgallarına ulaşıyordu. Dumandan oluşan ipler, düğüm oluyor ve kalınlaşıyordu. Arabaların tekerleklerinin etrafına dolanıyor, motorlarının altına sokuluyordu.

Keisha, "Neler oluyor?" diye fısıldadı. Duman, lağım kanallarından dışarı doğru fokurdamaya başladı. Kimyasal madde ve küf kokusu havaya yayılıyordu. Bir perdeyle sarmalanmışçasına uzaklardan gelen boğuk bir motor sesi duyuldu.

Zanna kollarını açmış ve onları çevreleyen pis kokulu sise yoğunlaşmış, duruyordu. Bir an, üzerlerine şakır şakır yağan yağmur, Zanna'nın kafasının birkaç milimetre *üzerinde*, kızgın demire düşen damlalar misali buharlaşıyormuş gibi göründü. Deeba gözlerini dikip bakıyordu, ama karanlık akıntılar arkadaşını gizliyordu.

Motor sesi yükseldi. Bir araba yaklaşıyordu. Yoğun duman, kızların üstünü bir kefen gibi örtmüştü. Panik içinde kekelediler ve birbirlerine seslenmeye çalıştılar. Neredeyse hiçbir şey göremiyorlardı.

Motorun sesi arttı ve yansıyan sokak ışıkları, dumanlar arasından bir anlık göz kırptı.

Zanna, "Bekleyin bir saniye," diye bağırdı.

Sisin içinden aniden ışıyan farlar, Zanna'nın üstüne doğru ilerlemeye başladı. Deeba, gölgeye dönüşmüş arkadaşını, ışıklar ona doğru geldiğinde ustaca yana kaçarken gördü. Işığın vurduğu elleri, kor gibi parlıyordu.

"Bu benim *babam*!" diye bağırdı Zanna. Araba dumanın içine dalarken, hızla ileri atıldı. Sisler arasında bir koşuşturma oldu ve —

— bir *çarpma* sesi duyuldu, bir şey uçtu, sonra ortalık sessizliğe büründü.

Bulutlar aydınlandı ve yağmur durdu. Tuhaf sisler havadan süzülüp yoğun karanlık bir su gibi lağımlara ve oluklara geri döndü, hiç ses çıkarmadan fokurdayarak gözden kayboldu.

Birkaç saniye boyunca, kimse kıpırdamadı.

Ön koltuğunda Zanna'nın kafası karışmış babasının oturduğu araba, yolda bir eğri çizdi. Birileri deliler gibi bağırıyordu. Sarışın biriyse duvarın dibinde yatmaktaydı.

Deeba, "Zanna!" diye bağırdı, ama Zanna yanındaydı. Arabanın çarptığı, yerde hareketsiz yatan kişi Becks'ti.

"Bir doktor bulmalıyız," dedi Zanna ve cep telefonunu çıkarıp ağlamaya başladı. Ama Kath çoktan 999'u aramıştı.

Zanna'nın babası öksürüp sendeleyerek arabadan çıktı.

"Ne... ne... ?" dedi. "Ben tam... neler oldu?" O sırada Becks'i gördü. "Aman Tanrım!" Kızın yanında, dizlerinin üzerine yıkıldı. "Ben ne yaptım?" deyip duruyordu.

Kath, "Ambulans çağırdım," diyordu, ama o dinlemiyordu. Şimdi ışıklar normale dönmüştü ve bilek hizasında dolanan bir sis yoktu. İnsanlar kapılardan ve pencerelerden bakmaya başlamışlardı. Becks, huzursuzca kıpırdandı ve bitkin bir halde inlemeye başladı.

Zanna'mn babası sürekli "Neler oldu?" diye soruyordu. Hiçbiri ne söyleyeceğini bilemiyordu. "Hiçbir şey hatırlamıyorum," dedi Zanna'nın babası. "Uyandım ve –"

Becks, "Çok acıyor," diyerek ağlamaya başladı.

Zanna, Deeba'ya "Olanları gördün mü?" diye fısıldadı. Sesi çatlıyormuş gibi çıkıyordu. "Dumanı, arabayı, her şeyi? Hepsi de *benim* çevremde toplandı. Sanki *beni* yakalamaya çalışıyordu."

4

Gece Gözcüsü

O gece ve onu izleyen iki gece de, Zanna Deeba'ların evinde kaldı. O sırada, bu evi, sitenin bahçesinin diğer yanında kalan kendi evine yeğliyordu.

Zanna'nın babası karmakarışık bir haldeydi. Polisler, ona hikâyeyi tekrar ve tekrar anlattırıyor ve iddia ettiği gibi onu sersemleten dumanı açıklayacak hiçbir "kimyasal sızıntı" izi bulamadıklarını belirtiyorlardı. Bay ve Bayan Moon, sorularla cebelleşirken, Resham'ların Zanna'nın onlarda kalması teklifini minnetle kabul ettiler.

Polis, tabii, kızlara da neler olduğunu sordu, ama Zanna ve Deeba anlayamadıkları şeyi anlatamadılar da.

Deeba, bir polis memurunun annesine "Kızınız tam bir sarsıntı geçirmiş, Bayan Resham," dediğini duydu. "Söyledikleri hiçbir anlam ifade etmiyor."

Zanna, "Bize inanmalarını sağlamalıyız," diye ısrar etti.

"Ne?" dedi Deeba. "'Mazgallardan süzülen sihirli duman,' ha? Bunun gerçekten işe yarayacağını düşünüyor musun?"

Becks'in birkaç kemiği kırılmıştı, ama iyileşiyordu. Ya da en azından, Zanna ve Deeba böyle düşünüyorlardı. Becks onlarla konuşmuyordu. Hastaneye geldiklerinde onları görmüyordu; telefonlarına da çıkmıyordu.

Ve böyle davranan yalnızca o da değildi. Kath ve Keisha da, okulda Zanna ve Deeba'yı görmezden geliyor ve telefonlarına çıkmıyorlardı.

Zanna, Deeba'ya tuhaf bir sesle, "Olanlar için beni suçluyorlar," dedi.

Deeba, "Çok korktular," diye cevap verdi. İki kız, biri yatakta biri çekyatta, gece geç saatte Deeba'nın odasında oturuyorlardı.

"Ve *beni* suçluyorlar," dedi Zanna. "Ve... belki de haklılar."

Yan odada Resham'lar televizyona bağırıyorlardı.

"Dangalaklar!" diyordu Deeba'nın annesi.

"Hepsi de budala," dedi babası. "Şu çevreci kadın hariç, Rawley; o hiç de fena değil. Şu memlekette hayırlı işler yapan bir o var..."

Resham'lar, gecenin köründe yatağa girdikten sonra bile, hep yaptıkları o konuşmayı yapmaya devam ettiler – hani şu hangi siyasetçilerden daha çok nefret ettikleri ve hangilerini sevdikleri (pek azını severlerdi ya) üzerine olan konuşma. Bu sırada, Zanna ve Deeba hâlâ fısıldaşıyorlardı.

"Yaşananlar, bir kaza olmalı," dedi Deeba. "Borularda bir arıza mesela."

Zanna, "Öyle olmadığını söylediler," dedi. "Hem her neyse... sen buna inanmıyorsun ki! Bambaşka bir şey yaşadığımızı biliyorsun. Ve yaşananların bağlantı noktası da..." *Bendim*, Zanna'nın söyleyemediği kelimeydi. Ama söylemeye çalıştığı şeyi, ikisi de biliyorlardı.

Her gün, aynı şeyleri konuştular. Varabildikleri hiçbir sonuç yoktu, ama konuşacakları başka bir şey de yoktu. Kendilerini yorana kadar konuşuyorlar ve sonunda uykuya dalıyorlardı.

Çok daha sonra, gece yarısını birkaç saat geçmişti ki Deeba birdenbire uyanıverdi. Pencerenin hemen kenarında duran yatağında doğruldu ve siteye bir göz atıp onu rahatsız edenin ne olduğunu anlamak için perdeleri biraz araladı. Uzun süre çevreyi sey-

retti. Ara sıra, sigarasının zayıf kırmızı ışığını takip eden telaşlı birini görüyordu. Ama gecenin bu saatinde, beton meydan, büyük metal çöp kutuları, kaldırımlar neredeyse bomboştu.

Zanna'nın bahçenin öbür ucundaki dairesini görebiliyordu. Pencereleri kapkaranlıktı. Rüzgâr avluda helezonlar çiziyor ve Deeba çöp parçalarının dönmesini izliyordu. Hafif bir yağmur yağıyordu. Ay ışığı çamur birikintilerinde parıldıyordu. Uzak bir köşede, tıka basa dolu siyah çöp poşetlerinden oluşmuş bir yığın vardı.

Belli belirsiz bir çıtırtı duyuldu.

Deeba bunun çöpleri eşeleyen bir kedi olduğunu düşündü. Tıpır tıpır yağan yağmur ve atılmış kâğıtların ıslıkları dışında, ortalık sessizdi. Sonra o sesi yine duydu, ısrarlı bir *hart-hart*.

Deeba, arkadaşını uyandırmak için dürtüp "Zanna," diye fısıldadı. "Dinlesene."

İki kız, karanlığın derinliklerine doğru baktılar.

Çöp kutularının gölgesinde, bir şeyler kıpırdıyordu. Poşetler arasından yükselen ıslak kara bir şekil. Işığa doğru hareket etti. Bir kediye, kargaya ya da kayıp bir köpeğe benzemiyordu. Aynı anda hem uzundu hem çırpı gibiydi hem de kanat çırpıyordu.

Gölgelerden çıkarak, bir kanadını uzattı. Işıldayan siyah bir şey, çırpınmaya başladı. Zanna ve Deeba, nefeslerini tuttular.

Çengel-kanatlı yaratık, gösterdiği çaba sonucunda titreyerek, örümceğimsi çamurlu bedenini gölgelerden çekip çıkardı. Zanna'nın evine yaklaşmaya başladı. Karanlıkta, duvarın hemen yanına kıvrıldı, aniden yukarı fırladı ve pencerenin pervazına asıldı.

İki kızın nefesleri kesildi. Yaratık, boğuk sokak lambası ışığında görünür olmuştu.

Bu bir şemsiyeydi.

Uzun süre, garip bir meyve gibi pencerede asılı kaldı. Yağmur şiddetlendiğinde, onu seyreden iki arkadaş, birbirlerine, yalnızca hayal gördüklerini, aslında bunun saatlerdir denizliğe asılı duran

bir şemsiye olduğunu söylemeye başladılar. Ama küçük karanlık şey, yeniden hareket etti.

Kendisini aşağı bıraktı ve acı veren yavaşlığıyla emekleyerek, tekrar karanlığa daldı. Tentesini hafifçe araladı, metal sapıyla betonu kavradı ve kendisini yol boyunca sürükledi. Çarpılmış veya ezilmişti veya hem çarpılmış hem ezilmişti; belki de yırtılmıştı ve görüş mesafesinin dışına, gölgelerin içine doğru yaralı bir şey gibi sürünüyordu.

Avlu bomboştu. Deeba ve Zanna birbirlerine baktılar.

Zanna, "Ah... aman... Tanrım..." diye fısıldadı.

"Ama o..." diye ciyakladı Deeba. "O bir *şemsiye* miydi?"

Zanna, "Bu nasıl mümkün olabilir?" diye sordu. "Ve o yaratığın benim penceremin önünde ne işi vardı?"

5

Bodruma Doğru

İki kız, evden sıvışıp sitenin karanlık gecesine daldılar.

Zanna, "Çabuk ol," diye fısıldadı. "Hemen şuradaydı."

"Yaptığımız çılgınlık," diye tısladı Deeba, ama aynı yarı eğilmiş koşu pozisyonuyla arkadaşının hızına uyarak ilerlemeye de devam etti. "Bir el fenerimiz bile yok."

"Evet, ama öğrenmek zorundayız," dedi Zanna. "Neler *olup* bitiyor?" Karanlığın içinde ve sokak lambalarının titrek halelerinin altında tedirgince çevrelerine bakarlarken, aceleyle üzerlerine geçiriverdikleri kıyafetlerin içinde ürperdiler. Çöp kutularına ve olanaksız casusu gördükleri çöple dolu boşluğa doğru ilerlediler.

Zanna berbat kokan karanlığı kolaçan ederken, Deeba da "Sanırım, uzaktan kumandayla kontrol edilen bir şeydi, değil mi?" dedi. "Ve belki de... bilmiyorum, ama belki de üzerinde bir kamera falan vardı... ve..." Deeba, söyledikleri kulağa gittikçe daha imkânsız gelmeye başlayınca, konuşmayı kesti.

"Gel de bana yardım et," dedi Zanna.

"Ne yapacaksın?"

Zanna, "Bir şey arıyorum," dedi.

"Ne?"

Zanna burnunu tutarak, bir çubukla çöp tenekesini ve dışarı taşmış çöpleri karıştırıyordu.

Deeba, "Orası fareler ve daha başka zımbırtılarla doludur," dedi. "Bırak eşelemeyi."

"Baksana," dedi Zanna. "Şunu gördün mü?" Eliyle, sitenin betonu üzerindeki birçok çizgiden birini gösterdi.

Yalnızca hafifçe belli olan leke, çöplükten çıkıp Zanna'ların karanlık alt kat pencerelerine kadar uzanıyordu.

"Bizim casus. Bunlar, onun izleri."

Zanna, ellerinin ve dizlerinin üzerinde doğruldu.

"Bak, gördün mü?" dedi. "Burada tırmalama izlerini görebilirsin. Casusumuzun şeyleriyle... yani... metal tırnaklarıyla kazdığı yerleri."

"Öyle diyorsan," dedi Deeba. "Haydi *gidelim*."

"Bak. Benim odamı izliyor ya da dinliyordu ya da her neyse. Şimdi nereye gittiğine bakalım."

"Neyin peşinde olduğumuzu bile bilmiyoruz." Deeba, dikkatlice eğilmiş karanlık site sokaklarında izleri süren Zanna'yı takip ediyordu. Arkadaşının omuzları üzerinden zar zor bakarak, Zanna'nın gördüğü izleri yakalamaya çalışıyordu.

"Şu anda, tam bir deli gibi görünüyorsun," diye fısıldadı Deeba. "Biri seni görecek olsa, kim bilir hakkında ne düşünür?"

"Kimin umurunda? Zaten kimsecikler de yok ortada. Biri gelirse de, hemen sıvışırım."

"Hiçbir şey göremiyorum ki."

"İşaretler var ya," dedi Zanna. "*İzler*."

Zanna, koca binaların kahverengi beton duvarları arasından, sitenin arkalarına doğru ilerledi. Birlikte, bütün kulelerin arkasındaki ölü bölgenin sonuna doğru ilerlediler. Duvarlardan, tenekelerden, araba garajlarından ve çöplerden oluşan bir labirentin içine daldılar. Deeba, endişeyle etrafı süzüyordu.

"Haydi Zann," dedi. "Nerede olduğumuzu bile bilmiyoruz."

Zanna, "İçimde bir his var..." dedi. Aklı başından gitmiş, kendisinden geçmiş bir hali vardı.

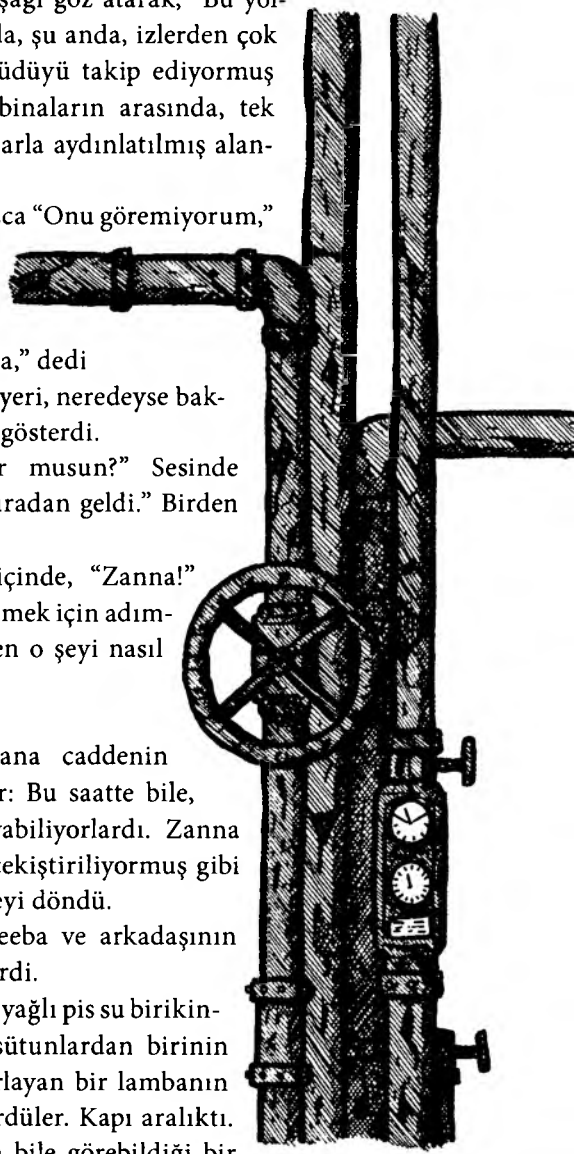
Yavaşlamadan aşağı göz atarak, "Bu yoldan..." dedi. Aslında, şu anda, izlerden çok bir anıyı ya da içgüdüyü takip ediyormuş gibiydi. Kocaman binaların arasında, tek tük sarı sönük ışıklarla aydınlatılmış alanda durakladı.

Deeba, huzursuzca "Onu göremiyorum," dedi. "Burada hiçbir şey yok."

Dalgın bir edayla, "Evet, burada," dedi Zanna. İşaret ettiği yeri, neredeyse bakmadan, parmağıyla gösterdi.

"Şurayı görüyor musun?" Sesinde şaşkınlık vardı. "Buradan geldi." Birden hızlandı.

Deeba, dehşet içinde, "Zanna!" dedi ve ona yetişebilmek için adımlarını açtı. "Hem sen o şeyi nasıl *görüyorsun*?"

Göremedikleri ana caddenin çok yakınındaydılar: Bu saatte bile, araba trafiğini duyabiliyorlardı. Zanna bir şey tarafından çekiştiriliyormuş gibi hareket ederek, köşeyi döndü.

"Bekle," dedi Deeba ve arkadaşının arkasında görünüverdi.

Önlerinde, gayet yağlı pis su birikintileriyle çevrilmiş sütunlardan birinin dibinde, zayıfça parlayan bir lambanın altında, bir kapı gördüler. Kapı aralıktı. Eşiğinde, Deeba'nın bile görebildiği bir yağ lekesi vardı.

Zanna'ya gözlerini dikerek, "Kesinlikle olmaz," dedi Deeba. "O kapıdan içeri *girmiyorsun*..."

Zanna, içeri adımını attı. Arkasından, "Bekle! Bekle!" diye bağıran Deeba geliyordu.

Zanna, pek yüksek olmayan bir sesle, "Orada biri var mı?" diye sordu. Deniz seviyesinin altında, dar bir koridordaydılar. Tek açıklık, örümcek ağlarıyla pütürlenmiş ve böcek kabuklarıyla beneklenmiş, tavana yakın güdük pencerelerdi. Bir ya da iki ampul, ışık istifleyen cimriler gibi memnuniyetsizce ışık yayıyordu.

"*Gidiyoruz*," dedi Deeba. "Burada hiçbir şey yok."

Borular ve kablolar, duvarları sarmalamıştı. Sayaçlar, tik tak ediyordu.

"Hey!" dedi Zanna.

Koridorun sonunda geniş bir bodrum vardı. Neredeyse bütün apartman bloğunun altını kaplıyor olmalıydı. Duvarlarda eski aletler asılıydı; yoğun çamura bulanmış ipler, çuvallar, paslı bisikletler ile kurumuş ve ısınmış bir buzdolabı. Orada burada belli belirsiz ışıklandırmalar vardı ve sokak lambalarından gelen ışık, kirli pencerelerden süzülüyordu. Kızlar, trafiğin gürültüsünü duyabiliyorlardı.

Odanın ortasında, sayaçlardaki göstergelerin yukarı ve aşağı fırladığı ve basıncın büyük demir vanalarla dengelendiği bir boru direği bulunuyordu. Direğin hareketsiz merkezinde, çok eski ve ağırmış gibi görünen, dümen büyüklüğünde bir vana vardı. Vananın, kocaman bir denizaltının hava kilidini açacakmış gibi bir hali vardı.

Deeba, "Haydi gidelim," diye fısıldadı. "Burası çok korkunç."

Ama Zanna ayaklarını sürüyerek, yavaşça ileri doğru yürüdü. Uyurgezer gibi hareket ediyordu.

"Zanna!" Deeba, kapıya doğru geri çekildi. "Bir *bodrumda yalnızız*. Ve burada olduğumuzu kimse bilmiyor. *Hadisene*!"

"Burada daha çok yağ var," dedi Zanna. "O şey... o şemsiye buradaydı."

Bir araştırmacı edasıyla, büyük vanaya dokundu.

"'... çark döndüğü zaman,'" dedi kendi kendisine.

"Ne?" dedi Deeba. "Hadi gidelim. Geliyorsun, değil mi?" Arkasını dönmüştü. Zanna vanayı kavradı ve çevirmeye başladı.

Vana, ilk başta, yavaş hareket ediyordu. Zanna epey ter döktü. Paslı vana gıcırdıyordu.

Hareket ettikçe, ışığa bir şeyler olmaya başladı.

Deeba donup kaldı. Zanna önce tereddüt etti, sonra vanayı birkaç derece daha çevirdi.

Işık değişmeye başlamıştı. Titreyip alevleniyordu. Odadaki tüm sesler, zayıflıyordu. Deeba arkasını döndü.

"Neler oluyor?" diye fısıldadı.

Zanna vanaya sertçe asıldı ve her hareketiyle ışık ve ses biraz daha sönükleşti. Vana biraz daha döndü.

"Hayır," dedi Deeba. "Dur. Lütfen."

Zanna, vanayı birkaç santim daha çevirdi. Ses ve ışık titreşti. Odadaki bütün ampuller alevlendi. Olanaksızdı ama, sanki dışarıdan gelen araba sesleri de.

Demir çark dönmeye başladı; önce yavaşça, sonra daha ve daha hızlı. Oda kararıyordu.

Deeba, "Elektriği kapatıyorsun," dedi, der demez de sustu. Zanna ve o, pencerelerden parlayan sokak lambalarının da sönükleştiğini fark etmişlerdi.

Işık azaldıkça, sesler de azaldı.

Deeba ve Zanna, şaşkınlık içinde birbirlerine bakakaldılar.

Zanna vanayı, bir anda yağlanıvermişçesine, kolayca çevirdi. Dışarıdan gelen araba ve kamyonet ve motosiklet sesleri, teypten ya da yan odadaki televizyondan geliyormuş gibi azaldı. Ana caddenin ışıltısıyla birlikte, araçların sesleri de zayıfladı.

Zanna, trafiğin şalterini indiriyordu. O büyük vana, bütün arabaların ve bütün lambaların şalterlerini indirmişti.

Dönen çark, tüm ışıklarla ve seslerle birlikte, Londra'yı da kapatıyordu.

KISIM II

KILBURN'DE DEĞİLİZ

6

Çöp Çetesi

Çark döndü; ışık değişti; ses değişti.

İlk önce, sokak lambalarının dışarıdan gelen belirsiz ışığı sönerek karanlığa dönüşmüştü; şimdi ışık tekrar yükseliyordu, ama bu aydınlıkta bir tuhaflık vardı. Son arabanın motor sesi de giderek uzaklaşmış ve ardından tamamen yok olmuştu. En sonunda, vana yavaşladı ve durdu.

Deeba, ellerini ağzına götürmüş, bu tuhaf karanlık-olmayanda donmuştu. Zanna, uykudan yeni uyanıyormuş gibi, birkaç defa gözlerini kırpıştırdı. İkisi de önce birbirlerine, sonra acayip bir ışıkla tamamen farklı görünen ve olanaksız gölgelerle dolu odaya baktılar.

"Çabuk! Yaptığın şeyi geri al!" Sonunda, Deeba'nın ağzından bir ses çıkmıştı. Vanayı kavradı ve ters yöne döndürmeye çalıştı. Ama yıllardır hareket ettirilmemişçesine inatçıydı vana; kımıldamıyordu bile. "Yardım et," dedi ve Zanna gücünü Deeba'nınkiyle birleştirdi; bu gayret patlaması sonucunda, demiri hareket ettirmeyi başardılar.

Ama vana boşa dönüyordu. Hiçbir şeyi etkilemiyordu. Vınlayarak devrediyordu, ama ışık değişmiyor ya da trafik sesi geri gelmiyordu.

Londra geri gelmiyordu.

"Zanna," dedi Deeba. "Sen ne *yaptın*?"
"Bilmiyorum," diye fısıldadı Zanna. "Bilmiyorum."

Deeba, "Haydi buradan çıkalım," dedi. Zanna, arkadaşının kolunu kavradı ve birlikte koridora doğru koşmaya başladılar.

Garip ışık, içeri girdikleri kapı aralığının köşelerinden, sanki hemen dışarıda dev bir siyah-beyaz televizyon çalışıyormuş gibi parlıyordu. Deeba ve Zanna, son hızla kapıya doğru koştular ve sertçe iterek kapıyı açtılar.

Tökezleyerek dışarı çıktılar. Ve donup kaldılar. Ve çevrelerine baktılar. Ve ağızları, şaşkınlıktan bir karış açık kaldı.

Artık gece değildi ve artık sitelerinde değildiler. Çok, çok başka bir yerdeydiler.

İçeri girdikleri zaman olduğu gibi, kapı yüksek binalar arasındaki bir çöplüğe açıldı; iki tarafta da büyük çöp tenekeleri ve saçılmış çöpler vardı. Ama buradakiler, geride bıraktıkları apartman blokları değildi.

Duvarlar, yukarı doğru yükseldikçe yükseliyordu. Baktıkları her yerde, hatırladıklarını gölgede bırakan, bildiklerinden çok daha karmaşık bir düzenlemeyle ayakta duran ve onları çepeçevre saran devasa beton sütunlar vardı. Birinde bile, ufacık bir pencere olsun yoktu.

Kapı, savrularak kapandı ve tık sesi duyuldu. Zanna, kapıya asıldı: Tabii ki kilitlenmişti. İçinden çıktıkları bina, tuhaf bir ışıltıyla ışıldayarak, dimdik göğe yükseliyordu.

Deeba, "Belki de bu oda... bir tren vagonu gibidir..." diye fısıldadı. "Ve belki odayı baştan başa geçmişizdir... ve... ve sonra da şöyle sanmışızdır..." diye fısıldadı.

Zanna, kapıyı bir kez daha zorlarken, kuşkuyla "Belki de," diye fısıldadı.

"O vanayı neden döndürdün ki?" dedi Deeba.

Zanna, ıstırap çeken bir sesle, "Bilmiyorum," diye karşılık verdi. "Yalnızca... yapmam gerektiğini düşündüm."

Zanna ve Deeba, avunmak için birbirlerinin kollarına yapışıp gözlerini açmış her yere dikkatle bakarak, duvarlar arasındaki geçitlere doğru sürünmeye başladılar.

Deeba, "Annemi arayacağım," dedi ve telefonunu çıkardı. Tuşlara basmak üzereydi ki durdu ve boş boş ekrana bakmaya başladı. Telefonu Zanna'ya gösterdi. Daha önce hiç görmedikleri simgelerle doluydu ekran. Batarya göstergesinin her zaman durduğu yerde tirbuşona benzer bir simge vardı. Şebeke işaretinin yerindeyse, acayip bir resim-yazı bulunuyordu.

Deeba, adres defterine göz attı.

"Bu ne demek oluyor şimdi?" dedi Zanna.

"Bunlar benim arkadaşlarımın isimleri değil," diye fısıldadı Deeba. Telefonundaki kişi listesi, alfabetik sıralanmış rastgele kelimelere dönüşmüştü: *Atalet, Balıkkartalı, Cennetkuşu,** *Dağar...*

Zanna, kendi telefonuna bakarak, "Benimkisi de aynı," dedi. "*Enantiodrami*?** *Flokus*?*** *Gilaburu*?**** *Bunlar* da ne?"

Deeba, ev numarasını çevirdi.

"Alo?" diye fısıldadı. "Alo?"

---

* Bir takımyıldızı. *-çev.*

** Psikiyatr Carl Jung'un "tüm varlıkların kalıtsal olarak zıtlarına dönüşme eğilimi" olarak açıkladığı kavram. *-çev.*

*** Yün yumağı ya da ona benzer bulut türü. *-çev.*

**** Nohut büyüklüğünde kırmızı renkli meyve. *-çev.*

Telefondan, içinde bir eşek arısı varmış gibi yakından gelen bir vızıltı sesi çıktı. Bu ses, böyle sessiz bir yerde öyle yüksek ve öyle aniydi ki Deeba panik içinde telefonu kapattı. Zanna ve o birbirlerine bakakaldılar.

"Bir de ben deneyeyim," dedi Zanna. Ama numarayı çevirir çevirmez, aynı nahoş böcek sesini duydu. Sanki yanlış giden tek şey buymuş gibi, "Telefon buradan çekmiyor," dedi. Hiçbiri, telefonlardaki tuhaf harfler ya da resimler üzerine bir kelime daha konuşmadı.

Penceresiz binalar arasındaki mağarada, diplere doğru ilerlediler.

Zanna, hızlanarak, "Buradan çıkmalıyız," dedi.

Rüzgârda uçan eski gazetelerin, boşalmış içecek kutularının ve hışırdayan siyah çöp poşetlerinin yanından koşarak geçtiler. Giderek artan bir korkuyla önce sola, sonra sağa, sonra tekrar sola döndüler. Ve sonra Zanna bir anda durdu ve Deeba ona toslayıverdi.

"Ne?" dedi Deeba ve Zanna onu susturdu.

"Sanırım..." dedi. "Dinlesene."

Deeba, dudaklarını ısırdı. Zanna birkaç defa yutkundu.

Uzun saniyeler boyunca çıt çıkmadı. Sonra, belli belirsiz bir ses duyuldu.

* * *

Yavaşça ilerleyen birinin ayak seslerine benzeyen bir hışırtı duydular.

Zanna, "Biri geliyor," diye fısıldadı. Sesinde yarı umut yarı çaresizlik vardı – gelen kişi yardım mı edecekti, yoksa daha çok bela mı getirecekti?

Birden yere çöktü ve işaret etti.

Bu, yalnızca yakınlarında rüzgârla şişip duran, yırtık, siyah bir çöp poşetiydi. Efil efil yere sürtünüyordu.

Deeba, çırpınarak yaklaşan poşeti seyrederken, umutsuzca iç geçirdi. Arkasından başka çöpler de geliyordu: Teneke bir kutu çatırtıyla sahneye çıktı ve bir gazete kâğıdının hışırtısı onu izledi. Atık öteberiden oluşan küçük bir koleksiyon, geçidin girişinde fırıl fırıl dönmekteydi. Kızlar, sırtlarını duvara verdiler.

Deeba, "Ne yapacağımızı düşünmeliyiz," dedi ve telefonunu yeniden kullanmayı deneyip bir kez daha başarısız oldu.

"Deeba," diye fısıldadı Zanna.

Bir dakika önce olduğundan daha çok çöp vardı etrafta. Siyah poşet, teneke kutu ve gazete kâğıdı üçlüsüne, yağlı hamburger paketleri, bir bakkal torbası, bir sürü elma çekirdeği ve bir adet ezilmiş naylon kap da katılmıştı. Çöpler hışırdadı.

Birçok çöp daha, yuvarlanarak gelip görüş alanına girdi: tavuk kemikleri, boş diş macunu tüpleri, karton bir süt kutusu. Bütün bu döküntü, geldikleri yolu kapatıyordu.

Deeba ve Zanna, afallayıp kaldılar. Çöpler, üzerlerine doğru geliyordu. Çöpler, rüzgâra karşı ilerliyordu.

Kızlar geriye doğru süründükçe, çöpler sanki ne yapmaya çalıştıklarını anladı ve hızlandı.

Karton kutular ve tenekeler, kızlara doğru yuvarlanmaya başladı. Kâğıtlar, telaşlı kelebekler gibi üzerlerine doğru çılgınca kanat çırptı. Naylon poşetler, saplarını uzatıp kızlara doğru havalandı.

Deeba ve Zanna, çığlık atarak koşmaya başladılar. Arkalarından gelen yırtıcı çöplerin çılgın, ıslak hışırtısını işitiyorlardı.

Umutsuzca kaçarak, duvarların arasındaki labirentte koşturdular.

Arkalarından, kâğıtların hışırtısı, karton kutuların patırtısı, hızla ilerleyen yaş atıkların şapırtısı geliyordu. Kızlar, soluksuz kalmışlardı.

"Ben... dayanamayacağım," dedi Deeba. Zanna onu ileriye doğru çekiştirmeye çalıştı, ama Deeba'nın tek yapabildiği şey bir duvara yaslanmak oldu. "Ah, yardım et," diye fısıldadı. Zanna onun önünde, kovalanan arkadaşı ile kovalayanlar arasında duruyordu.

Çöpler çok yaklaşmıştı. Yavaşlamış, onlara doğru sürünüyordu. Leş gibi kokan döküntüler, tuhaf şekilleri elverdiğince, yavaşça kedi gibi hareket ediyordu. Eski çöp kutularının pis kokusu çok keskindi.

Sümüklü böcek izi gibi yol etmiş çöp suyunu izleyerek gelen yırtık pırtık siyah çöp poşeti, parçalanmış kollarıyla kızlara uzandı. Zanna kollarını çaresizce kendisine ve arkadaşına siper etti; Deeba'ysa nefesini tutup gözlerini sımsıkı yumdu.

7

Pazar Günü

"Ey!"

Ses, arkalarından gelmişti ve onu yanlarından vızıldayarak geçen taşlar izledi. Biri, Deeba ve Zanna'yı yakalarından kavrayıp geri geri ara sokağın dışına sürükledi.

Bu, bir oğlan çocuğuydu. Önlerinde dirsekleriyle ite kaka yol açıp çöplere çakıl taşları ve tuğla parçaları fırlatırken ve bir sopayı tehdit edercesine savururken, kızlar da oğlana bakakaldılar. Çöpler korkudan sinmişti.

"Defolun!" dedi delikanlı. Hedefe isabet eden bir taş daha attı. Çöpler, taşlardan kaçarak geri çekildi. Delikanlı, "Gidin buradan!" diye bağırdı. "İğrenç!" Çöpler, kaçmak için itişip kakıştı.

Zanna ve Deeba, bakakaldılar. Delikanlı onlara döndü ve göz kırptı.

Aşağı yukarı onların yaşındaydı; çok inceydi, sırım gibiydi; tuhaf, yamalı, kirli kıyafetler giymişti. Saçları karman çormandı; cin fikirli olduğu suratından belliydi. Tek kaşını kaldırmış, kızlara bakıyordu.

Ellerini kalçasına koyarak, "Ne oluyor size?" dedi. "Ufak bir çöp yığınından korkmuyorsunuz, 'a? Bu küçük baş belalarından? Size zarar verebilmeleri için, çok da'a büyük bir çete olmaları lazım." Yavaşça, havaya bir taş daha attı. "Madem bu kadar ödleksiniz, Arka Duvar Labirenti'nde yürümek sizin neyinize? Onlar

sizin çöplüğünüzde sürtşeler, 'oşunuza gitmez, değil mi? 'adi, alın voltanızı!"

Kafasını salladı ve hafifçe sırıttı, kızlara selam verdi, sonra da duvarın üzerinden atlayıp zaten kirli olan kıyafetleriyle duvarın tozunu aldı.

Deeba, "Bekle bir saniye," demeyi becerebildi.

"Biz... nerede olduğumuzu... bilmiyoruz," diye ekledi Zanna. Delikanlının gidişini izlerken, sesleri zayıfladı ve onun kendilerini çektiği meydana ilk kez göz attılar.

Burası, tezgâhlarla, insan öbekleriyle, hareketle ve keşmekeşle dolu büyük bir pazar alanıydı. Etrafları, bir kostüm ve renk cümbüşüydü. Ama kızların dikkatini, her şeyden çok, yukarıdan parlayan ışık çekmişti.

Ara sokaklardayken, gökyüzünden yalnızca parçalar görmüşlerdi. O kapıdan dışarı çıktıklarından beri ilk kez, tüm göğü görebiliyorlardı.

Gökyüzü mavi değil, griydi. Orada burada, sudaki süt gibi çözülerek kaçışan birkaç bulut vardı. Çok işleri varmış gibi, hepsi de başka yöne doğru uçuşuyordu.

Zanna yutkunarak, "Deebs," dedi. "*Bu* da nesi?"

Yukarı bakarken, Deeba'nın boğazı kurudu.

"Işığın tuhaf olmasına şaşmamak gerek," diye fısıldadı Zanna.

Tepelerindeki küre kocamandı ve göğün epey alçak bir noktasında duruyordu. Bazı güz sabahlarında olduğu gibi, garip, soğuk ve karanlık bir ışık yayıyor, altındaki her şeye buruşuk köşeler ve gölgeler bahşediyordu. Bu ışık, kirli dişlerin sarımsı beyazıydı. Deeba ve Zanna, gözleri kamaşmadan, gözlerini dikip saniyeler boyunca küreye bakabildiler; ağızları açık kaldı.

Güneşin ortasında bir delik vardı.

Şehrin üzerinde, bir disk, bir madenî para ya da bir top gibi değil, bir simit gibi asılı duruyordu. Ortasındaki tam daire kayıptı. İçinden, gri gökyüzünü görebiliyorlardı.

"Aman... Tanrım..." dedi Deeba.

"Bu da *nedir*?" dedi Zanna.

Deeba şişman bir yüzük gibi parlayan bu olanaksız güneşe bakarak, bir adım öne çıktı. Gözlerini aşağı indirdi. Onları kurtaran delikanlı gitmişti.

"Neler oluyor?" diye haykırdı Deeba. Pazardaki insanlar, dönüp ona baktılar. "Neredeyiz biz?" diye fısıldadı.

* * *

Birkaç saniye sonra, herkes kendi işine geri döndü – artık işleri her neyse.

Deeba, "Tamam. Tamam. Bütün bunların makul bir açıklamasını bulacağımıza eminim," dedi.

Arkalarında, içinden geçtikleri labirentin kenarında duran, birkaç ara sokakla bölünen boş beton duvar yükseliyordu. Önlerinde pazar, göz alabildiğince uzanıyordu.

"O *aptal* vanayı neden çevirdin ki?"

"Sanki *ben* buraya geleceğimizi biliyormuşum gibi!"

"Hiçbir şeyi olduğu gibi bırakamazsın, değil mi?"

İki kız, tentelerden, müşterilerden ve satıcılardan oluşan kargaşaya doğru tereddütle birer adım attılar. Gidecek başka bir yer yoktu ki...

Bir anda, bir sabah pazarının hareketli uğultusuyla kuşatıldılar. Deeba ve Zanna kendilerini yukarıdaki ortası delik olağan dışı güneşe bakmaktan alamıyorlardı, ama çevrelerinde dönen sahne de neredeyse bunun kadar tuhaftı.

Meydan, bin bir çeşit üniformaya bürünmüş insanlarla doluydu: Tamircilerin yağ lekeleriyle kaplı tulumları, itfaiyecilerin koruyucu kıyafetleri, doktorların beyaz önlükleri, polislerin mavi üniformaları ve aralarında derli toplu takım elbiseleri ve bir kollarına asılmış peçetelerle garsonların da bulunduğu diğerleri. Bütün bu üniformalar, maskeli balo kostümlerine benziyordu. Hepsi çok derli topluydu ve bir şekilde fazlasıyla basitti.

Üzerlerine karmakarışık çaputlar, yamalı gömlekler ve kimi zaman birbirlerine yapıştırılmış naylon ve alüminyum folyo par-

çaları gibi görünen şeyler geçirmiş başka müşteriler de vardı. Zanna ve Deeba, kalabalığın içine doğru yürümeye devam ettiler.

Deeba, "Zann," diye fısıldadı. "Şuraya bak."

Gösterdiği yerde, orada bulunan kişilerin en tuhafları duruyordu. Derileri bir derinin hiçbir zaman olmaması gerektiği renkte olan insanlar ya da ikiden fazla kolları veya bacakları olan insanlar ya da suratlarında acayip çıkıntılar veya çukurlar olan insanlar.

Zanna, haddinden fazla boş ve sakin bir sesle, "Evet," dedi. "Onları görüyorum."

"Gördüğümüz *şey* gerçek mi? Sen de *görüyorsun*, değil mi? *Bunlar* da nedir, Allah aşkına?"

"Nereden bileyim ben? Ama sen şaşırdın mı ki? Bütün olanlardan sonra?"

O sırada üzerlerinden bir bisikletin üzerindeymiş gibi kudurmuşçasına pedal çeviren, çırpı gibi iki kocaman mekanik ayağı olan bir kadın geçti. Doğru dürüst görülemeyecek kadar hızlı hareket eden tuhaf küçük figürler, pazarın kenarlarında uçuşuyorlardı. Deeba, birine çarpınca, mırıldanarak özür diledi. Önünde kibarca eğilen kadın, üst üste bir sürü camı olan ve camları kaldıraçlarla görünürde gelişigüzel yükselip alçalan bir gözlük takmıştı.

Kızlar, birinin "Çok hoş demetler!" dediğini duydular. "Onları buraya getirin! Evimi aydınlatacak!"

Yanlarında, üzerinden, dikkatle düzenlenmiş renkli kâğıtlar içinde gösterişli çiçekler taşan bir tezgâh vardı.

Deeba, "Bunlar çiçek değil," dedi. Tezgâhtakiler aletti.

Her bukette, bir demet çekiç, tornavida, İngiliz anahtarı ve su terazisi, parlak naylon kâğıda ve metale sarılmış, güzelce düzenlenerek kurdeleyle bağlanmıştı.

"Siz üzerinize ne giydiniz yahu?" Biri kapüşonundan tutarken, Zanna da ona doğru döndü. Bu, kafasında sık ve sivri saçlardan çentikli bir hale olan, uzun ince bir adamdı. Üzerinde, küçük siyah işaretlerle kaplı beyaz bir takım elbise vardı.

Elbisenin kumaşı, basılmış kâğıttı. Kıyafetleri, kusursuzca birbirine dikilmiş kitap sayfalarından yapılmıştı.

"Ay, bunlar hiçbir işe yaramaz," dedi. Zanna'nın üstünü başını Zanna'nın durduramayacağı kadar hızlı çekiştirirken, motor gibi konuşuyordu. "Bunlar çok sönük, seni asla eğlendiremez, şekerim. Sana gereken –" Ceketinin kolunu gösterişli bir hareketle sergiledi. "– İşte bu! Modanın son noktası! Giyinirken, eğlen. Yüzlerinize okunamayan kıyafetlerin kasvetinin yansımasına asla izin vermeyin. En sevdiğiniz edebiyat eserlerini ya da makaleleri seçip kolunuza geçirebilirsiniz. Pantolonunuza bir klasik yakışır. Eteğinizde bir şiire ne dersiniz? Çoraplarda tarihi öyküler. Külotunuzda Kitab-ı Mukaddes. Giyinirken, öğrenin!"

Cebinden bir mezurayı kamçı gibi çıkarıp Zanna'nın ölçülerini almaya başladı. Kafasından bir şeyler çekiştiriyordu; irkilen Zanna ve Deeba güçlükle soluyorlardı. Saç gibi görünen şey, her nasılsa kafatasına tutturulmuş sayısız toplu iğne ve dikiş iğnesiydi. İğneleri, gerektikçe kafasından çekiveriyordu.

Ama kafasından kan akmıyordu ya da adam kendisine bir iğnedenlik gibi davranmaktan rahatsızlık duyuyormuş gibi durmuyordu. Bazı toplu iğneleri kafasına geri batırıyordu ve her küçük delikle birlikte, kafatası kadife-denmiş gibi, belli belirsiz bir *pıff* sesi geliyordu. İşgüzar bir edayla, Zanna'nın üzerine kâğıt parçaları iğneliyor, not defterine ölçüleri karalıyordu.

"Ama ya yağmur yağarsa, dediğinizi duyar gibiyim. O zaman, kıyafetinizin üzerinizde nazikçe hamurlaşma-

sının keyfini çıkarın. Ve sonra *tamamen yeni bir kitaba* doğru yelken açın. Ne kadar da muhteşem! Epey geniş bir koleksiyonum vardır." Yardımcılarının sayfalarını yırtıp diktiği ciltlerle ağzına kadar dolu olan tezgâhını işaret etti. "Hangi edebiyat türleri, hangi ülkelerin edebiyatları beğeninize hitap ediyor, bayanlar?"

Zanna, "Lütfen..." diye kekeledi.

"Bırak bizi," dedi Deeba. "Bizi rahat bırak."

"Hayır, teşekkür ederiz..." dedi Zanna. "Ben..."

Kızlar arkalarını dönüp koşmaya başladılar.

Adam, arkalarından "Hey!" diye bağırdı. "Siz iyi misiniz?" Ama kızlar yavaşlamadılar.

Fırınlarında kiremit pişiren ve tava üzerinde yumurtanın sarısını ve beyazını ayırır gibi tuğlaları malalayan aşçıların önünden geçtiler; şekerle kaplı yapraklarla dolu kavanozları olan şekerlemecilerin önünden koştular; takım elbise giymiş bir ayı ile adam şekline bürünmüş bir arı bulutu arasında kavgaya sahne oluyormuş gibi duran bir bal tezgâhından geçtiler.

En sonunda, pazarın diplerinde, bir tulumba ve direğin bulunduğu küçük bir boşluğa ulaştılar. Durduklarında, kalpleri dışarı fırlayacak gibiydi.

Deeba, "Şimdi ne *yapacağız*?" dedi.

"Bilmiyorum."

Tepelerindeki içi boş güneşe baktılar. Deeba, bir kez daha, evini aramayı denedi.

"Merhaba anne?" diye fısıldadı.

Cevap olarak, aynı şiddetli vızlamayı duydu. Telefonunun arkasındaki minicik delikten, bir avuç dolusu eşek arısı dışarı püskürmeye başladı. Deeba çığlık atıp telefonu elinden attı. Ve eşek arıları da farklı yönlere doğru uçmaya başladı.

Telefonu kırılmıştı. Deeba, direğin dibine çöküverdi.

Zanna, ona bakakaldı. Yüzü buruşmaya, dudakları büzülmeye başladı.

"Her şey düzelecek," dedi Deeba. "Yapma. Her şey düzelecek."

"Nasıl?" dedi Zanna. "Nasıl düzelecek?"

Zanna ve Deeba birbirlerine baktılar. Zanna, cüzdanından, haftalar önce ona gönderilmiş olan tuhaf seyahat kartını çıkardı. Bir ipucu ya da tavsiye verebilirmiş gibi, uzun süre karta baktı. Ama bu yalnızca bir karttı.

8

Toplu İğneler ve Dikiş İğneleri

Deeba, kolunu arkadaşının omzuna attı. İkisi de bu tuhaf pazarın tuhaf sakinlerinin dikkatini çekmek istemiyorlardı. Birkaç dakika boyunca, sessizce oturdular.

"Öhö öhö..."

İki kız, sakınarak, kafalarını kaldırdılar. Önlerinde dikilen, bir oğlan çocuğuydu – çöp çetesini korkutup kaçıran delikanlı. Gözlerinde alayla endişe arasında duran bir bakışla, kızları süzüyordu.

Yavaşça, "Bir şeyi merak ediyordum..." dedi. "Bu sizin mi?"

Kızların ayaklarının hemen dibinde duran boş süt kutusunu gösterdi. Zanna ve Deeba kutuya baktılar.

Karton kutu, katlanmış ağzını açıp kapayarak hevesle onlara doğru ilerledi. Deeba ve Zanna, ciyak ciyak bağırarak ayaklarını çektiler. Bu, onları kovalayan yığından bir çöp parçasıydı.

"Onu tekmeleyip labirente geri gönderecektim" dedi delikanlı. "Ama düşündüm de, belki evcil 'ayvanınızdır..."

Deeba, kendisini sakınarak, "Hayır," dedi. "Hayır, bizim değil bu. Biz... Bu çöp..."

"Bizi takip etmiş olmalı," dedi Zanna.

Ellerini cebine sokup bir iki saniye ıslık çalarak, "Eyvallah," dedi delikanlı. Merakla kızlara baktı. "O zaman ben..." Tereddüt ediyordu. "Siz... siz iyi misiniz ya?"

Yanlarına oturuverdi. "Adlarınız ne, bakayım? Bana Nim* derler. Memnun oldum falan filan." Elini cebinden çıkarıp uzattı. Zanna ve Deeba kuşkuyla bu ele baktılar. En sonunda eli sıkıp adlarını söylediler. "E, ikinizin sorunu ne?" dedi delikanlı. "Ne geçti başınızdan?"

"Neler olduğunu *bilmiyoruz*," dedi Zanna.

"Nerede olduğumuzu bilmiyoruz," diye ekledi Deeba. "Şunun... da ne olduğunu bilmiyoruz." Gökyüzünü işaret ediyordu.

"Neler olup bittiği hakkında hiçbir fikrimiz yok." Zanna son noktayı koydu.

"Şimdi..." dedi Nim yavaşça. "Siz ikiniz bayağı bir şey bilmiyorsunuz, değil mi? Ama ben size yardım edebilirim. Başlangıç olarak, nerede olduğunuzu söyleyebilirim." Sesi alçaldı; kızlar ne dediğini duyabilmek için istekle öne eğildiler.

"Siz..." yavaşça fısıldadı, "Lon Dra Kis'tesiniz."

"Lon," dedi Zanna. "Dra. Kis."

"Evet," dedi Nim. "Lon Dra Kis."

Ve birden bu üç ses farklı bir şekle büründü ve Zanna ismi tekrar söyledi.

"Londra-Akis."

"Aksi Londra," dedi Deeba.

"Londra'nın Aksi," dedi Zanna.

Nim kafasını salladı ve emekleyerek birkaç santim daha yaklaştı.

"Londrakis," dedi ve Zanna'ya uzandı.

"*Hey*!" Yüksek bir sesle irkildiler. Zanna, Deeba ve delikanlı oldukları yerde sıçradılar. Süt kutusu, ciyaklayarak hava boşalttı ve Deeba'nın arkasına seğirtti. Önlerinde iğnedenlik adam duruyordu; kafasındaki iğneler ışıkta yanıp sönüyordu. Kitap giyinen moda tasarımcısı, "Sakın *cesaret edeyim* deme!" diye bağırdı. "Defol buradan!"

* Eski Türkçede yarı. –*çev.*

Nim yukarı sıçradı, kaba bir ses çıkardı ve hızlanarak kaçmaya başladı. Hayret verici bir hızla, geçenlerin bacaklarının arasına dalıp çıkarak kalabalığa karıştı ve gözden kayboldu.

"Ne yapıyorsun?" diye bağırdı Zanna. "Bize yardım ediyordu!"

"Yardım mı?" dedi iğne kafa. "Onun kim olduğu konusunda bir fikriniz var mı? O, onlardan biri!"

"Kimlerden biri?"

"Bir hayalet!"

Deeba ve Zanna, adama bakakaldılar.

"Doğru duydunuz," dedi adam. "Bir hayalet. Hayaletler Kasabası'nın bir sakini ve... Ona çok yaklaştınız mı? Ben geldiğimde, kolunu tutmaya çalışıyordu!"

Deeba, "Şey... sesini pek iyi duyamıyorduk, o yüzden ona doğru biraz eğilmiştik..." dedi.

"*Hah*! Biliyordum. Bir dakika geç kalsaydım, sizi ele geçirmiş olacaktı! Onların istediği budur: Gözleri dönmüş bir şekilde bir beden ararlar kendilerine. Gözlerinizin içine bakar bakmaz, sizi ele geçirme planları yapmaya başlarlar. Ah o sessiz sinsi fısıltı..."

"Beni ele geçirmeye mi çalışıyordu?"

"Kesinlikle. Ya da seni." Kafasıyla Zanna'yı gösterdi. "Neden sizinle konuştuğunu sandınız ki?"

Zanna, "Ama... onun bir bedeni *vardı* zaten," dedi. "Elini sıktık."

Adam, biraz dağılmış gibi duruyordu.

"Şey, tabii, teknik olarak bunun bir bedeni vardı. Bu konuda açık ve net olmamı istiyorsanız, o çocuk yarı-hayaletti. Ama sakın onun 'Benim de sizin gibi etim, kemiğim var, ben de sizin gibiyim,' kandırmacasına inanmayın. Kesin, ailesinin geri kalanı için, bedeninizi çalmaya çalışıyordur.

"İyi ki size bakmaya gelmişim," dedi adam sevecen bir edayla. "Tezgâhın başındayken, beni epey endişelendirdiniz. Kelimenin tam anlamıyla *giydirirken* öğreten bu yeni giyim kuşam tarzını sunan harikulade fırsattan yararlanmak istemeyen birini gözünden anlarım ben..." Kızların yüzündeki ifadeyi görünce, bıcır bı-

cır böbürlenmeyi görünür bir çabayla sona erdirdi. "Affedersiniz. Her neyse. Diyeceğim o ki ikiniz de çok korkmuş görünüyordunuz. İyi olup olmadığınıza bakmaya geldim."

Zanna gözlerini kalabalığa dikti.

"Burası da *neresi*?"

İğne kafa, "Ne demek istiyorsun, şekerim?" dedi. "Bugün Berduş Günü! Burası da Berduş Günü Pazarı, tabii ki. Bana buraya daha önce hiç gelmediğinizi söylemeyin! Elindeki nedir?" Zanna onu durduramadan, uzanıp elindeki seyahat kartını aldı.

Zanna, "Onu geri ver!" diye bağırdı. Adamın gözleri giderek açıldı ve önce karta, sonra da ağzını açarak Zanna'ya bakmaya başladı.

"Köpüklü köpekler adına," dedi. "Tabii ki kafan karışacak. Sen buralı değilsin ki! Sen *Şuvazi*'sin!"

Çevrelerine toplanmış pazarcılardan oluşan küçük gruptan bir iç çekme sesi yükseldi. Zanna ve Deeba önce birbirlerine, sonra da onları seyreden insanlara baktılar.

Şu pek de inandırıcı olmayan üniformaları giymiş kadınlar ve erkekler arasında, hâlâ tuhaf figürler çarpıyordu gözlerine. Metalden yapılmışa benzeyen bir kadın mesela... Ya da hantal botları ve koyu renk camlı büyük pirinç başlığıyla şu modası geçmiş dalgıç kostümlerinden giymiş biri... Herkes, gözlerini Zanna'ya dikmişti.

Biri, saygıyla, "Tutarsöz'ün pabuçları adına," diye fısıldadı. "Gözlerime inanamıyorum. Bu, Şuvazi."

"Şey," dedi Zanna. "Neden bahsettiğinizi pek –"

"Dur!" dedi iğne kafalı adam ve etrafına göz attı. "Dikkatli olmalıyız. Sizi güvenli bir yere götürmek zorundayız. Ne olur ne

olmaz." Seyircilerden kimileri onaylarcasına kafalarını sallıyor ve çevreyi kolaçan ediyorlardı. "Burada olduğunuza hâlâ inanamıyorum! Ve... bir arkadaşınızı da getirmişsiniz." Deeba'yı kibarca selamladı. "Ama daha sonra, bütün bunları konuşmak için zamanımız olacak. Şimdi, gidelim buradan, haydi."

"Skool," dedi iğne kafa. "Gidip şu tarifeyi kontrol et. Nereye gideceğimizi biliyorsun, nasıl gideceğimizi de." Dalgıç, bin bir çabayla kafasını sallayıp işi halletmeye gitti. İğne kafalı adam, "Ben de Şuvazi'yi ve arkadaşını yolculuk için hazırlayayım," dedi ve aniden kibarlaşan gergin bir ses tonuyla ekledi, "tabii kendisi için de uygunsa. Ve diğerleri için de..." Onu dinleyen insanlara göz attı. "Bütün bunlar hakkında ağzınızdan tek bir kelime çıkmayacak. Aslan geliyor, kaplan geliyor, tıp! Şans, ayağımıza kadar geldi!" Seyirciler, kafalarıyla onayladılar.

"Beni takip ederseniz, hazırlanmaya başlayabiliriz. Size refakat etmek, benim için bir şereftir." Zanna sesini çıkarmadı, ama adam konuşmaya devam etti: "Gelmemi istiyorsunuz demek? Gerçekten harikulade. Henüz tanıştırılmadık: siz Şuvazi'siniz ve sizinle tanışmak bir şereftir." Son cümleyi o kadar hızlı söylemişti ki bütün sesler yuvarlanıp ağzından tek bir kelime gibi çıkmıştı: sizşuvazisnzivesiznletanşmakbirşrftr.

"Ben Obaday Fing, terzi. Obaday Fing Tasarımları'ndan. Belki de adımı duymuşsunuzdur? Giyilebilir kitapları duymadınız biliyorum, ama belki de... yenilebilir kravatı? Hayır mı? İki kişilik pantolonu? Hiç mi bir şey çağrıştırmadı? Boş verin, boş verin. Hizmetinizdeyim."

"Bu Deeba," dedi Zanna. "Ve ben de..."

"Kesinlikle Şuvazi'siniz," diye sözünü kesti adam. "Benim için bir zevktir. Şimdi, isterseniz, Şuvazi... Sizi telaşlandırmak istemem, ama şimdiden bir beden hırsızlığı teşebbüsüyle karşı kar-

şıya kaldınız. O yüzden, peşimden ayrılmazsanız, müteşekkir olurum."

Arkalarından, süt kutusunun tıkırtısı duyuldu.

Parmağını uzatıp "Bas git," dedi Zanna. Süt kutusu, birkaç santim geriledi. Yırtık ağzından, hafif bir ıslık sesi yükseldi. Ağlıyor muydu ne?

Obaday, elini sallayarak, "Şuvazi, oyalanmayınız, lütfen!" dedi.

Deeba, "Aman be, tamam," dedi karton kutuya. Zanna'ya da "Ben onunla ilgilenirim," dedi. Sonra tekrar çöp parçasına döndü: "Bizimle gelebilirsin, ama tekrar o leş kokulu çetenle birleşip arkamızdan iş çevirmeye kalkarsan, kaba etine tekmeyi basarım." Kafasını davet edercesine salladı Deeba; süt kartonu da kaldırım taşlarının üzerinde yuvarlanarak, arkasından koşturdu.

Onlar gittikten sonra, çevrelerinde toplanmış olan küçük grup da dağıldı. Birkaçı, Zanna'nın arkasından baktı. Heyecanlı ve çok memnun gözüküyorlardı. Ağızları da birer kapalı kutuydu.

İçlerinden biri, hareketsizce dikilmeye devam etti. Boya darbeleri eksik olmayan bir ressam tulumuna anca girmiş, şişman ve kaslı bir adamdı bu. Deeba arkasına döndü ve bir anlığına, gözleri adamınkilerle buluştu. Ardından, dönüp düşünceli bir edayla Zanna'ya baktı.

Adam, hızla kalabalığın içine karışıp gözden yitti.

Zanna, Deeba'yı çekiştirerek, "Ne oldu?" diye sordu.

"Hiçbir şey," dedi Deeba. "Biri bizi izliyormuş gibi hissettim de."

Aslında bizi değil, *seni izliyormuş gibi*, diye düşündü ve arkadaşına çevirdi gözlerini.

9

Enlem Boylam

"Anlamalıydım," dedi Obaday, "o hayalet çocukla konuştuğunuzu gördüğüm zaman, sizin buraya henüz gelmiş olduğunuzu anlamalıydım. Onun gibiler, etrafta dolaşır, hırsızlık yapar, yabancıların peşine düşerler. Neyse ki korkunç bir şey yapmadan, ondan kurtulmayı başarabildik. İnanın bana, *onun* telefon defterinde adınız olsun istemezsiniz!"

"Ne?" dedi Zanna.

"Hayaletler Kasabası'nda," dedi Obaday, "bütün ölülerin listesini tutarlar. Sınırın her iki tarafındaki ölülerin de!"

"Telefonlarımız çalışmıyor," dedi Deeba. "İkisi de bozuldu."

"Sizin telefonunuz mu var? Öte-şehir adına, neden ki? O böcekleri eğitmek çok zordur. Bildiğim kadarıyla, Londrakis'te çalışan üç tane telefon var. Her birinin içinde çok dikkatlice korunan eşek arıları mevcut ve hepsi de Bay Lafügüzaf'ın Lakırdı Mahallesi'nde.

"Kafanızın karışmış olmasına şaşmamak gerek. Buraya ne zaman geldiniz? Size burayla ilgili bir açıklama yapmış olmalılar? Hayır mı? Hiçbir şey açıklanmadı mı? Hımmmm..." Obaday'in suratı asıldı. "Belki de Prof'lar ayrıntıları daha sonra açıklamayı planlamışlardır."

"Prof'lar da kim?" diye sordu Deeba.

Tezgâhına doğru el sallayarak, "İşte geldik!" dedi Obaday Fing.

* * *

Obaday'in yardımcıları, dikişten başlarını kaldırdılar. Bir ikisinin kafasında, örgülerin ve atkuyruklarının arasında, saplanmış toplu iğneler ve dikiş iğneleri vardı. Tezgâhın gerisinde, kocaman bir kâğıda yazılar yazan biri vardı. Kafasının olması gerektiği yerde, elindeki kalemi batırıp durduğu siyah mürekkeple dolu bir hokka olan biri!

"Sammy Çini-Mürekkebi," dedi Obaday. Mürekkep hokkası kafalı kişi, lekeli parmaklarıyla el salladı ve yazı işine geri döndü. "Ismarlama el yazısı kopyalar için ısrar eden müşterilere..."

Tezgâh yalnızca altı ayak genişliğindeymiş gibi duruyordu; ama Obaday arkadaki perdeyi çektiği zaman, tezgâhın gerisinde kocaman bir çadır olduğu anlaşıldı.

Çadırın içi ipek kaplıydı. Bir masa, birkaç sandalye, camlı bir dolap, bir soba ve tavandan sarkan hamaklar... Her yerde pofuduk yastıklar vardı.

Bir yandan eliyle tozları süpürürken, diğer yandan da "Benim sevgili ofisim, benim küçük ofisim," diyordu Obaday.

"Bu inanılmaz bir şey," dedi Zanna. "Burada bir oda olduğunu asla tahmin edemezsin."

"Nasıl oluyor da küçücük tezgâhta bu odaya yer oluyor?"

"Affedersiniz, anlamadım?" dedi Obaday. "Ah, şey, bu odayı kendim diktim. Bu meslekte bunca yıl alın teri döktükten sonra, mekândaki birkaç buruşukluğu dikemeseydim, kendimden utanırdım." Beklentiyle durakladı. Bekledi.

En sonunda Zanna, "Şey... Muhteşem bir şey bu," dedi. Obaday, memnuniyetle sırıttı.

"Ah, yok canım, bu hiçbir şey değil," diyerek elini salladı. "Gerçekten beni utandırıyorsunuz, canım."

Yerden bir şeyler alıp bir şeyler bırakıyor, bir çantayı toplayıp hemen sonra boşaltıyor ve bunları yaparken sürekli konuşuyordu. Ağzından dökülen tuhaf deyimler ve ipe sapa gelmez sözlerden

oluşan söz ırmağı öylesine anlaşılmazdı ki kızlar, anında çabalamayı bırakıp kendilerini bu cana yakın vızıltıya bırakmışlardı.

Zanna, Obaday'in laf kalabalığını yarıda keserek, "Evlerimize geri dönmeliyiz," dedi.

Obaday, pek de sert olmayan bir edayla, kaşlarını çattı.

"Evlerinize mi...? Ama burada yapacak işleriniz var, Şuvazi."

"Lütfen bana böyle seslenme. Benim adım Zanna. Ve gerçekten de gitmek zorundayız."

"*Geri* dönmek zorundayız," diye onayladı Deeba. Küçük süt kutusu, zavallı Deeba'nın sesinin çok mutsuz çıkması üzerine, ağzından hava çıkartıp ıslık çalarak mızmızlandı.

"Öyle diyorsanız... Ama korkarım sizi Lon Dura dediğiniz o yere nasıl geri göndereceğim hakkında en ufak bir fikrim yok."

Zanna ve Deeba birbirlerine bakakaldılar. Bembeyaz olmuş yüzlerini gören Obaday, hızla devam etti. "Ama ama ama endişelenmeyin," dedi. "Sırlara hükmeden Profesırlar ne yapılması gerektiğini bilirler. Sizi onlara götürmek zorundayız. Onlar size yardım ederler... şey, tabii siz yapılması gerekeni yaptıktan sonra."

"Profesırlar, ha?" dedi Zanna. "Haydi, gidelim o zaman."

"Tabii – ama şu anda bize gerekli bilgileri getirecek olan Skool'u bekliyoruz. Londrakis'i baştanbaşa geçmek – üzerinde ince ince düşünülmesi gereken bir görev." Perdenin arkasında kayboldu ve kitap sayfası kıyafetlerini etrafa saçmaya başladı. "*Moby Dick*," dedi. "En küçük kitap harfleriyle bile, üst üste bir sürü gömlek giymem gerekir. Bu olmaz." Yine perdenin arkasına girip benzer kesimli ama fark edilir biçimde daha büyük harflerle donatılmış başka bir takım elbiseyle ortaya çıktı. "*Dağın Öteki Yüzü*." Manşetlerini aynı hizaya getirerek, gülümsedi. "Diğerinden oldukça kısa."

Deeba, gergin bir ivedilikle "Zann, *eve* dönmek istiyorum," dedi.

"Bay Fing, lütfen," dedi Zanna. "Gerçekten bu yerden çıkmamız için bize yardım etmelisiniz."

Obaday Fing'in hâli içler acısıydı.

En sonunda, "Bunun nasıl yapılacağını bilmiyorum ki," dedi. "Buraya nasıl geldiğinizi bilmiyorum. Nerede yaşadığınızı bilmiyorum. Lon Dura'nın kesinlikle var olmadığına inanan birçok insan var. Gerçekten çok üzgünüm, Şuvazi... Zanna. Yapabileceğim tek şey, sizi yardım edebilecek insanlara götürmek. Hem de mümkün olduğunca çabuk tarafından. İnanın bana, *ben* sizin... mümkün olduğunca erken başlamanızı istiyorum."

"Başlamak mı?" dedi Zanna.

"Neye başlamak?" dedi Deeba.

"Profesırlar açıklarlar," dedi Obaday.

"*Hayır*," diye bağırdı Zanna. "*Neye* başlamak?"

"Şey," dedi Obaday hızla, "her şeye. İlk önce sizi buradan çıkarmalıyız. Sizin aleyhinize çalışanlar var. Düşmanınız için savaşanlar."

"Düşmanım mı?" diye sordu Zanna. "Benim düşmanım kim?"

Obaday bu soruyu cevaplandıramadan, perde çekildi ve dalgıç kıyafeti içindeki Skool göründü. Telaşla kol saatine vuruyordu.

"Şimdi mi?" dedi Obaday. "Hemen mi? Tamam, tamam, geliyoruz, çıktık bile." Birkaç parça daha eşya sıkıştırdığı çantasını omzuna astı ve herkesi dışarı çıkardı.

"Kim?" diye sordu Zanna.

"Ne? Ah, Şuvazi, aslında, bunları gerçekten bilen birilerinin ağzından dinlemeniz en iyisi..."

"Kim bu düşman?" İki kız gözlerini Obaday'e diktiler. Adamcağız tereddüt etti ve bir an kalakaldı.

"Duman," diye fısıldadı. Ardından, boğazını temizleyip hızla yürümeye başladı.

10

Bakış Açısı

"*Duman* derken neyi kastediyorsunuz, Obaday Bey?" diye ısrarla sordu Zanna.

Bu konu, Obaday'i açıkça rahatsız etmişti. Zanna ve Deeba, adamın dediklerinden hiçbir şey anlamamışlardı. "Lütfen sessiz olun," dedi ve "Bundan bahsetmemeliyiz," dedi ve "Bir kere onun üstesinden geldiniz, bir kere daha gelebilirsiniz," dedi. "Profesırlar..." dedi ve Deeba cümlesini tamamladı.

"... her şeyi açıklayacaklar. Doğru ya." O ve Zanna, çileden çıkmış halde birbirlerine baktılar. Obaday'den ya da dilsiz Skool'dan yararlı bir şey öğrenemeyecekleri çok açıktı.

Duvarların önünde durmuş, hevesle duvar yazılarını okuyan insanların yanından geçtiler.

"Manşetlere göz atıyorlar," dedi Obaday.

Duvar başındakilerin çoğu insana benziyordu (gerçi tenleri, tuhaf bir renk yelpazesi oluşturuyordu), ama göz ardı edilemeyecek bir kısmının insan türüyle alakası yoktu. Deeba ve Zanna, kabarcık gözler ve solungaçlar ve çeşit çeşit kuyruklar gördüler. Takım elbisesinin yakasından meyveler, dikenler ve yapraklar fışkıran bir böğürtlen çalısı geçerken, iki kızın gözleri açıldı.

Etrafta hiç otomobil yoktu, ama sokaklar bambaşka araçlarla doluydu. Alışılmadık hayvanların çektiği faytonlar vardı ve araç-

ların çoğu pedalla çalışıyordu. Bisiklete de benzemiyordu ama: Yolcular, sarsak sursak yürüyen ayaklıklara ya da teneke kırkayaklara benzeyen uzun vagonlara tünemişlerdi. Koca gözlükler takmış sürücünün biri, dokuz tekerli hayvan sürüsüne benzeyen bir makineyle yolculuk etmekteydi.

"Çekilin yoldan!" diye bağırdı şoför. "**Hiç**siklet geliyor!"

İçleri eski ve garip görünüşlü eşyalarla dolu olan kaldırım kenarı kahvelerini ve açık cepheli odaları geçtiler.

"Burada bir sürü boş ev var," dedi Zanna.

"Pek de yok," dedi Obaday. "Bunların çoğu boş değil, *boşumsu*. Erişime açık. Yolcular, arkadaş grupları ve dilenciler için. Geçici sakinler için. Şu anda Varmin Yolu'ndayız. Şurası Reçine Sokağı. Bu taraftaki de Tuzla Buz Geçidi." O kadar hızlı gidiyorlardı ki Zanna ve Deeba yalnızca ufak birkaç izlenimle yetinmek zorunda kaldılar.

Sokaklar genelde, Londra'nın sıra evleri gibi, kırmızı kiremitlerle döşeliydi. Ama çok daha köhne, cılız ve dolambaçlıydı. Evler birbirine doğru eğilmiş, katlar çapraşık açılarla üst üste binmişti. Arduvaz çatılar, dört bir yana doğru yalpalıyordu.

Evlerin olması gerektiği her yerde, başka bir şey vardı.

Dallarına açık cepheli yatak odaları, banyolar ve mutfaklar tünemiş olan kalın, alçak bir ağaç vardı. Odalardaki insanlar, dişlerini fırçalarken ya da yorganlarını tekmelerken açıkça görünüyorlardı. Obaday, kızları, ev boyutunda taştan oyulmuş bir yumruğun yanından geçirdi; parmak boğumlarında pencereler vardı. Daha sonra, boyun boşluğunda kapısı ve benekli tepesinde bacası olan dev bir kaplumbağa kabuğunu geçtiler.

Zanna ve Deeba, çeşitli boylarda siyah, beyaz ve gri tuğlalarla örülü tuhafça kabarmış duvarları olan bir binaya uzun uzun bakmak için durakladılar.

Deeba, "Aman tanrım," dedi. "Bütün bunlar *döküntü*."

Üç katlı binanın bütünü, harçla birleştirilmiş çöplerden oluşuyordu. İçinde, aralarında kalın çimento tabakaları olan buzdo-

lapları, bir ya da iki bulaşık makinesi ve yüzlerce teyp, modası geçmiş fotoğraf makinesi, telefon ve daktilo vardı.

Binanın üzerinde, gemi lombozlarına benzeyen dört yuvarlak pencere vardı. İçeriden biri camı ittirip açtı: Bunlar, ön cepheye iliştirilmiş çamaşır makinesi kapaklarıydı.

"Şuvazi!" diye seslendi Obaday. "Şuvazi... yani Zanna. Kalık evlere uzun uzun bakmak için çok zamanınız olacak." Kızlar, onu takip ettiler. Süt kutusu da kızları takip etti.

"Oraya gitmemiz ne kadar zaman alacak?" diye sordu Zanna. "Yol tehlikeli mi?"

"Tehlikeli mi? Hımm. Şey, 'tehlikeli'yi tanımlar mısınız? Bir bıçak 'tehlikeli' midir? Rus ruleti 'tehlikeli' mi? Peki ya arsenik 'tehlikeli' mi?" Obaday, cümledeki tırnak işaretlerini göstermek için, iki elinin ikişer parmağıyla havayı gıdıkladı. "Nereden baktığınıza bağlı bu."

Kızlar dehşet içinde birbirlerine baktılar.

"Ah..." dedi Zanna.

"Nereden baktığımıza bağlı olduğunu düşünmüyorum," dedi Deeba. "Saydıklarınızın hepsinin kesinlikle *tehlikeli* olduğunu düşünüyorum. Bunların hiçbirine gerek olduğunu sanmıyorum..." Deeba da tırnak işareti hareketini tekrarladı.

"Önceden plan yapmış olsaydık, birkaç haber yollasaydık, belki bir teknik-i arif bulup ona **alt**ernetten yolculuk bilgilerini kontrol ettirseydik, vardığımız her kasabada geceyi arkadaşla-

rın yanında güvenli yerlerde geçirseydik... işte o zaman yolculuk tamamen güvenli olurdu. Şey... epey güvenli, diyelim. Ya da güvenlimtırak. Ama evet, önceden plan yapmasak 'tehlikeli' olurdu," deyip devam etti Obaday, "ya da yanlışlıkla Hayaletler Kasabası'na sapsak ya da tırmık-maymunlarla karşılaşsak ya da mesken-kuduzu kapmış bir binaya yaklaşsak ya da, Allahım sen koru yarabbi, *zürafalar*la burun buruna gelsek..."

Korkudan titredi, ellerini dalgın dalgın yukarı götürüp kafasındaki toplu iğnelere ve dikiş iğnelerine dokundu. "Ama yürüyecek değiliz ki! Oraya bugün varıyoruz. Bugün yaşadığımız... şey, 'özel bir durum' ibaresi bugün yaşadıklarımızı pek de karşılayamıyor, değil mi? Seni, *bir*, olabildiğince hızlı, *iki*, olabildiğince güvenli bir şekilde Profesırlara götürmeliyiz."

Tuğla binalardan, ayaklıklara tünemiş evlerden ve yan tarafına helikopter iliştirilmiş bir rüzgâr değirmeninden oluşan bir çıkmaz sokağa girdiler. Kızların, kadın mı yoksa erkek mi olduğunu hâlâ anlayamadıkları Skool, parmağıyla işaret etti. Onları eliyle, üzerinde epey tanıdık bir amblem bulunan bir saçağın altına çağırdı.

"Şimdi," dedi Obaday, "tek yapmamız gereken beklemek."

Zanna ve Deeba, duruverdiler. Süt kutusu, Deeba'nın ayağına çarpıp ciyakladı.

Zanna, durdu ve "Otobüse mi bineceğiz?" dedi.

11

Toplu Taşıma

"Biliyorum!" dedi Obaday. "İnanmak güç, ama evet. Sanırım, bunu yapmamız gerekiyor."

Zanna ve Deeba, birbirlerine baktılar. Konuşmadılar, ama aralarında bir bakışma ve kaş kaldırma trafiği yaşandı: *E, ne olacak yani otobüse bineceksek? Sanki herkes her gün...*

"Bende bilet parası var," dedi Obaday. "Kimseyi geri çevirdikleri görülmemiştir, ama gönlünden ne koparsa ödeme yapmak da geleneksel olmuş artık."

Üzerinde sahil güvenlik üniforması olan yaşlı bir kadın ve Zanna ve Deeba'nın gözlerini dikip bakmamak için zorlandıkları elbiseli bir izbandut durakta onlara katıldı. Elbise giymiş bu kocaman yaratık, iki güdük ayağı üzerinde paytak paytak yürüyen ve kıskaçlarını takırdatan bir ıstakozdu.

Obaday saatine baktı, direğe yaslandı ve kol manşetini okumaya başladı. Kızlar, göğe çevirdiler gözlerini. Çember güneşin küçük bir dilimi, çatıların üzerinden görülebiliyordu. Sığırcıklardan, güvercinlerden ve kargalardan oluşan topluluklar, bulutların önünde, Londra'da hiç başaramayacakları bir düzenle zikzak çiziyorlardı.

Zanna, işaret ederek, "Bak," dedi. Diğerlerinin arasında, balıkçıllar ve kerkenezler gibi resimlerden yarı-tanıdık başka kuşlar

da vardı. Havada uçuşan şeyler arasında, yok olurken kocaman sesiyle *gak*layan biri, hiç de kuşa benzemiyordu.

Deeba, otobüs durağının direğine vurarak, "Peki," diye fısıldadı. "Sence nasıl bir araç gelecek?"

"Bilmem ki," dedi Zanna.

"Bir deve kervanı?" diye sordu Deeba.

"Bir gemi?"

"Uyuyan Güzel'deki gibi bir araba?"

"Bir kızak?"

Yaklaşan büyük bir motorun tanıdık hırıltısını duydukların-da, kızların gülümsemeleri yüzlerinde dondu. Çift katlı kırmızı bir otobüs, köşeyi döndü.

"Bu yalnızca..." dedi Deeba.

Zanna, "Bu yalnızca bir otobüs," diyerek, cümleyi tamamladı.

Obaday Fing, kendisinden geçmiş gibi görünüyordu.

Ağzından şu sözler döküldü: "Ne kadar da *ihtişamlı*, değil mi?"

Otobüsün, resmen hurdası çıkmıştı. Numara olması gereken yerde, bir papirüs çizimi ya da rastgele bir desen olabilecek tuhaf bir işaret vardı. Bu, Londra'da artık emekliye ayrılmış eski model bir Routemaster'dı. Otobüsün arka tarafında bir direk ve açık bir alan, öndeyse demode üniforması ve koyu renk gözlükleriyle kadın şoför için ayrılmış küçük bir bölme vardı.

"Dümenci hanım," dedi Obaday. "Ve onunla birlikte, Londrakis'in en yeteneklilerinden biri geliyor. Toplu taşımanın koruyucusu, kutsal savaşçı."

Bir adam, otobüsten atlayarak, "Günaydın," dedi.

Obaday, huşu içinde fısıldadı: "Kondüktör."

Kondüktör, eski moda bir Londra Ulaşım üniforması giymişti. Üniforma, pek çok kere yırtılıp üst üste yamanmıştı ve tertemizdi, ama yer yer yanık ve lekeliydi. Önünde, kayışla bağlanmış metal bir mekanizma vardı. Kemerine boncuklar, nazarlıklar ve bakır bir sopa iliştirilmişti.

"Hünnap Hanım," dedi adam, kepini arkaya itip yaşlı kadının önünde eğilerek. "Benim için her zaman bir zevktir. Yine Manifesto İstasyonu'nda mı ineceksiniz? Ve siz bayan?" Başını eğerek, ıstakozu selamladı. "Durun tahmin edeyim... nehir ağzına gidiyorsunuz? Ama otobüs değiştirip aktarma yapmak zorundasınız, biliyorsunuz değil mi? Lütfen, içeri girin. Ve siz beyefendi..." Kondüktör, Obaday'e döndü.

"Nereye gittiğimi size söyleyemem, söylememeliyim," diye kekeledi Obaday. "Bu bir onur, gerçekten, söyleyemem, vallahi allak bullak oldum! Tüm Londrakis'in iyiliği adına –"

Kibar bir sıkıntıyı yansıtan sesiyle, "Tabii," dedi üniformalı adam. "Çok naziksiniz. Nereye gittiğinizi sorabilir miyim?"

"Adım Obaday Fing. Bu da yardımcım Skool ve Deeba ve bu da –" Koluyla Zanna'yı çekiştirdi. "– yolculuğumuzun sebebi. Güzergâhınız Pons* Gizli-Kapaklıkus'tan geçiyor, sanırım?"

Obaday, cebini didik didik karıştırıp bir avuç para çıkardı. Avucunda franklar ve marklar ve eski İngiliz sterlinleri ve Deeba ve Zanna'nın çıkaramadığı renkli paralar vardı. "Küçük hanımımızın kendi bileti mevcuttur."

Zanna seyahat kartını çıkarıp adama uzattı. "*Bu*," dedi Obaday, "hanım –"

"Şuvazi," diye fısıldadı kondüktör. Seyahat kartını alıp incelemeye başladı.

Kondüktör, Zanna'ya gülümseyerek, "Bu bakışı tanıyorum," dedi. "Afallamış, sersemlemiş, heyecanlanmış, korkmuş... dehşete düşmüş. Londrakis'te geçen ilk birkaç günün ağızda bıraktığı tat budur. Onu bir yudumda içmiş her insan, bu duyguyu gözlerde görür görmez tanır. Benim için büyük bir şeref, Şuvazi."

"Siz de mi tattınız bu duyguyu...?" dedi Zanna.

"Siz de mi buraya dışarıdan geldiniz?" dedi Deeba.

"Bunları nereden aldığımı sanıyorsunuz?" deyip üniformasını ve karnının üzerindeki kutuyu işaret etti kondüktör. "Siz ikiniz nerelisiniz?"

---

* Latincede köprü. –*çev.*

"Kilburn," dedi Zanna.

"Ah. Ben aslen bir Tooting çocuğuyum. Joe Jones – sizinle tanıştığıma memnun oldum. Bundan on yıl kadar önce olmalı, ötegezi yapıp – tırmanarak ya da inerek ya da yanlamasına giderek, oradan buraya geçiş böyle olur – Londrakis'e gelmiştim."

"Gerçekten mi?" dedi Zanna. "Şükürler olsun! Siz bize açıklama yapabilirsiniz."

"Neler olup bittiği hakkında hiçbir fikrimiz yok," dedi Deeba. "*Geri* dönmek zorundayız, annemi ve babamı istiyorum ben..."

"Hey, Rosa!" diye bağırdı Jones ve şoför penceresinden dışarı uzandı. "Bak, yolda bize kim eşlik edecek?"

Sürücü, gözlüklerinin üzerinden bir bakış attı.

"Sarışın olan..." dedi Jones. "Genç hanım. Şehir dışından. Öte-şehirde işler gitgide daha da kötüleştiği için..."

Rosa'nın gözleri büyüdü de büyüdü.

"Bu, *kesinlikle Şuvazi* olamaz!"

Zanna ve Deeba birbirlerine baktılar.

"Aman tanrım!" diye devam etti Rosa. "Şoförlerin fısıltı gazetesinden, eski mekânda bir şeyler olduğuna dair söylentiler duymuştum. Hatta biri Şuvazi'yi bir kahveye kadar takip ettiğini söylemişti! Ama bunların saçmalık olduğunu düşünmüştüm... Ama sonunda oldu! Artık zamanı geldi!"

"Gerçekten de geldi!" dedi kondüktör. "Ve onu Pons Gizli-Kapaklıkus'a götürmek de bize düşüyor."

"Yani, o bizim için savaşacak! Her şeyi düzeltecek!"

"Durun bir dakika," dedi Zanna. "Neden bahsettiğinizi bilmiyorum..."

"Neden hâlâ duruyoruz?" diye bağırdı yaşlı kadın.

"Geliyorum, Hünnap Hanım!" Joe Jones, Obaday ve kızlarla sessizce konuşmaya başladı. "Bunu kime söyleyeceğimiz konusunda dikkatli olmalıyız. Önümüze çıkmak isteyen insanlar... olabilir. Köprü, yalnızca birkaç durak sonra. Her zamanki güzergâhımızdan sapmayacağız, böylece kimse bir şeyler olduğunu anlamayacak. Birkaç saat içinde orada oluruz.

"Lütfen." Jones, Obaday'in para dolu avucunu, bir meteliğe bile dokunmadan kapattı. "Siz Şuvazi'ye eşlik ediyorsunuz. Sakın unutmayın – tek bir kelime bile yok. Kim sorarsa sorsun, siz Profesırlara bir soru sormaya gelmiş normal müracaatçılarsınız. Ve bu da nesi? Bu da sizinle mi birlikte? Herhangi bir adı var mı?" Otobüsün kapısında tereddüt ederek, süt kutusunu işaret etti.

"Evet," dedi Deeba. "Onun adı... Kesmik.* Gel buraya, Kesmik."

Zanna kollarını bağlayıp kaşlarını kaldırdı.

Süt kutusu, mutlu bir halde, arkalarından otobüsün içine sıçradı.

"Kesmik mi?" diye fısıldadı Zanna.

"Of, sus lütfen," dedi Deeba. "Sen Şuvazilenmeye devam et, olmaz mı?"

Otobüsün alt katında birkaç yolcu daha vardı. Tuhaf giyinmiş adamlar ve kadınlar ve daha tuhaf birkaç şey daha... Zanna ve Deeba, otobüslerde hep yaptıkları gibi, üst kata giden merdivene yöneldiler. Kondüktör onları durdurdu.

"Bu sefer olmaz," dedi. "Biraz bekleyin."

Zili çaldı ve otobüs hareket etti. Obaday ve Skool oturdular, ama Zanna ve Deeba Jones'un yanında arkadaki alanda ayakta durmaya devam ettiler.

"Bir sonraki uğrağımız Manifesto İstasyonu," dedi kondüktör. "Doğruca oraya gidiyoruz."

"Pek de *doğruca* gidemiyoruz," dedi Deeba. Ön camı işaret etti. "Demem o ki önümüzde bir duvar var." Otobüs, yavaşlayacak gibi durmuyordu.

"Çarpacağız," dedi Zanna. Otobüs, doğruca kiremitlere gazlıyordu. Deeba ve Zanna, irkilip gözlerini kapadılar.

Jones, "Sıkı tutunun, lütfen," diye bağırdı.

Bir ıslık sesi, ağır bir kumaşın çırpınışı ve iplerin tıngırtısı duyuldu. Zanna ve Deeba, ikirciklenerek, gözlerini yeniden açtılar.

---

* Kesilmiş sütün koyu bölümü. –*çev.*

Otobüsün tavanından, devasa, mantar gibi bir tente fırlamıştı. Tente şişerek, üst kattaki pencerelere iplerle bağlanmış kocaman bir balona dönüştü. Otobüs hızlandı ve Amerikan futbolu topu şekilli balon gerinerek altındaki araçtan daha büyük hâle geldi.

Bir şey aracın gerisine çarpmışçasına, arkalarından bir gümbürtü geldi. Metale tırmanan bir hayvan varmış gibi, bir hışırtı duyuldu. Deeba ve Zanna, dehşet içinde geriye döndüler, ardından nefesleri kesildi ve sendelediler ve mideleri ağızlarına gelmiş bir hâlde sımsıkı tutundular. Otobüs, yükselmeye başladı.

Balonun altında sallanan otobüs, sokaklar ve binalarla dolu nakşı geride bırakarak, duvarları aştı; Londrakis'in üzerinde yükseldi.

12

Güvenli Geçiş İzni

"Çok güzel," dedi Zanna.

Kızlar direğe tutunup çatıların üzerinden dışarı sarktılar.

"Tanrım," dedi Zanna. "Babam bunu yaptığımı görse, *deli* olurdu."

Deeba, "Öğğh," dedi. "Hayal etsene." İyice dışarı sarkıp kusma sesi çıkardı. "Bu alet, istediği *her yere* gidebilir."

Kondüktör Jones onlarla birlikte otobüsün arkasında dikiliyordu. İkisi de biliyorlardı ki aşağı kayacak olsalar, onları yakalayıp kurtarmak için oradaydı.

Otobüs, alçaktan uçarak, sokakların üzerinde ilerliyordu. Çevresinden kuleler yükseliyordu. Londrakisliler yukarı bakıp otobüse el sallıyorlardı.

Bodur kule bloklarını, kiremit ve taştan yapılmış kemerleri, karmakarışık eğimli çatı öbeklerini geçtiler. Etrafta daha tuhaf şeyler de vardı: Gökdelen boyutlarında cilalı bir ahşap komodin, eriyen mum misali kilise kuleleri, devasa kasketlere ya da değneklere benzeyen evler. Deeba, bazı evlerin üzerlerindeki yaratık heykellerini ve güvercinleri gösterdi, sonra bir anda irkildi: Yaratık heykellerinden bazıları hareket ediyordu.

"Gözleriniz," dedi Jones, "sahanda yumurta kadar büyüdü. Ben de bu heykelleri ilk gördüğüm zamanı hatırlıyorum."

Aşağıda bir noktayı işaret etti.

"Burası, çatıların titreştiği Hayaletler Kasabası. Şurası pazar yeri. Şuradaki penceresiz kuleler? Arka Duvar Labirenti. Şu bacaya benzeyen büyük şişman şey mi? Orası da kütüphanenin girişi."

"Neden buradasın?" diye sordu Zanna.

Jones, "Bunu Londra'da yapamazdım, değil mi?" dedi. Bir eliyle otobüs direğine tutunup şehrin üzerine sarktı. "Şunu görüyor musunuz?" Daktilolardan ve bozuk televizyonlardan yapılmış bir binayı gösterdi.

"Buna benzeyen bir bina daha gördük," dedi Zanna. "Obaday şey dedi... adı neydi?"

"Kalıntı ev mi?" diye sordu Deeba.

Jones, "Burada her yerde kalık teknolojisiyle yapılmış pek çok şey görebilirsiniz," dedi. "Ke A Le I Ke. Kibarca Artık Londra'da Iskarta Kalanlar. Bir şeyi çöpe atarsın ve o şeyin ıskartaya çıktığını ilan edersin. Sokakta hiç eski bir bilgisayar ya da bozuk bir radyo ya da başka bir atık gördünüz mü? Birkaç gün orada durur, sonra birden yok oluverir.

"Bazen çöp toplayıcıları alırlar onu, ama çoğu zaman buraya geçer ve insanlar onun için başka kullanım alanları yaratırlar. O atık, Londrakis'e sızmıştır. Londra'da geride kalan birkaç ipucuna rastlayabilirsin: Belki duvarda kurumuş bir çamur izine. İşte, kalığın öte-şehre aktığı yer orasıdır. Ve burada, sokaklarda mantar gibi biter atıklar.

"Arkadaşınızın cebindeki paralar? Hepsi de Londralıların attığı tedavülden kalkmış ya da yabancı bozukluklar ve banknotlar. Birkaç yıl önce, Avrupa eski para birimlerini bıraktığı ve elinizde işe yaramayan bir sürü ıvır zıvır kaldığı zaman, burası atık paralarla doldu. Elimizde çok fazla para birikti; bu da korkunç bir enflasyona neden oldu. Para-yiyeni epey beslemek zorunda kaldık... Neyse. Birçok şey, buraya bu yolla iniyor.

"Benim de biraz böyle olduğum söylenebilir," dedi düşünceli bir edayla. "Iskartaya çıkarılmış, derler ya. Doğru iniş deliğini bulduğunuz anda, buraya gelebilirsiniz. Zor olan buraya geçmek değildi, *otobüsü* de buraya getirmekti.

"Ben Londra'da hep otobüslerde çalışmıştım. Siz, sanırım, hep şoföre ödeme yaptınız, değil mi? Ya da seyahat kartlarınız vardı? Eskiden böyle değildi. Londra'daki otobüslerin çoğunda hem şoför hem de *kondüktör* bulunurdu.

"Ben para alır, karşılığında bilet verirdim." Belinde asılı makineye eliyle şöyle bir vurdu. "Her şey daha çabuk işlerdi, çünkü şoför herkesle uğraşmak zorunda kalmazdı. Ve tabii ki daha güvenliydi. İkimiz de sürekli otobüste olurduk. Ama birimizden kurtulurlarsa, tasarruf edeceklerine karar verdiler. Tabii ki bu her şeyi karıştırdı. Ama bu kararı alanlar, hiçbir zaman otobüse binmeyen insanlardı; o yüzden pek de umurlarında olmadı.

"Yaptığımız şeyin önemli olduğunu biliyorduk. Sözlüğe bakın. 'Kondüktör: isim. Yolcu tren ve otobüslerinde biletleri *denetleyen* ve *rehberlik eden* görevli.' Bazılarımız, rehberlik etme görevini bırakmaya hazır değildik. Biz yolculara göz kulak oluruz. Bu..." Kondüktör Jones bir anda utanıp yere baktı. "Kimileri der ki bu kutsal bir görevdir."

"Londrakis... Hani, bazen tehlikeli bir yer de olabiliyor burası. Her zaman *denetlemeye* ve *rehberlik etmeye* hazır olmalıyız." Kemerindeki silaha dokundu, yanında duran dolabı gösterdi. Dolapta bir yay ve ok ve bir kangal kablo vardı. "Buraya gelmiş olan şoförler yolcuları bulundukları yerden gitmek istedikleri yere götürmeye yemin etmişlerdir. Ve onları korumaya."

Zanna, "Onları neden korumaya?" diye sordu.

"Ara sıra, gökyüzü haydutluğu olayları yaşanır," dedi Jones. "Genelde daha yükseklerde, dalyan halkının gittiği göğün derinliklerinde avlansa da, hava ahtapotları var. Ve başka tehlikeler... Diğer güzergâhlarda görevli kondüktörler, *gerçekten* şanssızlarsa, bazen zürafaların saldırılarına uğruyorlar."

Kızlar birbirlerine baktılar.

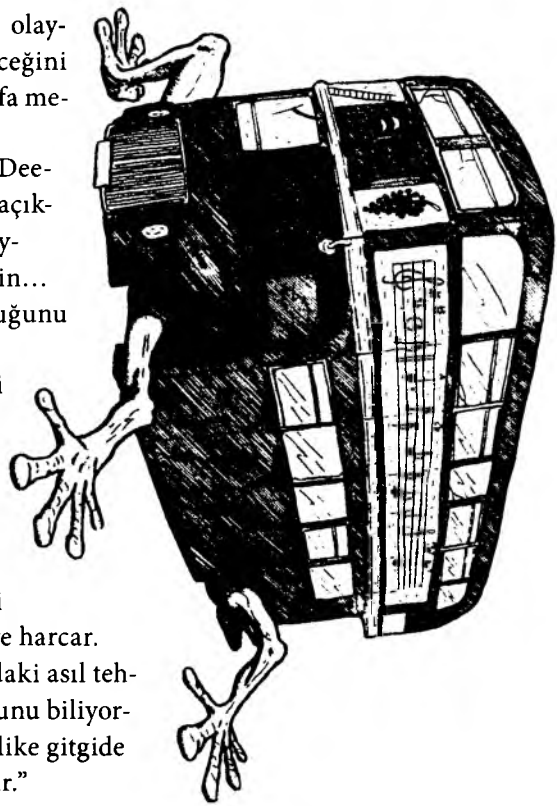
"Bunu söyleyen ikinci kişisiniz," dedi Deeba.

"Ben zürafa gördüm," dedi Zanna.

"Ve hiç de korkunç değildi..." dedi Deeba.

"Ha ha!" Bütün otobüs dönüp kahkaha atan Jones'a baktı. "İnsanları, hayvanat bahçelerindeki o hippi mültecilerin normal zürafalar olduğuna gayet iyi inandırmışlar. Siz şimdi, bir de, boyunlarının ağaçların tepesindeki yapraklara ulaşmak için o kadar uzun olduğunu söylersiniz! O boyunların, kurbanlarının yüzdükleri derilerini bayrak gibi sallamalarıyla hiç alakası yok, tabii.

"Bu çeşit yanlış bilgilendirme faaliyetlerinde başarılı olan pek çok hayvan var. Londrakis'te hiç kedi yoktur örneğin, çünkü hiç de büyülü ve gizemli değildir bu hayvanlar; hepsi de aptal. Ama buraya geçen başka birçok hayvan var: domuzlar, köpekler, kurbağalar ve başka hayvanlar. Oradan buraya ve buradan oraya, epey yoğun bir trafik var. Hayvanlar, olayların gerçekleşeceğini hisseder. İki tarafa mesaj taşır."

"Zann," dedi Deeba. "Bu, her şeyi açıklıyor. Bütün o hayvanlar, onlar senin... her neysen o olduğunu biliyorlardı."

"Şuvazi," dedi Zanna.

Jones, "Ama kediler değil," diye devam etti. "Onlar bütün vakitlerini havalı görünmeye harcar. Her neyse. Buradaki asıl tehlikenin ne olduğunu biliyorsunuz. Ve bu tehlike gitgide büyüyor. Yıllardır."

Zanna, "Du –" der demez, kondüktör parmağını ağzına götürüp *sus* işareti yaptı.

"Evet," dedi. "İşte, sen de bu nedenle buradasın."

"Ama o *nedir* ki?" dedi Zanna. "Ne istiyor?"

Jones, "Burada konuşamayız," diye fısıldadı. "Konuşmasak, daha güvenli olacak. Ne demek istediğimi biliyorsun. Profesırlar, her şeyi açıklarlar."

"Bir sonraki durak," diye bağırdı kondüktör. "Manifesto İstasyonu."

Katedrale benzeyen devasa bir binanın camlarının birkaç metre ötesinden geçtiler. Ofislerde çalışan insanlar, onlara dikkatle baktılar. Yapının birçok yerinde gelişigüzel açılmışa benzeyen delikler vardı. Deliklerden, demiryolu hatları fışkırıyordu. Hatlar, farklı yönlere doğru fırlıyordu: Yatay; eğlence treni gibi yukarı; vida gibi aşağı. Heybetli binadan birkaç metre ileride, sokaktaki deliklere dalıyor ve aşağıdaki karanlıkta yitiyordu.

"Manifesto İstasyonu," dedi Jones. Koyu renk camlı dizel motorlu bir tren, fırlayarak binadan çıktı. Otobüsü titretecek kadar yakından geçmişti. Apar topar toprağın derinliklerine doğru indi.

"Nereye gidiyor?" diye sordu Zanna.

"Sınırı geçip diğer öte-şehirlere gidecek," dedi Jones. "Deneyecek kadar cesursanız, Londr**akis**'ten kalkan treni yakalayıp New **Yok**'a ya da Sicil**yo**'ya ya da Amst**ers**dam'a ya da **Uz**tanbul'a ya da **Gaip**town'a ya da Yeni Del**hiç**'e geçebilirsiniz. Burası bir başlangıç istasyonu."

İstasyonun yan tarafında, çevrelerinde yolcuların dolandığı yirmi-otuz çift katlı otobüsün beklediği büyük bir açıklığın üzerinde havada durdular. Her otobüsün, numara yerine, farklı bir işareti vardı – yüzler, böcekler, çiçekler, rastgele desenler. Yan taraflarında, Londra otobüslerinde reklamların olduğu kısımlarda, tablolar, büyük harflerle yazılmış kısa hikâyeler, üstünde sürmekte olan bir oyun olan satranç tahtaları, partisyonlar vardı.

Ama bütün bunlar ayrıntıydı. Zanna ve Deeba'nın küçük dillerini yutup hayret çığlıkları atmalarına neden olan şey, otobüslerin hareket etme şekilleriydi.

Londrakis'in topografyası epey zorluydu. Arapsaçına dönmüş dar sokakları, aniden dikleşen tepeleri, derin çukurları, tekerlekler için çok yumuşak olduğu belli olan ve üzerinde yayaların zıpladığı arazi parçaları vardı. Güzergâhlarındaki bin bir çeşit zorlukla baş edebilmek için, Londrakis otobüsleri ortama uyum sağlamıştı.

Otobüsler, tırtıl ayakları üzerinde yuvarlanıyordu. Aşırı derecede şişmiş lastik tekerler üzerinde dönüyordu. Hava yastıklı taşıtlar gibi, esnek hava kuşaklarıyla ilerliyordu. Havada, üstünde yuvarlak bir balon olan bir tane daha havabüs vardı. Kondüktörler, silahları ellerinde, araçlardan sarkıyorlardı.

Uzun cılız kuleler çalılığından çıkan bir otobüs, istasyona yanaştı. Teker yuvalarından çıkan dört devasa kertenkele ayağıyla, çatıların üzerinde yolunu buluyordu. Şoförü, direksiyonu çevirip el frenini çekti. Ve otobüsün yumuşak geniş parmaklı keler ayakları, geride hiç iz bırakmadan, hafifçe payandaları kavrayıp eğimli çatılar üzerinde yayıldı.

Jones, "Manifesto İstasyonu Durağı," diye çığırdı. "Burada kimler araç değiştirecekti?"

Sepete binen Hünnap Hanım ve başka iki yolcuyu, vinçle aşağı indirdiler. Jones, yolculardan birine, "Bizimkisi Kargacık Burgacık otobüsü ve siz şimdi Paslı Yıldız Mührü otobüsüne bineceksiniz," dedi. "Ve siz, beyefendi, Korkunç Fare Mührü'nü arayınız."

Otobüs sallanıp yerini alırken, Deeba yukarı bakıp küçük bir ürkme sesi çıkardı.

"Ne oldu?" dedi Zanna.

Yukarıyı işaret ederek, "Bir şey gördüm sanki," dedi Deeba. "Bir... yengece benziyordu. Tavanda yürüyordu."

"Yapma..." Zanna çevresine bakındı. "Artık gitti. Zaten bu yer, tuhaf şeylerle dolu."

Sepet, cambaz ayaklıkları olan bir otobüs ile dev buz patenlerine benzeyen ayakları olan bir diğerinin arasında asılı halde sallanıyordu. Üç yolcu, sepetten indiler. Son anda, harmani giymiş bir adam koşup sepeti yakaladı; aceleyle arkadaşına veda etti ve sepete girdi.

Adam, epey iri ve ağır olduğu için yukarı çıkması zor oldu. Otobüse bindiği zaman, bir tıslama duyuldu. Saldırganca soluk alıp veren süt kartonu, Deeba'nın arkasına sokuldu.

"Kesmik," diye homurdandı Zanna. "Deeba, uyuz hayvanına hâkim ol."

Yeni yolcu, sakalının ardından, öfkeyle Kesmik'e baktı.

"Gördün mü?" diye fısıldadı Deeba.

"Bu herif bizi *hiç* sevmedi."

Bu sefer çok daha yükseğe çıktılar. Çatılar ile tuhafça aydınlatılmış gökyüzü arasındaydılar. Londrakis, ufukta uzanıyordu. Hayvan-ayaklı birkaç otobüs, evlerin üzerinde ve etrafında dikkatle sürünüyordu. Ortası delik güneşten gelen ışık, milyonlarca yüzey üzerinde ışıldıyordu. Bu, karman çorman ve yırtık pırtık bir manzaraydı. Alçak bulutlar, kasıtlı olarak çeşitli yönlere hareket edip mahalleleri görmelerini engelleyerek, tekerleklerin altında uğulduyordu.

Jones havada çılgınca ilerleyen bir tişörte benzeyen şeyi işaret ederek, "Şuradaki mi?" dedi. "Londra'da çamaşırlar uçuştuğu zaman, havada yeterince uzun kalırsa, buraya kadar gelebilir. Sonra da, özgür kalır. Artık yere inmesine gerek yoktur."

Basamaklı bir piramidi, tirbuşon şeklinde bir minareyi, kocaman bir *L*'ye benzeyen bir binayı geçtiler.

"Keşke annem de burada olsaydı," dedi Deeba. Bu düşünce onu öyle uzaklara götürdü ki çevresini görmemeye başladı. "Ve babam da. Hatta kardeşim Hass bile."

"Bence de," dedi Zanna.

Jones, nazikçe, "Tabii ki istersiniz," dedi. Kızların sinelerini dolduran üzüntü ve sıla hasreti aniden ortaya çıkmış gibiydi, ama

aslında hep oradaydı. Saatlerdir, tattıkları her duygunun arkasında, orada duruyordu. Ve şimdi ortalık biraz sakinleşince, altlarında süzülen güzelim manzarayla birlikte, onları tuzağına çekmişti.

Deeba, "Annem, polisi falan aramıştır şimdi," dedi.

"Aslında, sizin yerinizde olsam, bunun için fazla endişelenmezdim," dedi Jones.

Zanna, "Ne demek istiyorsun?" diye sordu.

"Açıklamak biraz zor. Profesırlar size anlatırlar." Kızlar, çileden çıkarak, kafalarını salladılar. "Yalnızca... ben olsam, şimdilik endişelenmezdim."

Deeba ve Zanna, seslerini çıkarmadılar. Ruh hallerini sezen Kesmik, Deeba'nın ayaklarını koklamaya başladı. Deeba, küçük süt kutusunu alıp ekşi kokusuna aldırmadan okşamaya başladı.

"Şimdilik mi?" dedi Zanna. Kondüktör Jones'un cevap vermekten kaçan bir hali vardı; birden mırıldanarak, hava akımlarından ve orsa etmekten ve rotalardan bahsetmeye başladı. Ama Zanna ısrarcıydı: "Sen, *şimdilik* endişelenmezdim mi dedin?"

Jones, "Şey," dedi gönülsüzce. "Londralılar, zaman zaman, bazı şeyleri düşünme alışkanlıklarından vazgeçebilirler. Bu tarafa geçen şeyleri. Ama ben olsam, şimdilik endişelenmezdim."

13

Otobüste Çarpışma

Obaday ve Skool, Zanna'nın üzüldüğünü şıp diye anladılar. Obaday, ona ceketinden bir parça okumayı önerdi. Klapalarına bakarak, "Gerçi," diye ekledi kararsızlıkla, "itiraf etmeliyim, bu hikâye pek de benim beklediğim dağ romantizmini anlatmıyor..." Zanna önerisini reddedince, Obaday de çantasını açtı ve Zanna ve Deeba'ya fayans arası çimentoya benzeyen şeyler uzattı. Kızlar, önce tereddüt ettiler, ama açlıktan karınları zil çalıyordu ve bu tuhaf sandviçlerin hayrete düşürücü – ve hayrete düşüren oranda baştan çıkarıcı – bir kokusu vardı.

İlk önce, deneme amaçlı ufak ısırıklar aldılar. Fayansların tadı tost ekmeğine benziyordu – çimento da krem peynirdi.

Altlarında, öte-şehrin ortasından şaşırtıcı düzlükte bir doğru çizerek geçen, Londrakis'in en büyük nehri Sütlâbi akıyordu. Birkaç sarmal, birkaç süslü kıvrım ve birkaç düz çizgi – nehrin kolları ve kanallar – nehirden fırlayıp sokakların içinden çeşitli yönlere sapıyordu. Kimileri olağan kimileri netameli, kimileri durağan kimileri hareketli köprüler geçiyordu üzerinden.

"Şuna bakın!" diye bağırdı Deeba. Uzakta, burun buruna vermiş iki timsah kafasından oluşan bir köprü vardı. Deeba, bir ezgi mırıldanmaya başladı; Zanna'ysa homurtulu bir kahkaha atarak

ona katıldı: Söyledikleri, Thames Nehri'nin havadan görüntüsüyle başlayan *EastEnders** dizisinin jenerik müziğiydi.

Aşağıda akan suya bakarak, "*dum dum dum dum dum, diiiii dum*" diye şarkı söylediler. Kızlara tuhaf tuhaf bakan diğer yolcular, onların delirdiğini düşünmüştü herhalde.

Birkaç kuş ve akıl sahibi gibi görünen birkaç bulut, merakla otobüsü inceledi. Jones, "Bir hava balığı geliyor," der demez, kızlar korkuyla geriye çekilip vahşi dişleri ve ayan beyan köpek balığı yüzgeciyle kafa üstü dalışa geçmiş yaratığın yaklaşmasını izlediler. Balık, belli belirsiz bir vınlama sesiyle havada süzüldü. Okyanustaki kuzenlerinin yan yüzgeçlerinin bulunduğu yerde, yusufçuk kanatları vardı.

Jones aşağı sarkıp otobüse vurmaya başladı. "Bas git buradan, çöp tenekesi seni!" diye bağırdı ve koca balık, telaşla otobüsten uzağa fırladı.

"*Şu* da ne?" diye sordu Zanna. Sahiden kocaman bir tekere yaklaşıyorlardı. Tekerin tabanı nehrin içine batmıştı; zirvesiyse yüzlerce metre yüksekte bir kavis çiziyor, neredeyse otobüse ulaşıyordu.

"Londrakis'in Tözü," dedi Jones. "Londra'daki o büyük tekerleğin** mimarlarına ilham veren de budur. Birkaç fotoğrafını görmüştüm. Fikirler de bir taraftan diğerine gidip gelir, anlarsınız ya. Örneğin, kıyafetler – Londralılar, Londrakis'teki moda akımlarını epey taklit ediyorlar ve birtakım sebeplerle bu kıyafetleri üniforma olarak giyiyorlar. Ve Töz'e gelirsek... Bir öte-gezgin buraya gelip bunu kendi gözleriyle görmediyse, o zaman Töz'ün hayali buradan akıp kafalarına girmiş demektir. Ama bunu, insanları tekrar ve tekrar döndüren aptalca bir alete çevirmenin anlamı nedir? Londrakis'in Tözü'nün bir amacı vardır."

Eliyle işaret etti. İlk başta vagon gibi gözüken şeyler, aslında nehre dalan büyük kepçelerdi. Londrakis'in Tözü, bir su değirmeniydi.

---

* 1985 yılından beri BBC'de yayınlanan bir pembe dizi. *–çev.*

** Londra'nın Gözü (London's Eye). *–çev.*

Jones, "Bu alete yerleştirilmiş jeneratörler, birçok şeyi çalıştırıyor," dedi. Tekerin tepesinde, güneş ışığı halkası salınıyordu. Bu ikisi, birbirlerinin aksi gibiydi.

"Bazı insanlar der ki," dedi Jones, "Öte-Güneşin ortasındaki kayıp parça, Londra'nın güneşiymiş. Sizin günlerinizi ışıtan şey, bizim günlerimizi ışıtandan kopmuş bir parçaymış."

Zanna, başparmağını havaya kaldırdı. Öte-Güneşin ortasındaki boşluk, olağan hayatlarındaki güneşle neredeyse aynı *boyuttaydı*.

"Her gün, farklı bir yerden doğar," dedi Jones.

Öte-Güneş ışıldadı. Etrafında tuhaf şekiller uçuşuyordu: Londrakis'in hava sakinleri. Öte-şehir, boylu boyunca bacalarla doluydu, ama çok azından duman çıkıyordu. Gökteki kara bir şekil, onlara doğru gelmeye başladı.

Yaklaşan karaltıyı işaret ederek, "Kondüktör Jones," dedi Zanna. "Bu nedir?"

Jones, cebinden bir teleskop çıkarıp yaklaşan şeye uzun uzun baktı.

"Bu bir tekirge," diye mırıldandı. "Ama neden bu kadar yüksekte? Aşağıda ölü binalardan besleniyor olmalıydı..." Aniden teleskopu uzayabileceği kadar uzattı. "Yandık," dedi. "Başımız belada."

Karaltı, açıkça görülebilecek kadar yaklaşmıştı. Son sürat onlara doğru geliyordu. En az otobüs kadar büyüktü. Yaklaşışının homurtusuyla alarma geçmiş yolcular, pencerelere üşüşmüşlerdi.

Tekirge, bir sinekti.

"Normalde, bizimle hiç ilgilenmemesi lazım," dedi Jones. "Ama bakın – semeri görüyor musunuz?"

Yaratığın devasa sırtının üzerinde, figürlerle dolu bir platform vardı. Jones, "Biri, bunu sürüyor," dedi. "Hava yolu çetesi. Haramiler. Ama anlamıyorum. Genelde, yalnız uçan balonların peşine

düşerler, bazen de açık hava takalarının. Otobüslerin korunduğunu bilirler. Şimdi neden bu riski alıyorlar ki?

"Çalışma vakti geldi." Dolaptaki yayını çengelden çıkardı. "Rosa," diye bağırdı. "Cam-hava-bazları aç!"

Tekirge sineği, onlara doğru hızlandı. Hava yolu haramileri, bir taraftan onu kırbaçlıyor ve çivili sopalarla dürtüyor, diğer taraftan da silahlarını hazır ediyorlardı. Obaday ve Skool donakalmış, gözlerini yaratıktan ayıramıyorlardı.

Deeba, üst tarafta yine bir hareketlilik fark etti. Zanna'yı dirseğiyle dürttü. Yukarıda kıpırdayan iki varlık vardı, ama bunlar yengeç değildi. Tavanı iteleyen eller, delik açmaya çalışan parmaklardı – bakar bakmaz, yok oldu.

Biri, ayağa kalktı. Deeba, sakallı adamın yüzüne baktı. Yolcular içinde, tekirge yaklaşmasına rağmen, korkmuyormuş gibi görünen bir o vardı. Gözleri, Deeba'nınkilerle buluştu. Harmanisindeki bir delikten, tanıdık gelen boya lekeleri görünüyordu.

Deeba ağzını açamadan, adam yukarı atıldı, ellerini uzattı ve... Zanna'yı yakaladı.

"Yardım edin!" diye bağırdı Zanna. "Deebs! Obaday! Skool! Jones!"

Deeba, çaresiz bir halde, bir sakallı adamı bir tavanı gösteriyordu.

"Bizi pazar yerinde duydu!" dedi Deeba. "Hemen Manifesto İstasyonu'na koşmuş olmalı. Orada bizi bekliyordu. Onlara mesaj gönderdi." Sineğin yaklaştığı yönü işaret etti. "Ayrıca yukarı katta da biri *var*, orada –"

"Kapa çeneni!" Adam, Zanna'yı boğazından kavradı. Zanna çırpınıyordu, ama adam ona göre çok güçlüydü. Kızı, önünde bir kalkan gibi tutuyordu.

Kesmik adama doğru atıldı, ama adam küçük süt kutusunu bir tekmeyle uzaklaştırdı. Yolcular, dehşet içinde bir araya toplandılar. Adam, Zanna'yı daha da sıkı kavradı.

"Hiç kimse kıpırdamasın!" diye bağırdı.

14

Mendebur Böceğin Saldırısı

Adam, Zanna'yı bir sağa bir sola sallıyordu. Yolcular, koltuklarında donup kalmışlardı.

"Geride durun," diye bağırdı. "Meslektaşlarım, birkaç dakika içinde burada olacaklar. Bir sorun çıkmasını istemiyorum. Kızı yanımızda götüreceğiz ve geri kalanlarınızın gitmelerine de izin vereceğiz. Bir tekirgeden hızlı uçamayacağınızın farkındasınızdır ve ortaklarımın da bize katılmalarını istemezsiniz."

Bir adım ileri çıkarak, "Hava yolu lejyonerleri mi?" dedi Jones. "Hayır, sanırım istemeyiz."

Adam, boşta kalan eliyle kılıcını çekerek, "Sen, geri git!" diye bağırdı. Deeba, çığlık attı.

"Kimin için çalışıyorsun?" diye sordu Jones. "Ondan ne istiyorsunuz?"

Adam, "Kapa çeneni!" dedi ve Zanna'yı hızla çekti.

"Lütfen dur!" dedi Deeba. "Onu sinirlendiriyorsun!"

Adam, Zanna'nın boğazını sıktı. Jones, elleri yarı dışarıda, adamın önüne ilerledi, ama kılıca bakıp tekrar geri çekildi. Obaday, Zanna'nın saldırganının arkasına sıkışmış, gözleri yerde, korkudan kıpırdayamaz halde duruyordu. Tekirge, giderek yaklaşıyordu.

Bir anda, homurtulu çaba sonuç verdi ve tavandan bir şey düştü. Bir beden. Soluk benizli bir oğlan çocuğu. Pazar yerindeki oğ-

lan çocuğu. Çırılçıplak. Yoktan var olmuş gibi dışarı fırladı ve küt diye Zanna ile sakallı adamın tam önlerine düştü. Adam, ciyak ciyak bağırıp adım adım geri çekilmeye başladı – ve kaba etini dosdoğru Obaday'in iğne yastığı kafasına dayadı.

Poposuna batan iğnelerin küt kısımlarıydı, ama yine de yeterince sivriydi. Koca adam, sıçradı ve avazı çıktığı kadar bağırdı, Zanna'yı elinden kaçırdı ve silahını döndürdü.

Herkes, harekete geçti. Oğlan çocuğu nefesini tutup Zanna'ya ulaştı, başını eğdi, daldı ve gözden kayboldu. Deeba, feryadı bastı. Jones, Zanna'yı yakaladı. Obaday, "Yine o çocuk, o hayalet. O da Zanna'nın peşinde!" diye bağırdı. Geriye kaykıldı ve kafasının arkasını küt diye koltuğun arkalığına vurdu, inledi ve hareketsiz uzandı.

Jones, Zanna'yı arkasına doğru itti.

"Zann!" Deeba, Zanna'yı kucakladı. İki kız, kondüktörün arkasına sindiler. Zanna'nın saldırganı, kılıcını sallıyordu.

Deeba'nın yengeç olduğunu düşündüğü eller, yerde, adamın ayaklarının arasındaydı. Ve aralarından, iki gözünü kızlara dikmiş ve ansızın gözden yiten Nim'in kafası fırlıyordu.

"Ne yapabilirsiniz ki?" diye bağırdı adam. "Arkadaşlarım az sonra burada olacaklar." Tekirgenin sesini duyabiliyorlardı. "Kızı bize verin!"

Jones, "Ben bir kondüktörüm," dedi ve birkaç adım ilerledi.

"Seni uyarıyorum!" diye bağırdı adam ve kılıcını Jones'un geldiği yöne doğru uzattı.

"Benim görevim, yolcuları sağ salim bir noktadan diğerine iletmektir," dedi Jones. "Bu iletme görevi, benim şerefimdir. Ve biz yemin etmiş kondüktörlere, bir şeyi daha iletmenin dersi verilir." Biraz daha ilerledi ve rakibinin tepki gösteremeyeceği yavaşlıkla, işaret parmağını kılıcın ucuna değdirdi.

Jones, "*Elektriği*," dedi.

Teni metale değdiği anda, yüksek bir çatlama sesi duyuldu. Kıvılcımlar, metalin etrafında yay çizip koca adamın eline ulaştı.

Adam, aniden sarsılıp geriye uçtu, titrek ve sersemlemiş halde arka üstü yere indi. Takma sakalından dumanlar çıkıyordu.

Jones, parmağını salladı: Kılıca batırdığı yerde, tek bir damla kan vardı. Obaday'in kafasını gözden geçirdi. Skool'a, "İyileşecek," dedi.

"Yine, o Nim denilen çocuktu," dedi Zanna. "Onu pazarda gördük."

"Üst katta *duruyordu*," dedi Deeba. "Tavandan bizi gözetliyordu..."

Jones, "Yola çıkmak için harekete geçtiğimiz anda, yukarı atlamış olmalı," dedi. "Belki de bir fırsatını kolluyordu." Hâlâ titreyen saldırganı gösterdi. "Öyleyse, biraz hata yaptı, değil mi?" Obaday'in kâğıttan ceplerinden bir dolu ip ve kurdele çıkardı. "Bağlayın onu!" diye bağırdı Jones ve yolcuların çoğu dediğini yaptı.

Deeba, tereddüt ederek, "Bilmem ki," dedi. "Bana pek de öyle gelmedi..."

Jones çevresine bakındı. "Neyse, otobüsün zemininden kaydı, gitti. Siz çevreyi kolaçan edin, olur mu?" Deeba ve Zanna, hırslanarak sağa sola baktılar, ama Nim gitmişti. "Onunla daha sonra ilgileniriz. Şimdi odaklanmamız gerekiyor. Şu tekirge giderek yaklaşıyor. Olabildiğince hızlı, yere çökün ve sıkıca tutunun. Rosa! Yakayı kurtaralım!"

Şoför, dümen kırdı, otobüsü aşağı sürüp gaza bastı. Yolcular çığlık çığlığa bağırıyorlardı. Jones, ayağını bir direğe geçirip dışarıya sarkmış, yayına bir ok yerleştiriyordu.

Tekirge, bir kanat homurtusuyla yaklaştı. Jones, yayı çekti. Oklar, sineğin iğrenç koca gözlerine battı ve içinde kayboldu. Bö-

cek, öfkeyle vızıldadı, ama yavaşlamadı. Üzerinde taşıdığı adamlar ve kadınların ellerinde otobüse çevrilmiş çeşit çeşit silahlar vardı. Yüzlerinden, vahşilik akıyordu.

İçlerinden biri, "Otobüse çıkmaya hazırlanın!" diye bağırdı.

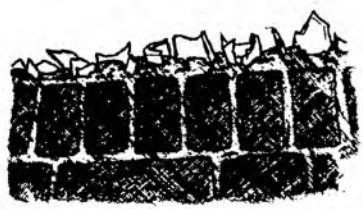
Jones, bakır sopasını çıkardı.

"Kurtçuk jokeyleri sizi!" diye çığırdı. "Otobüsümü rahat bırakın!" Otobüsten doğruca sineğin üzerine atladı.

Zanna ve Deeba çığlık attılar. Jones havada uçarken "Luunn Dıraa Kiis!" diye bağırıyordu.

"Bakın!" dedi Zanna. Jones'un kemeri, esnek bir halatla otobüs direğine bağlanmıştı. İp esnedi ve Jones, semere tutundu.

Ürkmüş çapulcular, silahlarını ona doğrultmaya çalıştılar. Tekmeledi, elektrikle çatırdayan sopasını fırıl fırıl döndürdü. Korsanlar tam gaz kaçtıkları zaman, araçlarının gitmesine izin verdi. Esnek halat, bir mancınık gibi, Jones'u otobüse geri fırlattı. Havada parende atıp mükemmel bir hareketle otobüse indi.

Deeba, "*Muhteşemdi...*" dedi.

"Övgüleri daha sonra kabul edeceğim," dedi Jones ve merdivenlerden yukarı koşturdu. Kızlar da onu takip ettiler.

"Bağırdığın kelime neydi?" diye sordu Zanna.

Jones, "Bir savaş çığlığı," dedi. "Epey eskidir. Londrakis'in savaşa çağrısı."

Üst kat, pompalar ve benzin makineleriyle tıka basa doluydu. Bir köşede, kirli kıyafetlerden oluşmuş bir yığın vardı. Jones, arka pencerede duran devasa bir zıpkına yöneldi. Tekirge yeniden otobüse yönelirken, zıpkını döndürüverdi.

Otobüs sarsıldı ve yolcuları tekirgeyle neredeyse yüz yüze getirdi. Jones, zıpkını fırlattı.

Zıpkın, sineğin kocaman parlak gözlerinin tam arasına isabet etti. Yaratık kasıldı, kanatları titredi ve düşmeye başladı.

"Vurdun onu!" dedi Zanna. Sineğin pis bedeni, düşerken dönüyordu. Dalışa geçmiş leşinden, nokta gibi küçük figürler olarak görünen paraşütler açılıyordu.

Jones, arkalarından, "Ve sakın bir daha geri geleyim demeyin!" diye bağırdı.

Deeba, boğulan bir sesle, "Kondüktör Jones," dedi. "Bakın."

Çok çok aşağıda, harap olmuş binalarla dolu bir atık bölgesi vardı. Alan, binalarla beslenen devasa böceklerle doluydu. İki tekirge daha -biri parlak mavi, diğeri pırıltılı mor- iğrenç kardeşlerinin yanından havalanıp otobüse doğru uçmaya başladılar. Sırtlarındaki platformlardaki figürler, gözle seçilebiliyordu.

15

Gönderiniz Var

"Planımız şu."

Otobüs, sarsıldı ve bir kavis çizdi. Jones, Zanna'ya bakarak, "Rosa bütün bu tekirgelerden kaçamaz. Seni buradan çıkarmak zorundayız," dedi.

"Diğer yolcular ne olacak?" diye sordu Zanna.

"Onları merak etme," dedi Jones. "Onlara göz kulak olacağım. Ama bu şeyler bizi ne kadar uzun süre takip ederse, sizin de kaçmak için o kadar şansınız olur."

Harmani giyen adamın ağzını tıkadılar, gözlerini kapadılar ve adamı direğe bağladılar. Jones, "Onu Profesırlara götüreceğiz," dedi. "Ve sizinle de orada buluşuruz, tamam mı?"

"Bizi *yalnız* mı göndereceksiniz?" dedi Zanna.

O ve Deeba, afallayıp birbirlerine baktılar.

"Bunu yapamazsınız!" dedi Deeba. "Nereye gittiğimiz konusunda en ufak bir fikrimiz bile yok!"

"Nerede *olduğumuzu* bile bilmiyoruz..."

"Biz bunu *yapamayız*..."

Sevecenlikle, "Biliyorum," dedi Jones. "İnanın, başka seçeneğim olsa, bunu asla yapmazdım. Yaklaşmakta olan iki hava haydudu çetesi var ve onları sizin yolunuzdan çekmek *zorundayız*. Nereye ulaşmaya çalıştığınızı biliyorlar, ama siz oraya ulaşana kadar, onları yanlış yöne sürükleyebiliriz."

"Lütfen..." dedi Zanna.

Jones, "Sen *Şuvazi*'sin," diyerek, onu susturdu. "Bunu yapabilirsin."

"Ya ben ne olacağım?" dedi Deeba. "Ben Şuvazi falan da değilim."

"Arkadaşına iyi bak," diye tembihledi Jones. "Birlikte durursanız, size hiçbir şeycik olmaz."

"Obaday," dedi Zanna. Bilinci yerinde olmayan adamın elini sıktı. "Keşke gelebilseydiniz..." diye mırıldandı adam.

"Sen yapabilir misin?" diye Skool'a döndü Jones. Skool, üzüntüyle çöktü ve ağır dalgıç botlarını göstererek, işaret diliyle şunu söyledi: *Ben gacır gucur giderim, çok yavaşım.*

Jones, "Bunu yapabilirsin, Şuvazi," diye yineledi.

Otobüs, aşağı doğru hızlandı. Yolcular çığlık atmaya başladılar. Tekirgeler, hedefe yaklaşıyordu.

Jones, "Tek bir şansımız var," dedi. "Yalnızca birkaç saniye için gözden kaybolacağız. Sizi, Dam Kaçaklarının mıntıkasına bırakıp tekirgeleri yanlış yola sürükleyeceğiz. Dam Kaçaklarının avlanma bölgesi, Pons Gizli-Kapaklıkus'a kadar uzanır.

"Onlara, sizi gideceğiniz yere güvenle ulaştırırlarsa, Londrakis kondüktörlerinin minnettarlığını kazanacaklarını söyleyin. Şimdi hazır olun. Hele bir Rosa üzerine düşeni yapsın da."

Londrakis'e o kadar hızlı yaklaşıyorlardı ki Zanna ve Deeba'nın görebildikleri tek şey renk cümbüşüydü. Havabüs, son sürat aşağı iniyordu. Çatı seviyesinin altına inerek hızlandı; sokaklar boyunca bir sağa bir sola saptı. Otobüsün içinde çömelmiş olan kızlar, Londrakislilerin şaşkın bakışlarıyla ve otobüs geçerken salladıkları şapkalarıyla karşılaştılar. Rosa, onları bir köprünün altından öyle alçaktan uçurdu ki otobüsü uçuran balonun tepesi köprünün kemerine sürttü.

"Rosa, şimdi!" diye bağırdı Jones.

Otobüs bir anda zikzak yapmaya başladı ve aniden durdu. Darbenin etkisiyle, öne doğru yalpaladılar.

Zanna ve Deeba'yı otobüsün ucuna doğru iteleyerek, "Hemen! Şimdi!" diye tısladı Jones. Deeba, Kesmik'i kucakladı. Korkudan ödü patlamış süt kutusu, Deeba'nın ellerinin içine gizlenmeye çalışıyordu. Otobüs, damların birkaç santim üzerinde, çatılar arasındaki bir vadide salınıyordu.

"Atlayın," dedi Jones. Birkaç saniye tereddüt ettiler, sonra koca sineklerin hayali geldi gözlerinin önüne. Önce Zanna atladı, sonra da Deeba.

* * *

Çatılar arasındaki V'nin en dibine indiler ve nefesleri kesildi.

Otobüs havada asılı duruyordu. Skool omzunun üzerinden bakarken, "İyi misiniz?" diye fısıldadı Jones. Kızlar kafalarını salladılar. "*Şu* yön köprüye gider. Yüksekte kalın ve Şef Çürük-Basamak'ı bulun. Sizi, ona benim gönderdiğimi söyleyin. Kadına seyahat kartını gösterin. Ona, borçlandığımı da eklersiniz. *Kendinize dikkat edin.*" Kızlara bir öpücük gönderdi ve Rosa'ya seslenerek, hareket edebileceklerini söyledi.

Otobüs yükseldi, üzerinden soluk benizli bir şey atladı ve bir anda füze gibi fırlayarak, gözden kayboldu. İki tekirge, homurdanarak görüş alanına girdi. Sırtlarındaki korsanlarla birlikte, rüzgârı arkalarına alıp otobüsün peşinden hızla ilerledi.

"O da neydi?" dedi Zanna. "Bir şey gördün mü... düşen? Otobüsten düşen?"

"Bilmiyorum," diye fısıldadı Deeba.

Esen rüzgârla ürperdiler. Sineklerin vızıltısı uzaklaşıyordu.

İki kız, soğukta oturdular. Sessizlik, rutubet gibi üzerlerine çöktü. Titrediler. Yorulmuşlardı ve şaşkına dönmüşlerdi. Ve bir anda, çok ama çok yalnız kalmışlardı.

16

Kısılıp Kalmak

En sonunda, "Haydi," dedi Zanna. "Öylece oturup kendimiz için üzülemeyiz."

"Bence, ben yapabilirim," dedi Deeba, ama Kesmik kucağında olduğu halde ayağa kalktı.

"Buna *hakkımız* yok demiyorum," dedi Zanna. "Yalnızca *yapmamalıyız*."

Öte-Güneş alçalıyor, hava kararıyordu.

"Kendimize kafamızı sokacak bir barınak bulmalıyız," dedi Zanna.

"Ve yiyecek," dedi Deeba.

Bin bir gayretle tepeye tırmandılar, kendilerini çatıya doğru çektiler ve şaşkınlıkla bakakaldılar.

İnişli çıkışlı damlardan oluşan bir dalganın, kırmızıdan ve griden ve pas renginden oluşan bir dam manzarasının ortasındaydılar. Arazi, dağ yamacı gibi iniyor ve çıkıyor, birden dikleşiyor, sığlaşıyor, derinleşiyor, sokakların olması gerektiği yerlerde hendeklerle kesiliyor, evler arasındaki karanlık dar geçitlerle bölünüyordu. Dam açıları, çatı pencereleriyle, mantar gibi fırlayan bodur bacaların oluşturduğu beneklerle, her yere yönelmiş tel parmaklara benzeyen kördüğüm olmuş antenlerle kesiliyordu.

Zanna'nın bir şeyin düştüğünü görür gibi olduğu yöne, uzun süre baktılar. Kiremitlerin altında veya üstünde hareket eden hiçbir şey göremediler.

"Şimdi ne yapıyoruz?" diye sordu Deeba. "Herhangi bir yere nasıl gidebiliriz ki?"

"Bilmiyorum," dedi Zanna. "Haydi, şunu deneyelim..." Çatı sırtı boyunca ayaklarını sürüyerek kaymaya başladı. Deeba, bakakaldı.

"Şaka yapıyorsun," dedi. İç çekerek, Kesmik'i çantasına koydu ve yavaşça arkadaşını takip etti.

Yakınlardan meleyen korkunç bir çığlık duyulduğunda ve bu çığlığa uzaklardan bir cevap yükseldiğinde, aniden durdular.

Deeba, "O da neydi?" diye fısıldadı.

"Nereden bilebilirim?" diye geri fısıldadı Zanna.

"Valla, Şuvazilenmiş olan ben değilim. Sen her şeyi bilirsin, Şuvazi. Bana da ne yapmam gerektiğini Şuvazilersin artık."

"Kapa çeneni," dedi Zanna.

"Sen Şuvazile çeneni." Zanna, çabucak yapıştırılmış bu komik cevaba gülmekten kendisini alamadı.

Bir bacaya tutundular ve kalp atışlarının yavaşlamasını beklediler. Uzaklarda, Londrakis'in yükselen kulelerini ve tuhaf deniz kabuğu ya da sebze ya da daktilo-ve-buzdolabı çatılarını görebiliyorlardı; ama uzun bir yol boyunca, yalnızca, kötüye alamet arduvaz tepecikleri vardı.

Hava kararıyordu. Deeba, bacaya yaslandı. Kesmik, burnunu ümitsizce Deeba'ya sürtüyordu.

"Aman *tanrım*," dedi Deeba. Kendisini şöyle demekten alamadı: "*Annemi* ve *babamı* istiyorum ben. Nasıl aşağı ineceğiz?"

"Tutarsöz adına," dedi yüksek bir ses, "neden aşağı inmek isteyesiniz ki?"

Zanna ve Deeba, aniden geriye döndüler. Kesmik, viyakladı. Etrafları sarılmıştı.

Çıkıntıların üzerinde, erkekler ve kadınlar vardı. Sağlam görünüşlü kürkler ve keçeli botlar giymişlerdi.

Kiremit çıkıntıları üzerinde dikkatsizce koşuşturdular, atletler gibi parendeler attılar ve yamaçlar üzerine dengeli inişler yaptılar. Adamlardan biri göğsüne tutturduğu koşuma, bir bebek bağlamıştı. Adam, baş döndürücü açılarda bir aşağı bir yukarı seğirtirken, bebek keyifle aguluyordu.

"'Aşağı inmek,' ha?" dedi aynı yüksek ses.

Sesin sahibi, kızlara bir çatı üzerinden yukarıdan bakan, uzun boylu, atletik vücutlu, buyurgan görünüşlü bir kadındı. Gelişigüzel sıçradı, binalar arasındaki bir boşluğa ulaştı, sakince üzerinden atladı ve ayakucunda iniş yaptı. Bir antene tutunup etrafında döndü.

"Siz, küçük kurtçuklar, Dam Kaçaklarının topraklarındasınız. Sizin gibi acemi toprak sakinlerinin Çatı Krallığı'nda ne aradığını sorabilir miyim? Misafirlerin, içeri girmeden önce *izin almalarını* tercih ederiz de."

Zanna ve Deeba, yutkundular.

Zanna, "Çürük-Basamak adında birini arıyoruz," dedi.

"Ah, *öyle* mi?" dedi kadın ve Dam Kaçakları kahkahalara boğuldular. "Çürük-Basamak'tan ne isteyeceksiniz, bakalım?"

"Kondüktör Jones bıraktı bizi buraya," dedi Zanna.

"Onun gitmesi gerekti," dedi Deeba. "Aslında kalmak istedi, ama –"

"Tekirgeler kovaladı bizi," dedi Zanna. "Jones, Çürük-Basamak'ın bize yardım edeceğini söyledi. Ona bir iyilik borcu

olacağını söyledi." Dam Kaçakları, küstahlıklarını yıkan hayret duygusuyla, birbirlerine göz kırpmaya başladılar.

Kadın, "Nasıl bir yardıma ihtiyacınız var?" dedi.

Zanna, tereddüt ederek, "İnsanlar beni durdurmaya çalışıyorlar," dedi. "Neden olduğunu bilmiyorum. Sanırım... şunun yüzünden." Seyahat kartını çıkardı.

"Şuvazi!" Dam Kaçakları arasında bir fısıltı dolaştı. "Şuvazi!" "Şuvazi!"

İçlerinden biri, "Gerçekten burada mısın?" dedi. "Gerçekleşti!" Ve: "En sonunda!" "Tutarsöz de yanında mı?" "Temizzavakti'yi de getirdin mi?"

"Hiçbirinin ne anlama geldiğini bilmiyorum," dedi Zanna. "Jones dedi ki Profesırlar açıklama yapacaklarmış."

"Buradan çıkmak zorundayız," dedi Deeba.

"Bana yardım edecek misiniz?" dedi Zanna.

"*Tabii* ki," dedi kadın. "Burada olduğuna inanamıyorum. Nihayet. Artık o adı batasıca De U Me A Ne arkasını kollasa iyi olur!" Havada bir kavis çizerek, önlerine atladı. "Adım Inessa Çürük-Basamak. Bu da Havva Yolda-Durma; Alfred Havada-Kal; Jonas Tırıs-Çatı; Marlene Baca-Atlar..."

"Ben, Zanna. Bu da, Deeba. Tanıştığımıza memnun oldum."

"Profesırlar, Pons bir şeyde oturuyorlarmış," dedi Deeba.

Çürük-Basamak, Deeba'yı duymazlıktan gelerek, "Şuvazi, sana yardım etmek bir şereftir," dedi.

"Köprüye gitmek zorundayız," dedi Zanna.

"Pons Gizli-Kapaklıkus'a," dedi Çürük-Basamak. "Tabii ki."

17

Yüksek Topraklar

"İşin sırrı," dedi Inessa Çürük-Basamak, "aşağı bakmamaktır."

"Bakacak da değilim," dedi Zanna.

Dam Kaçakları, hevesle, Zanna ve Deeba'ya çatılar üzerinde yol gösteriyorlardı. Sokak boşlukları üzerinden ip köprüler fırlatıyorlar ve kızları fısıldayarak diğer tarafa geçiriyorlardı. "Doğruca karşıya bakın." Bir anda, yine o ani dokunaklı meleme duyuldu. Zanna ve Deeba donup kaldılar.

"Endişelenmeyin," dedi Inessa. "Bu, yalnızca bir türü."

"Bir ne?"

Patırtılı bir incelikle kiremitlerden aşağı inen bir grup keçi, tuhaf gözleriyle onlara bakıyordu.

"Hayvanlardan oluşan gruba böyle denir," dedi Inessa. "Bir dağ keçisi türüsü." Hayvanlar, onlar giderken arkalarından baktı. Deeba, keçilerin arkasından soluk benizli bir şeyin hızla uçuştuğunu gördüğünü düşünerek, geriye dönüp baktı; ama tek gördüğü, geviş getirerek hareket eden sürüydü.

"Bütün bu özgürlük olmadan, aşağılarda nasıl yaşayabildiğinizi bir türlü anlayamıyorum," dedi Inessa. "Duvarlar arasına sıkışmış halde. Ben, üçüncü kuşak topraksızlardanım. Ne annem ne büyükannem, yere asla dokunmamışlar. *Büyük*-büyükannem, bir kere yere inmek zorunda kalmış. Acil bir durum için. Çatı yanıyormuş da."

* * *

Zanna, "Bakın," dedi ve iki kız, yorucu tırmanışlarına ara verdiler. Londrakis'in acayip siluetlerinin arkasında, gökkuşağı şekilli Öte-Güneş, ışıktan oluşan bir kemer gibi parlıyordu.

Kuş sürüleri birleşiyor, yuvarlaklar çiziyor ve türlerine göre ayrılıyordu. Güvercin, sığırcık ve cücekargaların oluşturduğu girdaplar, öte-şehri benekleyen uzun ince dikdörtgen kulelere doğru ilerliyordu. Binaların ön cepheleri, her birinden bir kuşun fırladığı binlerce çekmeceyle bölünmüştü. Küçük hücreler kayarak kapanıyordu. "*Bunların* hepsi şifonyer!" dedi Deeba. "Kuşlar, orada uyuyor!"

"Tabii ki," dedi Inessa. "Hepsinin çatılar boyunca sere serpe yayılmasına izin veremezsin; tam bir keşmekeş olur."

Londrakis ayı yükselirken, Zanna ve Deeba şaşkınlık içinde onu seyrettiler. Bu ay, ne daire şeklindeydi ne de hilaldi. Kedi gözündeki yarık gibi, tepesi ve dibi sivrilen, tamamen simetrik bir dingildi.

"Aylağın ışığı," dedi Inessa, "yolumuzu aydınlatacak."

Karanlık gökyüzünde, yıldızlar belirdi. Onlar da Londra'nın yıldızlarına benzemiyordu: Işıklı böcekler gibi, her yöne kayıyordu. Aşağıda sokak ışıkları yandığı zaman, sönecek gibi titreyen alevler sardı etrafı ve çatılar arasındaki boşluklardan turuncu ışıklar parlamaya başladı.

Deeba, "O da neydi?" dedi. Şu dar, görünmeyen geçitlerden birine açılan bir oluğun ötesini gösterdi.

Gösterdiği yerde hiçbir şey yoktu. Deeba, "Gerçekten deli olacağım," diye mırıldandı. "Sürekli, bir şeyler gördüğümü zannediyorum."

Kızlar, güçlükle bir zirveye tırmanan rehberlerini izliyorlardı ki ani bir parlaklıkla yüz yüze geldiler. Işığın kaynağı, birden görünür oldu. Yalnızca birkaç sokak ötede, Çatı Krallığı'nın sınırlarının hemen ilerisindeydi.

"Bu..." diye fısıldadı Deeba.

"... çok güzel," dedi Zanna.

Bir anlığına, hayatlarında gördükleri en şahane, en kocaman, en etkileyici havai fişek gösterisini izlediklerini sandılar. Ama bu gösteri, kıpırdamıyordu. Birbirine yapışmış ve durağan hava fişek patlamalarından oluşan bir ağaçtı bu.

Sayısız fişeğin bıraktığı izler, ağacın gövdesini oluşturuyordu. Farklı yüksekliklerden ışık dalları gibi uzanıyor ve bir söğüt ağacı gibi aşağı kıvrılıyordu. Kırmızı, mavi, yeşil, gümüşi, beyaz ve altuni tonlarında parlayan yapraklar, fişek izinden dalları donatıyordu. Çarkıfelekler ve patlayan maytaplar, fişeklerden filizler, havada hareketsiz ve sessiz meyveler gibi asılı duruyordu.

Inessa, "Kasım Ağacı," dedi.

"İzlemek için iyi bir zaman," dedi Inessa. "Birkaç hafta önce biraz perişandı. Neredeyse hayatının sonuna gelmişti. Ama Guy Fawkes Gecesi, Kasım Ağacı için, bahar vakti gibidir."

Havai fişekler, patladıktan hemen sonra kullanılmaz hale gelirlerdi. Her Kasım'da Havai Fişek Gecesi'nde, Londra'nın en etkileyici gösterilerinin en güzide efektleri, kalık olur olmaz Londrakis'e sızar ve Kasım Ağacı'nı çiçeklendirirdi. Ağaç, yıl boyunca parıltısını ve renklerini kaybederek donuklaşır, Kasımın dördünde, adeta duman izlerinden oluşan bir iskelete dönerdi.

Daha sonra, döngü yeniden başlardı. Yeniden canlanan ağaç, geceyi aydınlatırdı.

Birkaç minik, hışırdayan şekil, Kasım Ağacı üzerinde koşuşturuyordu. Sincaplar! Pençeleri, katı pırıltıyı yakalıyordu. Postları tutuşuyordu, ama rahatsız olmuş gibi bir halleri yoktu.

"Aralarında en cesurları olan kızıl sincaplar, en tepeye kadar çıkar," dedi Inessa. "Sonra, griler gelir. Ateşten etkilenmez, ama bunu kanıtlamaya çalışmasa, iyi olur. Bir iki kere, grilerden biri

şuraya kadar çıkıp kızılları takip etmeye çalıştı. Pek de uzaklaşamadı." Ağzıyla, bir patlama sesi çıkardı.

Deeba, Zanna'ya, "Keşke telefonum olsaydı," diye fısıldadı. "Bir fotoğraf çekmek isterdim."

Parıldayan en yüksek dallardan, bir şey süzüldü. Kuşların çoğu gökyüzünde gözden kaybolmuştu, ama ağacın üstünde hiçbir topluluğa karışmamış biri vardı. Daireler çiziyordu.

Deeba, "Bu kuşun kafası bir başka çalışıyor," dedi.

Kafatası, yanlış bir noktadan çıkmış gibiydi. Kasım Ağacı'nın ışığı, gözlerinde yanıp sönüyordu.

"Haklısın," dedi Zanna. Ama tuhaf kuş, göremeyecekleri kadar hızlı bir şekilde –son uykucu ördek sürüsünün içine doğru– çark etti ve kayboldu.

Zanna, "O da neydi?" diye sordu, ama Inessa'nın bağırmasıyla sesi kesildi.

"Hey!" Deeba ve Zanna, dönüp çığlık attılar.

Arkalarındaki bir baca külahının çevresinde, hiç ses çıkarmadan sürünen, bir maymun gibi bükülüp bir perde gibi süzülen şey Nim'di. Kızlardan yalnızca birkaç santim ötedeydi. Uzanmıştı ve parmakları gerçekten Zanna'nın ceplerine dokunuyordu.

Dam Kaçakları ona doğru seğirtirken, sıçradı. Yüzündeki ifade, içindeki dehşeti dışa vuruyordu. Nim, bir kaçış yolu bulabilmek için, çatı karmaşasında ilerliyor, Inessa'nın kabilesi de arkasından koşturuyordu. Tam yakalamışlardı ki çatının ucuna ulaştı, büzüldü ve sıçradı. Sarındığı kumaş parçası bir pelerin gibi dalgalanırken, binalar arasındaki müphem boşlukta gözden kayboldu.

Takipçileri binanın kenarına geldiklerinde, geçidin iki tarafını da kolaçan ettiler ve kafalarını salladılar.

Biri, "O gitmiş," diye bağırdı.

"O da kimdi?" diye sordu Inessa. Deeba ve Zanna, korkudan titriyorlardı.

En sonunda Deeba, "Bir hayalet," demeyi becerebildi.

"Otobüsten atlayan da *oydu*," dedi Zanna. "Bizi takip ediyor."

18

Fellik Fellik

"Pons Gizli-Kapaklıkus çok uzakta değil," dedi Inessa. "Şey, demek istediğim, Köprü bu mekânın baştan sona her yerinde. Ama demirlediği limanlardan biri çok uzakta değil. Sizi oraya götüreceğiz ve o fısıldayan küçük hayalet parçası da bir daha yanınıza yaklaşma fırsatı bulamayacak. Profesırlar size her şeyi açıklarlar. Size kitabı gösterirler." Öte-Güneş batmıştı. Zanna ve Deeba, çatıların üzerinde, bitkin bir edayla, sürüyorlardı ayaklarını. Dam Kaçakları dört bir yanlarını sarmış, her yönü kolaçan ediyorlardı.

"Ne kitabı?" diye sordu Zanna.

Inessa, "Ben hiç görmedim," dedi. "Çoğu insan da görmemiştir. Ama bir şeyler duyarsın tabii. Çok büyük bir kitap bu. Çok eski. İblis derisiyle kaplanmış ve dev ahtapot mürekkebiyle yazılmış. Ama bütün bunlar, içinde yazılı olan düşünülürse, oldukça önemsiz ayrıntılar."

Zanna, "İçinde yazılı olan?" dedi.

"Londrakis. Tarihi, siyasi yaşamı, coğrafyası. Geçmişi... ve geleceği. Kehanetler ve sırlar." Kafasını kaldırıp Zanna'ya baktı. "Seninle ilgili kehanetler ve sırlar."

* * *

Zanna düşünceli gözüküyordu. İki kız, dönüp arkalarında kalan Kasım Ağacı'nın hareketsiz havai fişek gösterisine bir kez daha baktılar. "Farkında mısın?" dedi Zanna. "Bir süt kutusunu okşuyorsun."

"Kıskanıyorsun," dedi Deeba. Kesmik'i bir eliyle tutmuş, diğer eliyle nazikçe seviyordu. "Çünkü burada senden çok benimle ilgilenen tek şey o."

"Kıskanıyorum," dedi Zanna. "Hissettiğim *tam anlamıyla* bu."

Yorgun ve açtılar; evlerini özlüyorlardı; Nim'in ani belirişi de ödlerini koparmıştı.

Zanna, "Her şey düzelecek," diye fısıldadı.

Deeba, "Obaday'in ve kondüktörün ve diğerlerinin nasıl olduklarını merak ediyorum," dedi. "Umarım, şimdiye kadar sineklerden kurtulabilmişlerdir."

"Ah," dedi Zanna. "Evet, ben de umarım." Deeba, ona kuşkuyla baktı.

"Aklına bile gelmedi, değil mi?" dedi. "O kitabın içinde ne yazdığını düşünmekle çok meşgulsün."

Zanna hiçbir şey demedi.

Fildişi aylak ışığı altında emeklediler. Deeba ve Zanna, yorgunluktan perişan olmuşlardı. Uzun süre tırmandıktan sonra, Deeba elinde kıpırdanan Kesmik'in ağzıyla aksırdığını, tıksırdığını, püflediğini fark etti.

"Zann," diye fısıldadı.

"Ne?"

"Dinlesene," dedi Deeba. "Kesmik'e bir haller oluyor. Sanki bir şey..."

İki kız aniden, Dam Kaçaklarını da durmaya zorlayarak, sessizce durakladılar.

Arkalarından gelen belli belirsiz bir ayak sesi vardı.

Tıkırtı yaklaştı. Yalnızca birkaç sokak öteden, altlarından geçen bir şey, gitgide yakınlaşıyordu.

Zanna, "Bu, yine o!" diye fısıldadı.

"Ama... bu sanki daha ağır bir şey..." dedi Deeba. "Ve sanki birden fazla..."

"Ayak sesi var." Inessa aralarından kayar ve kulağını kiremitlere vererek yere çömelirken, kızlar da atladılar. "Burada olduğunu bilen birileri var. Geliyorlar."

* * *

Zanna, "O bir casus olmalı," dedi. "Bizi gözetlemesi için, arkamızdan yollamışlar..."

"Bir de şu tuhaf kuş vardı," dedi Deeba.

Inessa, güçlü görünüşlü iki Dam Kaçağına "Jonas, Alf," dedi. Sırtlarını dönüp etrafa bakınarak, Zanna ve Deeba'nın yanına çöktüler. Inessa, "Bekleyin," dedi.

"Şaka yapıyor olmalısınız," dedi Deeba.

Inessa, işaret etti.

Birkaç sokak ötede, karanlık şekiller, olukların üzerinde eğilip kalkıyorlardı. Tuhaf maskeler arkasına saklanmış yüzler, çatı dünyasına uzanmışlardı.

"Aman tanrım!" dedi Zanna. "Bunlar dev!"

Inessa, "Acele edin," dedi. Kabilenin geri kalanı onlarla ilgilenecek, ama biz hemen gitmeliyiz. Sıkı tutunun."

Zanna ve Deeba, kendilerini taşıyanların sallantılarını hissediyor, kil ve arduvazları geçerken çıkardıkları hafif solukları duyuyorlardı. Sokak boşluklarının üzerinden yüksekten uçma anları, kalplerini zıplatıyordu.

Gözlerini sıkıca yummuş olan Deeba, "İmdat," diye hırıldadı.

Arkalarından, Dam Kaçakları, işgalcilerini tuzağa düşürdükçe parçalanan kiremitlerin takırtıları ve üfleçlerin fısırtıları geliyordu.

Jonas dam koşuşuna geçmişken, "Bunlar da kim?" diye sordu Zanna.

Jonas, nefesinin arasında, "Senin... kim olduğunu... biliyorlar," dedi. "Duman'ın adamları... olmalılar."

"Koşmaya devam edin," dedi Inessa. "Buraya kadar çıktılar."

Zanna gözlerini açtı. Gökyüzünde gölgeler hâlinde görünen tuhaf figürler, sabit bir hızla çatılar boyunca yaklaşıyorlardı.

"Deeba," dedi. "Benim peşimden geliyorlar."

Inessa, bir an duraklayarak, çaresiz bir ses tonuyla "Yapacak bir şey kalmadı," dedi. "Son çaremiz... yere inmek."

Alf ve Jonas, "Hayır!" diye inlediler.

Inessa, "Başka seçeneğimiz yok!" dedi. "Bunu hiç beklemiyorlardır. Onlardan kurtulmamızın tek yolu bu."

Özlemle, "Tam tamına üç nesil," dedi. "Olsun... Her şey Şuvazi için. *Beni izleyin!*"

Çatının ucuna doğru koştu. Sıçradı, havada takla attı ve aşağıdaki sokağa doğru dalışa geçti...

* * *

... ve neredeyse birden bire, yere indi. Ayağa kalktı. Kafası yalnızca birazcık aşağılarındaydı.

Jonas ve Alf de çatıdan atladılar. Kaldırımlar, saçakların yalnızca birkaç santim aşağısından başlıyordu. Eğimli çatılar, doğruca yerden yükseliyordu.

Deeba, "Evler nerede?" dedi.

"Ne evi?" dedi Inessa.

Deeba ve Zanna, sokak ışıklarıyla dolu dar geçitte dikilip biraz önce terk ettikleri çatı eğimlerine şaşkınlıkla bakmaya başladılar.

"Gözlerime inanamıyorum!" dedi Deeba. "Düşseniz bile, yalnızca dizinizi yaralarsınız."

Inessa, "Çatıların altında *evler* olduğunu mu sanmıştın?" dedi. "Bu, çılgınlık olurdu! Özgür yaşamak istememiz, güvenliği düşünmeyeceğimiz anlamına gelmiyor..."

Zanna, "O zaman bizi izleyen insanlar da dev falan değildiler," diye bir aydınlanma yaşadı.

Jonas, "O konu hakkında..." dedi.

"Evet, şimdi zamanı değil," dedi Inessa. Eliyle bir işaret yaptı ve o ve Dam Kaçakları ve Zanna ve Deeba, ellerinin ve dizlerinin

üzerine çöküp saçakların altındaki küçücük boşluktan içeri yuvarlandılar.

Beklediler ve hemen ötelerinde bot sesleri duyduklarında, donup kaldılar.

Tepelerindeki çatıda, avcılar vardı. Gölgelerle dalaşarak, bir köşeden diğerine dolanıp duruyorlarmış gibi duyuluyordu. Hiçbiri konuşmuyordu.

Deeba, mızıldanamasın diye, elini Kesmik'in ağzının üzerine koydu.

Göremedikleri biri, epey bir zaman tam üzerlerinde durdu. Korkudan nefesleri kesilmişti. Öyle yakındı ki yağmur olukları Zanna'nın kafasının üstünde titredi. O ve Deeba, gözlerini açarak birbirlerine baktılar. Dam Kaçaklarından hiçbiri, kızlar da tabii, nefes almaya bile cesaret edemiyorlardı.

Uzun bir zaman diliminin sonunda, arayıcılar uzaklaştılar. Zanna'nın ağzından titrek bir iç çekiş döküldü. Inessa, başıyla işaret verip sessizce emeklemeye başladı.

Onlara saatler gibi gelen bir süreden sonra, Çatı Krallığı'nın sınırına ulaştılar.

* * *

Zanna ve Deeba, saçakların altından çıktılar. Önlerinde, sokaklar eğimleniyor ve Londrakis'in kiremitten ve ahşaptan ve kalık adını verdikleri karışık atıktan oluşan gerçek duvarları yükseliyordu.

Inessa, "Buradan çok uzak değil," dedi. Alf ve Jonas, dikkatle yürüdüler ve yere basmaktan ne kadar nefret ettikleri hakkında homurdanıp durdular.

Arkalarında, çatılar, arduvaz çadırlar gibi, doğruca kaldırımdan yükseliyordu. Zanna ve Deeba, gözlerini devirdiler.

19

Kaçamaklı Köprü

Londrakis gecesinin sokakları üzerinde, Pons Gizli-Kapaklıkus'un kemeri yükseliyordu. Bu, çatı sırtına benzeyen iki demir kavisle yukarıdan ve aşağıdan desteklenmiş bir asma köprüydü. Bir nehrin üzerinden geçmesi gerekiyordu. Ama bu konu biraz karışıktı. Belirli bir *hiçbir yer*den çıkmadan, arka sokakların üzerinde yükseliyor, damları aşıyor ve birkaç sokak sonra yine pek de belirli olmayan bir *hiçbir yer*de aşağı iniyordu.

Birkaç pencerede birkaç ampul göze çarpıyordu. Deeba ve Zanna, ara sıra, Londrakis sokaklarını kat eden dört ışık görüyorlardı. Önde iki beyaz, arkada iki kırmızı ışık... İlk önce, bunun bir araba olduğunu düşündüler, ama baktıkları yerde far parıltılarından başka hiçbir şey yoktu. Sanki Londrakis, otomobillerin yokluğunda, onların hoş ışıklarını alıp gece sokaklarında parlayan izler bırakmak istemiş gibiydi.

Farlar, öte-şehri darmadağın eden engelleri aşarak, yön değiştiriyordu. Engellerin kimi asfalttan henüz yükseliyor, kimiyse kullanılmak için hazır bir halde bekliyordu: Eski koltuklar; bulaşık makineleri; camla dolu bidonlar; Londra'dan sızan ve dört saplı çiçekler gibi paslı ayakları üzerinde yerden biten sandalyeler.

Deeba, "Köprüyü neden buraya diksinler ki?" dedi.

"Zaten dikmediler," dedi Inessa. "Bu, yalnızca insanların onu bulabileceklerini bildikleri yerlerden biri. Bu da diğer köprülere

benzer: Bir yeri başka bir yere bağlamak için inşa edilmiştir. Köprüler, bunun içindir."

Sokaklarda kimsecikler yoktu. Sokak lambalarından loş, pis bir ışık yayılıyordu. Köprünün altında çöp tenekelerinden oluşan bir sürü vardı. Bu oluklu metal silindirlerin boyu, Zanna'nın beline geliyordu. Hepsinin yuvarlak kapakları dikkatlice açılmıştı.

"Şimdi," dedi Inessa. "Köprüye çıkıp Profesırları görelim."

"Köprü şurada yere iniyor," dedi Deeba. "Şu evlerin arkasında."

Ama o evlerin arkasında, onlar ile köprünün ağzı arasında başka bir ev sırası vardı. Zanna ve Deeba, somurtarak başka bir köşeyi döndüler ve aniden durdular.

Köprü, onlara yaklaşmaya devam ediyordu – ama hâlâ bir kiremit sırasının arkasındaydı.

Zanna, "Neler oluyor?" dedi. "Bir arpa boyu yaklaşamıyoruz."

Pons'un altından geçmek konusunda bir sorun yoktu. Zanna ve Deeba birçok kere ileri geri gittiler ve köprü de kibarca sabit kaldı. Ama üzerine çıkmak istedikleri anda, köprünün iki ucu inatla bir iki sokak ileride duruyordu. Yavaşça, hızlıca, sinsice, dosdoğru yaklaşmaya çalıştılar. Köprü, hemen ötelerinde durmaya devam etti.

Zanna ve Deeba ve Dam Kaçakları, köprünün altında, çöp tenekelerinin yanında karanlıkta durdular. Deeba, Kesmik'i okşadı.

"Gökkuşağı gibi," dedi Zanna. "Ucuna bir türlü ulaşamıyorsun. Üzerine nasıl çıkacağız?"

Bir şey, havada sessizce uçuştu. Kızlar gerildiler, ama bu yalnızca köprüden düşen buruşmuş bir kâğıt parçasıydı. Tam çöp tenekelerinin ortasına indi.

"İstenmeyen kimseleri nasıl uzak tuttuklarını hep merak etmiştim," dedi Inessa. "Bu köprünün epey utangaç olduğunu anlamamışım."

"Evet," dedi Deeba. "Görünüşe göre, korumalara ihtiyaçları yok."

"Aslında," dedi Inessa. "Sanırım, korumaları da var." Eliyle işaret etti.

Etraflarındaki çöp tenekeleri tek tek ayağa kalkıyordu.

Yedi ya da sekiz teneke vardı. Yuvarlak metal diplerinden, ikişer cılız bacak çıktı. Yanlarından, ince kaslı kollar fırladı. Kapakları önce ileri geri sallandı, sonra yana yattı. Yalnızca bir parça açılmıştı. İçeride, yoğunluğunda gözlerin belirdiği birer karanlık boşluk vardı.

Çöp tenekeleri, adım adım yaklaşıyorlardı.

Atletik bir keskinlikle hareket ediyorlardı. Dam Kaçakları, saldırıya hazırlanarak, temkinli bir edayla yuvarlak oldular. Ama tam önlerindeki teneke elini kaldırdı ve şaşırtıcı zariflikteki parmaklarını açıp *bekleyin* der gibi bir işaret yaptı. Kapağının yanına vurdu ve elini kepçe yaparak gösterişli bir dinleme hareketi yaptı. Etraftaki yine o sesti. Yaklaşan botların sesi.

Inessa, "İzimizi buldular," dedi.

Çöp tenekesi, parmağını dudaklarının olması gerektiği yere götürdü. Hızlı el kol hareketleri yaptı ve iki arkadaşı, hızla ve ses çıkarmadan koşup gölgelerin dışına çıktılar.

Sokak lambalarının ışığında, kollarını ve bacaklarını belli belirsiz bir *şılp* sesiyle geri çekip kol ve bacaklarının olması gerektiği yerleri kirli lekelere döndürdüler. Bir anda, kılık değiştirmişlerdi – artık yalnızca iki çöp tenekesiydiler. Birkaç saniye sonra, kol ve bacaklarını yeniden dışarı çıkardılar. Karate duruşlarına bürünüp dikildiler. Sonra, kapaklarını açıp kendi karanlık içlerine ellerini soktular ve içeriden silahlar çıkardılar.

Biri bir kılıç çıkardı, diğerinin iki elinde Zanna ve Deeba'nın karate filmlerinden hatırladıkları iki mınçıka vardı. İki çöp tenekesi, takipçilerin sesine doğru koşup gölgeler içinde kayboldular.

Siz: Çöp tenekelerinin lideri önce Zanna ve Deeba'yı sonra da doğruca yukarıyı, üstlerindeki köprüyü işaret etti. Eliyle onları çağırdı.

"Bizim gitmemizi istiyor," dedi Deeba.

"Dam Kaçakları olmadan olmaz," dedi Zanna. "Bizi buraya getiren onlar..."

Inessa, "Sorun değil," dedi. "Benim Profesırlarla bir işim yok, ama sen... sen bekleniyorsun. Sen git, Şuvazi. Bizim Çatı Krallığı'na geri dönmemiz gerek. Bunlar, Profesırların koruyucuları. Bizi sağ salim buradan çıkarabilirler. Biz güvende olacağız, siz de."

Zanna ve Deeba, bütün Dam Kaçaklarını kucakladılar.

"Teşekkür ederim," dedi Zanna.

Inessa, "Kendine iyi bak," dedi. "Şuvazi... sana güveniyoruz. *Her* birimiz."

Çöp tenekesi, Deeba ve Zanna'yı arkasına katarak, henüz yürümüş oldukları sokaklarda sürünmeye başladı. Fakat bu sefer, köprünün ucu her dönüşte biraz daha yaklaşıyordu.

"Bunu nasıl yaptın?" diye mırıldandı Zanna. Çöp tenekesi, ona sessiz olmasını işaret etti.

Pons Gizli-Kapaklıkus, önlerinde yükseliyordu. İki yanında da, evlerin kapısız duvarları vardı. Londrakisliler, köprüyü arka pencerelerinden görebilirlerdi, ama bir rehber olmadan ona asla ulaşamazlardı.

Köprü, bir deniz yılanının sırtı gibi yükseliyordu. Zirvesinde, hareket eden figürler vardı.

"Nihayet," dedi Zanna. "Profesırlar."

Deeba, güçlükle soluyarak, "Nihayet *eve* dönebiliriz," dedi.

Zanna, "Ve gerçeği de öğrenebiliriz," diye sessizce ekledi.

20

Hoş Geldin

Köprünün üstünde, bir çalışma ofisi vardı.

Yolun ortasında masalardan ve sandalyelerden, telefonlardan, tuhaf görünüşlü bilgisayarlardan, kitaplıklardan ve saksı çiçeklerinden oluşan bir koleksiyon yığılıydı. Yirmi ya da otuz kadın ve erkek çalışmaktaydı. Çoğu eski püskü takım elbiseler giymişlerdi. Raporları okuyor, dosyaları karıştırıyorlardı. Hiçbiri yaklaşmakta olan Zanna'yı, Deeba'yı ve çöp tenekesini fark etmedi.

Kızlar, Çatı Krallığı'nı görebiliyorlardı; su değirmenini görebiliyorlardı; Manifesto İstasyonu'nun ana hatlarını ve Londrakis'in ufuk çizgisinin ötesini görebiliyorlardı.

Sonunda, teker teker, köprünün üzerindeki insanlar kafalarını çevirip bakmaya başladılar. Teker teker, ağızları şaşkınlıkla açıldı. Deeba, Zanna'ya sokuldu. İki kız sessizce dikilip beklediler.

"Şey..." dedi Zanna sonunda. "Merhaba. Bize yardım edebileceğinizi söylediler."

"Ben... size yardımcı olabilir miyim?" Konuşan, yaşlı bir adamdı. Ne olduğu belirsiz bir takım elbise giymişti ve görülmemiş uzunlukta bir sakalı vardı. Tereddüt ederek, konuşmaya başladı ve sesinde onaylamama, hayret... ve saklamaya çalışsa da heyecan vardı. "Size buraya nasıl gelebildiğinizi sorabilir miyim? Ve tam olarak, *kimsiniz*?"

"Benim adım Zanna. Bu da Deeba. Siz..."

"Ben Profesırlardan Harc-ı Derz. Ama... ama siz *kimsiniz*?" Artık daha soluk soluğa ve hızlı konuşuyordu. "Nereden geliyorsunuz?"

"Dediğim gibi, ben *Zanna*'yım. Londra'dan geliyorum. Sanırım, kim olduğumu biliyorsunuz." Deeba'nın ona bakakalmasına neden olan ani bir otoriteyle konuştu. "Size göstereyim."

Bütün Profesırlar nefeslerini tutarlarken, Zanna elini cebine soktu –

– ve duruverdi ve bir daha yokladı ve diğer cebe soktu elini ve daha da telaşlanarak bir diğerine.

"Deeba," diye fısıldadı. "Gitmiş! Seyahat kartı... kaybolmuş!"

"Ne demek istiyorsun?"

"*Kaybolmuş* işte. Arka cebimdeydi, ama şimdi yok." Profesırlar ve çöp kutusu, kafaları karışmış halde seyrediyorlardı.

Deeba, "Şu... şu hayalet çocuk!" dedi. "O almış olmalı! Çatıların tepesindeyken... Affedersiniz." Son kelimeyi daha yüksek sesle yaşlı adama söyledi. "Yalnızca... arkadaşımın cebinde onun kim olduğunu söyleyen bir şey vardı ve o şeyi buraya gelmek için kullandık ve şimdi *çalınmış* olduğunu fark ettik ve biz..."

Profesırların yüzündeki ifadeyi görünce, sesi söndükçe söndü.

Biri, "Bunun mümkün olmadığını biliyordum," diye mırıldandı.

"Unutmayın," dedi bir diğeri, "düşman her yolu deneyebilir." Kadın, hoşnutsuzlukla Zanna'ya baktı.

Bir üçüncüsü, "Siz *gerçekte* kimsiniz?" dedi.

Zanna, ıstırap içinde, "Bir *kartım* vardı," dedi. Tekrar ceplerini karıştırdı. "Size gösterecektim..." O ve Deeba gerilemeye başladılar.

"Bekleyin." Konuşan, yine o yaşlı adamdı. "Emin olmak zorundayız. Rahle! Getir onu!"

Bir kadın, masaların arasından onlara doğru yürümeye başladı. Kollarında, kocaman, ebruli bir kitap taşıyordu.

"Bu o mu?" diye fısıldadı yaşlı adam.

Kadın, "Bilmiyorum," dedi. "Beklerseniz..."

"Bir dakika bekleyin, bir dakika bekleyin."

Zanna ve Deeba irkildiler. Bu yeni ses, pek tiz ve kibirliydi. Sesleri vurgulayarak telaffuz ediyordu. Hiçlikten yükseliyormuş gibiydi. "Sayfa üç-altı-beşe bakınız," diye devam etti. Kadın, doğru yere, parmağıyla küçük bir fiske vurdu.

"Bu da kim?" dedi Deeba. O ve Zanna, etraflarına bakındılar.

"Yaşına göre uzun, sarışın," diye devam etti ses. "Şöyle iyice bakayım... Yeterince asil bir havası var, büstsel görüngelerden anlaşılıyor. En az beş ya da altı boyutlulukta yankılanıyor... Şimdi de tarihine bakalım. Sayfa yirmi dört, lütfen."

Zanna, "Deeba," diye fısıldadı.

"Biliyorum."

Ses, kitaptan geliyordu.

Ses, "Aman tanrım," dedi ve aniden sustu. "Yırtın beni ve bir kümese sokuşturun. Bu o. Ta kendisi."

Kadın, kitabı çarparak kapattı. Çenesi yere düşmüştü.

"Bu o," dedi kendi kendisine.

"Evet, o," dedi kitap. "Bu, Şuvazi. Onu bulduk."

"Onu *siz* buldunuz, ha?" dedi Deeba. "Hiç *sanmıyorum*. Daha doğrusu, o sizi buldu olacak. Ve bu hiç de kolay olmadı."

"Ne...?" dedi yaşlı adam. "Rahle, bu *da* kim? Ve neden burada?"

Kadın, "Bilmiyorum, Harc-ı Derz..." dedi.

"Bir sorun yok," diye araya girdi bedensiz ses. "Burada yazılı. Sayfa yetmiş yedi. 'Şuvazi'nin İlk Belirişi.' Dizinde onu bulabilirsiniz: 'Şuvazi, Yoldaşları' maddesinde. Şey... yani böyle bir şey olmalı, her neyse."

Kadın, sayfaları aceleyle çevirip sessizce okudu.

"Tamamdır," dedi. "Tanıma uyuyor. Bunun... böyle yaşanması gerekiyor." Kadın ve yaşlı adam, kendilerinden geçmiş halde, Zanna'ya bakıyorlardı.

Yaşlı adam, "Millet!" diye bağırdı. "Dinleyin, lütfen! Bir duyuru yapacağım! Neler yaşandığını hepiniz biliyorsunuz. Yüz yüze geldiğimiz tehlikeden de hepiniz haberdarsınız. Çoğunuzun çaresizlikle kıvrandığına eminim. Vaat edilmiş şeyin asla gelmeyeceğini düşünüyorsunuz. Bunda utanacak bir şey yok: Anlaşılır bir durum. Ama çaresizlik burada sona eriyor.

"Şuvazi artık *burada*! Sonunda geldi!"

Profesırlar, masalarından birer birer fırlayıp alkışlamaya başladılar. Öte-Güneş yükseliyordu. Bir anlığına kör ederek, Zanna'nın yüzünü tamamen aydınlattı. El çırpan Profesırları göremiyordu, ama hoş geldin seslerini duyabiliyordu.

21

Alışılmadık Bir İşyeri

Adı Rahle olan kadın, "Bunun gerçekleşeceğine inanmadım!" dedi. "Kondüktörden karışık bir mesaj aldık. Elden ele dolaşıp buraya geldi. Senin geleceğini söylüyordu!"

"Jones!" dedi Deeba. "O iyi mi?"

Yaşlı adam, Zanna'dan gözlerini ayırıp hayretle Deeba'ya göz atarak, "Ne?" dedi. "Evet. Bilmiyorum. Öyle olmalı. Nehrin güneyinde saklandığını söylemiş. Ama önemli olan, bize senin geldiğini söyledi. Başta hepimiz bunun bir saçmalık olduğunu düşündük. Ama...

"Fevkalade. Korumalarımızla tanışmışsınız." Sessiz, silindir korumayı gösterdi. "Gizli savaşçılar: **karate**nekeler. Ne olur ne olmaz diye mesajı onlara da ilettik. Kondüktörün kafasının karışık olduğunu düşündük, ama yine de tebliği aşağı attık. Ama emin olmak zorundaydık, onların da kafaları karışabilir ve buraya kadar bir sahtekâra eşlik edebilirlerdi. Aslında, onlara aşağıda kalmalarını söylemeliydik. Jorkins!" diye bağırdı. "Karatenekelere şu notu yolla. 'Şuvazi sağ salim elimize ulaştı. Size minnettarız. Saygılarımızla, vesaire, vesaire.'"

Bir deri bir kemik genç bir adam başını salladı ve hızla yazmaya başladı. Yazdığı kâğıt sayfasını daktilodan çekti, buruşturup köprüden aşağı attı.

Harc-ı Derz, "Muhteşem korumalar," dedi. Düşünceli bir edayla, uzun sakalını avuçladı. "Çok ama çok eski bir yöntem.

Tenekelerde doğru koşullar altında yeterince uzun süre marine edilen kimyasalların doğru karışımı, bir parça gizli kapaklı eğitim ve *karşınızda*!"

Deeba, "Hepsi size sadık mıdır?" diye sordu. "İçlerinden kaçıp kötü yola düşenler yok mu?"

Yaşlı adam, "Siz epey geveze bir genç hanımsınız, değil mi?" dedi. "Her türden ilginç soru var, bakıyorum."

Zanna ve Deeba, ofis bölgesinden biraz uzakta, Harc-ı Derz ve Rahle ile oturdular. Karateneke de yanlarında durup aralık kapağından durmadan çevreyi kolaçan etti. Kesmik, masanın altında oynuyordu.

Zanna, "Takip edildik," dedi. "Ya karatenekeleri geçerlerse?"

Rahle, "Endişelenmeyin," dedi. "Bu köprü nadiren olmasını istediğiniz yerde durur. Yalnızca bir anda, gerçekten *üzerine* çıkabilirsiniz. Ve yalnızca biz Profesırlar ve misafirlerimiz buraya nasıl gelineceğini biliriz. İşin sırrı, bir köprünün ne işe yaradığını hatırlayabilmekte yatar – bir yerden başka bir yere gider."

Zanna, "Şimdi bakın," dedi. "Yorgunluktan ve açlıktan ölüyorum. Ne olup bittiği hakkında hiçbir fikrim yok. Ne olup bittiği hakkında hiçbir fikr*imiz* yok."

Deeba, "Yalnızca *eve* dönmek istiyoruz," dedi. "İlk andan itibaren, burada olmayı biz istemedik."

Zanna, "Sizin ne istediğinizi bilmiyorum," dedi. "Bazı insanların beni görmekten neden bu kadar memnun olduklarını bilmiyorum. Ve bazılarının da neden tam tersi hisler içinde olduklarını bilmiyorum."

Deeba konuştu: "Herkes Profesırlar açıklayacak da şöyle de böyle de, dedi. Ve sizin bize, *nasıl geri gideceğimizi de anlatacağınızı* söylediler."

"İşte, şimdi buradayız ve bütün bunları öğrenmek istiyoruz."

"Sinekler ve kaçıklar düştü peşimize," dedi Deeba.

"İnsanlar bana Temizzav...her neyse, onu da getirip getirmediğimi sordular," dedi Zanna. "Ne demeye çalıştıklarını anlamadım. Beni kovalayan kim? Ve Duman da nesi? Ve neden *benim* peşimde?"

"Tabii, tabii," dedi Harc-ı Derz. "Kafanızın ne kadar karışmış olduğunu hayal bile edemiyorum, Şuvazi. Ve eve dönmenize de yardımcı olacağız. Ama önce yapmanız gereken bir şey var. Yıllardır, sizinle temasa geçmeye çalışıyorduk. Nerede olduğunuza dair söylentileri takip ediyorduk. Bulutlara ve hayvanlara ve becerikli bir avuç öte-gezgine soruyorduk. Ve kitaba danışıyorduk."

Kitaptaki ses, olanca kendisini beğenmişliğiyle, "Bu doğru," dedi.

"Yorumlama, her zaman güçlük içerir. Ama -kuşaklar boyu süren!- dikkatli okumayla, birçok şey öğrendik."

Ses, "Pek, pek çok şey," diye pekiştirdi.

Rahle, özür dilercesine Zanna'ya bakarak, kitaba "*Sus*," dedi.

"Yolculuğunuzu kolaylaştırmaya çalıştık. Size Kartı gönderdik. Çalınmış olması ne fena. Onu Sınırdan geçirmek... inanın bana, epey zaman aldı."

Uzaklarda, Londrakis'in devasa şifonyerleri açılıyor ve içinden çıkan kuş sürüleri şafağa doğru süzülüyordu.

Harc-ı Derz, "Şuvazi," dedi. "Londrakis savaş hâlinde. Saldırıya uğruyoruz. Ve yüzyıllardır, sizin -*siz*- gelip bizi kurtaracağınız yazılıyor."

"Ben mi?" dedi Zanna.

"O mu?" dedi Deeba.

"Ben... ben yalnızca küçük bir kızım," dedi Zanna.

Harc-ı Derz, "Siz, Şuvazi'siniz," dedi. "Bizim umudumuzsunuz. Duman'a karşı."

"Peki, Duman nedir? Duyduğunuzda, tam da kafanızda canlanan şey – yoğun, kokulu bir sis tabakası. Ve neden mi sizin peşinizde? Çünkü yenilmekten nefret ediyor."

Zanna, "Neden onu yeneceğimi düşünüyor ki?" dedi.

"Öyle olacağını düşünmüyor," dedi Rahle. "Sizin onu çoktan yendiğinizi biliyor."

22

Tarih Dersi

Harc-ı Derz, "Bizzat siz değil," diye açıkladı. "Ama hepiniz, tüm Londralılar. Farkında olmasanız da."

Kitap, gösterişli bir edayla, "Size biraz tarih anlatayım," dedi. "Sayfa elli yedi." Rahle, adı geçen yere doğru sayfaları çevirdi. Kitap, var olmayan boğazını temizledi.

"Öte-şehirler, şehirler kadar eski zamanlara dayanır," dedi. "Her biri, diğerinin hayali üzerinde yükselir.

"İkisi arasında seyahat etmenin yolları vardır ve çok azı gerçeği bilmesine rağmen, ancak birkaç insan bu seyahati başarır. Londra'nın artıklarının en enerjikleri, buraya böyle gelirler ve Londra da karşılığında birkaç fikrimizi alır: kıyafetler, su değirmeni, alternet.

"Çoğu zaman, bu değiş tokuşlar, yararlı veya zararsızdır. Çoğu zaman."

Harc-ı Derz ve Rahle, gözlerini Zanna'ya dikmişlerdi.

"Eski kraliçeniz zamanında," dedi kitap, "Londra, fabrikalarla dolmuştu ve hepsinin bacaları vardı. Evlerde kömür yakarlardı. Ve fabrikalar her şeyi yakıp kimyasallardan ve zehirlerden çıkan dumanı havaya salardı. Ve krematoryumlar ve demiryolları ve hidroelektrik santraller, fabrikalardan yayılan kötü kokuya kendi pollusyonları ile katkıda bulunurdu."

"Kendi neleriyle?" dedi Zanna.

"Pislikleriyle," dedi Rahle.

Kitap, "Bütün bunları vadi sisine eklerseniz, duman buğulama elde edersiniz," diye devam etti. "Duman öyle yoğundu ki adını bezelye çorbası koymuşlardı. Sarımsı-kahverengiydi ve berbat kokulu bir köpek gibi şehrin üzerine çökmüştü. İnsanların ciğerlerine giriyordu. Onları *öldürüyordu*. İşte duman budur."

"Şey," dedi Harc-ı Derz. "Duman *buydu*. Ama sonra durum değişti."

Onu huysuzca tersleyerek, "Tam da *açıklamak* üzereydim," dedi kitap. "*Dediğim gibi*. İlk başlarda, yalnızca pis bir buluttu. İğrenç kokuyordu, ama bir kütük kadar beyinsizdi. Ama sonra bir şeyler oldu.

"İçinde çalkalanan bin bir çeşit kimyasal madde, tepkimeye girdi. Gazlar ve su buharı ve kiremit tozu ve kemik tozu ve asitler ve bazlar, şimşeklerle ateşlenip elektrik telleriyle gıdıklanıp rüzgârlarla savrularak ısındı ve soğudu – hep birlikte tepkimeye girip devasa, etrafa yayılmış bir bulut-beyin meydana getirdi.

"Duman, düşünmeye başladı. Ve işte o zaman, bugünkü Duman hâline geldi."

Rahle, ürperdi ve bu düşünceyle titredi. "Tahmin edersiniz ki pek de... hoş bir şey değildir," dedi. "Düşünceleri, zehirlerden ve kurtulmak için yaktığımız şeylerden çıkıp pıhtılaşır."

Harc-ı Derz, "O, hiçbir zaman, dostumuz olmayacak," dedi.

"Göklerde pislikler çoğaldıkça," dedi kitap, "Duman daha da büyür ve güçlenir ve akıllanır. Ama nazikleşmez. Tek amacı büyümektir.

"Kendisini içine çeken insanları boğmuşluğu vardı. Başlarda, kasıtlı hareket etmiyordu, ama sonra ölülerden bazılarının yakılacağının ve küllerin uçuşup kendisini şişmanlatacağının farkına vardı... Böylece, bir yırtıcı haline geldi."

"Londralıların onun yalnızca pis bir sis olduğunu düşünmelerinin kendisi için daha güvenli olacağını biliyordu, o yüzden yeni beynini gizli tuttu."

"Çoğu zaman..." diye ah çekti Harc-ı Derz. Duraksadı; söylemek zorunda olduğu şeyin ağırlığı altında eziliyordu. "Kendisine müttefikler buldu. İnanın bana, onu destekleyenlerin varlığı kadar korkunç bir şey olamaz. Burada, Londrakis'te de müttefikleri var."

Deeba, "Evet, bunu fark ettik," dedi.

"İçlerinden biri, üzerimize hava haydutlarını saldı," dedi Zanna.

Harc-ı Derz ve Rahle, iğrenerek kafalarını salladılar.

"Savaş yıllarca sürdü," dedi Harc-ı Derz. "Ama yavaş yavaş, Duman yenilmeye başladı. Savaşıyor olduğunuzu bilmeden, yeniyordunuz aslında. Sonra, karşı saldırıya geçti. Yarım yüzyıl önce, beş gün boyunca, Londra'ya taarruz etti. *Dört bin kişiyi* öldürdü. Bu, en kötü saldırısıdır. Ve hâlâ çoğunuz savaşta olduğunuzun farkında değildiniz!

"Bundan sonra..." Soluk verip ellerini yukarı kaldırdı. "... hikâye biraz bulanıklaşıyor."

"Doğru söylüyor," dedi kitap. "İçimde bazı ipuçları var, ama ben Londrakis hakkındayım, Londra hakkında değil. Hiçbir şey berrak değil."

Rahle, "Hikâyelerden edindiğimiz birkaç bilgi var," dedi.

"Ve gezginlerden," dedi Harc-ı Derz. "Sırlar, gizemli hikâyeler. Duman yenilmişti. Korumalardan oluşan gizli bir cemiyet vardı. Hava cadıları. Nam-ı diğer, Meteorlar. Düşmanın başına gök taşları gibi düşen bu savaşçılar, Londra'nın mert korumalarıydılar. Ve nasıl kazandıklarını da duyduk. Ellerinde sihirli bir silah vardı."

"*Temizzavakti*," diye açıkladı Rahle.

Rahle ve Harc-ı Derz, Zanna'ya baktılar. En sonunda, lütfedip Deeba'ya da döndürdüler gözlerini. Kızların yüzündeki bilgisizli-

ği fark edince, bir parça hayal kırıklığına uğradılar. "Söylediğim gibi," diye devam etti Harc-ı Derz, "bu *gizli* bir gruptu. Sihrin ve gizli mücadelenin yardımıyla, Londralılar Duman'ı şehirlerinden kovdular; ama onu öldürmeyi beceremediler. Duman, uzaklara kaçtı..."

"... ve buraya geldi," dedi kitap.

Harc-ı Derz devam etti: "İçinde çok fazla çöp vardı; kalıkların Londrakis'e girdiği çatlaklardan ve yarıklardan içeri süzüldü. Uzun süre, gücünü toplamaya çalıştı. Buraya vardığında... bitmiş tükenmişti.

"İlk başta, biz Profesırlar bile onun bir tehdit olduğunu düşünmedik. Kitapta da... hakkında yapılmış herhangi bir atfa rastlayamadık."

Kitap, "Bunu daha önce konuşmuştuk," diye fısıldadı. "Haksızlık ediyorsun ama."

"Şu anda *konumuz* bu değil," dedi Harc-ı Derz. "Bunu daha sonra tartışabilir miyiz?"

"Evet, lütfen daha sonra," dedi Zanna.

Harc-ı Derz, boğazını temizledi. "Duman, bacaların içinde süründü. Beslenecek isli ateşlerin peşindeydi. Onu görmezden geldik. Ama o hazırlanıyordu. Londra'ya geçiş yolunu unutmamıştı. Boşluklardan birkaç esinti sızdırıp sizin fabrikalarınıza gönderiyor, oradaki isi dumanı emiyordu. Hem sizden hem bizden besleniyordu. Güçlenmesi yıllar alacaktı. Ama o sabırlıydı.

"Fark etmemiz gerekiyordu. Ama neler olup bittiğini ilk anladığımız an... onun kendi yiyeceğini üretmeye başladığı zamandı."

"O... ne yaptı?" dedi Zanna. "Nasıl?

"Etrafı ateşe verdi, yangın çıkardı. Ya da yandaşlarına yakmalarını emretti."

"Duman'ın içinde çok fazla çöp vardır; onları bir araya getirip hareket ettirebilir. Eşyaları tutup kaldırabilir. İçinde en iyi la-

boratuvardakinden daha fazla kimyasal madde vardır. Ve onları karıştırıp zehirler ve yanıcı maddeler ve katranlar ve ne isterse yaratabilir. Taşıdığı kömürü ve metalleri ve külleri sıkıştırıp çevreye atar.

"Mazot yağdırır; metal tozunu sıkıştırıp kırık parçalar hâlinde aşağı atar ve çakan metal şimşeğinin kıvılcımları, mazot yağmurunu ışıtır. En sonunda, neyle karşı karşıya olduğumuzun farkına varmıştık. Ve böylece kitaptaki uyarılar da anlam kazanmaya başlamıştı."

"Evet, öyle oldu," dedi kitap. "O yüzden 'kitapta herhangi bir atfa rastlayamadım'ları azaltalım, lütfen."

Harc-ı Derz, "Bir süredir, onunla savaşıyoruz," diye devam etti. "Farkına vardığımızdan beri. Elektrik süpürgeleriyle, yangın söndürücülerle ve bulabildiğimiz her silahla. Ama bir yıl kadar önce, beklenmeyen oldu ve o, bir anda saldırmayı bıraktı."

"E, bu iyi bir şey, değil mi?" dedi Deeba.

Rahle, "Hayır, çünkü beklediği bir şeyler var," diye cevap verdi. "Bir şeyler planlıyor."

"Ve bunu biliyoruz, çünkü?" diye beklentiyle konuştu kitap.

"Çünkü kitapta öyle mi yazıyor?" dedi Zanna.

Kitap, "Tam isabet!" dedi.

"Kitaptaki bazı ifadeler bilmece gibidir," dedi Rahle. "Ama 'Boğucu olan soluklanacak, ardından yükselecek ve ateşe verecek ve büyüyecek ve geri dönecek' kehanetinin anlamı konusunda pek uyuşmazlık yaşamadık."

Zanna, "Otobüsteki adam kimdi?" diye sordu.

Rahle, "Duman'ın yaptıklarının kendisine yarayacağını düşünen biri," diye cevapladı. "Ama üzülmeyin, kahramanlar da var. O adam gibi her yandaş için, Tutarsöz gibi bir kahraman vardır."

Deeba, "Bu ismi daha önce de duyduk," dedi.

"Tutarsöz kim?" dedi Zanna.

"En muhteşem beynimiz," dedi Harc-ı Derz. "Benjamin Hue Tutarsöz. Profesır. Aynı zamanda mucit, âlim, kâşif, devlet adamı, sanatçı, bankacı, mobilya tasarımcısı ve aşçı. Londra'nın Duman'a

karşı giriştiği gizli savaş hakkında çok az şey bildiğimizi unutmayın. Tutarsöz araştırdı ve araştırdı, Meteorlar ve gizli silahlarıyla ve Duman'ın kendisiyle ilgili bulabildiği tüm hikâyeleri okudu. Bu konuda ondan daha bilgili kimse yoktur. En sonunda, onu yenmek için en büyük silahımızın, daha önce nasıl yenilmiş olduğunun bilgisini edinmek olduğu sonucuna vardı.

"Duman'ın bize karşı hareket edeceğinden emindi. Bu yüzden, Meteorları bulmaya karar verdi.

"Bu nedenle Sınırı aşmıştır: araştırmak için. İki yıldan fazla oldu. O günden beri, ondan hiç haber alamadık." Harc-ı Derz, ümitsiz ve üzgün görünüyordu. "Umarım, ondan haber alacağız... artık her an olabilir."

"Ve o haklıydı," dedi Rahle. "Duman tekrar saldırmaya *başladı*. Hem artık neyi beklediğini de biliyoruz."

Harc-ı Derz, "Ne zamandır sizi bekliyor, Şuvazi," dedi.

"Zamanınızın yaklaştığını biliyorduk," dedi kitap. "Rivayetler yayılıyordu. Yüzünüzün Londra'nın bulutlarında belirdiğini duyduk. İlk işaret buydu."

Zanna, Deeba'ya baktı.

"Sana *söylemiştim*," diye mırıldandı Deeba.

"Yedi-sıfır-bir," dedi kitap. Rahle, sayfaları çevirdi. "'O, diğer mekândan gelecektir. Onu Şuvazi diye çağırınız. Londrakis'i tek başına kurtaracak olan, odur.' Duman, kehaneti öğrenmişti. 'O ki ilk karşılaşmalarında üstün gelecek, son karşılaşmalarında da galip olacaktır.' *Sizin onun düşmanı olduğunuzu biliyor.* Ve yok olmanızı istiyor. Bu yüzden, güçleri tekrar ortaya çıktı. Yapabildiği ilk anda, saldırıya geçecek."

"Aslında," dedi Zanna, "çoktan saldırıya geçti bile. Londra'da."

"Ama onun ne olduğunu bilmiyorduk," dedi Deeba.

Rahle'nin soluğu kesilmişti: "Sizi, *orada* da mı buldu? Ah, yazık size."

Uzun bir sessizlik oldu.

"Bakın," dedi Deeba makul bir edayla. "Bütün bunlar... bilirsiniz, önemlidir falan filan. Ama bize hâlâ bu yerden nasıl *gideceğimizi* anlatmadınız –"

Zanna, Deeba'nın sözünü keserek, "Bir saniye," dedi. "Bu çok aptalca. Tutarsöz neden gitti ki?" Gözlerini, Harc-ı Derz ve Rahle'ye dikti.

"Yani... şu Duman'ı benim yenmem gerekiyor, değil mi?" diye konuştu. "Kehanet böyle diyor. Bu... çılgınca, ama bir anlığına doğru diyelim. O zaman, Tutarsöz neden Meteorları aramaya gitti? Tüm sorunla ben ilgileneceksem, neden sorumluluğu üzerine aldı? Bu, onun *işi* değil."

Harc-ı Derz ve Rahle, kaygıyla birbirlerine baktılar.

"Onun... yazılmış olanla ilgili, kendisine özgü fikirleri vardı," dedi Harc-ı Derz. "Emin olması gerektiğini söylerdi. 'Bizi kurtarma görevi ona *verilmiş*,' derdi. 'Ama bu, görevi *kabul edeceği* anlamına gelmiyor. Gidip neler yapabileceğimi görmeliyim.'"

"Yani..." dedi Zanna, "ortadan kayboldu, çünkü bana yardım etmeye çalışıyordu."

23

Alametin Anlamı

"Jones ve diğerlerine ne oldu?" diye sordu Deeba. "Size mesajı gönderenlere?

Harc-ı Derz, Zanna'ya bakarak, "Bize ulaşırlarsa, onları yukarı almaları için Karatenekelere talimat verdim," dedi. "Kondüktörler başlarının çaresine bakabilir. Şuvazi, siz..."

"Bütün bunlar delilik," dedi Zanna. "Ben, yalnızca küçük bir kızım. Hem Şuvazi nasıl seçiliyor? Neden bir kız oluyor? Neden buralı biri değil? O olduğumdan nasıl emin olabiliyorsunuz ki? Bunların hiçbiri *akla uygun* değil."

Harc-ı Derz, kibarca, "Kehanetler, böyle işler," dedi. "Kehanetler, neyin akla uygun olduğuyla değil, neyin gerçekleşeceğiyle ilgilidir. Onlar, böyle işler. Siz, yalnızca tanıma uymakla kalmıyorsunuz, aynı zamanda buradasınız da. Sınırı geçtiniz... hem de bir arkadaşınızla. Şu an burada olduğunuz gerçeğinden daha iyi bir kanıt olabilir mi? Sınırda yolunuzu buldunuz, Londrakis'i kat edip sizin kim olduğunuzu söyleyebilecek tek gruba, bize, ulaştınız, daha ne olsun?"

Zanna, Deeba'ya baktı.

"Sen de bir şeyler hissediyordun, Zann," diye fısıldadı Deeba. "Hissettin. Buraya gelmemiz gerektiğini biliyordun."

Rahle, "Buraya gelirken, bir çark çevirdiniz mi?" diye sordu. "Çevirdiniz, değil mi? Nasıl *oldu* da buraya indiniz?"

"Valla," dedi Deeba. "Önce şu duman çıktı, ardından da bir şemsiye geldi."

Deeba ve Zanna, karmakarışık bir konuşma içinde sürekli birbirlerinin sözünü keserek, Profesırlara korkunç dumanın saldırısını ve Zanna'nın penceresini gözetleyen şemsiyeyi anlattılar.

"Ve sonra Zanna, izi takip etmeye başladı," dedi Deeba sonunda.

"Yalnızca ben değil," dedi Zanna. "İkimiz de takip ediyorduk."

"Her neyse," dedi Deeba. "İzin sonu, buraya çıktı."

Harc-ı Derz ve Rahle, birbirlerine uzun uzun baktılar.

"Merak ediyorum," dedi kitap.

"*Ne* yapmaya çalışıyor?" dedi Rahle.

Zanna, "Kim?" dedi.

"Hizmetkârını gördüğünüz adam," dedi Harc-ı Derz. "Bay Şems-i Şikeste. Parrapluyi Kassey* kabilesinin şefi. Şemsiyetkin. Kırık şemsiyelerin efendisi."

"Kalık kabilelerinden birçoğunun liderleri vardır," dedi Harc-ı Derz. "Londrakis'te bazı maddeler, Londra'da başlangıç aşamalarını yaşar ve *burada* ikinci bir yaşam döngüsüne girer. Öte-şehrin duyarlı vatandaşlarının kimi zaman edindiği gibi, yeni yaşam amaçları edinir. Onlar *kalık*tır; bu kelime aslında bir kısaltmadır, baş harflerine bakarsanız –"

Kaşlarını kaldırarak, "Kibarca Artık Londra'da Iskarta Kalanlar," diye sözünü kesti Deeba. "Kalığın ne olduğunu biliyoruz." Zanna'ya eğildi. "Eski pis çöpler," diye mırıldandı.

"Ah... tamam," dedi Harc-ı Derz. "Gayet doğru. Ve dediğim gibi, kalık kabilelerinden çoğunun, çeşitli çaplarda liderleri vardır. Örneğin, atılmış daktiloların prensesi gibi."

"Adı nedir?" dedi Zanna.

"Telaffuz edemezsiniz," dedi Rahle. "Tamamen noktalama işaretlerinden oluşuyor. Ve bir de Çatlak var, kırık camların valesi."

* Fransızcada, kırık şemsiye: parapluie cassé. *–çev.*

"Arthur Cazip-Temkin, boş fare kapanlarının papası," dedi Harc-ı Derz. "Ve diğerleri. Olan biten, kalıklardan bazılarının hiç umurunda olmadı. Çek-aç kapakların kağanı, saltanatından ne elde ediyor, hiçbir zaman anlamadım. Ama mutlu gibi gözüküyor.

"Şems-i Şikeste farklıdır. O, kabilesine gerçekten hükmeder. Ve bizim tarafımızdadır. Her zaman, Londrakis'in koruyucularından biri olmuştur. Şemsiyeler, yağmurdan korur. Ama kırdığınız anda, artık amaçları bu değildir ve bu tarafa sızar. Başka bir şeye dönüşür."

"Bir şemsi*yok*a," dedi Rahle.

"Bir şemsiyok. Ve burada, bu topraklarda, onlara hükmedecek olan kişi, Şems-i Şikeste'dir."

"Bizimkinin bir yere *sızdığı* falan yoktu," dedi Deeba.

"Etrafta oynaşıp duruyordu," dedi Zanna.

Harc-ı Derz, "Evet, kafa karıştırıcı olan da bu," dedi. "Şems-i Şikeste, onu ta buradan çağırmak zorunda kalmış olsa gerek. Bunun için, korkunç miktarda enerji sarf etmesi gerekir."

"Onların bu tarafa geçmesini beklemiyor yalnızca," dedi Rahle. "Artık onları *topluyor* da. Ama neden?"

"Acaba bununla ilgili bir şey var mı şeyde...?" Harc-ı Derz, kitabı gösterdi.

"Hiçbir şey çağrıştırmadı," dedi kitap. "Sayfa iki-yirmi? Üç-sıfır-üç? Hayır..."

Harc-ı Derz, "Ne yapmaya çalışıyor bu adam?" dedi. "Saldırıya uğradıktan sonra, Şuvazi'yi şemsiyoklara gözetletmek. Planı nedir?"

Deeba, "Affedersiniz, ama neden yalnızca eve göndermiyorsunuz bizi?" diye yalvardı. "Ailelerimiz..."

"Annem ve babam..." dedi Zanna. "*Çaresizlikten* ölmüşlerdir."

"Ölmemişlerdir," dedi Harc-ı Derz.

"Ne?" dedi Zanna.

"Tabii ki çaresizdirler!" dedi Deeba. "Benimkiler de! Bizi çok seviyorlar."

"Bundan hiç kuşkum yok," dedi Harc-ı Derz. "Bunu kastetmemiştim. Bir şeyler değişecek, sizin anlayacağınız. Londra ile Londrakis arasında, bizim Endişesiz Topraklar dediğimiz bir bölge vardır."

Zanna, "Ne olur o bölgede?" diye sordu.

"Londra'da zaman sabit mi kalıyor?" dedi Deeba.

"Şey, hayır. Ama size yemin ederim, anne babalarınız paniğe kapılmış değiller. Lakaytlık etkisi denilen bir şey var. Onların paniğe kapılacakları konusunda endişelenmenize gerek yok." Ve birtakım sorunlar oluşmadan önce, onlarla temasa geçmenizi sağlarız."

"Ne?" dedi Zanna.

"Yine de geri dönmek zorundayız," dedi Deeba.

"Ne kadar çabuk olursa, o kadar iyi," dedi Zanna.

Harc-ı Derz, "Deneyeceğiz," dedi. "Ama ilk önce neler olduğunu *anlamalıyız*. Şems-i Şikeste böylesi bir gayret gösteriyorsa –o denli uzaktaki şemsiyoklara emir göndermek epey çaba ister– bizim bilmediğimiz bir şeyi biliyor demektir."

Rahle, "Londrakis'in size ihtiyacı var, Şuvazi," dedi.

"Kusura bakmayın, ama bu bizim sorunumuz değil!" dedi Deeba. "Biz *gitmek* zorundayız."

"Gideceksiniz de ne olacak?" dedi Harc-ı Derz. "İkinci bir saldırıyı mı bekleyeceksiniz?"

Kızlar, ona bakakaldılar. "Lütfen," dedi Harc-ı Derz. "Londrakis'in sizin yardımınıza ihtiyacı olduğu doğrudur. Ama her halükarda, *gitmeniz de güvenli değil*. Takip ediliyorsunuz. Londra'da da kovalanacaksınız. Şimdi giderseniz, sizi koruyacak hiçbir şey olmayacak."

Rahle, usulca, "Bunu düşünün," dedi. "Duman'ın bir daha denemeyeceğini mi sanıyorsunuz? Sizce ne kadar güvendesiniz? Burada olmanızın bir amacı var, Şuvazi. Hem sizin hem bizim iyiliğimiz için buradasınız. O yüzden, bizim Şems-i Şikeste'nin ne bildiğini öğrenmemiz gerekiyor. Tabii sizin de."

Zanna ve Deeba, korku içinde birbirlerine baktılar.

"Bay Şems-i Şikeste'nin izini bulup bulamayacağımıza bakacağız," dedi Rahle. "Siz endişelenmeyin."

"Böylece, şemsiyesinin neden benim evimi gözetlediğini açıklayabilir."

"Amacımız da bu."

24

Süreçte Kesinti

"O şey, senin peşinden gelmiş," dedi Deeba. "Becks... çok şükür iyi, ama olmayabilirdi de. Asıl hedef senmişsin."

Deeba, Kesmik'i okşadı. Ev sahipleri etraflarında koşuştururken, kızlar Profesırların köprü-ofisinin ortasında oturuyordu.

Kızlar, birinin "Duvarlara yazılacak mesajı gönderdin mi?" dediğini duydular. Profesırlar, uygulayacakları strateji üzerinde tartışıyorlardı. Dosyaların altını üstüne getiriyor, tuhaf bilgisayarlarından bilgiler çıkarıyor, nasıl bir süreç izlemeleri gerektiği hakkında münakaşa ediyorlardı. Harc-ı Derz'in daktiloların tıkırtısını bastıran sesini duydular: "Bizi içeri alabilecek kimi tanıyoruz?"

"Acıkmış olabileceğinizi düşündüm." Rahle, elinde bir tabak dolusu tuhaf görünüşlü kekle gelmişti. Kızlar, kekleri süzüp kokladılar; acayip renklerine rağmen, yiyecek gibi kokuyordu. Deeba ve Zanna, yemeye başladılar.

Rahle, "Bu, biraz zaman alacak, kusura bakmayın," dedi. "Olağan süreç. Bilirsiniz. Mümkün olabildiğince çabuk başlayacağız." Uzun uzun yüzlerine baktı. Kızlar sonun-

da rahatsız olmaya başlayınca, yaptığının farkına vardı. "Özür dilerim," dedi çabucak. "Bunun sizin için ne kadar zor olduğunu biliyorum. Elimizden geleni yapıyoruz. Bu... bizim için çok önemli bir an. Ben Harc-ı Derz'in sağ koluyum, şey, o kadar uzun zamandır ki söylemeye utanıyorum. Ve hiç kimse kitabı benden daha iyi bilemez –en nihayetinde, onun taşıyıcısıyım– ve yine de inanamıyorum." Gülümsemesini durduramıyordu. Sanki bulaşıcıydı.

Öte-Güneş göğün yarısına kadar yükselmişti, ama Zanna ve Deeba'nın vücut saatleri tamamen karışmıştı. Sızıp kalmamak için büyük çaba harcıyorlardı. Profesırlar, sık sık yanlarına gelip birer fincan çay getiriyorlardı. "Az sonra bitecek işimiz," diyorlardı. "Gecikme için kusura bakmayın." Üzerlerinde kuşlar ve daha büyük, daha tuhaf şeyler uçuşuyordu.

Köprünün altındaki sokaktan, belli belirsiz bir ıslık duyuldu.

"Şunu duydun mu?" dedi Deeba. Kesmik, ileri geri hopladı.

Aşağıda biri, "Hey," diye bağırdı. Ses, hayal meyal duyuluyordu.

Ayağa kalkarak, "Öncekini değil," dedi Zanna, "ama bunu duydum." Etrafta bir hareketlenme oldu.

Zanna, "Bir şey geliyor," dedi. Yavaşça sendeleyerek köprüye tırmanan biri vardı; Profesırlar da ona yardım edebilmek için koşuşturuyorlardı.

"Neler oluyor?" diye bağırdı Zanna. Deeba ve Kesmik hemen arkasında, onlara doğru koşmaya başladı.

Pons Gizli-Kapaklıkus'un dik eğimini tırmanmasına yardım ettikleri şey, bir karatenekeydi. Çatlamış metal kısmından, katramsı bir sıvı sızıyordu.

"Saldırıya uğradık!" dedi Profesırlardan biri. "Karatenekeler pusuya düşürüldüler! Çok şükür, biraz istihbarat alabilmişler."

Köprünün yere indiği boş sokaktan, düzinelerce karateneke gelıyordu. Silahları havada, geri geri yürüyorlar, köprünün ucunu savunuyorlardı.

Harc-ı Derz, "İki ucu da savunuyorlar," dedi. "Buraya kimse ulaşamayacak."

"Hiç kimsenin buraya çıkamadığını sanıyordum," dedi Zanna.

Profesır, "Şey, aslında hiç kimsenin çıkmaması *gerekiyor*," dedi yarım ağızla. "Ama hiçbir sistem mükemmel değildir. Karatenekeler de bunun için varlar. Ne olur ne olmaz diye."

Karatenekeler, yaralı arkadaşlarının ve korkudan sinmiş Profesırların önünde toplandılar. Silahları ateş etmeye hazır halde dikildiler. Beklediler.

Ve beklediler.

Deeba, "E... neredeler?" diye fısıldadı.

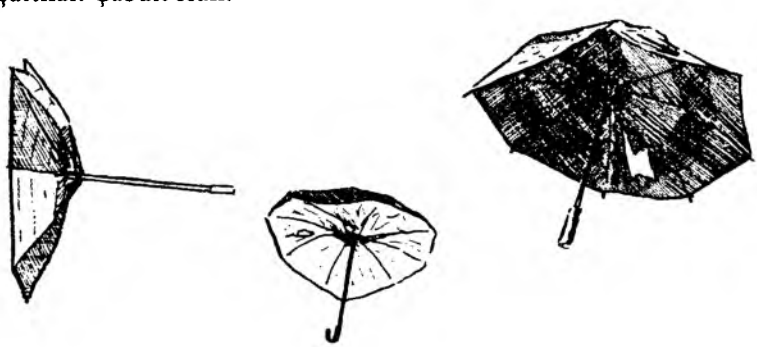
Zayıf fısıltılar duyuluyordu. Profesırlar ve karatenekeler, çılgınlar gibi etrafa bakıyorlardı.

"Orada!" dedi Zanna.

Metrelerce *arkalarında*, ofislerin yakınında, köprünün merkezinde, iplere geçirilmiş kancalar, aşağıdan yukarı fırlatılıyordu. İpler, direklerin etrafına dolanıyordu.

"Bu bir tuzak!" dedi Rahle.

Harc-ı Derz, "İki uçtan da çıkamayacaklarını biliyorlar," dedi, "ama artık bu engelle uğraşmalarına gerek kalmadı, merkezi kuşattılar. Çabuk olun!"

Akrobatlar gibi parendeler atıp yuvarlanan bir düzine karateneke, davetsiz misafirleri savuşturmak için koşuşturdular. Ama masalardan ve sehpalardan oluşan küçük labirente vardıklarında, karanlık ve korkutucu figürler, köprünün kenarına ulaşmışlardı bile.

İşgalcilerin sayısı, karatenekeleri geçiyordu. Kirli tulumlar, lastik botlar ve eldivenler giymişlerdi. Ellerinde silah gibi doğrulttukları hortumlar vardı. Zanna ve Deeba'nın kanını donduran şey, taktıkları maskelerdi.

Kafalarına, kaput bezi veya deri heybeler geçirmişlerdi. Gözleri, dumandan buğulanmış cam yuvarlakların arkasında gizliydi. Maskelerden, fil hortumları gibi lastik borular sallanıyordu. Bu borular, sırtlarındaki dalgıç tüpü benzeri, yağ ve kir kaplı, biyolojik risk ve tehlike uyarılarıyla damgalanmış silindirlere kadar uzanıyordu.

"Aman tanrım!" diye tısladı Zanna. "Bunlar da ne?"

Rahle'nin rengi soldu.

"Allahım, bize yardım et," diye fısıldadı. "Dumankeşler."

25

Müptela Düşman

Dumankeşler, Duman'ın yakaladığı ve korkunç amaçlarla kendisini solumaya zorladığı insanlardı. Güçlü bilinç-dönüştürücü hapları, içindeki kimyasal maddelerle harmanlayıp esirlerinin akciğerlerine tıkıştırıyor, böylece onları ele geçiriyordu. Bu esirler, bilinçleri yerindeyken, derin bir rüyadaymış gibi yaşıyorlardı. Onu soludukça, Duman'ın onlardan istediği her şeyi yapıyorlardı. Dumankeşler, Duman'ın bağımlı köleleriydiler.

Karatenekeler, onlara ulaşmıştı. Belki de dumankeşler böyle trajik olaylar yaşadıkları ve aslında kendileri de kurban oldukları için, acımasız karatenekeler bile onlara silah doğrultamadılar. Vuruş darbeleriyle, yumruklarla ve vücutlarını gözle takip edilmeyecek derecede hızlı döndürdükleri uçan tekmelerle saldırdılar. Düşmanlarını, onlarda kalıcı bir zarar bırakmadan, etkisiz hale getirmeye çalışıyorlardı. Ama çektikleri Duman, Dumankeşleri güçlendiriyordu.

Pek de acınacak halde değildiler. Hortumlarından mazotlu ateşler fışkırtıyorlardı. Karatenekeler, alevli Duman püskürtüleri arasından atlayıp zıplıyorlardı.

Zanna ve Deeba'yı uzağa iteleyen Harc-ı Derz, "Çabuk olun!" dedi. Profesırlar, çıldırmışçasına kaçışıyorlardı. "Rahle! Kitabı ve Şuvazi'yi buradan çıkarmalıyız!"

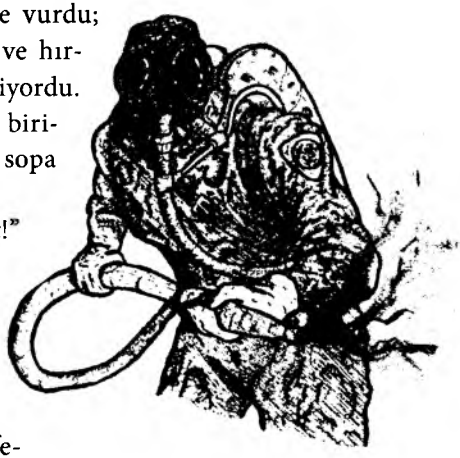
Deeba, "Siz *ne* yapacaksınız?" diye acı acı bağırdı.

Karatenekelerden biri, alev püskürtüsünün ortasında kalmıştı. Gözlerini, korumak için kapağını pat diye kapattı, kollarını ve bacaklarını içeri çekti. Alev, metal gövdesini acımasızca yalayıp geçti.

Rahle, "Nereye gideceğiz?" diye bağırdı.

"Neresi olursa," dedi Harc-ı Derz. Dumankeşler, yaklaşıyorlardı. "Haydi gidelim!"

Zanna, "Ama *nereye*?" dedi. Onun sesini duyan herkes, çevresine bakındı. "Tüplerindeki şey Duman, değil mi?" Harc-ı Derz, başını salladı. "Nereye gidersem, beni buluyor! Ondan nasıl kaçacağım?"

Yumrukları sıkılı halde geriye döndü; ayaklarını sertçe yere vurdu; yüz ifadesi, etkileyicilik ve hırçınlık arasında gidip geliyordu. Kırılmış sandalyelerden birinin ayağını kaptı ve bir sopa gibi havaya kaldırdı.

"*Beni rahat bırak artık!*" diye bağırarak, dövüşün ortasına doğru koşmaya başladı.

"*Zann!*" diye bağırdı Deeba. "*Hayır!*"

Deeba ve birkaç Profesör, Zanna'yı durdurmak için ileri doğru adım atarlarken, "*Bekle*" dedi Harc-ı Derz. Sesi, gergin bir zaferle çınlıyordu. "'O ki ilk karşılaşmalarında üstün gelecek...'"

Zanna, sopasını sallayarak, "Beni rahat bırak!" diye bağırdı. Deeba onu yakalamak için koşarken, Zanna savaşın içine dalmıştı bile.

"Zamanı geldi," dedi Harc-ı Derz.

Zanna, parmaklarını büktü. Rüzgâr, doğal olmayan bir halde, etrafını sardı.

Harc-ı Derz, "Onun yükselişini hisset, Şuvazi," diye bağırdı. Profesırlar, gözlerini ondan ayıramıyorlardı.

"*Ne* yapıyorsun?" diye bağırdı Deeba.

"Yapmak için doğduğu şeyi," dedi Harc-ı Derz.

Dumankeşler, iyice yaklaşmışlardı. Deeba, Kesmik'i sıkıca kavradı. Hava, Zanna'nın çevresinde dalgalanıyordu.

Zanna, değnek-asa-yongayı tuttuğu sağ elini kaldırdı. Dumankeşler, savaş alanının üzerinden geçen rüzgâr esintisi karşısında, bocaladılar. Karatenekeler, Zanna'nın yanına zıpladılar. Zanna, kafasını çevirip Deeba'ya baktı. Gözleri, bir anlığına, akkorlaşmış gibiydi. Deeba, bakakaldı.

"Zann," diye fısıldadı Deeba. "Şuvaz..."

Bir dumankeş, karateneke kordonunu aşıp Zanna'nın ensesine bir yumruk indirdi.

Zanna, bir anda yere yığıldı.

Deeba, "Zann!" diye çığlık attı.

"Ne...?" diye bağırdı Harc-ı Derz.

Zanna, hareketsiz yatıyordu. Hükmediyor gibi durduğu rüzgâr, aniden öylesine esmeye başlamıştı.

Karatenekeler, saldırganı geri püskürtmeye çalışarak, etrafını çevirdiler. Dumankeş, kollarını kaldırdı.

Deeba, "Durdurun onu!" diye bağırdı. "Onu öldürecek! Neler oluyor?" Deeba, Harc-ı Derz'in yakasına yapıştı.

Bilinci yerinde olmayan Şuvazi'ye bakarak, "Ben... ben... ben..." diye anlamsızca konuştu adam. "Kitap?"

Kitap, "Bilmiyorum," diye inledi. Rahle, dehşete düşmüş bir ifadeyle, hızla sayfalarını çeviriyordu. "Bu... bunun yaşanmaması gerekiyordu."

"*Ona yardım edin*," dedi Deeba.

Dumankeşler, karatenekelerden sayıca üstündüler. Çöp tenekelerinin kahramanlıklarına rağmen, saldırganlar kocaman botlarını yere rap rap vurarak, Zanna'ya yaklaşıyorlardı.

26

Açar Mısın, Kapar Mısın?

O sırada, kanat sesine benzeyen, hummalı bir ses duyuldu. Kanat çırpan karanlık şekiller, aniden köprünün etrafında süzülmeye başladı.

Aşağıdan gelen bir ses, "Hortumları kesin!" diyordu. "Ve beni içeri alın!"

"Bu, Şems-i Şikeste!" dedi Rahle. "Şimdi ne yapacağız?"

Harc-ı Derz, "Ah..." dedi. Sırtüstü yatmış Zanna'ya ve yaklaşan dumankeşlere baktı.

Şems-i Şikeste, bir kez daha, "Beni *içeri* alın," diye haykırdı.

Harc-ı Derz, "Köprüyü, ona yakın bir yere bağlayacağım," dedi. Çenesini sıkıp düşüncelerini yoğunlaştırdı.

Koyu renk takım elbise içinde, uzun boylu, sıska bir adam, Pons'un tepesine doğru koşuyordu. Yağmurluğu rüzgârla şişiyordu. Şemsiyetkin. Etrafında, küçük su fışkırtıları gibi uçuşan, ahtapot-yarasa kırmaları gibi açılıp kapanan yüzlerce renkte kırık şemsiye vardı. Hepsi, emrine amadeydi.

Kimileri yamulmuş, kimileri yırtılmıştı, bazılarının sapı yoktu, ama hepsi hızlı ve saldırgandı. Hepsi, uçuşarak, dumankeşlerin etrafını sardı. Sivri uçlarıyla gözlükleri dürtüyor, nefes borularını ve alev püskürtücüleri büküyordu. Onlar, savaşan kargalar gibiydi. Telleri yamulmuş büyük, azimli bir şemsiyok, Zanna'nın

saldırganının başlığındaki boruyu hızla çekti. Boru, *plup* sesiyle çıktı ve iğrenç duman püskürtüsü etrafa dağıldı.

Dumankeş, çığlık attı. Duman fışkırtarak bir yılan gibi sağa sola sallanan hortumu, tırnaklarıyla yakalamaya çalıştı. Şemsiyoklar kuvvetlice açılıp kapandı. Deeba, karatenekelerin, demir yelpazeleri açıp kudurmuşçasına duman tabakasına doğru salladıklarını gördü.

Deeba'nın yanında çömelmiş olan Rahle, "Tessenjutsu,"* dedi. "Savaş-yelpazeleri sanatı. Duman'a karşı mecburi bir yöntemdir."

Deeba, "Zanna'yı almamız gerekiyor," dedi.

"Hortumları kesin!" Şems-i Şikeste tekrar bağırdı. Karatenekeler, alevlerin altına dalıp çıkarak, yeniden arbedenin ortasına döndüler. Bu sefer, ne yapacaklarını biliyorlardı. Duman'ın müptela askerleri, yırtık veya kesilmiş boruları emerek, tek tek yere düştüler. Çaresizce zehirli dumanlarını emdiler ve sonunda hareketsiz kalakaldılar.

Kaçan Duman'ın tıslaması birkaç saniye sürdü. Mide kaldıran berbatlıkta kokan pus tabakaları, havada asılı kaldı; karatenekeler ve şemsiyoklar onu dağıtırlarken, hava akımlarına karşı ilerlemeye çalıştı.

Deeba, arkasında Harc-ı Derz ve Rahle olduğu halde, Zanna'ya doğru koşmaya başladı. Arkadaşının başındaki kanı ve yarayı görünce irkildi.

Harc-ı Derz'in, "Kitap," dediğini duydu. "*Neler* oluyor?"

---

* Japonya'da demirden dövüş yelpazesi kullanma sanatı. *–çev.*

Zanna'nın yanına çöktüğü zaman, kötü niyetli bir sümüklü böcek gibi ağzına ve burnuna doğru yavaş yavaş ilerleyen bir Duman şeridi gördü.

"Onun içine kaçtı!" diye bağırdı. "Yardım edin!"

Rahle, "Onu solumuş mu?" diye sordu. "Kitap?"

"Ben, bende hiçbir şey yazmıyor," dedi kitap. "Sayfa on yedi-altı? Sayfa beş-yirmi?" Rahle, hızla sayfaları arasında gezindi. "Bütün bunlar, *yazılmış olanda yer almıyor.*"

Harc-ı Derz, Zanna'nın ciğerlerini dinledi. Bilinci yerinde değilken bile, Zanna nefes alırken hırıldıyor ve öksürüyordu. Harc-ı Derz, "Bunun, onu öldürmek için yeterli olduğunu sanmıyorum," dedi. "Tabii, ona yararlı bir şey olduğunu da söyleyemem." Deeba, adamın gözlerindeki şaşkınlığı ve korkuyu görebiliyordu.

Görünür bir çabayla, etrafı denetim altında tutmaya çalıştı. "Rahle," dedi ve dumankeşleri işaret etti.

Rahle, kafasını salladı. "Ne yapabileceğimize bakacağız," dedi. "Bazıları, sıfırı tüketmemiş olabilir."

"Ama *Zanna*'ya ne olacak?" diye bağırdı Deeba.

"Profesırlar." Bay Şems-i Şikeste, etrafında şemsiyoklarla, onlara yaklaştı.

Kırık şemsiyelerin şefinin elini sıkarak, "Şemsiyetkin," dedi Harc-ı Derz. "Sana minnettarız. Karmaşayı bağışla. Bazı şeylerin... plana göre gerçekleşmediğini deneyimledik..."

Deeba, Rahle'nin kollarındaki kitaba, "Neler oluyor?" diye sordu.

Şems-i Şikeste, Harc-ı Derz'e, "Benzer saldırıları gözlüyordum, Profesır" dedi. Fısıltıdan biraz daha yüksek, kuru, sakin bir ses tonuyla konuşuyordu. "Ve beni aradığınızı duydum. Görünüşe bakılırsa, buraya tam zamanında yetiştim. Neyin peşinde oldukları konusunda bir fikriniz var mı?" Gözlerini, Deeba'nın üzerinde gezdirdi.

"Tabii ki. Şuvazi'nin peşindeydiler."

"*Ne*?" Şemsiyetkin, afallamış görünüyordu. "Ben... Şuvazi'nin burada olduğunu bilmiyordum. Rivayetler dolaşıyordu tabii, ama düşünmüştüm ki... doğru olmazdı. Peki, Şuvazi..." Gözlerini Deeba'ya dikti. Kızın gözlerinden perişanlık akıyordu.

"Ah, hayır," dedi Harc-ı Derz. "Karıştırmanız normal, Şems-i Şikeste. O, Şuvazi değil. Bu genç hanımefendinin adı, Deeba Resham. Sizin de tahmin edebileceğiniz gibi, o da kitapta geçiyor, ama Şuvazi olarak değil."

Deeba, "Kitapta olmanın ne anlamı var," dedi. "Kitap yanlış."

"Ne *cüretle*!" dedi kitap.

Zanna'yı işaret ederek, "Buna ne demeli?" dedi. Sarsılmış bir sessizlikle doldu her yer.

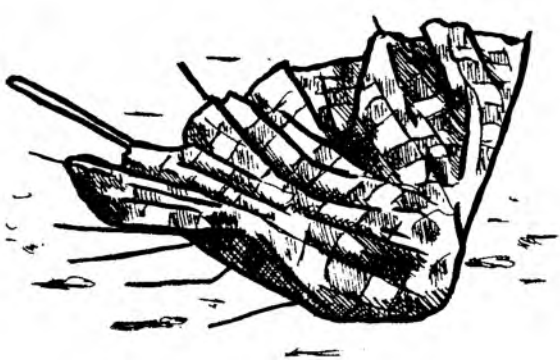
"O," dedi Harcı Derz, "Şuvazi'dir."

"Ah," dedi Şems-i Şikeste. "*Anlıyorum*." Ona doğru baktı. "Sarışın*mış*," dedi kibarca. "Sanırım, bunu duymuştum. Peki, o..."

Harc-ı Derz, çabucak, "Hayır," dedi. "Duman'ın çoğunu kovaladık. Yalnızca ufak bir parçası içine kaçtı."

Şems-i Şikeste, "Ama... zorluk çıkarmak için yeterli midir?" dedi sessizce. Harc-ı Derz, kafasını salladı.

Kitap, "Aman tanrım," dedi aniden. Sesi çökmüş ve dehşete düşmüştü. "O haklı. Bunlar yanlış. Buradaki ıvır zıvır. İçimdeki şeyler. Bunlar *yanlış*."

Harc-ı Derz, Şems-i Şikeste'ye, "Şu anda, önümüzü pek göremiyoruz..." dedi.

"Bunun anlamı ne?" diye fısıldadı kitap. "Bunun *anlamı* ne?"

Harc-ı Derz, "Kitap, lütfen," dedi ve yutkundu. "Bildiğimizi düşündüğümüz her şey... belli ki içinde birkaç sürpriz varmış. Ve evet, neler olup bittiğini anlamak için, seninle konuşmak istedik. Belki sen, bazı şeyleri anlamlandırabilirsin..."

Gözleri yaşlı bir öfkeyle, "Neden şemsiyelerini Londra'ya gönderiyorsun?" diye sordu Deeba. "Neden birini de arkadaşımın evini gözetlemek için gönderdin? Senin yüzünden, bu yere *indik*. Ne *yapmaya* çalışıyordun?"

"Ah," dedi Şems-i Şikeste yavaşça. "Sonunda, olaylar biraz anlam kazanmaya başladı."

"O zaman açıkla," dedi Deeba. "Ve sonra Zanna için bir şeyler yapabiliriz ve..." Arkadaşını işaret etti ve sesi bir anda kuruyuverdi.

Bütün dumankeşlerin borularından fışkıran ve şemsiyoklar ile karatenekelerin uzağa göndermeye çalıştıkları pis kokulu pus tabakası, sessizce yeniden koyulaşıyordu. Savaş sahnesinin üzerinde asılı kaldı ve yoğunlaşmış bir karaltı hâlinde kayarak, Zanna'ya yaklaştı.

"Bir kaçıntı!" dedi Harc-ı Derz. "Ayrıksı bir pus topağı. Onu Şuvazi'den uzak tutun! Ana Duman kütlesine katılmasını engellemeliyiz. Duman köprüye çıkan yolu bulursa, halimiz bitik demektir!"

Bu, üç veya dört metre ötede, yoğun bir duman tabakasıydı. Meşum cüce bir fırtına gibi, kıvrılıp kararıyordu. İç organlarının derinliklerinde, dişe benzer öğütücüler görünüyordu.

Bulut, kendi kendisini büyütüyormuş gibi görünüyordu. Aniden, taşlardan ve kömürden ve mermilerden oluşan yağmurunu, makineli tüfek takırtısıyla, Deeba'ya doğru tükürmeye başladı.

27

Kumaş ve Çelikten Bir Duvar

Şems-i Şikeste, hareketlerini belli belirsiz kılan bir hızla, Deeba'nın önüne sıçradı. İki elinde de açık birer şemsiyok vardı.

Şemsiyetkin, dans ediyormuşçasına, fırıl fırıl dönüyordu. Ellerindeki yamulmuş şemsiyokları kalkan gibi tutarak döndürüyordu. Kaçıntının füzeleri, *pat-pat-pat* sesiyle, kumaşların üzerinden sekiyordu. Kimse gözlerine inanamadı.

Şems-i Şikeste, ellerini o kadar hızlı sallıyordu ki şemsiyoklar, renkli kumaş ve ince metal çubuklardan oluşmuş parıldayan bir duvara benziyordu. Bağırarak, emir verdi. Diğer şemsiyoklar da yukarı doğru kanat çırptı, açıldı ve dönmeye başladı ve Duman'ın saldırısına karşı oluşan zırha katıldı. Bazıları yırtılmıştı, bazıları yamulmuştu, kimileri de kâse gibi ters yüz olmuştu. Ama her biri, kendisini bir kalkana dönüştürdü.

Duman'ın gücü tükendikçe, şiddetli saldırı da yavaşladı. Mermileri sekerek uzaklara sıçrıyor, buhar pofurtularına dönüşüp havada dağılıyor ve geri dönüp Duman'a doğru savruluyordu. Ama şemsiyoklar, ona geri toplanması için bir fırsat daha vermemeye kararlıydı. Hepsi, çılgınca açılıp kapanarak, rüzgâr yaratıyordu.

Kaçıntı, el yordamıyla ilerleyerek köprüye tutunmaya çalışan duman dallarını yolladı. Ama şemsiyoklar, bu iğrenç kokulu mikroplu havaya karşı acımasızdı. Onu şeritler hâlinde köprüden uzağa gönderip rüzgâra kattı.

Kaçıntı, kendisini bir arada tutamayacak kadar küçüldü. Gitgide soluklaştı ve şeffaflaştı ve ardından havada bir lekeye dönüştü ve en sonunda kayboldu.

Deeba ve Profesırlar, batan Öte-Güneşin yoğun ışığında dikilip şemsiyokların yorgunluktan bitmişçesine birer birer Zanna'nın yanına düşüşünü izlediler.

"Koca mermilerdi onlar," dedi Rahle. "Füzeler ve mızraklar. Şemsiyoklarsa, yalnızca *branda bezinden* yapılmış."

Harc-ı Derz, "Peki," dedi Şemsiyetkin'e. "Kanayan tuğlalar adına, bunu nasıl yaptın?"

"Size ne zaman söyleyeceğime karar verememiştim," dedi Şems-i Şikeste. "Yöntemi, henüz son teste tabi tutmadım. Ama olaylar, gördüğünüz gibi, beni bunu kullanmaya zorladı. En azından, artık çalıştığını biliyoruz. Açıklamaya çalışmak yerine, size göstermek daha kolay olur.

"Pons Gizli-Kapaklıkus'tan istediğiniz yere inebilirsiniz, değil mi?"

"Tabii," dedi Harc-ı Derz. "Öyle bir yer var olduğu sürece. Köprüler bunun içindir – bir yere varmak için. Nereye gitmek istiyorsun?"

"Lütfen benimle gelin," dedi Şems-i Şikeste. "Ve..." Düşünceli görünüyordu ve birkaç saniye sessiz kaldı. "Evet. Siz de genç Bayan Resham. Bence, siz de bir açıklamayı hak ediyorsunuz. Kısa bir süre önce, bir şey keşfettim. Nereye mi? Rotayı ayarlayın. Benjamin Hue Tutarsöz'ün atölyesine gidiyoruz."

Harc-ı Derz, "Ne?" dedi.

"Ben, Zanna'yı bırakmıyorum," dedi Deeba. "Ona bir baksanıza."

Profesırların ilgilendiği Zanna, koltukta yatıyordu. Gözleri kapalıydı. Terliyordu ve benzi solmuştu ve aldığı her nefeste ciğerlerinden çirkin bir hırıltı çıkıyordu.

"Bilemedim," diye fısıldadı kitap.

"Ona yardım edemezsiniz," dedi Şems-i Şikeste. "*Burada* olmaz. Daha olmaz. Ama benimle gelin ve size neler yapabileceğinizi göstereyim."

Deeba, "Burada güvende olmaz," dedi.

"Olur," dedi Rahle. "Köprüyü hareket eder halde tutarız."

"Duman'ın ana kütlesi neler yaşandığını bilmiyor," dedi Şems-i Şikeste. "Nihayetinde, az önceki savaşın ufak birkaç kuplesi kulağına ulaşacaktır, ama hâlâ zamanımız var."

"Tek istediğim, eve dönmek," dedi Deeba, "ve Zanna'yı da yanımda götürmek."

"Tabii," dedi Şems-i Şikeste. "Benim yardım etmeye çalıştığım konu da bu. İnanın bana."

Harc-ı Derz, Rahle ve kitap, Deeba ve Kesmik, Şemsiyetkin ve itaatkâr şemsiyokları, köprüden aşağı indiler.

"Duman neler yaşandığını öğrendiğinde bile," dedi Şems-i Şikeste, "olayların gidişatı içine biraz korku salabilir, bence.

"Büyük savaşa yaklaştığımızın farkında. Yıllardır buna hazırlanıyor. Ve o savaş, işte şimdi başladı. O yüzden Şuvazi'ye saldırdı," dedi kibarca Deeba'ya. "Ondan korktu. Savaştan önce, yolundan çekilmesini istedi. Yakında Londrakis'e saldıracak.

"Ama şimdi ona tasalanması için bir neden verdik. Her şeyi açıklayacağım."

Köprünün sonuna yaklaşmışlardı. Harc-ı Derz ve Rahle, düşüncelerini önlerindeki sokaklar üzerine yoğunlaştırdılar.

Harc-ı Derz, "Haydi gidelim," diyerek, köprüden indi.

Rahle, Deeba'ya, "Endişelenme," dedi ve güven verici bir gülümseme takınmaya çalıştı. "Arkadaşına göz kulak olmak istediğinin farkındayım. Her şeyin yolunda gitmesini sağlayacağız." Kafasıyla işaret ederek, Harc-ı Derz'i takip etti. Deeba, birkaç adım arkasından geliyordu.

Yanında duran binanın birkaç saniye önce orada durana hiç benzemediğini fark etmeden önce, birkaç adım attı. Çevresinde,

akşamüstü aylağının ışığı altında kömür rengine bürünmüş, alışılmadık büyük binalar vardı.

Arkasında, köprü falan kalmamıştı.

Londrakis'in tuhaf binalarını yürüyerek geçti. Pencereli meyveye benzeyen bir ev, *S* harfi şeklinde olan bir diğeri ve *Y* şeklindeki bir başkası, devasa bir makaranın deliğine yerleştirilmiş bir ev. Bunlar, Şems-i Şikeste'nin onları götürdüğü binayı, daha fazla ön plana çıkarıyordu.

"Bu yeri hatırlıyorum," dedi Harc-ı Derz. "Ürünler tam arkadan çıkardı, kanal yardımıyla..."

Burası, tamamen olağan görünümlü kiremit duvarlı bir fabrikaydı. Çok katlıydı ve merkezinden, yüksek bir baca-artı-saat-kulesi yükseliyordu.

28

Laboratuvar

Şemsiyetkin, onları binanın mutlak karanlığına soktu.

Onun sesini takip ederek, koridorlardan ve odalardan ve yukarı çıkan merdivenlerden tökezleyerek geçtiler.

Rahle, "Ya tuzaklar varsa?" dedi.

Derhal, "Kapa çeneni!" dedi kitap. "Bunu duymak istiyorum. Neler olup bittiğini bilmeye ihtiyacım var."

"Duman'ın bir şeye hazırlanmakta olduğu, bir süredir açıktı," dedi Şems-i Şikeste. "Duman, hep saklanıyordu; tuhaf yangınlarını çıkarıyor, aceleyle dışarı atılıp onları içiyor ve tekrar kayboluyordu. Metruk binalarda ya da yerin altında, pusuda bekliyordu. Ama işler değişmeye başladı.

"İnsanlar, aylardır, Şuvazi'nin gününün gelip gelmediğini merak ediyorlar. Sanıyorum, Duman'ı endişelendiren şey de bu. Bunun, araştırma vakti olduğunu düşünüyor olmalı.

"Fakat Tutarsöz'ün de kaygılandığı açıktı. Sanmıyorum ki..." Şems-i Şikeste bir anlığına kitaba baktı ve utangaç bir edayla hemen gözlerini kaçırdı. "Kehanetlerin tamamen doğru olduğuna inandığından da emin değilim." (Kitap, huysuzlanarak, "Biraz daha yumuşatarak söyleyebilirdin," dedi.) "Onun gittiğini duyduğum zaman, kafamda bir düşünce uyandı. Belki de o haklıydı. Şuvazi'nin gelmeme ihtimaline karşın... Tutarsöz'ün bir şeyler üzerinde çalıştığını düşünüyordum. Londrakis'in bir b-planına ihtiyacı var."

Penceresiz, aydınlatılmamış binada ilerlemeye devam ediyorlardı. Deeba, Kesmik'in yolunu koklayarak bulduğunu duydu.

"Bir anda aklıma geldi," dedi Şemsiyetkin. "Duman'ın ateşlediği mermiler: Onlar yağmurdu. Epey saldırgan bir yağmur, ama en nihayetinde yağmur. Duman da bir buluttur. Ve bulutların tek bir doğal düşmanı vardır. Şemsiyok."

"Dur bir dakika," dedi Deeba. "Senin şemsiyelerinin hepsi kırık."

Gergin bir sessizlik oldu.

Soğuk bir sesle, "*Sizin* şemsi*ye*leriniz birer sopadan farksız," dedi Şems-i Şikeste. "*Benim* şemsi*yok*larımsa *uyanık*tır. Ve koruyucudur da. Bu yüzden, ufak bir iyilik yaparak, onları Londrakislileri korumaları için eğitmeye karar verdim.

"Bir orduya ihtiyacım vardı. Genellikle yavaşça sızan atıklara bel bağlamak, yeterli olmayacaktı. O yüzden, orduma asker toplamaya başladım. Ta buradan.

"Sonra, bir şeyler yaşandığını duydum. Sizin göğünüz ile bizimki arasında mekik dokuyan bulutların dedikodularını dinledim ve onlar Duman'ın kıkır kıkır güldüğünü, çünkü düşmanını yendiğini söyledi. Şuvazi'nin başına bir şey gelip gelmediğini merak ettim. Böyle olunca, bir gözcüyü ortalığı kolaçan etmeye gönderdim. Duyduğum bilginin yanlış olmasını umuyordum. Sizin gördüğünüz de bu gözcüydü, genç hanımefendi."

"Araba, Zanna'ya çarpmadı," dedi Deeba. "Yaralanan, başka bir kızdı."

"Ah..." dedi Şems-i Şikeste. "Sarışın? Uzun boylu? Bu karışıklığı açıklıyor. Şuvazi'nin etkisiz hâle getirildiğini düşünmüştüm. Ve bu, ne yazık ki şu anda doğru. Sonuç olarak, ben bugünler için hazırlanıyordum."

Holde belli belirsiz bir ışık göründü. Şems-i Şikeste, bir kapının dışında durdu.

"Ama nasıl olur?" diye sordu Deeba. "Şemsiyeler, mermileri durduramaz."

"Lütfen," diye tısladı Harc-ı Derz. "Biraz haşin ve kaba oluyorsun."

Rahle, "Onu rahat bırak, Harc-ı Derz," diye homurdandı. "Misafirimizin söylemeye çalıştığı şey, Şemsiyetkin, şudur, şey..."

"Kesinlikle haklı," dedi Şems-i Şikeste. "Ne şemsi*yeler* ne şemsi*yok*lar mermileri durduramaz. İşlenmemişse, yapamaz. Ama dediğim gibi – Duman'ın mermileri yalnızca yağmurdur ve benim tebaam da yağmuru uzakta tutar. Onları güçlendirmek için bir yol olduğunu, her zaman biliyordum."

Deeba, "Yani onlar kurşun geçirmez yelek gibi mi?" diye sordu.

"Hemen hemen. Sorun şu ki Duman, içindeki kimyasalları değiştirip çeşitli karışımlarda füzeler fırlatabiliyor. Şemsiyokları onun üreteceği her şeye karşı etkili hâle getirmenin tek yolu, Duman hakkındaki her şeyi bilmekti."

"O yüzden de buradayız," dedi Deeba. "Tutarsöz'ün atölyesine girdin ve kitaplarını okudun, değil mi? O herkesten daha çok şey biliyordu ve sen de öğrenmeye başladın."

Rahle, "Zeki kız," diye mırıldandı.

Şems-i Şikeste, kahkahayı koyuverdi.

"Gururumu okşuyorsunuz," dedi. "O metinlerden hiçbir şey anlayamadım. İnanın bana, çabaladım. Hayır, bir uzmandan yardım almam gerektiğini biliyordum."

Kapıyı açtı. Odadaki aydınlatma, gözlerinin kamaşmasına neden oldu.

Burası, kocaman bir atölyeydi. Tavan, dimdik yükseliyordu. Kitaplarla ve tozlu makinelerle ve deney tüpleriyle ve kâğıt tomarlarıyla ve kalemlerle ve çöplerle sıkış tepiş raflar vardı. Plastik yığınları ve kömür parçaları vardı. Büyük bir şöminenin yanında, bir yük asansörü duruyordu.

Oda, kaynayan güğümlerle ve bardaklarla ve lastik tüplerle ve buhar kazanlarıyla ve taşıma bantlarıyla doluydu. Tam ortada, köpükler çıkaran pirinç bir tekne duruyordu.

Odada, hiç pencere yoktu. Işık, Deeba'nın yumruğu büyüklüğünde, uysal görünümlü muazzam sayıda böcekten geliyordu.

Böcekler, raflara ve taburelere kurulmuş ve duvarlarda ağır ağır yürüyordu. Karınları, göğüs kafeslerine vidalanmış ampullerden oluşuyordu. Ağır hareket etmeleri, gölgeleri de emekletiyordu.

Oda, tam bir curcunaydı. Her yüzeyin üstünde, kalabalık bir şemsiyok güruhu vardı. Sıvı fışkırtıları önünde, dönen silindirlerin içinden, örümcekler gibi hızla geçiyordu. Teknenin kenarındaki bir çıkıntıya tutunuyor, birer birer içine atlıyordu.

Su altındaki penguenler gibi, sıvıya atlıyor ve titreyerek tekrar ortaya çıkıyordu. Dışarı sıçrayıp kocaman bir askıya asılıyordu. Sıralarca şemsiyok, damlaya damlaya kuruyordu.

Harc-ı Derz ve Rahle'nin nefesleri kesildi.

Kül dolu şöminenin yanında, kirli beyaz bir önlük içinde bir adam duruyordu. Hareketli böcek ampullerin pırıltısında, rengi soluk görünüyordu. Kısa boylu ve şişmandı. Kanlanmış gözleri ve kocaman kel bir kafası vardı.

Yorgun görünüyordu, ama Deeba'ya ve Profesırlara gülümsedi.

"Olamaz!" dedi Harc-ı Derz. "Bu gerçekten sen misin?"

Garip ufak adam, "Merhaba eski dostum," dedi.

"Ben?" dedi Harc-ı Derz. "Benjamin Tutarsöz?"

29

Kazanda Saklı Umut

İlk baştaki memnuniyetinin ardından, Harc-ı Derz öfkelendi.

"Ne zamandır buradasın?" diyerek, bir açıklama talep etti. "Bana söylemediğine inanamıyorum! Senin öldüğünü sandık..."

"Biliyorum, biliyorum," dedi Tutarsöz. "Özür dilerim. Nedenlerim vardı."

Konuşurken hırıldıyordu. Deeba'nın elini sıktı. Kızın parmakları altındaki teni, pek gergindi. Enerjik hareketlerine ve hızlı konuşmalarına rağmen, korkmuş gözüküyordu.

"Nasıl nedenler? Bu yaptığını meşrulaştıracak şey –"

"Duman, hâlâ peşimde."

"Ah."

"Sana bütün ayrıntıları anlatacağım," dedi Tutarsöz. "Söz veriyorum. Hikâyenin kısaltılmış hali şöyle. Londra'dayken, *Meteorları buldum.*"

Harc-ı Derz, "*Ne*?" diye sıçradı. "Nasıl? Onların var olduğundan bile emin değildik."

"Ne? Ah, evet. Biliyorsun, gizli bir cemiyet olabilirler, ama kimse kararlı birinin elinden kurtulamaz. Böylece, onları buldum. Geriye, yalnızca birkaçı kalmıştı. Saklanıyorlardı. Ve bana büyülerini öğrettiler."

Rahle, saygıyla, "Size, Temizzavakti'yi de gösterdiler mi?" diye sordu.

"Ah, ne yazık ki o çoktan yok olmuş. Sihirli silahlar, uzun süreli olmuyor. Üzerine düşeni yapmış, şimdi de kullanılmaz halde. Ama beni Duman'la ilgili eğittiler. Artık her şeyi biliyorum. Neden yapıldığını ve daha da önemlisi, onu neyin durdurabileceğini biliyorum. Bunun için gitmiştim ve onu bulup döndüm.

"Ama Duman, yapmaya çalıştığım şeyin farkına varmış olsa gerek. Çünkü beni *izlemekte* olduğunu anladım.

"Onu bu kadar yakından incelememiş olsaydım, içeri sızdığını fark etmeyebilirdim, ama... duyargalarım açıktı. Saklanmalıydım. Yeraltına inmeliydim. Buralı hiç kimse nerede olduğumu kesinlikle bilmiyordu. Ya da hayatta olup olmadığımı bile. Ama Duman, beni arıyordu. Bir keresinde, beni bulmaya çok yaklaştı. Ondan kaçmayı ve buraya gelmeyi başardım, ama henüz hazırlıklarımı tamamlamamıştım. Duman'ın, kaybolduğumu ya da yok olduğumu düşündüğü sürece, beni yalnız bırakacağını biliyordum. Bu yüzden, saklı yaşamak *zorundaydım*. Dışarı çıkamadım, çünkü hazırlıklarımı tamamlamamıştım."

Şemsiyetkin, "Birlikte bir plan yaptık," dedi.

"Aynen. Şems-i Şikeste'nin hizmetkârları beni buldu. Bana şemsiyoklarını nasıl *kalkanlara* dönüştürebileceğini sorduğunda, öğrendiğim bilgileri somut olarak nasıl uygulayabileceğimi keşfettim."

Şems-i Şikeste, "Bu yöntemle, Duman'ı durdurabiliriz," dedi.

"Aynen." Tutarsöz, elini tuhaf makinelere ve şevkle yüzen şemsiyoklarla dolu tekneye doğru salladı. "Yaptığımız şey, vulkanizasyon işleminin, birazcık doğaüstü ilginçlikteki bir versiyonu. Kimyasal maddelerden, teknik bilgiden ve büyüden oluşan, Duman'ın bize fırlattığı her şeyi defedecek bir kokteyl. Yapabileceği her şeye karşı koyabilir."

Heyecandan gerginleşmiş sesiyle, "Ve neredeyse hazırız," dedi Şems-i Şikeste. "Ben birliklerimi topluyorum. Tutarsöz de onları hazırlıyor. Birkaç gün içinde, Londrakis'teki herkese işlemden geçmiş şemsiyokları dağıtmaya başlayacağım. Biraz uzun süre-

cek, ama herkeste bir tane olacak. Onları Londra'dan çekmeye devam edeceğim. Öte-şehirdeki herkes korunana kadar."

Rahle, "Ama bu şeyleri sizin gibi hareket ettiremeyiz, Şemsiyetkin," dedi.

"Hareket ettirmeniz de gerekmiyor. İşin güzel tarafı da bu. Hepsi, *benim emirlerime uyuyor.* Onlara, onları taşıyan herkesi korumalarını söyleyeceğim. Tutarsöz'ün sıvısı ve benim askerlerimle, Londrakis'teki herkesi koruyabiliriz. Duman mermilerini üzerinize atmaya kalkarsa... yalnızca şemsiyokunuzu çıkarın ve güvende olun."

* * *

"Bu... dâhice," dedi Harc-ı Derz.

"Bu, bir plan," dedi Rahle. "Gerçek bir plan."

"Yani Londrakis'in Şuvazi'ye ihtiyacı yok, öyle mi?" diye sordu Deeba. "Şemsiyelerinizle ya da şemsiyoklarınızla ya da isimleri her neyse? Duman, bunun farkında değil sanki. Hâlâ arkadaşımın ciğerlerinde. Ona ne *yapıyor*? Ya gerçekten hastalandıysa? Ona bir şey olursa, ne kadar korkunç olduğuna aldırmam, o Duman denilen şeyin peşine düşerim."

Birkaç saniyelik bir sessizlik oldu.

Düşünceli bir tavırla, "Sanırım, bunu cidden yaparsın," dedi Şems-i Şikeste. "Arkadaşınla birlikte gelmiş olman, senin hakkında çok şey anlatıyor. Senin dikkate alınması gereken biri olduğunu gösteriyor. Acaba ne yapabiliriz...?" Zanna'nın durumunu değerlendiriyormuş gibi görünerek, gözlerini kıstı. "Bana bir saniye verin," dedi ve Tutarsöz'e gelmesini işaret etti.

İki adam hummalı bir halde mırıldanmaya başladılar. Deeba, "... yapabiliriz..." dediklerini duydu. Rahle, onu korumak istermiş gibi, Deeba'ya biraz daha yanaştı. İki adam aynı fikirde değil gibiydiler. "... kesinlikle olmaz..." dendiğini duydu ve "... işe de yarayabilir..." ve "... denemeye değer..." ve "... yapmak zorunda olmasaydık..." Kafalarını birbirlerine doğru eğmiş, mırıldanıyorlardı.

Aniden, "Pekâlâ," dedi Tutarsöz ve omuz silkti.

"Bir fikrim var," dedi Şems-i Şikeste. "Sanırım, Duman'ı arkadaşınızın içinden çıkarabilirim."

"İşin püf noktası," dedi, "Duman'a öylesine rahatsızlık vermek ki savaşmak için bütün parçalarını tek tek birleştirmek zorunda kalsın. Ve onu köşeye sıkıştıracak silahları olan kimselerle yüzleşmeye de hazır değil." Şemsiyoklarını gösterdi.

"Gerçekten mi?" dedi Harc-ı Derz. "Gerçekten Duman'ı korkutabileceğine inanıyor musun? Bunu yapabilirsen... şey." Yüzündeki ifade, bunu başarırsa, Şemsiyetkin'in, Harc-ı Derz'in saygısını ve sadakatini kazanacağı hakkında kuşkuya yer bırakmıyordu.

Rahle, "Şuvazi'ye nasıl yardım edeceksin?" diye sordu.

Şemsiyetkin, "Dikkatini üzerime çekeceğim," dedi. "Onu buradan uzaklaştırıp kimseye zarar veremeyeceği bir çöp alanına göndereceğim. Bir iki eski araba lastiği yakın, Duman avlamaya gidiyoruz."

Harc-ı Derz, "Onu *bile bile* mi çağıracaksın?" dedi.

Sefilce, "Buna inanamıyorum," dedi kitap. "Yüzyıllardır, neler yaşanması gerektiğini bilmişimdir. Girdisini çıktısını. Ve Şuvazi'nin ensesine inen o darbeyle... bütün bunlar yok oldu. *Hiçbir şey* bilmediğim, ortaya çıkıyor. Ama kayıtlar için söylüyorum, bana çok etkili bir generalsiniz, gibi geliyor. Belki de planınız işler. Belki Londrakis'in, Şuvazi olmadan da, bir şansı *vardır*."

"Profesırlar, Profesırlar, lütfen," dedi Şems-i Şikeste. "Yalnızca öte-şehirden bahsetmiyoruz. O köprüde sırtüstü yatan ve zorlukla nefes alan *genç hanımdan* da bahsediyoruz. Şimdi, bunu becerebilirsem," dedi Deeba'ya, "o zaman huzura kavuşabilirsin. Arkadaşın güvende olur. Kehanetler... şey, hâlâ yanlış olacak, ama artık fark etmeyecek, çünkü Londrakis'in kendisini koruyacak yeni bir silahı var." Elindeki şemsiyoku fırıl fırıl döndürdü. "Böylece Şuvazi'nin geri gelmesine ve sizin de onun için endişelenmenize gerek kalmayacak."

"Ne yapabilirim?" dedi Deeba. "Yardımcı olmak istiyorum. O benim dostum."

"Bu, tehlikeli olacak. Ben, gerçekten yapamam..." durdu ve düşündü. "Belki de yapabileceğiniz bir şey var."

"Söyleyin bana!"

"Sizin eve dönmeniz anlamına geliyor. Hazırlamak için zamana ihtiyacım var ve onu Duman'dan mümkün olabildiğince hızla uzaklaştırmak zorundayız. Dolayısıyla, bu sizin yalnızca Londra'dan yapabileceğiniz bir şey."

Deeba, gülmekten neredeyse ağlayacaktı.

"Ben zaten eve dönmek *istiyorum*!" dedi. "Buraya geldiğimizden beri yapmaya çalıştığımız şey bu."

"Tamam, o zaman," dedi Şemsiyetkin. "Size ne yapacağınızı söyleyeyim."

30

Veda Vakti

Fabrikadan çıktıklarında, köprü kesinlikle orada değildi. Ama Harc-ı Derz ve Rahle, onlara yalnızca birkaç köşeyi döndürdükten sonra, tanıdık kuleler ve halatlar önlerine çıkıverdi. Tekrar köprünün asfaltına çıkmış, ofislere yönelmişlerdi.

Aylak tam tepedeydi. Dün gecekinden biraz daha şişman bir ovaldi, neredeyse dolunaylaktı.

Zanna'nın hareketsiz bedeni etrafında toplanmış Profesırlar, bekliyorlardı. Kesmik, koşuşturup onlara doğru yuvarlanmaya başladı.

Deeba, "Buraya gel, seni aptal kutu," dedi ve Zanna'nın nefes hırıltılarını dinleyerek, arkadaşının saçlarını sevecenlikle okşadı. Sonra, Pons Gizli-Kapaklıkus'ta tanıdık üç surat görünce, sevinç çığlığını tutamadı.

"Obaday! Kondüktör Jones! Skool!" diye bağırdı ve sırayla hepsini –hantalca eğilip kocaman biçimsiz eldivenleriyle sırtını pat patlayan Skool'u bile– kucaklamak için koşturdu.

Obaday, "Deeba!" diye bağırdı.

"Nasılsın, kızım?" dedi Jones.

"Başardınız," dedi Deeba. "Buraya nasıl geldiniz? Hepiniz iyi misiniz?"

"Orada işler, bir süre biraz muhataralıydı," dedi Jones. "Nehrin güneyine döndük. Rosa, orada birkaç aşırı sürüş denemesi

yapmak zorunda kaldı..." Skool kafasını sallayıp eliyle zikzak hareketi yaptı. "Diğer tekirgelerden de kurtulmayı başardık, ama iki hava haydudu otobüse inmeyi başardı. Bütün elektrik akımımı onları defetmek için harcadım."

Obaday, "Sonra dümeni Skool aldı eline," dedi ve Skool güçlü adam pozu verdi.

Jones'un özlü tanımları, Obaday'in hararetli uğuldamaları ve Skool'un el işaretleri arasında bir yerde, Deeba otobüsün yere iniş yaptığını ve bir çarpışma yaşandığını anladı: Jones'a göre "Çok da büyütülecek bir şey yok"tu; Obaday'se "Hayatımda gördüğüm en korkunç şeydi!" diyordu. "Dumankeşler, zompisler... korkunç görünüşlü başka şeyler..."

"Onları becerebildiğimiz kadar uzakta tutmaya çalıştık," dedi Jones. "Otobüse girmeyi başarınca, esiri –harmanili domuzu– kaçırıp sıvıştılar."

Deeba, "Şuvazi'nin orada olmadığını gördükleri zaman," diye tahmin yürüttü.

Obaday, "Zavallı şey," dedi Zanna'ya bakarak. Skool, kızın başını okşadı.

Deeba, hızlıca, "Hiçbir şeyi kalmayacak," dedi. "Ne yapmamız gerektiğini biliyoruz."

"Onu böyle gördüğüme inanamıyorum," dedi Obaday. "Bunun yaşanmaması gerekiyordu."

Rahle'nin kollarından, kitabın içler acısı sesi yükseldi: "Bir de bana sor."

Obaday, "Londrakis'i o kurtarmayacaksa, kim kurtaracak?" diye devam etti.

"Şey," dedi Rahle. "Başka bir plan olabilir. Epey olağan dışı bir plan. Bir daha görmeyi hiç *beklemediğiniz* birini içeren bir plan." Kitaba şöyle bir bakıp sessizce ekledi: "Yazılmamış bir plan." Kitap, iç geçirdi.

Şems-i Şikeste, "Ne yapman gerektiğini hatırlıyorsun, değil mi?" dedi. Deeba, başını salladı.

Aylak, çevreyi aydınlatıyordu. Profesırlar ve birkaç karateneke, Deeba'nın uzaklaşmasını izlemek için dizilmişlerdi. Deeba, Zanna'ya baktı ve Profesırların onu içine kibarca yerleştirdikleri el arabasını, kapalı gözlerle ittiriverdi.

Arkadaşını böyle ittirmek, ona saygısızlık gibi geliyordu, ama başka şansı yoktu.

"Çok geçmeden," dedi Şemsiyetkin. "Her şeyi hazırlamış olacağım. Sabah saat altıda. Hazır olursunuz, tamam mı?" Deeba, tekrar başını salladı ve diğer arkadaşlarına baktı.

Çok uzun süredir eve dönmek için yanıp tutuşuyordu ve hâlâ ailesini kudurmuşçasına görmek istiyordu, ama Londrakisli dostlarına veda etmek de aniden yüreğini burkmuştu. Yüzlerindeki ifadeden, onların da aynı şeyi hissettikleri anlaşılıyordu.

"Sen güçlü bir kızsın, Deeba Şuvazi-Olmayan," dedi Kondüktör Jones. "Sen... bizzat kendin muhteşem bir yaşam süreceksin, beni duydun mu?"

"Belki geri gelirim," dedi Deeba.

"Bu... bundan şüphe duyarım," dedi Jones yavaşça. Eğilip yüzünü Deeba'nınkinin seviyesine getirdi. "Bu, o kadar da kolay değil. İnan bana. Benim yıllarca denemem gerekmişti." Bir anlığına yere baktı. "Ama yapsan da çok hoş olurdu hani, inan bak. Beni etkiledin valla. Ama..." Yüzünde üzgün bir gülümseme belirdi, kafasını salladı ve aniden Deeba'ya sarıldı. "Korkarım, bu bir elveda." Deeba, onu zar zor duydu.

Skool çömeldi, Deeba'nın sırtını beceriksizce sıvazladı, ona sarıldı ve iyi şans getirmesi için başparmaklarını kaldırdı.

"İkinizi de otobüs durağına götürmek, benim için bir şerefti," dedi Obaday. "Beni unutma, şekerim. Ve... Şuvazi'ye de hatırlat."

Şems-i Şikeste, "Hatırlatmasanız, daha iyi," diye uyardı. "Ağzınızdan çıkanlar konusunda, dikkatli olmalısınız."

"Biliyorum, biliyorum," dedi Deeba.

Obaday, ümitsizce, "Pekâlâ," dedi. "O zaman, *sen* beni hatırla."

"Sen." Bu kitabın sesiydi. Sesinde küskünlük vardı. "Fing. Sen bana bir fikir verdin."

Rahle, kitabı kaldırdı. Obaday ona doğru eğildi ve iğne kafalı tasarımcı ile işsiz kalmış kehanetler kitabı, fısıldaşarak konuşmaya başladılar.

Kitap, "Hatırlayabildiğim kadarıyla, onu bekleyen bendim," dedi Deeba'ya. "Şuvazi'yi benim yetersizliklerim yüzünden suçlamamalıyız. Hep orada, Şuvazi'nin kollarında olacağım ve o Londrakis için gerekeni yaparken, ona tavsiyelerde bulunacağım günlerin hayalini kurdum. Sen ya da o doğmadan çok önce, bunları hayal ediyordum.

"Şu anda, bunların yaşanmayacak oluşuna inanamıyorum. Beni herhangi bir yere taşıdığı halini düşünmek istiyorum. Senden, ona benim için bir şey vermeni rica ediyorum."

"Bu kötü bir fikir," dedi Şems-i Şikeste. "Bilinci yerine geldiği zaman, Şuvazi'nin nasıl bir durumda olacağı konusunda hiçbir fikrimiz yok..."

Kitap, "Bu *uygunsuz* bir davranışsa," diye çıkıştı, "o zaman bu hediye *sende* kalsın, Deeba Resham. Anlaştık mı? Tanrı aşkına, bir jest yapmak istiyorum. Onun için. Orijinal kullanımıma sadık kalmanın pek bir anlamı kalmadı, değil mi?

"Aç beni," dedi Rahle'ye. "Başlarda bir yerde. Tanımlar sayfası – en azından bunlar hatalı değil. Diğerleri ne kadar hatalı olsa da." Rahle, ona söyleneni yaptı ve daha sonra o, Harc-ı Derz ve Deeba, Obaday eğilip sayfayı düzgünce yırtarken, dehşete düşmüş çığlıklarını tutamadılar.

"Ne yaptığını sanıyorsun?" diye bağırdı Rahle. "Delirdin mi...?"

"Sakin olun," dedi kitap. "Ona, yapmasını ben söyledim. Asıl işim, geleceği önceden bildirmekti ve şimdi görülüyor ki bir tarif kitabı olarak, daha yararlı olurum. En azından, benim yardımımla makul bir öğle yemeği sofrası hazırlanabilir. Böylece, bu ikisinin elinde, bizden gerçek bir hatıra olacak."

Obaday, hızlı parmaklarıyla, sayfanın üzerinde çalışıyordu. Cebinden makaslar çıkarıp kâğıdı kesip biçiyor, kafasından iğneler çekip parçaları birbirine tutturuyor, kafatasından beyaz iplik geçirilmiş bir dikiş iğnesi alıp inanılmaz bir hızla dikiyordu.

İki dakikadan kısa bir sürede, işi bitmişti.

"İşte," dedi Deeba'ya. "Elini uzat, canım." Üstüne, ona yaptığı eldivenin tekini geçirdi.

Deeba, parmaklarını esnetti. Antik kâğıt o kadar yumuşaktı ki buruşmadı, ama karton gibi katlandı. Eldiven, kelimelerle, cümle parçacıklarıyla ve paragraf sonlarıyla, okunması zor antik görünümlü yazıyla kaplıydı.

"Bizi hatırınızda tutmanız için," dedi kitap.

Deeba, "Bu enfes bir şey," dedi. "Ben... O, buna bayılacak."

Rahatsız olmuş gibi görünen Şems-i Şikeste, "Tabii görürse," dedi. "Görmesinin pek uygun olduğunu düşünmüyorum."

Harc-ı Derz ve Rahle, kalp krizi geçireceklermiş gibi, gözlerini eldivenden ayıramıyorlardı.

"Üf, unutun bunu, siz ikiniz," dedi kitap. "Sayfalar benim. Ne istersem, onu yaparım."

"Artık endişelenmeyin," dedi Tutarsöz. "Londrakis'i güvende tutacağız."

"Ve arkadaşınızı da," dedi Şemsiyetkin.

Kesmik, gölgelerden çıkıp yuvarlanarak geldi ve Deeba'nın kollarına atladı. Küçük kutu, burnunu Deeba'ya sürtüyordu.

Deeba, "Kusura bakma, Kesmik," diye fısıldadı. "Ama seni yanımda götüremem." Karton, ağlamaya başladı. "Senin de hoşuna gitmez. Yanlışlıkla çöpe atılabilirsin. Sonun çöp kutusunda ezilmek olur ya da yakılmak."

Kesmik, çaresizce, kapağını titretti.

"Hayır," dedi Deeba. "Burada kalmak zorundasın." Köprüdeki en sorumluluk sahibi görünen insanı bulmak için etrafına bakındı. "Rahle... her şey için çok teşekkür ederim. Ve... Kesmik'e göz kulak olur musun?"

Rahle, şaşırmış görünüyordu.

Bir saniye sonra, "Tabii," dedi ve kutuyu kucağına aldı. Kesmik, sızlanmaya benzer bir ses çıkardı.

Deeba, "Mutlu ol," dedi.

Şems-i Şikeste, ağır ağır Deeba'ya yaklaşarak, "Unutma," dedi yavaşça. "Bunun Şuvazi'yi ne hale sokacağını bilmiyoruz. Ona nazik davran. Ona hiçbir sarsıntı yaşatma. Hazır olmadığı bir şey hakkında, onu düşünmeye zorlama."

Şemsiyokların şefi, "Harc-ı Derz," diyerek bileğine vurdu. "Rica etsem?"

Harc-ı Derz, Deeba'ya işaret etti. Deeba da yapabildiği kadar usulca, Zanna'yı köprünün sonuna doğru ittirmeye başladı.

Geri dönüp el salladı. Rahle, Obaday, Jones ve Skool ve hatta bir iki karateneke de ona el salladılar. Kesmik, Rahle'nin ellerinden kurtulup Deeba'nın peşinden gitmeye çalışıyordu.

"Köprünün bir ucu diğer ucundan ne kadar uzaksa, birleştirmek de o kadar zor olur," dedi Harc-ı Derz. "Ve Londrakis ile Londra arası, gerçekten epey uzak bir mesafe. Sınırın öte yanı. İçeri, bir dolu enerji akıtmamız gerekiyor."

Deeba, uzakta, Londrakis'in Tözü'nün hızlanmasını seçebiliyordu. Anıtsal su değirmeni gitgide daha hızlı dönüyor, Sütlâbi'yi sanki yayıkta çalkalıyordu.

Harc-ı Derz, "Bu yapacağımız, içimdeki enerjiyi alıp götürecek," dedi.

Köprünün sonuna yaklaşmışlardı. Londrakis'in tuhaf sokakları, yalnızca birkaç adım ötelerindeydi. Harc-ı Derz, "Bekle bir saniye..." dedi. Burnu kanıyordu.

"Bu şey, canını yakıyor!" dedi Deeba.

Harc-ı Derz, "Yalnızca... biraz daha... uzağa..." dedi; dişleri gıcırdadı.

Dönen su değirmeninin vınlaması kulaklarına tekinsiz gelmeye başlamıştı ve Deeba durmaları gerektiğini söylemek üzereydi ve önlerindeki sokaklarda bir gariplik vardı; sonra Harc-ı Derz,

gerçekten durdu ve şiddetle ve aniden ileriyi işaret etti ve Deeba, el arabasını köprüden aşağı iterek, öne doğru sendeledi –

– ve ayağını sitelerinin betonuna bastı. İlk kattaki kapı aralığına, evlerinin giriş kapısının yanına.

Londra'ya.

Ay, bulutların arasından parlıyordu. Yakınlarda bir yerde, bir kedi miyavladı; ardından yine sessizlik sardı her yeri. Deeba'nın çevresindeki pencereler kapkaranlıktı.

Arkasında kalan kapı aralığının ötesinde Pons Gizli-Kapaklıkus uzanıyordu. Köprü, sitenin bahçesinin üzerinde kemer oluşturuyordu. Deeba, köprünün diğer ucunu göremiyordu. Harc-ı Derz, üzerinde dikiliyordu; elini kaldırdı.

Bir yerlerden, çarpışan şişelerin şangırtısı duyuldu. Deeba, bir anlığına dönüp baktı ve geri döndüğünde, köprü yok olmuştu.

Uzun süre, kıpırdamadan durdu.

En sonunda, anahtarını çıkarıp ön kapıyı açtı. Kitaptan yapılmış eldiveni taktığı sağ eliyle ittirdi. Eşiği geçip evine girdi.

Sessizce, "Anne, baba," dedi. İçten içte, onları ayakta, ıstırap içinde onun dönmesini beklerken bulmayı umuyordu. Ama oturma odasının ışığı kapalıydı. Uyumakta oldukları yatak odasından gelen nefes alış verişleri duyabiliyordu.

Mümkün olabildiğince sessizce, Zanna'yı kendi yatak odasına doğru ittirdi ve nazikçe çekyata yatırdı. Daha sonra, el arabasını dışarı sürüp kapı aralığına çıkardı. Böylece onu gören herkes, başkasının olduğunu düşünecekti. Belki tekrar Londrakis'e bile sızabilirdi.

Dairede, küçük erkek kardeşinin odasında ışık yandı. Hass, gözlerini ovuşturarak, pijamaları üzerinde odasından çıktı. Deeba'yı gördüğü zaman, durdu ve birkaç saniye boyunca aval aval ona baktı. Sonra, ürperdi ve göz kırptı.

Uykulu bir sesle, "N'aber Deeba?" dedi. Banyoya girdi ve kapıyı açık bırakarak, çişini yaptı. Odasına geri dönerken, "Neden gi-

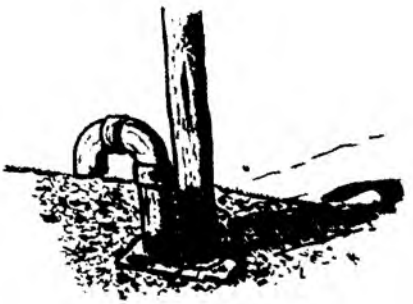
yiniksin?" diye sordu. "Rüyamda, makarna içinde yüzüyordum." Işığını kapatıp yatağına geri döndü.

Deeba, kafasını kaşıyıp alnını kırıştırdı. Yatağına oturdu, bilinci yerinde olmayan arkadaşının başını okşadı ve saati izlemeye başladı.

Kafası karışmış ve üzgün bir halde, "Endişelenmeyi bırakabilirsiniz, millet," diye fısıldadı. "Geri döndüm."

KISIM III

LONDRA YA DA AKSİ-LONDRAKİS

31

Havayı Temizlemek

Dakikalar geçmekte ve perdelerin ardındaki gökyüzü karanlığını korumaktaydı; Deeba öyle bir endişeye kapılmıştı ki zor nefes alıyordu. Anne ve babasının odasına koşup yataklarına atlamak, onları uyandırıp geri döndüğü için sevindiklerini ve rahatladıklarını görmek istiyordu. Bir süre sonra bırakmak zorunda kalabileceği için, Obaday'in ona diktiği eldiveni incelemek istiyordu. Üzerindeki her kelimeyi dikkatle okumak istiyordu. Ama saat sabaha karşı altıya yaklaşırken, yapmak zorunda olduğu bir işi olduğunu ve odaklanması gerektiğini hatırladı.

Bütün diğer şeylerle daha sonra ilgilenirim, diye düşündü. Kalbi küt küt atıyordu. *Şimdi, hazırlanmalıyım.*

"Biraz daha dayan, Zann," diye fısıldadı. "Şems-i Şikeste... işini doğru yap."

Evin karanlığı içinde emekleyip Şemsiyetkin'in ona verdiği görev için gereken araç gereçleri sessizce topladı.

Akrep, acımasızca yavaş dönüyordu. Yelkovan, ağır ağır ilerliyordu. Zanna, çekyatın üzerinde bir sağa bir sola savrularak, hırıldıyordu.

Deeba, "Uzun sürmeyecek, Zann," diye fısıldadı.

En sonunda, saat altıya beş kalayı gösterdi. Altıya dört var. Üç. Deeba duraksadı; ardından, şans getirmesi için, Obaday'in ona verdiği eldiveni tekrar giydi. Loş ışıkta, üzerindeki kelimeleri okumaya başladı.

Altıya iki vardı. Bir.

Deeba, bir anda telaşlanarak, çevresine bakındı. Odadaki tüm elektrik noktaları doluydu. Fişlerden birini prizden çıkardı ve müzik setinin üzerindeki ışıklar söndü. Cihazını prize taktı.

Yelkovanın tam on ikiye değdiği anda, saat tam altıda, Zanna titremeye başladı.

Deeba, "Haydi Zanna," diye fısıldadı.

Arkadaşı, titredi ve kollarını ve bacaklarını şiddetle sallamaya başladı.

Zanna, inledi ve korkutacak kadar uzun saniyeler boyunca nefesini tuttu.

Nefes al, diye düşündü Deeba. *Nefes alsana*!

Sonra, Deeba'nın ağzından bir dehşet çığlığı yükseldi. Yılan gibi sürünüp hızlanarak penceresinden giren şey, bir Duman dokunacıydı.

Deeba yaratığı dağıtmak için elini sağa sola salladı, ama çok hızlı hareket ediyordu. Egzoz kokulu duman, hiç ses çıkarmadan odada dolandı, yayıldı ve Zanna'nın yüzüne kenetlendi.

"Hayır!" diye bağırdı Deeba ve silahını eline aldı. Duman, arkadaşını *çekiştiriyordu* ve Zanna da *nefesini dışarı veriyordu*.

Onun kendi parçalarını toplamasını sağlayacağım, demişti Şems-i Şikeste.

İğrenç duman akıntıları, Zanna'nın burun deliklerinden fışkırıyordu. Uzun bir süre nefesini dışarı verdi. Pis sarmallar, çarşafların üzerinde kıvrılıp yoğun bir pıhtı hâlinde toplandı ve yatağın üzerinde asılı kaldı.

Deeba, buluta baktı ve onun da kendisine baktığından emindi.

Daha sonra, Duman telcikleri yüzüne doğru fırlamaya başlayınca, Deeba elindeki vantilatörü çalıştırdı.

"Arkadaşımı boğmaya çalışırsın, ha?" dedi ve kaçıntıyı havayla püskürttü.

Duman bükülerek yeniden toplandı, ama Deeba onu takip etmeye devam etti. Vantilatörü tam içine soktu ve Duman panik içinde dağıldı. Deeba, havadaki isin belli belirsiz basıncını hissedebiliyordu.

Oda boyunca, kirli tutamların peşinden gitti. Vantilatörü, kablosunun ulaşabildiği yere kadar götürüp yılan gibi köşelere çöreklenen isin pusun canına okudu. Halıya sinmiş ya da çatlaklara girmiş duman tutamları, birer birer sıvıştı.

Ta Londrakis'ten Londra'ya kadar onca yol tepip camdan içeri sokulan Duman kıvrımı Deeba'ya doğru şahlandı, ama Deeba vantilatörünü ona doğru tuttu, bulut duraksadı, sonra bir anda pencereden çıkıp geldiği gibi gitti.

Sonrası, uzun bir hareketsizlik anıydı.

Ben... ben başardım mı? diye düşündü Deeba.

Vantilatörü kapattı. Kuşkuyla havayı kokladı, ama Duman'ın benzin, kömür, pislik ve kükürt kokusundan sadece belli belirsiz bir iz kalmıştı. Pisliği ve cürufuysa hâlâ tenindeydi.

"Deeba?"

Zanna, gözlerini açtı.

Deeba, "Zann!" dedi ve kollarını arkadaşının boynuna doladı.

"Deeba...? Neler oldu? Neredeyim ben?" Zanna, öksürmeye başladı. *Tamamen çıkar onu içinden*, diye düşündü Deeba. *Son damlasına kadar kus.*

Zanna'yı uzun süre kucakladı.

Zanna, "Neler oldu?" diye sormaya devam ediyordu. Yüzünü buruşturup kafasının arkasına dokundu. "Neler oluyor?"

Deeba içinden, *Teşekkür ederim, Şemsiyetkin*, diye geçirdi. *Teşekkürler, teşekkürler. Ve... bana da aferin.* O şeyi son kırıntısına kadar kovaladığı için.

"Her şey yolunda, Zanna," dedi Deeba. "Bir dumankeş tarafından saldırıya uğradın ve sonra Duman içine kaçtı, ama Şems-i Şikeste bir şeyler yaptı ve ben de ondan kurtuldum, böylece..."

Deeba'nın sesi, Zanna'nın suratının görüntüsü karşısında kısılmaya başladı.

Zanna, boğuk bir sesle, "Deebs," dedi. "Sen *neden* bahsediyorsun?"

"Du... Duman," dedi Deeba. "Hani köprüye geldi ya. Profesırların yanındayken?"

Zanna, başını iki yana salladı.

"Anlayamıyorum," dedi.

Onun üzerinde nasıl bir yan etkisi olacağını bilemiyoruz, demişti Şemsiyetkin.

Deeba, "Hatırladığın en son şey ne?" diye sordu.

"Ne demek istiyorsun?" dedi Zanna. "Dün mü? Biz... dün mü olmuştu bu? Bir rüya görüyordum, penceremin önünde bir şey vardı, sadece... *Neler* oluyor...?"

Hiçbir şey hatırlamıyor, diye düşündü Deeba. *Hepsi silinmiş.* Hayretler içinde bakakaldı.

"Nedir bu gürültü Allah aşkına?" Deeba'nın annesi, sabahlığı üzerinde, kapıyı açtı. İki kızı gördüğü zaman, bir anlığına boş gözlerle onlara baktı. Kafasını sallayıp hiddetle göz kırptı. "*Siz* ikiniz yok musunuz?" dedi. "Şamata koparıyorsunuz, bağırıyorsunuz... Daha sabahın körü, kızlar! Deeba, sen ne yaptığını...?"

Deeba koşup ona sımsıkı sarılırken, şaşkınlık içinde ona baktı.

"Anneciğim, anneciğim, anneciğim benim," dedi Deeba.

"Tamam deli kız, annenim ben," dedi Bayan Resham. "Ve bu sevimli şefkatine rağmen, sesin yine de çok yüksek çıkıyor."

Deeba, kafasını kaldırıp ona baktı. Annesinin tepkisini dinlemek zorunda olduğu için, çok ama çok mutluydu.

Zanna, "Kusurumuza bakmayın, Bayan Resham," dedi ve yine bir öksürük nöbetine tutuldu. "*Başım*!"

Deeba'nın annesi, yine göz kırptı ve yüz ifadesini değiştirdi. "Sesin pek iyi gelmiyor, canım," dedi. "Belki de seni bir an önce evine götürsek, iyi olur."

Ev, diye düşündü Deeba ve gülümsedi.

Zanna, hırıldayarak, "Belki de gitmeliyim," diye sızlandı. "Kendimi *berbat* hissediyorum."

Başardık, diye düşündü Deeba. Arkadaşını acı içinde görmesine rağmen, Zanna'nın anılarına ne olduğunu bilemediği halde, en önemli şey ikisinin de *orada* olmalarıydı. Evde. Bir an kendisini kaybetti.

"Neden sırıtıp duruyorsun?" diye sordu annesi.

Deeba, *Evimizdeyiz*, diye düşünüyordu.

32

Yadigâr

Zanna'yı eve götürürlerken, Deeba onlara Londrakis'te yardım etmiş olan herkese zihniyle teşekkürler gönderdi: Obaday'e, Jones'a, Skool'a, Dam Kaçaklarına, Harc-ı Derz'e ve Rahle'ye ve özellikle de Şemsiyetkin Şems-i Şikeste'ye.

İyi şanslar, dedi içinden. Londrakislilerin önlerinde hâlâ kazanmaları gereken bir savaşları olduğunu biliyordu. Duman, karşı saldırılarını pek hoşgörüyle karşılamayacaktı. Ama Şems-i Şikeste'nin ordusu ve Tutarsöz'ün planıyla birlikte, Londrakisliler kazanabilirlerdi.

Bu, artık onların savaşıydı. Şuvazileri yoktu belki, ama kendilerine ait planları vardı ve Deeba, onlara şans diledi.

Deeba'nın keyfi, annesinin tuhaf ilgisizliğine duyduğu şaşkınlıkla gölgelendi. Ama sonra Harc-ı Derz'in söylediklerini hatırladı; lakaytlık etkisi.

Lakaytlık kelimesinin anlamına bakmak için, bilgisayara gitti. Bu eski kelimenin anlamının, "kayıtsızlık" olduğunu buldu. Ve sözlükte *bu* ikinci kelimeye de bakınca, "aldırmaz, soğuk ruh hali" anlamına geldiğini öğrendi.

Demek Harc-ı Derz'in anlatmaya çalıştığı buydu.

Lakaytlık etkisi yüzünden, annesi ve babası uykulu bir halde ayaklarını sürüyerek kahvaltıya gelmişler, sanki üç gündür kayıp değilmiş gibi Deeba'ya neşeyle günaydın demişlerdi.

"Baba," dedi Deeba. "Dün eve saat kaçta geldiğimi hatırlıyor musun?"

"Dün mü?" Düşünmeye başladı. "Altı gibi, değil mi? Hayır. Aslında emin değilim."

"Akşam yemeğinde neden bahsetmiştik, anne?"

"Yemekte mi, canım? Şey... ödevlerinden mi bahsettik?" Annesi, soruya soruyla karşılık verip soruyu bir anda unutuvermişti.

Zaman hareketsiz kalıp ilerlememiş ya da onu unutmuşlar ya da bir hayalet kızlarının yerini almış gibi değildi. Sanki Deeba Londrakis'te bulunduğu vakit boyunca, sadece, *endişelenmemişlerdi.* Zamanları, onu birkaç dakika önce gördüklerini ya da az evvel odasına giriverdiğini ya da bir saniye önce onunla sohbet ettiklerini düşünerek geçmişti. Sakin *–lakayt–* kalmışlardı, çünkü onun gerçekten kaybolmuş olduğunu anlamamış, anlayamamışlardı.

Deeba, annesinin ve babasının ve kardeşinin ve arkadaşlarının ve öğretmenlerinin paniğe kapılmamış olmalarından memnundu. Onları endişelendirmekten nefret ederdi. Yine de, kabul etmeliydi ki hiç kimsenin onu ve Zanna'yı düşünmemiş olması, onu biraz rahatsız etmişti.

Dönüş anında, onu ilk gördükleri zaman ailesinin gösterdiği tereddüdü hatırladığında da, içini bir huzursuzluk kaplıyordu. Öğretmenleri ve okul arkadaşları da aynı tepkiyi gösterdiklerinde, Deeba bunun üzerinde durmamaya çalıştı.

Zanna, okuldan bir günlük izin almıştı; evde, ağrıyan başı için ağrı kesici ve ciğerleri için öksürük şurubu alarak yatıyordu. Deeba, oyun alanındayken, kafasını kaldırıp güneşe baktı ve bu şişman tam daireye gülümsedi. Öte-Güneşin içi boş çemberini görmemek çok garipti.

Güneş ışığı çok daha parlaktı; Deeba, kendisini ışıktan sırılsıklam olmuş gibi hissediyordu.

Ona tuhaf tuhaf bakarak, "Keyfin yerinde," dedi Bayan Edwards. "Seni ne zamandır bu kadar mutlu görmemiştim, şeyden beri..." dedi ve sonra sesi yavaşça kesildi, çünkü tabii ki Deeba'yı en son ne zaman gördüğünü hatırlayamıyordu. Ah şu lakaytlık etkisi...

Zanna'nın babası, kazanın onda yarattığı vicdan azabını aşmıştı ve bu, Zanna'nın keyfini yerine getiriyordu. Keisha ve Kath, Deeba'dan hâlâ bir parça sakınıyorlardı, ama aradaki hava biraz yumuşamıştı. Öğle yemeği sırasında, ona ihtiyatlı gülücükler gönderdiler ve Becks'in kısa süre sonra okula geri döneceğinden bahsettiler. *Duman'ın kuyruğunun ucunu görmek bile sizi bu kadar korkuttuysa*, diye düşündü Deeba, *son birkaç gündür neler yapmış olduğumu anlatsam, inanamazsınız.*

Aslında, kendisi bile inanamıyordu. Şu minicik güneşin göz kamaştırıcı ışığı altında, tekirgelerden ve Dam Kaçaklarından ve her yerden her yere ulaşabilen köprülerden ve uçan otobüslerden ve küçük kutucuğu Kesmik'ten oluşan anıları, birer hayal gibi geliyordu ona.

Yaşadıkları ona imkânsız gelmeye başladığında, kimsenin ona bakmadığından emin olup eldiveni çıkarıyor ve okuyordu. *Zanna bir gün hatırlarsa*, diye geçiriyordu içinden, *eldiveni ona vereceğim. O zamana kadar, benimdir.*

Eldivende, daha çok, tekil kelimeler ve hatta harfler vardı; ama yer yer cümle parçacıkları da göze çarpıyordu. Bir süre sonra, eldivende yazılı olan her şeyi, bütün kalbiyle ezberledi.

KİREMİT BÜYÜCÜLÜĞÜ VE GÜVERCİNLER
ASLA, AMA PİŞMAN OLMAK
ORDUR GİRMEK VE HİÇ DE DEĞİLDİR KOLA
KİTAPTAN ADIMLARLA GİRİLİR, HİKÂYE BASAMAKLARI ÜZERİNDE
BENZEMEZ HİÇBİR ŞEYE

Yazanları aynı sırayla tekrar ve tekrar okuyor, bir şiir gibi sessizce yineliyordu.

Zanna, kısa süre sonra okula döndü; ardından da Becks geldi ve arkadaşlar arasındaki ilişki yavaş yavaş düzelmeye başladı. İki hafta içinde, yine iyi arkadaşlar olmuşlardı.

Deeba, kendi kendisine, *Her şey eskisi gibi*, dedi.

Bunu, doğru olmadığını bile bile söylüyordu.

Becks, hâlâ alçılar içindeydi; Zanna, baş ağrıları çekiyordu ve derin nefes aldığı zaman biraz hırıldıyordu. Eskisinden daha yavaş hareket ediyordu. Nedenini, yalnızca Deeba biliyordu.

Deeba, arkadaşlarının hiçbirine yaşananları anlatamıyordu. Konuşması birazcık tuhaf sulara dümen kırsa, Kath ya da Keisha ya da Becks ürküp saldırganlaşıyorlardı.

Bir keresinde, Zanna ile yalnızken, usulca şunu sordu: "*Şuvazi* kelimesinin ne anlama geldiğini biliyor musun?" Deeba, cebindeki eldiveni hissedebiliyordu. *Doğrusu, cebimdeki şey, senin hakkın*, diye düşündü.

Zanna, yüzünü buruşturup düşünmeye başladı. Ağzını açtı, ama tek bir ses bile çıkmadı. Ve müthiş bir panik ve hatta korku bulutu geçti yüzünden ve şiddetle öksürmeye başladı. Deeba, arkadaşının sırtına vururken, birden farkına vardı: *Hatırlamak istemiyor. Çünkü kaldıramayacağı kadar korkunç.*

Tabii, en yakın arkadaşlarına başından geçen olağanüstü, inanılmaz olayları anlatamıyor olmak sinir bozucuydu, bazen akıl almaz derecede sinir bozucuydu. Hem de bu olaylar sırf onun değil, *ikisinin* başından geçmişti. Ama bir otobüsün arka koltuğunda Zanna'yla birlikteyken ve gülüşüp dalga geçerlerken, Deeba bütün o yaşananların Zanna'nın kafasından uçup gittiğine inanamasa da, içinden buna değdiğini düşünüyor ve yine Zanna'yla

birlikte, fakat çok daha olağan dışı bir otobüste yaptıkları yolculuğu aklına getirmemeye çalışıyordu.

Bazı geceler, Deeba yatağının üstüne oturur ve ay ışığının aydınlattığı siteye bakarak, aylak ışığı altındaki Londrakis'in hayalini kurardı. Oradaki herkesin iyi ve mutlu olduğunu ve Duman'a karşı giriştikleri savaşın plana uygun yürüdüğünü umut ederdi.

Zor olacaktı, ama Şemsiyetkin'in ve Tutarsöz'ün rehberliğinde ve gizli Meteor teknikleriyle, Londrakis kazanabilirdi. Deeba, şimdilik sahiplendiği kâğıt eldivendeki gizemli kelimeleri tekrar ve tekrar okuyor ve Londrakislilere şans diliyordu.

Oradayken, çılgınca eve dönmek istemişti. Şimdiyse, döndüğü için gerçekten çok mutlu olsa da, hayatında gittiği en inanılmaz yer hakkında tek bir kelime bile edemediği için efkârlıydı.

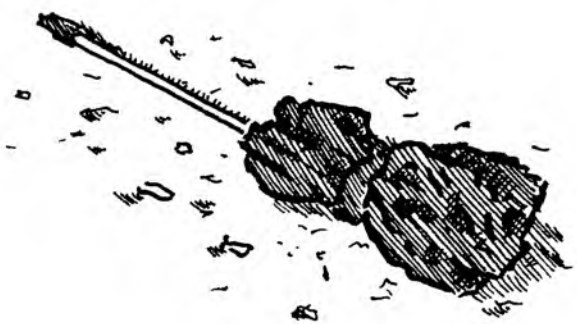
Deeba, Londrakis'i bir daha göremeyeceğinden emindi.

33

Alışılmışın Amansızca Yeniden Dirilişi

Tabii ki yanılıyordu.

34

Merak ve Meyveleri

Deeba, bir süre, Londrakis'i aklına getirmemeye çalıştı, çünkü orayı düşündükçe özlüyordu. Fakat kısa bir süre sonra, kendisini daha fazla durduramayacağının farkına vardı.

Sokaklarda yürürken, yanından geçenlere şöyle bir bakıyor ve öte-şehrin varlığını bilip bilmediklerini merak ediyordu. O, ayrıcalıklı bir gruba üyeydi.

Deeba, Londrakislilere ve Londrakis'e ve Duman'a ve gizli savaşa neler olduğunu bilmek istiyordu. Özellikle de Duman'a karşı yürütülen savaş, merakını cezbediyordu. Benzer bir savaşın bir zamanlar kendi şehrinde de sürmüş olduğu fikri, görmüş olduğu her şeyin üzerindeki imkânsızlık perdesini sıyırıp Londrakis ile evi arasında bir yakınlık kurmasını sağlıyordu.

Londra'ya taşınmış olan Londrakisliler olmalı ya da tam tersi, diye düşünüyordu. *Belki de katılabileceğim gizli bir cemiyet ya da benzeri bir örgüt vardır. Londrakis dostları derneği.*

Ne de olsa, gerçek gizli cemiyetlerin var olduğunu, artık biliyordu.

Deeba, annesi ve babası televizyon izlerlerken, oturma odalarındaki bilgisayarda, internete girip araştırma yapmaya başladı.

İçinde *Londrakis* kelimesi geçen çok az internet sitesi vardı, ama Deeba hepsini didik didik aradı. Hiçbiri öte-şehirle ilgili değildi. *Üzerine* hiçbir şeyin *olmaması mümkün değil*, diye düşündü. Ama mümkündü.

Tutarsöz'e yapılmış tüm atıflar, ilgisiz yazım yanlışlarıydı. Gizli savaşçıların isimlerini aldıkları *Meteorlar* ile ilgili her sayfada da, gök taşlarından bahsediliyordu. Deeba, *Temizzavakti* için sayısız farklı yazılış denedi, ama hiçbiri sonuç vermedi.

Sonra, bu gizli tarihi araştırmak için yeni stratejiler geliştirmeye çalıştı. İnternette, kumaşın nasıl sertleştirildiğini araştırdı. *Hava cadılarını* arattı ve binlerce sayfa çıktı, ama çoğu gülünç saçmalıklardı ve hiçbiri işine yaramazdı.

"Anne," dedi. "Hava olaylarını çalışmanın adı nedir?"

"Meteoroloji, canım," dedi annesi ve onun için heceledi. "Ödev mi yapıyorsun?"

Deeba cevap vermedi. Arama motoruna *meteoroloji* yazdı ve on dört milyon küsur sayfa çıkınca, derin bir of çekti. Meteorolojiyi *duman*, *cemiyet* ve *Londra* kelimeleriyle yan yana yazdı. Hâlâ yüzlerce ya da binlerce internet sayfası çıkıyordu.

Britanya'nın hava durumu üzerine çalışan insanların sayısı, onu hayrete düşürdü. Meteoroloji Dairesi, üniversitelerin meteoroloji bölümleri, Londra Belediyesi'ne bağlı bölümler, Kraliyet Meteoroloji Cemiyeti. Sayfalara gelişigüzel tıkladı ve 1952'de Londra'da görülen Büyük Duman üzerine yazılmış makalelere hızla göz gezdirdi.

Ve Deeba, birdenbire araştırmakta olduğu sitelerden birinin adresini görüverdi: meteor.org.

Sayfanın üzerinde, *Kraliyet Meteoroloji Cemiyeti*, yanındaki logodaysa *METEOR* yazıyordu.*

Deeba, gözlerini ve ağzını açarak, bakakaldı.

---

* Kraliyet Meteoroloji Cemiyeti internet sitesinin gerçek adresi rmets.org'tur; Cemiyet'in logosunda da *RMetS* yazar. Türkçe çevirisinde *Armet* kelimesi yerine, *Meteor* kelimesi tercih edilmiş, adres ve logo da Türkçe kullanımına uygun biçimde değiştirilmiştir *–çev.*

Tutarsöz'ün birlikte çalıştığını iddia ettiği sözde hava cadılarından oluşan cemiyeti bulmuştu. Meteorları bulmuştu ve isimlerinin gök taşlarıyla alakası yoktu.

Kelime yıllar boyunca çarpıtılmış, diye düşündü. *Bu isim. Buradaki insanlar* METEOR *diyorlar ve Londrakisliler bunun bir meteoroloji cemiyeti olduğunu anlamayıp kafalarında* Meteor Savaşçılarını *kuruyorlar. Bu yalnızca bir yanlış anlama.*

Deeba'nın bu soruyu çözmekten doğan keyfi, yavaş yavaş büyüyen bir tedirginlikle gölgelendi.

O zaman... Meteorlardan sihir öğrendim derken, Tutarsöz neden bahsediyordu? Meteor diye bir şey yok *ki! Hava cadıları yok! Sihir yok! Gizli bir cemiyet de yok. Bunların hepsi yanlış anlama.*

O zaman...

O zaman, Tutarsöz yalan söylüyor olmalıydı.

35

Görüşme ve İfşa

Belki de ben yanlış anladım, diye düşündü Deeba. *Belki yalnızca* Meteorlarla *çalıştığını söyledi ve ben yanlış bir fikre kapıldım.*

METEOR'un numarasını dört kere çevirdi; dördünde de cesaretini kaybedip telefonu kapatıverdi. Beşincisinde, telefonu çaldırdı. Telefonu açan adamla konuşurken, sesinin gayet sakin çıkması Deeba'yı sevindirdi.

"Profesör Lipster'la görüşebilir miyim, lütfen?" İnternet sitesinde gördüğü isimleri, bir kenara not etmişti.

"Neyle ilgiliydi acaba?"

"Cemiyetinizde çalışmış... olduğunu düşündüğüm biriyle ilgili, kişisel bilgi almak istiyordum."

Sıkılmış bir sesle, "Bu konuda size bilgi vermem kesinlikle –" dedi sekreter.

Deeba, "Adı Tutarsöz," dedi ve adam, onu şaşırtarak, cümlesini yarıda kesti.

"Bir saniye bekleyin," dedi ve Deeba, birkaç tuş sesi duydu.

"Alo?" dedi bir kadın. "Ben, Rebecca Lipster. Sanırım, Benjamin Tutarsöz hakkında bilgi istiyorsunuz?

"Evet," dedi Deeba. "Onun ne üzerinde çalıştığını öğrenmeyi rica ediyorum. Mümkün olabildiğince fazla bilgi toplamaya çalışıyorum –"

Epey kuşkucu bir sesle, "Bakın," diye araya girdi Profesör Lipster. "Bu gibi konular hakkında bilgi veremem. Kiminle görüşüyorum?"

"Ben, onun kızıyım," dedi Deeba.

Bir sessizlik oldu. Deeba, nefesini tuttu. Lipster yalan söylediğini anlayabilirdi; büyük bir risk aldığının farkındaydı. Ama Deeba, daha telefon etmeden, Tutarsöz'ün adını duymuşlarsa, bunun meteorologları ikna etmek için en iyi yol olduğuna karar vermişti. Böylece, ona Tutarsöz'ün bırakmış olduğu notları vereceklerini düşünüyordu. Söyleyeceği yalanları da hazırlamıştı. *Babam, bazı belgeleri burada unuttuğunu söyledi. Gelip onları alabilir miyim...?*

Ama sonra, kesinlikle beklenmeyen bir şey oldu.

"Ah, çok üzgünüm," dedi Profesör Lipster. "Öğrenmek isteme nedeninizi tabii ki anlıyorum. Size bildiğim her şeyi anlatacağım... ve kaybınız için çok üzgünüm. Başınız sağ olsun."

Deeba'nın gözleri yuvalarından fırladı.

"Babanızla gurur duymalısınız, genç hanım," dedi Lipster. "O, çok çalışkan bir insandı. Şeyin... kazanın olduğu gün... Çevre Bakanı Bayan Rawley, buraya resmî bir ziyarette bulunacaktı ve babanız da, burada olduğu için çok heyecanlıydı. Bakanın ne kadar harika işler başardığını söyleyip duruyordu ve haftalardır onunla tanışmaya can atıyordu. Ona soracağı sorular vardı. Ve Bakan da onunla tanışmayı iple çektiğini söylüyordu.

"Sonra... onu bulduğumuz zaman, ziyareti iptal ettik tabii."

"Ona ne oldu?" diye sordu Deeba.

Lipster, duraksadı.

"Eminim, size anlatmışlardır... Bir kalp krizi olduğunu sanıyoruz. Başta, kimyasal bir kaza olduğunu düşündük; odada çok güçlü bir gaz kokusu vardı. Ama o böyle deneyler yapmıyordu. Yalnızca tarih araştırması yapıyordu.

Deeba, "Nasıl bir araştırma?" diye sordu. Zihni, maraton hâlindeydi.

"1952'deki büyük hava kirliliğini araştırdığını söylüyordu. Dumanın içinde ne vardı, nasıl bir zarara yol açmıştı, bu tip şeyler. Ve onunla nasıl başa çıkıldığını da merak ediyordu. Özellikle

ilgilendiği bir şey vardı, ama neydi acaba? Bir saniye, şimdi hatırlayacağım.

"Ona, Temizzavakti, diyordu."

* * *

"*Ne*?" dedi Deeba.

"1956'dan beri," dedi Lipster, "dumanla olan sorunlarımızı gerçekten çözen kanundur bu." Tabiri, bu sefer yavaşça yineledi. "Temiz Hava Akdi."

"Ah," dedi Deeba yavaşça. "*Ah*."

Lipster, "Başka ne bilmek istersiniz?" diye sordu.

"Aslında," dedi Deeba, "beklediğimin çok daha fazlasını buldum." Deeba telefonu kapatırken, Lipster hâlâ anlatıyordu.

O gece, Deeba, babasının şaşkın bakışları altında, hafif bir sağanak altında dışarı çıktı. Serin havada biraz düşünmek istemişti.

"Şapırdamaya mı gidiyorsun?" dedi babası. "Fazla uzaklaşma. Aptal şey." Üzerinde kertenkeleler olan kırmızı kumaştan şemsiyesini işaret etti. "Havanın nemli olmasının, göz seviyesinde –"

"Tamam baba tamam, göz seviyesinde sivri değnekler savurmayı yasaklayan olağan makul tabuyu alaşağı etmek için yeterli bir sebep olduğunu falan filan." Babasını öpüp dışarı çıktı.

Şemsiyesini döndürdü, suyu küçük damlacıklar hâlinde savurmasını izledi, Şems-i Şikeste'nin kırık şemsiyelerinin onu nasıl koruduğunu hatırladı.

Bugün keşfettiği şeyleri, bir kez daha gözden geçirdi.

Tutarsöz, Çevre Bakanı Rawley ile –tehlikeli hava koşullarını ve onlarla savaş yöntemlerini çoğu insandan daha iyi tanıyan biriyle– görüşmek üzereydi ve bu görüşme engellenmişti. İğrenç kokan bir şey tarafından. Kimyasal maddelerden oluşan bir şey. METEOR'daki çalışma arkadaşları da, ölümündeki bu garipliği fark etmişlerdi.

Duman, onu bulmuş*tu*. Tutarsöz, iddia ettiği gibi, ondan saklanmayı başaramamış*tı*.

Deeba, Çevreden Sorumlu Devlet Bakanı Elizabeth Rawley'yi düşündü. Belki de o, Duman'ın Tutarsöz ile Rawley'nin görüşmesini durdurmak konusunda neden bu kadar hevesli olduğunu çözebilirdi. Tutarsöz'ün, Rawley'den medet umduğu çok açıktı.

Deeba, haberlerde Rawley hakkında en son duymuş olduklarını aklına getirmeye çalıştı. *Tam olarak ne zaman olduğunu hatırlayamıyorum*, diye düşündü, *ama üzerinden çok zaman geçmediğine eminim. Babam geçen gece onunla ilgili bir şeyler söylemiyor muydu? Onu beğeniyor, onun işini doğru düzgün yapan tek siyasetçi olduğunu söylüyor. Sanki gazetelerde de çıkmıştı? Evet, onu gazetede gördüğüme eminim... Her neyse, fark etmez. Hem neden Rawley için kafamı yoruyorum? Hakkında yakında bir şeyler duyarım, kesin...*

Birdenbire, "Aman allahım," dedi Deeba. Döndürdüğü şemsiyesi elinde dondu. Elizabeth Rawley'yi en son ne zaman gördüğünü hatırlamanın, neden bu kadar zor olduğunu biliyordu.

"Lakaytlık etkisine tutuldum," dedi. "Ve bu demek oluyor ki... Rawley, Londrakis'e gitmiş."

Temizzavakti diye bir şey yoktu. Uzun zaman önce, birkaç Londrakisli, Londra'da Duman'ı durduran şeyin adını yanlış duymuş ve uydurdukları kelimeyi kasıtsızca yaymış olmalılardı. Ve en sonunda, bütün öte-şehir, var olmayan sihirli bir silahın varlığına inanmıştı. Böylece efsaneler başlamıştı. Sonra, Deeba da budala gibi bunlara kanmıştı. Onu ikna eden de Tutarsöz'dü.

Ama METEOR'daki insanlar doğruyu söylüyorlarsa ve Tutarsöz Duman tarafından öldürüldüyse, Londrakis'teki kişi Tutarsöz değildi.

O zaman, Deeba'nın tanıştığı insan kimdi?

Ve o sahtekârın amacı neydi?

Londrakis'te bir şeyler oluyordu. Londrakis'*e* bir şeyler oluyordu. Ve tek bir Londrakislinin bile bundan haberi yoktu.

36

Şifreli İrtibat

İçinden, *onlar bir yolunu bulurlar,* dedi Deeba. Bunu kendisine tekrar ve tekrar söyledi.

Londrakis, bunu atlatır. Profesırlar, olup biteni yakında çözer. Belki de yanlış fikre kapılan benim. Belki de her şey iyi gidiyordur. Her neyse, öyle ya da böyle, Profesırlar ne yapılacağını bilir.

Buna rağmen, Deeba bunu her düşündüğünde, Şuvazi ve kehanetler ile ilgili karışıklığı hatırlamadan duramıyordu. Profesırların içine düştükleri yanılgıyı unutamıyordu.

Yine de, diye düşünüyordu, *derslerini almışlardır. Bundan sonra, daha dikkatli olurlar.*

Londrakis'in kendi kendisine göz kulak olması gerekiyordu. O, Şuvazi değildi. O, sıradan biriydi. Sıradan birinin, yaşanan her neyse ona yardımcı olması nasıl beklenebilirdi?

Her şey güzel olacak, diye düşündü Deeba. *Şems-i Şikeste ve Jones ve karatenekelerin nasıl savaştıklarını gördün.*

Ama hiçbir zaman yüzde yüz ikna olamıyordu.

Ayrıca... diye düşünmeye başlarken buluyordu kendisini. O zaman da, kendisinden utanıyordu. Çünkü aklından sıvışan düşünceler şöyle devam ediyordu: *Ayrıca korkunç bir şeyler yaşansa bile, bunu bilmek zorunda değilsin.*

"Zanna," dedi Deeba. "Sana bir şey sormak istiyorum.

"Başka bir yerde kötü şeylerin yaşandığını bilseydin, ama orada yaşayan insanlar bunun farkında olmasalardı ve güzel şeylerin yaşandığını düşünselerdi, ama sen böyle olmadığını bilseydin ve yüzde yüz emin olmasan da gerçekten bilseydin ve onlardan hiç haber alamasaydın, bu yüzden onlara bir mesaj ulaştırabil*sen* bile, durumu düzeltmeye güçleri olup olmadığını bilemeyecek olsaydın..."

Deeba, bocaladı ve konuşmayı kesti. Her şey, kafasında berraklaşmıştı.

"Deebs," dedi Zanna. "Ne söylemeye çalıştığın konusunda hiçbir fikrim yok."

Uzaklaştı ve dönüp kafası karışmış bir edayla Deeba'yı süzdü. Ve Deeba, arkadaşının gözlerindeki korkuyu gördü.

İşte o zaman kararını verdi. Şu anda, o ve arkadaşları için her şey iyi gidiyor olsa da, Londrakis'te işlerin pek de iyi olmadığını bilmezden gelemezdi. Öte-şehre bir mesaj ulaştırmak zorundaydı. Bunun ne kadar zor olacağını hayal bile edemiyordu.

Deeba, kanalizasyona içine mektuplar konmuş şişeler atmayı düşündü. Mektubun sınırın ötesine geçişini garantiye almak için, zarfın üzerine ne yazması gerektiğini bilemedi. Ama hangi yolu denerse denesin, mesajının doğru ellere ulaşıp ulaşmadığını bilemezdi ve bundan emin olmak zorundaydı.

Bu sonuca vardığı zaman, Deeba hissettiği şeyin kötü bir sezgiden çok, tatlı bir heyecan olduğunu fark edince çok şaşırdı. Londrakis'te bir şeylerin fena halde yanlış gidiyor olma ihtimali bir yana, vardığı sonuç ve bu sonucun kendisi için ifade ettiği anlam, onu heyecanlandırmıştı: Geri gitmek zorundaydı.

Yani, artık soru şuydu: Londrakis'e nasıl *dönebilirdi*?

Deeba, kendisine, tekrar ve tekrar, yapabilse bile gitmek istemediğini söyleyip durdu. Kendi kendisini ikna edemedi.

Birkaç denemeden sonra, Deeba sitenin diplerinde bodruma giden yolu buldu. Ama bu sefer, büyük vanayı çevirdiği zaman,

Londra sönüp ortadan yok olmadı. Böylece, öte-şehre geçebilmek için başka yollar aramaya başladı.

Deeba, bir dolu köprünün üzerinde yürüyüp her seferinde diğer uçta başka bir yere –Londrakis'te herhangi bir yere– varmak için zihnini odakladı. İşe yaramadı.

Gizli kapılar aramaya başladı. Gözlerini kapatıp ısrarla dilek tuttu. Topuklarını birbirine vurdu. Anne babasının gardırobunun arkasını zorladı. Hiçbir şey işe yaramadı.

Orada neler olup bitiyor? diye düşünüp duruyordu.

Umutsuzluk içinde, Londrakis'le bağlantılı olduğunu bildiği tek insana bir mektup yazdı: Avamlar Kamarası'ndan Bakan Elizabeth Rawley'ye.

Mektubun birçok sekreterden ve asistandan geçeceğinin farkındaydı, o yüzden mesajını kamufle etti.

> Sevgili Bakan Rawley,
>
> Adımı öğrenmenize gerek yok. Londra'ya epey benzeyen, ama başka yönlerden onun tam AKSİ olan bir yere gittiğinizi biliyorum. Sanırım neyi kastettiğimi anladınız ve bah şeyi iyi bildiğimi de göreceksiniz. Size yazıyorum, çünkü belki de oraya gitmek, sizin için daha kolaydır ve ben, oradakilerin başlarının belada olduğunu düşünüyorum. Belki biliyorsunuzdur, orada çok DUMAN tüttüren birine –kimden bahsettiğimi anladınız– karşı yürütülen bir savaş var ve yardım ediyor gibi duran insan, iddia ettiği kişi olmayabilir ve biraz önce adı geçen düşman için çalışan bir düşman olabilir. Bahsettiğim adamı da tanıyorsunuz; kendisi epey TUTARSIZ biridir. (*Deeba, özellikle bu kelime oyunuyla çok gurur duymuştu.*)
>
> Oraya gidebilir ya da birilerini yollayabilirseniz, onu bulup iddia ettiği şeyi yapıp yapmadığından emin olabileceğinizi düşünüyorum. Yoksa, arkadaşlarımızın başı büyük belada.
>
> Teşekkür ederim.
>
> Bir Dost.

En azından, bir şeyler yapmaya çalışıyorum, diye düşündü Deeba, ama bu mektubun bakanın eline muhtemelen hiç geçmeyeceğinin de farkındaydı. Bu yüzden, Londrakis'e geçmek için başka yollar düşünmeye çalıştı.

Geceleri, yatağında oturuyor, Obaday Fing'in ona kitap sayfasından diktiği eldiveni takıp okuyordu. "Kiremit büyücülüğü," diye okurdu. "Güvercinler. Kitaptan adımlarla girilir, hikâye basamakları üzerinde..."

Ve bir gece, bu kelimeleri defalarca yaptığı gibi bir kez daha okurken, Deeba aniden durdu ve okunur-eldivenli yumruğunu sıktı. Çünkü sonunda aklına bir fikir gelivermişti. Ve neden bu fikrin peşinden gitmemesi gerektiğine dair bütün gerekçeleri hemencecik, ihtiyatkâr bir şekilde –ve neredeyse görev bilinciyle– bir bir sıralamasına rağmen, Londrakis'teki arkadaşları için endişelenmeye devam ediyor ve onları uyarmak için elinden geleni ardına koymayacağını biliyordu.

37

Cesurca Bir Başlangıç

Deeba, ertesi gün okula vardığı zaman, çantasını toplamıştı. İçinde sandviçler ve çikolatalar ve krakerler ve gazoz şişeleri, bir maket bıçağı, bir not defteri ve tükenmez kalemler, bir süreölçer, bir battaniye, yara bantları ve bandajlar, bir dikiş seti, evdeki tüm çekmecelerin diplerinden topladığı tedavülden kalkmış paralardan oluşan bir tomar ve yararlı olacağını düşündüğü başka ıvır zıvır vardı. Deeba, hepsinin üzerine de, şemsiyesini koymuştu.

O sabah, keyifli şaşkınlıklarına aldırmayarak, tüm aile üyelerine uzun uzun sarılmıştı. "Sonra görüşürüz," demişti kardeşi Hass'a. "Bir süre uzaklarda olabilirim. Ama yapmam gereken bir şey var."

Planının işe yaramayabileceğini kendisine defalarca hatırlatmıştı. Tüm hazırlıkları boşa gidebilirdi. Yine de, gün boyunca kalbi yerinden fırlayacak gibi çarpmıştı. Önce, bunun heyecandan olduğunu düşündü; sonra korkudan olabileceği geldi aklına. Ve sonra, ikisinden de kaynaklandığını anladı.

O sabah, kimseyle konuşmadı. Becks, kuşkuyla onu izliyordu ve Zanna'nın kafası karışmış gibiydi. Deeba, onları görmezden geldi.

Öğle yemeği vaktinde, okulun kütüphanesine gitti.

* * *

Odada, ödev yapan, okuyan, bilgisayarda çalışan birkaç öğrenci daha vardı. Kütüphaneci Bay Purdey, ona şöyle bir baktıktan sonra, evrak işinin başına döndü. Birkaç fısıltının dışında, odaya sessizlik hâkimdi.

Deeba masaları ve diğer çocukları geçip kitap raflarının arasına girdi. Odanın en uzak ucuna yürüyüp önünde duran raflara bakmaya başladı. Kâğıttan ve kelimelerden oluşan eldiveni taktı.

Ciltli romanların rengârenk sırtları da ona bakıyordu. Belli belirsiz yıpranmış ciltler, pürüzsüz naylonla kaplanmıştı. Deeba, yukarı baktı. Raflar, boyunu bir metre kadar aşarak, tavana yükseliyordu.

"Pekâlâ," diye fısıldadı. Çantasındaki ötberiyi bir kez daha kontrol etti. "Kitaptan adımlarla girilir," dedi elini okuyarak. "Ve hikâye basamakları üzerinde."

Hiç kimse, ona bakmıyordu. Ayaklarından birini dikkatlice rafın kenarına koydu. Deeba, yukarı uzanıp bir diğer rafı kavradı. Yavaşça ve dikkatlice, kitap raflarını merdiven basamaklarıymışçasına tırmanmaya başladı. Bir ayağı diğerinin üzerine, bir eli öbürünün ötesine.

Kitaplar, el ve ayak parmakları için fazla alan bırakmıyordu. Rafların dingildediğini hissetti, ama kitaplık yıkılmadı. Deeba, parmaklarının önündeki kitap adlarına odaklanmaya çalıştı.

Tavana çok yaklaştığını biliyordu. Yavaşlamadı ve yukarıya da bakmadı. Hemen önündeki kitaplara bakarak, tırmanmaya devam etti.

Yukarı çıktıkça, kitap sırtları daha az yıpranmış görünüyordu. Renkleri daha canlıydı. Başlıklarıysa daha az tanıdık. Deeba, *Peruklu Eşek Arısı** ya da *Cesur Yumurta* isimlerini duyup duymadığını hatırlamaya çalıştı.

Hâlâ tırmanıyor olduğunu anlaması zaman aldı. Kütüphanenin zemini...

---

* Britanyalı Lewis Carroll'ın *Alis Harikalar Diyarında* kitabının devamı olan *Aynanın İçinden* için yazdığı, ama hikâyelerin illüstratörü John Tenniel'in bölümü resimlemeyi reddetmesi üzerine kitaptan çıkardığı bölüm. *-çev.*

TENEFFÜS:
HİKÂYE BASAMAKLARI

... olması gerektiğinden çok daha aşağıda görünüyordu.

Önünde, *Çarpıcı Dünyacılar İçin Londra Rehberi** başlıklı bir kitap vardı. Deeba tırmanmaya devam etti. Kesinlikle, tavanın olması gerektiği yerin üzerindeydi. Hala, gözlerini ayırmadan, yalnızca önüne bakıyordu.

Rafların kenarlarına yapışarak, uzun süre tırmandı. Esen rüzgâr onu sarsmaya başlamıştı. Deeba, *Gölgeler Çanağı*** isimli kitaptan gözlerini ayırıp sonunda aşağı bakabildi. Dehşet içinde sessiz bir çığlık çıktı ağzından.

Çok ama çok aşağılarda kalmış kütüphaneyi görebiliyordu. Çocuklar, ufak benekler gibi rafların arasında yürüyorlardı. Tırmanmakta olduğu kitap rafı, bütün o yolu bir falez gibi yükselerek aşıyordu; yukarıdaysa ucu bucağı belli değildi.

Yükseklik korkusu, Deeba'nın midesini bulandırdı. Tırmanmayı bırakmamak için, kendisini zorlaması gerekti.

* * *

---

* *Çarpıcı Dünya* ya da orijinal adıyla *The Blazing World*, Newcastle Düşesi Margaret Cavendish'in on yedinci yüzyılda yazdığı ütopya türünde bir eser. *–çev.*

** Orijinal adıyla *"A Bowl for Shadows,"* Zimbabweli yazar Dambudzo Marechera'nın kayıp bir hikâyesi. *–çev.*

Elleri ve ayakları titremeye başladığı zaman, dinlenmek için mola verdi. Şimdiye kadar, gördüğü tek şey, bitmeyen kitap raflarıydı. Arkasında, kör bir karanlık vardı.

Deeba, içine göz gezdirmek için, raftan bir kitap almaya çalıştı. Az kalsın, eli kayacaktı. Kendi feryadını duydu ve kalp atışları normale dönerken, hikâye merdivenine yapıştı. Aşağıdaki arkadaşlarının ufak bir tınlama duyup duymadıklarını merak etti. Acaba düşse, kütüphaneye ininceye kadar, takla mı atacaktı?

En sonunda, çantasından şemsiyesini bulup çıkararak, bir dağcı gibi tırmanmaya başladı. Kıvrık sapını koluyla uzanamadığı uzak bir rafa geçirip kendisini yukarı çekiyordu.

Bir anda, arkasındaki boşluktan tiz bir ciyaklama duyuldu. Bir şey, kanat çırparak ona yaklaşıyordu.

Deeba, arkasına bakmadan, raftan birkaç kitap alıp omzunun üzerinden arkaya fırlattı. İlkel kanatlar gibi hışırdayan kitaplardan bir çarpma sesi geldi. Arkasından da, öfkeli bir gaklama. Kuş sesleri uzaklaştı. Kitapların yere inişi duyulmadı.

Her ne kadar rahatlamış olsa da, Deeba kitaplara kötü davrandığı için, kendisini kötü hissetti.

Zaman bilincini yitirmişti. Yalnızca, bitmeyen başlıklar dizisinin ve gittikçe daha şiddetli ve gürültülü hale gelen rüzgârın ve onu anbean daha çok sarmalayan karanlığın farkındaydı. Deeba'nın parmakları, yapraklara değdi. Sarmaşıkların rafları kuşattığı ve köklerin kitapların içinde kördüğüm olduğu yerlerden geçti. Küçük hayvanların önünden kaçıştığı yerlerden geçti.

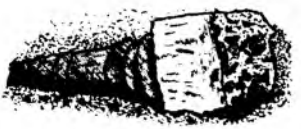
Hayatımın geri kalanı boyunca tırmanacak olabilirim, diye düşündü adeta rüya sersemliğinde. *Belki de sola doğru ilerlemeliyim. Ya da sağa. Ya da köşelemesine.*

Etraf, yavaş yavaş aydınlanıyordu. Deeba, alçak bir konuşma sesi duyduğunu düşündü. Ani bir şaşkınlıkla, rafların sonuna geldiğinin farkına vardı.

Zirveye ulaşmıştı. Son kez uzandı ve kendisini yukarı çekti...

KISIM IV

SAVAŞ GÜNLERİNDE YAŞAM

38

Uçurum Boyu Bilgi-Belge Kodu

... ve kitaplardan oluşan zirvenin üstünden görünen yer, Londrakis'ti.

Deeba, yorgunluktan bitkin, sıkıca tutundu. Altında ve dört bir yanında uzanıyordu öte-şehir. Aylak, yeri aydınlatıyordu.

Öyle yorgun ve sersemdi ki birkaç saniye boyunca, gördüğü şeyin ne olduğunu anlayamadı. Şemsiyesini bir kanca gibi kiremitlere takıp bacağını üstünden geçirdi. Sonra, çevresine bakındı.

Deeba, başı dönerek sarsıldı. Rüzgâr onu şiddetle savuruyordu.

Devasa bir kulenin kenarına, ata biner gibi oturmuştu. Kule, en az otuz metre çapında, içi boş ve kitap sıralarından oluşan bir silindirdi. Dışında, sayısız katlar boyunca inen tuğlalar, küçük bulutları ve yarasa sürülerini aşıp Londrakis sokaklarına varıyordu. İçinde, Deeba'nın tırmandığı kitap raflarından oluşan çemberler vardı. Dikey kitap tünelleri loştu, ama aşağıdaki karanlık boşluktan düzensiz aralıklarla parlayan ışıklar yükseliyordu. Binanın sonu yokmuş gibi görünüyordu. Bu, bir kule değildi: Toprağın derinliklerine inen bir kitap bacasının tepesiydi.

Tırmanışı sırasında bir noktada, düz bir raf falezi olan şey kıvrılıp arkasında birleşmiş olmalıydı. Bu, öyle yavaş ve kademeli gerçekleşmiş olmalıydı ki hiçbir şey fark etmemişti. Ve tırman-

dığı yapı, kitap raflarının düşey evreninden fırlayan bir bacaya dönüşmüştü.

Altında bir hareketlilik oldu. Raflarda, insanlar vardı.

Basamakların kenarlarına tutunmuş, uzman çevikliğiyle raflar arasında seğirtiyorlardı. Üstlerine ipler ve kancalar iliştirmişlerdi ve ellerinde zaman zaman asıldıkları kazmalar vardı. Taşıdıkları kemerlerde, defterler, kalemler, büyüteçler ve damgalar sallanıyordu.

Bu kadınlar ve erkekler, ilerledikçe raflardan kitapları çekiyor, kitap bilgilerini kontrol ediyor, dayandıkları iplerin yerlerini değiştiriyor, küçük kâğıtlar çıkarıp notlar alıyor, bazen de kitabı yanlarına alıp başka bir rafa yerleştiriyorlardı.

"Hey!" dendiğini duydu Deeba. Bir kadın, ona doğru tırmanmaktaydı. Birçok erkek ve kadın, urganların üzerinde dönüp merakla baktılar.

"Yardımcı olabilir miyim?" dedi kadın. "Sanırım bir hata yapılmış. Danışmayı nasıl geçtiniz? Bu raflar, ulaşıma açık değildir."

"Özür dilerim," dedi Deeba. "Neden bahsettiğinizi bilmiyorum."

Kadın, örümcek gibi hareket ederek, Deeba'nın tam altına geldi. Gözlüklerinin üzerinden ona baktı.

"Girişteki danışmada, kitap istek formu doldurmanız gerekiyordu ve içimizden biri istediğiniz kitabı size getirirdi," dedi. "Geri dönmenizi rica etmek zorundayım." Yukarıyı, Londrakis'i işaret etti.

Deeba, eldiveni çıkarıp çantasına koyarken, "Zaten ben de oraya gitmek istiyorum," dedi. "Ama ben içeriden geldim."

"Bir saniye... gerçekten mi?" dedi kadın heyecanla. "Sen bir gezginsin? Hikâye basamaklarını tırmanıp geldin? Aman tanrım. Yıllardır hiçbir kâşif buralara uğramamıştı. Sonuçta, kolay bir yolculuk sayılmaz. Yine de, ne dediklerini bilirsin: 'Tüm raflar, Laf-İstifi Çukuru'na çıkar.' İşte, sen de buradasın.

"Ben Margarita Tel-Zımba." Dizginleri içinde eğildi. "Ölçüsüz kütüphaneci. Uç-rafçı. Kütüp-dağcı."

"Nereden geldin?" diye sordu Margarita. "**Uz**tanbul'dan mı? Yoksa Beytülla**hilaf**'tan mı?"

"Bir öte-şehirden gelmedim ben," dedi Deeba. "Buraya Londra'dan tırmandım."

"*Londra* mı?" Kadın, gözlerini kıstı. "Senin gibi küçük bir şey? Bütün o yolu tırmandığına inanmamı mı bekliyorsun? Doğruca yukarı? Laf kargaları başına bela olmadı mı? Orta Rafların savaşçı kitap kabileleri?"

"Bilmiyorum. Bir şeyler çıktı karşıma, ama onlardan kaçmayı başardım. Okulumun kütüphanesinden tırmanmaya başladım. Ve buraya vardım."

"Aman..." Margarita Tel-Zımba, Deeba'ya bakakaldı. "Sen doğruyu söylüyorsun. Âlâ. Pekâlâ.

"Buraya çıkarken, sola ya da sağa sapmaman iyi olmuş; bambaşka yerlere çıkabilirdin. Çok korkunç kütüphaneler vardır; inan bana, oralara çıkmayı istemezdin. Tabii, bizim de, şu sıralar, çok iyi durumda olmadığımızı kabul etmem gerek." İç geçirdi.

"Neden?" diye sordu Deeba. "Neler oluyor?"

"Bir savaşın ortasındayız," dedi Tel-Zımba. "Yalnızca kütüphane değil: Tüm Londrakis."

39

Durum Tespiti

Deeba, bu yükseklikten, Londrakis'in Tözü'nü görebiliyordu. Hayaletler Kasabası'nın titreşen silueti, Çatı Krallığı'nın karanlık kiremitleri. İki yanına kurulmuş demirden iki devasa timsah kafasıyla şehri ikiye bölen nehrin parıltısını gördü.

Gece göğü, oynaşan yıldızlarla doluydu. Uçan bir otobüs, aylağın tam ortasında geçti.

"Görüyor musun?" Margarita Tel-Zımba, Londrakis'i boylu boyunca gösterdi.

Karışık mimariden, devasa kaplan pençelerinden ve elma çekirdeklerinden ve ev yerine geçen daha garip şeylerden ve daha geleneksel yapılardan oluşan çatı arazisinin ortasında, kesif bir karanlık vardı.

"Aman tanrım," dedi Deeba.

Kara bir pıhtı, bir sokak öbeğini sarmalamıştı. Gölgeli gecede hüküm süren bu gölgeyi seçmek zordu.

Deeba, maddeden çıkan uzantıların, arkalarında isle lekelenmiş yapılar bırakarak binaları yalamasını izledi. Duman, iğrenç bir ahtapot gibi, isli puslu dokunaçlarını etrafa yayıyordu.

Margarita, bulanık gaz bulutlarından oluşan başka bir lekeyi işaret etti. Ve sonra bir diğerini. Londrakis, öte-şehrin Duman'a esir düştüğü yerlerde, yapışkan ve kötücül bulut öbekleriyle beneklenmişti.

"İşim hiçbir zaman sıkıcı olmadı," dedi Tel-Zımba. "Yağmur yağdığında tepeye muşamba germek gibi temel ayrıntılar vesaire vardır. Katalog hazırlama ve kitap yerleştirme. Raflar, her daim şaşırtabilir insanı. Ve yazılmış herhangi bir şeyi ya da izi kaybedilmiş olanı bulmak, epey hoş bir iştir. Ve bir de kitap alıp götürme işi vardır.

"Eskiden, ta uçurumun dibindeki kitaplar için gelen istekleri iple çekerdim. Hepimiz ipleri kuşanır, hattımız boyunca kilometrelerce aşağı inerdik. Aşağı indikçe kitap düzeni biraz bozulur, ama zamanla kitap kodlarını koklayarak bulmayı öğrenirsin. Bazen haftalar boyunca dolaşır, ciltleri toplardık." Uzaklardan geliyormuş gibi çıkan, dalgın bir sesle konuşuyordu.

"Bazı tehlikeler de vardır. Avcılar, hayvanlar ve kazalar. Kopan ipler. Bazen, birileri sürüden kopar. Yirmi yıl önce, istenen bir kitabı aramaya giden grubun içindeydim. Kitabın adı *'Ah, Tamam O Zaman': Bartleby'nin Dönüşü** idi, hatırlıyorum. Liderimiz Batlamyus Yes'ti. Bana bu işi öğreten adam. Kimileri onun gelmiş geçmiş en iyi kütüphaneci olduğunu söyler.

"Her neyse, haftalar süren aramadan sonra, yiyeceğimiz bitmişti ve geri dönmek zorundaydık. Hiçbirimiz başarısızlığı sevmeyiz, o yüzden hiçbirimiz kendimizi iyi hissetmiyorduk.

"Batlamyus'u kaybettiğimizi anlayınca, daha da kötü hissetmeye başladık.

"Kimileri onun kasten yittiğini söylerler. Kitabı bulamamayı kaldıramadı, derler. Hâlâ Laf-İstifi Çukuru'nda bir yerlerde olduğunu, raf maymunlarıyla yaşadığını, hâlâ aradığını söylerler. Ve bir gün, elinde o kitapla döneceğini."

Margarita, titredi.

"Kusura bakma," dedi. "Kısa kesmeliydim. Sadece, tehlikeden bir parça olsun korkmadığımı anlatmak istemiştim. Ama savaş bölgesinde çalışacağımı hiç düşünmemiştim. Ve her şey daha da kötüye gidiyor. Duman, her an saldırabilir.

---

* Yazar, burada, Herman Melville'in *Kâtip Bartleby* ya da orijinal adıyla *Bartleby the Scrivener* kitabına atıfta bulunuyor olsa gerek –*çev.*

"Biz, kuleye gelecek saldırıları gözlemekle görevliyiz. Kütüphanecilerin iş tanımında yoktu bu. Bu yükseklikteki rüzgârın, kaçıntıları uzakta tutacağını umuyoruz."

Deeba, "Oralarda yaşayan insanlara ne oldu?" diye sordu.

"Duman bölgelerinde mi? İnsanların yaşadıkları bölgeler, tahliye edildi. Yeterince hızlı olmayanlarsa...?" Margarita, kafasını salladı. "Hiç kimse geri dönemiyor. Oralarda, nefes almak imkânsız. Kimileri, geceleri, Duman bölgelerinden yaratıkların çıkıp yangın başlattıklarını ya da pusuda bekleyip insanları kaçırdıklarını söylüyor. Dumankeşler... dirilen ölüler... ve dumo sapiensler – kimyasallardan doğmuş tuhaf şeyler."

"Neler olup bittiğini bilemiyorum," dedi Deeba. "Ama kimin bu işin bir parçası olduğunu biliyorum. Benjamin Tutarsöz."

"Ah, evet," dedi Tel-Zımba. "Çok haklısın."

Deeba, "Gerçekten mi?" dedi. *Ona güvenmemeleri gerektiğini, kendileri düşünüp bulmuşlar,* diye düşündü.

"Evet," diye devam etti Margarita Tel-Zımba. "Dr. Tutarsöz olmasaydı, hepimiz çoktan ölmüş olurduk."

Ah, dedi içinden Deeba.

Kütüp-dağcının sözünü kesip neden onun hatalı olduğunu düşündüğünü açıklamak üzereydi ki Tel-Zımba'nın sesindeki coşku onu durdurdu.

"Henüz şemsiyokumu almadım," dedi Margarita. "Şemsiyetkin, hepsi Tutarsöz'ün formülüne göre vulkanize edilmiş şemsiyokları, elinden geldiğince hızla dağıtıyor. Bir tane edinebilmek için, para biriktiriyorum. Gerçi Şems-i Şikeste, para kabul etmiyor. Peter Neyerneiçer..." Kitap çukurundaki bir meslektaşını işaret etti. "O, bir tane aldı ve alır almaz da Duman'ın saldırısına uğramış.

"Bu aletler inanılmaz! Bana anlattı. Kendini nasıl koruyacağını bilmek zorunda bile değilsin! Onlara gerekli emirler verilmiş; tümü tamamen eğitilmiş. Peter, saklanmak zorunda bile kalma-

mış. Şemsiyok, elinde dans etmeye başlamış ve tüm yağmur kurşunlarını ondan uzaklaştırmış."

"Bunu görmüştüm," dedi Deeba.

"Ona yardım etmek büyük bir onur," dedi Margarita. "Her gün ya da gün aşırı, Tutarsöz'den her seferinde daha esrarlı kitaplar için istekler alıyoruz. Kimya ve sihir. Ve kemo-sihir. Ve sihro-kimya. Kimilerini bulmak için, epey zorlu keşif gezilerine çıkmamız gerekiyor, diyebilirim. Ama bu kitaplardan her ne öğreniyorsa, buna değer.

"Duman, müthiş bir hızla yayılıyor. Ama şemsiyoklar olmasaydı, bütün öte-şehri çoktan kaplamıştı. Tutarsöz'ün yardımları sayesinde, ona karşı artık bir şansımız var."

Benjamin Tutarsöz'e ve formülüne ne kadar güvendiği ortadaydı. Deeba, hızla düşündü.

Planı, onu dinleyen herkese Tutarsöz'ün aslında göründüğü gibi olmadığını ilan etmekti, ama bu planın pek de iyi işlemeyebileceğini fark etti. Margarita, en iyi ihtimalle, onun delirmiş olduğunu düşünürdü. En kötü ihtimalle, Deeba'nın Londrakis'in düşmanı olduğunu sanırdı.

Deeba, Londrakis hapishanelerine girmeyi ya da kaçak olarak yaşamayı istemiyordu. Ve ayrıca, Margarita'nın sesindeki kesinlik, kendi yargılarını sorgulamasına neden olmuştu. Deeba'nın yanlış fikre kapılmış olması olası değil miydi?

Belki de geri dönmeliyim, diye düşündü. Bütün o yolu geri inme düşüncesi, tüylerini diken diken etti. Bunun işe yarayacağından bile emin değildi. Ama bunun da ötesinde, kuşku içini kemiriyordu.

Tutarsöz'ün yalan söylediğinden tamamen emin olana kadar, hiçbir şey söyleyemem, diye düşündü. *Tamamen yanılmış* olabilirim. *Ama yanılmadıysam... Londrakis'in hali, gerçekten duman demektir.*

Ne yapması gerektiğini düşünerek, öte-şehir üzerinde göz gezdirdi. Hayaletler Kasabası'nın yakınlarda titreşen siluetine takıldı

gözleri. Obaday Fing'in bu semtin sakinleri hakkında söylediği bir şeyi anımsadı.

Hayaletler Kasabası'nın çatıları durağan değildi. Şekiller oynaşıyordu. Bu mesafeden, titreşen soluk, soğuk alevler gibi görünüyordu.

Deeba, düşüncelerinin girdiği istikametten memnun değildi. Gereken bilgiyi edinmek için, başka bir yol bulmaya çalıştı. Ne yazık ki bulamadı. İç geçirdi. Az önce, kendisini tehlikeli bir maceranın ortasına atma kararı almıştı.

Ama tamamen emin olmalıyım, diye düşündü. *Böylece kimse deli olduğumu düşünmez.*

"Acaba aşağı nasıl ineceğimi söyler misiniz?" dedi. "Bir de... Hayaletler Kasabası ve hayaletler hakkında ne biliyorsunuz?"

40

İlk Hedef Heyula Belediye

Kulenin dışında, yere uzanan iki demir merdiven vardı. Külüstür ve paslanmıştı, ama kitap falezine yaptığı destansı tırmanıştan sonra, bunlar Deeba'nın gözünü korkutamazdı.

Kütüp-dağcı Margarita'ya teşekkür ederek, el salladı ve inmeye başladı. Yan tarafında, yukarı çıkan okuyucuları tekirge kâbusundan koruyan başka bir merdiven uzanıyordu.

Bir iki dakika sonra, bir daktilo tıkırtısı duydu. Basamakların yanında, üzerindeki masadan yalnız birazcık büyük, çıkıntı yapan bir pervaz vardı. Masanın ardında oturan takım elbiseli adam, Deeba'ya bakıyordu.

Deeba, "Çıkarken alacağım hiçbir şey yok," dedi.

"Bir saniye... oraya nasıl çıktın sen?" diye sordu adam. "İçeri gizlice mi girdin yoksa?"

İçerleyerek, "Hayır," dedi Deeba. Aşağı inmeye devam etti. "Margarita'ya sor," diye bağırdı adama. "Ben içeriden geldim."

"*Gerçekten mi?*" dedi adam. "Bir ziyaretçi!" Minik ofisinin kenarından sarkıp bağırdı. "Londrakis'e hoş geldin!"

Aklına kabarcıklı Duman mahalleleri gelince, *Evet, gerçekten çok hoş buldum*, diye düşündü Deeba alaycı bir edayla. *Ve şimdi gidip bir avuç hayaletten bir iyilik istemek zorundayım.*

Ama Deeba kendisine rağmen, dönmüş olduğu için heyecanlandığını gizleyemiyordu.

Sonunda, ayakları öte-şehrin kaldırımlarına değdi. Yollar, çeşitli yönlere doğru dolanıyordu. Çevredeki tuğlalar ve harçlar, kalık teknolojisi ve diğer acayipliklerle doluydu. Evcilleşmemiş çöplerden oluşan döküntüler, ürkekçe gölgeden gölgeye sekiyordu.

Deeba, "Bu sefer, beni korkutmuyorsunuz," dedi.

Gökyüzü, Öte-Güneşin doğduğu tesadüfi yönden başlayarak, aydınlanıyordu. Deeba, çantasını omzuna attı ve şemsiyesini salladı. Başını kaldırıp Laf-İstifi Çukuru'nun devasa sütununa baktı. O kadar yüksekti ki devriliyormuş gibi görünüyordu.

Deeba, yönünü ayarladı ve sakinleri hakkında öğrendiklerini düşünerek, Hayaletler Kasabası'na doğru yola çıktı.

Kimse, bazı ölülerin neden hayalet olarak Hayaletler Kasabası'na yaşamaya geldiklerini bilmiyordu. Londrakis'te ve Londra'da ölenlerin büyük çoğunluğu, doğrudan nereye gideceklerse oraya gitmişlerdi. Ortalıkta dolaşanların büyük kısmıysa, başka yerlerde kalıyor, genelde öldükleri mekânlarda takılıyorlardı. Çok azı da, aylak aylak dolaşırdı.

Ama şehrin ve öte-şehrin hayalet nüfusunun çoğunluğu, Hayaletler Kasabası'na yerleşmişti. Bazen, yavaş yavaş solup yollarına devam etmeden önce yıllarca kalırlar, sonra ölüler nereye gidiyorlarsa oraya giderlerdi.

Hayaletler Kasabası, Londrakis'te bir mahalleydi; ama aynı zamanda ölüler diyarına ait bir banliyöydü. Ölü-kentin şehir merkezine o kadar uzaktı ki yaşayan dünyadan yalnızca puslu bir siluet gibi görünürdü. Londrakisliler, orada yaşayan ölülerin, yaşayanlara yakın durmaları için nedenleri olduğunu düşünüyorlardı. Ve nedenlerini açıklamayı reddetmelerine de epey şüpheyle yaklaşıyorlardı.

Hayaletler iletişime epey kapalı oldukları için, Hayaletler Kasabası hakkında bilgi edinmek çok zordu. Bu da, binlerce dedikoduya yol açmıştı. Hayaletler Kasabası'nın ölüleri, yaşayanların bedenlerini kıskanmasalar, neden burada kalsınlardı ki?

Deeba, korkuyordu. Ama Tutarsöz ile ilgili yaşamsal öneme sahip bilgiyi yalnızca Hayaletler Kasabası'nda bulabileceğinin farkındaydı. Kasabanın sokaklarına sağ salim nasıl gireceğini, öğrenmek istediği şeyi nasıl bulacağını ve bedenini çaldırmadan oradan nasıl çıkacağını bulmaya çalıştı. Karar vermek için, önünde birkaç kilometre vardı.

Yüksek sesle, "Ne yapacağım ben?" dedi.

Deeba, aydınlatılmamış sokaklarda hızla yürürken, Londrakis'in onu hâlâ korkutmadığından emin olamamaya başladı. Margarita, Hayaletler Kasabası yolundaki boş ya da boşmuş gibi görünen sokakların güvenli olmadığı konusunda onu uyarmıştı. Deeba, kendi kendisine, şafak vakti olduğu ve sabırsızlandığı için, bir an önce yola koyulmanın en mantıklısı olduğunu söylemişti. Şimdi, bunun bir hata olup olmadığını merak ediyordu.

Canlanmak ve neşelenmek için, kendi kendisine mırıldanmaya başladı.

Çok uzakta olamaz, diye düşündü. Ölüler Banliyösü'ne ulaştığı zaman, nasıl bir yol izleyeceğini hâlâ bulamamıştı. Nemli, soğuk hava, Deeba'yı ürpertti.

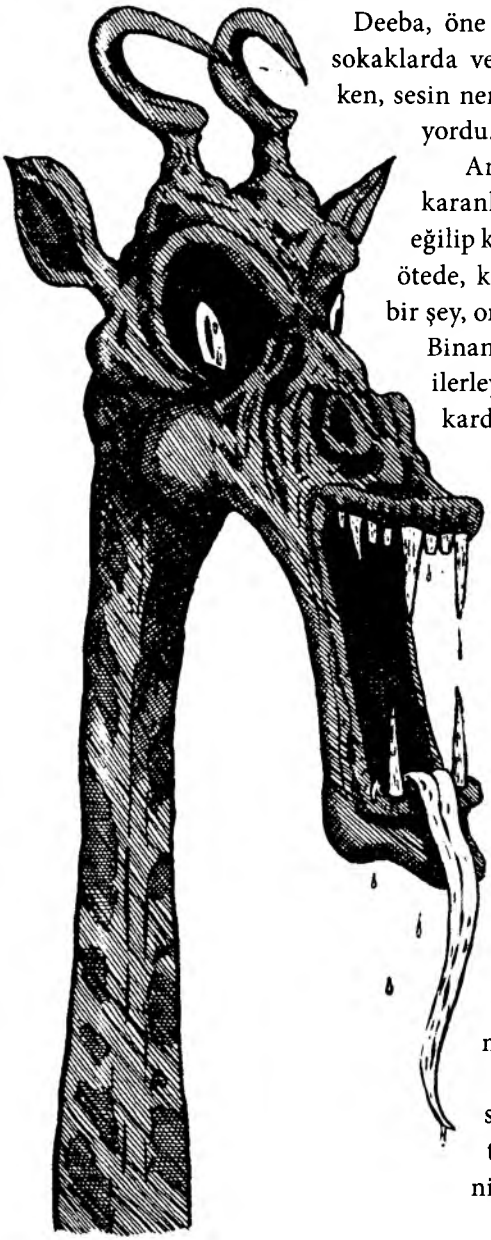
Yakınlardan, kırılan bir cam sesi geldi.

Dondu kaldı.

Bir köpekten ya da tilkiden ya da muhtemelen, pek olası değildi ya, bir insandan gelen korkunç bir çığlık duyuldu. Ses, ansızın kesildi.

Deeba, yanındaki binanın, antika gramofonlardan yapılmış bir kalık evin dibine çöktü. Kulak kabarttı.

Başka çığlık duyulmadı. Ama bambaşka bir ses vardı. Belli belirsiz bir salyalı öğütme sesi. Ve ne pati yumuşaklığı ne de toynak tıkırtısı. İkisinin arasında bir şey.

Deeba, öne doğru emekledi. Bu dar sokaklarda ve görüş mesafesi sınırlıyken, sesin nereden geldiğini anlayamıyordu. Ses, hareket ediyordu.

Arkasında, çatılar arasında karanlık bir şeklin bir anlığına eğilip kalktığını gördü. Bir sokak ötede, kaldırımdan çok yüksekte bir şey, ona doğru yaklaşıyordu.

Binanın kenarında yavaşça ilerleyip köşeden kafasını çıkardı.

Ah... diye düşündü, kalbi ağzından fırlayacakmış gibi çarparken. *Yanlış yön.*

* * *

Birkaç metre ötede, kocaman bir hayvanın karaltısı görünüyordu. Hayvan, güçlü ağaçlara benzeyen ayaklarının üzerinde yükseliyordu. Kaslı vücudundan, dağ gibi uzun bir boyun fırlıyordu. Kafasını, üst kat camının kalıntıları arasına sokmuştu.

Deeba, o sulu çiğneme sesini tekrar duydu. Yaratık, avının bedenini çiğniyordu.

Deeba'nın boğazından minnacık bir ses kaçıverdi ve korkunç yaratık, bir anda başını çevirip avcı gözleriyle Deeba'ya baktı. Aylak ışığı, boynuzlarının kıvrımlarını aydınlatıyordu. Sivri dişlerle dolu ağzından, salya ve kan damlayan dili görünüyordu. O muazzam boynun derinliklerinden, bir homurtu duyuldu.

Deeba, *Hiç şüphe etmemeliydim*, diye düşündü dehşet içinde. *Doğruymuş. Londrakis'teki zürafalar hiç de şirin değil.*

41

Kentsel Bozkır Canavarları

Deeba, koşmaya başladı.

Arkasından, bir hırıltı ve uluma geliyordu. Ve zürafa onu kovalarken, o devasa ayakların Londrakis kaldırımları üzerinde çıkardığı patırtı.

Deeba, mümkün olduğunca keskin dönüşler yapmaya çalışarak, zikzaklar çizdi. Zorla nefes alarak, sağa ve sola yalpaladı. Bir anlığına, gösterişli kafasını ve çiğnenmiş avını kanlı bir bayrakmış gibi sağa sola sallayarak, dörtnala ona doğru gelen canavarı gördü.

Sancağını sallayıp sırtlan gibi feryatlar atarak, arkadaşlarını çağırıyordu. Deeba, köşeyi dönüp başka bir zürafayla karşılaşınca, fark etti ki zürafalar, sürü hâlinde avlanıyordu.

Aşağı koşmaya başladı. Yakınlardaki çatıların üzerinde dikilen birçok kafa, gaddar sarı gözleriyle Deeba'ya bakıyordu. Deeba, koşmaya devam etti, ama durumunun umutsuz olduğunun farkındaydı. Dört bir yandan, zürafaların sesleri geliyordu. Sığınacak bir yer bulma umuduyla, köşeleri döndü de döndü.

Arkasından, yeni bir avı mideye indirme beklentisiyle coşmuş hayvani sesler geliyordu.

Zürafalar, çok yaklaşmıştı. Bifteğe benzeyen dilleriyle, dişlerini ve atlarınkine benzeyen dudaklarını yalıyordu.

Ona doğru gelen altı ya da yedi zürafa vardı. Deeba, nefesini tuttu.

Birbirlerini itip kakarak öne geçmeye çalışan ve dar sokakta sıkış tepiş koşuşan iki zürafa, bir anlığına sıkıştı. Huysuzca, birbirlerini ısırmaya başladı.

Deeba, dönüp daha hızlı koşmaya başladı.

Zürafalar, aralarında yaşanan kavga dövüşte aldığı yaralardan kanlar damlarken, Deeba'nın peşinden dörtnala koşmaya devam etti. Deeba, hızlandı. Arada, ne kadar yaklaştıklarına bakmak için döndü.

Ama hayvanlar yaklaşmıyordu. Yüzüne çarpan havada bir farklılık vardı, ama Deeba zürafalara odaklanmıştı.

Hepsi, tek tek, birkaç metre ötesinde, duruvermişti.

Zürafalar, çitleri aşmak istemeyen yarış atları gibi, irkiliyordu. Devasa boyunlarını eğip hemen oracıkta koşuşturuyordu.

Deeba, geri çekildi.

"Neden gelmiyorsunuz?" diye fısıldadı.

Zürafalar, daireler çizip homurdandı ve boyunlarını Deeba'ya uzattı, ama daha fazla yaklaşamadı. Heybetli bedenleriyle şaha kalktı.

Neden korkmuş olabilir? diye düşündü. İşte tam o zaman, nerede olduğunun farkına vardı; cevap gayet basitti.

Dört bir yanında, titreşen soluk evler vardı. Pencerelerden görünen hayalet gözler, onu izliyordu. Deeba'nın açık seçik görmeye zorlandığı gözlerin sahipleri, ya çok sönüktüler ya solmaktaydılar ya da çok hızlı hareket ediyorlardı.

Deeba'nın, Hayaletler Kasabası'nın dışında biraz soluklanıp bir plan yapma niyetini gözden geçirmesi gerekiyordu. Farkına varmadan, banliyöye girmişti bile. Ve Londrakis'in hayaletleri, onu izliyordu.

42

Perili Evler

Plan dediğin böyle mi olurdu? Deeba'nın zürafalardan kaçtığı için duyduğu memnuniyetin yerini, bir anda başka bir tedirginlik aldı.

Üstelik zürafalar bekleyip onu izlerken, kaçamazdı da. Şemsiyesini kaldırıp anlamsızca kalkan gibi önünde tuttu. Olduğu yerde dönmeye başladı.

"Hiçbiriniz yaklaşmayın," diye bağırdı. "Sizi izliyorum. Bedenimi ele geçirmeye çalıştığınızı bir görürsem..."

Bu cümleye başlamasam, iyi olurdu, diye düşündü, çünkü cümleyi nasıl bitireceğini bilmiyordu.

Dikkatlice, Hayaletler Kasabası'nın içlerine doğru dönerek ilerlemeye başladı. Hayaletler Kasabası'nın yalnızca sakinleri değil, binaları da hayaletti.

Tuğladan, ahşaptan, çimentodan ya da her neyse ondan yapılmış bütün evlerin, konakların, dükkânların, fabrikaların, kiliselerin ve tapınakların çevresinde, önceki hallerinden oluşan belli belirsiz bir hale vardı. Yapılara iliştirilmiş ya da yıkılmış her ilave, küçük olsun güdük olsun her çizgi, her farklı tasarım: Hepsi, birer hayal olarak da olsa, varlıklarına sımsıkı yapışmıştı. Maddesiz, renksiz şekilleri, bir görünüp bir kayboluyordu. Her bina, eski, ölü benliklerini de, birer koza gibi üzerinde taşıyordu.

Hayaletler Kasabası'nın sakinleri, tüm hayalet pencerelerden, onu izliyordu.

Deeba, ruhlar onunla tanışmak için sokağa çıkmaya başlayınca, daha da hızlı dönmeye başladı.

Alçalan aylak ışığında, yarı saydam figürler belirdi. Tarihin her kesitine ait kostümlere bürünmüş kadınlar ve erkekler, hiç yoktan beliriveriyorlardı. Kimileri, antika peruklar ve eski moda redingotlar içinde, Londralılara benziyordu. Tuhaf kıyafetlere bürünmüş olanlar, Deeba'ya daha çok Londrakislilere benziyorlarmış gibi geldi. Hepsi renksiz, tamamen sessiz ve maddesizdi. Deeba, arkalarını görebiliyordu.

Sürüklenerek, daha da yaklaştılar.

"Uzakta durun!" dedi Deeba. "Yaklaşmayın! Ne yapmaya çalıştığınızı biliyorum! Sadece bilgiye ihtiyacım var, sonra da gideceğim."

Hayaletler Kasabası sakinleri, etrafını sarıp konuşmaya başladılar. Ağızlarının oynadığını görebiliyordu, ama hiçbir ses duyamıyordu. Deeba, başını salladı.

Ardından, daha da heyecanlandılar, sanki bağırıyorlardı; ama Deeba'nın tek duyduğu, rüzgârın hışırtısı ve köpeklerle tilkilerin uzaklardan gelen bağırtısıydı. Hayaletlerden biri, hayal kırıklığı içinde, ayaklarını yere vurdu. Titrek aylak ışığı, üzerlerini aydınlattı.

"Bir listeyi kontrol etmem gerekiyor. *O listeyi* kontrol etmeliyim," dedi Deeba. Sanki İngilizceyi iyi anlayamayan biriyle konuşuyormuş gibi, kelimeleri sessizce ve yavaşça söyledi. "İçinizden biri, benimle konuşabiliyor olmalı," dedi. "Yaklaşmayın! Bir saniye içinde gitmiş olacağım! Yalnızca listeyi görmem gerekiyor!"

Deeba, ona dokunacak kadar yaklaşmış, Şekspir gibi giyinmiş bulutsu bir adamdan uzaklaşmak için bir adım attı.

"Uzak dur!" diye bağırdı. "Hiçbiriniz beni anlamıyor musunuz?"

"'epiciği seni anlıyor," dedi biri. "Onları anlamayan sensin."

Deeba, döndü. Etrafına toplaşmış hayalî kalabalığın ötesinde, titreşen bir heyula eve yaslanmış hâlde duran kişinin, Nim olduğunu anlaması zaman aldı.

"Sen!" dedi.

Nim, hayaletleri bir bir aşıp ona doğru yürüdü.

Deeba, "Çok yaklaşma," diye uyardı. "Orada kal! Ne zamandır izliyorsun beni?"

"'Çok yaklaşma' mı?" dedi Nim. "Amma kaba*sın* ha! Sankim buraya gelip *yardım* isteyen *sen* değilsin." Nim'in Deeba'ya ulaşmak için göğsünün içinden geçtiği hayalet, şaşkınlık içinde dönüp baktı.

Nim'in üzerinde, eski püskü bir takım elbise vardı. Aynen Deeba'nın hatırladığı gibi, teni soluk, gözleri gölgeli, sesi alaycıydı. "Vay canına, geri dönene bakın 'ele," dedi.

"Uzak dursana," dedi Deeba. Şemsiyesini kaldırarak, temkinle uzaklaştı. "Neden beni takip ediyorsun?"

Nim, kaba bir ses çıkardı.

"Cart, kaba kâğıt! Seni takip eden kim kızım?" diye bağırdı. "Bu kadar saf olma."

"Otobüsteydin," dedi Deeba. "O adamla birlikte." Nim, biraz utandı.

"Ya, tamam be... otobüste dikizledim sizi biraz. Ama sadece kankan... *Şuvazi* falan olduğu için," dedi. "İn misiniz, cin misiniz, görmek istedim, 'er neyse..." Bir anda sustu. "'em 'o adamla birlikte' de ne demek?" diye sordu.

"Sonra bizi çatılarda da takip ettin. Sonra da, Zanna'nın seyahat kartını *çaldın*!"

"Bir dakika! Anladık, çatılarda peşinizden geldik de, sen bana *nasıl* 'ırsız dersin! Ağzını yırtarım senin! Başınıza bir şey gelme-

sin diye geliyordum arkanızdan, gerzek nankör! O dumankeşler gelirken, köprünün altından ıslık çalıp 'aber veren kimdi sanıyorsun? Ben, öyle göz göre göre 'iç kimsenin malına yeşillenmem! 'em 'o adamla birlikte' derken, ne demek istiyorsun sen?"

"Sen söyle." Deeba'nın sesi temkinliydi.

"Biliyordum! Tekirge süvarileriyle iş birliği yaptığımı söylüyorsun." Ellerini kalçalarına koyup başını iki yana salladı. "Yu' be zalim! 'ep güçsüzü, 'ep 'ayaleti, 'ep soluk fısıltıyı suçlarsınız ya siz! O kıl 'erifi *durduran* bendim be!"

"Neden...?"

"Şuvazi'yi 'acamat edecekti de ondan! Yani... çünkü... ondan işte."

Deeba, hiçbir şey demedi. Olanları bir kez daha gözünün önüne getirdi: Bir anda ortaya çıkan hayalet-delikanlı ya da yarı-hayalet-delikanlı – saldırganı doğruca Obaday'in kafasına gönderiyor. Üstelik çatılardayken, Zanna'ya dokunduğunu da gözleriyle görmemişti. En sonunda, "Ben... farkına varamamışım," dedi. Belki de Zanna seyahat kartını sadece kaybetmişti – kendisi daha önce hiç kaybetmemiş miydi sanki? "Neden hiçbir şey *söylemedin*?"

"Ay, sanki *siz* renkli suratlılar, soluk fısıltıyı dinler miydiniz?" Tek kaşını kaldırdı. "Seni takip etmişim, öyle mi? Ben senin nereden geldiğini bile bilmiyorum be! Buraya gelen *sensin*! Bu 'aybeciler, seni görür görmez, beni çağırdılar," dedi. "Onları duyamayacak kadar sağır olduğunu biliyorlar. Şimdi şu tırışka şemsiyeni indir de neden geldin onu söyle. Sonra da ense tıraşını görelim!"

"Özür dilerim," dedi Deeba. "Ama sizin ne yaptığınızı biliyorum. Bedenimi çalmanızı istemiyorum. Amacım yalnızca bir şeyi araştırmak –"

Nim, sözünü kesti.

"Sen cidden matiz olmuşsun kızım! Senin paçoz bedenini n'apalım biz?"

Deeba, şaşırarak geriledi. Aynı anda, birçok hayalet, yumruklarını sinirle ona doğru sallıyordu. Ağızlarından sessiz hakaretler yükseliyor gibiydi.

"Buraya tosluyorsun," dedi Nim, "'ırtapoz gibi saçmalıyorsun ve sonra da bizden yardım mı bekliyorsun?"

"Ben... ben üzgünüm," dedi Deeba. "Bana dediler ki –"

"Sırada ne var? Şimdi de Duman'la iş birliği yapanlara mı katılacaksın?"

Deeba, etrafına toplanmış hayaletlere baktı. "Siz... siz insanların bedenlerini ele geçirmek istemiyor musunuz?"

"Ölü kopil aşkına, *tabii ki* 'ayır!" dedi Nim. Parmağıyla dürterek, "Baksana sen," dedi Deeba'ya. "'ayaletler Kasabası'nda *'iç kimsenin* başkasının bedenine kesik atmadığını söyleyemem. Sen de bana Londrakis'te kimsenin başkasının kıyafetlerini çalmadığını söyleyemezsin. Ama ben bunun için sizin *'epinizi* suçluyor muyum? 'a, suçluyor muyum?"

"Peki... bedenlerini istemiyorsanız, neden yaşayan insanlara yakın oturuyorsunuz?" Deeba, hayaletleri süzdü.

"Burada takılıp kalmayı kendileri *seçmiyorlar*!" dedi Nim. "Öldükten sonra, sadece birkaçımız tekrar uyanır. Bazen birkaç günlüğüne, bazen yüzyıllar boyunca uyanık kalırız. Anlaşıldı mı?"

Yanında duran antika giysiler içinde bir hayalet, kafasını sallayıp gözlerini döndürdü.

"Ve çoğumuzun da yolu buraya düşer," dedi Nim. "Ne olmuş yani? Burada, en azından birbirimizle konuşabiliyoruz. Ve sonra 'er şeyin suçlusu da biz oluyoruz! Sonra bir bakıyoruz, Londrakis dazlakları soykır**makas**larla üzerimize yürüyorlar! Bizi kırpacaklar ya! 'em ölen Londrakislilerin, ne kadar sık 'ayaletler Kasabası'nda uyandığını bilir misin sen? Ve neler olup bittiğini anladıklarında, bütün zırvalamaları da biz dinliyoruz: Yok efendim ne kadar da üzgünlermiş falan filan, aman yanlış anlamışlar feşmekân. Tabii, o zaman 'er şey için çok geç oluyor."

Uzun bir sessizlik oldu. Gerçi, belki de asabi hayaletler curcuna içindeydiler, ama Deeba'ya göre, bu uzun bir sessizlikti.

"Şey... özür dilerim," dedi Deeba. "Bana yanlış anlatmışlar."

"Neyse ne." Nim, burnunu çekti.

Yine bir sessizlik oldu. Deeba, Nim'in burada ne aradığını sormasını bekledi. Sormadı.

"Belki... bana yardım edersin?" dedi sonunda. Nim, şöyle bir baktı.

"Ben, sana yardım mı edeceğim?"

"Lütfen." Daha ısrarlı konuşmaya başladı. "Bu, gerçekten de çok önemli. Bir şeyi kontrol etmem gerekiyor. Birileri bana dedi ki... Burada ölen herkesin yazılı olduğu bir liste var mı?"

Nim ve birçok hayalet, kafalarını salladılar.

Kayıtsızca, "Var, n'olmuş?" dedi. "Kayıt işlerinde. 'ayaletler Kasabası, Tanatopya* bölgesinin bir ma'allesi – burası, Londralı ve Londrakisli ölülerin kenti. 'enüz şehir merkezine gidemiyoruz –yol iz bilmeyiz– ama resmî evraklara buradan da ulaşabiliyoruz. Ölüler, dirilerden çok daha düzenlidirler."

"Süper," dedi Deeba. "Dinle... Birinin o listede olup olmadığına bakmam gerek."

Nim, ilgileniyor gibi görünmemek için epey çaba sarf etti, sonunda vazgeçti.

"Neden?"

"Çünkü bana öldüğü söylendi. Onunla tanıştığım günden *önce* öldüğü söylendi. Ama kesinlikle bir hayalet de değildi. Bu yüzden, neler olup bittiğini bilmek istiyorum."

---

* Yazarın, Yunan mitolojisinde ölümü temsil eden tanrı *Tanatos* ile Antik Yunancada "yer" anlamına gelen *topos* kelimelerini harmanlayarak oluşturduğu yer adı. *-çev.*

43

Titreşen Sokaklar

Nim, Deeba'yı Hayaletler Kasabası'nın oynaşan sokaklarından, kendi hatırlanan benlikleriyle buğulanmış dükkânların ve iş yerlerinin önünden geçirirken, belli bir mesafe uzakta duran zürafalar da açlıktan sızlanıyordu. Hayalî maiyetin çoğu dağılmıştı. Deeba'nın etrafında, yalnızca bir parça ruh salgısı titreşiyor, meraklı bir iki ruh uçuşuyordu.

"İnanamıyorum," dedi Deeba bir kez daha. "Benden bunun için vergi aldığına inanamıyorum."

"Bakmayasın kusuruma," dedi Nim. "E, ben de emir kuluyum. 'em bizimle nasıl konuştuğun düşünülürse, sana yardım ettiğim için ölümüne şanslısın, voyvo."

"'Yardım,'" diye acı acı mırıldandı Deeba, "eşittir bütün paramın yarısı."

"Ya." Nim, sırıttı. Deeba'dan, ona yol göstermesi karşılığında aldığı paralarla yüzünü gösterişli bir edayla yelpazeledi. "Kesene bereket."

Deeba, "İşimiz bittiği anda, buradan *çıkıp* gidiyorum," diye mırıldandı.

"Va' va' va'," dedi Nim. "'ayır, kal lütfen." Pis pis baktılar birbirlerine.

Nim, ara sıra, yanlarından geçtikleri soluk fısıltılara, "Tamamdır, tamamdır," diyordu. "Sorun yok, kız benimle birlikte."

Deeba'ya, "'ayaletler Kasabası'nda çarpan kalplere pek alışık değilizdir," dedi.

Eskiden etrafı aydınlatan, şimdi sönmüş eski tarz sokak lambalarının hülyaları arasından yürüdüler. Hayaletler, küçük gruplar hâlinde, köşelerde takılıyorlardı. Üzerlerinde, tarihin her kesitine ait giysilerle dikiliyorlardı – ya da bacakları titreşip yok olduğu için, uçuşuyorlardı, denilebilir.

"Onlardan bahsederken, 'biz,' deyip duruyorsun," dedi Deeba. "Ama sen diğerlerine benzemiyorsun." Nim, uzaklara baktı. "Birileri bana senin yarı... Nasıl oluyor da seni duyabiliyorum? Ayrıca..." Deeba uzanıp Nim'i dürttü. "Sen katısın."

Nim, içini çekti.

"Annem, senin gibi Londralıydı," dedi. "İki yüz yıl önce doğmuş, yüz altmış beş yıl önce de öldü. Beybabam, pek ölü sayılmazdı. Aslen Londrakisli. Merakından 'ayaletler Kasabası'na gelmiş.

"Annem onu ürkütmeye çalışmış. Süzülen çarşaflara sarınıp 'er zamanki *'uuu! 'uuuu!* numarasını yapmış işte. Ama babam üç buçuk atmamış. Öyle anlatırlardı... bu olaydan 'emen sonra, anneme abayı yakmış. Sonra olaylar gelişmiş."

"Ama *nasıl*? Onun... katı bir cismi bile yokken..."

"Bazı 'ayaletler, bedensel özellik kazanabilirler. Biraz. Bir parça. Annem de onlardan biriydi." Bir sessizlik oldu.

"Sorun şurada," dedi Nim somurtarak, "ailesi bu işten 'iç 'oşlanmamış ve arkadaşları 'asta olduğunu düşünmüşler. 'erkesle papaz olmayı becermişler."

"Yalnızca sen mi böylesin?"

Nim, omuzlarını silkti.

"Bilmem," dedi. "Bana benzeyen biriyle 'iç tanışmadım."

"Burada ailenle mi kalıyorsun yani?"

"Annem, ben on yaşındayken Tanatopya'ya gitti. Babam, kalmak için çok yırtındığını söyledi, ama akıntı seni sürüklediği zaman... Babam da ondan az sonra yok oldu zaten." Nim, hızlı hızlı konuşuyordu. "El âlem, onun Kasaba'da yaşamasına pek iyi gözle bakmıyordu. Belki de onları ürkütüyordu. Ya da daha beteri. Belki de anama kavuşabilmek için elinden geleni yaptı beybabam."

Deeba, sarsılmış halde, "Üzüldüm," dedi.

Nim, aşırı bir neşeyle, "Mesele değil," dedi. "Burada çok kıyak insanlar var. Bazı ölüler, yarı-diri olduğum için beni sevmezler, ama 'epsi de öyle düşünmüyor ya. Çevrelerinde takılmamı sevmeyenler, dirilerdir asıl. Yarı-'ayaletim ya. Ben kendi yolumu bulurum. Tam 'ayaletler yemek yemezler, ama ben yerim. Şanslıyım da 'a! 'ayalet yarım, alışverişi bayağı kolaylaştırıyor." Göz kırptı.

Önlerinde bütün hayaletleriyle birlikte bir bina duruyordu. Burası, Viktorya çağından kalmış bir evin heyulasıyla, Kral George döneminden harap bir yapıyla ve orta çağ görünümlü derme çatma bir barakayla kat kat örtülmüş betondan bir iş yeriydi. Tüm hayaller, birbiri üzerinde pırıldıyordu. Giriş kapısının üzerinde, el boyaması eski bir levhayla perilenmiş, plastik bir tabela vardı: HAYALETLER KASABASI MECLİSİ.

Nim, kapıyı Deeba için açtı ve bundan önceki bütün kapıların hayaletleri de, şimdiki kapıyla birlikte açıldı. Deeba, katmanlar dolusu tarihe adımını attı.

44

Bürokrasiye Otopsi

Öte zamanlardan heyulalarla kuşatılmış Hayaletler Kasabası'nda olmanın kendisi zaten kafa karıştırıcı bir deneyimdi ya, bu binanın içinde olmak katbekat dehşetengizdi.

Koridor, hayaletler fırıl fırıl döndükçe, bir genişliyor bir daralıyordu. Duvarlara, her biri hayalî biçimlerdeki benzerleriyle çevrelenmiş belgeler ve resimler sıralanmıştı. Yanan ışıkların üzerine, çıplak ampullerin ya da süslü avizelerin hayaletleri binmişti.

Deeba, "Sanırım kusacağım," dedi.

"'ayalet tuttu," dedi Nim. "Geçer birazdan."

Üzerinde bir bilgisayar, kâğıt öbekleri, kalemler ve hepsinin hayaletleri bulunan bir masanın –ve sayısız hayalet masanın– arkasında, eşofman giymiş şişman bir hayalet oturuyordu.

Deeba, hayaletin ağzının, *Nasıl yardımcı olabilirim?* diye oynadığını gördü. Sonra, hayalet, onlara baktı. Bir anda, var olmayan esintilerde yok olmamış olsaydı tam şurada duracak olan bacakları üzerinde ayağa fırladı. Bağırıp çağırmaya başladı, tabii sessizce.

Nim de, ona bağırdı.

"Benimle böyle konuşamazsın, zırtapoz," dedi. "Anladık, kız yaşıyor ve evet, ben de 'şu melun çocuğum.' Umurumda değil ne düşündüğün, senin işin bize bilgi sağlamak. 'ayır, buralı değil. Kız Londralı, andavallı." Gözlerini devirdi. "'ayır, tabii ki o bir

kovar-tabanca değil, o bir şemsiye." Deeba, Nim'in hiddetinden etkilenmişti.

"Şimdi," dedi Nim. "Ya bize istediğimiz bilgiyi verirsin ya da seni ispiyonlarım."

Şişman hayalet, suratını asarak, oturdu. Deeba, onun Nim'e bakarak bir şeyler söylediğini gördü.

Nim, tepki vermedi. Hayalet, ne söylemişti? Deeba, bunu anlayabilmek için, kendi dudaklarıyla aynı şekilleri yapmaya çalıştı.

Bir anda, hayalete tiksinerek baktı, çünkü Nim'e ne dediğini anlamıştı: *kanı bozuk.*

Nim, "Tamam, istediğin ne?" diye sordu.

"Ölülerin tutulduğu tüm listeler," dedi Deeba. "Birinin o listede olup olmadığını öğrenmeliyim.

"Adı, Benjamin Hue Tutarsöz."

"*Ne?*" dedi Nim. *Ne?* diye oynadı hayaletin dudakları.

Nim, "Neden ba'sediyorsun ya sen?" diye çıkıştı. "Tutarsöz ölmedi. Sotadan çıktı! Şimdi de planını uyguluyor, Londrakis'i Duman'dan kurtarıyor, şemsiyokları kükürtlüyor..."

"Biliyorum, biliyorum," dedi Deeba. "Bu gezinin parasını verdim, değil mi? O yüzden, bana bir iyilik yapın ve kontrol ediverin. Muhtemelen, bir şey çıkmayacak zaten."

Nim, "Sen balataları sıyırmışsın,"diye kıkırdadı.

Hayalet, abartılı bir hareketle ellerini kaldırdı ve hayalet dolaplarıyla birlikte bir dosya dolabını çekti. Merkezdeki katı haldeki çekmece de böylece açılmış oldu. Kâğıtları aceleyle karıştırdı.

Hayalet bağırarak bir şeyler söyleyince, "Yo," dedi Nim sonunda. "'ayaletler Kasabası'nda, Tutarsöz diye biri yok."

"Tamam," dedi Deeba sessizce. "Peki... bu iyi bir şey." *Bütün bu yolu boşuna mı teptim yani?* diye düşündü. *METEOR'daki insanlar bir yanlışlık yapmış olmalılar.*

"Peki ya Tanatopya'dakiler?" diye sordu. "Onlar için başka bir dosya var mı?"

"Kızı duydun," dedi Nim. "'adi eller çalışsın! Çabuk çabuk!"

Hayalet memur ona pis pis baktı, ama belli ki onlardan kurtulmanın en kolay yolunun bu olduğuna karar vererek, ayağa kalkıp arkadaki ofise doğru süzüldü. Eliyle *bekleyin* işareti yaptı, ağzıyla kim bilir ne dedi.

"Diyor ki," dedi Nim, "Tanatopya'daki ofisten buraya yeni belgeler, iki ayda bir geliyormuş."

"İki ayda bir mi?" dedi Deeba. "Yanılmıyorsam, Tutarsöz... Tanatopya'ya son haftalarda geçmiş olabilir."

Nim, iç geçirdi ve uyanıkça etrafı kesip sessizce konuşmaya başladı. "Bak kızım, para senin. Cidden öğrenmek istiyorsan, arternetteki veri tabanına girebiliriz. En taze bilgiler oradadır. Ya, bu kırtasiyecilerin formalitelerini bilirsin. Bu camia, kâğıtlarla ve kâğıtların 'ayaletleriyle uğraşmaktan 'ala keyif alıyor. Şu zamazingoyu yalnızca fal bakmak için kullanmıyorlarsa, ben de ne olayım!" Başıyla bilgisayarı ve etrafında halelenmiş dalgalı bilgisayar hayaletlerini işaret etti. "Gelirse, 'aber ver," dedi ve klavyeyi eline aldı. Nim, memurun şifresini, monitörün yanına yapıştırılmış ruhani bir kâğıdın üzerinde buldu.

"Bu arternet... Londrakis'teki alternet denilen şeye bağlanabiliyor mu?" diye sordu Deeba.

"Evet. Ve ikisi de, sizin internete bağlanabiliyor. Ama çok fazla insan beceremez bunu. Anam, oldu işte."

Deeba, şişman hayaletin diğer odada çekmeceleri kapadığını gördü.

"Acele et," diye fısıldadı.

"Tamam," dedi Nim. "Şimdi şuraya tıklayıp... şu sayfa giriş yaparsam... 'adi bakalım. Girdik işte! 'emen." Deeba'nın arkasına baktı ve klavyeyi kullanırken başını salladı. "Benjamin 'ue Tutarsöz," dedi ve giriş tuşuna bastı.

Boş bir ekran çıktı, sonra bir vın sesiyle tek bir kayıt göründü.

BENJAMIN HUE TUTARSÖZ.
TANATOPYA-VATANDAŞLIĞINA KABUL EDİLDİ.
Yeni göçmen.
GÖÇ NEDENİ: duman teneffüsü/zehirlenme.

Çok uzun bir sessizlik oldu.

Nim, "Ana. N'oluyo be?" dedi.

"*Haklıydım*," dedi Deeba ve yumruklarını sıktı.

"Tutarsöz 'aftalar önce mortoyu çekmiş," dedi Nim. "Ve Duman tarafından... öldürülmüş?"

"Yani... o şemsiyokları dağıtan... onun hayaleti olabilir mi?" diye sordu Deeba. "Ama buradakilere de pek benzemiyordu..."

"'ayır," dedi Nim. "'ayalet olaydı, listede 'ayaletler Kasabası'na taşındığı yazardı. Tutarsöz, tamamen öte tarafa geçmiş. O şey 'er neyse, o şey 'er neye benziyorsa, o şey 'er ne yapmaya çalışıyorsa... Benjamin Tutarsöz ile ilgisi yok."

45

Tiksinç Yağmur

Onları bilgisayar başında gören hayaletin ağzı, *Hey!* diye oynadı. Elindeki hayalet kâğıtları etrafa saçarak, yumrukları sıkılı halde onlara doğru süzülmeye başladı.

"Çıktısını al!" dedi Deeba. Nim, tuşlara vurmaya başladı. "Çabuk!"

Şişko hayalet, çıkan kâğıda doğru ilerledi, ama Nim kâğıdı elinden kapıp Deeba'ya verdi. Hayalet, klavyeye vurdu ve ekran kardı. Deeba ve Nim kaçarlarken, sessizce, *Siz ne yaptığınızı sanıyorsunuz?* diye böğürdü.

Kâğıdı okumak çok güçtü. Yazı karakterleri, hayalet harflerin girdabıyla sarmalanmıştı. Eskiden resmî yazışmalarda kullanılan tüm karakterler, kâğıdın üzerinde titreşip duruyordu. Kâğıt kesinlikle geri dönüştürülmüştü. Eski halleri –karalanmış notlar ve gazete sayfaları– çevresinde dönüp duruyordu.

Fakat bütün bu hayalî müdahaleye karşın, Tutarsöz'ün adı ve "Tanatopya'ya göçüne" –yani ölümüne– dair tüm ayrıntılar seçilebiliyordu.

Binanın girişinde bir anlık duraklayarak, "Bu 'er şeyi kanıtlar," dedi Nim. Deeba, çıktıyı dikkatlice katlayıp çantasına koydu.

"Sana *söylemiştim*," dedi.

Nim, arkalarından hiddetli bir hayaletler güruhunun geldiğini görünce, "Tamam be, tamam," diyerek, Deeba'yı kapıya doğru itti.

Dışarı çıktıklarında, Öte-Güneş doğmuştu bile. Deeba, tuhaf ve tanıdık bu şekle bakakaldı.

Aceleyle, "Şems-i Şikeste'ye her şeyi anlatmalıyız," dedi. "Ve tabii Profesırlara da."

"O'a, o'a," dedi Nim. Hayaletler Kasabası sokaklarını arşınlarlarken, sinirleri bozulmuş halde arkasına baktı. "'Biz' mi? Bu senin kendi işin. Kusura bakma, ama ben aldığım parayı 'ak ettim. İyi şanslar sana, 'adi ben kaçtım."

"Bekle ama, nasıl?" Deeba durup gözlerini ona dikti. "Böyle *yapamazsın*. Şaka mı bu? Bütün o şeyleri yapan *Tutarsöz değil*. Anlamıyor musun? Yanlış giden bir şeyler var. Pons Gizli-Kapaklıkus'a gitmeliyim. Bana yardım eder misin?"

"Köprünün ayağı buraya yakın değil," dedi Nim. "Otobüse binebilirsin, ama..." Havayı kokluyormuş gibi yaptı. "Bugün Berduş Günü. Berduş Gününde ne kadar sıklıkla kalkar otobüsler, bilemem."

"Bir saniye," dedi Deeba. "Berduş Günü. Seninle ilk nerede tanıştığımızı hatırlıyor musun?"

"Tabii," dedi Nim. "Ka'valtı alışverişi yapıyordum." *Çalıyordum desene*, diye düşündü Deeba. "Pazarda, yolun yukarısında."

Deeba, "Orada bize yardım edecek bir arkadaşım var," dedi.

"*Biz* diye bi' şey yok," dedi Nim. "*Neler* olup bittiğini bilemiyorum, ama 'er neyse ka-rı-şa-mam."

"Ama... hiç mi umursamıyorsun?" dedi Deeba. "Londrakis'in geleceği söz konusu..." Lafını aniden yarıda kesti. Nim'i hiç böyle tedirgin görmemişti. Sorun, onun umursamaması değildi, umursuyordu – sorun, üzüntüye kapılmış olmasıydı. Ve Deeba, pazar yerinde, Nim'e nasıl davrandıklarını hatırladı.

Onun yardımına ihtiyacı vardı. Umudunu yitirmek üzereydi. Onu durduran tek şey, Nim'in her an gidecekmiş gibi durup gitmemesiydi. Hızla düşündü. Nim'in dış dünyada arkasını kollaması gerektiği çok açıktı.

Dikkatlice düşünerek, "Bak," dedi. Yanında getirdiği paranın geri kalanını çıkardı. "Bütün param bu. Bana yardım edersen,

hepsi senindir, son kuruşuna kadar. Bunu tek başıma yapamam." Az kalsın ağlayacaktı.

Nim, parayı şöyle bir süzdü. Duraksadı. Yavaşça elini uzattı.

Elini geri çekerek, "Dur bakalım," dedi Deeba. "Parayı, iş bitiminde alırsın. Beni köprüye götür – sonra, hepsi senindir. Ya da en azından pazara kadar götürürsen – ona zaman içinde karar veririz. Söz veriyorum. Lütfen."

"Ayaklarım geri geri gidiyor," diye mırıldandı Nim. "'*em de nasıl* geri geri gidiyor."

Hayaletler Kasabası'nın sınırına gelmişlerdi. Betonumsu bir duvarımsının arkasından, pazar, pazarcılar ve müşteriler hayal meyal görünüyordu. Herhalde, yıllar önce, burada bir duvar yükseliyordu; Deeba ile Nim de, bu duvarın hayaletinin arkasında birbirlerine sokulmuşlardı. Deeba, gözlerini kısarak, bulanık hayalî tuğlaların ve pazar yerinin ucunda yükselen ters dönmüş küvetin ve betonkararın ve süpermarket arabalarının arkasını görmeye çalıştı.

"Her şey yolunda gidecek," dedi.

"'ayır, *gitmeyecek*," diye ısrar etti Nim. "Benden nefret ediyorlar."

Tereddüt ederek, "Peki, beni buraya kadar getirdin, *içeri* gelmek zorunda değilsin," dedi Deeba.

Nim, "'er neyse," dedi belli belirsiz. "Biraz daha takılabilirim; mangırın geri kalanını da 'ak edelim."

Deeba, ona bakmadan, "Olur," dedi.

Nim'in elini tutup hayalet duvarın içinden geçti. Belli belirsiz bir direnç hissetti, ama bunu fark ettiğinde geçmişti bile.

"Ve söz veriyorum," diye ekledi Deeba. "Kimsenin senin hakkında kötü sözler söylemesine izin vermeyeceğim. Obaday de buna dâhil."

Pazara giden yolun yarısına gelmişlerken, Nim durdu.

"Bekle," dedi. Sesinde korkunç bir panik vardı. Havayı işaret etti.

Işık, göğü terk ediyordu. Fışkırmış mürekkep gibi Öte-Güneşin soluk dairesinin etrafını hızla saran şey, kara bir buluttu. Sokaklardan fırlayıp damlardan yayılıp kendisini havada şiddetle sürükleyerek, pazar yerine yaklaşıyordu.

İnsanlar da, onu görmüşlerdi. Kimileri yere sağlamca basıp yukarı bakıyorlardı; korkmuşlardı, ama cesur olmaya çalışıyorlardı. Çoğu kaçıyordu. Çevredeki evlere doğru dağılıyorlardı.

"Çabuk, çabuk, çabuk," dedi Nim. "Saklanmak zorundayız. Duman geliyor."

* * *

Kaçarlarken, Nim, "Şemsiyokunu açsana," dedi.

Nefes nefese, "Bu, şemsiyok değil," dedi Deeba, "bir şemsiye..."

"Bizi korumaz mı? 'ayır mı? *O zaman ne işe yarıyor bu alet*?"

Nim, hızla çevresine bakıp sokaktaki kanalizasyon kapağına doğru yöneldi.

"Bana yardım et!" diye bağırdı ve o ve Deeba, kapağı kaldırmaya çalıştılar.

Nim'in elleri hızla çalışıyordu. Gösterdiği çabadan ötürü gerilmişti ve Deeba, bir anlığına, parmaklarıyla yaptığı şeyi takip edemedi.

"Kilide ulaşmalıyım," diye mırıldandı ve sonra: "İşte böyle!" Çıt diye bir ses çıktı ve kapağı yukarı çektiler. "İçeri gir, 'emen."

Küf kokulu deliğe inen merdivende, Deeba'yı izledi. Kapağı üzerlerine çekti ve araya bir taş sıkıştırdı. Böylece, açıklıktan dışarıyı görebileceklerdi.

Göz seviyelerinde, kaçışan ayakkabılı ayaklar, tekerlekler ve tuhaf başka organlar vardı. Hava kararıyordu.

Bir çatırtı koptu. Metal kapak, bir zil gibi çalmaya başladı. Üzerinde, saçmalar sıçrıyordu.

Deeba, az ötede, şemsiyokunu almış bir kadının, saldırı başlamasına rağmen, korkusuzca dikildiğini gördü. Şemsiyok, kadının elini başının üzerine çekiştirerek sıçrıyor, dönüyor, Duman'ın saldırılarını engelliyor, füzelerini geri gönderiyordu.

Deeba'nın yüzünün birkaç santim ötesinde, karbon topakları kaldırıma çarpıyordu. Hava, kaldırımı çatlatacak kadar hızlı düşen metal parçalarıyla doluydu.

Nim, "Te'likeli bir işe girdik, kızım," dedi ve kapağı indirdi.

Karanlıkta, birbirlerine sarıldılar. Dışarıdan gelen ses, kulakları sağır ediyordu. Deeba, Duman'ın saldırısının çıkardığı patırtının ardından gelen bağırışları ve acı çığlıkları duyabiliyordu. Ama gök gürültüsüne ya da korkunç hırlamaya benzer bir ses, her şeyi bastırıyordu.

"Neler yapabileceğini gösteriyor," diye fısıldadı Nim. "Kaç gündür saldırıp duruyor. 'em, müptelalarına ya da zompislerine de yangın çıkartmaları için emirler yağdırıyor. Bize savaş ilan ediyor."

Dört bir yanı kuşatan kakofoni, sonunda yavaşlamaya başladı ve durdu. Artık yalnızca yaralıların inlemeleri duyuluyordu. Nim, kapağı yavaşça kaldırdı ve dışarı sıçradı.

Pazar yeri, yaralılarla doluydu. Duman'ın füzelerinin açtığı yaralardan akan kana bulanmış kimileri, hareketsizce yatıyordu. Parçalanmış tezgâhlardan dumanlar yükseliyordu.

Pazar yerinde, kaldırımların üstü ve tentelerin arası, saldırıdan arta kalan çer çöple doluydu. Parmak büyüklüğünden yumruk büyüklüğüne kadar metal ve mineral külçeleri, için için yanarak yerleri kaplıyordu. Deeba, onların buharlaşmasını izledi. Suda eriyen ilaçlar gibi fışırdıyor, ötelere süzülen buhara karışıyordu.

Hava berraktı. Duman, gitmişti. İnsanlar, alelacele kaçıştıkları sığınaklardan ve bodrumlardan ve barikatlar kurdukları boşumsu binalardan dışarı çıktılar. Lime lime olmuş tentelere bakakaldılar.

Aralarında, şemsiyokları olan şanslı bir azınlık da vardı.

Bir kadın, "Bu, işe yarayacak,"dedi. Telleri çirkin bir pençe biçimini almış, üzerinde; savurduğu saldırıdan miras dumanlar tüten kırık şemsiyokunu döndürdü. "Gördünüz mü?"

Yanındaki arkadaşı, birbirine bağlanmış kurdelelerden oluşan bir kıyafet giymişti. Deeba, onun, saygıyla, "Haklısın," dediğini duydu. O da kendi şemsiyokunu çeviriyordu. Onunkinin sapı yamulmuştu. "Hiçbir şey bize zarar veremez. Parmağımı bile kıpırdatmadım – ya sen? Bunu yapan Şems-i Şikeste'ydi. Hepsi de ona itaat ediyor."

Nim, korkunç mineral yağmurunun kurbanlarından birine bakmak için eğildi. Bu, sarmaşık dallarıyla dokunmuş pofuduk giysiler giymiş bir kadındı. Nim, Deeba'ya bakıp kafasını iki yana salladı.

Yaralıların bazıları taşındı, kimileri tuhaf görünümlü çeşitli doktorlarca tedavi edildi. Yardım edilemeyecek halde olan birkaç yaralı daha vardı.

Saldırıdan sonraki pazar yeri, coşku ve yıkımın ilginç bir karışımı gibiydi. Deeba ve Nim, galiplerin, yaralıların ve oraya buraya dağılmış ölülerin arasından geçtiler.

46

Eski Dostlar

"Obaday!"

İğne-kafalı moda tasarımcısının gözlerinde şaşkınlık dolu bir mutluluk belirdi.

"Deeba!"

Obaday, şiirlerle bezeli şık bir takım elbise giymişti. Kömür ve demir parçalarını, tezgâhının önündeki büyük bir yığına doğru süpürüyordu. Ama ne kadar toparlamaya çalışırsa çalışsın, yığın o süpürdüğü anda köpürüyor, içinden çıkan küçük duman iplikleri ötelere savuşuyordu. Deeba'yı yukarı çekip kucakladı. Deeba da bir kahkaha atıp ona sarıldı. "Deeba, şekerim, burada ne *yapıyorsun*?" Ellerini Deeba'nın omuzlarına koyup gözlerinin içine baktı.

Obaday'in tezgâhının arkasından, heyecan dolu bir soluma duyuldu.

"Yoksa bu...?" dedi Deeba ve perdenin arkasından atlaya zıplaya gelen Kesmik'i gördü. Küçük süt kutusu, karton bedenini yuvarlayarak onlara doğru geldi ve Deeba'nın kollarına sıçradı.

"Kesmik!" dedi Deeba. Onu gıdıkladı ve kutu da oynaşmaya başladı. "Bunun sende ne işi var, Obaday?"

Obaday, mahcup görünüyordu.

"Şey," dedi. "Sen gidince, bu küçük aptal şey acınacak hale geldi. Hasretinden ölüyordu. Rahle, onu Arka Duvar Labirenti'ne geri

bırakacaktı, ama ben düşündüm ki belki de... seni ve Şuvazi'yi tanıyan biriyle yaşasa...-böyle işte."

"Ha, anladım," dedi Deeba. "Kesmik'e, *onun* iyiliği için bakıyorsun. *Senin* umurunda değil yani."

"Tamam, tamam," dedi Obaday. "Her neyse. Nasıl oldu da buraya *geçebildin*? Neden geri geldin, şekerim? Dönmek için pek iyi bir zaman değil..."

Ağzından çıkan kelimeler, yavaş yavaş söndü. Nim'i görmüştü.

Nim, gergince bekliyordu, her an kaçmaya hazırdı. Onu tanımıyor olsaydınız, yarı-hayalet olduğunu düşünmezdiniz – ama şu anda bambaşka bir yerde olmak istediğini kesinlikle anlardınız. Kuşku içinde, Obaday'e bakıyordu.

"Obaday," dedi Deeba. "Söyleyeceklerini bir kez daha düşün."

"Ama Deeba," diye tısladı adam. "Onun ne olduğundan haberin bile yok. O bir –"

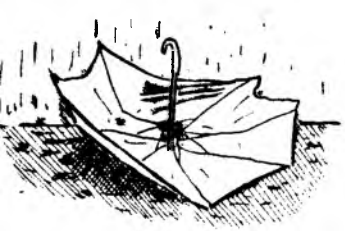
"Onun kim olduğunu gayet iyi biliyorum. Onun adı Nim ve o bir yarı-hayalet. Kendisi tam bir baş belası, ama beni buraya getiren ve bana yardım eden de o."

"Ama o bedenlerimizi çalmaya –"

"Sus, Obaday. Hayır, öyle bir şey yapmayacak. Doğruyu söylüyorum." Deeba sert konuşuyordu. "Bana yardım etti. Ve sana göstermemiz gereken gerçekten çok önemli bir şey var. Nim, benimle beraber ve bunun hakkında tek bir kelime daha duymak istemiyorum."

Obaday, dudaklarını sıktı.

"Sen öyle diyorsan, Deeba," dedi. "En nihayetinde, sen Şuvazi'nin arkadaşısın. Sen öyle diyorsan. Gel ve bir bardak çayımı iç. Ve..." Uzun bir duraksama oldu. "Ve arkadaşın da gelsin tabii."

Artık içlerinden Öte-Güneşin ışıldadığı yüzlerce küçük delikle bezeli, gösterişli kumaşlarla kaplamış arka odada oturuyorlardı. Duman'ın füzelerinin kötü kokusu, havayı kaplamıştı.

"Gelip bizi ziyaret etmek için çok kötü bir zaman seçmişsin," dedi Obaday. "Ne olduğunu gördün mü?" Deeba, başını *evet* anlamında salladı. "Tamam, o zaman. Savaşın artık... karmaşık bir aşamaya geldiğini görmüşsün."

Deeba, "Ben de zaten bunun için gelmiştim," diyecekti ki Obaday konuşmasını sürdürdü.

"Tek diyebileceğim, iyi ki şemsiyoklar var!" Kemerindeki şemsiyoku yokladı. Telleri arasındaki bir parçanın kumaşı yırtılmıştı. "Bu küçük sökük bile – ki onu bir şemsi*yok* yapan da budur – beni korumasına engel olamıyor. Tutarsöz'ün formülü olmasaydı – tabii, bir de Şems-i Şikeste'nin emirleri – hiçbirimiz Duman'la yüzleşemezdik. Ne yazık ki birçoğumuz hâlâ yapamıyor bunu – gerçi hâlâ yeterli sayıda şemsiyok yok. Ama sana, yine de, Duman'ı zangırdattıklarını söyleyebilirim."

Deeba, "Duman'ın daha sık saldırıyor olmasının bir nedeni olduğunu düşünüyorum," dedi.

"Evet, geçen gün Tutarsözcüğüm de bundan bahsediyordu. Duvar gazetesinde okudum. Duman'ın endişelenmeye başladığını söylemiş. Çünkü yeni bir strateji geliştirdiğimizi anlayabiliyormuş."

"Evet," dedi Deeba. "Ama işin aslı. Tutarsöz hakkında..."

"Yani işin özü," diye devam etti Obaday, "daha da saldırgan olması, gerçekte *iyiye* işaret. Geldiğimiz noktadan memnun olmamız anlamına geliyor. Tutarsöz böyle dedi."

"Obaday, beni dinleyecek misin?" Deeba, aniden bağırmıştı. "Sana bir şey anlatmaya çalışıyorum. Savaşın daha kötüye gitmesinin nedeni, Duman'ın endişelenmesi değil, Tutarsöz'ün *sizin tarafınızda olmaması.*"

Ona, Hayaletler Kasabası damgalı resmî kâğıdı gösterdi.

"Bu nedir...?" dedi Obaday.

"Bak. Tutarsöz ölmüş. Duman, onu öldürmüş. Emirler veren ve iksirler hazırlayan her kimse, o *Tutarsöz değil.*"

Fing, pek de emin olamayarak, "Bu... bu hiçbir şeyi kanıtlamaz," dedi. "Bu belge sahte olabilir."

"Obaday," dedi Deeba. "Aptal olma. Şuna bir bak." Deeba konuşurken, kâğıdın hayaletleri alazlanıyordu – hatta yapılmış olduğu ağacın bir yaprağı bile, kenarlarda bir an görünüverdi: ormanın hayaleti. "Neden burada olduğumu sanıyorsun? Bir şekilde, yanlış giden bir şeyler olduğunun farkına vardım. Şimdi de elimde kanıt var ve bunu köprüdeki insanlara göstermem gerek."

"Peki..." Obaday, Nim'e bir göz attı. "Eminim, buradaki arkadaşın, kasıtlı olarak kötülük yapacak biri değildir, ama hayaletlere güven olmaz. Hatta kimileri, onların Duman'ın tarafını tuttuğunu söylüyorlar."

Nim, ayağa fırladı. "Biliyordum," dedi. "Sana *söylemiştim*, Deeba."

"Senin için söylemiyorum ve bunu iddia eden de ben değilim," dedi Obaday.

"Deeba senin iyi biri olduğunu söylüyorsa, sen... büyük olasılıkla... iyi birisindir. Ama belki, bilmiyorum, arşivde çalışan bazı kişiler, Tutarsöz'ün ayağını kaydırmak ya da benzer bir şey istiyorlardır."

"Bunu veri tabanında gördüm," dedi Deeba. "Bilgisayarda."

"Peki..." Obaday, kâğıdı incelemeye başladı. "Bir açıklaması olduğuna eminim. Belki bu *başka* bir Tutarsöz'dür. Nasıl doğru olabilir ki? Hiç mantıklı değil. Tutarsöz, bize *yardım ediyor.* Ayan beyan bizim tarafımızda."

Deeba cevap veremeden, biri bağırdı. Duman'ın paçavraya döndürdüğü kıyafetler içindeki yardımcılarından biri, "Obaday Fing!" diye seslendi. "Acele edin. Bir şey bu tarafa geliyor."

Ayaklarının üzerinde sıçrayıp şemsiyokunu kırbaç gibi çarparak, "Ne?" dedi Obaday. "Duman geri mi döndü?"

"Hayır. Bu bir otobüs."

47

Başka Bir Öte-Gezgin

Otobüs, balonun altından çıkan dizginini döndürerek, çatıların üzerinde, alçaktan uçuyordu.

Pazarcılar, saldırı sonrası inşa faaliyetlerine ara verip aval aval baktılar. Tarifeye göre, bugün hiçbir otobüsün pazarda durmaması gerekiyordu.

Londrakis'te balona bağlanmış birden fazla otobüs vardı, ama önündeki simge hataya yer bırakmıyordu. Bu otobüs, Kargacık Burgacık'tı. Deeba, üstündeki platformdan sarkmış, minicik görünen Kondüktör Jones'un el salladığını gördü. O da, heyecanla el salladı.

Otobüs birkaç metre tepelerinde durduğunda, Jones'un "Aborda, hey!" diye bağırdığını duydular. İpe bağlı bir sepet aşağı indi. "Deeba, kızım, geri dönmüş olduğuna inanamıyorum! Gerçekten de geri dönmüşsün! Bunun doğru olduğuna inanmamıştım... Yukarı gel! Burada, seninle konuşmak isteyen biri var."

Etraflarında, küçük bir kalabalık toplanmıştı.

"Selam Jones!" diye bağırdı Deeba. "Kimmiş o?"

Jones'un yanında platformun üzerinde dikilen başka bir adam göründü. Elinde bir evrak çantası taşıyan, zayıf ve huzursuz bir adamdı bu.

"Ah, Bayan Resham?" dedi gergince. Deeba, onu zar zor duyuyordu. "Ben Bakan Rawley'nin ofisinden geliyorum. Mektubunuz, Bakan Hanım'ın epey ilgisini çekti."

"*Ne?*" dedi Deeba. "Eline ulaştı mı? Ama siz... siz buraya nasıl gelebildiniz? Ve *mektubun benden olduğunu nasıl anlayabildiniz?*"

Nim, "Kim lan bu?" diye fısıldadı.

"Pekâlâ." Adam kısaca gülümsedi. "Bizim de, ah, kendi yöntemlerimiz vardır. Bir mektubun yolculuğunu geriye doğru takip etmek, kamera görüntülerini denetlemek, bu tarz işler. Mektubu sizin göndermiş olmanız gerektiğini tespit ettik. Sizinle evinizden irtibat kurmaya çalıştık, Bayan Resham, ama daha sonra buraya geçmiş olabileceğinizi fark ettik. Sizinle, bir an evvel, hımm, konuşmayı çok istiyoruz, lütfen."

Deeba, Obaday'e, "Sana ne söylemiştim?" dedi. Obaday, ağzı bir karış açılmış, sersem sepelek otobüse bakıyordu. "Ters giden bir şeyler olmasaydı, bu adamı ta Londra'dan buraya gönderirler miydi dersin?"

"Ben... ama..." Obaday'in tek yapabildiği, kekelemekti. "Bir yanlışlık olmalı..."

"Ha-yır," dedi Deeba. "Bence oyun yeni başlıyor. Kendine dikkat et. Bence işler senin sandığın gibi değil. Çek beni Jones!" diye bağırdı yukarı. "Ben geliyorum. Sen de gelmek ister misin?" diye sordu Nim'e. "Gelmek zorunda değilsin."

Nim, umursamaz bir sesle, "Seni köprüye kadar götüreceğimi söyledim," dedi. "Götürsem, incilerim dökülmez ya."

"Yanımda bir arkadaş da getiriyorum." Nim, tek kaşını kaldırdı. Kesmik de elinden inmeyi reddetti. "İki arkadaş," dedi Deeba.

Sepet dönüyordu, ama Deeba içinde var olan bütün yükseklik korkusunu yitirmişti. Aşağı sarkıp yüzündeki donmuş şaşkınlıkla dikilen Obaday Fing'e veda etti. Kesmik de ellerinde zıplayıp aşağı baktı.

Nim, sepetin kenarlarına yapışmıştı. Gözlerini sıkıca kapamıştı.

"Sen yarı-*hayaletsin*," dedi Deeba. "Nasıl korkarsın?"

"Ailemin yarısı 'uzura ermemiş ölülerden oluşuyor diye," diye tısladı Nim, "bu naneyi sevmem mi gerekiyor?"

Kondüktör onları otobüse çekene kadar, gözlerini açmadı.

Deeba, "Merhaba Jones," diyerek, adama sarıldı. "Nim'e hakaret etmeye başlamayacaksın, değil mi?"

"Arkadaşının içine hayalet girmiş." Jones, Nim'i sağduyulu bir edayla süzdü. "Bu, beni ilgilendirmez. O artık benim yolcumdur; bu da benim korumam altında olduğu anlamına geliyor. Yine de bu, genç adam, bir daha dışarı tırmanmayacağın, içeri atlamayacağın ve ardında yığınlar hâlinde kirli kıyafetler bırakmayacağın anlamına da geliyor. Anlaştık mı?"

Nim, ona bakmadı, ama soluk yüzü bir parça olsun kararmadı.

"Ne demek istediğini anlayamadım, Kondüktör," diye mırıldandı.

"Nasıl oldu da buraya geldiniz?" diye sordu Deeba. "Güzergâhtan çıkmayı sevmezsin, bilirim."

"İstisnalar kaideyi bozmaz. Bay Murgatroyd buraya gelip durumu açıkladığında, bir an bile tereddüt etmedik. Seni bulmak için yardıma ihtiyacı varmış, eski şehirde senden bir mektup aldıklarını söylemiş ve senin izini bulmak için ona yardımcı olacak birileri olup olmadığını sormuş. E, Profesırlar da, böyle bir fırsatı asla geri tepmeyeceğimi tahmin etmişler, teper miyim hiç? Senin yerinde olsaydım, ben de buraya, arkadaşlarımın yanına dönerdim. Yine de, burada olduğuna pek de inanmamıştım."

Deeba, "Geri gelmek *zorundaydım*," dedi.

"Bayan Resham." Tedirgin adam, bir adım öne çıkıp sözünü kesti. Yüzü yemyeşil olmuştu. Platformun kenarına yaklaşmamaya çalışıyordu. "Ben Çevre Bakanlığı'ndan Murgatroyd. Ben, Rawley'nin yardımcısıyım." Uzanıp Deeba'nın elini sıktı. Nim'e bakmadı bile.

"Ne yapıyorsunuz?" diye sordu Deeba. "Rawley için, ne iş yapıyorsunuz?"

"Yalpalama..." dedi ve kekelemeye başladı. "B-bu, şey, beben... *yalpalıyorum*. Bakan Rawley'nin parlak buluşu. Bu, şey, bir nevi deneysel öte-sınırları geçme tekniği. Ben buraya 'yalpaladım.' Bu tekniği mükemmelleştirmeye çalışıyorum."

Deeba, "Beni bulduğunuza inanamıyorum," dedi. Murgatroyd, tevazuyla başını eğdi.

"Bazı yöntemlerimiz vardır," dedi.

Jones, "Deeba, bütün bunlar neyle ilgili?" diye sordu. Duman dönerse diye, gökyüzünü gözetliyordu. Otobüs havalandı ve şehrin üzerinde yola koyuldu. Deeba, pazar tentelerinin ve Hayaletler Kasabası'nın heyula damlarının köpük gibi dalgalandığını görüyordu.

Deeba, "Sana anlatacağım," dedi ve kâğıdı çıkardı. "Bir şey buldum..."

"Bir saniye," dedi Murgatroyd çabucak. "Nasıl bir kanıtınız var bilemiyorum, ama bunu şu anda kamusal alana taşıyamayız."

"Ama Jones herhangi biri değil ki."

"Israrcı olmak durumundayım."

"Önemli değil, Deeba," dedi Jones. "Ben, yalnızca, seni gitmek istediğin yere götürmek istiyorum. Neler olup bittiğini bilemiyorum ve şimdilik, bilmeme de gerek yok. Zamanı geldiğinde, öğrenirim."

Murgatroyd'a, sessizce, "Ama neden?" dedi Deeba. "Yanıldığımı mı düşünüyorsunuz?"

Adam da sessizce, "Bilakis, Bayan Resham," dedi. "Bilakis, Bakan Rawley, sizin doğru düşündüğünüze emin.

"Ama burada işler epey ilerledi. Nasıl bir önlem almamız gerektiğini bir an evvel bulmamız gerekiyor. Bir strateji geliştirmeliyiz. Bu yüzden, bunu yapabilmek için, hakkında endişelerinizi dillendirdiğiniz insanı... herkesten daha iyi tanıyan... biriyle buluşacağız. Olan biten hakkında en sağlıklı bilgiye ulaşabilecek, kanıtınızı inceleyebilecek ve bu konuda ne yapmamız gerektiğine karar verebilecek biriyle. Öfkesi, sizin yanlış yönlendirilmiş olmanızdan doğan öfkenizi katbekat aşacak biriyle."

Deeba, "Harc-ı Derz'le mi?" diye sordu.

"Ondan da iyisiyle."

Rosa, otobüsü, öte-şehrin gölgeli adacıklarının üzerinden uçurdu.

"Ya... ben sana ailenin panik yapması konusunda endişelenmemeni söylemiştim, değil mi?" dedi Jones.

Deeba, döndüğünde aldığı tepkileri hatırlayarak, "Evet," dedi düşünceli bir edayla. "Yine de, burada çok fazla takılmayacağım. Proflar, beni yine geri gönderebilirler."

"Bu kadar yolu, yalnızca bu bilgiyi ulaştırmak için mi teptin?" Başını salladı. "Önünde şapka çıkarıyorum, kızım. Sınırı nasıl geçtiğini bana anlatman gerekecek. Ve muhtemelen acele etmekle akla yatkın bir iş yapıyorsun. Lakaytlık etkisinin de kendisine göre bir bedeli vardır. Benim gibi geri dönmeye hiç niyeti olmayan biri için fark etmez de, sen..." Sesi, yavaşça kısıldı.

Jones, karalanmış bir harita gibi dumanla lekelenmiş araziyi gösterdi. "Şu duman bataklığına baksana," dedi. Deeba'ya teleskopunu verdi. Deeba, Duman'ın sokakları doldurduğu mahallelere bakarken, dumanlı yüzeyin altında, kötücül balıklar gibi hareket eden soluk şekiller gördü. Jones, "Orada, her çeşit yaratık, mutasyona uğrayıp canlanıyor," dedi.

"Nereye gidiyoruz?" diye sordu Nim.

"Evet, nereye gidiyoruz?" diye tekrar etti Deeba. "İşte, Pons Gizli Kapaklıkus orada." İşaret etti. Uçları birçok başka yere çıkarken, köprünün nasıl olup da orada durduğunu merak etti.

Murgatroyd, cevap vermeden önce, duraksadı.

"Biz... belirli bir yere gitmiyoruz," dedi. "Çeşitli alanlar arasında kalmış küçük bir yarığa. Gizli bir yere. Dikkatsiz konuşmalar, birçok yaşama mal olabilir. Duman'ın geri dönmesini bekleyerek, bunu riske atamayız. Ve sizin tam olarak ne bildiğinizi öğrenmeden... tartışma konunuza geri dönme riskini de alamayız."

"Yaklaştık," dedi Jones. "Görüş alanından çıkma vakti." Çanı çaldı ve otobüs alçalmaya başladı.

Otobüs, tekerleri yere değip toprakta ilerlemeye başlayıncaya kadar, içindeki havayı salıp balonu bir parça söndürerek, bina-

lar arasında mekik dokudu. Öte-şehrin ıssız bir bölgesindeydiler. Sokaklarda kimsecikler yoktu, pencerelerde hiç ışık yanmıyordu.

"'erkes nerede?" diye sordu Nim. "Burası boşumsu mu? Bir mola yeri mi?"

"Hayır, buralar boş," dedi Jones. "Duman, yalnızca birkaç sokak ötesini işgal etti. Buralar artık güvenli değil."

Deeba, etekleri tutuşarak, "O zaman neden buraya geldik?" dedi.

Jones, "Çünkü insanlar artık buralara pek uğramıyorlar – tam da bu yüzden, buradayız," diye açıkladı.

"Fark edilmemeliyiz," dedi Murgatroyd. "Hızlı hareket ettiğimiz sürece, burası mükemmel bir yer."

Nim, Deeba'ya, "Kimse, buraya gelmeye cesaret edemez," dedi. Geçtikleri bir sokağın aşağısını işaret etti. Sokağın bitiminde, Duman'dan bir duvar yükseliyordu. Titreşen buhar tellerinin derinliklerinde, yırtıcı gölgeler kımıldanıyordu.

48

Birtakım Baklaları Ağızdan Çıkarmak

Otobüs, antika kırık teyplerden ve hoparlörlerden yapılmış bir kilisenin yanında, yavaşlayarak durdu.

Rosa'ya ve Kondüktör Jones'a, "Biraz bekler misiniz?" dedi Murgatroyd. "Benim ve... irtibat kuracağımız kişinin, Profesırlarla konuşabilmek için, köprüye gidecek bir araca ihtiyacımız olabilir. Tabii, Bayan Resham'ın da."

Deeba, tam, "Aslında onların da gelmeleri gerektiğini düşünüyorum," diyecekti ki Murgatroyd, onu duymazdan geldi. Kendisini, kalık kilisenin yanındaki sokakta takip eden Deeba ve Nim'i, el işaretiyle çağırdı.

Deeba, kafasında bin bir tilki, dönüp Jones'a baktı.

Sevecen bir sesle, "Siz gidin," dedi kondüktör. "Az sonra, görüşürüz."

Murgatroyd, Deeba ve Nim'i, yıllanmış gibi görünen bir çöp torbası ve çer çöp yığınının yanından geçirip beton bir çıkmaz sokağa soktu. Öte-Güneş, dar sokağın üzerine keskin gölge çizgileri düşürüyor, en dip uçlarını karanlıkta bırakıyordu.

Birkaç saniyelik bir sessizlik oldu. Deeba, bu sessizlikte, belli belirsiz ama bitmek bilmez bir fısıltı duydu.

Nim'e dönüp *Bu da neydi?* diye dudaklarını oynattı.

Nim, "Şu kıytırık Duman'ın sesi," diye mırıldandı. Onun, birkaç sokak ötede, sarmalanıp açılmasının sesini duyuyorlardı.

Gölgeler içinden, bir ses yükseldi.

"Buradayım."

Deeba ve Nim, sıçradılar. Deeba, çantasını düşürdü.

"Bay Murgatroyd," dedi sesin görünmeyen sahibi. "Mesajınızı aldım. Bana yalnız gelmemi söylemişsiniz: İşte buradayım. Benden hiç kimseye burada olacağımızı söylemememi istemişsiniz. Özellikle de, *ortağıma* söylemememi istemişsiniz. Ben düzenbazlıktan hoşlanmam, Bay Murgatroyd, ama size bana şüphenin yararlarını kanıtlamanız için bir şans veriyorum. Şimdi, bana bu şansı hak ettiğinizi kanıtlayın."

Ağır adımlarla gün yüzüne çıkan kişi, Bay Şems-i Şikeste'ydi.

"Deeba Resham." Deeba ve Nim'i, başıyla selamladı. "Genç adam."

"Şemsiyetkin," diye mırıldandı Nim. "Vay canına."

Şems-i Şikeste yağmurluğunu uçurarak azametle yaklaşırken, Kesmik Deeba'nın ayaklarının ardına sıvıştı ve korkudan sindi. Şemsiyetkin'in azametine, arkasından gelen kumaş dalgalanması ve metal *çıtırdaması* eşlik ediyordu; kırık şemsiyelerden oluşan maiyeti, gölgeler içinde kıpırdanıyordu.

Şems-i Şikeste, kollarını kavuşturdu. "Seni yeniden gördüğüme çok memnun oldum. Her şey yolunda mı? Arkadaşına, Şuvazi'ye yaptığımız şey... işe yaramadı mı?"

"Hayır, hayır, o gayet iyi," dedi Deeba. "Yaptığınız şey, mükemmel sonuç verdi. Çok teşekkürler. Burada olmamın nedeni bu değil."

Şems-i Şikeste, kaşlarından birini kaldırdı.

"İyi olduğuna çok sevindim," dedi. "Ama şu anda şaşkın haldeyim. Ve sen de takdir edersin ki – bir parça *meşgulüm*. Kendimizi içinde bulduğumuz savaş, bizi çok zorladı. O yüzden, bu konuşmayı kısa tutarsam, beni bağışla."

"Gördünüz mü, Deeba?" dedi Murgatroyd. "Neden burada olduğumuzu şimdi anlıyorsunuzdur. Bu... sahtekâr tarafından...

herkesten çok kullanılan kişi, Şemsiyetkin'dir. Bunun nedenini hâlâ bilemiyoruz. Ama onun neler olup bittiğini bilmeye hakkı var. Ayrıca, bu sorunla, hepimizden daha etkili biçimde ilgilenebilir."

"Bay Şems-i Şikeste," dedi Deeba. Çantasından Hayaletler Kasabası'ndan aldığı belgeyi çıkardı ve ona uzattı. "Bunu görmeniz gerekiyor."

Çırpınan hayalî harflerin ötesini görmek için gözlerini kısarak, birkaç saniye belgeye bakarak oyalandı. Deeba, ne yazdığını çözdüğü anda, şapkasının siperliği altındaki yüzünün kasıldığını gördü.

"Üzgünüm," dedi Deeba. "Onun ne yaptığını ve neden böyle yaptığını bilmiyorum. Onun kim olduğunu da bilmiyorum. Ama Tutarsöz olduğunu söyleyen adam, aslında o değil. O olamaz, anlıyorsunuz ya? Artı, şemsiyoklarınızı batırdığı şeyin ne olduğunu da bilmiyorum. Sanıyorum... belki de yavaş tesir gösteren zehre benzer bir şeydir ve şemsiyoklarınız bir süre sonra hastalanır falan? Demek istediğim, şu anda işe yarıyor olabilir, ama birkaç hafta içinde neye yol açacağını bilemezsiniz."

Şems-i Şikeste, hiçbir şey söylemedi. Deeba, endişelenmeye başlıyordu.

Deeba, çabuk ve zar zor anlaşılır bir sesle, "Demek istediğim, yapmak istediği her neyse, kötü bir şey olmayabilir de," diye geveledi. "Ama... muhtemelen muhteşem bir şey değildir, çünkü yoksa neden yalan söylesin, değil mi? Neden herkese Tutarsöz olduğunu söylediğini anlayamıyorum, aslında... o... değilken..."

Sesi, yavaşça alçalarak yok oldu. Şems-i Şikeste'den, hâlâ hiçbir ses çıkmıyordu. Belgeyi okuyor ve tekrar okuyordu.

"Yani..." dedi Nim. O ve Deeba, birbirlerine baktılar.

"Yani," dedi Deeba. "Ne yapmalıyız? Çünkü anlayacağınız, buraya yeni geldim, ama bana işler pek yolundaymış gibi gelmedi. Ve sizin bir fikriniz varsa..."

Şems-i Şikeste, en sonunda, "Neden geldin?" dedi. "Bu yolculuğu *neden* yaptın?"

Upuzun bir sessizlik oldu.

"Endişelenmiştim," dedi Deeba. Sesi, kısılıyor ve daha da kısılıyordu. "Bir şeylerin yanlış gittiğini keşfettim ve ben öylece oturup... ben sadece... Londrakis'in iyi olduğundan emin olmak istedim."

"Sen doğru olanı yaptın," dedi Şems-i Şikeste sonunda. "Aptal yerine konmaktan hiç hoşlanmam."

"Bu buluşmayı niçin ayarladığımı anlamışsınızdır," dedi Murgatroyd. "Neden bakanın bu işin kökenine inmek istediğini."

Şemsiyetkin, bir anda Deeba'ya doğru eğilip onu korkudan sıçratarak, "Her şeyi bilmem gerekiyor," dedi. "Ne bildiğini ve bunları nasıl çözdüğünü öğrenmem gerekiyor; bir de bunu nereden bulduğunu." Elindeki çıktıyı, ufak ruh kâğıdı izleri yaratarak, salladı.

"Akıntıyı tersine çevireceksek, tam olarak nerede durduğumuzu bilmem gerekiyor. Çok fazla vaktimiz olmayabilir."

Deeba, ona her şeyi anlattı. Nasıl meraklandığını ve Meteor savaşçıları hakkında araştırma yaptığını ve METEOR'u bulduğunu ve onlarla konuştuğunu. Kuşkularının, Tutarsöz'ün ölüm haberiyle birlikte nasıl büyüdüğünü. Kendisini nasıl da bu işin dışına çekmeye çalıştığını, ama başaramadığını ve sonunda Sınırı geçip son olarak da Hayaletler Kasabası'nda kanıta ulaştığını.

Şems-i Şikeste ve Mugatroyd, onu hırsla dinliyorlardı.

"Ama öte-sınırı nasıl geçtin?" Murgatroyd, sözünü kesti. "Londra'da bunun nasıl yapılacağını bilen yalnızca bir avuç insan vardır."

"Bir yerlerde okudum," dedi Deeba. "Şanslı bir tahminde bulundum, diyebilirim."

"Ama *nasıl*?"

"Kütüphaneden geçen bir yol buldum." Daha fazla açıklama yapmadı.

Deeba anlatmayı bitirdiğinde, Şems-i Şikeste ve Murgatroyd, bir süre sessizce dikildiler.

Murgatroyd, "Hepsi bu kadar mı?" diye sordu.

"Evet."

"Hâlâ çok geç değil," dedi Şems-i Şikeste. "Ama bu adam her kimse, yakında onun peşinde olduğumuzu anlayacaktır."

Murgatroyd, "Yarattığı sıvı, işe yarıyor gibi görünüyor," dedi.

"Ah, yarıyor. Yapması gerekeni yapıyor. Ama kızın dediği gibi, belki de aynı anda bir şey daha yapıyor. Belli ki adamın başka bir planı var. Nasıl ilerlememiz gerektiğine karar vermeliyiz. Deeba, Nim..." Şems-i Şikeste, önlerinde diz çöktü. "Bunu başka kim biliyor?"

Birbirlerine baktılar.

"Hiç kimse," dedi Deeba. "Sadece biz ikimiz. Ha, bir de Obaday Fing'e bir şeyler söyledim. Ama..." Ağzından bir *peh* sesi çıktı. "Bana inandığını sanmıyorum."

"Sadece bu kadar mı?" diye sordu Şems-i Şikeste. "Bilen başka kimse yok mu?"

Deeba, başını salladı. Şemsiyetkin, yavaşça gülümsedi.

"*Güzel*," dedi.

Birdenbire fırladı ve kollarını geriye atıp bir yarasa kanadı gölgesi gibi açtı. Bir saniyeliğine, kolları ve bacakları bükülmüş tellere, gergin pardösüsü tenteye benzedi; sanki kendisi kırık bir şemsiyeydi. Ve sonra Deeba'nın üzerine çullanıp onu öyle hızla yakaladı ki Deeba'nın nefesi kesildi. Onu öyle sıkı kavradı ki ne çığlık atabiliyor ne konuşabiliyor ne de nefes alabiliyordu. Bir anda her yer karardı.

KISIM V

Sorgulama

49

Paketlenmiş Kahramanlar

Deeba, seslere uyandı.

"... gerekli miydi? Çok fazla olmadı mı?"

"Yok, gayet iyiydi. 'Kaybedecek vaktimiz yok!' Bunu sevdim." Kahkahalar yükseldi.

Bunlar, Şems-i Şikeste ve Murgatroyd'du. Deeba gözlerini dikkatle araladı, ama hiçbir şey göremedi. Bir anlığına, gece olduğunu düşündü: Sonra gözlerinin bağlanmış olduğunu anladı. Kurtulmayı deneyerek, sallandı. Ama kıpırdayamıyordu.

"Deeba!" Hemen arkasından gelen ses, Nim'e aitti.

"Nim," diye fısıldadı. "Neredesin? Beni bağlamışlar."

"Sen," dedi Nim, "*bana* bağlısın."

Şimdi, Nim'in omurgasını ve minik kıpırtılarını kendi sırtında hissedebiliyordu. Soğuk kaldırımın üstünde, sırt sırta bağlanmışlardı.

Nim, "Murgatroyd beni yakaladı," diye fısıldadı. "Şemsiyok adam da seni. Beni bu belaya soktuğuna inanamıyorum!"

Deeba'nın kalbi ağzından fırlayacaktı. Bir anlığına, korkudan olduğunu sandı. Sonra, pek de şaşırmayarak, korkmuş olmanın dışında, belki ondan da fazla, *öfkeden kudurmuş* olduğunun farkına vardı.

İplerle güçlükle ve beceriksizce mücadele ederek, "Beni kandırdılar," diye tısladı. "Şems-i Şikeste'nin de, bu işte *parmağı* var.

Amaçları, neler bildiğimizi öğrenmekti. Ben tam bir *mankafayım*. Aman tanrım. Ne yapacaklar acaba? Herhangi bir şey duyabildin mi?"

"'ayır. Yalnızca 'ızla yapacaklarını duydum –ne yapacaklarını bilmiyorum– ve Murgatroyd dedi ki zaman çizelgesinde olması gerektiği noktadaymış ve ona bel bağlayan insanlar varmış. Gaganı kapa bir dakika, duymaya..."

Bir şey, Deeba'nın suratını çekiştirdi. Deeba, çığlığını bastırdı ve bir anda burnuna gelen bozuk süt kokusuyla yüzünü buruşturdu.

"Kesmik?" dedi. Kesmik, ağzını göz bağına kenetleyerek bağı çekiştirmeye başladı, aşağı indirmeyi başardı ve Deeba'nın gözlerini açtı. "Uslu kartoncuk," diye fısıldadı Deeba. Kutu, heyecanla titreyip kucağına atladı.

Şems-i Şikeste ve Murgatroyd, duvarın dibinde konuşuyorlardı. Deeba'nın, arkasından gelen sesini duyabildiği yangının dans eden turuncu ışığı vuruyordu yüzlerine. Deeba, başka bir ses daha duyduğunu düşündü. Ayak seslerinin belli belirsiz tıkırtısı. Az bir mesafe ötede, dönüp duruyordu.

"Şunu duydun mu?" diye fısıldadı. "Ateşin yanındaki kim?"

Nim, "'içbir şey göremiyorum, anam babam," diye mırıldandı. "Gözlerim bağlı."

Kesmik, etraflarına sarılmış ipleri kemirmeye başladı, ama kartondan yapılmış kapağı iplere pek işlemiyordu.

"Buradan kurtulmak zorundayız," dedi Deeba. "Profesırları uyarmalıyız. Herkesi uyarmalıyız. Tutarsöz'ün yaptığı sahtekârlık her neyse, şuradakiler de bu işin içinde."

"Merhaba," dedi bir ses. Şems-i Şikeste ve Murgatroyd, onu görmüşlerdi ve onlara doğru yürümeye başladılar. Deeba ve Nim'in arasına saklanmış Kesmik, olduğu yerde dondu.

"Göz bağını nasıl çözdün?" diye sordu Şems-i Şikeste. "Uyanmışsın. Bu iyi haber. Sana sormamız gereken şeyler var."

"Sana kim söyledi?"

"Size zaten söyledim," dedi Deeba. "Hiç kimse."

"Belki de pazar yerine geri dönmeliyim," dedi Murgatroyd. "Şu terziyle bir konuşalım bakalım."

"Fena bir fikir değil," dedi Şems-i Şikeste.

"Onu rahat bırakın!" diye bağırdı Deeba. "Size söyledim, bana inanmadı."

"Peki, kendi gözümüzle görmüş oluruz, fena mı?" dedi Şems-i Şikeste. "Görüyorsun ya, o kadar da uzun boylu değil, bizi yolumuzdan saptıramazsın. Şemsiyoklar hâlâ her gün üretilmeye devam ediyor ve o aptallar da yavru kuşlar gibi sıraya girip benden şemsiyok rica ediyorlar. Birkaç hafta içinde, herkesin elinde bir tane olacak ve o zaman, bildiğini bildiğin ya da sandığın her neyse anlamsızlaşacak; kimin neye inanıp neye inanmadığı da bir nebze fark yaratmayacak. Ama engellenmekten hiç hoşlanmam. Ortaklarım da hiç hoşlanmazlar. Bu yüzden, hiçbir şeyin önümüze çıkmamasını sağlama almak konusunda kararlıyız."

Deeba, öfkeyle Şems-i Şikeste'ye baktı ve ona hiçbir şey söylememeye karar verdi. Adam, tek kaşını kaldırdı.

"Aman," dedi. "Yüzündeki şu ifade, neredeyse ödümü patlattı. Sindim kaldım, derdim, eğer *senden karşılaştırılamayacak kadar güçlü olmasaydım.*"

Son sözleri, bir homurtu olarak döküldü ağzından ve bir anda, Deeba'nın üzerine hücum etti. Deeba, kendi kendisini daha da hiddetlendirerek, elinde olmadan zıpladı.

"Bu çok aptalca," dedi Şems-i Şikeste. "Yaptığın her şey, çok gereksizdi. Hem sana o kadar çok iyilikte bulundum!" Sesi, gerçekten incinmiş çıkıyordu.

"Ortağımı, arkadaşın olacak o salak Şuvazi'yi göndermenin, bizim de çıkarımıza olacağına inandıran bendim. Onu, kızın

içinden çıkmaya ikna eden de *bendim*. Senin yüzünden, o küçük gösteriyi sahneleyebilmek için, zahmetlere katlandım. İkinize de iyilik yaptım! Biraz daha düşünürsem, başka şeyler de çıkar. O küçük kaçıntının çıkarken tüm anılarını almasını sağladım, böylece onun –ya da senin– Londrakis hakkında endişelenmenize gerek kalmayacaktı. Onu, resimden tamamen çıkardık. Gerekmiyorsa, insanların işini bitirmenin gerçekten anlamsız olduğunu düşünüyorum.

"Ayrıca, ortağıma –ki bana güvenmesi için biraz ikna edilmesi gerekti ve her şeyin güvenli olacağına dair epey araştırma yaptı– bu işin herkesin çıkarına olması gerektiğini söyledim. Artık tehlikeli taraklarda bezi olmayan arkadaşını geri aldın. Arkadaşının yaşaması gerekiyordu. Onu kurtarmaya yardım ettiğim için mutlu olmalısın – sana hiç yardımcı olmadığımı söyleme. Ve *benim* etrafımdaki aptallar sürüsünü de, iğrenç buharlara karşı kullandığım gücümle etkilemem gerekiyor ki bana güvensinler. Bu da, sonuçta, ortağımın yararına olacak. Senin sahneyi tamamen terk etmiş olman, tamamen mutlu olman gerekiyordu. Bizi asla ama asla rahatsız etmemen ya da bizim seni rahatsız etmememiz gerekiyordu.

"Şimdi, ben herkes için bütün o zahmete katlandıktan sonra, *neden* her şeyi görmezden gelip geri döndün sanki? Buna, gerçekten, *hiç gerek yoktu*."

Bir sessizlik oldu. Şems-i Şikeste iç geçirip başka tarafa bakıncaya kadar, Deeba ona hırçın hırçın baktı.

"'aklı olduğu bir nokta var," diye fısıldadı Nim. "Neden döndün ki?"

"Kapa çeneni," dedi Deeba. "Dinlesene."

Murgatroyd, Şems-i Şikeste'ye, "Yola koyulmamız gerekiyor," diyordu. "Geri dönüp üstlerime rapor vermeliyim. Tahmin edersin ki mektup Rawley'yi epey endişelendirdi. Her şeyin kontrol altında olduğundan emin olmak istiyor. Onun kim olduğunu bize söylediğin için, teşekkür ederiz. Ona, hareketlerini postaneden

beri takip ettiğimize dair saçmalıklar zırvalamak zorunda kaldım." İki adam da, kahkaha attılar.

"Orada işler nasıl gidiyor?" diye sordu Şems-i Şikeste.

Murgatroyd, alçak gönüllülükle omuzlarını silkti.

"Fena gitmiyor gibi duruyor," dedi. "YALPALAMA programımız kusursuzca ilerliyor. İsleri pusları doğrudan bu tarafa gönderen şu sınır-geçer bacaları kurmak biraz zor oldu, ama çabaladığımıza değdi. Bizim patron, hava kirliliğini neredeyse tamamen bitirdiği için övgüler topluyor." İkisi de, güldüler. "Kimileri bunun bir gün 'Başbakan Rawley' anlamına gelip gelmeyeceğini merak etmeye başladı. Seninle ve ortağınla olan bağlantısına, son derece önem veriyor."

"Evet, eminim daha çok işler beceririz birlikte."

"Buraya geçmesinin ne kadar zor olduğunun farkındayım..."

"Ah, yapması gerekiyorsa yapar."

"Kesinlikle. Şimdi, kızı ele geçirdiğimizi raporlamalıyım. Gerçekten de tekerimize çomak sokmasına ramak kalmıştı."

"Bu sorunu hallettiğimize eminim, ama ne olur ne olmaz, bir dakika içinde, bildiği her şeyi ağzından kerpetenle alacağız," dedi Şems-i Şikeste. Deeba'ya, dondurucu kibarlıkta bir sesle, "Tam olarak kime ne anlattığını öğreneceğiz. Duydun mu bunu? İstediğin kadar yalan söyle," dedi.

Deeba, "Yalan söylemiyorum!" diye bağırdı.

"Fark etmez," dedi. "Tüm gerçeği..." Deeba'nın arkasına bir göz attı. "... bir dakika içinde öğreneceğiz."

Yüzü, acı bir tiksintiyle buruşan Murgatroyd da, oraya bakıyordu.

"Bunu görmesem, iyi olacak," dedi. "Gidip asansörün yanında bekleyeceğim, böylece öğrendiğimiz anda geri dönebilirim."

"Pekâlâ," dedi Şems-i Şikeste. "Seni geri götüreceğim. Şu laboratuvara yerleştirdiğimiz asansör de, epey kullanışlı oldu hani. Geçmek zor, biliyorum ve takdir ediyorum. Bu arada, biz de buradaki işleri... halledelim." Sesini yükseltip Deeba'nın arkasındaki bir şeyle konuştu. "İşin bittiğinde buraya gel ve bize nasıl gittiğini

anlat. Elveda, Bayan Resham. İyiliğiniz için, aklınızdaki her türlü bilgiyi çabucak döküleceğinizi umarım."

Deeba, "Seni domuz!" diye tükürdü.

Nim, "Kikirik gerzek!" diye bağırdı.

"Bu iş, yanına kâr kalmayacak," dedi Deeba. Şems-i Şikeste, şapkasını arkaya yatırdı ve yüzüne soru sorar bir ifade yerleştirdi.

"Tabii ki kalacak," dedi. "Beni kim durduracak ki? *Şuvazi'nin kendisi* bile durduramadı. Artık kehanetlere karnımız tok. *O* yapamadıysa, *sen* ne yapabilirsin ki, Allah aşkına?"

Şems-i Şikeste, Deeba'nın çantasına uzanıp şemsiyesini çıkardı. Kırılmamış alete, müthiş bir nefretle baktı.

"Henüz tamamlanmamış halde olan bir şemsiyok görmekten ne kadar da nefret ediyorum," dedi ve hunharca çekerek, tentesinde bir yarık açtı.

Elinden bıraktığı alet, dümdüz yere uzanmak yerine, sapı üzerinde dengesizce sendeledi. Sallandı, kendisini açtı kapadı, olmayan gözlerle etrafa bakındı. Şems-i Şikeste parmaklarını şaklatınca, yeni doğmuş şemsiyok dikkat kesildi.

"Sen, benimle gel," dedi. "Seni işlemden geçirelim. Ama önce..."

Deeba ve Nim'i omuzlarından tutup çevirdi ve paçavra gibi yere attı. Artık Deeba'nın yüzü yangına çevrilmişti. Onları bekleyen şeyi, tüm ayrıntılarıyla görebiliyordu.

Alevler, mangal misali kömür ve zehirli atıklarla doldurulmuş ve kara dumanlar fışkırtan büyük bir yağ bidonundan saçılıyordu.

Yanında, ortasına kürek saplanmış bir çöp yığını vardı.

Korlar içindeki bidonun üzerinde, korkunç yüzüne yerleşmiş açlık ve haz ifadesiyle pis kokulu ve iğrenç dumanları soluyan şey, Benjamin Tutarsöz olduğunu iddia ediyordu.

50

Kötü Kalpli Soluk Makinesi

Deeba'nın gözleri belerdi. Feryadı bastı.

"Ne?" diye bağırdı Nim. "Ne, ne, ne?"

"Bu o, bu o şey," dedi. "Tutarsöz. O, burada."

Deeba, Şems-i Şikeste ve Murgatroyd'un mırıltıları hızla uzaklaşırken, yanlarında seğirtip sokağı terk eden şemsiyok sürüsünün arkadan gelen kanat çarpma sesini duydu.

Tutarsöz'ün suratı alevler içinde çok korkunç görünüyordu. Hatırladığından daha tombuldu ve derisi yağlı ve yapış yapış ve solgun ve sağlıksızdı. Gözleri kocamandı ve kan çanağı gibiydi. Deeba'yı süzmeye devam ederek, ateşe eğilip uzun ve gösterişli bir nefes çekti.

"*Aaaaaaaaah*!" diye içine çekti dumanı. İçi, tamamen dolmuş gibiydi. Deeba, derisinin dalgalanıp gerildiğini gördü.

"*Tekrar merhaba*," dedi. Sesi, daha önce duyduğundan farklıydı. Artık rahatlamıştı ve sesi, sessiz ve gıcırtılı bir hırıltı gibi çıkıyordu.

"*Artık yalnızca sen... ve ben varız.*" "Tutarsöz," derin derin nefes alıp gözlerini Deeba'dan ayırmadan, yavaşça ateşin çevresini dolaştı. Çantasının altını üstüne getirdi.

"*Ne gördüğünü öğrenmem gerekiyor*," dedi. "*Sana bunları kimin anlattığını öğrenmem gerekiyor. Ve bir de, neden geri geldiğini.*"

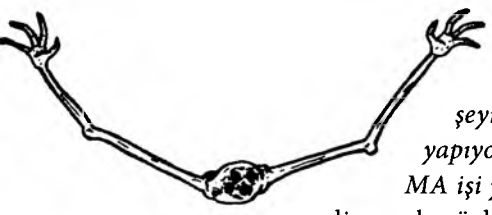
Deeba, "Kimsin sen?" diye fısıldadı.

"Tutarsöz"ün yüzüne, yavaşça, korkunç bir gülümseme geldi oturdu.

"*Sen biliyorsun*," dedi. Parmağını ona doğru salladı. "*Sen, bu aptal kuklaya aldanmıyorsun.*" Kendi göğsünü parmağıyla dürttü. "*Biliyorsun, değil mi küçük kız?*"

Deeba, biliyordu.

"Niçin?" dedi. "Niçin yapıyorsun bütün bunları?"

"*Bu işten herkes memnun. Bakan, istediği şeyi alıyor. Şemsiyok adam istediği şeyi alıyor. Ve ben... ben neden mi yapıyorum bunu? Onun YALPALAMA işi yüzünden... çünkü ben* açım," diye şarkı söyler gibi mırıldandı.

Tutarsöz yaratığı, çantadaki okunur-eldiveni çıkarıp gözlerinde soru işaretleriyle incelemeye başladı. Sonra ateşe atıp havaya yükselen dumanı şen bir edayla içine çekti.

"*Kadim...*" dedi. "*Güçlü... Peki bu? Oğlan çocuğunun cebinden çıkan.*" Şuvazi'nin seyahat kartını havaya kaldırdı. Deeba, şaşkınlık içinde karta baktı. "Tutarsöz," onu da ateşe attı ve dumanını koklayarak, aynı ezgiyi mırıldanmaya devam etti. "*Profesır sihrine devam!*"

Deeba, Nim'in kafasına kendisininkiyle vurmaya çalışarak, öfkeyle, "*Çalmışsın* işte!" dedi.

Nim de ona kafa atarak, "Onun gerçekten Şuvazi olup olmadığını anlamak istedim," dedi dişlerinin arasından. "Şöyle bir bakıp yerine koyacaktım. Bunu, *da'a sonra* tartışmamız *mümkün* mü?"

Kirli buharın birbirinin üzerine binmiş küçük dalgacıkları, suyun yükselmesi gibi, yavaş yavaş köşeyi dönüyordu. Birkaç sokak ötedeki bir kaçıntı, çevreye yayılmaktaydı. Deeba, içindeki sürünen figürleri görebiliyordu. Duman yaklaştıkça, bir avuç, ufak ve gözü pek dumo sapiens de yaklaşmaya başladı.

Hiçbiri birbirine benzemiyordu. Sıçan ile mantar arası yaratıklar ya da birbirine bağlanmış iki maymun koluna benzeyen

bedensiz şeyler ya da Deeba'nın kolunun yarı uzunluğunda olan ve bütün bacaklarının dibinde küçük eller bulunan kırkayağımsı yaratıklar vardı.

Dumo sapiensler, solucan solukluğunda ve renksizdi. Hepsinin ya Duman'ın kirli yarı-ışığı içinde görmelerini sağlayacak, yalnızca göz bebeğinden oluşan kocaman kara gözleri vardı ya da hiç gözleri yoktu. Ve hepsinin de zehirli buharı solumaya ve içinde kalmış azıcık oksijeni emmeye uyum sağlamış organları vardı. Kocaman burun delikleri ya da birçok çift burun deliği gibi. Deeba, içe çekilebilir bir gözler demetiyle onu izleyen, kedi büyüklüğünde salyangoza benzer bir şey gördü. Gözlerin altındaki yüzü, organik bir gaz maskesiydi.

"*Beni şaşırttın,*" dedi Tutarsöz. "*Neden geri geldin? Seni... ve diğerini unutacağımızı mı sandın? Öbür* kız *nerede?*"

Deeba, bir anlığına, anlayamadı. Sonra, gözleri açıldı.

"Hiçbir yerde," dedi. "Hiçbir şey hatırlamıyor."

"*O, beni daha çok endişelendirmişti,*" dedi Tutarsöz. "*Seni, hiç beklemiyordum. Ama Şems, işe yarayacağı konusunda beni ikna etmişti ve içine çektiği parçamı geri alınca, bu işi hallettiğimizi sanmıştım. Ama şimdi...*" Deeba'ya gülümsedi ve deli deli bakan gözlerini belertti. "*Görünen o ki hallememişiz. Belki o da hatırlayacak.* Sen *geri döndüysen, en iyisi ben de oraya gidip kızın icabına bakayım.* Şuvazi, *buraya geri dönmemeli.*"

"Dönmeyecek!" Deeba, bağırmıştı. "Onu rahat bırak! Buharınla birlikte, bütün anılarını da çekip aldın! O, hiçbir şey bilmiyor!"

"*Önce güvenlik, önce güvenlik. Emin olmalıyım. Gözlerim seni burada görebiliyorsa, onu niye görmesin? İcabına baksam iyi olur. Tabii, ilk önce* senin *hesabını gördükten sonra.*"

"Hayır...!" Deeba'nın dehşetten nefesi kesildi.

"*Ah, evet. Bütün bu yolu tepmek kolay değil... ama ben yapabiliyorum. Ve yapıyorum da. Hem o tarafta hem bu tarafta, birkaç Londralıya birkaç iyilik yapalım. Ve en iyisi, gidip arkadaşınla il-*

gilenelim, buradaki... iş yoğunluğu biter bitmez. Başımı kaşıyacak ilk vakti bulur bulmaz. Emin olmak zorundayım. Her halükârda, biraz pratik yapmak bana da iyi gelecektir. Sanırım, yakında, Londra'ya yolculuk yapmak için daha başka, daha önemli nedenlerim olacak.

"*Ama onun hakkında endişelenmene gerek yok. Yakında,* hiçbir şey *hakkında endişelenmene gerek kalmayacak.*"

Dumo sapiensler sürünerek, çırpınarak ve koşarak Tutarsöz'ün yanına geliyor, büyüyen Duman karşısında cıvıldaşıp salyalarını akıtıyordu.

İnsan görünümlü şey, "*Şimdi,*" dedi ve Tutarsöz'ün –gerçek Tutarsöz'ün– öldüğünü kanıtlayan Hayaletler Kasabası çıktısını açtı. Kâğıdı koklayıp bir uzman gibi yaladı. Tekrar katlayıp önce ikiye, sonra yine ikiye yırttı, gülümsedi ve parçaları ateşe attı.

Kâğıt, azat olmuş ruhlar girdabıyla birlikte, fosfordan alevler çıkararak yandı. Çıkan ısı, küçük bir parçayı havaya yükseltti, uçurup yere indirdi.

Tutarsöz'ün şeklini almış şey, keyifle ağzını şapırdatarak koca bir nefes çekti. "*Daha önce hiç hayalet-kâğıt yememiştim. Tutarsöz'ün ölüm belgesi, hamhumşaralop! Bunu almak çok zekiceydi. Zeki kız. Fakat artık, yandı bitti kül oldu.*" Boş ellerini birbirine vurdu. "*Gösterecek hiçbir şey kalmadı.*"

Bir kürek dolusu çöpü, ateşe boca etti ve ortaya çıkan iğrenç geğirtiyi içine çekti. Bir şey ararcasına, çöpleri karıştırdı; sonra da gösterişli bir edayla iç geçirdi.

"*Hiç kitap yok,*" dedi. Deeba'ya döndü. "*Oysa kitaplara bayılırım.*"

Deeba, cesur görünmeye çalışarak, "Seni durduracaklar," dedi. "Seni durduracağız. Kazanamayacaksın. Aynen daha önce Londra'da yaptığımız gibi, burada da ortadan kaldıracaklar seni."

Bir duraksama oldu. Tutarsöz, bakakaldı. Sonra, koca bir kahkaha patlattı. Ağzını o kadar çok açtı ki kenarları bir parça yırtıldı ve her iğrenç kahkahayla birlikte ağzından ve bir mendille silene dek gözlerinin kenarından, kıvır kıvır duman telcikleri sızdı.

"Ortadan kaldırmışlar mı? Hayır. Başlarından savdılar dersen, evet. Tabii, o zaman, herhangi bir anlaşma yapılmamıştı. Ah hayır. Aynen şimdi de yapılmadığı gibi. Tabii.

"Ama... yanılıyorsun, Deeba Resham." Fısıltısını Deeba'nın kafatasına zerk ederek, ağır adımlarla yaklaştı. *"Burada, kazanamayacaklar. Çoktan kaybettiler. Bundan sonra, buraya ben hükmedeceğim. Ve her şey yanacak ve yanacak ve yanacak ve tütecek.*

"Dumansız bacalar için tasarımlar yaptıracak, havayı temiz tutacak filtreleriyle modern fabrikalar inşa ettireceğim; sonra da hepsini köhne fırınlara atıp yakacağım *ve dumanlarını içerek, daha da güçleneceğim. Galerilere gidip tabloları yakacak, hepsini içime çekeceğim. Çünkü anladığın üzere, sanata bayılırım."*

Yüzü, Deeba'nınkinden yalnızca birkaç santim ötedeydi ve Deeba, yanmış plastiğin leş kokusundan boğulmak üzereydi. Dumo sapiensler, kendi aralarında anlaşılmaz bir konuşma tutturmuştu.

"Ve kitaplar," diye fısıldayarak devam etti yaratık. *"O hoş, pek hoş kitapların hepsi yanacak. Kâğıt ve matbuat yangınları. Tarihleri ve hikâyeleri içime çekip dumanla birlikte hepsini hatmedeceğim. Sizin yaktığınız bütün kitaplarda yazan her şeyi öğrendim. Ama yakında, neyin yanıp kül olacağını ben belirleyeceğim. Artık artıklarla yetinme devri kapandı. Hepsini yakacağım.*

"Ortağım ipleri eline almak istiyor ve benim için size yangınlar çıkarttıracak, böylece daha da büyüyeceğim.

"Benim Londrakis'imde, kitapları fırınların üzerinde basacaksınız ki mürekkebi kurumadan içime çekeyim onları. Kütüphaneleri ateşe vereceksiniz. Läf-İstifi Çukuru için bir çakmak yeter; ateş dört bir yanını kuşatacak ve aşağı inen kitap yamacından yayılıp tüm dünyaların tüm kütüphanelerini ele geçirecek. Ve ben de çukurun başında durup çıkan tüm dumanı soluyacağım ve böylece her şeyi *bileceğim."*

Deeba, "Senin ciğerlerin bunu kaldırmaz," dedi çaresizce.

"Bu *benliğim kaldırmaz belki*," dedi özensizce göğsünü dürterek. *"Ama* öbür *ben..."* Bu kelimeler, sonunda duman hırıltısına dönüşen uzun bir soluk gibi çıktı ağzından.

"*Ve işleri bu noktada durdurmak için de bir neden yok.*" Şimdi, adeta kendi kendisine konuşuyordu. "*Londra kütüphanelerindeki tüm kitapları da yakarım. Bu sefer, hiçbir akit beni durduramaz. Hiçbir silah, hiçbir ateşkes, hiçbir pazarlık, hiçbir şey... Burada işim bittiği zaman, hiçbiri beni durduramaz, sahip olacağım güç düşünülürse... Ama aceleci davranmamalıyım.*" Tutarsöz, dehşet verici bir gülümseme takındı.

"*Şimdi,*" dedi. "*Sıra, emin olmaya geldi. Sıra, ne bildiğini öğrenmeye geldi.*"

Deeba, "Bir de işkencecisin demek?" dedi ve Nim'in titrediğini hissetti. Sesi titremesin diye, çaba harcıyordu. "Konuşana kadar, canımızı mı yakacaksın? Sana zaten her şeyi anlattım."

"*İşkence mi?*" dedi Duman-Tutarsöz. "*Aptal. Aptal kız. Seni konuşturmama gerek yok. İçime çektiğim dumandaki her şeyi öğrenirim ben.*" Önce ateşler çıkaran bidona, sonra da Deeba'ya baktı. "*Yani, kafanda olanı öğrenmek için...*

"*... tek yapmam gereken, seni yakmak.*"

51

Ateşten Kaçış

"Jones!" diye bağırdı Deeba. "Harc-ı Derz! Obaday! İmdat!" Onu bağlayan ipler çok sıkıydı. "Nim, bizi ateşe atacak!" Nim, gerilerek çırpındı.

"*Sus bakalım*," dedi adam. "*Kimse duymasın.*" Kollarını iki yana açarak, onlara doğru yürüdü. "*Çok uzun sürmeyecek*," diye tısladı. "*Hemencecik olup bitecek. Ve sonra bütün anıların duman olup içimde yaşayacak.*"

Deeba, çığlık atmaya başladı.

Tutarsöz yaratığı, gözlerini açarak üzerlerine eğilip Deeba'nın sesini yumru hâlinde boğazına tıkarken, Nim kımıldanmaya başladı. İplerle mücadele ediyordu. Arkasındaki olağan dışı hareketliliği hisseden Deeba, onun ne yaptığını anladı.

Saf kan bir hayalet olmayan Nim için bunu yapmak, anne tarafından akrabalarına göre daha zordu, ama biraz çabayla katı maddelerin içinden geçebilirdi. Şu anda yaptığı da buydu. Kollarındaki et, hem ceketinin kollarından hem de onları saran iplerin içinden süzülerek geçiyordu.

İp, ağır ağır içinden geçti. Hayalet akrabaları gibi saydam olmadığı için, ipler gönülsüzce diğer taraftan çıkana kadar, teninin içinde yok oldu.

Tutarsöz, üzerlerine saldırdı. Nim, göz bağını aniden çıkarıp Tutarsöz'ün yüzüne vurdu, bacaklarını yakaladı ve çekti. Tutarsöz, homurtuyla düştü ve dumo sapiensler, şaşkınlık içinde dağıldı. Nim, sızlanarak iplerinden kurtuldu – ipleriyle birlikte, aynen otobüste olduğu gibi, hayalet-kıyafet olmayan kıyafetlerinden de kurtulmuş oldu. Yalnızca çorapları ve ayakkabıları kaldı üstünde. O kurtulunca, Deeba'yı saran ipler de gevşedi.

"Çabuk ol!" dedi Nim.

Fena halde şişmiş olduğundan yerden kalkamayan Tutarsöz, tüterek böğürmeye başladı. Nim, çıplak solgun bacaklarına çarpıp yapışan dumo sapienslerin arasında dans ederek, onu tekmeledi. Kesmik de huysuz bir hırıltıyla, yuvarlanarak dumo sapienslere saldırmaya başladı.

Deeba, Nim'in kıyafetlerini kaptı. Bir saniyeliğine duraklayıp eğilerek, ateşten kaçan küçük hayalet-kâğıt parçasını yerden aldı. Üzerinde hiç yazı yoktu, yalnızca yırtık kenarlarından sarkan birkaç ruh.

Tutarsöz, Nim'in bileğini yakaladı. Nim, bacağını çekti ve Tutarsöz'ün yumruğu içinden geçti ve Nim, kendisini ondan kurtardı.

"'aydi, koş!" diye bağırdı ve Deeba'nın elini tuttu. Deeba, arkalarından gelen hayvan cırlamalarından yola çıkarak, Tutarsöz'ün homurdanarak ayağa kalktığını ve dumo sapiensleri tekmelediğini anladı. Deeba ve Nim, kaçıyordu.

Boş mahallenin ıssız sokaklarını yarıp sokak ışıklarının bükülüp üzerlerine hücum ettiği bir caddeden geçtiler.

"Bu taraftan! Bu taraftan!" dedi Nim. Deeba, Kesmik'i çağırdı, süt kutusu kucağına zıpladı.

Deeba, arkalarından gelen koşuşturma sesini duyabiliyordu ve Tutarsöz ile dumo sapienslerinin yaklaştıklarını biliyordu. Nim, onu tuğla bir duvarla kapanmış bir çıkmaz sokağa götürdü.

"Bekle bir saniye," dedi. Kafasını tuğlaların arasına sokup diğer taraftan çıkarırken, Deeba gözlerini kırpıştırdı.

Kafasını geri çekerek, "Tam düşündüğüm gibi," dedi. "Jones ve

otobüs, 'emen şuracıkta." Deeba'nın üstüne basması için, ellerini birleştirdi. Takipçilerinin sesleri, giderek yaklaşıyordu. "Çabuk!"

Deeba, Nim'in de yardımıyla duvara çıktı. Kıyafetleri ve Kesmik'i kaldırıma bıraktı, duvara asıldı ve yere indi. Otobüsün hemen yakınlardaki tepesini görebiliyordu. Ona doğru süzülerek gelen bir çift ayakkabı ve onların peşinden sürüklenen iki adet çorap vardı.

Duvarda kıllı bir kütle belirdi ve sonra fırlayıverdi. Bu, Nim'in kafasıydı. Jölenin içinde süzülür gibi, tuğlaların arasında ilerliyordu.

Duyulur bir höpürtüyle duvardan çıkarken, "'aydi," dedi. "Kıyafetlerimi ver de façamı düzelteyim. Koş! Tutarsöz 'ala peşimizde."

Deeba, "Jones!" diye bağırdı; sesinin Tutarsöz'e yerlerini belli edeceğini fark etmişti, ama bunu umursamayacak kadar korkuyordu. "Jones! Rosa! Çabuk olun! Gidelim! Haydi gidelim!"

52

Kuşkucu Merciler

"Kusura bakma, Deeba," dedi Jones. "Hâlâ bir anlam veremiyorum."

Otobüs alçaktan ve hızla uçuyor, damların arasında yarı gizlenmiş halde, Pons Gizli-Kapaklıkus'a doğru ilerliyordu.

"Söyledim ya," dedi Deeba. "Tutarsöz, aslında Tutarsöz değil, o *Duman*'ın ta kendisi. Ve Şemsiyetkin ve Bakan'ın makamından gelen adam da, onun tarafını tutuyorlar."

"Ama neden?" dedi Jones. "Şems-i Şikeste, neden böyle bir işe girmiş olsun? O, bize *yardım ediyor.*"

Nim, kıyafetlerini üzerine geçirirken, Deeba'nın söylediği her şeye kuvvetlice kafa sallıyordu.

"Duman, 'er şeyi yakmak istiyor," dedi. "Murgatroyd'un patronu da, Londra'daki dumanları kovup *buraya* gönderiyor. Onu besliyor. Ve Şems-i Şikeste de –"

"Şemsiyoklar hepinizin eline geçtiğinde, Şems-i Şikeste her şeyi yönetmeye başlayacak," dedi Deeba. "Ya ona boyun eğeceksiniz ya da Duman'a öldürtecek sizi. İkisi ortak. Şems-i Şikeste sizi doğrudan zorlayamazdı; o yüzden, sizin tarafınızda olduğunu düşünmenizi sağladı."

"Deeba..." Jones'un yüzünde kuşku dolu bir ifade vardı. "Neden böyle bir şey yapsın ki? Ben, gerçekten böyle bir şey yapacağını sanmıyorum; yapmaz, değil mi? Emin misin?"

"Tutarsöz, az önce bizi diri diri *yakmaya* çalıştı!"

"Şey, *onun* hakkında bir şey söyleyemem," dedi Jones, "ama Şems-i Şikeste – sanki doğru tarafta savaşıyormuş gibi görünüyor. Belki, o da bir taklitçi tarafından ele geçirilmiştir."

Deeba, başını sallayıp ayaklarını çileden çıkmış bir halde yere vurdu. Otobüsün arkasından, ileriye baktı. Havada kuşlar, yaratıklar ve bulutlar vardı, ama hiçbiri onları takip ediyor gibi durmuyordu.

"İşte, köprü orada," dedi Deeba. "Çabuk olalım! Profesırlara her şeyi anlatmam gerek."

Deeba, Nim ve Jones, ip merdivenle, tam Pons Gizli-Kapaklıkus'un ortasındaki ofise indiler. Deeba, birçok Profesırın şaşkın merhabalarla onu karşıladığını fark etti.

Rahle, onu merdivenden almak için yukarı uzanarak, "Deeba!" dedi memnuniyetle.

"Geri döndüğüne dair kimi söylentiler vardı," dedi Harc-ı Derz. "Ne kadar da şahane! Ama... Şuvazi burada değil mi? Hayır mı? Ah peki, biz de bir... iletişimsizlik yaşanmış olabileceğini düşünmüştük." Hayal kırıklığını saklamaya çalışıyordu. "Ve bir arkadaş getirmişsin? Hımm. Peki... merhaba. Yani... Jones ve Murgatroyd, seni bulmuşlar, öyle mi? Seni arıyorlardı –"

"Harc-ı Derz!" dedi Deeba. "Rahle! Kitap nerede? Herkes, lütfen, beni dinlesin. O şey, Tutarsöz değil. Tutarsöz olduğunu söyleyen adam, her şeyi yakmak istiyor. Ve Şems-i Şikeste, sizin tarafınızda değil. Şemsiyoklar da... planın birer parçası ve ortada gizli bir plan var..."

Deeba, içinde bulunduğu telaş ve kaygı yüzünden, biraz anlamsız konuştuğunun farkındaydı. Nim'in karmakarışık onaylamaları ve hevesli baş sallamaları da, pek yardımcı olmuyordu. Deeba, Profesırların kafaları karışmış halde yüzlerini buruşturduklarını görebiliyordu. Ayağını yere vurdu.

"Kondüktör Jones'a her şeyi açıkladım!" dedi. "Nim de oradaydı, o da size anlatabilir."

"O 'aklı," dedi Nim. "'er şey, aldatmasyon."

"Tutarsöz yaratığı, kütüphaneleri yakmak istiyor," dedi Deeba. "Ve fabrikalar kurmak... ve *beni* yakmak..."

Rahle, kaşlarını çatarak, "Şemsiyokların işe yaramadığını mı söylüyorsun?" dedi.

"Hayır, *yarıyor.* Ama Şemsiyetkin, onları başka bir amaç için dağıtıyor –"

"Dur bakalım, doğru mu anlamışım?" dedi Harc-ı Derz. "Bize, hem Duman'a karşı çıkan hem de Duman'ın çıkarına çalışan silahlar mı veriyor?"

Uzun bir duraksama oldu. Deeba ve Nim, birbirlerine baktılar.

"Şey... evet..." dedi Deeba.

"Anlayamıyorum," dedi Harc-ı Derz. "Tutarsöz, tüm hayatını Londrakis için savaşmaya adamıştır ve şimdi sen onun –"

"O, Tutarsöz değil," dedi Deeba.

"Kim Tutarsöz değil?" diye sordu Harc-ı Derz.

"*Tutarsöz.*"

Bu konuşmayı izleyen sessizlikte, tüm Profesırlar Deeba'ya bakakaldılar. Deeba, hayal kırıklığı içinde, dişlerini sıktı.

"Kitap nerede?" diye sordu. "Getirin onu. Mükemmel olmadığını biliyorum, ama içinde bunun hakkında bir şeyler yazıyor olabilir."

"Kitap, ah... pek yardımcı olamayabilir," dedi Rahle. "Son zamanlarda, kendisini pek iyi hissetmiyor..."

"Al, getir onu!" Harc-ı Derz başıyla işaret etti, Rahle de kitabı çekmeceden çıkardı.

Suratsız bir halde, "Niçin rahatımı bozuyorsunuz?" dedi kitap. "Şuradaki... Deeba Resham mı? Neden buradasın sen?" Ve sonra, ani bir heyecanla ekledi: "Şuvazi de döndü mü?"

"Hayır," dedi Deeba. "O, hiçbir şey bilmiyor. Hiçbir şey hatırlamıyor –"

"E, öyledir tabii," dedi kitap; sesindeki huysuzluk geri dönmüştü.

"Ama dinle!" dedi Deeba. "O, *tehlikede*. Size iki saattir anlatmaya çalışıyorum. Tutarsöz, *benden* kurtulur kurtulmaz, onun *peşine* düşecek."

"Tehlike mi?" dedi kitap. "Tutarsöz mü? Neden bahsediyorsun sen?"

"Sadece dinle," dedi Deeba. "İçinde yazanları merak ediyorum; acaba ikiyüzlü bir taklitçi ile ilgili..."

Kitap, "Ne?" diye sözünü kesti. "Şimdi de, benimle dalga mı geçiyorsun?"

"Hayır! Ben sadece –"

"Çünkü hiçbir şey bilmediğimi çoktan kanıtladım, değil mi?"

"Bu doğru değil," dedi Deeba. "Her şey olması gerektiği gibi gitmedi, doğru, ama bu içindekilerin tamamen yararsız olduğu anlamına gelmiyor."

"Sen, onun kusuruna bakma," dedi Rahle. "Kendisi bugünlerde bir parça hırçın da."

"*Tabii* hırçın olurum!" dedi kitap. "Tamamen manasız olduğumu yeni öğrenmişim! Meğer kehanetlerim bir avuç saçmalıktan başka bir şey değilmiş!"

"Londrakis'in bilgi kürsüsü bu mu?" diye mırıldandı Nim. "Ölü kopil yardımcımız olsun, tam bir keşmekeş." Deeba, hayal kırıklığından yıkılmak üzereydi.

"Zaman kaybediyoruz!" dedi. "Durun! Bakın!" Hâlâ elinde tuttuğu küçük hayalet-kâğıt parçasını havaya kaldırdı. "Bu, Hayaletler Kasabası'ndan aldığımız, Tutarsöz'ün öldüğünü kanıtlayan belge." Profesırlar, minicik kâğıda bakacaklar diye, şaşı oldular.

"Ama bu boş," dedi içlerinden biri.

Deeba, çaresizlikten yumruklarını sıkarak, "Geri kalanını yaktı," diye açıkladı umutsuzca.

Harc-ı Derz, yumuşak bir sesle, "Deeba," dedi. "Benjamin Hue Tutarsöz'ü yıllardır tanırım. Bir şey keşfettiğini sandığının farkındayım, ama bu söylediklerin çok mantıksız. Bu yalnızca yırtık bir kâğıt parçası. Demek istediğim, sen Şuvazi değilsin. Burası için yazılmış bir kaderin yok. Belli ki büyük bir yanılgı içindesin."

Deeba, ona, ağzı açık bakakaldı.

"Bana ver şunu." Bunu diyen, kitaptı. Deeba, hayretler içinde, ona baktı. "Kâğıdı, diyorum. Hepimiz biliyoruz ki Londrakis benim düşündüğüm yolda ilerlemiyor vesaire falan filan, ama yine de kâğıttan anlarım."

Deeba, kitabı alabilmek için ellerini uzattı. Rahle, tereddüt etti.

"Hadisene, uyumlu ol biraz," dedi kitap ters ters. "Kıza versene beni." Deeba, kitabı aldı, kâğıdı sayfalarının arasına koydu ve kapattı. Kitap, çiğnemeye benzer bir ses çıkardı.

"Mmm..." dedi. Şaşırmış gibiydi. "Peki... bu kesinlikle orijinal bir hayalet-kâğıt –"

"*Durun!*" Bir ses onları böldü. Herkes, yukarı baktı.

Kırık şemsiyelerden oluşan karanlık bir bulutun içinde süzülen Bay Şems-i Şikeste, gökyüzünden onlara doğru geliyordu.

Tam gaz onlara doğru ilerlerken, bir yandan da "Bekleyin!" diye bağırıyordu. "Korkunç bir yanlış anlaşılma oldu."

Harc-ı Derz, "Ah, Şemsiyetkin," diye yukarı doğru bağırdı. "Belki sen, bütün bunları açıklığa kavuşturabilirsin."

"*Ne?*" dedi Deeba. "O da, işin içinde! Onu durdurmalısınız! Nasıl oluyor da köprüye çıkabiliyor?"

"Çünkü nasıl yapılacağını biz gösterdik ona," dedi Harc-ı Derz. "O, bizim, bu savaşta müttefikimiz."

"Biraz sakinleş, Deeba," dedi Rahle. "Endişelenmene gerek yok."

"Aslında, hani, kızın diyeceklerini dinlesek iyi olurdu bence," diyordu kitap, ama Profesırlar dinlemiyorlardı. Nim, Deeba'ya yanaştı.

Şems-i Şikeste, "Tutarsöz, kızı biraz korkutmuş," dedi. Metal ve kumaştan oluşan bir girdap içinde, Pons'a indi ve kıvrak hareketlerle onlara doğru yürüdü. Şemsiyoklar da çevresinde kanat çırpıyorlardı. "Kendisi, çocuklarla ilgilenmeye pek alışık değil.

Ona tehlikede olduğunu anlatmaya çalışmış ve kız da yanlış anlamış."

Kitabı bir kalkan gibi önünde tutup gerilerken, "Bu, doğru değil!" dedi Deeba. Köprüdeki herkes, gözlerini dikmiş, ona bakıyordu.

Nim, "Palavra sıkıyor," diye bağırdı.

"Ama bu, kızın hatası değil," dedi Şems-i Şikeste. "Tutarsöz, olanlar hakkında kendisini çok kötü hissediyor. Açıklama yapmak için çabucak buraya gelmem gerekti, çünkü kız hâlâ tehlikede. Gerçek şudur ki *bir süredir* kandırılıyor. *Onun* tarafından." Şemsiyetkin, Nim'i işaret etti.

Tüm köprüden, itirazlar ve sitemler yükseldi.

"*Ne?*" Nim'in soluğu kesilmişti. "Al, bir de buradan yak." Gerilemeye başladı.

Deeba'nın kollarında durmakta olan kitap, "Ben, bundan pek emin değilim," dedi. "Yanlış giden bir şeyler var."

"Bunların hepsi yalan," dedi Deeba. "Yalan söylüyor." Ama Deeba, Profesırların tanıdıkları adamı dinlediklerini, hiçbir zaman güvenmedikleri hayaleti de hiçbir zaman Şuvazi olmamış kızı aldatmakla suçladıklarını görebiliyordu.

Jones, "Sanırım, bu doğru olamaz..." dedi, ama sesini bastırdılar.

"Şuradaki hayalet, kızın kafasını saçmalıklarla doldurmuş, şu nazik savaş zamanında, aramıza nifak tohumları sokmaya, karışıklık çıkarmaya çalışıyor. Duman, saldırılarını iki misline çıkarmış durumda ve bizim gerçekten birleşip bir yumruk olmamız gerek. Ve bu hayalet, kendi alçakça amaçları için, onur konuğumuzu rezilce kandırıyor."

Şems-i Şikeste, şemsiyokları da tepeleri üzerinde Deeba ve Nim'e doğru hoplarken, tehdit edercesine onlara doğru ilerledi. Profesırlar, suçlayıcı bakışlarla, Nim'e baktılar.

"... yüz kızartıcı..." dendiğini duydu Deeba.

"... dert açacak..."

"... nedir planı?"

Nim, gerileyerek, "Bunun kötü bir fikir olduğunu, sana *söylemiştim*," dedi.

"Delirdiniz mi siz?" diye feryat etti Deeba. "Bu çok aptalca! Yalan söylüyor! Sizin Nim'i suçlayacağınızı, onu asla dinlemeyeceğinizi bildiği için, böyle yapıyor!"

"Kitabı bana geri ver, Deeba ve o çocuktan uzaklaş," dedi Rahle.

"Deeba," dedi Şems-i Şikeste. "Sana yardım etmemize izin ver."

Deeba, umutsuzca, onları dinlemeye ikna etmek için yollar düşünmeye çalıştı. Asıl sorunun Nim olmadığını, Şems-i Şikeste'nin yalan söylediğini onlara nasıl anlatacaktı? Profesırların yüzlerine baktı ve bunu yapamayacağını anladı.

"Şu küçük baş belasının icabına bakacağız," dedi Harc-ı Derz.

Kitabı hâlâ sıkıca tutmakta olan Deeba, dönüp Nim'e doğru haykırdı: "Kaç!"

"Nereye gidiyorsun?" diye bağırdı kitap. "Dur! Beni bırak!"

Ama Deeba, onu bırakmadı. Çılgına dönmüş Profesırlar, emir almış şemsiyoklar ve şemsiyok dişleri gibi uzun parmaklarıyla onlara doğru uzanan yağmurluklu Bay Şems-i Şikeste onları kovalarlarken, Deeba ve Kesmik ve yarı-hayalet Nim kaçtılar.

53

Acele Bir Veda

Deeba ve arkadaşları, bir yerden başka bir yere uzanan köprü üzerinde hızla koştular.

Şemsiyetkin ve Profesırlar da, "Lütfen bekleyin!"den başlayıp "Bitirelim şu işi!"ye ve "Dursana pis hayalet!"e kadar uzanan çeşitli bağırışlarla, peşlerinden seğirttiler.

Kitap, "Ne yapıyorsunuz?" diye acı acı bağırdı. "Beni yere bırakın."

Deeba, yavaşlamadı. Bir planı yoktu: Mümkün olabildiğince hızlı koşup Şems-i Şikeste onu yakalamadan köprüden inmek istiyordu.

Harc-ı Derz'in, "Durdurun onları!" diye bağırdığını duydu. "Köprüden inmeden önce!"

Deeba, önce, köprünün ucundaki sokakların bulanıklaştığını fark etti. Çeşitli görüntüler belirip kayboluyordu. Koşmaya devam etti.

"Neler oluyor be ya?" diye bağırdı Nim.

"Bilmiyorum," dedi Deeba. "Sadece koş!"

Köprünün sonuna yalnızca birkaç adım uzaktaydılar ve önlerindeki sokaklar o denli hızlı değişiyordu ki mimari bir bulanıklıktan başka bir şey seçemiyorlardı. Varış yerleri, aniden parlayıp sönen bir fener hızıyla değişiyordu.

"Hayır!" diye bağırdı Harc-ı Derz. "Durdurun şunu! Haddinden fazla oldu!"

Deeba, omzunun üstünden arkaya baktı. Kırık şemsiyelerin büyük bölümü, yalnızca birkaç arşın arkalarındaydı ve efendilerinin şemsiyok ordusu akın akın yaklaşıyordu. Şemsiyokların efendisi ile Deeba, göz göze geldiler. Şemsiyoklardan biri silkinerek, kancasını Deeba'nın arka cebine taktı ve Deeba, küçük bir çığlıkla, pantolonu yırtılınca, serbest kaldı.

"Çabuk ol!" Deeba, görüntü koşuşturmacasına doğru hızlandı. "Beraber atlayalım!" Kitabı koltuk altına sıkıştırıp Nim'in elini tutup Kesmik'e de sımsıkı sarıldı. Nim çığlık attı, kitap acı acı feryat etti ve hep birlikte köprüden sıçrayıp –

KISIM VI

Kaçak Kâşifler

54

Dört Yol Ağzı

– ani bir sessizlik içinde, asfalt bir yola devrildiler.

Deeba, çılgınlar gibi yuvarlanıp ellerini kendisine siper etti. Ama arkalarından gelen hiçbir şey yoktu. Köprü, arkalarında değildi.

Bir Londrakis öğleden sonrasında, geniş bir yolun ortasında yatıyorlardı. Bayağı yalnızdılar.

"Ah, dediğini yaptın, dediğini cidden yaptın," diye inledi kitap.

"Neler oldu?" diye bağırdı Nim. "Neredeyiz biz?"

Kitap, "Çok fazla Profesır vardı," diye iç geçirdi. "Hepsi de, köprüyü kontrol etmeye çalışıyordu. Her biri, köprüyü Londrakis'in başka bir yerine çıkartmaya çalışıyordu. Sizi yakalamanın daha kolay olacağını düşündükleri yerlere."

Deeba, "Ve köprünün kafası mı karıştı?" diye sordu.

"Aynı anda, her yerde olmaya çalıştı. Birlikte atladığınız için, aynı yere düştünüz. Bir an gecikseydiniz, başka bir yerde bitiverirdiniz."

"Şems-i Şikeste..." dedi Nim. "'emen arkamızdan geliyordu."

"Köprüden aşağı ayağını bastığı anda, başka bir yere indi," dedi Deeba. Yavaşça ayağa kalkıp etrafa bakındı. "Peki, neredeyiz biz?"

Bir dört yol ağzındaydılar. Görünürde hiçbir tabela yoktu. Alelade binalarla sarılmışlardı; etraflarında kalık binalar ya da tuhaf şekilli tespit edilmesi kolay meskenler bile yoktu. Tepede Öte-Güneş olmasaydı, benzer bir sokak, Londra'da da kolayca bulunabilirdi.

"Herhangi bir yerde olabiliriz," diye mırıldandı kitap.

"Bir şeyler yapmalıyız," dedi Deeba telaşla. "Buradan çıkmalıyım."

"Benim yaptığımı sandılar," dedi Nim. "Profesırlar. Peşime düşecekler."

"Sadece aptallık yaptılar," dedi Deeba. "Şems-i Şikeste, beni dinlemeyi bırakmaları için, onlara ne söylemesi gerektiğini iyi biliyordu. Tek istediği de buydu. Ama *sen*, her şeyin farkındasın, değil mi?" dedi kitaba. "Biliyorum. Sen, bize inanıyorsun."

Bir duraksama yaşandı.

"Emin değilim," dedi kitap. "Neler yaşandığını bilemiyorum."

"Ama kâğıt gerçekti. Bunu anladın, değil mi? Haklı olduğumuzu biliyorsun."

"Tek bildiğim, kâğıdın gerçekten Hayaletler Kasabası'ndan geldiği," dedi kitap. "Hepsi bu. Zırvaların hakkında, başka bir şey bilmiyorum."

"Tamam, ama," dedi Deeba. "Sana her şeyi anlatırım. Bana inanacaksın."

Kitap, ihtiyatla, "Belli olmaz," dedi. "Pons Gizli-Kapaklıkus'a dönüp Harc-ı Derz'le bütün bunlar hakkında konuşmamız lazım."

"Belki de öyle," dedi Deeba. "Belki de kaçmamalıydım. Ama dehşete düşmüştüm. Geçen sefer, beni evime yollayanlar Profesırlardı... Ama..." Istırapla, çevresine baktı.

"Ama şu anda geri dönemezsin," dedi Nim. "Onlara göre, asıl durdurulması gerekenler *biziz*. 'em farkında olmasalar da... Tutarsöz yaratığı için çalışıyorlar. 'ani şu seni ele geçirmek isteyen yaratık." O ve Deeba, birbirlerine baktılar.

"Kitap!" dedi Deeba umutsuzca. "Ama sen *gerçekten* biliyorsun, değil mi? Sen bana inan*dın*."

"Beni alıp götürmeye hakkın yoktu," diye cevap verdi kitap. "Buna, resmen, kitap kaçırma denir!"

"Konuyu değiştirme. Bana karşı dürüst ol. Bir şeylerin yanlış gittiğinin farkındasın."

Bir sessizlik oldu.

"Söylediklerinden bazıları... bazı şeylere açıklama getirebilir," dedi kitap. "Belki. En azından... biraz daha araştırma yapmamızda fayda var. Tuhaf şeyler dönüyor. Bu kesin. Ve Şems-i Şikeste'nin hikâyesi de pek mantıklı değil. Hepimize saldırmak için bir nedenin olduğunu sanmıyorum, genç adam. Ayrıca, Şems-i Şikeste'nin iddia ettiği gibi, kandırıldığını da düşünmüyorum, Deeba. Sen, o kızlardan değilsin. Yanlış giden bir şeyler var."

Deeba, rahatlayarak içini çekti ve kitabın kapağını öptü.

"Teşekkür ederim," dedi.

"Hey, hâlâ öyle kaçmaman gerektiğini düşünüyorum. Şimdi, nerede olduğumuzu bilmiyoruz. Ve şu yaptığın, gerçekten suçlu gibi görünmene neden oldu. Mümkün olabildiğince çabuk geri dönüp onlarla konuşmalıyız."

"Ama olanları gördün," dedi Deeba. "Harc-ı Derz ve tayfası, Tutarsöz'ü *seviyorlar.* Eskiden onlardan biriymiş. Ve Şems-i Şikeste oralarda oldukça, bize asla inanmayacaklar."

Kitap, "Peki, o zaman ne yapmamızı öneriyorsun?" diye sordu.

"Bilmem ki," dedi Deeba umutsuzca.

"Şems-i Şikeste, 'erkesi ikna ediyor," dedi Nim.

"Doğru," dedi Deeba. "Böylece kimse onun Duman'la iş birliği yaptığına inanmıyor. Londrakis'e karşı savaştığına da. Ve Nim, sen onu duydun, benim peşimde *ve* Zanna'nın da peşine düşecek! Arkadaşımın! *Çünkü ben geri döndüm!* Buradan çıkıp onu uyarmalıyım. Belki Pons'a gizlice girebilirim. Kitap, sen köprüyü kontrol etmeyi biliyorsun, değil mi...?"

Kitap, tam "Ben bunu yapamam –" diyecekti ki Nim sözünü kesti.

"Dur bakayım. O köprüye çıkar çıkmaz enselenirsin ve dedikleri gibi, seni Şems-i Şikeste'ye verirler ve bu da, doğruca diğer şeyin kollarına düşmek demektir. Ve üstüne üstlük, bunu yaparken de, sana *yardım ettiklerini* sanırlar."

"Tamam, o zaman," dedi Deeba. "Kütüphaneye geri dönüp aşağı inerim ben de. Sınırı geçmek için başka yollar olmalı..."

"'er an etrafa 'aber salabilirler," dedi Nim. "Seni arıyorlar, kızım. Ve *beni*. Laf-İstifi Çukuru'na falan gözcüler dikmişlerdir. 'em dinlesene sen beni: Londra'ya dönersen, kankana nasıl yardımcı olacaksın?" Deeba, ona bakakaldı. "'ayır, 'arbiden. Aynen senin de dediğin gibi, Duman dallaması arkadaşının peşine düştü – ve senin. Orada sana saldırırsa, onunla nasıl savaşacaksın?"

Deeba, "Daha önce yenildi..." dedi, ama kelimeleri kurudu kaldı. Önceki bariz yenilgisinin koşulları ne olursa olsun –ki Tutarsöz yaratığı, bunların sandığından çok daha karışık olabileceğini sokmuştu kafasına– Londra'da ona karşı kullanabileceği bir "Temizzavakti" yoktu. Duman'ı sürgün eden araç, parlamentodan çıkan bir karardı. Ve bu, Deeba'nın imkânları dâhilinde erişemeyeceği bir silahtı. Dönerse, çaresiz kalacaktı.

Deeba'nın yüzünün aldığı hali gören Nim, hızla konuşmaya devam etti.

"Söylediği şeyi 'atırlıyor musun? Öte tarafa geçmek, onun için 'ala çok zor. Ve ilk önce... seni mort etmek istediğini söylemedi mi? Seni buralarda arıyor olacak, dingil."

Deeba, boğuk bir sesle, "Bunun bana kendimi iyi hissettirmesi mi gerekiyor?" dedi.

"Demek istediğim, şu anda arkadaşının peşine düşemez, bacım. Sen, burada olduğun için. Seni şey edene kadar... Ama şimdi geri dönersen, seni takip edip ikinizi birden 'alletmeye çalışacaktır."

"Ama gitmem *gerek*," diye fısıldadı Deeba. "Ailem bekliyor..."

Aslında, farkında olduğu gerçek şuydu ki lakaytlık etkisi yüzünden onu bekle*mi*yorlardı. Ve asıl korkutucu olan da buydu.

Deeba'yı eve dönmek için bu denli heveslendiren şey, onu korkutan bu beklememe haliydi.

Hem bu korku hem de etobur zeki bir bulutun yalnızca birkaç kilometre ötede onu arıyor olduğu düşüncesi, içini kemiriyordu. Ama Nim haklıydı. Geri dönebilse bile, Duman, hâlâ peşinde olacaktı – Zanna'nın da tabii. Ve ellerinde kendilerini savunacakları hiçbir kalkan olmayacaktı.

"Geri dönersen," dedi Nim, "ensende bitiverir."

Bunun fikri bile, Deeba'yı nefessiz bıraktı. Durumunu, enine boyuna tartmaya çabaladı. İçi dehşetle doldu, ama bu duyguyu bastırdı. *Dur*, dedi kendi kendisine. *Şimdi akıllı olmak zorundasın. İyice düşünmek zorundasın.*

"Tamam," diye mırıldandı. "Her şey Duman'ın ve Şems-i Şikeste'nin etkisiz hale getirilmelerine bağlı. Bir an önce buradan çıkmak zorundayım, ama herkes sanki asıl sorun benmişim gibi beni ararken bunu yapamam. Ve *yapabilsem* bile, Duman peşimdeyken gitmek, hiç güvenli olmaz; çünkü o, yalnızca benim için değil, Zanna için de gelecek. Ve Profesırları, ona karşı gelmeye ikna edemem: Çünkü zaten karşı çıkıyor olduklarını sanıyorlar. Yani..." Uzun bir sessizlik oldu. "Onu, biz kendimiz durdurmak zorundayız."

* * *

"Neden bahsediyorsun sen?" dedi kitap. "'Biz' dediğin kim? Ne yapabileceğini sanıyorsun?"

"Onu ra'at bırak," dedi Nim. "'epiciğimiz pisliğe battık. Ama o zeki kızdır." Bulundukları alan, artık ıssız değildi. İşlerine giden çeşit çeşit figürler sarmıştı etraflarını. Çoğunun elinde şemsiyoklar vardı. Deeba, camdan yapılmış bir robot ve sebze suratlı bir kişi ve çaputlara ve şık cüppelere, plastik smokinlere ve porselen zırhlara bürünmüş kadınlar ve erkekler ve Londra'daki çeşitli mesleklerin kopya çektiği basit üniformalar içinde insanlar gördü.

Yolda yürüyen Londrakislilerden bazıları, başlarını çevirip merakla Deeba ve Nim'e bakıyorlardı.

Nim, "A', tek istediğim bu lanet yerden çıkıp eve dönmek," diye yakındı.

"Evet, ama senin de peşinde olduklarını unutma," dedi Deeba. "İkimiz de onların avıyız."

"Dikkatli olmak zorundayız," dedi Nim. "Kimin 'angi tarafta olduğunu bilmiyoruz. Ve şimdi de Profesırlar..."

"Çocuk, doğru söylüyor," dedi kitap. "Haber salacaklardır. İnsanlar, bizi aramaya başlayacaklar."

"Kapa çeneni ve dinle," dedi Deeba. "Ne olursa olsun, *herhangi bir şey*, Duman'ı durdurmak zorunda; yoksa gidemem ve yalnızca ben... biz, onu durdurabiliriz." Bekledi, ama ne Nim'den ne de bu sefer kitaptan, kullandığı çoğul özneye herhangi bir itiraz gelmedi. "Ve Londra'da ona karşı kullanabileceğim hiçbir şey yok. Ama burada bir şeyler *olmalı*. O yüzden, Zanna'yı burada istemiyor. Yani. Kitap, Şuvazi hakkında yanıldığını biliyoruz. O kehanet yanlış çıktı, değil mi? Ama içinde, hâlâ onun neyi nasıl yapması *gerektiği*yle ilgili bir şeyler olmalı, değil mi? Londrakis'in düşmanlarını durdurmak için. Yanlış mı düşünüyorum?

"Kararımı verdim. Kader çizgisini, Seçilmiş Kişi çizemedi. Bu yüzden, onun yerine, ben çizeceğim."

55

Aşağılayıcı Sınıflandırma

Şaşkınlık dolu bir sessizlikten sonra, "Sen, ne yapacaksın?" diye haykırdı kitap.

"Ben yapacağım," dedi Deeba. "Ne yapılması gerekiyorsa."

Nim, onları daha boş bir sokağa doğru iterek, "Bunu yalnız tartışabilir miyiz?" dedi.

Kitaba, "Başka seçeneğim yok," dedi Deeba. "Bu neden kötü bir fikir olsun ki? Ne yapılması *gerektiği* hakkında yanılmıyor olabilirsin. Yalnızca *kimin* yapması gerektiği konusunda yanılıyorsundur belki. Bahse girerim, içinde Duman'ı duman etme hakkında, seçimden filan bahseden yerler vardır."

"Peki... Duman'ın korktuğu bir silahın varlığına verilmiş kesin bir referans var. Londrakis için, Londra'nın Temmizzavakti'si gibi işe yarayacağı ima ediliyor..." Kitabın sesinde soru işaretleri vardı.

"Ha, bir de Temizzavakti diye bir şey olsa, gam yemeyeceğim," diye fısıldadı Deeba.

"Ne?" diye geri fısıldadı Nim. "Sakın bunu selüloz kafaya söyleme, 'a! Yanılmaktan ne kadar nefret ettiğini sen de biliyorsun."

"Ama iki şeyi unutuyorsunuz," diye devam etti kitap. "Bir, artık neyin doğru, neyin yanlış olduğuyla ilgili hiçbir fikrim yok. Bütün bu aptal şeyler hava cıvadır belki –" Sayfalarını hızla çevirdi. "– muhtemelen, her biri işe yaramaz şeyler. Ve iki, sen Şuvazi değilsin! Bu işi beceremezsin."

"Nereden biliyorsun?" dedi Deeba. "Benim hakkımda hiçbir şey bilmiyorsun. Sadece... bekle bir saniye. Benden bahsedil*diğini* söylemiştin, değil mi? O sayfalar içinde bir yerde, benim hakkımda bir şeyler olduğunu söylemiştin. Peki, ne diyor? Ne biliyorsun?"

"Fasa fiso," dedi kitap. "Önemli bir şey yok. Hadi bunu unutup –"

Deeba, "Hayır, benim için çok önemli," diye sözünü kesti. Kitabın kapağını hızla açıp sayfalarını karıştırmaya başladı.

İçeride ne olduğunu ilk kez görüyordu. Sayfadan sayfaya değişen içeriği, karmakarışık ve kafa karıştırıcıydı; her boyutta, her renkte ve İngilizce dâhil her dilde tablolardan, resimlerden ve yazılardan oluşan olağan dışı bir kolajdı. Deeba, herhangi birinin bunlardan anlam çıkarmayı nasıl başarabildiğini merak etti.

"Dursana," dedi kitap. "Ellerini çek üzerimden!"

Deeba, kitabın arkasında çok uzun bir dizin buldu. Parmağını sütunlardan aşağı indirerek, tüm maddelere göz gezdirdi.

"Gıdıklanıyorum," dedi kitap. "Dur!" Ama Deeba okumaya devam etti.

Listedeki maddeler, "Rahat Giysiler"den "Restorasyon"a sıçrıyordu – arada "Resham" yoktu. Parmağıyla birkaç sayfaya vurarak, "Deeba"yı aradı, ama liste "Deccal"den "Defaatle Tazmin"e geçiyordu.

"Hiçbir şey yok," dedi.

"Güzel," dedi kitap. "Şimdi, beni kapa da konuşalım." Ama Deeba'nın aklına bir fikir daha gelmişti.

"Şuvazi" maddesine baktı. Yüzlerce sayfa, listelenmiş halde oradaydı. Altında, biraz girintili yazılmış alt başlıklardan oluşan uzun bir liste vardı. Deeba, sıranın dışına çıkmış ve alfabetik olarak düzenlenmiş olaylardan oluşan, Zanna'nın yapması gerekenler hikâyesini atladı.

Maddeleri sesli okuyarak, "'Şuvazi... Batisfere Giriş,'" diye mırıldandı. "'Böğürtlen Köpekleri Saldırısı'... 'Domateslerin Huzurunda'... 'Hüzünlü Matemler, Zorlu Görevler'..." Deeba durdu. Okudu ve tekrar okudu.

Yüzünün aldığı hali gören Nim, "Ne buldun?" diye sordu.

"'Kader yardımcıları?'" dedi Deeba.

* * *

İşte oradaydı aradığı, dizinde. "Şuvazi, Kader Yardımcıları." Bu maddenin altında, her birine tek sayfalık referans verilmiş alt-alt başlıklar vardı. "Zeki Olan," diye okudu. "Komik Olan."

"Bak..." dedi kitap. "Bunlar, yalnızca uydurulmuş terimler. Bazen bu eski püskü kehanetler, talihsiz şekillerde yazılır, bilirsin..."

Deeba, "'Akıllı Olan' olması gereken Kath miydi?" diye sordu. Ve sonra, Zanna'yla nasıl arkadaş olduklarını getirdi hatırına. "Yani... ben de komik olanım, öyle mi? Ben, *komik kader yardımcısıyım*?"

Telaşla, "Ama, ama, ama," dedi kitap. "Ron Weasley'ye ne demeli? Peki ya Robin? Bunda utanılacak bir şey –"

Deeba, kitabı yere atıp uzaklaşmaya başladı. Kaldırıma çarpan kitap, acıyla viyakladı.

Nim, en sonunda, "Deeba?" diye seslendi. "Sence ne yapmalıyız?"

Deeba, hiçbir şey söylemedi. Ana caddeyi kesen yol ayrımında durup Londrakislilerden oluşan tuhaf kalabalığın geçip gitmesini izliyordu. Duman'ın yarattığı bütün o gerginlik ve korkudan ve Profesırların tavrından ve kaçıp gitmelerinden sonra, kitabın dizinindeki o küçük hakaret, Deeba'nın kaldırabileceğinden çok fazlaydı. Kafasını salladı.

"Burada bekleyemeyiz," dedi Nim. "Profesırlar peşimize düşecekler, kızım. O lanet Şems-i Şikeste'yle birlikte. Ve bizi enselerlerse... Beni bu işe sokan sensin," diye bağırdı en sonunda. "Şimdi öt bakalım, ne *yapacağız*?"

Deeba, hâlâ konuşmayı reddediyordu. Kesmik, iç çekerek, ayaklarının çevresinde döndü durdu. Deeba, onu okşamadı.

"Deeba." Bu sefer konuşan kitaptı. Nim, onu yerden alıp yakınına taşıdı. "Senden özür dilemek istiyorum. Beni, ben yazmadım. Kimin yazdığı konusunda da hiçbir fikrim yok. Ama yazan kişinin, kadın mı erkek mi artık bilemem, tam bir aptal olduğunu hepimiz biliyoruz." Deeba, gülümsemeyi reddetti. "Neden bahsettiklerini bile bilmiyorlardı. Belki bir telefon defteri olsaydım, daha çok işe yarardım. Ahmak yazarlarım bilmeseler de, *ben* senin bir kader yardımcısı olmadığını biliyorum –"

"Hiç kimse değildir!" diye bağırdı Deeba. "Kimse hakkında böyle konuşulamaz! Yalnızca onlardan daha *önemli* birinin dalkavukları, asalakları olduklarını söylemek..."

"Farkındayım," dedi kitap. "Haklısın."

"'adi ama," dedi Nim. "Peşimizden geliyorlar. Şems-i Şikeste, onları 'ayaletler Kasabası'na filan saldırmaya bile ikna edebilir. Bir şeyler *yapmamız* gerek."

"Lütfen," dedi kitap.

Deeba, upuzun bir süre, onları izledi.

En sonunda, "Tamam, o zaman," dedi. "Size ne yapmamız gerektiğini söylemiştim. Aklıma başka bir şey gelmiyor. Köprüye geri dönemeyiz, kitap. Henüz farkında olmasa da, Londrakis'in bize ihtiyacı var. Ve Zanna'nın da ve benim de ve belki Londra'nın bile. Profesırlar, şu anda, Duman için çalışıyorlar, *onlar* bunu henüz bilmeseler de.

"Duman, bizim saklanacağımızı düşünüyor. Yani, muhtemelen bizim... kendisine saldırmamızı, hiç beklemiyor olacak."

Cildin itirazlarını bastırabilmek için sesini yükselterek, "Kitap," dedi. "Kitap, bağırıp çağırmayı kesmezsen, seni burada bırakır, giderim. Şimdi sorularımı cevapla." Nim, ona hayranlıkla baktı.

Deeba, dizinden yola çıkıp çeşitli sayfaları kontrol ederek, kitabı karıştırmaya başladı.

"Nasıl düzenlenmişsin sen?" diye sordu. "Her şey, her tarafa yayılmış. Hiçbir düzen yok."

"Aslında var," dedi kitap. "Ama pek açık değil. Ne öğrenmek istiyorsun?"

"Şuvazi Zanna, en nihayetinde... Londrakis'i kurtarmakla yükümlüydü, değil mi? Nasıl yapacaktı bunu? Ne yapması *gerekiyordu*? Hangi sırayla yapması gerekiyordu? Çünkü bunun Duman'ın canını sıktığı çok açık."

"Peki..." dedi kitap. "Buradaki de, bir çeşit standart Seçilmiş Kişi hikâyesidir. Yedi görevi var ve her birinde, Londrakis'in kadim hazinelerinden birini bulması gerekiyor. En sonunda, öte-şehrin en güçlü silahını ele geçirecek – Temizzavakti kadar güçlü bir silah bu. Duman da, bu silahtan hiçbir şeyden korkmadığı kadar korkuyor. Ve bu silahla, Duman'la yüzleşip onu yenecek."

"Senin yerinde olsaydım, Temizzavakti hakkında bu kadar heyecanlanmazdım," dedi Deeba. "Toplaması gereken hazineler nelerdi?"

Kitap, "Londrakis'in yedi mücevheri," diye fısıldadı. "Yedigen Koleksiyon dedikleri. Bir tüy anahtar; bir kalamar burnu makası; bir fincan kemik çayı; dişten zarlar; demirden bir salyangoz; siyah-beyaz kralın tacı ve öte-şehir tarihinin en güçlü silahı... **Tabanca**kis."

"*Tabancakis* mi?" dedi Nim. "Vay canına! Bunun sadece lanet bir 'ikâye olduğunu sanıyordum."

Kitap, abartılı bir gösterişle, "Bu, *aynı zamanda* bir hikâye," dedi. "Ama aynı zamanda da... *Şuvazi'nin silahı*." Bir duraksama oldu. Ve kitap, "Şey... her neyse, ben böyle sanıyordum," diye ekledi.

Deeba, bu yedi eşyayı tek tek saydı.

"Duman, bunlara ulaşmamızı istemiyor," dedi. "O yüzden, yapacağımız şey, bu olacak. Nim... yardım etmek ister misin?"

"Kafayı mı yedin sen?" dedi Nim. "*Da'a başka* ne yapabilirim ki? Pazarcılardan kaçıp Şems-i Şikeste'ye ve o çatlak Profesırlara av olmuşum. 'ayatımın *geri kalanı* boyunca onlardan saklanıp du-

ramam. Senin bu deli divane planın elimizdeki tek şey. Ayrıca," diye ekledi gönülsüzce, "senin Tabancakise tek başına ulaşmana izin verir miyim, kızım?"

Deeba, "Teşekkür ederim," dedi. Utançtan yarı-hayalet yanakları kızarana kadar, ona gülümsedi.

Eli ayağına dolaşan Nim, "'adi bakalım, o zaman," diye çıkıştı. "Macera başlasın."

"Kesmik? Sen de geliyor musun?" Kutucuk, atlayıp zıpladı. "Pekâlâ," dedi Deeba. "Korkarım, *senin* başka bir şansın yok, kitap. Bana, ne yapmam gerektiğini yalnızca sen söyleyebilirsin. Ve... bir şey daha var." Yutkundu.

"Bakın. Kimse bunu açık açık söylemedi, ama bazı ipuçları verdiler... Londrakis'te çok uzun süre kalırsan, lakaytlık etkisi güçleniyor, değil mi? Bundan önce, geri döndüğümde, beni gördüklerinde, insanların bana nasıl baktıklarını gördüm. Kitap, bana karşı dürüst ol. Öte tarafta çok uzun kalırsan, insanlar seni unutabilirler, değil mi?" Sessizlik oldu. "Değil mi?"

Kitap, huzursuzca, "Şey..." dedi. "Teoride..."

"Ne kadar kalabilirim?" diye sordu Deeba.

"Anlamalısın," dedi kitap. "Sınırı geçen çoğu insanın dönmeye niyeti olmaz, o yüzden bunun bir önemi yoktur. Bundan kaçınmanın bazı teknikleri vardır, derler, bazı öte-gezginleri hatırladığından emin olmak için listeler tutmak ve hatıra şemaları çıkarmak gibi, ama..."

"*Ne kadar?*" dedi Deeba. "Çünkü annem ve babam bu tekniklerin hiçbirini bilmiyorlar. O yüzden, ne kadar vaktim kaldı?"

"Şey... bu konuda bazı fikirler var. Ama öte-gezginler söz konusu olduğunda, Londralılarda, akut hafıza kaybı bozukluğunu içeren teorik bir tehlike oluştuğu söylenir... dokuz günden sonra."

"Dokuz gün mü?" dedi Deeba. "Bu kadarcık mı?"

Kitap, kuşkuyla, "Bunun hakkında biraz daha araştırma yapmamız gerekebilir," dedi. "Sonrasında ne olduğu konusunda açık

bilgiler yok, ama Şuvazi'nin görevinden sonra eve dönmesi gerekiyor olabilir. *Muhakkak*... Ama tabii... o da..." Kitap sözü burada keserken, *Ama tabii o da Şuvazi*, diye düşünerek sözü tamamladı Deeba. "Yine de. Zamanımız... çok kısıtlı."

Deeba'nın kalbi, hızlanarak çarpmaya başladı.

"Haydi, o zaman," dedi. "Başlamamız gerekiyor. İlk madde hangisiydi? Gidelim ve tüy anahtarı alalım."

56

Hücre Hapsi

"Tüy anahtar, bir ormanın içinde," dedi kitap.

"Orman mı? Londrakis'te mi?" dedi Deeba. "Neredeymiş bu orman?"

"Şehirlerde ve öte-şehirlerde birçok şeyin bulunduğu yerde," dedi kitap. "Bir evin içinde."

"Öyle diyorsan," dedi Deeba. "Oraya nasıl gideceğiz?"

"Evin nerede olduğunu biliyorum," dedi kitap. "Ama *biz* şu anda nerede olduğumuzu bilmiyoruz."

"Aslında..." dedi Nim. Sokağın girişinde dikiliyordu. "Açsanıza antenleri."

Deeba, dinleyip anlamak için kasıldı. Koca iş makinelerinden çıkıyormuş gibi duran, hiç bitmeyen bir sürtme, kayma ve çarpma sesi duyabiliyordu.

"Bu nedir?" diye sordu.

Nim, kitaba, "Nerede olduğumuzu anladın mı?" dedi. "Burası, Bilmece Ma'allesi."

"Tabii ki," dedi kitap. "Şimdi taşlar yerine oturdu."

Bir açıklama bekleyerek, "Ne?" dedi Deeba.

"Şu oyunlardan biri işte," dedi Nim. "Krakerlerden çıkıyor ya. 'ani, dokuz ya da on altı küçük kareye bölünmüş kare bir resim vardır ve karelerden biri çıkarılmıştır ve tüm kareler kaydırılıp resim karıştırılmıştır; 'er 'amlede birini boş alana doğru 'areket

ettirirsin. Ve resmi yeniden tamamlamaya çalışırsın, kapiş? Bilmece Ma'allesi'nde de, bütün evler bu biçimdir işte."

"Evlerden biri yıllar önce çıkarılmış," diye devam etti kitap. "Ve geri kalan binalar, hareket edip duruyor. Ve şu anda evlerin hiçbirinin, olması gereken yerde durmadığı yüzlerce sokak var bu mahallede.

"Beş dakikada bir, hepsi kayar. Boş kareye yakın binalardan biri boşluğa kayar ve arkasındaki bina da onun boşalttığı yeri doldurur ve tüm mahalle bunu izler. Ama dokuz ya da on altı ya da yirmi beş ev yoktur; burada yüzlercesi vardır. Bu da, binlerce olası düzenleme anlamına gelir. Herhangi bir evi nerede bulabileceğin konusunda, hiçbir fikrin olmaz. Burada, her şey karmakarışıktır.

"Londrakis'te, Laf-İstifi Çukuru'nun kütüphanecileri kadar gözü pek olan tek grup, Bilmeceler Mahallesi'nin postacılarıdır herhalde. Hâlâ onlarca yıl önce atılmış mektupları yerlerine ulaştırmaya çalışıyorlar. Ama ev numaraları hareket edip duruyor. Postacılardan bazıları, belirli bir evi yıllardır takip ediyorlar. Herkes, evlerin doğru sıralarına döneceği günü bekliyor."

Nim, abartılı esneme hareketleri yapıp "'er neyse, *mevzu* şu ki..." diyerek, kitabın sözünü kesti. "Mevzu şu ki 'angi ce'ennemde olduğumuzu artık biliyoruz."

Deeba, "O zaman, şu ormana nasıl gideceğiz?" diye sordu.

"Pekâlâ, doğruca oraya gitmek istersek," dedi kitap, "şu yönden güneye inmemiz gerekir, ama o yol bizi Bay Lafügüzaf'ın Lakırdı Mahallesi'ne götürür. Ve onun neler yapacağını asla bilemezsin, o yüzden etrafını dolaşıp –"

Deeba, "Bekle biraz," dedi ve parmaklarını şaklattı. "Bay Lafügüzaf mı? Ondan bahsetmişlerdi. Hani şu çalışan telefonları olan mı?"

"Sanıyorum," dedi kitap. "Kendisi, konuşmayla ilgili her şeye ilgi duyar. Ama ne olmuş telefonları varsa?"

"Onları biraz zaman kazanmak için kullanabilirim. Evi arayabilirim. Ailemle konuşabilirim," dedi Deeba. "Beni unutmalarının önüne geçebilmek için."

Nim, önce kitaba, sonra Deeba'ya baktı.

"Epey netameli olacak," dedi.

Deeba, "Niçin? Şu Bay Lafügüzaf, Duman'ın tarafında mı?" diye sordu.

"Hayır," dedi kitap. "Ama hiç kimsenin tarafında değil."

"Bay Lafügüzaf'a bulaşmamalısın," dedi Nim.

"Şu bahçeden geçersek, daha hızlı varırız *ve* ben onun telefonlarından birini kullanabilirim."

"O... sana bir şeyler yapmazsa, daha hızlı oluruz," dedi kitap.

"Sen bilirsin," dedi Deeba. "Burada olmak istemeyen ve bir an önce köprüye dönmemiz gerektiğini düşünen biri için, bu konuda epey pimpiriklisin."

Ancak "Ben... ben..." diyebilen kitabın dili dolandı. Nim, sırıtmasını gizlemeye çalıştı.

"Haydi, o zaman," dedi Deeba. "Kaybedecek vaktimiz yok. Evinize telefon etmediğiniz takdirde, birkaç gün içinde unutula*cak* olan, siz değilsiniz. Doğruca şu Bay Lafügüzaf'ın mekânına gidiyoruz ve ben, yolda aileme telefon ediyorum. Sen kendin, dokuz günün çok kısa bir süre olduğunu söyledin. Ama onlarla iletişime geçersem, geri sayım yeniden başlar. Ve başımız belaya girerse, tek yapacağım onu *güldürmek*, değil mi? En nihayetinde, ben *komik kader yardımcısıyım*."

57

Lakırdı Mahallesi'nde Sessizlik

Kitapta, öte-şehre ait birçok harita vardı, ama Deeba onlardan pek bir şey anlamadı. Ölçekler, izdüşüm açıları ve yönler, sayfadan sayfaya değişiyordu. Deeba, sadece kitabın talimatlarına uydu.

Londrakis'in kalabalıklarından ve pedallı taşıtlarından kaçınarak, sokaklar boyunca yürüdüler. Şüpheli balonlar veya koca düz tirbuşonlara benzer bıçakları olan helikopter tipi şeyler geçerken, Profesırların ajan taşıtları olabilir diye, boş ve boşumsu binalara gizlendiler. Deeba, yanlarından geçen birçok insanın ellerindeki şemsiyoklara bakıp duruyordu.

"Nerede olduğumuzu bilen kimse yok 'ala," dedi Nim. "Profesırlar etrafa 'aber saldıklarında, başımız da'a çok belaya girecek."

Deeba, karnının acıktığını söyler söylemez, Nim kayboldu ve bir sokak tezgâhından kaptığı yiyeceklerle neredeyse derhal yeniden ortaya çıkıverdi.

Yiyecekleri mideye indirirlerken, "Gözlerden uzakta durmamız gerekiyor, diye düşündüm, anam babam," dedi Nim. "Ondan kelli, yarı-'ayalet alışverişi yaptım."

Yürürlerken, Deeba ona Londra'dan bahsetti – Nim sormamıştı, ama bu konuda konuşmak istiyordu. Ona ailesini anlattı ve bu, onları özlemesine neden oldu, ama aynı zamanda ona kendisi-

ni iyi de hissettirdi; tabii bu, üzgün cinsinden bir iyi hissetmeydi. Nim'in Hayaletler Kasabası'ndaki hayatı hakkında daha çok şey öğrenmeye çalıştı, ama Nim sadece tek heceli cevaplar vermekle yetindi.

Akşamüstü, nehre ulaştılar ve Yarasa-Gözü Köprüsü'nü geçtiler. Deeba, Sütlâbi Nehri'nin öte-şehri bir cetvel gibi kesen tamamen düz görüntüsüyle büyülendi. Köprünün üstünde kendisini korunmasız hissetti, ama ortasında bir an durup nehir üzerinde demirden iki timsah burnunun Ulu Köprü'yü oluşturduğu yöne bakmaktan da kendisini alamadı.

Birbirine dönük ve yarı yarıya suya batmış kafalar, ara sıra göz kırpıyordu; ikisi de kule kadar yükseklere uzanan ve tepedeki yürüyüş yoluyla birbirine bağlanan kral taçları takıyordu. Deeba bakarken, iki koca ağız perçinli diş köklerini göstererek yavaşça açıldı ve yeniden kapandı.

Nim, Deeba'yı çekiştirdi; nehrin diğer yakasındaki kahverengi kuleleri geçtiler. Burası, Londra'daki Parlamento Binası'na benziyordu, ama dev akkarıncalar tarafından yapılmış olanıydı.

Kitap, nehrin kuzey tarafına ayak basarlarken, "İşte geldik," dedi. "Bay Lafügüzaf'ın topraklarındayız."

"Niçin bu kadar sessiz?" diye sordu Deeba.

Sokaklar boş değildi, ama yanlarından geçen az sayıda insan hızla yürüyüp yere bakıyordu. Hiç kimse konuşmuyordu.

"Şşşşş," dedi kitap. Yakınlarda birileri olmadığı zaman, fısıltıyla konuşuyordu. "Bay Lafügüzaf. Yasalar. Onaylanmamış konuşmalar yasak."

"*Hadi oradan.*"

"Şşşş. Bizi hapse mi tıktıracaksın? Onun... özel hizmetkârları vardır. Her yerde olabilirler. Onları kızdırmamalıyız. Telefona varana kadar, çeneni kapalı tut."

Deeba, "O zaman, ne yapacağız?" diye fısıldadı. "Orada da mı çenemi kapalı tutacağım?"

"Şey, hızlı konuşursun. Bu aptal fikir senden çıktı."

Tamamıyla sessiz sokaklarda yürümek çok ürkünçtü. Deeba, yalnızca biraz ses çıksın diye, ayaklarını sürüdüğünü fark etti.

"Peki, telefon nerede?" diye fısıldadı.

"Hiçbir fikrim yok," dedi kitap. "Haydi, çıkalım buradan."

Deeba, "Kapa çeneni," diye tısladı. "Bu telefon görüşmesini yapacağım. O yüzden, şimdi dizinine bak ve o telefonu bul."

Bir deneme, yanılma ve çıkarım üçlemesiyle ve yol gösteren kitabın sızlanıp söylenmeleri ışığında, neredeyse Öte-Güneş batıncaya kadar arayıp taradılar. Kendilerini, arka sokaklardaki çalılıkların içinde buldular.

"Telefonun etrafına bir labirent inşa ettirmiş," dedi kitap. "İnsanlar, onu bulamasınlar diye."

Onlar içlere doğru devam ettikçe, sokaklar tenhalaşıyordu. Belli belirsiz görünen, eğri büğrü ve salkım saçak taraçaların arasından geçtiler. En sonunda, binalar arasındaki bir tünele vardılar.

Yürüdükçe, dönüşler keskinleşiyor, sokaklar kısalıyor ve sıkışıklaşıyordu. İmkânsızdı ama, aynı yoldan geri döndüklerini hissediyorlardı. Deeba ve yoldaşları, sarmal caddeleri ve itinayla kafa karıştırıcı hale getirilmiş çıkmaz sokakları geçtiler.

"Sanırım, bende bir harita var," dedi kitap. "Sayfa üç-altmışa bakar mısınız?"

Sayfada, bir kroki vardı. Labirent, o kadar olağan dışı bir halde karmaşıklaştırılmıştı ki insan beynine benziyordu. Krokinin altında şöyle yazıyordu: LAFBİRENT.

Sokak lambalarının ve göz kırpan yıldızların ışığında krokiye bakan Deeba, "Bundan hiçbir şey çıkaramıyorum," dedi.

"Tabii ki çıkarabilirsin," dedi kitap. "Girişi görüyor musun? Parmağını üzerine koy. Şimdi sana söyleyeceğim yolu takip et. Ama sayfaya çok bastırma, gıdıklanıyorum. Hazır mısın?

"Önce sola gittik, bir daha sola, sağa, sola, sola, sağa, sağa, sola ve sağa. Sonra tekrar sola döndük. Dur. Parmağının durduğu yer, şu anda durduğumuz yeri işaret ediyor."

Nim, "Bütün bunları nasıl 'atırlayabildin ya?" diye sordu.

Kendisini beğenmiş bir edayla, "E, ben bir kitabım," diye cevap verdi. "Bizim hafızalarımız sağlamdır. Bulunduğumuz yeri işaretle. *Nazikçe*, lütfen. Kurşun kalemin var mı? Şimdi, durduğumuz noktadan merkeze giden bir yol bulman gerekiyor. Bulduğun zaman, parmağını o yol üzerinde gezdir."

Yanlış başlangıçlar ve zoraki geri dönüşlerle dakikalar harcayan Deeba ve Nim, en sonunda labirentin merkezine giden yılankavi bir yol bulabildiler. Deeba, parmağını yavaşça yol üzerinde ilerletti ve kitap, Deeba'nın parmak ucu yolculuğunu tercüme etti. Mırıldandığı talimatları, Deeba ve Nim dikkatle izlediler.

Yolculukları, Lakırdı Mahallesi labirentinin merkezindeki bir çıkmaz sokakta sona erdi. Önlerinde, kırmızı bir telefon kulübesi duruyordu.

58

Dibi Görmek

"Baba?"

"Deeba?"

Telefon, Deeba'nın içine attığı farklı birimlerdeki bütün bozuk paraları kabul etmişti.

Hat biraz sorunluydu, Deeba ve babasının konuşmalarının arasına uzun kesintiler giriyordu ve epey cızırtılıydı, ama birbirlerini duyabiliyorlardı.

Nim, Kesmik ve kitap, hızla çöken geceyi izleyerek, telefon kulübesinin dışında bekliyorlardı.

"Baba, beni duyabiliyor musun? Seninle konuşmak ne güzel!"

Uzun bir sessizlikten sonra, "Ne var ne yok, canım?" dedi babası. Deeba, lakaytlık etkisinden haberdar olmasına rağmen, babasının sesindeki sakinliğe şaşırmaktan kendisini alamadı. Oysa uzun zamandır evde değildi.

"Ben iyiyim, babacığım, sadece yakında geleceğimi söylemek istedim. Ve seni çok sevdiğimi ve... beni unutma, olur mu?"

Deeba, konuşurken, telefondan kulübenin dışına yoğun bir eşek arısı bulutunun çıktığını ve geceyi yırtarak ilerlediğini görünce, şaşkınlıktan dili tutuldu. Olağan dışı bir hızla, birbirine yakın uçan eşek arıları, bir anda gözden kayboldu.

Birkaç saniye sonra, aynı eşek arıları ya da başka bir grup, gökyüzünde belirip yeniden telefona girdi. Hep birlikte fısıldadı ve Deeba, ahizeden babasının sesini duyabildi.

"Seni unutmak mı?" diye güldü babası. "Neden bahsediyorsun, deli kız?" Deeba da, aşırı mutluluktan bir parça histerikleşen bir kahkahayla, kıkırdadı.

"Annemi de verir misin?" dedi ve böceklerin, sesini babasına vızıldamak için tekrar vınlamalarını izledi. Ama yalnızca yarısı geri döndü ve babasının cevabı kesik kesik ve belli belirsiz duyuldu.

"... olmaz... veremem... dışarıda..." diyordu.

"Bir daha söylesene, baba, duyamadım." Deeba, eşek arılarını yine göğe yolladı. "Ona selam söylediğimi ilet! Ona aradığımı söyle!" *Onun beni düşünmesini sağla*, diye düşündü. Nim, kulübenin kapısını tıklattı. Deeba, yüzüne bile bakmadan, sinirli bir hareket yaptı.

Babası, daha kesik bir sesle, bir şeyler daha söyledi ve Nim, kapıyı bir kez daha çaldı. Kitap, ismini mırıldandı.

Deeba, elini ahizeye koyarak, "Siz ikiniz, çenenizi kapasanıza!" diye bağırdı.

"Deeba," dedi kitap. "Hemen buraya gelsen, iyi olur."

Deeba onlara döndüğünde, kulübenin camından gördüğü şey, duyabildiği tek şey olan sessizliğin ortasında donup kalmasına neden oldu. Yoldaşlarına katılmak için, dışarı bir adım attı.

Dışarıda, üzerlerine doğru gelen karanlık yaratıklar vardı.

Sinsice ve hızla ilerliyorlardı.

"Bunlar da ne?" dedi Deeba. Yengeç gibi hızla seğirten bir yaratık ve kızıl bir maymunumsu ve eklemsiz bacakları olan bir adam gördü. Boyu ancak, Deeba'nın kardeşi kadardı. Yaratıklar hiç ses çıkarmadan, gezginlerimize doğru ilerliyorlardı.

Şaşırtıcı çeşitlilikte şekle ve renge ve kollara ve bacaklara sahip yaratık-

lar, yavaş ve tehditkâr hareketlerle yaklaşıyorlardı. Hiçbirinin ağzı yoktu.

Kitap, "Bunlar, Bay Lafügüzaf'ın maiyeti," diye fısıldadı. "Bizi ona götürecekler. Lakırdı Mahallesi'nde onaylanmamış konuşma yapmaktan suçluyuz."

Deeba, "Belki, ona durumumuzu açıklayabilirim," dedi.

"Açıklamak mı? Yeterince konuşma yaptın zaten. Şu andan itibaren, çeneni kapalı tut, yeter."

Sinsice dolanan küçük yaratıklardan biri, ayan beyan bir öfkeyle ayağını yere vurdu. Bu, dört sıska ayağın üzerinde dikilip dört cılız kolu susmaları için onlara doğru sallayan, şişman göbekli, sarı tenli ufak bir adamdı. Hızla göz kırpıp dik dik bakan en az beş ya da altı gözü vardı. İşaret parmağını, ağzının olması gerektiği yere götürerek, *susss* hareketi yapıyordu.

Adamın yandaşları, Deeba ve Nim'i kabaca yakaladılar. Kanatlı ve ağızsız büyük bir sincap ve tespih böceği ile kırkayak kırması bir yaratık, sincabımsı şey kazanana kadar, kitabı sessizce çekiştirdi.

Deeba, kitabın," "Dikkatli olun!" dediğini duydu. "Kapağımı çizeceksiniz!" Deeba, çırpındı, ama kurtulamadı.

"Deeba, kızım," diye mırıldandı Nim. "Acaba benim saldırıya uğramamı içer*me*yen bir planın var mı senin?"

"Bırakın bizi," diye bağırdı Deeba. Ağzından çıkan her kelime, onları tutsak alanları biraz daha öfkelendiriyor gibiydi. "Yalnızca annemle ve babamla konuşmak istemiştim. Kötü bir niyetim yoktu. Gitmek zorundayım!"

Ama Deeba, Nim, Kesmik ve kitap, sokaklar boyunca Lafbirent'in dışına sürüklendiler. Deeba, mahalleye girdiği andan beri ilk kez, sesler duydu. Olağan dışı yükseklikte bağırtılar, şaşırtıcı ve çınlayan bir sesten çıkan tekil kelimeler, geceyi çınlatıyordu.

"ÇAYDANLIK!" dendiğini duydu ve "ÂLİCENAP! BULAŞIK! HENDEK!"

Bunlar ve diğer kelimeler, sessiz yaratıkların onları sürükledikleri davul şeklinde devasa bir binadan çıkıyordu.

59

Zorba Boşboğaz

Deeba ve yoldaşları içeri sürüklenirlerken, "PEKÂLÂ," dedi koca avaz. Kelimelerden çıkan ses, her yerde yankılanıyordu. "ONAYLANMAMIŞ KONUŞMA. BU, LAKIRDI MAHALLESİ'NDE ÇOK CİDDİ BİR SUÇTUR."

Kocaman salonun tam ortasındaki yüksek tahtın üzerinde, bir insan oturmaktaydı. *Ya da*, diye düşündü Deeba, *insan gibi bir şey.*

Şaşaalı kaftanının altında kalan kolları ve bacakları ve gövdesi, incecik dallar gibiydi. Kafası, geniş ve şekilsizdi. Devasa ağzına yer açabilmek için, şekil değiştirmişti. Ağzı, neredeyse bedeninin geri kalanı kadar büyüktü. Koca çenesi ve

dişleri, adam kulakları sağır edici bir sesle konuştukça, abartıyla açılıyordu.

Baş aşağı çevrilmiş ayakkabı topuklarından oluşan bir taç takmıştı. Deeba, bunların, tek tek ağzına bağlanıp sesini yükselten hoparlörler olduğunu fark etti.

"EREK!" dedi. "ÇIKRIK! SUÇLULARI YAKINA GETİRİN. KELER!"

Deeba, konuştuğu zaman, Bay Lafügüzaf'ın ağzında bir hareketlilik oluştuğunu gördü.

"O da neydi?" diye fısıldadı Nim.

"SESSİZLİK!" diye bağırdı Bay Lafügüzaf ve Deeba, ağzından canlı bir şeyin kaydığını, bir kırkayak gibi kaçıştığını, gömleğinden inip kayıplara karıştığını görünce, korkuyla yutkundu. "İZİNSİZ KONUŞMAK YASAKTIR!"

Ağzından çıkan her kelimeyle birlikte, başka bir tuhaf hayvanımsı vücut bulup dişlerinin arasından fırlıyordu. Hepsi küçüktü ve her biri farklı şekildeydi. Deeba'nın bir anda yüzlerce başka yaratığın beklediğini fark ettiği odada uçuşuyor, emekliyor ya da sürünüyorlardı.

Bay Lafügüzaf, Deeba'ya bakarak, yavaşça, "O VAKİİİİİİİİT," dedi ve dudaklarının arasından salyangoza benzer bir şey zıpladı. "BENİM SESÇİKLERİMİ Mİ KISKANDINIZ?"

Dört hayvan daha belirdi. *Kıskandınız* dediğinde çıkan hayvan, güzel yanardöner bir yarasaydı.

"MONOLOG!" dedi Bay Lafügüzaf. Devasa dudakları, sesi pıhtılaştırıyormuşçasına sarmaladı. Kelime yoğunlaştı, renk ve biçim kazandı ve titrek bir top gibi yuvarlanarak kucağına düştü.

Utangaçça açıldı ve etrafına bakındı. *Monolog* kelimesi, uzun boyunlu, kıvrımlı, dört ayaklı bir hayvandı. Bay Lafügüzaf, kaşını kaldırarak ona baktı. Sesçik, güçlükle ondan kaçmaya çalıştı, arka ayakları üzerinde şaha kalktı ve Nim'e tutundu.

"Ayy..." dedi Nim ve Bay Lafügüzaf gözlerini ona diker dikmez, ağzını sıkıca kapadı.

Bay Lafügüzaf, "SESÇİKLER," dedi. "KELİMELERİMDEN CAN DOĞAR." Ağzından başka yaratıklar uçuştu. "CİKLET!" diye böğürdü ve ağzından bir sümüklü-yılan sızıp Deeba'nın bacaklarına dolandı.

"Uzun süre yaşamıyor olmaları çok iyi," diye fısıldadı kitap. "Yaşasalardı, adam tüm Londrakis'i ele geçirirdi."

"KONUŞUYOR MUSUNUZ SİZ?" Bay Lafügüzaf'ın gırtlağından sesçikler yuvarlandı. "SİZE İZİN VERMEDİM! SESSİZLİK! HARİTACILIK!"

Son kelime, bir sürü örümcek ayağı ve tilki kuyruğu olan bir melon şapkaydı. Sesçikler, salon boyunca titreştiler.

Kısa bir sessizlikten sonra, Deeba elini kaldırdı. Bay Lafügüzaf, konuşmak için kendisinden izin istendiği için açıkça memnun olarak, arkasına yaslandı. Kafasını salladı.

"Şey... Kuralları bilmediğim için özür dilerim... ama... bizim gerçekten gitmemiz ve bir şeyi aramamız gerekiyor. Bu, gerçekten çok önemli. Acelemiz var."

"NE ÇEŞİT BİR ARAMA YAPIYORSUNUZ?"

Ne ve *arama* sesçikleri, iki minik gagasız kuştu. Deeba, kanat çırpan sesçikleri görmezden geldi. Nim, kafasını salladı ve kitap fısıldadı: "Devam et."

"Şey," dedi Deeba. "Duman'la savaşmak için bir şey arıyoruz. Lütfen gitmemize izin verin. Londrakis için."

"DUMAN MI? DUMAN'I NİÇİN UMURSAYAYIM?" İki kere söylenen *duman* kelimesi için çıkan minik sesçikler, birbirine benzeyen iki maymundu, ama ten renkleri ve bacak sayıları farklıydı. Deeba, bu farklılığın Bay Lafügüzaf'ın tonlamasındaki değişimlerle ilgili olması gerektiğini düşündü.

"DUMAN, BENİ RAHATSIZ ETMİYOR VE BEN DE, ONU RAHATSIZ ETMEYECEĞİM. LONDRAKİS'İ ELE GEÇİRMEYE ÇALIŞMASINDAN BANA NE? HANTAL!" *Hantalı*, yani iki kafalı ve tavuk bedenli sesçiği tükürdü. "LAKIRDI MAHALLESİ'NİN KANUNLARINI ÇİĞNEDİNİZ. SİZE NE YAPMALIYIM?"

Deeba, hızla düşündü. Sesçikler kuvvetliydiler. Ve onlardan kaçabilseler bile, Bay Lafügüzaf birkaç kelime daha söyleyiverir ve sesçik ordusu çoğalırdı.

"Bizi para cezasına çarptırabilirsiniz," dedi Deeba. "Param var. (Hepsinin senin olduğunu söylemiştim, ama sorun çıkarmayacağını tahmin ediyorum?)" Son cümleyi, ağzının kenarıyla, Nim'e fısıldadı.

"Bizi bu lanet yerden çıkar da," diye geri fısıldadı Nim.

"EVET, BU," dedi Bay Lafügüzaf, "ÇOK İLGİNÇ BİR FİKİR."

"Para cebimde," dedi Deeba. "Ne kadar olduğunu bilmiyorum, ama –"

"*PARA* DEĞİL." Kambur bir kertenkele, dalgalanarak Bay Lafügüzaf'ın önüne düştü. "BANA ÖDEMEYİ BAŞKA BİR ŞEYLE YAPACAKSINIZ."

"Nasıl?"

"KELİMELERLE."

"Ne?" dedi Deeba.

"KELİMELERLE ÖDEYİN. BANA YENİ KELİMELER SÖYLEYİN." Deeba, Bay Lafügüzaf'ın devasa dudaklarını yalayan tarla gibi dilini görünce, ürküp geri kaçtı. "BANA İYİ BİR ÖDEME YAPARSANIZ, GİDEBİLİRSİNİZ. SÖZ VERİYORUM.

"AMA UYDURMAK YOK! BİR KELİME, ONU SÖYLEYEN YALNIZCA SENSEN, İYİ BİR KELİME DEĞİLDİR. UYDURUR-

SANIZ, ANLARIM. ŞÖYLE!" *Şöyle*, futbol topu büyüklüğünde ağızsız mavi bir böcekti.

Deeba, dikkatlice düşünerek, "Ama," dedi, "Yeni kelimeler söyleyebilirim. Çünkü buralı değilim. O yüzden, sizin duymadığınız kelimeleri biliyor olabilirim." Duraksadı ve kendisinin ve arkadaşlarının söyleyebileceği –veya söylemiş oldukları– şeyleri düşünmeye başladı: Çok iyi veya çok yeni şeyleri söylemeyecekti.

"Tacınızı beğendim," dedi. "Epey gıcır bir parça."

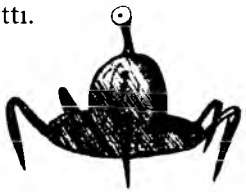

Bay Lafügüzaf, zevkten dört köşe oldu.

"GICIR!" dedi. Ağzından, kocaman, gümüşi kürklü bir çekirge zıpladı.

"Ama benimle konuşma şeklinizi beğenmiyorum. Sözleriniz pek hırtapozca."

Bay Lafügüzaf, "HIRTAPOZ!" diye bir şarkı tutturdu ve ağzından bebek boyunda tek gözlü bir yaratık fışkırttı.

"Yo. Bana caz yapmayın."

"CAZ!" *Caz*, altı ayaklı bir boz ayı yavrusuydu. Bay Lafügüzaf, keyiften neredeyse ağlayacaktı.

"Bu kadarı yeter, hafız," dedi Deeba. "Şimdi bırak bizi."

"HAFIZ!" dedi Bay Lafügüzaf ve soluğuyla birlikte, insan elleri olan büyük bir yaban arısı gırtlağından çıkıp sarhoş gibi uçmaya başladı. "HARİKA! HARİKA!"

"Buyurun," dedi Deeba. "İzin almadan konuştuğumuz için özür dileriz. Şimdi... bizi serbest bırakır mısınız, lütfen?"

"SİZİ BIRAKMAK MI?" dedi Bay Lafügüzaf. "ah, hiç sanmıyorum. hayatım boyunca hiç böyle kelimeler duymamıştım. ağzımdan çıkarkenki tatları hâlâ damağımda. şunlara baksana!"

Doğruydu. Argo sesçikler, gerçekten sağlıklı ve enerjik görünüyorlardı. Bay Lafügüzaf, açgözlü bir edayla Deeba'ya baktı.

"HAYIR HAYIR HAYIR. BUNDAN VAZGEÇEMEM. BURADA KALIYORSUN. BU HARİKA KELİMELERİ BANA SÖYLEYİP DURACAKSIN. BİLDİĞİN DİLİ BANA ÖĞRETECEKSİN, SONSUZA KADAR HİÇ DURMADAN."

60

İsyankâr Laf Kalabalığı

"Asla olmaz!" dedi Nim. "Böyle anlaşmamıştık!"

"Söz verdiniz!" dedi kitap.

"İSTEDİĞİM HER ŞEYİ YAPARIM," dedi Bay Lafügüzaf. "SÖZ DENİLEN ŞEY, YALNIZCA KELİMELERDEN İBARETTİR. BEN, BAY LAFÜGÜZAF'IM. KELİMELER, BEN NE İSTERSEM ONU SİMGELER. BEN ONLARA NE EMREDERSEM, ONU YAPAR."

Sesi, devasa odada yankılanıyordu ve sesçikler heyecanla aşağı yukarı zıplıyorlardı. Deeba, onu yakalamış olan sesçiklere baktı ve onu ne kadar kuvvetle sıktıklarını fark etti. Hızla düşündü.

"Bence bu doğru değil," dedi.

Sessizlik, salona bir yumruk gibi indi ve tüm gözler dönüp Deeba'ya baktı.

"NE?" dedi Bay Lafügüzaf.

"Açıkçası," dedi Deeba, "Kelimelerin, onları söyleyen *herhangi birinin* dediklerini her zaman yerine getirdiğini sanmıyorum."

Nim, Bay Lafügüzaf'ın suratındakine eşdeğer bir şaşkınlıkla, Deeba'ya bakıyordu.

"Ne yapmaya çalışıyorsun?" diye sordu.

"EVET, NE YAPMAYA ÇALIŞIYORSUN?"

Deeba, bir an durup hayranlıkla *yapmaya* sesçiğine, yaşayan örümcek ağına baktı.

"Kelimeler, her zaman bizim istediğimiz anlamları ifade etmez," dedi. "Bu hepimiz için geçerlidir. Sizin için bile." Salon, sessizdi. İçindeki herkes ve her şey dinlemedeydi.

"Örneğin... biri sokakta 'Hey sen!' diye birine bağırsa, ama bambaşka biri dönüp baksa, kelimeler uygunsuz davranmış olur. Kastedilen insanı çağırmamış olur. Ya da partide birilerini görürsünüz ve çılgınca kıyafetler giymişlerdir ve siz, 'Kıyafet dediğin böyle olur!' dersiniz ve onlar kabalık ettiğinizi zannederler, ama aslında gerçekten böyle demek istemişsinizdir.

"Ya da biri, bir şeyin felaket olduğunu söyler ve kimi insanlar *kötü* anlamda felaket olduğunu düşünürler, kimileriyse *iyi* anlamda. Ya da..." Deeba, annesinin Deeba'nın yaşındayken eğlenerek okuduğunu söyleyerek ona verdiği Blyton kitaplarından birini anımsayarak kıkırdadı. "Ya da bir kız adından esinlenen şu eski kitapta olduğu gibi, kelimeler eskiden olmasa da, şimdi kulağa kaba gelebilir."

Sesçikler, gözlerini ondan ayırmadan, kıpırdanıyorlardı. Bay Lafügüzaf, ürkerek, geri çekilmeye başlamıştı. Çökmüş bir hali vardı.

"Hatta," dedi Deeba, "kimi kelimeler bazı anlamlara gelir, ama insanda başka bir duygu uyandırır; bu yüzden, onları ağzınızdan çıkardığınızda, kastetmediğiniz bir şeyi söylemiş olursunuz. Örneğin, birinin *hoş* olduğunu söylesem, gerçekten bunu kastederim, ama kelime aynı zamanda o birinin sıkıcı olduğunu da bir parça ima eder. Bilirsiniz."

"Evet," dedi Nim. "*Evet.*"

Deeba, Bay Lafügüzaf'ı süzerek, "Mesele şu ki," dedi, "Onların ne anlama geleceğine karar veren tek insan siz olsaydınız, kelimeler işte o zaman yalnızca istediğiniz anlama gelirdi. Ama olay böyle değildir. O kelime, diğer herkese de aittir. Yani, onlara emirler vermek *istiyor* olabilirsiniz, ama onların ipleri tamamen sizin elinizde değildir. Hiçbirininki."

Bay Lafügüzaf, dili dolanarak, "BÜTÜN BUNLAR ÖLÇÜSÜZ SAÇMALIKLAR!" dedi ve kafaları karışık dört yaratığı kustu. Ama Deeba, sözünü kesti.

"Yani, bütün bu kelimelerin size itaat etmelerini bekliyor olabilirsiniz. Ama öyle yapmayacaklar."

"DAHA FAZLA KONUŞMAK YOK! SESÇİKLER, ŞUNU ALIN KARŞIMDAN!"

Tamamen kıpırtısız sesçikler, kocaman açılmış gözleriyle, Deeba'ya bakıyorlardı. Hiçbiri kıpırdamadı. Bay Lafügüzaf'ın yüzü, öfkeden koyu mora döndü.

"SESÇİKLER!" diye ciyakladı.

Deeba, "Bazen *kendi* kelimelerin bile, her istediğini yapmaz," diye devam etti. Ama Bay Lafügüzaf'a bakmıyordu. Sesçiklere bakıyordu ve kaşlarını kaldırmıştı.

"ALIN DEDİM ŞUNU *KARŞIMDAN*!"

Sesçiklerden bazıları daha sıkı tuttular Deeba'yı, ama diğerleri ellerini gevşetiyorlardı. Az ötede dikilip Deeba'ya bakan sesçikler arasında, gümüşi çekirge, çok bacaklı ayı, arı ve tek gözlü yaratık da vardı: Yani Londra argosunun sesçikleri.

Onlara, "Eminim, onu susturabilirsiniz," dedi Deeba. "Onun dediklerini yapmak zorunda olmadığınıza eminim."

Tereddüt içindeki dört sesçik, dönüp Bay Lafügüzaf'a baktılar. Ve ona doğru ilerlemeye başladılar.

İlk başta, yalnızca bu dördü vardı, ama diğerleri de çabucak onlara katıldılar. Bay Lafügüzaf'ın üstüne yürüyen güruh arasında, ilk başta Deeba'yı yakalamış olan dört bacaklı ve dört kollu minik adam da vardı. Bay Lafügüzaf'ın sinirden o kadar gözü dönmüştü ki konuşamıyordu – yalnızca cırlıyordu.

Diğer sesçikler, onu korumak için önüne geçtiler ve iki grup çarpışmaya başladı. Ama çarpışma, uzun sürmedi. Önce azınlıkta olan isyancı kelimeler, giderek çoğalıyordu. Deeba, onu tutan ellerin bir bir gevşediğini hissetti.

"DURUN!" diye bağırdı Bay Lafügüzaf ve son bir devasa sesçik çıktı ağzından. Şaşkaloz, üç ayaklı bir damlacıktı bu. Sonra, bozguncu kelimeler, Bay Lafügüzaf'a doğru akın ettiler. Bedenine tırmanıp onları savmaya çalışan, ama başarılı olamayan cılız kollarını ve bacaklarını patakladılar.

Uzun sarkık bir şapkaya benzeyen sesçik, ağzının etrafına dokunacını sardı; diğerleriyse onu yere yıktılar. Bay Lafügüzaf, tahtında ezildi ve sesçiklerle boğuştu ve *mmmmm*'ladı ve tek açıkta kalan yeri olan gözleriyle acımasız görünmeye çalıştı.

Durum, pek iyi değildi. Majestelerinin itaatkâr sesçikleri, dört bir yana dağılmışlardı. Kelimeleri, başkaldırmışlardı.

Nim, "Bunu yapacaklarını nereden bildin?" diye sordu.

"Bilmiyordum ki," dedi Deeba.

Gün ağarıyordu. Sesçikler, hatiplerine boyun eğdirdikten kısa süre sonra, Deeba ve yoldaşlarını törenle yatak odalarına götürmüş ve muazzam bir abartıyla önlerinde eğilerek, akşam yemeği ikram etmişlerdi. Gezginlerimiz uyudular; dinlenmiş bir halde uyandıklarında, Deeba gitmeye can atıyordu.

Sessizce didişen sesçiklerden oluşan bir sürü, onlara eşlik etti. Sesçikler, gösteriş ve kibarlık içinde, onlara gidiş yolunu gösterdiler.

Kitap, "Çok uzun sürmeyecek," diye mırıldandı. "Küçük olanlar, çok geçmeden, ufalıp yok olacaklar. Bay Lafügüzaf, sürekli yeni kelimeler fısıldayacak; konuşarak kendisine sadık kelimeler yaratmaya çalışacak. Ve bazıları, ona itaat ettikleri eski günlere dönmek isteyecekler, doğru zamanı bekleyip..."

"Yahu, sen hiç vazgeçmez misin yakınmaktan?" diye patladı Deeba. "Acınası dümbelek." Hâlâ koltuğuna bağlı ve ağzı tıkalı olan Bay Lafügüzaf'ı görebiliyordu. "Onlara bir şans ver."

Sesçikler, onlara *Nereye?* hareketi yaptılar.

Kesmik'i okşayan Deeba, "Nereye gidi*yor*uz?" dedi.

Nim, sokakları işaret ederek, "Şu tarafa," dedi.

"Bir orman arıyoruz," dedi Deeba. "Bir şey bulmamız gerekiyor. Ve çabuk olmalıyız. Acaba..." Sesçiklere baktı. Ufak olabilirlerdi, ama güçlü ve maceracıydılar. "Acaba, içinizde bizimle gelmek isteyenler var mı?"

"Ne?" dedi kitap.

"Neden olmasın? Nerede kalaba, orası çok âlâ."

Sesçikler önce birbirlerine, sonra Deeba'ya baktılar. Birkaç saniye sonra, abartılı bir gösterişle *Teşekkürler, çok naziksiniz* ve *Size eşlik edemeyeceğim için çok üzgünüm ama* hareketleri yapan çoğunluk, onları bırakıp sessizce didişen diğerlerine katıldı. Ama üç sesçik, gezginlerin yanında durmaya devam etti.

Biri, gümüşi kürklü çekirgeydi; diğeri, fazladan bir çift ayağı olan ayıcıktı; sonuncusuysa, dört kollu ve dört bacaklı ve birçok gözlü minik adamdı. Deeba ve Nim'e, utangaç bir edayla bakıyorlardı.

"Şahane!" dedi Deeba. "Kıyak. Durun bakalım, hatırlayabilecek miyim..." Ayıyı işaret etti. "Sen, Caz'sın," dedi. Caz, kafasıyla onaylayıp arka dört ayağı üzerinde şaha kalktı. Ağzı yoktu, ama Deeba onun gülümsediğini anlamıştı.

"Ve sen..." Çekirgeyi gösterdi. "Sen de, Gıcır'sın." Kol uzunluğundaki böcek, gümüşi kürkünü kabarttı.

Deeba, çok kollu ve bacaklı adama, "Korkarım, senin ne olduğunu bilmiyorum," dedi. "Ben henüz buraya gelmeden, konuşulmuşsun sen. Sen nesin?" Adam, havaya şekiller çizmeye başladı.

Deeba, başını salladı. "Nedir bu...? Feragat mi? Fırça? Fırsat?"

Sesçik, ağızsız başını iki yana salladı.

"Kuş üzümü?" dedi Nim. "Barbut?" Sesçik, *hayır* işareti yaptı.

"Mahiyet?" dedi kitap. "Sosyolinguistik? Ah, bu çok saçma. Böyle gidersek, hiç tahmin edemeyiz. Dildeki bütün kelimeleri düşünsenize, hepsini saysak bile, nasıl –"

"Kazan," dedi Deeba başını yana eğmiş halde, sesçiğe bakarak. Sesçik, aşağı yukarı zıplayıp başını salladı ve dört kolunu havaya kaldırarak, sevinçten döne döne dans etti.

Nim, ağzını bir karış açmış, keyifle Deeba'ya bakıyordu.

"Bunu, nasıl *oldu da* tahmin ettin?" dedi kitap.

Deeba'nın havasından geçilmiyordu. Omuz silkerek, "Bilmiyorum," dedi. "Size de *kazan* kelimesine benziyormuş gibi gelmiyor mu?"

Birbirleriyle tartışıp didişen ve kargaşa içinde kararlar alan sesçikleri arkalarında bırakarak, Öte-Güneşin ilk ışıklarıyla yola çıktılar. Evin içindeki ormanı aramak için Lakırdı Mahallesi'ni terk eden Deeba, Nim, Kesmik ve kitaba, Kazan, Caz ve Gıcır eşlik ediyordu.

61

Kiralık Yardım

"Yani, siz, evdeki ormanın nerede olduğunu biliyorsunuz?" dedi Deeba.

"Ben biliyorum," dedi kitap. "İçimde yazılı. Ve onun *yanlış* olduğunu düşünmem için, hiçbir neden yok. Ama ilk önce, bir yere uğramamız gerekiyor."

Deeba, böyle tuhaf bir kalabalığın başında olduğu için utanmaktan kendisini alamıyordu, ama yanlarından geçen hiç kimse onlara özel bir ilgi göstermiyordu. İnsanlar, şemsiyoklarını sıkıca kavramış, Duman geliyor mu diye gökyüzüne bakmakla meşguldüler.

"Niçin?" diye sordu Deeba. "Acelemiz var."

Kitap, "Ne kadar paran var?" dedi.

Deeba, tedavülden kalkmış birkaç sterlin ve doları ve Avrupa'da avroya geçmeden önce kullanılan marklardan ve franklardan ve pesetalardan oluşan küçük bir tomarı ve uçları kıvrılmış rupileri inceledi. Deeba, paraları birleştirirken, Nim önce tereddüt etti, ama sonra cebinden Deeba'nın ona verdiği paraları da çıkardı ve tomara ekledi.

"Bana *borçlusun*," dedi. "Şimdi yardımı dokunacaksa... Ama faiziyle geri isterim, kapiş?"

Deeba, Nim'e özellikle bakmaktan kaçınarak, "Tamamdır, ahbap," dedi. "Elimizdeki, bundan ibaret. Niçin sordun?" "Mükem-

mel," dedi kitap. "Çünkü gideceğimiz yerde, yardıma ihtiyacımız olacak. Bize yardım etmesi için, birini kiralayacağız."

"Evdeki ormanda," dedi, "aradığımız şey, bir kuş. Özel bir kuş. Miftah Papağanı. Onun taşıdığı bir şey lazım bize."

"Tüy anahtar," dedi Deeba.

"Ta kendisi. Ve onu elde etmek, bizim için neredeyse imkânsız. Şuvazi'nin tüy anahtarı yakalaması ile ilgili bölümümde, Miftah'ı bulamadıkları ya da o olduğunu anlamadıkları için, ne kadar çok insanın onu elde etmeyi başaramadığından bahseden birçok hikâye var."

"Bize yardım etmesi için birini kiralamak derken?"

"Biraz bekleyin," dedi kitap. "O, bizim için olmazsa olmaz."

Kitap, onları, aralarına, yeniden değerlendirilmiş kalık teknolojisi serpiştirilmiş eski ahşap yapılarla dolu bir alana götürdü.

Deeba, "Peki, kim bu herif?" diye sordu.

"Çok şükür, Londrakis'te kiralık eşkıya sıkıntısı yaşanmıyor," dedi kitap. "Ve kime gitmemiz gerektiğini düşünürken, aklıma içlerinden biri geldi. Yaşadığı yer, çok uzakta değil. Adı, Yorick Kanaryalık. Kendisi, bizimki gibi maceralar için gerekli olan olağan niteliklerin hepsine sahiptir: Bir seferinde, elinde yalnızca bir korse bağıyla, koca bir zürafa sürüsünü yenmişti,

ister inanın ister inanmayın." Kitap, bu bilginin kafalarda sindirilmesi için biraz bekledi. "Ayrıca, bir kâşif olduğunu düşlemekten keyif alır ve bu zevkini para ile pekiştirir. Bu sayede, aklını çelebileceğimizi düşünüyorum. Konuşmayı bana bırakın. İşte geldik." Bir kapının önünde durdular.

Deeba, Nim'e, "Bunun için zamanımız var mı?" dedi. "Ona gerçekten ihtiyacımız var mı?"

"'em öyle 'em de *zürafalarla* mı çarpışacağız şimdi biz?" dedi Nim.

"Bu Kanaryalık, Miftah'ı bulmamıza nasıl yardımcı olacak?" dedi Deeba. Birden kapı açıldı ve Deeba, "Aha," dedi. Cevap karşısındaydı.

Yorick Kanaryalık, uzun boylu bir adamdı. İpek bir sabahlık giymişti ve elinde bir kadeh viski ya da benzer bir şey tutuyordu. Ama Kanaryalık'ın insan omuzlarının üzerindeki kafası, eski moda çan biçiminde bir kuş kafesiydi. Kafesin içinde bir ayna, bir mürekkep balığı kemiği ve küçük bir salıncağa tünemiş minik şirin bir kuş vardı.

Kuş, cıvıldadı.

"Ah, Yorick," dedi kitap. "Seni de tekrar görmek çok güzel." Kanaryalık, Deeba'nın, Nim'in ve Kazan'ın ellerini, insan eliyle sıktı. Kuş, ıslık çaldı.

"Her zaman sadece gelmek istersin, değil mi, Yorick?" dedi kitap. "Peki, bu genç hanımın sana yapmak istediği bir teklif var. Deeba?"

Deeba, bir tomar para çıkarıp yelpaze gibi salladı. Kuş, gözlerini paraya dikti. "Cik," dedi ve Kanaryalık insan ellerini kavuşturdu.

"Ah, tabii," dedi kitap. "Yalnızca para gibi adi bir şeyden etkilenmeni beklemiyordum. Ama bu işte fazlası var. Burada benden ayrıntılara girmemi bekleme – yerin kulağı vardır. Ama şunu söylemekle yetineyim... bu, tam bir macera olacak."

Kanaryalık, düşünüp taşındı. Kuş, cıvıldadı.

"Kesinlikle çok tehlikeli," dedi kitap. "Ve senin eşsiz becerilerine çok uygun bir maçera."

Bir ıslık daha.

"Evet, tabii ki bekleriz."

Yorick Kanaryalık, bir dakikalığına evine girdi, eski moda hâkî bir safari kıyafeti giymiş halde ve şemsiyokunu sallayarak dışarı çıktı.

"Bir saniye," dedi Deeba. "O şeyi yanında getiremezsin."

Kuşun gagasından, soru işaretli birkaç nota döküldü.

"Kusura bakma eski dostum, bu özel görevin kurallarından biri," dedi kitap. Kanaryalık, bir süre hareketsiz durdu. Kafes kafasındaki kuş, salıncağının üzerinde cikledi. "Açıklamak uzun sürer, ama kız haklı, iyiliğimiz için böylesi daha iyi."

Kanaryalık, şemsiyoku eve geri fırlattı ve yaygaracı kuşlar gibi ciyak ciyak söylenerek, kapıyı kapadı.

"Endişelenme," dedi kitap. "Duman'a karşı dikkatli oluruz. Sana karşı yarı-dürüst olacağım. Böylesi daha uygun."

Deeba, Kanaryalık'ın iç cebine bir demet para sıkıştırdı. Londrakis'te bir öğleden sonra, kitabın talimatlarına uyarak, öteşehrin farklı arazilerini izleyip en sonunda dar sokaklardan oluşan sıkışık bir mahalleye vardılar.

Deeba, Kanaryalık ile muhabbet etmeye çalıştı, ama kafesteki kuşun onun kibar sorularını anladığı çok açık olmasına rağmen, cıvıldayarak verdiği cevapların hiçbirini anlayamıyordu. Bay Kanaryalık, kitabı, kolunun altına sıkıştırmıştı. Kuş, tüylerini şişirip şakıyordu.

Kimi noktalarda, sokaklar çok kalabalıktı; kimi zamansa, görebildikleri tek insanlar kendileriydi ve bazen evlerden yükselen belli belirsiz fısıltıların yanında, duyabildikleri tek şey de Kanaryalık'ın hoş cıvıltısıydı. Nim ve Deeba, yan yana yürüyorlardı.

Deeba, "Ne arıyorsun sen?" diye sordu. Nim, yanlarından geçtikleri kimi evlerin üzerindeki tebeşir ve çizik izlerini inceliyordu.

Nim, "Kim kimdir, nedir, ne değildir ve burada neler dönüyor, anlamaya çalışıyorum," diye mırıldandı.

"Ne yapmaya çalışıyorsun?"

"Sadece bazılarımızın nasıl okunacağını bildiği simgeler var burada," dedi. "Zulaları, gizlenme yerlerini, boşumsu evleri ve benzeri şeyleri işaret eden."

"Bu simgeler kimin için? Hayaletler için mi?"

"'ayır, şey..." Çenesini kaşıdı. "Alternatif alışverişçiler için."

"Hırsızlar?!"

Kitap, "Tamamdır," diye sözlerini böldü.

Tuğladan, meçhul bir ev sırasının önündeydiler. Evler, üç katlıydı ve geleneksel tarzda örülmüş kırmızı kiremit duvarları ve siyah arduvaz çatıları vardı. Alışverişe çıkmış insanlar, yolun diğerleriyle birleştiği kavşakta dolanıyorlar ve kapılara yaslanmış insanlarsa, komşularıyla sohbet ediyorlardı. Bazı mahalle sakinlerinin alışılmamış görüntüleri olmasaydı, neredeyse Londra'da bir semt gözüyle bakılabilirdi buraya. Neredeyse.

"Geldik," dedi kitap.

"O nasıl oluyorsa," diye mırıldandı Nim.

Evlerin birinden yapraklar fışkırıyordu. Bütün pencerelerin camlarına baskı yapıyor, içeriden görüşü kapatıyordu. Bitkiler, çerçevelerin kenarından, ön kapının üstündeki ve altındaki boşluklardan sıkış tepiş fırlıyordu. Bacadan da ufak bir sarmaşık sürgün vermişti.

Bay Kanaryalık'ın gövdesinin tepesindeki kafeslenmiş kuş, hevesle şakımaya başladı; kitap müdahale etti.

"Hadi ama," dedi kitap. "Tehlikeli olduğunu inkâr etmiyorum. Bu çok saçma. Sana hiç sahte beyanda bulunmadım. Tamam, öyleyse bir sorun yok – al başını git. Tabii. Ama o zaman, sana ödeme de yapmayacağız. Ve bu gizemli ormanın derinliklerine inen tehlikeli maceranın bir parçası da olamayacaksın." Bay Kanaryalık tereddüt etti, kuş galeyana gelmiş halde kanat çırptı.

"Kimse senden fazla bir şey yapmanı beklemiyor," dedi kitap. "Aslında, senden tek istediğimiz, küçük bir sohbete girmen. Aha. Doğru, kaptın bile."

Kuş, kafasını yana uzatarak, paraya baktı.

"Oraya girmeyi düşünmüyorsunuz, değil mi?" Soruyu soran, karşıdaki kapı önünde oturan yaşlı bir adamdı. Hayvan kuyruklarından yapılmış bir kıyafet giyiyordu. Sakalını kaşıdı ve sıcak içeceğinden bir yudum aldı ve kafasını bilgece salladı.

"Ben olsam, girmezdim," dedi. "Şuradakini görüyor musunuz?" Ön kapının arkasından çıkan, kopuk bir ip kalıntısını işaret etti. "Bu, oraya girmeye çalışan son kâşiflerden arta kalan tek şey. Oraya bir kamp üssü kurmuşlardı, evet, ama onları bir daha gören olmadı. Bazı rivayetler dolaştı ama. Geceleri sesler duyulurmuş. Orası tuhaf bir yerdir, orman garip seslerle doludur. Patikalarını kimse bilmez. Elli yıldır burada, yakınında yaşıyorum ve içine hiç girmedim, asla girmeyeceğim de. Hayır, sizin yerinizde olsaydım –"

Kanaryalık, ciyaklayarak, adamın sözünü kesti.

Kitap, "Katılıyorum," diye mırıldandı. Bay Kanaryalık'ın insan bedeni, ön kapıyı çekerek açtı. "Ona hiçbir şey ödemesek de, içeri gireceğini söylüyor. Sadece şu heriften kurtulmak için."

Deeba, onları izledi. Sesçikler ve Nim de, onunla gittiler. Karşıdaki yaşlı adam, aceleyle karanlık evin içine ve sonra da ormanın derinliklerine dalarlarken, ağzı açık onları seyretti.

62

Ağaçların İçine Doğru

Deeba, fışırdayan derin bir sessizliğin ve nemin ve yeşil ışığın mekânına adımını attı. Kapı, arkasından kapandı. Hayretle bakakaldı.

"Aman tanrım," dedi.

İki yanında, parlak kâğıtla kaplanmış duvarlar vardı ve biraz ileride solda yukarı çıkan bir merdiven, sağdaysa bir koridor, belli belirsiz görünüyordu. Evin içinin ayrıntılarını çıkarmak zordu, çünkü dört bir yanda tüm evi dolduran bitkiler vardı.

Halı ve döşeme tahtaları, likenlerle, yosunlarla, eğrelti otlarıyla ve çalılarla buruşmuştu. Sarmaşıklar, duvarlara yapışmıştı. Koridor, ağaçlarla doluydu. Sıkışık mekâna sığabilmek için kendi çevrelerinde bükülmüş, yaşlı, budaklı ağaçlardı bunlar. Üstlerinden ve tavandan asmalar sarkıyor, küçük hayvanlar ve kuşlar üstlerinde koşuşturdukça titreşiyordu.

Deeba, ağaçların ve çalılıkların ötesini anca görebiliyordu. Sık böğürtlenler ve sürüngen bitkiler, tırabzanlar boyunca kıvrılıyordu. Kuşların ötüşünü, yaprakların fısıltısını, ağacın usul usul ağaca çarpışını ve bir yerlerde akan suyun çağıltısını duyabiliyordu.

Deeba'nın bir an için tavandaki bir ampulden yayıldığını fark ettiği ışık, yapraklar arasından yeşil yeşil süzülüyordu.

"Yola koyulmalıyız," dedi kitap. "Hava kardı kararacak."

Hava kararınca ne olacak? diye düşündü Deeba. Hiçbir şey söylemedi. Hepsi, sık çalılıklar arasından kendilerine yol bulmakla pek meşguldüler.

Sesçikler, yeni özgürlüklerinin keyfini çıkarıyor, küçük grupları ilerlerken, aylak aylak dolaşıp yerleri eşeliyorlardı. Caz, heyecanla havayı kokluyor ve arapsaçlarının ve çalılıkların ve funda topraklarının altını üstüne getiriyor ve kafasında çürümüş yapraklardan oluşan geçici bir şapka ile eski bitki örtüsü yığınının altından fırlayıveriyordu. Gıcır, gösterişli sıçramalar ve geriye saltolarla, ağaçtan ağaca atlıyordu. Dikkatlice ilerleyen yoldaşlarından birkaç metre uzaklaştıklarında, Kazan küçük parmaklarını şaklatarak, onları geri çağırıyordu.

Ormanı eve sıkıştırmak, mekânı değiştirmiş gibiydi. Duvarların ölçüleri, pek olması gerektiği gibi değildi. Deeba, görmesi gerektiği kadar uzağı göremiyormuş ve sanki gölgeler bazen tuhaf yönlere düşüyormuş gibi hissetti.

Merdivenlerin dibine varmaları epey sürdü ve Deeba, ilerlemelerini engelleyen şeyin -her ne kadar baş faillerden olsa da- yalnızca bitkiler olmadığını düşündü.

Hemencecik yorulmuştu. Dalların altından eğilerek geçiyor, bazılarının üzerine tırmanıyor, kimilerini de Gıcır ve Caz ve diğerleri geçerken arkaya yaylanıp dikenleri suratlarına

çarpmasın diye ihtiyatla önünde tutuyordu. Bazen, epey dolaşmış bir çalılıkla karşı karşıya kaldıklarında, Deeba, Nim'in gömleğinin kolunu ya da pantolonunun paçasını sıvayıp yarı-hayalet kaslarını gerip bedenini engelin içinden geçirdiğini görüyordu.

Hava, ılık ve nemliydi. Yapraklar, lastik gibiydi ve kalındı. Deeba, bir asma dalına tutundu ve bir yeşilbağa, onu korkudan zıplatarak, parmaklarına zıpladı. Doğrusu, diye düşündü, bu yer, orman ile cangılın kesiştiği çizgide duruyordu.

Nim'e, "Burası bir corman," dedi.

"Öyle," dedi Nim. "'ayır, burası bir orgıl." Sırıttılar.

Halıda çıkıntı yapan çürümüş bir ağaç kökünün üzerinden atladı ve alnındaki teri elinin tersiyle sildi. Bay Kanaryalık, merdivenin alt korkuluğuna yaslanmıştı ve kafesteki kuş, Deeba'ya bakıyordu. Deeba, ormanın kubbesindeki bir boşluktan, çevresinde tatarcıklar uçuşan ampulü görebiliyordu.

Nim, "'angi yöne gidiyoruz?" diye sordu.

"Tüy anahtar ile ilgili bölümüm pek açık değil," dedi kitap. "Sağa gidebiliriz. Muhtemelen, koridorun sonunda mutfak vardır. Ya da merdivenlerden yukarı çıkabiliriz."

Bay Kanaryalık, ıslık çaldı.

"Haklı," dedi kitap. "Yanlış yöne girmek istemeyiz. Burada, yırtıcı hayvanlar var. Burası, güvenli bir yer değil."

Kanaryalık, ıslık çaldı.

"Emin misin?" dedi kitap.

Deeba, "Ne diyor?" diye sordu.

"Miftah'ın nerede olduğunu bulacağını söylüyor. Buranın yerlileriyle iletişim kurabilecek tek kişi Kanaryalık. Ayrıca, oraya hepi-

mizden daha çabuk varabilir. Ve muhtemelen, başı bizimkinden daha az derde girer."

Onu süzerek, kuşkuyla, "Öyle mi diyorsun?" dedi Deeba.

"Kamp kurmalıyız," dedi kitap. "Geç oldu. Bütün gece ilerleyemeyiz."

Haklıydı. Deeba'nın dinlenmesi gerekiyordu.

Kafeslenmiş kuş, şakıdı.

"Geceyi seven kuzenlerine sorabileceğini söylüyor," dedi kitap. "Ve kibarlığından söyleyemiyor belki, ama geceyi bizimle geçir*mez*se, daha güvende olacağını düşünüyor. Öyle değil mi, Kanaryalık?"

Deeba, daha önce, küçük bir kuşun utandığını hiç görmemişti.

Geniş koridorda uyumanın fazlasıyla tehlikeli olacağını düşündüklerinden, bir kapının yanındaki sap ve yapraklardan oluşan çalılıkta kendilerine yer açtılar. Aylardır gelişen bitkisel canlılığın direncini aşıp dalları ve yaprakları itip kakarak bir giriş açtılar ve oturma odasına girdiler.

Kıvrımlı ağaçlardan oluşan bir koruluğun arkasında, tarla fareleri ve minik kazıcı yaratıkların delik açtığı ve yapraklarla kuşatılmış bir televizyon ve televizyonun karşısında bir kanepe ve birkaç sandalye vardı. Televizyon açıktı, sesi kısıktı. Ekranını çaprazlama saran sarmaşıklar arasından, bir yarışma programının renkleriyle, ağaçsız açık alanı aydınlatıyordu.

Gezginler, küçük boşluktaki taşları ve çalı çırpıyı süpürdüler ve kamp kurdular. Zamanlamaları harikaydı. Alaca karanlık çöküyor, evdeki ışıklar birer birer sönüyordu. Ormanın sesleri değişiyordu. Gece yaratıklarından oluşan yeni bir koro duyulmaya başlamıştı.

"Gerçekten de, şu anda araştırmaya mı gideceksin?" dedi Deeba. Bay Kanaryalık, kafesini salladı.

Deeba, kafes kafanın televizyondan yayılan renklerle aydınlanan yüzüne baktı. Bay Kanaryalık, uzanıp kuş kafesi kafasının kapısını açtı. Kuş, cıvıldadı.

"Sabaha dönmüş olacak," dedi kitap. "Parasını taze tutmamızı istiyor."

"Kabul etmeliyim ki her kuruşunu hak ediyor," dedi Deeba.

Kuş, kafesin eşiğine zıpladı, küçük pençeleriyle eşiğe tünedi ve havalandı. Uçtuğu anda, Kanaryalık'ın insan bedeni, kilitlenmiş bacakları üzerinde bir parça salınarak, dondu.

Kuş, asma düğümleri arasından ve ağaçların karanlık gölgeleri altında kanat çırparak uzaklaştı; kapıdan geçip gözden yitti.

Kimsenin bakmadığı bir anda, Deeba, Bay Kanaryalık'ın bacağı üzerinde bir dürtme deneyi yaptı. Sıcak ve kanlı canlıydı – yani, bacak gibiydi. Ama kıpırdamadı veya tepki vermedi. Kanaryalık'ın ulaşım aracı, eli kafesinin açık kapısında durmuş, öylece dikiliyordu.

63

Nehrin Kaynağı

Deeba, birçok kere, gece yırtıcılarının homurtularına uyandı; ama her seferinde gece nöbeti tutmakta olan Nim ya da sesçiklerden biri, ona hiçbir şey olmadığına dair güvence verip ya kitapla sohbet etmeye ya da söz konusu olan sessiz sesçiklerse, kitabın mırıltılarını dinlemeye geri döndüler. Deeba, odadaki ampulün ilk ışıklarına uyandığında, onu uyandırmadıklarını anladı.

Asabiyetle, Nim'e, "Beni neden uyandırmadınız?" diye sordu. Nim, cevap vermedi, ama utanmışçasına uzaklara baktı.

Kanaryalık'ın bedeni, hâlâ kuşun kafesinden çıktığı yerde duruyordu. Deeba, kahvaltı sofrasında, pantolon paçasına yapışan salyangozu, bir fiskeyle uzaklaştırdı.

Kahvaltıyı bitireli bir saatten fazla olmuştu ki Kanaryalık'ın kuşu açıklıkta beliriverdi. Kendi sesini fondaki ardı arkası kesilmeyen kuş sesine ekleyerek, tepelerinde daireler çizdikten sonra, kafesine doğru uçtu.

Pençelerini metal çıkıntıya geçirdiğinde, insan bedeni silkindi. Kuş kafese girdi ve Bay Kanaryalık dimdik yükseldi, kollarını ve bacaklarını gerip kafesin kapısını kapadı. Kuş, uzun uzun şakıdı.

"Ben de öyle düşünmüştüm," dedi kitap. "Miftah gibi yükseklerde uçan bir kuşun başka nerede olması beklenir ki? Üst katta."

* * *

Tırmanış, çok uzun ve zordu. Her basamak, bitkilerle dolmuştu ve gezginler, merdiven boyunca inen bir dereyi geçmek zorundaydılar.

Merdivenin yön değiştirdiği küçük asma katta dinlendiler. Bay Kanaryalık, kitabı taşıyarak, önden gidiyordu; kâşif kıyafeti giderek daha çok kirleniyordu. Kuş, onlara acele etmelerini cikledi ve sesçikler de bu emre itaat etmek için ellerinden geleni artlarına koymadılar. Üç sesçik, sessizce birbirlerinin omuzlarına tırmanıp aralıksız bir zincir hâlinde ilerleyerek, birbirlerine yardım ediyorlardı.

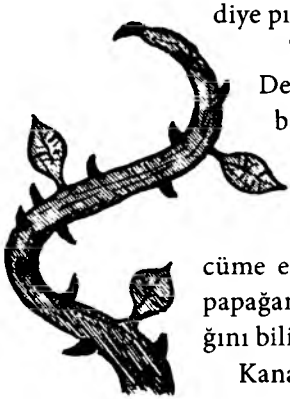
"Keşke ben de böyle yapabilseydim," dedi Deeba. Nim, ona bakıp kaşını kaldırdı. Deeba, "Of, *sus* bakayım," diye gürledi. "*Seninle* olmaz." Merdivenlerin tepesine geldiklerinde, tekrar durdular. Kalın yaprak örtüsünün arasından, koridorun iki yanına serpiştirilmiş kapıları ve koridorun sonundaki pencereyi görebiliyorlardı. Pencereyi sarıp sarmalamış yapraklar arasından, yalnızca küçük gayretli bir gün ışığı huzmesi onlara ulaşabiliyordu.

Üç kat daha hızlı ilerlemeleri gerekiyordu. Bükümlü yeşil bir sürüngen dal, yakınlarındaki kapının altından çıkıp Nim'in ayağına dolandı. Ayağı sıkıp yapraklarını titreştirerek, Nim'i karanlığa açılan kapıya doğru çekmeye çalıştı. Çocuk, düşüp çevresindeki köklere tutundu. Onu kurtaran, hayalet akrabalarının ona bıraktığı miras oldu. Nim gerildi ve Deeba, sarmaşığın, altındaki et ve kemik yarı-cisimsizleşince, pantolonu sardığını gördü. Hırıltılı bir çabayla, Nim yarı-hayalet uzuvlarını yaratığın kavrayışından çekip kurtardı. Sülük dalların elinde, yalnızca yırtık bir pantolon parçası kaldı.

Yan kapıdan, korkunç, salyalı bir kükreme yükseldi ve habis görünümlü bir pençe pervazı sardı. Nim ve Deeba, ellerinden geldiği kadar hızla, kapıyı çekip kapattılar. İçeriden tırmalama ve cüsseli, ıslak bir gövdenin kapıya çarpma sesleri geldi.

Rakun-kokarca benzeri şeyler, soluk soluğa ilerleyen kafileyi izliyordu. Deeba, durup kafasının üstündeki çalılıklardaki olağandan iri böğürtlenleri incelerken, bir anda mide bulantısıyla çığlık attı. Bunlar, meyve değil, sülüktü. Sümüklü böcek benzeri iğrenç yaratıklar esnek gövdelerini onlara doğru uzatırken, "Kaçın!" diye bağırdı.

"Acele edin!" dedi kitap. İlk kat koridoru boyunca tökezleyerek, mümkün olabildiğince hızlı koştular. Nim ve Deeba, sesçikleri tam zamanında çekip kan emici yaratıklardan oluşan bir duştan kurtardılar. Arkalarından, yere düşen sülüklerin cumburlop diye pıtırdamaları duyuldu.

"Gerçekten epey şanslıydık," dedi kitap. Deeba ve Nim, pimpirikli bir kuşkuyla, ona baktılar. "Bu ormanda yaşayan bir dolu şey düşünülürse."

Bay Kanaryalık, şakıdı.

Kitap, "Yaklaştık sayılır," diye tercüme etti. "Diğer kuşlar, ona söylemiş. Hepsi, papağanların ve benzeri şeylerin nerede yaşadığını biliyor. Yorick de, şöyle bir göz atmış."

Kanaryalık, eliyle işaret etti. Deeba, aşağılara kadar inen ağaç yapraklarının arasındaki boşlukların içinden, koridorun sonunda kalan kapıyı görebildi.

"Peki... bize şu tüyü verecek mi?" diye sordu. "Yalnızca rica etsek, olur mu?"

"Kuşkuluyum," dedi kitap.

"Niçin? Kuşu tanıyor musun? Kötü bir ünü mü var?"

"Yalnızca, bu tip olaylarda, işler nadiren böyle yürür," dedi kitap. "Genelde, normalden daha çok ustalık isteyen, hileli işlerdir bunlar. O yüzden, adını *görev* koymuşlar."

Kanaryalık'ın kuşu, titrek sesle şakıdı.

Kitap, "O zaman, bir b-planı oluştursak, iyi olur," diye aktardı. Birkaç saniye, sessizce durdular.

Düşünceli bir edayla, "Gıcır, Caz," dedi Nim. "Ne kadar iyi tırmanabiliyorsunuz, aslanlarım?"

Kapıyı ittiklerinde, yeşillikle dolu minik bir odaya açıldı. Oda, küçük bir bölmeden, ancak biraz büyüktü. Bir yanında, musluklarına bitki kökleri dolanmış, suyla, minik zambaklarla ve su yılanlarıyla dolu bir lavabo vardı. Tavan, şaşırtıcı derecede yüksekti ve sarkan ampulün tepesini sarmış dallarla kaplıydı. Oda, canlılıkla hışırdıyordu.

Önlerinde, sallanan bir sarmaşık kitlesinin altında, yeraltından ıssız ve küçük bir tapınak gibi yükselen klozet duruyordu. Seramik çanağının kenarından, temiz su çağıldıyor, zeminde yolunu bulup kapının altından koridora ve merdivenlere akıyordu.

Kitap, "Nehrin kaynağını bulduk," diye fısıldadı.

Bitki örtüsünden oluşmuş duvardan çıkıntı yapan belli belirsiz yuvarlak şey, sifondu. Tavanda asılı asma dallarıyla beraber, sifonun zinciri de aşağı sarkıyordu.

Nim, "'adi bakalım, Caz, Gıcır," diye fısıldadı.

"Ne olur ne olmaz," diye ekledi Deeba. "Size ihtiyaç duymayabiliriz. Ama adınızı çağırırsak..." Sesçikler, kafalarını salladılar. Ne yapacaklarını biliyorlardı.

Küçük odanın karşılıklı duvarlarından ağaç yapraklarına doğru sürünüp tırmanmaya başladılar. Gıcır, kancalı pençelerini, Caz'sa altı minik patisini kullanıyordu. Yaprakların altına olabildiğince gizlenmişlerdi.

Deeba, Nim, Kazan ve Kanaryalık, öne çıkıp orman tuvaletinin önünde dikildiler. Kanaryalık, kitabı kaldırıp cıvıldadı ve dallar arasında gizlenmiş yüzlerce kuş, haşin seslerle cevap verdi.

Kitap, "Tüy anahtar taşıyıcısını çağırıyor," diye fısıldadı. "Ona tumturaklı kelimelerle iltifat ediyor. 'Aman da sen ne güzel kuşsun, kuş cennetinin şahısın, kitapta hakkında şanlı hikâyeler yazılıdır,' vesaire. Diğer kuşlar da gülüyor."

Kanaryalık, bir çeşit tartışmaya girmiş gibiydi. İnsan ellerini, bağıran bir adam gibi kafesinin iki yanına koymuştu ve kafesteki kuş, çığlık çığlığaydı. Görünmeyen kuzenleri de, ona cevap yetiştiriyordu.

Kitap, şaşırmış bir sesle, "Ve şimdi de 'Hepiniz ne şirinsiniz,' diyor..." dedi.

Kuş dalaşı devam etti ve Kanaryalık, gittikçe daha da coştu, bir anda yüzlerce kuş yaprak örtüsünden inip dallara konup etraflarını sarana dek.

Tüylerini kabartıp iğrenç görünümlü gagalarından boğuk cıvıltılar çıkaran kuşlar arasında, papağanlar, tropik kuşlar, kakadular ve tukanlar vardı. Hepsi, bet seslerle bir anda konuşuyordu; Deeba kulaklarını elleriyle kapamak zorunda kaldı.

Kitabın, "Kanaryalık'a, Miftah'ın huzurunda saygılı olmasını söylüyorlar," dediğini duyabildi.

"Şey, Kanaryalık?" dedi Nim ve yukarıyı işaret etti.

Kuşun biri, sifonun kenarına tünemiş, onları izliyordu. Bu, bir papağandı ve kocamandı. Onlara, kulak tırmalayıcı bir gaklama bahşetti.

Kırmızılar, maviler ve sarılarla donatılmış tüyleriyle, kesinlikle çok güzeldi. Pençelerini sürüyüp gezginleri süzerken, kendisinden küçük birçok yandaşı, yanına doğru salınıp hızlı akrobatik danslar yapmaya başladı.

Deeba, "Peki, ama nerede..." diye soracaktı ki bir sürü kuş, boyunlarının ve kafalarının üzerindeki sorguçlarını kabarttı. Geçici taçlar, parlak renklerle şavkıdı. Her bir tacın ortasında, anahtar biçiminde büyük, parlak bir tüy duruyordu.

Büyük papağanı süsleyen tüy, devasaydı.

Deeba, "Sanırım, cevabımı aldım," diye fısıldadı.

64

Baskın Erkek

Miftah'ın kafa tüyü, tekrar indi ve tüyleri arasına gizlendi. Deeba, öne doğru bir adım attı.

"Hiç uğraşma," dedi kitap. "Hiçbir İnsanla konuşmaya tenezzül etmez."

Deeba, "Kanaryalık, lütfen tercüme eder misin?" dedi. Kafeslenmiş kuş, kafa salladı. "Siz, sanıyorum, Miftah Papağanısınız," dedi Deeba ve Kanaryalık'ın ıslığını bitirmesini bekledi. "Tanıştığımıza memnun oldum. Etrafınızda böyle bir keşmekeşe neden olduğumuz için, lütfen kusurumuza bakmayın. Miftah Bey, Duman hakkında bilgi sahibi olduğunuza eminim. Onunla savaşımızda bize yardım edip etmeyeceğinizi merak ediyorum."

Papağan, gakladı ve Bay Kanaryalık, ıslık çaldı.

"Hayır, diyor," dedi kitap.

"Hangisi?" diye sordu Deeba.

"Miftah Papağanı."

"Ama... o zaman neden Kanaryalık'ın çevirmesini bekledin? Kuşları anlıyor musun, anlamıyor musun?"

"Anlıyorum. Ama Miftah, anlayamadığım bir papağan aksamyla konuşuyor."

Deeba, gözlerini devirdi.

"Ve... hayır, diyor, öyle mi? Miftah?"

Papağan, tekrar çığırdı ve Kanaryalık, cıvıldadı.

"Evet, hayır, diyor. Senin neyi isteyeceğini bildiğini söylüyor ve onu alamazmışız. Sorgucunu çalmak istediğimiz için, kendimizden utanmamız gerektiğini söylüyor. Tüm erkekler, caka satmak için ve saldırganlaşmak gerektiğinde, bu tüyü kullanırmış. Diyor ki o olmadan, hanımlar arasındaki süksesini kaybedermiş. Diyor ki şey... piliçler, sırma saçlarına bayılıyormuş. Bana öyle bakma, Deeba, bunlar onun sözleri."

Deeba, Miftah Papağanının tüyünü almak zorunda oldukları için, bir anlığına suçluluk duygusuna kapılmıştı. Şimdiyse, bu duygu uçup gitmişti.

"Böyle mi diyor? Saldırganlaşınca demek? Tamam, o zaman..." Duraksadı. Sifonun üzerinde birtakım kıpırtılar görüp telaşla başka yöne baktı. "Miftah Bey'in kafa zımbırtısını falan istediğimiz yok bizim. Kafayı mı yemiş? Bizi aptal mı sanıyor?"

Kanaryalık, şakıdı.

"Ne?" dedi Nim.

"Ne yapıyorsun sen?" dedi kitap.

"Neden kızdı ki şimdi senin balatalar?" dedi Nim.

Deeba, "Kapayın çenenizi," diye fısıldadı. Daha sonra, daha yüksek bir sesle, şöyle dedi: "Belki de aptal olan, *biz* değilizdir."

Kanaryalık, bir parça tereddüt ettikten sonra, söylediklerini çevirdi.

Bütün kuşlar, öfkeyle, ciyaklıyordu. Miftah, hiddetle aşağı yukarı zıplayıp acı bir feryat kopardı.

Deeba, Kanaryalık'ın tercüme etmesini beklemedi. "Yukarıdan konuşmak kolay," dedi. "Senin o kokuşmuş tüylerini isteyen kim?"

Nim, "Şimdi çaktım köfteyi," dedi.

Miftah da, Deeba'nın ses tonundan, sözlerini anlamış gibiydi. Aşağıya salınıp sifon zincirinde sallanarak, Deeba'nın yüzüne yaklaştı – ve sifonun altına gelmiş oldu.

Deeba, "Yürü, ense tıraşını görelim," dedi ve eliyle kaba bir hareket yaptı. Miftah Papağanı, tüylerini hiddetle şişirip savaş duruşu aldı. Başındaki tüy anahtar, dimdik oldu.

"Anladık be," diye bağırdı Deeba. "Kabul ediyorum. Sana biraz *caz* yaptım, oysa gerçekten kafandaki o *gıcır* şeyde gözüm var."

Yapraklar içine gizlenmiş, adlarının çağrıldığını duyan sesçikler, ileri atıldılar. Asmalarda zıplayıp sarmaşıklarda kayıp Miftah'ın kafasına fırladılar.

Miftah'ın maiyetindeki kuşlar, havayı doldurup öfkeli çığlıklar atarak, kendi tüy anahtarlarını kaldırdılar. Miftah Papağanı havalanamadan, altı ayaklı ayı Caz, onu yakalayıp çekiştirdi. Üzerindeki fazladan ağırlıkla, iki gövde sifon zincirini indirdi.

Birlikte aşağı indikçe, Caz da kuşun tepesindeki tüy anahtarı çekiştiriyordu. Miftah Papağanının çığlığı, tüyü çekildikçe, acıya döndü.

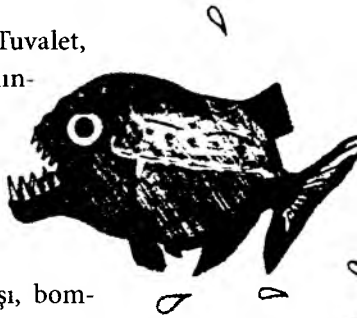
Miftah, zincir inebildiği kadar inerken, büyük kanatlarını çırpıyordu. Sifon boşalırken, Caz'ın da eli boşaldı.

Nim, Deeba ve Kazan, kudurmuş kuşlardan oluşan engeli aşıp yuvarlanan ayıcığa ulaşamadılar. Deeba, kendisini gagalardan ve pençelerden korumak için kollarını kaldırırken, çekirge Gıcır'ın ön ayaklarıyla Caz'a uzandığını gördü. İki sesçik, bir anlığına birbirlerine sarıldılar, ama Caz daha fazla tutunamadı ve tüy anahtarı Gıcır'ın eline bırakarak, köpüren çanağın içine düşüverdi.

Deeba'nın zafer çığlığı, bir anda endişeye dönüştü. Caz'ın ardından elini klozete soktu, ama tuvalet delicesine dönüyor, su

köpürüyor, su seviyesi yükseliyordu. Tuvalet, şiddetle taştı ve içinden çıkan küçük akıntı coşup nehre dönüştü.

Deeba, "Caz nerede? Caz nerede?" diye bağırdı, ama küçük sesçik gitmiş, berrak sular içinde yitmişti.

Miftah Papağanı ve birçok yandaşı, bombardıman hâlinde, Gıcır'a doğru pike yapıyordu. Deeba, korkudan ödü patlamış sesçiği ve tüy anahtarı yakaladı.

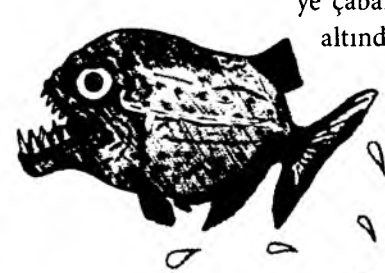
Giderek şiddetlenen akıntıyla mücadele etmeye çalıştı. Su, ayaklarını yerden kesip onu yüz üstü yatırdı.

Kitap, "Acele edin!" diye bağırdı. Kanaryalık'ın insan elleri, kuşları birer sinek gibi kovalıyordu. "Sesçiğe yardım edemeyiz artık. Gitmemiz gerek!"

"Ah!" Deeba, çırpınarak sudan çıktı. Saldırgan çıkık çeneli bir balık, bacağına yapışmış, pantolonun üstünden bacağını ısırıyordu. Kâşiflerimiz, papağan saldırısına karşı kendilerini koruyup suyun dışında durmaya çabalayarak, banyodan çıktılar.

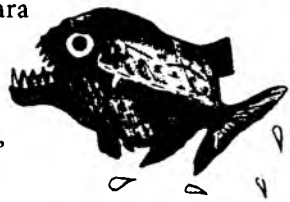
Koridoru ve merdivenleri yırtarak yükselen yeni nehrin kenarı boyunca, sendeleyerek ilerlediler. Suyu köpürten şey, yalnızca akıntı değildi.

Kitap, "Sakın içine düşeyim demeyin!" diye bağırdı. "İçi, pirana kaynıyor!"

Olabildiğince hızlı, geldikleri yoldan geri dönmeye çabalıyorlardı. Yeni bir sülük kümesinin altından aceleyle geçtiler; yırtıcı sarmaşıkların üzerinden atladılar. Kuşlar, katmanlarca ağacın arasından, yırtınarak, peşlerinden geliyordu. Ama birer birer peşlerini bırakmaya başladı. Deeba, haşin bir gaklama duydu. Kanaryalık, ıslık çaldı.

Bay Kanaryalık'ın koltuğu altında itilip kakılan kitap, "Bu ses, çekinik erkeklerden geliyor," dedi. "Onlara bir iyilik yapmış olduk. Şimdi, baskın erkek, yani esas anahtar taşıyıcısı olmak için mücadeleye girebilirler."

"Az laga luga ..." dedi Nim. "Bol kaçış."

Yapabildikleri kadar hızlı ilerleseler de, tüm merdivenleri inmek, epey uzun sürdü. Hiçbiri, fazla konuşmadı.

Deeba, Gıcır'a, "Ben... ben, Caz'a olanlar için çok üzgünüm," dedi.

"Bu, senin hatan değildi, Deeba," dedi kitap. Deeba, cevap vermedi.

Eskisi gibi sığ bir sızıntının değil, tehlikeli bir nehrin kenarından iniyorlardı. Sık sık, açgözlü bir pirana, sudan fırlayıp üzerlerine atlıyordu. Kaçışıyorlar, tırmanıyorlar, köklere ve budaklara yapışarak, çamurlu yamaçlardan kayıyorlardı.

Biraz soluklanmak için, merdivenlerin dibinde mola verdiler. Ön kapıya, yalnızca birkaç metre –ama Deeba'nın hatırladığı kadarıyla pek de normal davranmayan birkaç metre– uzaktaydılar.

"Az kaldı," dedi Nim. "'aydi, bu lanet yerden çıkalım."

"Siz de duyuyor musunuz?" dedi Deeba. Kulak kabarttılar. "İşte, yine duydum."

Önce belli belirsiz, ama giderek yükselerek onlara doğru gelen ses, kesme ve vurma sesiydi. Koridordaki yapraklar ve ağaç gövdeleri, her darbede titriyordu.

Nim, "Bu 'alt da ne...?" dedi.

Kanaryalık, şakıdı.

"Gidip bir göz atacağını söylüyor," dedi kitap. Ama Kanaryalık kafesinin kapısına uzanana kadar geçen sürede, ses yanlarında bitivermişti bile. Ve yanlarındaki yapraklardan oluşan perde, şiddetle yarıldı.

Önlerinde, elinde tuttuğu koca bıçağı sallayan bir adam duruyordu. Arkasında, kesilip kıyılmış bir patika oluşturmuştu. Gözlerini, bir anlığına donakalmış gezginlere dikti.

Cildi, buruş buruş ve alacalıydı. Yüzü laçka olmuştu, çenesi sarkıyordu. Ağzının kenarından ve boş göz çukurlarından, kara dumanlar sızıyordu.

Adam, belli ki bir süredir ölüydü. Palasını kaldırıp sendeleyerek üzerlerine yürümeye başladı.

65

Dumansı Ölü

Deeba, tökezledi. Çantasındaki Kesmik'in ciyakladığını duydu. Kazan, saldırgana doğru sıçradı, ama ölü adam onu elinin tersiyle uzaklaştırdı.

Leş gibi çürümüş et ve yanan kükürt kokusu, havayı doldurdu. Deeba, emekleyerek kaçmaya çabaladı, ama adam, seri paytak adımlarıyla ona doğru ilerledi ve bıçağını kaldırdı.

Bıçak inerken, Deeba çığlığı koyuverdi.

Ama inmekte olan vuruş, aniden durdu. Adam, dumandan gözlerle yukarı baktı. Silahı, bir sarmaşık dalına takılmıştı.

"Çabuk, gel buraya!" Nim, Deeba'yı çekti.

Deeba, "O da neydi?" diye haykırdı.

"Bir zompis," dedi Nim.

Saldırgan ceset, hızla sıvışan Nim'e doğru yalpaladı.

Gezginler, sırtlarını, nehrin sularının toplandığı bir göletin kıyısına verdiler. İğrenç kokulu saldırgan, yollarını kapatarak, onlara doğru ilerlemeye başladı. Her vuruşunda, kocaman bir orman alanını tırpanlıyordu: Dehşet güçlüydü.

Gıcır, sert böcek pençeleriyle havayı tırmalayarak, üzerine uçtu. Saldırganın tenini yırttığı yerlerden, duman sızıntıları yükseldi. Ölü adam, yaralara aldırış etmeyip bir ağaç gövdesine kafa atarak, sesçiği afallatıp yüzüstü tepetaklak düşürdü.

Bay Kanaryalık şakıyarak, adamın önüne dikildi. Kitabı Deeba'ya fırlattı, yumruklarını kaldırdı ve yıllanmış fotoğraflardaki kadın mayosuna benzeyen kıyafetler giyen eski boksörler gibi tuhaf bir çömelme pozisyonu aldı. Yumruklarını salladı.

"Diyor ki 'Bayım, sizi uyarıyorum...'" diye tercüme etti kitap, ama gerisini söyleyemedi. Çünkü ölü adam, koca bıçağını döndürdü ve Kanaryalık, zıplayarak öteye kaçmak zorunda kaldı.

"Deneyeyim bile deme!" diye bağırdı Nim. "Zompisler çok güçlüdür!"

Bay Kanaryalık, adamı hızla ittirip yumruklayarak, çevik hareketlerle yukarıdaki köklere tırmandı. Darbeleri ciddi bir hasar yaratıyor gibi gözükmüyordu, ama rahatsız edici olduğu aşikârdı. Zompis, suyun kenarında ilerleyen Bay Kanaryalık'ın ardından, paytak paytak yürüdü.

Onu uzaklaştırıyor! diye fark etti Deeba. *Dışarı çıkabilmemiz için, ilgisini dağıtıyor!* Deeba, Nim'e ve sesçiklere bir işaret verdi ve hep birlikte zompisin arkasında sürünmeye başladılar.

Ama adam ölü olsa da, aptal değildi. Onların hareket ettiklerini anlayıp arkasını döndü. Bay Kanaryalık, onu yumrukladı ve şiddetle itti; onu yere düşürmeye çalıştı, ama başaramadı. Adam, onu umursamayıp bıçağını tekrar kaldırdı.

Kafesteki kuş, tek bir ıslık çaldı.

Kitap, "'Ah, lanet olsun,' diyor," dedi.

Ve Kanaryalık şakır şakımaz, ölü yaratığı yakaladı, bir çeşit judo hareketi yaparak döndürdü ve yürüyen cesedi omzuna attı. Beli bükülen saldırgan, suya ve aç gözlerle bekleyen balıkların or-

tasına düştü. Zompis, suda debelenirken, Kanaryalık'ı tutup göle-te doğru çekiverdi.

İki beden, suyun derinliklerinde yok oldu.

Nim ve Deeba, "Olamaz!" diye bağırdılar.

Zompisin kafası ve Bay Kanaryalık'ın kafesi, aynı anda, suyu yararak yüzeye çıktı. Heyecan içindeki piranalar bedenleri incelemek üzere teşrif edince, su dalgalandı. Zompis, sudan çıkabilme umuduyla kendisini hantalca köklere doğru çekmeye alıştı, ama Bay Kanaryalık ellerini suya vurmaya devam etti. Kuş, sularını silkeledi ve titrek sesle şakıdı ve kafesi boyunca zıpladı.

Kitap, "Gitmemizi söylüyor!" diye bağırdı. "Hemen! Duman, şu bedeni terk etmeden."

"Onu bırakamayız," dedi Deeba.

Nim, "'ayatta olmaz!" diyerek, onu destekledi.

Kanaryalık, onlara öfkeyle cıvıldadı.

"Gidelim. Onu uzun süre tutamayacağını söylüyor."

Deeba, yüzlerce balığın sudaki adamı hafifçe kemirdiğini görebiliyordu. Zompisten pek memnun kalmamış balıklar, Yorick Kanaryalık'a saldıranlara katılmak için, o tarafa doğru yüzüyordu. Deeba, içinden, *Çürümüş etten hoşlanmıyor bu balıklar*, diye geçirdi.

"Onu davet ettiğimiz için teşekkür ediyor," dedi kitap.

Nim, Deeba'yı çekiştirdi. Aceleyle, "Gitmemiz gerek," dedi. Onu, zompisin keserek açtığı patikaya doğru çekti. Patikayı saran sarmaşıkların doğranmış saplarından, öz suları damlıyordu.

Deeba, dönüp arkaya baktı. Bay Kanaryalık batıyordu. Bir eliyle zompisi tutmuş, diğeriyle de kafesinin kapısını açıyordu. Bedeni piranalarla dolup taşan suya batarken, küçük kuş kafesten çıkarak havalandı.

İnsan bedeni, bir anda dondu; eli, hâlâ zompisin boğazını sıkıyordu. İki beden, suya gömüldü. Zompis çırpınmaya devam ediyor, küçük kuşsa göletin tepesinde dönüyordu.

Koca bir gürleme, köpürme sesi yükseldi.

Göletin suyu, savaş artıkları ve ölü bedenle hıncahınç doluydu. Mide gibi kaynıyordu. İçinden, kocaman kabarcıklar yükseliyordu.

Bir pırt sesi duyuldu ve suyun derinliklerinden devasa bir gaz kitlesi püskürdü. Kara duman kabarcıkları bir araya gelip sarmaşık gibi etrafa yayıldı.

Kanaryalık'ın sırılsıklam olmuş kuş kısmı, bir daldan fırlayıp Duman topağının çevresini turlamaya başladı.

Kitap, "Kıpırdayın hadi," diye fısıldadı.

Deeba, "Hayır, kimse kıpırdamasın," diye fısıldadı.

Kuş, Duman'ın çevresinde öyle hızlı çark ediyordu ki dumansı maddeyi şeritler hâlinde ayırıyordu. Birkaç kışkırtmadan sonra, üst kata doğru fişek gibi havalandı. Duman da, dalga dalga kabaran kirli bir kütle hâlinde ardından seğirtti.

Nim, "Onu uzaklaştırdı be," diye fısıldadı.

"Esaslı adam," dedi kitap.

"*Yürekli* adam," dedi Deeba.

Nim, "Şimdi *lütfen* buradan çıkabilir miyiz acaba rica etsem?" dedi.

Ön kapıyı açtılar ve üstleri başları darmadağınık, reçine ve bitki salgılarıyla yapış yapış, çizik içinde, yaralı, aç ve bitap bir halde tökezleyerek, evdeki ormanın dışına, Londrakis'te bir öğleden sonraya doğru adım attılar.

66

Tarihsel Basamakları Atlayalım!

İnsanlar, merak içinde onlara bakıyorlardı. İçeri girmeden önce konuştukları yaşlı adam, hâlâ karşı evin basamağında oturuyordu.

"Vallahi, bana kalırsa," dedi, "girmeseniz, daha iyi olurdu."

Deeba, ona yakıcı bir bakış attı. "Haydi, buradan gidelim," dedi. "Nim, bize bir yer bulabilir misin?" Daha az kalabalık bir sokağa doğru sendeleyerek yürüdüler ve Nim işaretleri okuyarak, boşumsu bir ev buldu. Burada, muslukların altında yıkanabildikleri kadar yıkandılar; oturma odasına geçip oldukları yere yığıldılar.

Deeba, "Tam olarak neydi şu... zompis?" diye sordu.

"Eskiden epey nadir görülürdü, ama sayıları giderek artıyor," dedi Nim. "Duman'ın kolları 'er yere ulaşıyor. Mezarlıklara ve toprağı aşıp mezarlara bile."

Kitap, "Nasıl oluyor da bu konuda bu kadar bilgili olabiliyorsun?" dedi.

Nim, "'ey moruk, sen benim nereli olduğumu unuttun galiba," diye cevabı yapıştırdı. "'ayaletler Kasabası'ndaki insanları, ölülere kötü muamele kadar sinirlendiren başka bir şey yoktur. Yıllardır, bundan şikâyet edip dururuz. Sanki dinleyen var da!

"Duman cesetlere girip onları kukla gibi oynatıyor. Bazıları, yalnızca, eklemleri Duman iplikleriyle sarılmış iskeletlerden ibaret. Bazıları da, içeride gördüğümüze benziyor."

"Buldum," dedi Deeba. "Ve bazen sanki hâlâ canlıymış gibi görünebiliyorlar."

Nim, "Ne sandın... *Tabii* ya," dedi ve Tutarsöz yaratığını hatırlayınca, gözleri yuvalarından fırladı.

"Peki, bizi nasıl buldu?"

"Duman, onları dört bir yana salmış olsa gerek."

"Muhtemelen sizi bulmayı beklemiyordu," dedi kitap. "Öyle olsaydı, birden fazla zompisle karşılaşırdık. Ama içine gözcü dikmeye değer görüldüğüne göre, ormanın ünü yeterince biliniyor demek. Bu da demek oluyor ki herhangi bir yerde bizi bekleyen başkaları da olabilir."

Deeba, tüyü kaldırıp parmaklarında döndürdü. Anahtar biçimli tüy, karışık sarmallardan ve güzelce kıvrılmış tellerden oluşuyordu. Üzerindeki kırmızılar ve maviler, vitraylı camlar gibi ışıldıyordu.

Nim, "Şimdi ne yapıyoruz?" dedi.

"Bakalım," dedi kitap. "Bu, ilk görevdi. Altı görev daha var. Gidip almamız gereken sıradaki şey, kalamar burnu makası. Yani, limana gidiyoruz. Ondan sonra, bir fincan kemik çayı bulmamız gerekiyor. Ve ondan sonra da..."

"Yapamayız," dedi Deeba tüyü döndürerek.

"Ne?" dedi kitap.

"Ne?" dedi Nim.

"Baksana bana... bütün bu şeyleri bulduktan sonra, ne yapmamız gerekiyor?"

"Değişir," dedi kitap. "Makasla, bir şeyi keserek açacağız. Kemik çayı, birini uyutacak. Salyangoz... salyangozun ne için olduğu pek açık değil, ama bu konuda iki farklı fikir var –"

"Ne demek 'pek açık değil'?"

"Benimle bu tonda konuşma! Sana söylemiştim, kehanetler biraz belirsiz olabilir."

Nim, "'em belirsiz 'em de yanlış," diye mırıldandı.

"Bütün bu ıvır zıvırda," diye devam etti kitap, "olaylar geliştikçe, senin... atman gereken bir sonraki adımı bileceğin gibi bir fikir var. Bazı şeyler ayrıntılarıyla açıklanmış, diğerleri muğlak bırakılmış. Ya da... zaman zaman... kendi içinde çelişebiliyor da."

"Bu çok *saçma*," dedi Deeba. "Kehanetleri uygulamaya çalışmak, akıl kârı değil."

"Ama bu senin fikrindi," dedi kitap. "Ve bak, ihtiyacımız olan şeyi ele geçirdik, değil mi?"

Deeba, "Evet ve bu bizim *iki günümüzü* aldı ve *iki arkadaşımızı* kaybettik!" diye bağırdı. Sessizlik oldu.

"Caz öldü ve Kanaryalık da muhtemelen sizlere ömür," dedi. "Bir hesap yap, bakalım. Almamız gereken *altı şey* daha var. Bu hesapla, bu görevler bize *on iki kişiye* mal olacak. Ve kitap, seni ve Kesmik'i de sayarsak, yalnızca altı kişiyiz! Ve bütün bu görevler, *on iki günümüzü* alacak. Ve benim harcayacak on iki günüm *yok*! Bunu sen de *biliyorsun. En fazla* yedi günüm var."

Çekinerek, "Ama o süre baştan başladı," dedi kitap. "Telefon görüşmesi yapınca. Ve hesabın pek de doğru olmayabilir..."

"Bu görevler, *çok uzun* sürecek. Ve çok tehlikeli olacak. Caz'ın başına neler geldiğini gördün! İşi, bu yoldan halledemeyiz. Senin de dediğin gibi, ele geçirdiğimiz eşyalarla ne yapmamız gerektiğini bile bilmiyoruz." Tüy anahtarı kaldırdı. "Örneğin, bununla ne yapacağım?"

Kitap, "Şey, çok açık ki bir kapıyı açacaksın," dedi.

"*Hangi* kapıyı?"

"*Çok ama çok önemli* bir kapıyı. Açılmadığı takdirde, Duman'ı durdurmanın mümkün olmayacağı bir kapı."

"Sen de ne olduğunu bilmiyorsun, değil mi?" dedi Deeba.

"Hayır," dedi kitap.

"Hiç mi fikrin yok?"

"Hem de hiç." Sesi, epey yenik çıkıyordu. "Sanırım, kalamar makasının olduğu odaya açılan kapı bu, ama... hayır. Hiçbir fikrim yok."

Deeba, odanın içinde öfkeyle tepindi.

"İki günümüzü bir ormanın içinde dört dönerek harcadık ve insanlar *öldü* ve bütün bunları ne için yaptığımızdan hâlâ emin değiliz! Bu şeyi, başka bir şeye ulaşacak başka bir şeye ulaşmak için kullanacakmışım! Neden *en baştan* son eşyayı almıyorum ki?"

"Dediğim gibi, olaylar kendilerini öne sürme eğilimindedir ve sonra her şey berrak bir hale..." dedi kitap.

Nim, "Senin yerinde olsam, çenemi kapardım," diye mırıldandı. Kitap, onun tavsiyesini dinledi.

Anahtara bakarak, "Caz, bunun için ölmemiş olsaydı," dedi Deeba, "bu işe yaramaz zımbırtıyı yırtıp atardım. Bunun senin hatan olmadığını biliyorum," dedi kitaba. "Benim fikrimdi. Ve içinde yazan şeylerin bir nebze doğru çıkmasının da seni ne kadar memnun edeceğini biliyorum. Ama *hiç zamanımız yok*. Ve bütün bu görevler çok tehlikeli. O yüzden, bana görevleri teker teker say ve her birinin neyle sonuçlanması gerektiğini de söyle."

"Şey, dedim ya, kalamar burnu makasının çay odasındaki bir şeye tutturulması gerekiyor –"

Deeba, "Boş ver bunu," dedi. Kitap önce tereddüt, sonra devam etti.

"Kemik çayının uyutucu bir etkisi –"

"Hayır."

"Ama... dama oynarken, çayı **kumar**tiste vermemiz gerekiyor ki onu uyutup dişten zarları alabilelim –"

"*Hayır*, dedim."

"Dişten zarlarla, çiğnememiz gereken –"

"Hayır."

"Ve salyangoz da, sanırım, yavaş ama kararlı olanın sonuçta galip çıkacağını –"

"Dalga mı geçiyorsun? Hayır."

"Siyah-beyaz kralın tacı, bir sonuca açıklık getiriyor –"

"Her neyse. Bunun ne anlama geldiğini bile bilmiyoruz."

"– ve Tabancakis de, bir silahtır."

Bir sessizlik oldu.

"Öyle mi? Bir silah, ha? Gerçekten mi?"

"Ölümü öp, gerçek," dedi Nim. "Ke'anette yazılı olduğunu bilmiyordum, ama 'erkes Tabancakisi bilir."

"Londrakis tarihindeki en meşhur silahtır," dedi kitap.

Nim, başını salladı – gizli kapaklı bir edayla; böylece kitap, Deeba'nın, ağzından çıkan her kelimenin ayrıca doğrulanmasını istediğini anlamayacaktı.

Deeba, "Niçin?" diye sordu. "Ne yaptı bu silah?"

Nim, kitaba baktı ve Deeba, kitabın da Nim'e baktığından emindi.

"Bilmem," dedi Nim. "Ka'ramanlık zımbırtıları işte."

Deeba, gözlerini devirdi. "Ama nedir bu?"

"Bir tabanca," dedi kitap, "ama aksi bir tabanca. İçimde şöyle yazıyor: 'Duman, Tabancakisten başka hiçbir şeyden korkmaz.' Bütün bunlar, bütün bu yedi görev, burada noktalanıyor. Tabancakisin ele geçirilmesiyle. Yıllar önce, kimsenin ona bulaşmayacağı, korunaklı bir yere konmuş."

"Duman, Tabancakisten başka hiçbir şeyden korkmaz, öyle mi?"

Kitap, "Evet," dedi ve kaygıyla ekledi: "Şey, dürüst olmak gerekirse, kehanette 'Tabancakisten *ve* hiçbir şeyden kork*ar*' yazıyor, ama bunun bir imla hatası olması gerektiğini düşünüyoruz."

Deeba, "Alay mı ediyorsun?" diye ciyakladı. "Yani, içinde hatalar olabileceğini biliyor*dun*, öyle mi?"

Suratını asarak, "Yalnızca birkaç harften bahsediyoruz," dedi kitap. "Bunun çok da önemli bir hata olmadığını düşünmüştük..."

"Tamam, peki. Her neyse." Deeba düşündü. "Bir silah. Pekâlâ. Şu anda elimizde, Duman'la savaşabilmek için pek bir şey yok. Bir silaha ihtiyacımız var ve Duman da apaçık ondan korkuyor.

"O yüzden, yapacağımız şey şu," dedi Deeba. "Diğer görevleri atlayacağız. Bu, bize biraz zaman kazandırır. Maceranın son basamağına geçeceğiz. Gidip Tabancakisi alalım. Ondan sonra, Duman'la ilgilenebiliriz ve ben evime gidebilirim."

67

Silah Tercihi

"Bu çok saçma." Deeba, kitabın sesinden, yürüyebiliyor olsaydı, ilerlemeyi reddedeceğini çıkarabiliyordu. Ayakları olsa, Nuh deyip peygamber demeyecekti. Tam gaz ilerleyen Deeba'nın koltuk altına sıkıştırılmış olması, onun için büyük şanssızlıktı. "Bu çok *saçma*, diyorum."

"Seni duydum," dedi Deeba.

"E? Duracak mısın?"

"Hayır."

Nim, Kesmik ve sesçikler, tartışan ikilinin ardından koşturuyorlardı. Öte-Güneş altında gölgeler uzarken, Deeba da, kararlı fakat rastgele adımlarla, köşeleri dönüp yan sokaklara sapıyordu.

Çılgına dönmüş bir halde, "Baksana sen bana," dedi kitap. "Öyle kehanetlerden ufak tefek parçalar seçemezsin. Kehanetler, böyle işlemez."

"Dürüst olalım," dedi Deeba. "Kehanetlerin nasıl işlediği konusunda hiçbir fikrin olmadığını hepimiz biliyoruz."

Nim, irkildi ve nefesini tuttu, *ah vah* dercesine elini salladı.

"Aslında," diye devam etti Deeba, "kehanetler, pek *işlemiyor* gibi görünüyor."

Kitap, "Tek söylemek istediğim, Tabancakise ulaşana kadar, sıradaki eşyayı alabilmek için, bütün bu şeylere ulaşmak *gerekiyor*," dedi.

"Bunu denemek için *zamanımız* olsaydı bile, sonucun ne olacağını bilemezdin," dedi Deeba. "İçindekilerin yanlış olduğunu söyleyip duran sensin. Bazı şeylerin tekrar işlemesini sağlamak için, kendi yolundan gitmek istiyorsun. Ama ne-olduğunu-bilirsin-senin üstesinden gelebilmek için gerçekten ihtiyaç duyduğumuz şeyin Tabancakis olduğunu zaten biliyorsak, saçma sapan zımbırtılarla uğraşmaktansa, doğrudan ona gidiyoruz demektir. Tabii eğer," diye ekledi ani bir merakla, "yolda başka telefon yoksa?"

"Ha-hayır, yok," dedi kitap. "Ama her hâlükârda –"

"Bütün bölümlerinin üzerinden geç*me*yeceğiz, kitap! O yüzden, ya *bana yolu göster* ya da... Duman bizi bulana kadar, daireler çizer dururum."

Deeba ve kitap, birbirlerine surat astılar.

Nim, "Ona yolu tarif edeceğine ba'se girerim," dedi.

Tam amaçsızca başka bir köşeyi dönerlerken, "Tamam, tamam," dedi kitap sonunda. Londrakis'in nadir bulunan sokak mobilyalarından biri olan yıkık dökük bir piyanoyu geçtiler. Kitabın sesi, yenilmiş ve acınası çıkıyordu. "Sana yazılı olanı söyleyeyim.

"Tabancakis'i almak, anahtarı almaktan daha zor olacak. Elimizde siyah-beyaz kralın tacı olsa bile. Tabancakisi elde etmek için, gerçekten çok korkutucu bir şeyi, Londrakis'in en çok korkulan yaratıklarından birini geçmemiz gerekiyor –"

Deeba, kızgınlıkla, "Bu düşünceye alış," dedi.

"Pekâlâ. Silah, Sırça Dul tarafından korunuyor."

Nim'in soluğu kesildi. Deeba, durdu.

Nim, kısık bir sesle, "Sırça Dul mu?" dedi. Sonra, biraz normalleşerek, Deeba'ya, "Sen gülüyor musun?" diye sordu.

"Kusura bakmayın," dedi Deeba. Durmaya çalıştı. "Sırça Dul, ha!" Tekrar kıkırdamaya başladı. Kesmik, heyecanlı daireler çizdi. Sesçikler, afallamış bir halde, Deeba'ya bakakaldılar.

Kitap, "Komik olan nedir, anlayamadım," dedi.

"Önemi yok, önemi yok," dedi Deeba. "Bana, şu *Sırça Dul*'dan bahset. Ne yapmamız gerekiyor?"

"Bunda alay edilecek bir şey yok, Deeb," dedi Nim. "Sırça Dul, yok-türlerin en tiksinçlerindendir. Oraya koydularsa, birileri 'arbiden Tabacakisin poposunu sağlama almak istemiş olmalı."

Kitap, "İşte bu yüzden, ona aşama aşama ulaşmalıyız," diye mızırdandı. "Basamakları birer birer çıkıp..."

"Evet, evet," dedi Deeba. "Böyle olmasını *kim* istemiş olabilir?"

Tereddüt ederek, "Şey," dedi Nim. "Ke'anetleri... kimler yazmışsa, onlar, sanırım."

"Şimdi taşlar yerine oturdu," dedi Deeba. "Sadistler. Bana şu yaratığın ne olduğunu anlatın."

"Sırça Dul, Westminstağ Manastırı'nda yaşar," dedi kitap.

Deeba, "Of, deme ya," dedi ve daha çok güldü.

Kitap, ağlamaklı bir edayla, "Umuyorum ki bu bilgiye, hak ettiği dehşet ve huşuyla yaklaşırsın," dedi.

Deeba, "Westminstağ'a mı?" dedi, ama kahkahası Nim'in suratını görünce kesildi.

"Bu ciddi bir şey," dedi Nim. "Beni, genelde, oralarda volta atarken göremezsin."

"Dul, seni yalnızca öldürmez," dedi kitap. "Seni bu dünyanın dışına çıkarır. Ne bedenin kalır geriye ne kıyafetlerin ne de senden başka bir iz. Ona yaklaşan her şeyi yutuverir. Mükemmel yırtıcı, ta kendisidir."

"Mükemmel yırtıcının köpek balığı olduğunu sanıyordum," dedi Deeba.

"Tamam, köpek balığı mükemmel yırtıcı, diyelim. O zaman, Sırça Dul, *müsmükemmel* yırtıcıdır."

Deeba, hâlâ onlarla dalga geçmek niyetindeydi, ama Nim'in ve kitabın seslerindeki korku onu huzursuz ediyordu.

"Peki, nasıl gideceğim şu Westmisntağ Manastırı'na?" diye sordu.

Haritaya baktığında, Deeba'nın yüreğine bir şey saplandı. Manastır, kilometrelerce ötedeydi. Yoldaki kimi yerlerde insanlar yaşıyordu, kimi yerler ıssızdı – ve bazı bölgeler artık duman bataklığına dönmüştü.

"Oraya gitmemiz *yıllar* alır," dedi Deeba. "Ah, *hayır*. Acaba biz... bilemiyorum, trene falan binsek, olmaz mı?" Nim, onun delirdiğini düşünüyormuş gibi, Deeba'ya baktı. "Her dakika, daha çok insan peşimize düşecek."

Haklı çıktı, hem de beklediğinden çok daha önce.

Epey keyifsiz küçük grupları, bir saat kadar, bitkin uzuvları el verdiğince hızla, haritadan takip ettikleri yolu izledi. İlgi çekmemek için uğraştılar ve birçok insanınkinden daha kirli olan kıyafetleri haricinde dikkate değer bir yanları da yoktu. Londrakis sokaklarında, bir kız çocuğu, bir yarı-hayalet, konuşan bir kitap, bir çöp parçası ve iki canlı kelimeden oluşan bir grup biraz alışılmadıktı belki, ama çok da değildi.

İşte bu yüzden, Deeba yaklaşan bir motor sesi duyduğunda, onunla bir ilgisi olmadığını düşündü.

Ses giderek arttı ve arttı ve Deeba, aniden birinin adını söylediğini işitti. Dehşet içinde dönüp yukarı baktı. Uçuşan küçük bir çamaşır kümesini yarıp onlara doğru alçalan şey, Rosa ve Kondüktör Jones'un otobüsüydü; ön taraftaki Kargacık Burgacık mührü kolayca okunuyordu.

Murgatroyd otobüsten sarkmış, "Deeba Resham, durun! Konuşmamız gerek!" diye bağırıyordu.

68

Yorulmak Bilmez Memurun Sürek Avı

Deeba ve yoldaşları, kaçmaya başladılar.

"Bekleyin, Deeba, bekleyin!" Otobüsten aşağı sarkan, artık yalnızca Murgatroyd değildi. Ona Kondüktör Jones, Obaday Fing ve hatta pirinç başlığıyla gacır gucur ederek aşağı bakan Skool bile katılmıştı.

"Bu tarafa!"

"Hayır, şu tarafa!"

Kitap talimatları haykırırken, Deeba ve Nim'in her köşede elleri ayaklarına dolanıyordu. Kalık evler ve çöp kovaları ile ıskartaya çıkarılmış makinelerle darmadağın olmuş sokaklardan oluşan bir bölgedeydiler. Altına saklanabilecekleri hiçbir kemer, hiçbir saçak yoktu. Otobüs, onları, dolambaçlı sokaklar boyunca takip ederken, meraklı Londrakisliler de pencerelere dökülmüşlerdi.

"Bekle, Deeba!" Sesler, ısrarcıydı. "Yardım etmek istiyoruz!"

Deeba, çamaşır ipleriyle ve hiç rüzgâr olmamasına rağmen çamaşır makinesindeymiş gibi dönerek sallanan çamaşırlarla dolu bir sokağa döndü. Perde gibi gerilmiş çamaşır katmanlarını aşıp dar sokağın sonunda bozuk saatlerden oluşan, moloz gibi kaygan bir barikata vardılar.

Deeba, "Dinleyin," diye fısıldadı. Otobüsün sesi, uzaklaşıyordu.

Nim, "Uzaklaşıyorlar," diye fısıldadı. Deeba, "Sanırım, izimizi kaybettirdik," dedi ve dar sokağı işaret etti. "Burası, otobüsün geçebilmesi için çok dar."

Fakat bu lafları eder etmez, havadan inen ipler, binaların üzerinde asılı duran otobüsten düşüverdi. Kondüktör Jones, bir dağcı gibi beline bağladığı iple, önlerine iniş yaptı.

"Deeba, Nim, kitap," dedi ve onlar gerilerken, ellerini kaldırdı. "Lütfen durun. *Dinleyin*. Biz sizin tarafınızdayız."

"Bizi ra'at bırakın," dedi Nim. "Deeba'yı ra'at bırakın."

"Uzak durun," dedi Deeba. "Farkında değilsiniz, ama Duman için çalışıyorsunuz."

Arkadan gelen bir ses, "Bu korkunç ithamlara son verilmeli," dedi. Sallanan bir ip merdivenden beceriksizce inen kişi Murgatroyd'du. Sendeleyerek yere indi ve üstündeki tozları silkeledi; Jones'un yanında durup takım elbisesinin cebinden, tuhaf görünümlü bir silah çıkardı. Silahı, Deeba'ya doğrulttu.

Merdivende, arkasından, tek renkli kitap kaplarından dikilmiş takımıyla Obaday Fing geliyordu.

"Şimdi biraz dikkatli ol, Deeba," dedi Fing. "Ani hareketler yapma; yaralanmanı istemeyiz."

Deeba, gözlerini huzursuzca kıpırdanan Jones ve Obaday'e dikerek, dehşet içinde, "Bana *silah* çekmesine izin veriyorsunuz, öyle mi?" diye sordu.

"Bu bir sakinleştirici," dedi Murgatroyd. "Kullanmak istemiyorum ve umarım beni bu silahı kullanmak zorunda bırakmazsınız. Bunu, yalnızca, laf dinlemeyip aklınızı başınıza toplamamanız durumunda kullanacağım. Size yardım etmek için buradayız."

Deeba, "Beni nasıl buldunuz?" diye sordu. Murgatroyd'a bakmayı reddediyor, yalnızca Fing ve Jones'la konuşuyordu.

"Jones gelip benden tavsiye istedi," dedi Obaday Fing. "İkimiz birlikte, aklının nasıl çalıştığını tahmin etmeye çalıştık, Deeba şekerim. Profesırlar bize kitapta yazılı görevlerden bahsettiklerinde, ne yapmaya çalışacağını bildiğimizi düşündük."

Jones, "Ayrıca, günlerdir seni gören insanlardan haber alıyoruz," dedi ve göz kırptı. "Dikkat çekiyorsun, kızım, ses getiriyorsun. Murgatroyd'un yanından ayrılmadım. Kendisi, yayılan söy-

lentilerin hepsini duyan ilk insan olabilmek için elinden geleni yaptı."

"Arkadaşlarınız, kaygılanmanıza gerek olmadığını kanıtlamak için benimle geldiler," dedi Murgatroyd. "Her şey sizin iyiliğiniz için. Biz, yalnızca, bu yanlış anlamayı durdurmak istiyoruz."

Deeba, "Yine, her şey için Nim'i mi suçlayacaksınız?" dedi.

"Şu yarı-oğlanla ilgili gerçeği sonra çözeceğiz," dedi Murgatroyd. "Lütfen bizimle gelin. Şemsiyetkin'in şemsiyok dağıtımı programı hâlâ devam ediyor – Londrakis'in aşağı yukarı üçte birine koruma sağlanmış durumda. Tam zamanında, çünkü Duman'ın saldırıları gün geçtikçe artıyor. Acilen tarafımıza geçmenizi istiyoruz, Deeba. Bütün bu tatsızlığın ve anlaşmazlığın bitmesini istiyoruz."

Kazan ve Gıcır, iki yana göz atıp onları zapt edenleri atlatıp atlatamayacaklarını anlamaya çalıştılar.

Kitap, gösterişli bir sesle, "Beni dinleyin," diye araya girdi. "Sanıyorum, Bayan Resham'ın haklı olabileceği hususunda inancımın tam olduğunu bilmek istersiniz –"

Murgatroyd, "Kapa çeneni, kitap," diyerek sözünü kesti. "Hepimiz *senin* hatalarından haberdarız. Deeba, bizimle gelin. Ve sen, çocuk. Seninle de ilgileneceğiz."

"Jones, Obaday," dedi Deeba. "Lütfen, *dinleyin*. Duman, Şems-i Şikeste ile iş birliği yapıyor. Herkesin şemsiyoklara güvenmesini istiyorlar, çünkü bu Şems'e güvenmeleri anlamına gelecek. Ve böylece Londrakis'i birlikte yönetebilecekler. Herkesi fabrikalarda çalıştırıp öteberi yaktırarak, Duman'ı daha da güçlendirecekler."

"Gerçekten de..." dedi Murgatroyd ve başını iki yana salladı.

"Ve Duman gittikçe güçleniyor, çünkü Rawley, yani *bunun* Londra'daki patronu –" Deeba, parmağını Murgatroyd'a doğrulttu. "– oradaki dumanları doğruca Londrakis'e gönderiyor. Bunları Şemsiyetkin'e söylediğini kulaklarımızla duyduk! Aklım almıyor, ama Londra'daki herkes, annemle babam bile, Rawley'nin iyi şeyler yaptığına inanıyor. Oysa o, aslında hiçbir şeyi temizlemiyor; buradaki Duman'ı besliyor!"

"Yeter artık!" dedi Murgatroyd. "İftiralarını yeterince dinledik."

"Ona *yalpalama*nın ne demek olduğunu sorun!" dedi Deeba. "Bütün bunlarla ilgisi var. Bana inanacağınıza, ona mı inanacaksınız?" diye yalvardı. "Elinde silah tutan bu herife mi? Onu tanımıyorsunuz bile! Birlikte başardığımız onca şeyden sonra! Lütfen... bana inanmıyor musunuz?"

Fing ve Jones, huzursuz görünüyorlardı. Murgatroyd'sa kendisinden memnun duruyordu.

Süklüm püklüm bir edayla, "Mesele şu ki Deeba," dedi Jones. Elini Murgatroyd'un omzuna koydu. "Murgatroyd, bize bazı şeyleri açıkladı. Köprüdeyken ve yol boyunca. Nasıl yanlış yola saptırıldığını anlattı...

"Ve evet. *Tabii* ki sana inanıyoruz."

Jones, elinden, cızırtılı ve çatırtılı bir elektrik akımı çıkardı. Murgatroyd'un dişleri takırdadı ve kıvılcımlandı. Gürüldeyen sesler çıkararak, komik bir kukla gibi dans etmeye başladı. Akım, havaya doğrultulmuş silahını patlattı.

"İşte, bu kadar," dedi Jones ve adamı bıraktı. Omzundan dumanlar tüten, gözleri belermiş, salyaları akan ve bebek gibi sesler çıkaran memur, yere düştü. "Bu, onun bir iki saat sessiz kalmasını sağlar," dedi.

"Çok şükür," dedi Obaday Fing ve kollarını açarak, dumanlar çıkaran adamın üzerinden atladı. "Cidden tüylerimi diken diken etmeye başlamıştı."

"Obaday!" dedi Deeba ve adamın kucağına atladı. "Ve Jones!" dedi ve ona da sarıldı. Jones da bir kahkaha patlatıp Deeba'yı kucakladı.

"Biliyordunuz?" dedi Deeba.

"Başta değil, şekerim," dedi Fing. "Ama seninle zaman geçirmiştik. Seni tanıyorduk. Sen hiç de aptal değilsin, Deeba. Ama o sevimli kulakların Tutarsöz'ün söylediklerini yanlış anlamış olamazdı.

"Ve bu salağın söyledikleri de hiç mantıklı değildi. Senin de dediğin gibi, Hayaletler Kasabası'nın Londrakis'e karşı Duman'la

iş birliği yapması çok saçma bir fikir. Kabullenmek istemedim, ama... sen haklıydın. Sana bir özür borcum var," dedi Nim'e. Elini uzattı.

Nim, birkaç saniye boyunca, yalnızca, ters ters baktı. Derken yavaş yavaş gülümsedi ve uzatılan eli sıktı.

"Tamamdır, moruk," dedi. "Bana inanmana sevindim."

Ağır bir tonla, "Ne yazık ki Harc-ı Derz inanmıyor," dedi Jones. "Adam, Tutarsöz ile yıllarını geçirmiş. Onda yanlış bir şeyler olduğunu düşüncesine katlanamıyor. Ve Şems-i Şikeste de, nasıl çıkılacağını ona gösterdikleri günden beri, her gün oraya, köprüye gidiyor. Harc-ı Derz'in kulağına bir şeyler fısıldıyor ve bizim yaşlı adam da tek kelimesini bile sorgulamıyor. Rahle, bundan pek hoşlanmıyor bence, ama o da mızıkçılık yapmak istemiyor. Ve Harc-ı Derz ne derse, diğer Profesırlar anında itaat ediyorlar. Çoğu, bir avuç korkaktan ibaret. Kendilerine ait hiçbir düşünceleri yok. O yüzden, çenemizi kapalı tutmak zorundaydık."

"Bunun için, Murgatroyd'la birlikte yola çıkmak istedik," dedi Obaday. "Ona şeytanmineleri gibi yapıştık. Senin hakkında bir söylenti duyar duymaz, bizim de gelmek istediğimizi söyledik ona. Senin tarafında olduğumuzu bilselerdi, bizi asla onunla birlikte göndermezlerdi. Seni bulana kadar, ağzımızdan hiçbir şey kaçırmamalıydık."

"Yani, bana yardım mı edeceksiniz?" dedi Deeba.

"Bizi kabul edersen," dedi Jones.

"Ama... Profesırlara karşı gelmiş olacaksınız."

"Neyin ne olduğunu göremeyecek kadar aptallarsa," dedi Obaday Fing, "bu, onların kendi hatası. Hepimiz toplandık ve gitmeye hazırız. Niçin böyle giyindim sanıyorsun? Kitapların kapakları, içlerinden daha serttir ve benim de dayanıklı bir şeye ihtiyacım vardı." Kelimelerine katmak istediği caka ve kasıntıya rağmen, Deeba, onun korktuğunu görebiliyordu. Ona bir kez daha sarıldı.

"Olayların geldiği nokta çok tuhaf," dedi Obaday. "Daha önce, hiç kanun kaçağı olmamıştım."

KISIM VII

Silahlar ve Bir Kız Çocuğu

69

Güçler Dengesi

"Geri dönmene sevindim, Deeba!" Skool, Deeba ve yoldaşlarını hiç çaba harcamadan yukarı çekerken, Rosa da şoför koltuğundan bağırıyordu.

Deeba, hırpani sürücüyü kucakladı; Skool da beceriksizce Deeba'nın sırtına vurdu.

"Sizi tanıştırayım," dedi Deeba. "Bunlar, Gıcır ve Kazan." Kazan, dört elinin üçünü çıkarıp Obaday'in ve Jones'un ve Skool'un ellerini aynı anda sıktı. Gıcır, arka ayakları üzerinde şaha kalkıp merasimli bir çekirge selamı verdi.

Rosa, "Nereye gidiyoruz, Deeba?" diye bağırdı.

"Westminstağ Manastırı'na. Ve gazı kökle."

"Gerçekten mi?" dedi Rosa.

Obaday Fing, "O, ne söylediğini bilir," dedi.

"Kesinlikle haklısın, o bilir," dedi Jones. "Haydi, kalkalım o zaman."

"Hayır, bilmiyorum," dedi Deeba. "Muhtemelen hatalar yapıyorum. Ama Duman'a karşı kullanacağımız hiçbir şeyimiz yok ve onun Tabancakisten korktuğunu biliyoruz ve silahın da manastırda olduğunu biliyoruz."

"Şimdi oldu mu?" dedi Jones.

Rosa, "Westminstağ Manastırı'na doğru yola çıkıyoruz," dedi ve otobüs pat pat ederek gökyüzüne yükseldi.

Nim, bir çöp yığınının ortasında hareketsizce duran Murgatroyd'u göstererek, "Ona ne olacak?" dedi. Deeba, adamın, onu, yakılması için Tutarsöz yaratığının ellerine bıraktığını hatırladı ve kana susamışçasına, elleri bağlı adama yapabilecekleri bütün ölümcül şeylerin hayalini kurdu.

Sonra, gönülsüzce, "Bilmem," dedi. "Ama onu içeri alamayız."

"Anladım..." dedi Nim. "Ama ben çok emin değilim..."

"Yapamam işte."

"Tamam, bir süre uyanmayacaktır," dedi Jones. "Ve uyandığında, bağlarından kurtulması da zaman alacak. Profesırlara ve Şems-i Şikeste'ye haber yetiştirdiği zaman, tabanları yağladığımızı anlayacaklar."

Deeba, pencereden, gökdelenleri ve sarmal binaları ve sayısız tel kangalından yapılmışa benzeyen çan kulelerini seyretti. Hiç bu mahallenin üzerinden uçmamıştı ve eğilip aşağıdaki öte-şehir manzarasına bakamadığı için sinirliydi, ama o ve Nim, platformdan ve gözlerden uzakta durmaya devam ettiler.

Obaday, merakla, Deeba'nın çantasının altını üstüne getirdi. Dikiş seti hakkında, kaba sesler çıkardı.

"Bu tüyler ürpertici aletlere ne gerek var?" diye mırıldandı. Deeba'nın ve Nim'in pantolonlarındaki birkaç söküğü dikip dikiş setindeki iğne ve ipliklerin yerine kendi kafasındakilerden koydu.

"Biraz daha hızlı gidemez miyiz?" dedi Deeba. "Lakaytlık etkisi, beni çok endişelendiriyor."

"Bunu yaparsak, ilgiyi üzerimize çekeriz," dedi Jones. "Seni aradığımızı sanıyorlar. Bir anda hızlandığımızı görürlerse, ya seni bulduğumuzu sanırlar ya da kaçtığımızın farkında varırlar. Ve iki durumda da, peşimizden geleceklerdir. Çok yakında, kaçak olduğumuzu anlayacaklar ve taraflarını seçmek zorunda kalacaklar. Ama şu anda, kimsenin bizi fark etmemesi için gereken her şeyi yapıyoruz. Dikkatleri üzerimize çekene kadar da yapacağız."

Bu, doğruydu. Balonların ya da sayısız dönen pervanenin altında asılı duran birkaç otobüs daha vardı. Böcekler ve kuşlar ile

rüzgâra karşı ilerleyen yırtık pırtık çöp torbaları gibi yüksekte uçan çöpler ve alçak bulutlar ve akıl ermez nedenlerle gökte savrulan kaçak bir çamaşır sürüsü vardı. Bir an, bir tekirge bile görünüp kayboluverdi, ama sürücüsü yoktu. Evcilleşmemişti – iğrençti, ama düşman değildi.

Deeba, biraz ötede, öte-şehrin topraklarını gördü. Birçok ama birçok sokak, Duman'a tamamen teslim olmuştu.

Deeba'nın nereye baktığını gören Jones, "Keşke hızlan*abil*seydik," dedi. "Çok fazla vaktimiz yok. Ve yalnızca, sen ve ailen arasındaki sorundan bahsetmiyorum. Şuraya baksana. Londrakis'ten bahsediyorum. Duman gittikçe yayılıyor."

"Şems-i Şikeste'ye göre," dedi Obaday, "Duman müttefikler toplayarak, güçleniyor. Şimdi –"

"Dur bir saniye," dedi Nim. "Şems-i Şikeste, 'arbiden Duman'ın tarafında, 'arc-ı Derz bunu bilse de, bilmese de. Olan biten 'akkında neden doğruyu söylesin?"

"Çünkü insanların ondan korkmalarını *istiyor*, böylece Şemsiyetkin'in onları koruyacağına inanacaklar," dedi Deeba. "Onun tarafında olduğunu anladıklarında, çoktan tüm kontrolü ele geçirmiş olacak. Şemsiyoklar da bunun için tasarlandı. Duman'ın ne kadar korkunç olduğunu *abartıyor* bile olabilir."

Haşin bir suratla, "Hiç sanmıyorum," dedi Jones. "Saldırılar gittikçe daha sık gerçekleşiyor ve kaçıntılar da daha çok yeri ele geçiriyor."

Obaday, "Metro yolları ve kanalizasyon boyunca, yeraltında ilerliyor," dedi.

"Dumo sapiensler ve dumankeşler ve zompisler, Duman'ın gittiği her yere gidiyorlar," dedi Jones. "İnsanlar, onlarla savaşmaya çalışıyorlar, ama birlikleri çok güçlü. Şemsiyoklar insanları koruyor, ama makul boyutta bir kaçıntıyı dağıtmaktan da aciz – ya da bile bile dağıtmıyor. Vantilatörler bile bazen işe yaramıyor. Duman geldiğinde, insanların tek yapabildikleri şey kaçmak. Londrakis, mültecilerle doldu."

Yavaşça, "Şehri, arsalar hâlinde ele geçiriyor," dedi. "Bizi kamplara ayırıyor. Böylece denetlemek daha kolay olacak."

Düşüncelere dalarak, "Biliyorsun, Şems-i Şikeste, bazı bölgelerden vazgeçmemiz gerektiğini bile söyledi," dedi Jones. "Ve Harc-ı Derz de onunla aynı fikirde. Bize, düzenli bir şekilde geri çekilmemizi söylüyorlar. Belirlenmiş 'güvenli' bölgelere doğru."

Nim, "Koyun muyuz ki bizi güdüyorlar?" dedi.

"Londrakis'te kulaktan kulağa dolaşan birçok söylenti var," dedi Obaday. "Duman'ın tarafında savaşan paralı askerler varmış. Otobüste sana ve Şuvazi'ye saldıran adam gibi."

"Ona ne oldu?"

Obaday, yere tükürdü.

"Pazarın yüz karası. Barnabus Çomak. Yıllar boyu, yan yana çalıştık. Sonra anlaşıldı ki kendilerine Şirket adını veren bir grubun üyesiymiş. Girişmek istedikleri işler olduğunu söylüyorlar, daha çok duman ve daha çok gaz salımı üretecek fabrikalarda ve benzeri yerlerde; hal böyleyken, Duman *ile* çalışmak mantıklı oluyor, inanabiliyor musun? Onunla anlaşmalar yapmayı talep ediyorlar."

Deeba, "Bunu sana onlar mı söyledi?" diye sordu.

"El ilanları dağıtıyor, duvar yazıları ve başka ıvır zıvırlar yazıyorlar," dedi Jones. "Gizli dağıtım. Ama ulaşmak hiç de zor değil."

Skool, el kol hareketleri yaparak, havaya koca harfler yazdı.

"Doğru. Duvarlarda sembollerini görebiliyorsun," dedi Obaday. "Gittikçe daha sık hem de. 'A = S.' 'Afet eşittir servet.' Bacalar tüterse, cüzdanlar şişer." Acı ve alaycı bir edayla gülümsedi.

"Ve insanlar Kargış grubunu da gördüklerini söylüyorlar," dedi Jones. "Duman'ın tarafında savaşırken."

Deeba, Jones ve Nim ve Obaday'in birbirlerine korku dolu bakışlar attıklarını görünce, "Onlar da kim?" diye sordu.

Nim, "Fena, çok fena," diye mırıldandı.

"Bir grup efsuncu," dedi Jones. "Çok güçlüdürler. Duman, onları kendi tarafına çekmeyi başardıysa, hayat bizler için daha da zorlaşacak demektir."

"Bizim tarafta, büyücüler yok mu?

Jones ve Fing, ümitsizce birbirlerine baktılar.

Rosa, ön taraftan, "Kulağından, şekerleme çıkarabilirim," diye çığırdı.

"Şahane," diye mırıldandı Deeba.

"Hayır, ama gerçekten çıkarabilirim! El çabukluğu marifet değil, bilirsin, cidden çekip alırım kulağından şekerlemeyi!"

"Belki," dedi Deeba, "bu, işimize yarayabilir."

70

İlmek İlmek Dokunmuş Mabet

Otobüs, gece içindeki yavaş seyrine devam etti. Görüntüyü kurtarmak için, ava çıkmış diğer araçların yapacağı gibi, güçlü tarama ışıklarını loş sokaklara doğrultup ışık huzmelerinden oluşmuş ayakların üzerinde yürüyormuşçasına ilerliyorlardı.

Bir ara, Duman'dan şişman bir piton, kayıp bir mahalleden merakla süzülüp otobüse doğru seğirtti. Rosa, onları, çabucak, rüzgârın hızlı estiği bir yere çıkardı ve is yumağı da geldiği yere geri döndü.

Deeba, Kesmik kucağında, koltukların üzerinde yatıyordu. Karton kutucuk, kolları arasına gömülmüştü.

Yarın, diye düşündü Deeba, *Tabancakisi bulacağım. Ve o zaman Duman'ın gerçekten bulmamızı istemediği bir şeye sahip olacağız.* Önce Tabancakisi, sonra da kasları yorgunluktan seğire seğire ailesini düşünerek, yavaşça uykuya daldı.

Epey erken bir saatte uyandı. Otobüsün çapası, dolaşık antenlerden oluşan bir ağa takılmıştı.

İlk söylediği şey, "Aman tanrım," oldu.

Deeba, huzursuz edecek kadar yakınında durdukları bölgenin, duman bataklığına dönüşmüş olduğunu gördü. Ama nefesini tutmasına neden olan şey, bu değildi.

Devasa bir binanın önünde salınıyorlardı. Bina, daha önce görmüş olduğu hiçbir şeye benzemiyordu.

Keskin köşeleri yoktu; kumaş ya da lastik gibi gerilmiş uzun kıvrımlı yüzeylerden oluşuyordu. Birçok yerinde, dik koniler uzanıyor ve ağaç dallarına benzeyen sütunlar ile keskin dikitler, aşağıda pırıldayan, titreşen yüzeyinden fırlıyordu. Gelişigüzel bir şekilde hepsi birbirine teyellenmiş kocaman çadırlardan oluşan, stadyum büyüklüğünde bir yığına benziyordu. Tüm yüzeyi, beyaz ya da kırık beyaz ya da sarımtırak beyazdı ve inişli çıkışlıydı.

Deeba, tekrar, "Aman tanrım," diye fısıldadı. "Bu, bir örümcek ağı."

Tonlarca örümcek ipi, devasa düzensiz bir bina iskeletinin çevresini sarmıştı. Tüm iskeleti katmanlar hâlinde kaplamış, tamamen ışık geçirmez hale getirmişti. Kenarlarından, dizi dizi ağ şeritleri eğimle iniyor ve kaldırıma demirliyor ve gemilerdeki gergi halatları gibi binaları çevreliyordu.

Deeba, bir iki yerde, ağlara kıstırılmış, karanlık, hareketsiz şekiller gördü. Binayı oluşturan maddede asılı kalmış, adeta kefenlere sarılmışlardı.

"Westminstağ Manastırı burasıymış, demek," dedi Nim.

Hepsi inip otobüs üstlerinde, Westminstağ Manastırı karşılarında, yan yana durdular: Skool, Obaday Fing, Rosa, Kondüktör Jones, Nim, sesçikler Gıcır ve Kazan, karton kutucuk Kesmik, Deeba ve kitap.

Örümcek ağı katedral, önlerinde bir karaltı hâlinde yükseliyor, erken sabah esintisiyle, halatları uğulduyordu. Öte-Güneş yükseliyordu, ama ışığının zayıflığı, manastırı daha az korkutucu göstermeye yetmiyordu. Bina, gölgelerde boğuluyor gibiydi.

Birçok yerde, örümcek ipleri, dar ve karanlık bacalar hâlinde içe doğru kıvrılıp binanın içine fırlıyordu. Bacalardan bazıları, kaldırımdan ancak birkaç santim yukarıdaydı; kimileriyse çan kulesinin tepesine yakındı. Boyutları, tavşan deliğinden tavan kapağına değişiyordu.

Nim, "Şu deliklerin birinden geçmemiz gerekecek, değil mi?" diye sordu.

"Kitap, içeride ne olduğunu biliyor musun?" dedi Deeba.

"Sırça Dul. Korkarım, bundan başka hiçbir bilgi yok içimde."

Jones, "Peki," dedi ihtiyatlı bir edayla. "Herhangi bir fikri olan?"

"İlk olarak, içeride ne olduğunu öğrenmeliyiz," dedi Deeba. "Yani, ilk önce, cidden hızla içeri bakıp çabucak dışarı çıkıp bir plan yapalım."

Huzursuzca birbirlerine baktılar.

Bina, ağlardan oluşan bir tenteyle, örümcek ipi sarmallarıyla ve ağdan kemerli geçitlerle sarmalanmıştı. Örümcek ağı siluetleriyle gölgelenmiş alaca karanlık gibiydi. Jones, silindir biçimli tünellerden birine bir değnek attı ve herkes gerildi.

Değnek zıplayıp yuvarlandı.

"Şey, en azından yapış yapış değil," dedi Deeba.

Deliğe doğru, ağdan rampanın üzerinde süründüler. Yaptıkları şey, bir trambolinin üzerinde yürümek gibiydi.

Skool, durmak zorunda kaldı. Dalgıç botları, çok ağırdı. Ağları yırtmıyordu, ama gacırtıyla derine gömülüp yürümesini engelliyordu.

Deeba, "Dışarıda beklesen, iyi olur," diye fısıldadı. Skool, aniden çöküp tünelin dışına çıktı. Obaday Fing, makaslardan, ipliklerden ve aynalardan oluşan kutusuna, sanki bir tehlike anında kullanacakmış gibi, yapışmıştı.

"Sen de Skool'la gitmelisin, Obaday," dedi Deeba.

"Emin misin?"

"Evet. Dışarıyı kolaçan edersiniz."

"Pekâlâ," diye fısıldadı. "Ama dikkatli olun." Dışarı doğru emekledi.

Nim, Jones ve Rosa, hep birlikte, Deeba'ya sırıttılar. Hatta sesçikler bile, ağızsız halleriyle, gülümsüyor gibiydiler.

"Çok janti bir 'areketti," dedi Nim.

"Sussana sen," dedi Deeba. "Dışarıda birilerine ihtiyacımız vardı."

"Ah, tabii," dedi Jones.

Deeba, isteksizce sırıtıp yukarı baktı – ve donup kaldı. Tepelerini saran gölgenin içinden bir şey, dimdik üzerlerine iniyordu.

"Jones!" diye bağırdı.

Yaratık, muazzam bir hızla düşüyordu. O kadar hızlıydı ki gölgeler içinde ancak belli belirsiz seçiliyordu; karanlık ve kocaman ve köşeli ve eğik bacaklıydı.

Yaratık, Rosa'nın üzerine düştü ve tekrar havalandı ve yok oldu.

Rosa, gitmişti.

Jones, "Hayır!" diye bağırdı ve sıçradı, ama tepelerinde hiçbir şey yoktu. Saldırgan, yukarıdan sarkan ağ üzerinde dimdik yükselmiş, gölgelere karışıp gözden yitmişti.

71

Din Adamları

Yeni bir saldırıya hazır halde haykırarak, örümcek ağından kubbeye bakakaldılar. Görünürde hiçbir hareketlilik yoktu. Yaratığın nereye gitmiş olabileceği hakkında hiçbir fikirleri yoktu. Rosa'ya ait hiçbir ipucu da yoktu.

Arkalarından gelen Öte-Güneşin ışığı altında, Jones acıyla tepinerek, çaresizce Rosa'nın adını çağırıp durdu.

"Yıllardır birlikteyiz," dedi Jones. "Yıllardır! Lüfer Dibi Kuşatması'nda, benimle omuz omuza çarpışmıştı. Yıllar boyu, buz madenlerinde arama ve kurtarma çalışmalarına katıldık. O, Londra'dan buraya, benimle birlikte geçmişti..."

Deeba, "Biliyorum, biliyorum," dedi. Çember hâlinde dikilip ne yapmaları gerektiğini bulmaya çalıştılar.

"Ah, lanetli pişmanlıklar adına," dedi bir ses. "Çok mu geç kaldık?"

Deeba, büyük bir hızla döndü. Arkasında, uzun boylu, üzerlerinden kasvet akan iki papaz duruyordu. Büyük, saçma papa başlıkları takmışlardı ve ellerinde çoban değnekleri tutuyorlardı. Akıl almaz derecede müzelik tiplerdi. Birinin kirli sakalı vardı ve neredeyse siyaha kaçan koyu bordo bir cüppe giymişti. Teni de aynı renkteydi. Diğeri, en az Nim kadar soluk tenliydi ve uzun beyaz bir sakalı vardı ve üzerine beyaz –fakat epey kirli– bir papaz cüppesi geçirmişti.

Adamlar, minik sarsak zikzaklar çizerek, çaprazlama, ileri ve geri yürüdüler.

"Siz kimsiniz?" dedi Deeba

Soluk benizli adam, avucunu kulağının arkasına götürerek, "O da neydi?" dedi. "Ah, biz kim*iz*? Ben Piskopos Martin Ermer."

"Ve ben de Piskopos Alan Banoz," dedi diğeri. "Bu mekânın gizemlerini biliyoruz, falan filan feşmekân."

İki ses, birbirinden ayırt edilemiyordu. Sesleri, aşırı derecede şatafatlı ve yaşlı çıkıyordu. Eski İngiliz centilmenleri gibi.

"Sizler," dedi Piskopos M. Ermer, "yoldaşınızı kaybettiğiniz için burada toplanmışsınız. Korkunç bir olay. Dehşetengiz üzüntülerimi sunuyorum."

"Eski günlerde, tüm araknopencerenotları ayrı ayrı karşılar, her birini birkaç acı gerçekle uyarırdık," dedi A. Banoz. "Bu onları durdurmazdı, tabii, ama en azından her şey olup bitmeden önce uyarılmış olurlardı."

"Oysa artık yaşlandık, mutlaka ulaşamadıklarımız oluyor," dedi M. Ermer.

Nim, "Arakno – ne?" diye sordu.

"Ah. Rak. No. Pencere. Not," dedi A. Banoz. "Sizin gibi seyyahlar."

"Burayı siz mi yönetiyorsunuz?" dedi Deeba.

A. Banoz, "Ah, hayır," diyerek, iç geçirdi. "Tanrı seni kutsasın."

O ve M. Ermer, hüzünle, birbirlerine baktılar. İkisi de, tozla kaplıydılar. Mahzun ve yorgun görünen gözleri, kan çanağına dönmüştü.

"Biz, askerî papazlardık."

"Birlikler için ruhani destek sağlayan."

"Siz, aynı takımda mıydınız?" dedi Deeba. İki adam da, cin çarpmışa döndü.

"Kesinlikle hayır," dedi M. Ermer. "Ölümcül düşmanlardık." Bu sözü de, her şeyi söylerken kullandığı aynı dalgın, belli belirsiz ürkek tonda söylemişti. A. Banoz, onaylarcasına, başını salladı.

"Çok doğru," dedi. "İflah olmaz hasımlardık." İki adam, nezaketle birbirlerine baktılar.

"O zaman, burada ne *yapıyorsunuz*?" dedi Deeba.

M. Ermer, asasını dalgın dalgın A. Banoz'a uzattı; A. Banoz da tek kelime etmeden asayı alıp arkadaşının kendisini hart hart kaşımasını bekledi.

"M. Ermer ve ben, düşman iki tarafın ruhani personeliydik."

M. Ermer, "Gerçi bu, beni ara sıra birkaç popoyu tekmelemekten alıkoyamadı," diyerek, memnuniyetle burun kıvırdı. "Bir iki şövalye, *bu* Hazretleri ile uğraştıkları için, epey pişman oldular."

"Kesinlikle," dedi A. Banoz. "Ben de, senin halkının beni çok kutsal saydığından şüpheliyim." İkisi de, geçmiş günleri yâd ederek, kıkırdadılar.

"*Ve*?" dedi Deeba.

"*Programımız* biraz yoğun da," dedi Nim.

"Kusura bakmayın, özür dileriz. İkimiz de esir düştük."

"Ama onun halkı, güvenlik konusunda biraz gevşekti."

"Beni de, tel örgülerde durduran olmadı, eski dostum."

"Orada, birbirimize rastladık. Aklımızda, aynı fikir vardı."

"Piskoposlar, anlarsınız ya? Buranın önemli bir kilise olduğunu duymuştuk."

Örümcek ağlarını göstererek, "Pek beklediğimiz gibi çıkmadı," dedi A. Banoz. "Yine de –"

"– ikimiz de buranın düşman ellere geçmesine izin veremezdik. Ama o zaman ikimiz de savaş dışı kalmıştık."

"O yüzden, gerginlik yaratan birkaç sözden sonra –"

"Evet, amma korkunçtum, değil mi?"

"– bir anlaşmaya vardık. Görüyorsunuz ya, bu manastır üzerinde hak iddia etmesin diye, onu kolluyorum."

"Ve ben de onu. Savaşı kimin kazandığını öğrenene kadar."

"Benim halkımın kazandığını öğrenir öğrenmez, diz çökeceksin, korkarım."

Uysallıkla, "Bu lafları kendine sakla," dedi M. Ermer. "Yakında, emrime gireceksin."

"Fakat gerçek şu ki... savaşla olan bütün bağlantımızı kaybettik. Hiçbir resmî tebliğ almıyoruz, hem de uzun bir süredir... ne kadar demiştin M. Ermer?"

"Ah, birkaç yıldır."

Kitap, Deeba'ya, "Sanırım, Sekizer-Sekizer Savaşı'ndan bahsediyorlar," diye mırıldandı. Açıkça, iki piskoposun, dediklerini duyamayacak kadar sağır olmalarını umuyordu. "Kimse, bu savaşla ilgili bir şey bilmez. Yaşanmış olduğu dışında. *Yüzyıllar önce.*"

"Her neyse," dedi A. Banoz. "Kilisenin içinde ne olduğunu fark ettiğimizde ve insanların şanslarını denediklerini gördüğümüzde, bir uyarı mekanizması olarak çalışmanın gayet adilane olacağını düşündük. Böylece, yapacak bir işimiz oldu."

"Ya da en azından... yapmaya çalıştığımız," dedi M. Ermer, özür diler gibi.

"Bu yer hakkında, herkes kadar bilgi sahibiyiz. *Kandırılmış* hazine avcılarının, neyle karşılaşacakları konusunda, akıllarını başlarına toplamaya çalışıyoruz."

"Kimin galip geldiğini öğrenene kadar."

"Biri gelip bize anlatana kadar."

"Epey özel biri."

"Ona borçlu olacağımız biri... şey, ne için desem?"

"Her şey için, sanırım."

"Güzel," dedi Jones. "Sırça Dul'u tanıyorsunuz. Öyleyse, bize yardım etmelisiniz."

"Onu geçmemiz gerekiyor," dedi Nim.

Jones, "Onu geçmeyi falan boş ver," diye parladı. "O kör olasıca yaratığa nasıl *ulaşacağımızı* öğrenmemiz gerekiyor. O, Rosa'yı kaçırdı."

"Üzgünüm," dedi A. Banoz nazikçe. "Arkadaşınız kayboldu. Şansı yaver gidip ölmemiş olsa bile, onu hangisinin aldığını öğrenebilmemiz mümkün değil."

"Ne?" dedi Nim. "Sırça Dul aldı ya işte."

"Evet, ama hangisi?" dedi M. Ermer.

Gezginler, buz keserek, papazlara bakakaldılar.

Deeba, "Sanırım, içinde bir yanlış daha keşfettik," dedi kitaba. "Tabancakise ulaşabilmek için, Sırça Dulu yenmen gerek, demiştin. *Ama hangisini*?"

72

Pencerelerle İlgili Bilinmedik Gerçekler

"İnsanlar buraya ne maksatla geliyorlar?" dedi Nim. "Ve onlara ne söylüyorsunuz?"

"Servet edinmek için," dedi A. Banoz.

"Uzak durmalarını," dedi M. Ermer.

A. Banoz, "Şüphesiz, siz de şimdi burayı terk edeceksiniz," dedi.

"Hey, bir saniye," dedi Deeba. "Anlamıyorsunuz – buraya girmemiz *gerek*. Bir şey bulmaya çalışıyoruz."

A. Banoz, "Aman yarabbi," diye iç geçirdi. "Sen bir araknopencerenot*sun*."

"Sana bilgi vererek, ahmakça açgözlülüğünü teşvik edecek değiliz."

"Ne demeye çalışıyorsun be sen?" dedi Nim. "Nasıl define avcıları geliyor be buraya? Deeba, onlardan değil. O, Londrakis için burada. 'epiciğimiz de."

"Delikanlı doğruyu söylüyor," dedi Jones. "Bıktım konuşmalarınızdan. O lanet yaratık, arkadaşımı aldı. Şimdi, bize yardım etmek için, bildiklerinizi anlatsanız, iyi edersiniz." Skool, onu nazikçe tutmaya çalışıyordu.

"Bekleyin bir dakika," dedi Deeba. "Bir dakika sessiz olun."

Derin düşüncelere dalarak, alnını buruşturdu. Piskoposlara, "Neler olduğunu öğrenmek için, yıllardır bekliyorsunuz," dedi.

"Özel birinin gelip bir açıklama yapmasını bekliyorsunuz. Gelmesi beklenen birinin." Kitabın ona, Zanna'nın yerine toplaması gerektiğini söylediği şeyleri teker teker aklından geçirerek, parmaklarıyla saymaya başladı. Sondan ikinciye geldiğinde, farklı renklerde cüppeler giymiş piskoposlara çevirdi yüzünü.

"O, benim," dedi. "Size, açıklama yapacak, beklenen kişi benim. Yardımınız karşılığında. Size, siyah-beyaz kralın tacını getirmesi gereken kişi benim."

"Sen mi?" dedi Piskopos M. Ermer.

"Kralın tacını mı getirdin?" dedi A. Banoz. "Teslim olmuş kralın tacını mı?"

İki adam da tamamen afallamış duruyordu. O kadar hızlı konuşuyorlardı ki Deeba sözlerini kesemedi.

"Öğreneceğiz, Alan."

"Evet, Martin."

"Bunca yıldan sonra!"

"Olağanüstü..."

"İyi şanslar, Alan."

"Sana da, Martin, sana da."

İçtenlikle, tokalaştılar.

"*Şuvazi*... Piskopos A. Banoz ve ben, sizi, hatırlayabildiğimden uzun süredir bekliyoruz. Şimdi burada olduğunuza göre... şükürler olsun, bekleyişimiz sona erdi. Kutsal, mutlu bir gün bu.

"Yalnızca birimiz için," dedi M. Ermer. Bir sessizlik oldu.

İkisinin de yüzünden okunan tek duygu, dehşetti.

Onları küçümsercesine, "Siz ikiniz, dinleyin," dedi kitap. "Kehaneti gerçekten okudunuz mu siz? Jones, beni onlara ver, lütfen, sayfa dört-yirmi-bir. Tanımı okusanıza!"

A. Banoz, sayfaya dikkatle baktı.

"'Ve kız, uzun boylu olacak ve saçları güneş ve Öte-Güneşin ışıkları gibi parlayacak ve –"

Kitap, "Peki, bunu bir başlangıç kabul edin," diye araya girdi. "Buradaki kıza bir baksanıza!"

Bir duraksama yaşandı.

"Belki de saçını boyuyordur," dedi A. Banoz.

"Boyamıyorum," dedi Deeba.

"O, Şuvazi değil!" dedi kitap.

"Bir," dedi Deeba. "Hayır, ben Şuvazi değilim. O, gelemedi. Ben, onun arkadaşıyım. Ve iki, hayır, siyah-beyaz kralın tacı bende değil. Onu almak için vaktimiz yoktu." İki adam, derin bir şaşkınlıkla bakıyorlardı.

"Ama üç... hâlâ Sırça Dullarla ilgili her şeyi öğrenmemiz gerekiyor. Ve bunun karşılığında size önerim..." Düşündü ve çantasının altını üstüne getirdi. "Anahtar biçimli şu tüydür."

Uzun bir sessizlik oldu. Piskoposların akılları gittikçe daha çok karışıyordu. Aynı anda ellerini uzatıp Miftah Papağanının tüyünü aldılar.

"Şey... çok hoş bir şey," dedi A. Banoz.

"Ama bu..."

"Bunu nasıl takacağız?"

"Pek de beklediğimiz şey değil."

"Şuvazi *gelemedi*, ne anlama geliyor?" dedi A. Banoz.

"Ne kadar uzun süredir beklediğimizi bilmiyor musun?" dedi M. Ermer. "Bilmeye ne kadar ihtiyacımız olduğunu..."

Deeba, "Evet, ama aslında ihtiyacınız *yok*," diye araya girdi. "Ne fark edecek? Nasıl olacağını bir düşünsenize. Öncelikle, ayrı yönlere gitmek zorunda kalacaksınız ve bunu istemiyorsunuz." Piskoposların yüzlerinde tuhaf bir ifade vardı.

Deeba, "Pekâlâ," dedi aniden. "Siyah-beyaz kralın tacı *bende*. Ve beyaz."

A. Banoz'un yüzüne bir inanmazlık ve keyif ifadesi yerleşti. M. Ermer'inkiyse şok ve ıstırapla sarsıldı. Ama arkadaşının ifadesini görür görmez, A. Banoz'un gülümsemesi silinmeye başladı. Deeba, yoldaşlarının ona yönelttikleri hayret dolu bakışları görmezden geldi.

"Pardon, karıştırmışım," dedi. "Taç, siyah."

Bir anda, piskoposların ifadeleri tam tersine döndü. Bu sefer, yüzü ışıldadıktan sonra, A. Banoz'un yüzündeki aşikâr dehşete kaşlarını çatarak bakmaya başlayan kişi, M. Ermer'di.

"Gördünüz mü?" dedi Deeba. "Kimin teslim olduğu hakkında hiçbir fikrim yok. Siyah-beyaz kralın tacı da *bende değil*. Ama dönüp kendinize bakın. *Öğrenmek istemiyorsunuz*."

İki piskopos, önce ona, sonra da birbirlerine baktılar. Uzun bir süre boyunca.

"Belki de o –" dedi A. Banoz.

"– haklıdır," dedi M. Ermer.

"Ama Seçilmiş Kişi," dedi A. Banoz. "Pardon, demek istediğim, Seçilmemiş Kişi. Ne olduğunu öğrenmek için beklemek, bizim tek amacımızdı."

"Amaçsız yaşayamayız biz..."

Bir süre düşüncelere daldıktan sonra, "Tamam," dedi Deeba. "Sizin amacınızın ne olduğunu biliyorum."

Heveslenerek, "Gerçekten mi?" dedi A. Banoz.

"Ne?" dedi Nim.

"Doğru mu bu?" dedi kitap.

Deeba, "Size söylersem," diye devam etti, "bana yardım edeceksiniz. Bize, Sırça Dullarla ilgili bildiğiniz her şeyi anlatacaksınız."

"Tamamen akla yatkın duruyor," dedi M. Ermer.

"Peki," dedi Deeba. "Siz, amacınızı ters anlamışsınız. Tahmin ediyorum ki sizin amacınız *hiç kimsenin hiçbir zaman* tacı getirmemesini temin etmektir. Hayatınızın amacı, kimin kazandığını *asla* öğrenmemektir."

Rüzgâr, nazikçe eserek, manastırın titreşen ağlarını yalayıp geçti. Öte-Güneş, içlerini ısıttı.

"Yine," dedi A. Banoz, "Kızın söylediklerinde –"

"– haklılık payı olabilir," dedi M. Ermer.

"Acaba yıllardır yanlış düşüncelere mi kapılmıştık?"

"Benim her zaman kuşkularım vardı, eski dostum." Giderek artan bir şevkle konuşmaya başlamışlardı.

"Böyle bir şeyi ortaya attığımız için yazıklar olsun bize."

"Kesinlikle! Hiç gerek yoktu! Artık her şey büsbütün açık!"

"Kutsal görevimiz, kimin kazandığını öğrenmediğimizden adımız kadar emin olmak."

"Tabii ki öyle! Şahane! Haydi, görevimizi yerine getirelim!" İki piskopos, önce birbirlerine, sonra da Deeba ve arkadaşlarına gülümsediler.

"Sana ne kadar teşekkür etsek, azdır, genç hanım. Bize muazzam derecede yardımcı oldun."

"Bunu duyduğuma sevindim," dedi Deeba. "Ayrıca, tüyü de hediye ediyorum." Tüyü, piskoposlara verdi. "Şimdi, *nihayet* – bize, Sırça Dullar hakkında bildiklerinizi anlatın. Belki böylece, onları geçebiliriz."

"Tam olarak neyin peşinde olduğunuzu bilmiyorum," dedi A. Banoz. "Ama sanıyorum ki siz onların *yanlarından* değil, *içlerinden* geçmek istiyorsunuz."

73

Alışılmadık Toplumsal Ekoloji

Deeba, pamuk şekerimsi yoğun karaltının üzerinde zıplayarak, düşe kalka ilerliyordu.

Nim, hemen yanındaydı. Ağ tünel boyunca zorlanarak ilerleyen Jones, biraz ötedeydi. Deeba, onların yaydıkları titreşimleri hissedebiliyordu. Jones, yaptıkları kapanı sürüklüyordu.

Onu yapabilmek için, saatler harcamışlardı. Epey, karmaşık bir işleyişi vardı.

Deeba, "Sence kayışlar onu taşıyabilecek mi?" diye fısıldadı.

Jones, "Evet," diyerek, geri fısıldadı. "Daha önceki altı soruşunda söylediğim gibi. Fing, onları, ağın kendi parçalarından dikti, bu yüzden yeterince sağlam olduğunu düşünüyoruz. Bense, çektiğimiz zaman, düğümlerin sıkışmayacağı konusunda endişeliydim, ama bana dedi ki: 'Jones. Ben sana bir otobüsü nasıl koruman gerektiğini söylemiyorum. Sen de bana ipleri nasıl bağlamam gerektiğini söyleme.'"

Nim, "Diğerleri, kendilerini fazla yormasalar, iyi olur," dedi.

Deeba, çok korkuyordu. Nefes nefese kalmıştı. Hâlâ, amaçlarına ulaşmak için başka bir yol bulabileceğini umuyordu. Jones'un arkasındaki kapandan çıkan, kendisinin ve Nim'in yanından geçen ve Skool'un görünmeyen eline kadar giden şeridin sonuna geldiğini hissetti. Şeridi üç kere kuvvetle çekti – *her şey yolunda.*

Dışarıda, örümcek ipinden diğer bacaların önünde duran seçikler, Obaday ve hatta piskoposlar bile iplere vuruyor, Deeba ve Nim ve Jones içeri girerlerken, titreşimler yollayarak, mabedin sakinlerinin dikkatlerini dağıtmaya çalışıyorlardı.

Deeba, belli belirsiz sesler duydu. Esintiye benzer küçük bir hışırtı. Ağaçtan düşen dalcıklarınkine benzer sessiz bir tıkırtı.

"O da neydi?" diye mırıldandı. Nim, Deeba'ya tosladı.

"Durmayı durdurur musun?" diye homurdandı.

"Durun bir saniye," diye fısıldadı Jones. "Bir parça ışık geliyor ve... *aah*!"

Ağ, şiddetle zıpladı ve Deeba, aniden oluşan bir eğim üzerinde kayıverdi.

Ağzından çıkan küçük bir çığlığı bastıramadı. Jones, bir eliyle Deeba'yı kavrayıp onu kaydırağından çekip aldı; diğer eliyle de Nim'i yakalayıp ikisini yanına çekti. Onları, kendisiyle birlikte, örümcek ağına boğulmuş bir yükseltinin arkasındaki küçük bir deliğe sıkıştırdı.

Üçü, fark edilip edilmediklerini anlamak için beklerken, tamamen hareketsizdiler.

Deeba, arkalarında gerili kayışın sürekli çekiştirildiğini fark etti. Skool'un endişelerini gidermek için, kayışı üç kere çekti.

Sonunda, kalp atışları yavaşladı ve Westminstağ Manastırı'nın içine bakabildi.

Devasa bir mekânın yüksek bir noktasındaydılar. Tepelerindeki kavisli örümcek iplerinin arasından sızan Öte-Güneş ışığıyla hafifçe aydınlanan, loş bir yerdi burası.

Büyük salon, üzerine ağ gerilmiş düzensiz bina iskeletinden gelişigüzel fırlayan, örümcek ağıyla kundaklanmış minarelere ya da ağaçlara benzeyen payandalarla doluydu. Tam merkezinde, salonun ortasında cüce gibi kalmış, eski, yıkık kilise duruyordu. Çan kulesi, üzerindeki rüzgâr gülünü yutmuş ağ tavana doğru yükseliyordu.

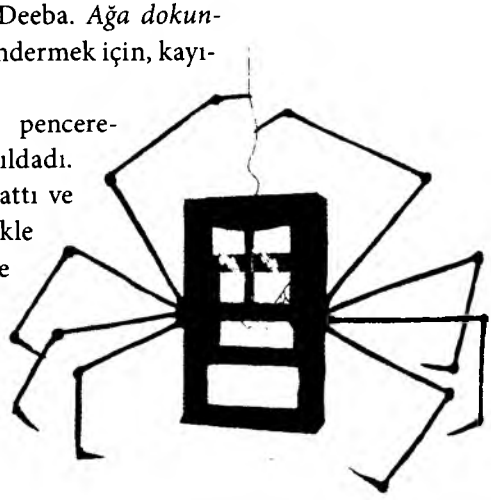
Jones, "Bu mabedi inşa etmeye başladıkları yer, burası olmalı," diye fısıldadı.

Deeba, salonun etrafında kara delikler görüyordu: Dışarı açılan tünellerin uçları.

"Pekâlâ, o zaman," dedi Jones. "Haydi, başlayalım." Yemlerini, bir parça aşağı sallandırdı. Nim, Jones'un cebinden el fenerini alıp yemi aydınlattı.

"Hazır mıyız?" dedi Deeba. *Ağa dokunmayı bırakın* mesajını göndermek için, kayışı dört defa çekti.

"Burada, pencerecik, pencerecik, penceresik," diye fısıldadı. Nim, ışığı sağa sola oynattı ve dehşet bir hareketsizlikle yere kurulup beklemeye başladılar.

Arkadaşları örümcek ağını titreştirmeyi bıraktıktan birkaç saniye sonra, bir şey hareket etmeye başladı.

Deeba, hareketliliği gördü. Karanlık içinde, uzaklarda sallanan loş ışık demetleri vardı. Deeba, donakaldı.

Tünellerden çıkıp gölgeli salona giren şeyler, pencereydi.

Onlarca, yüzlerce, sayısızca pencere vardı. Deeba'nın içlerinden yansıyan tuhaf ışıkları görür gibi olduğu kalın, alacalı camlar geçirilmiş ağır, boyalı ahşap çerçeveler, ağır ağır görüş açılarına giriyordu. Her çerçeveden, iki tarafta dörder tane olmak üzere, kenetlenen ve açılan sekiz ahşap örümcek ayağı çıkıyordu.

Sırça Dullar, aşağı sarktı; kimi, korkunç örümcek hızıyla fişek gibi ilerledi, kimiyse, zeminde tarantula yavaşlığında yürüyerek yolunu buldu. Dehşete kapılan Deeba, çığlık atmamak için, ağzını eliyle kapadı. O ve Nim, birbirlerine yapıştılar.

Sırça Dullardan biri, karanlıktan çıkıp ipin ucunda aşağı indi. İpte dönerek inerken, camın arkasından gelen ışık da bir deniz feneri gibi yanıp sönüyordu. Görünen o ki iki tarafında da aynı görüntü parlıyordu. Deeba, cam levhaların ardında hayal meyal şekiller gördü.

Bir ya da iki pencerenin çarpılarak kapanmış camlarının kenarından, kopmuş halatlar sarkıyordu. Deeba, bunların kâşiflerin kendilerini bağlamaya çalıştıkları yerler olduğunu düşündü.

Sırça Dullar, parçalı ayaklarını indirip kaldırarak, halkalardan ve ağ deliklerinden geçip çevredeki bütün yüzeylere tırmanıyordu. Ama tek hareket alanları burası değildi. Bu yaratıklar, *birbirlerinin içine ve dışına* da tırmanıyordu.

Garip bir toplumsal etkileşim sonucunda, pencereler açılıyor, diğerleri sinsi örümceğimsi seğirtmelerle yaklaşıp eğilip bükülerek, imkânsız görünen hareketlerle içeri giriyor, cam da arkalarından kapanıyordu. Başka pencereler açılıyor ve ahşap ön ayaklar titreyerek dışarı çıkıyor, bambaşka pencereler belirip öteye seğirtiyordu.

Sırça Dul toplumunda, her çeşit karmaşık manevraya yer vardı. Gözlerinin önünde, diğerlerini henüz mideye indirmiş pencereler, başka pencerelere tırmandı. Bir pencere açıldı ve kardeşlerinden üçünü dışarı attı. Dışarı atılanlardan biri, bir diğerine tırmanırken, üçüncüsüyse dördüncü bir pencereyi tükürdü. Deeba, bir pencerenin diğerinden çıktığını, daha sonra kendisini istifra edeni yediğini gördü. Bu etkileşimin sonu yoktu.

Ağ, loştu. Sesler, dingindi. Sayısız ahşap ayaktan gelen, yumuşak tıkırtılar yükseliyordu.

Deeba, örümcek camlarının arkasında belli belirsiz şeyler görüyordu. Pencerelerden birinde, terzi mankenleriyle dolu bir oda gördü; bir diğerinde karanlık bir kuyu; ona korkutucu derecede yaklaşan bir başkasındaysa, yabani yosunlarla dolu dipsiz göle benzeyen bir yer.

Nim, "Şu lanet şey de ne?" diye fısıldadı; sonra sesi kısıldı.

Camın arkasında, yosunların arasında, bir iskelet yüzüyordu.

Deeba, başka ölüler de olduğunu gördü. Bazı pencerelerin ardındaki boş odalarda ve koridorlarda yatan, bellerine halatlar bağlanmış cesetler. Demek, kayıp araknopencerenotların başına gelen, buydu.

Girebildikleri pencerenin dışına çıkabilseler bile, o sırada o pencere, başka bir pencereye girmiş ve belki aynı anda bir diğerinden çıkan başka bir pencereye adımını atmış olabilirdi. Define avcıları, bazı çerçevelerin ardındaki ölümcül diyarları geçebilseler bile, birbiri ardı sıra girdikleri yabancı odalarda yiyecek ve su peşinde koşarak, çaresizce pencere üstüne pencere dolaşabilir ve Londrakis'e giden yolu asla bulamayabilirlerdi.

Jones, "Rosa'yı alan pencerenin neye benzediğini göremediniz, değil mi?" diye fısıldadı. Deeba ve Nim, başlarını salladılar. O pencereyi ayartarak geri getirmenin hiçbir yolu yoktu. Rosa, kaybolmuştu.

74

Oltayla Örümcek Avı

Deeba, "Yanlış kayışı çekmemeye dikkat et," diye fısıldadı. İki kayış vardı: Biri ağırlığı kaldırıyor, diğeri düğümleri sıkıyordu.

Yaptıkları kapan, altlarında sallanıyordu.

Piskoposlar, "Hiçbiri diğerine benzemez," diye açıklamışlardı ve Sırça Dulların camlarının ardında var olan sonsuz odadan bahsetmişlerdi. Pencerelerin ardında, şu aptal maceraperestleri etkileyerek cezbeden sikke parıltılarının ve kemerlerin ve merdiven boşluklarının ve cephaneliklerin yanı sıra, canavarlar ve gaz bulutları ve hardal renkli zindanlar görmüşlerdi.

"Onları geçmek zorundayız ve hâlâ Tabancakisin nerede olduğunu bilmiyoruz," demişti Fing.

"Nerede olduğunu sanıyorsun?" demişti Deeba. "Kimsenin ulaşamayacağı bir yere konmuştu ya."

Fing, çaresizce başını sallamıştı.

Nim, "Sila', onlardan birinin *içinde* be ya," demişti. O ve Deeba, birbirlerini başlarıyla onaylamışlardı.

Sonunda, "Belki... onları kandırabiliriz," demişti Deeba. "Hiçbiri diğerine benzemiyor demiştiniz, değil mi?"

"Her biri farklıdır. Gördüklerimiz arasında bir kılıç, bir kıvılcım, bir kömür madeni –"

"– ağaçlardan bir kubbe vardı... Ama hepsi değişiktir."

"Biz belli bir pencereyi arıyoruz, değil mi?" demişti Deeba. "Ve içinde ne olduğunu bildiğimizi tahmin ediyoruz. O zaman, bütün pencereler farklıysa, sizce *tıpatıp kendilerine benzeyen* bir pencereye nasıl tepki verir bu yaratıklar?"

"Nefret eder," demişti Jones.

"Buna *bayılır*," demişti Nim. "Belki de onlar, anlarsın ya... yani, hiç bebek pencere yok, değil mi? Belki de senelerdir bekliyordu."

A. Banoz ve M. Ermer, aynı anda, "Sana katılıyorum," demişlerdi. A. Banoz Nim'i, M. Ermer'se Jones'u işaret ediyordu. Piskoposlar, şaşkın görünüyorlardı.

"*Fark* etmez," demişti Deeba. "Sırça Dullar, yerleşim bölgelerine bağlı olabilir ve saldırabilir ya da yalnız olabilir ve şey yapmak isteyebilir, şey işte, her neyse. İki senaryoda da, tamamen kendisine benzer bir şey gören Sırça, yaklaşıp onu yakından incelemek isteyecektir."

Jones, otobüsteki aletlerle, boş bir binanın penceresini çekip çıkarmıştı.

Yerel halk onları aptal define avcıları olarak görmezden gelirken, A. Banoz ve M. Ermer'in tariflerini izleyerek, testereyle kesip çekiçle vurup pencereye şekil vermişlerdi. Camı çatlatmamaya dikkat ederek, çerçeveye eklemeler yapmış ve camın arkasına, Nim'in üzerine abartılı perspektif çizgileri karaladığı düz bir tahta parçası çivilemişlerdi.

"Şimdi de esas malzeme," demişti Deeba.

Jones, alet çantasından, bir lehim havyası çıkarmıştı. Aletin, tabancanınkine benzer sapına, namluya benzer bir boru tutturup uyduruk silahı camın arkasındaki tahtaya iliştirmişti.

Yaptıkları sahte Dul, incelikten yoksundu. Sekiz bacağı, eski menteşeler üzerinde dimdik sallanıyordu. Dingildettiklerinde, gelişigüzel kıpırdıyordu. Yine de, ardında tabancaya benzer bir şey bulunan, sekiz bacaklı bir pencereydi işte.

"Bu, işimize yarar," demişti Deeba. "Daha önce, buna benzer hiçbir şey görmemiş olacak."

* * *

Yem, örümcek ağlarının karanlığında, altlarında asılı duruyordu. Uzun bir süre geçti.

Her örümcek-pencere yaklaştığında, Deeba camının içine bakıyordu. Birinin içinde hiçbir şey yoktu; bir diğerinde, lambalarla dolu bir oda vardı. Bir üçüncüsü yaklaştığında, Deeba gözlerini kısarak baktı. Jones, kızın çığlık atmasını engellemek için elini ağzına götürdü.

Sırça Dul yükselirken, içeriden camı yumruklayan, bir deri bir kemik kalmış ve bitkin düşmüş bir kadın gördüler. Sıskaydı ve saçı başı dağılmıştı ve kupkuruydu, gözleri boş boş bakıyordu. Pencere geçerken, doğrudan Deeba ve Nim'e baktı.

Işık zayıflıyordu.

Deeba, "Akşam çöküyor," diye fısıldadı. "Bu plan işlemeyecek galiba."

"İşlemez mi be ya?" dedi Nim. "Biraz da'a dikkat çekelim."

El fenerini, kapanın üzerine tuttu ve Jones da, sarsak pencereyi iki yana salladı. Pencerenin ayakları sarsıldı. Deeba, eş zamanlı zafer ve korku hisleriyle, birçok Sırça Dulun hareket etmeyi bıraktığını ve sonra onlara doğru ilerlediğini gördü.

Nim, "İşte geliyor," diye fısıldadı.

Salonun arkasındaki gölgelerden, bir pencere fırladı.

Jones, "Bir şeyin dikkatini çektik," diye fısıldadı.

Sırça Dul, sinir bozucu çok ayaklı hareketleriyle koşarak, loşluktan çıktı. Zemin ile tavan arasındaki bir ipe sıçrayıp onlara doğru seğirtti. Yaptığı ağ üzerinde dalıp tam yemin önüne düştü.

Pencere, bacaklarını açmış sallanıyordu. Deeba, camının ardında, zayıf bir ampul ışığında, küçük gri bir oda ve karşıdaki duvara yerleştirilmiş kocaman, eski bir revolver gördü.

"Bu, o!" Jones'un elini sıktı. "İçinde Tabancakis olan bu! Kendi ikizine bakmaya geldi. Daha önce hiç içinde tabanca olan bir pencere görmemişti."

Sırça Dul, galeyana gelmiş halde kıpırdanıyordu. Jones, yemi, ayaklarını tıkırdatarak nazikçe salladı. Diğer örümcek-pencereler de onu taklit edip ayaklarını birbirine vurdu.

Nim, "Kızgın mı, kur mu yapıyor?" diye fısıldadı.

"Bilmiyorum," dedi Deeba. "Ama ilgisini çekti. Hazır olun."

Deeba, tünelin dışına doğru uzanan halatı kavradı ve Skool'a mesaj göndermeye hazırlandı.

Yem, kımıldandı ve sallandı. *Çok yakından bakma*, diye düşündü Deeba. Ama lehim-aleti-ve-borudan uydurdukları silah, coşmuş Sırça Dulu kandırmaya yetmiş gibi görünüyordu. Bacaklarını geri çekti, duraksadı ve üzerine atıldı.

Havada sallanan sahte pencereye tutundu.

Deeba, "Şimdi!" diye bağırdı ve Jones, Obaday Fing'in ona gösterdiği gibi sertçe ikinci kayışı çekti. Fing'in yemin çevresine attığı düğümler, bir araya gelip sıkıştı. Sonuçta ortaya çıkan düğüm, çok güzel ve kusursuzdu. Kalın örümcek ipinden şeritler, sıkıca kenetlendi ve Sırça Dulun ayaklarını komik kuklaya bağladı.

Bir anda, etraflarındaki her şey çıldırdı.

Urganın ucunda sallanan tutsak pencere, kurtulmaya çalışarak, gövdesini çekiştiriyordu. Jones sendeledi; az kalsın, üzerinde durduğu küçük çıkıntıdan düşecekti.

Diğer bütün Sırça Dullar, onlara doğru koşmaya başladı.

Deeba, "Acele edin!" diye haykırdı. "İmdat!"

Nim, çılgınca ipe yapışıp defalarca çekiştirdi. "Dörtten fazla her çekiş," demişlerdi Skool'a, "*çek* anlamına geliyor."

İpin çekilmediği her saniye, ıstırap veriyordu. En sonunda, ip sertçe çekildi ve tutsak düşmüş Sırça Dul yükselmeye başladı.

Deeba, Nim ve Jones, olabildiğince hızlı, eğimli tüneli tırmanmaya başladılar. Hâlâ kurtulma isteğiyle debelenen tutsakları da,

penceresini, ısıran bir ağız gibi açıp çarparak, arkalarından kayıyordu.

Sırça Dullar, baca içinde onları takip ediyordu. Deeba, yaklaşan ayakların titreşimini hissetti ve dehşet içinde, daha hızlı gidemeyeceğini düşündü. Skool, tünelin son birkaç metresinde, bağlı pencereyi son bir hamleyle çekip Jones ve Nim ve Deeba'yı da onunla birlikte sürükleyinceye dek.

Westminstağ Manastırı'nın dışına, Skool'un onları çekiştirdiği ve Obaday'in, sesçiklerin ve piskoposların kaygıyla bekledikleri yere saçıldılar. Bağları içinde öfkeyle titreyen, tuzağa düşürdükleri Sırça Dul, sağlama alındı ve artık açıkça etkileyiciliğini yitirmiş sahte pencereye bağlandı. Kesmik, saldırgan püflemelerle, etrafında dönüp duruyordu.

Deeba, "Biz iyiyiz!" dedi. "Sakın kaçmasına izin vermeyin!"

Avlarını kaçırmak istemeyen Sırça Dulların devasa ahşap örümcek bacakları, saldırganca tünelden dışarı fırlıyordu, ama hiçbir pencere manastırdan çıkamazdı. Yakaladıkları hariç hiçbiri.

75

Hiçbir Yere Açılan Pencere

"Gerçekten çok mutsuz, değil mi?" dedi Obaday Fing.

Gecenin erken saatleriydi ve üstlerindeki yıldızlar oynaşıyordu. Deeba ve yoldaşları, neredeyse dolunaylak olmuş mehtabın altında ve çerçevenin köşe camlarından gelen sönük parıltının ışığında, tutsaklarını incelemeye başladılar. Koca manastırın örümcek ağı kıvrımları, rüzgârda hafifçe salınıyordu.

"Resmen gözlerime inanamıyorum," dedi Piskopos A. Banoz.

"Son derece etkileyici," dedi M. Ermer.

Hâlâ tuzağa bağlı olan pencere, kakırdadı ve titredi. Skool, yaratığın prangalarına tutturulmuş kayışı iyice gerdi.

"Şu işi bir an önce halledelim," dedi Jones. "Bu lanet yaratık, amma da güçlü."

Eğilip camın ardına baktılar.

Pencerenin arkasındaki odada, yatay olarak asılı duran bir ampul vardı ve tabancanın asılı olduğu duvar, altlarında uzanan bir zemin gibi duruyordu. Duvarın yanında, kapalı ahşap bir kapı vardı. Yalnızca iki metre ötedeydi.

Nim, "O ünlü Tabancakis bu demek," dedi.

Deeba'nın kovboy filmlerinde gördüklerine benzeyen, epey büyük, ağır bir revolverdi bu. Deeba, cama yaslandı. Yaklaşır yaklaşmaz, pencere koca bir çene gibi, açılıp kapandı. Hepsi, geri sıçradı.

"Bir düşünelim; o zaman, ucu çengelli bir ip bulacağız ve içeri sarkıtacağız ve silahı yakalayacağız," dedi Obaday.

Nim, karşılaştığı aşikâr öfkeye aldırmadan, pencerenin ağzına ağır bir kalas sıkıştırdı. Sırça Dulun kapana kısılmış bacakları seğiriyordu. Skool, onu tutabilmek için epey çaba sarf etti.

"Hadi ama!" dedi Jones.

Obaday, "Geldik, yetiştik," dedi. Ama örümcek ipinden yaptığı halatın ucuna iliştirdiği kıvrık borudan kancayı, kaldırımın üstünde duran açık pencereden atınca, tuhaf bir şey gerçekleşti. Halat, pencerenin ağzından geçer geçmez, aniden yön değiştirip yanlamasına düştü.

Obaday, yüzünde epey aptalca bir ifadeyle doğruldu. Halat, bir L çizerek, önce pencereden aşağı iniyor, sonra da içeride dik açı oluşturuyordu.

"Çünkü aşağıdaki yönler farklı," dedi Deeba. "Tam aşağımızda duran yer zemin değil, orası bir duvar. Daha sert bir şeye ihtiyacımız var."

Piskoposların öteberisini kullanarak, bir kez daha denediler, ama Tabancakise ulaşamadılar.

Debelenen Skool'u süzerek, "Yapacağınız her neyse," dedi Jones, "biraz hızlanmanızı rica edebilir miyim?" Deeba, Sırça Dul'u açık tutan takozun gıcırdadığını duydu.

Hepsi, birbirlerine baktılar.

Deeba, "Biliyordum," dedi ve yeniden düşünecek zamanı bulamadan önce, iç çekip açık camdan içeri adımını attı.

Deeba, içeri kayarken, arkadaşlarının attıkları dehşet feryatlarını işitti.

Camın ötesinde yön değiştirerek, epey olağan dışı bir düşüş deneyimi yaşadı. Büküldü ve küçük odanın zeminine yuvarlandı.

"Deeba!" dendiğini duydu. "Çık hemen oradan!"

Pencereden, dışarıda duran arkadaşlarına baktı. Onun bakış açısından, hemen karşıda duran bir duvardan çıkıntı yapar gibi görünen arkadaşları da aşağı, ona bakıyorlardı. Derhal davranan Nim, pencereden geçmek üzereydi.

"Bir saniye," dedi Deeba.

Karşısındaki duvarda, Tabancakis asılıydı.

Deeba, arkadaşları acele etmesini haykırırlarken, beton zemini aştı. Kendisini, doğal olmayan derecede duyarlı hissediyor, ayaklarının altındaki ve çevresindeki duvarlardaki çatlakları fark edebiliyordu.

Eliyle, duvardaki Tabancakisin ahşap kabzasını kavradığında, kaldırılması güç bir şey bulmayı bekleyerek, kendisini hazırladı. Ayağını yere sağlam bastı ve silahı kaldırdı.

Beklediğinden daha hafifti. Elindeki silahı kaldırıp incelemeye başladı.

Yıpranmış ve paslanmıştı. Ortadaki mermi bölümüne bir fiske attı. Alet, döndü.

Deeba, bir vızlama sesi duyuyordu, ama artık ampulden geldiğine emin değildi. Hareketsizce durdu ve dinledi. Gözlerini kapadı. *Her an uykuya dalabilirim*, diye düşündü.

Ses, arkadaki kapıdan geliyordu. Kapıyı eliyle şöyle bir yokladı. Odadan ya da koridordan ya da kapının arkasında her neresi varsa oradan, belli belirsiz sesler yükseliyordu. *Kapıyı açıp içeriyi keşfedebilirim*, diye düşündü. *Tabancakisin saklandığı böyle bir yerde... kim bilir daha neler vardır? Belki de arkası bir bahçedir. Ya da bir yatak odası. Ya da bir telefon vardır... ve evi tekrar arayabilirim!*

Elini yavaşça kapı koluna götürdü.

Onu huzursuz eden bir şey vardı. Duraksadı ve ne olabileceğini düşündü. Yanlış giden şeyin ne olduğunu anlayamıyordu.

İkinci kez olduğunu fark ederek, "Deeba," dendiğini duydu. "Geri dön."

Merakla denileni yaptı ve yan tarafta, pencerenin dışında, gözlerini aşağı dikmiş onu çağıran arkadaşlarını gördü.

* * *

Pencerenin ötesindeki görüntü, şiddetle sallanıyordu ve Deeba, pencerenin bağlarını neredeyse kopardığını fark etti. Şuursuz bir telaşla, kendisine geldi. Bir çeşit rüyaya dalmıştı.

Nim, "Çabuk ol!" diye bağırdı. "Bıraksana şu kapıyı!"

Deeba, bunları duyar duymaz, Sırça Dul'un bacaklarından birinin, bağlarından kurtulup yukarı doğru fırladığını gördü. Çerçevesinin altındaki takozu çekip çıkarıyordu.

Pencere, çarparak kapandı.

Deeba, arkadaşlarının yüzlerindeki dehşeti görüyordu, ama artık onları duyamıyordu. Her şey yavaş çekimde ilerliyor gibiydi. Deeba, kolunu kaldırdı ve Tabancakisi yapabildiği en hızlı atışla fırlattı.

Koca tabanca, havada döndü, odayı geçti ve doğrudan cam levhalardan birinin tam ortasına çarptı. Cam, patlayıp yüzlerce parçaya ayrıldı ve pencere, sıçrayarak kasıldı.

Deeba, koştu.

Nim'in, sonra Obaday'in, sonra Jones'un ve sesçiklerin, Londrakis'e geçen tabancayı tutma çabalarını gördü. Doğruca *yukarı*, onlara doğru gidiyor ve yörüngesinin sonuna geldiğinde, bir an durup tekrar Deeba'ya dönüyordu.

Deeba, kırık cama giden yolun yarısına gelmişti ki pencerenin bacaklarından birinin daha serbest kaldığını gördü.

Tabancakis, yön değiştirdi. Silah ve kız, birbirlerine doğru koşuyordu. Deeba, camın tırtıklı kenarına ulaştığında, piskoposlardan birinin değneğinin, bir anda ortaya çıkıp silahı tetik korkuluğundan yakaladığını ve çekilen silahın gözden yittiğini gördü.

Elini yüzüne siper edip bir çığlık kopardı ve kırık camın içine daldı.

Saçlarının, hâlâ çerçevede duran camın kırık kenarlarıyla fırçalandığını hissetti. Pencereden geçerken, etrafındaki yer çekimi yine farklılaştı ve Deeba, birden dalmayı bırakıp yükselmeye başladı. Ve yardımcı eller tarafından yakalandı.

"Deeba! Deeba! İyisin! Geri döndün!" Arkadaşları etrafını sardı ve Deeba gözlerini açtı.

Nim, "Neler oldu?" diye sordu. "Orada sana acayip bi' şeyler oldu!"

Deeba, "Bilmiyorum," diye cevap verdi. "Hayal kuruyor gibiydim. O odada tuhaf bir şeyler var, orası... Pencere nerede?" diye bağırdı.

"Kaçtı," dedi Jones.

Birkaç metre ötede, Deeba sıçrayıp çıkarken, Skool'un onu tekmelediği yerdeydi. Yaralı örümcek-pencere, kendisini, parçalanmış tuzaktan çekip kurtarmaya çalışıyordu. Topallayarak, Westminstağ Manastırı'nın etrafındaki gölgelere sığındı. Deeba'nın kalp atışları yavaşlamaya başladı.

"Neredeyse," dedi, "onun için *neredeyse* biraz üzüleceğim." Bütün arkadaşlarını, bundan açıkça keyif duyan piskoposlar da dâhil, sırasıyla kucakladı. Tabanca, A. Banoz'un sopasının ucunda sallanıyordu. Onu, gösterişli bir edayla fırıl fırıl salladı.

"Onu *aldık*," dedi Deeba.

Tabancakisin çevresinde toplandılar.

"Çok afili be," dedi Nim.

"Kadim bir alet gibi," dedi Obaday.

"Biri gerçekten, bir şeyi geri getirmeyi başarabildi," dedi A. Banoz.

"Başarılı bir araknopencerenot. Bunu görebileceğime asla inanmazdım," dedi M. Ermer.

"Dolu değil," dedi Jones. "Mermileri nerede bunun?"

Üzerlerine derin bir sessizlik çöktü.

"Pardon?" dedi Deeba.

Kızın bakışı karşısında tereddüt eden Jones, "Ben... bu..." dedi. Silahı işaret etti. "... dolu değil... Mermiler?"

"Cephane," dedi Deeba. "Doğru." Ve bayıldı.

76

Dumanlı Bölge Sakinleri

Deeba, dalgın ve cansız bir edayla, yemeğinin artıklarını karıştırıyordu.

Ayıldıktan sonra, çevresinde çılgınlar gibi gıdaklayan arkadaşları, onu yere yıkan şeyin bitkinlik ve sıkıntı olduğu konusunda fikir birliğine vardılar. Hiçbir hastalık belirtisi göstermiyordu.

Piskoposlar, yakınlardaki boşumsu bir evden, yiyecek, sandalye ve masa getirmişler ve hep birlikte oturarak, manastırın önünde yemek yemişlerdi. Bu, Deeba'nın uzun zamandır yediği ilk sıcak yemekti ve tuhaf ve karışık bir menü olsa da –yumurta, patates, salata, acı sos, çikolata, meyve, zeytin ve makarna– kendisini iyi hissetmesine yardımcı olmuştu, en azından fiziksel olarak.

Ama ne onun ne de arkadaşlarının ruh hâlinde bir gelişme olmadı. Tabancakisi elde etmek için harcadıkları onca çabadan sonra, hayati bir parçanın eksik olduğunun farkına varmaları, hepsini korkunç ve kavgacı bir havaya sokmuştu.

Akşam yemeğinin artıklarına öfkeyle bakan Jones, "Geri dönmemiz gerek," dedi bir kez daha.

"Delirdin mi sen?" dedi Obaday. "Mermilerin nerede olduğunu bile bilmiyoruz."

"Tabancakisin olduğu odada olmalı," dedi Jones. "Mantık sahibi herkes bunu tahmin edebilir."

Piskopos A. Banoz, "Kulağa gayet mantıklı geliyor," der demez, Piskopos M. Ermer de, "Böyle bir şeyi varsaymak çok yanlış," dedi. Ardından, birbirlerini süzdüler.

"Deeba, tekrar oraya girmeyecek," dedi Nim.

"Kimse ondan böyle bir şey istemiyor," dedi Jones. "Ben yapacağım."

"Çok tehlikeli," dedi Obaday.

"Bu lanet silah, mermiler olmadan hiçbir işe yaramaz!" dedi Jones.

"Pencereyi tekrar nasıl yakalayacakmışız?" dedi Nim.

Jones, "O bir böcek, bir filozof değil!" diye bağırdı. "Ona, aynen daha önce yaptığımız gibi bir tuzak hazırlayacağız, bu kadar."

Tartışma durmaksızın ve aynı konular etrafında, kısır döngü içinde devam etti. Tartışmanın başından beri amaçsızca Tabancakisle oynayıp duran Deeba, asık suratlı bir sessizlik içindeydi. *Örümcekler böcek değildir,* diye düşündü, ama bir şey söylemedi. Bu düzeltmenin, o sırada pek olumlu karşılanmayacağını kavrayacak kadar akıllıydı.

Tabancakisin pürüzsüz kabzasını ovuşturdu, dönen silindiri Jones'un ona gösterdiği gibi açtı ve bininci kez yapıyormuş hissiyle altı boş hazneye baktı. Bir kez daha, Sırça Dul'un ardındaki odada, herhangi bir mermi –ya da başka herhangi bir şey– görüp görmediğini hatırlamaya çalıştı.

Bir kez daha, o zamana dair anılarının bulanık olduğunu ve hiçbir zaman emin olamayacağını kabul etmek zorunda kaldı. Ama herhangi bir şey gördüğünü sanmıyordu.

Aylak, gecenin köründe kurdukları sofrayı ve dalgalanan örümcek ağlarını aydınlatıyordu. Deeba, onun gri ışığı altında, artıkları didik didik arayıp sırtlarında yiyecek lokmalarıyla sıra sıra masadan geçen küçük bir karınca kervanı gördü.

Arkadaşları, tartışıp duruyorlardı. Deeba, onları görmezden geldi.

Tabancanın nasıl doldurulduğunu anlamaya çalışıyordu. Büyük bir üzüm çekirdeği alıp boş yuvalardan birine tembelce bı-

raktı. Karıncalardan birinin parmağında olduğunu görünce sıçradı.

Karınca, meyve suyunun mermi silindirinin kenarında bıraktığı izi saat yönünde takip ederek, hızla yola koyuldu; aceleyle, deliklerden birinin içine girdi.

Deeba, "Çık oradan," diye mırıldandı ve Tabancakisi salladı. Cebinden bir parça kâğıt çıkarıp büktü ve nazikçe karıncanın olduğu deliğe soktu.

Kâğıt hazneye girer girmez, karınca emekleyerek altından geçti ve delikten çıkıp yanındaki deliğe girdi. Deeba, küfrü bastı.

Böceği kandırıp delikten çıkarmak için, masadan aldığı bir fiske şekeri silindirin kenarlarına serpti. Sonra, ani bir kuşkuyla, parmaklarını yaladı. Beyaz toz, şeker değil, tuzdu.

Deeba, bir kez daha küfretti ve sinirden güldü. Olaylar, hiç de istediği gibi gelişmiyordu.

Arkadaşları, huysuzca didişmeye devam ediyorlardı. Deeba, artık ıskartaya çıkarılmış kapan pencereyi yaptıkları zamandan kalan kırık tuğlalardan birini aldı. Çıkan küçük kırıntıları masaya ve Tabancakisin içine saçarak, tuğlanın üzerine çatalla adının baş harflerini kazıdı.

Tartışmalar, onu çileden çıkarıyordu. İç geçirdi; bir saç telini parmağına doladı ve oynayabilmek için kopardı, kızgın bir edayla

elinde yuvarlayıp dolaşık bir topak haline getirdi ve düzeneğin içine attı. Sabırsızca burnunu çekip karıncanın hâlâ içinde olduğu silindiri kapadı ve döndürdü, vınlamasını seyredip eliyle vurarak hareketsiz hale getirdi.

"Bütün bunların hiçbir anlamı yok," diye bağırdı. Herkes, susmuştu. "Bu tartışmalar, bizi bir yere götürmez."

"Hemen bir şeyler yapmalıyız," dedi Jones.

"Ne yapacağız?" dedi Deeba. Elindeki Tabancakisi döndürdü de döndürdü. "Kolumuzu kaldıracak halimiz kalmadı. Haklısınız –bu aptal şey, mermileri olmadan, işe yaramaz. Ama geri kalanınız da haklı– şu anda oraya geri dönemeyiz."

"Profesırlar ve Şemsiyetkin, pek yakında peşimize düşerler," dedi Nim.

Kolumu kaldıracak halim yok, demeye çalışarak, "Biliyorum, ama ne yapabiliriz ki?" dedi. "Belki yarın otobüsle Lakırdı Mahallesi'ne döneriz ve ben annemle babamı tekrar ararım ve bu bize lakaytlık etkisini aşmak için biraz zaman kazandırır ve o zaman geri döneriz ya da başka bir şey yaparız."

İçine düşen öteberiyi çıkarmak için, Tabancakisin haznesini kurcalıyordu.

Ama kıpırdamayacaktı bile.

Kaşlarını çatıp tekrar denedi, ama başarısız oldu.

"Jones," dedi. "Lütfen şunu açar mısın?"

Jones, suratını asıp aletle boğuşarak, "Ne yaptın sen buna?" dedi. "Sıkışmış."

Deeba, "Vallahi bir şey yapmadım!" dedi ve tereddüt ederek, "Nasıl çalıştığına bakıyordum," diye ekledi.

Jones, çekiştirdi, döndürdü, ama silah hâlâ sımsıkı kapalıydı. Gözlerini, Deeba'ya dikti.

"Bunun içine ne koydun sen?" diye sordu. Herkes, Deeba'ya baktı.

"Hiçbir şey. Sadece... ıvır zıvır işte," dedi Deeba. "Nasıl çalıştığını anlamaya çalışıyordum. Bana ver onu." Silahı geri aldı ve açmayı tekrar deneyip tekrar başarısız oldu.

Nim, pat diye, "Şa'ane, bu gelişme, bütün problemlerimizi çözüyor," dedi. "Tabancakis mevta olmuşken, kurşun falan aramamıza gerek yok."

"Onu düzeltebilirim!" dedi Deeba umutsuzca. "Bana birkaç dakika verin."

Obaday Fing, nazikçe, "Deeba, şekerim," deyip elini tabancanın namlusuna koydu. "Bırak artık."

Deeba, gözlerini ona dikti ve kabzayı tutan eli titremeye başladı. O anda, bir çığlık koptu.

Koca kanatlı bir kuş sürüsünün çıkaracağına benzer bir gürültüyle ilerleyen birtakım yaratıklar, hızla tepelerine akın etti. Gökyüzünde, birçok ses hep birlikte delice bağırıyordu. Deeba, neredeyse aynı anda, "Patron," "Mesaj," "İçeri," "Oradan," "Gir," "Sen" sözlerinin farklı ama benzer seslerce haykırıldığını duydu.

Üzerindeki çılgın kahkaha ve uçuşma sesi hafiflerken, "Bu da nesi?" dedi. Koca bir gümbürtü ve gıcırtı duyuldu.

"Neler oluyor?" dedi Jones.

"Acaba bu –" dedi Piskopos A. Banoz.

"– Kargış grubu olabilir mi?" dedi M. Ermer. Birbirlerine baktılar.

"Bir şeyler iletiyorlar?" dedi A. Banoz.

"'Patrondan mesaj var...'" dedi M. Ermer.

"'Sen içeri gireceksin.' Kiminle konuşuyorlar?" dedi M. Ermer.

Başka bir çığlık koptu.

Evlerde ışıklar yandı ve uykularından uyanmış çeşit çeşit insan, pencereden dışarı bakmaya başladı.

Paniğe kapılmış Londrakisliler, yanlarından koşarak geçtiler. Kimileri pijama ya da gecelik ya da tişört ve şort giymişlerdi; bazılarıysa hiçbir şey giymemişti. Çocuklar, yetişkinler ve yaşlılar, hayvanlar ve insanlar ve öte-şehrin melez yaratıkları, hepsi koşuşturuyordu.

Piskopos A. Banoz, "Neler oluyor?" diye bağırdı.

Meydanın ucuna bakan bir köşenin arkasından, Westminstağ Manastırı'nın titreşen siluetinin ötesindeki karanlıkların içinden, devasa bir yaratık, geceyi yararak hantalca ilerliyordu.

Yapış yapış görünen bir derisi, sağlıksız ve soluk bir benzi vardı. Sarsak bir kedi gibi, sessizce yürüyordu. Tıknaz, tüysüz bir aslanın bedenine sahipti, ama kafası etrafı görmeden yoklayan devasa bir solucandı. Tuğlaların ve betonun ve asfaltın içine burnunu sokup onları kimyasal bir terlemeyle kurumuş otlara dönüştürüyordu.

Onun arkasından, mahalle sakinlerini dehşete düşürerek, kurtçuk beyazı başka yaratıklar geliyordu. Arkalarındaki karanlığı da beraberinde getiriyormuş gibiydi. Deeba, onların yayılan, kirli bir duman tabakası üzerinde ilerlediğini fark etti.

"Dumo sapiensler!" dedi.

Bunlar, Tutarsöz yaratığı kendisini tehdit ederken, ona bağlılıklarını sunan dumo sapienslerden çok farklıydı. Onlar, zehrin sığlıklarında yaşayan küçük ve çekingen yaratıklardı. Buradakilerse, Duman'ın derinliklerinde mutasyon geçirmişti, kocamandı.

Aslan-solucanın arkasından, güdük tırtıl ayaklarına yerleştirilmiş burunsuz adam kafasına benzer bir varlık, bir adet yarasa ve bir adet akbaba kanadıyla uçan bir şey, göğsünde beyazı olmayan gözleri olan bir goril ve olanaksız şekillerden oluşan olanaksız bir sürü hâlinde diğerleri geliyordu. Hepsi de renksizdi. Hepsinin ya kocaman gözleri vardı ya da hiç gözleri yoktu; ya iri süzgeç burunları vardı ya koca burun delikleri ya da hiç burunları yoktu.

Dumo sapiensler, kemiriyor ve tırmalıyor ya da binalara asalak gibi yapışıyor ya da kim bilir neler yapıyordu. Ve dehşete düşen Deeba, yaratıkların, onlardan kaçamayacak yavaşlıkta birkaç Londrakisliye de yapıştığını ve insancıkların korku dolu feryatlar içinde, gürleyen Duman'a çekilip ortadan kaybolduklarını bile gördü.

"Ma'alleyi cebellezi etmek istiyor!" dedi Nim. Yanlarından geçen mahalle sakinleri, son anda kaptıkları birkaç öteberi ellerin-

de, ümitsizlik içinde kaçışıyorlardı. Çoğunun elinde, korku içinde açtıkları ve kalkan gibi önlerinde tuttukları şemsiyoklar vardı.

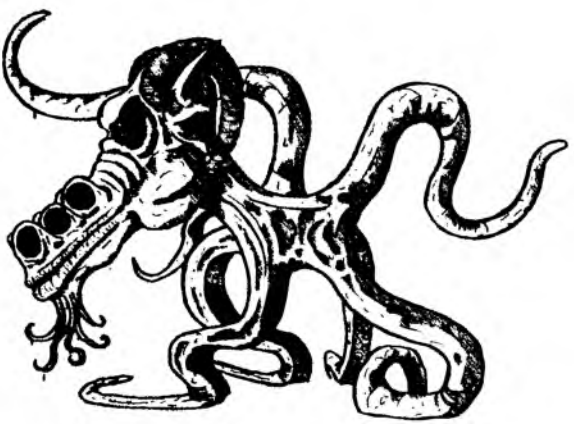
Jones, "Herkes kımıldasın!" diye bağırdı. Deeba, yaşlı adamın çantalarını kapıp meydanın köşesine kadar ona yardım etti. Skool, iki kolunun altına, koşarken düşmüş birer kaçak sıkıştırıp onları yoldan uzağa çekmeye çalışıyordu. Deeba ve arkadaşları, Londrakislilere kaçmalarında yardım etmek için mücadele ediyorlardı.

Nim, "Buradan çıkmamız gerek!" diye bağırdı. Dumo sapiensler ve soludukları yoğun Duman, kaygı verici bir hızla yaklaşıyordu. Duman'ın dışta kalan uzantıları, tuhafça titreşen örümcek ağlarına ulaşmıştı. Bir çift karanlık bacadan, ahşap eklemli bacaklar yükseldi.

Dışarı çıkacaklar, diye düşündü Deeba. *Duman içeri girerse, nefes alamazlar.* Yırtıcı canavarlar ve boğucu gazlar yetmezmiş gibi, sokaklar, her an, ürkmüş örümcek-pencerelerle dolabilirdi. Mahalle halkının kurtulabilmesi imkânsızdı.

Kendisinin de kurtulabilmesi imkânsızdı.

"Deeba!" diye bağırdı Nim. Dumo sapiens türünden dokunaçlı keçimsi bir yaratık, Deeba'nın koşabileceğinden daha yüksek bir hızla, ona doğru ilerliyordu. Deeba, çaresiz bir çığlıkla, ellerini kaldırdı.

77

Meyve

Deeba, Tabancakisin elinde olduğunu unutmuştu. Ne onu dumo sapienslere doğrulttuğunun farkındaydı ne de tetiği çektiğinin.

Müthiş bir *BAM!* sesi ve dumanlı bir patlama oldu.

Tabancakis, namlusundan küçük bir kıvılcım çıkartarak ateşlenirken, tabancayı hâlâ elinde tutan Deeba geriye doğru uçtu, masalar üzerinden süzüldü; elleri sızlıyor, kulakları çınlıyordu.

Aniden, bir gürleme duyuldu. Binalar, sarsılıyordu.

Bir bitki, kaldırımın altından gürleyerek yükseldi, betonu paramparça etti ve parçaları havaya uçurdu.

Onun ötesinde berisinde, başka bitkiler de apansız fırlayıp önce küçük bir çalılık, sonra bir koru ve aniden dizi dizi koca bir orman hâlinde, binaların yan duvarlarına ve yol direklerine tırmanıp sokak ışıklarını sarmaladı.

Deeba, ağzı açık bakakaldı. Bir saniyeden kısa bir süre içinde, sokak, abartılı yumrular hâlinde yükselen bitki kökleri ve ağaç gövdeleriyle dolmuştu. O kadar hızlı ilerliyordu ki erimiş balmumuna benziyordu. Kendilerini şappadak kuvvetle çeken ağaçlar, üzerlerindeki tozu ve molozu silkeledi ve birdenbire, upuzun ve kalın gövdeleri her yeri sarıp sokağı ve meydanı doldurdu. Üzerlerinden meyveler sarkıyordu.

Birkaç saniye önce hayatlarını kurtarmak için koşuşan Londrakisliler, dehşete kapılmış halde, oldukları yerde kalakaldılar. Deeba, ayağa kalkıp Tabancakise dikti gözlerini. Asmalara doğru, tökezleyerek ilerledi.

"Deeba!" dedi Jones. "Dikkatli ol!"

"Her şey yolunda," dedi Deeba. "Baksanıza."

Asma kütükleri, gereken açıyla kıvrılıp dumo sapienslerin çevresinde bitivermişti.

Yaratıkları tabiri caizse paketlemiş ağaç gövdesi sarmalları o kadar kalındı ki dumo sapienslerin tüm hareketleri engellenmişti. Deeba'nın ateş ettiği anda bulundukları konumda donup kalmış, yüzden fazla yaratık vardı.

Deeba, kalamar-keçi canavarı gördü. Yaklaşırken, yaratık onu süzdü. Onu tutan zincirlerle mücadele ettiğinden emindi, ama tek yapabildiği çenesine düşen üzüm salkımını titretmekti.

Arkasında, dumo sapienslerin birbirine daha yakın durduğu yerde, asmalar üst üste binmiş, bir yaratıktan kıstırılmış diğer bir yaratığa bağlanıyordu. Olağanüstü şekiller oluşturarak, canavarların tepesinde uzanıyordu. Dumo sapiensler çırpındıkça, yapraklar ve meyveler sallanıyordu. Zaten ellerinden gelen tek şey de buydu.

Deeba, cesaretle, yeni yeşil patikalara attı adımını.

Obaday, "Deeba!" diye bağırdı, ama kız onu yaprakların arkasından izleyen, kapana kısılmış dumo sapienslerin birkaç adım ötesine kadar yürüdü. Ona öfkeyle bakan yaratıklardan birinin boynuzundan sarkan bir salkım üzümü kopardı.

Obaday'in koltuk altında duran kitap, hayretle, "Burası, sanki yıllardır büyüyen bir çardak," dedi. "*Misket** kelimesi, tamamen yeni bir anlam kazandı..."

Çevrelerinde fırıl fırıl dönen Duman'ın, kafası karışmış ve ürkmüş bir hali vardı. Sinsi gaz bulutlarını, salyangoz gözleri gibi ileri itiyor, kendisini aşağı doğru sürüklüyor ve zoraki sakinleri-

* *Misket*, hem bir üzüm cinsi hem de şarapnellerin içinde bulunduğu demir tane anlamına gelir. *–çev.*

ni tuzağa düşürmüş asma kütüklerini inceliyordu. Sütun hâlinde kıvrılıp bir araya toplanmış Londrakislilere doğru hızla ilerledi ve Deeba'nın önünde durdu.

Deeba, onun tereddüt ettiğini söyleyebilirdi. Yavaş ve gösterişli bir edayla, Tabancakisi kaldırıp ona doğrulttu.

Duman, toplandı, arka sokağa doğru akıp gözlerden kayboldu.

Nim, "Ölü tanrılar adına," diye fısıldadı. Skool, parmağını, önce Deeba'ya, sonra Duman'a, sonra yine Deeba'ya doğrulttu.

"Onu *korkutup kaçırdın*!" dedi Obaday Fing.

Deeba, Tabancakise baktı. Namlusundan hâlâ duman çıkıyordu. Deeba, dumanı kokladı. Üzüm gibi kokuyordu.

Londrakisliler, kararsız adımlarla, yeni koruyu keşfe çıktılar.

Jones, "Ben oraya girmem," diye seslendi. "Ya asmalar bir süre sonra yok olursa?"

"Bana epey köklü ve gerçek gibi gözüküyor," dedi Deeba. "Ve yok olsa bile, dumo sapienslerin bir daha bu civarlarda takılmayacağına bahse girerim. Arkalarında Duman olmadan, hiçbiri bunu yapamaz."

Yatak kıyafetleri içinde meraklı insanlar, onlara yaklaşıyorlardı. "Acaba bu...?" diyorlardı ve "Acaba sen...?" Deeba, onları duymazdan geldi.

Jones, Tabancakisi kurcalarken, "Hâlâ açılmıyor mu?" dedi. Jones, başını sallayıp silahı ona geri verdi.

"İçine nelerin girdiğini hatırlamadığına emin misin?" diye sordu. "Ve de hangi sırayla? Hatırla, saat yönünün tersine çalışıyor bu."

"Pek hatırlamıyorum," dedi Deeba. "Sanırım, bir sonrakinde kendi saç telim var. Tabii tuz yoksa... şeker olduğunu sanmıştım, anlarsın ya... Başka şeyler de var içinde, ama..."

Jones, gülümseyip başını salladı.

"Doğru sırayı bilseydik," dedi, "bir plan yapmaya çalışırdık. Ama yapabilir miydik ya da bir fark yaratır mıydı, bilemiyorum. Duman'ın şu aletten *korktuğunu* biliyoruz ve kuşkusuz..."

Deeba, aniden, "Bunu sen kullanmalısın," dedi ve silahı ona uzattı. Jones, kendisini yere attı.

"Onu öyle tutmasana!" diye bağırdı. "Emniyet kilidi kapalı mı?"

Deeba, silahı acemice tutup işaret ettiği ufak kolu döndürdü. Jones, ayağa kalktı.

"Bunun nasıl kullanıldığını biliyorsun," dedi Deeba. "Elim hâlâ sızlıyor. Bununla ne yapacağımı bilmiyorum. Sen al bunu."

"Onun nasıl kullanıldığını bilmiyorum. Ben yakın dövüş ustasıyım. Gerekirse, okla yayı tıngırdatabilirim, ama bu kadar. Silahşor değilim ki... Onu her ateşlediğinde –bir daha ateşlemek zorunda kalırsan– daha az acıtacaktır. Bu *senin* Tabancakisin, Deeba. Onu senden hayatta almam."

"Yeterince dinledim!" Ayağını yere vurdu. "Sanki Şuvazi'ymişim gibi davranıyorsun. Ama değilim. Bu sadece bir silah ve onu kullanman gerek."

Nim, tereddüt ederek, "Mesele şu ki..." dedi. Deeba, onun ve diğerlerinin arkasında dikilmekte olduklarını yeni fark ediyordu.

"Skool," dedi Deeba. "Sen nasıl dövüşüleceğini bilirsin." Tabancakisi, kabzasını önde tutarak, ona uzattı. Skool, eldivenli ellerinden birini kaldırıp parmağını *hayır* der gibi salladı.

"Mesele şu ki," dedi Nim, "'epimiz, onu en iyi senin taşıdığını düşünüyoruz."

Deeba, çaresizce tabancaya baktı. Giderek büyüyen seyirci kalabalığından gelen birkaç fısıltı duydu.

"... Duman'ı korkuttu..." dendiğini işitti ve "... Şuvazi..."

Aniden, "Hayır," dedi ve onlara döndü. Tabancakisi, kemerine sıkıştırdı. "Ben, Şuvazi *değilim*. Ben tamamen seçilmemiş bir kişiyim."

"Bunun duyulmaması imkânsız," dedi kitap.

"Biliyorum," dedi Deeba. "Henüz gece yarısı ama, *şimdi* yola çıkmamız gerek." Aslında, kendisini biraz önce olduğunun yarısı kadar bile yorgun hissetmiyordu.

"Haklısın," dedi Jones. "Gizlice yol almaya başlamalıyız. Artık otobüsü kullanamayız... içimizden biri kullanmayı bilse bile..." Istırapla başını kaldırıp tepelerinde inip çıkan otobüse baktı.

Meraklı halk onlara yaklaşırken, seslerini alçalttılar.

"İstikamet nere?" dedi Nim.

"Tabancakis elimizde... Duman'a doğru ilerlemenin zamanıdır," dedi Deeba.

Ani bir sessizlik oldu. Gezginler, birbirlerine baktılar.

"Sadece... bu mu?" dedi Nim.

"Sadece bu," dedi Deeba. "Kaçıntılar, ana bütüne eklenmeye çalışacak. Duman'ın tamamının olup biteni öğrenmesinden önce, sadece bir ya da iki günümüz var. Ve öğrendiğinde, ona doğru ilerlediğimizi de anlayacak. Ve bu da, onun harekete geçmesini sağlayacak.

"Ne söylediğini hatırlıyor musun, Nim? Bizi yakaladığında? Güç toplamaya çalışıyor. Beklediği şey bu, ama artık daha fazla bekleyeceğini sanmıyorum. Ve biz de beklemeyeceğiz."

Yoldaşlarına baktı.

"Bakın," dedi. "Benim gitmem *gerek*. Beni öldürmek istiyor. Benim peşime düşmüş durumda. Siz..." Duraksadı. "Sizin gelmeniz gerekmiyor..." Sesi, yavaşça kısıldı.

Jones, sakin görünüyordu; Obaday'in ödü kopmuştu; Nim heyecanlı ve korkmuştu. Skool'un, Kazan'ın ve Gıcır'ın neler hissettiklerini söylemek daha zordu, ama Deeba bir anda onu sarmalayan güven rüzgârıyla, hepsinin de devam etmeye kararlı olduğundan emin oldu. Kesmik bile, kedi görmüş köpek gibi, daireler çizip duruyordu.

"Sanırım, 'epimiz adına konuşmuş olacağım," dedi Nim, "çeneni kapa da otur aşağı, derken."

Deeba, rahatlayarak, keyifle gülümsedi. Onlarla ve kendisiyle gurur duyuyordu.

Nim, "Ama yine de, bana 'ala borçlusun," diye ekledi.

"Tamam, o zaman," dedi Deeba. "Haydi, marş marş. İlk hedefimiz, Tutarsöz'ün fabrikası. Eller yukarı, Duman Bey."

"Piskopos efendiler," dedi Deeba. "Sizden bir iyilik isteyebilir miyiz?"

"Tabii, sevgili kızım," dedi Banoz.

"Ne olursa," dedi Ermer.

"Peşimize düşmediklerinden emin olmak istiyoruz. Ayrıca... İnsanlar olan biteni duyduklarında, soru sormaya başlayacaklar. Örneğin, kafalarında planları olan iş insanları – Şirket. Ve... Profesırlar. Onlara hiçbir şey anlatmazsanız, çok müteşekkir olurum."

Deeba, gergindi. Profesırlar, öte-şehirdeki en güçlü büyücü ve bilim insanı topluluğunu oluşturuyorlardı. Yürüttükleri çalışmalar ve öte-şehri koruma görevleri hakkında, nesilden nesle aktarılan bir şöhretleri vardı.

Elindeki tüy anahtarla ağzını kilitliyormuş gibi yaparak, "Kesinlikle," dedi Banoz.

"O kadar şaşırma, tatlım," dedi Ermer.

"Sırça Dulları kurnazlıkla yenen her kimse, son derece akıllıdır. Ama Duman'ı defeden kişi... nasıl desem..."

"Bizim dostumuzdur."

"Sorgusuz sualsiz."

Deeba, minnettarlıktan yanakları kızararak, başını salladı.

"Bir şey daha var," dedi. "Duman, belki de ilk kez, istediği bir mahalleyi ele geçiremedi. Bu, insanları heyecanlandıracaktır. Onlara, üzümleri afiyetle yemelerini söyleyin." Sırıttı. "Ama Duman geri gelirse... insanlar *şemsiyoklarını kullanmasınlar.* Onunla savaşmak için, başka bir yol bulmaları gerek.

"Biliyorum, şemsiyoklardan vazgeçmek istemeyecekler, çünkü onları koruyor vesaire. Bu civardaki insanlar, sizi tanırlar. Onları ikna etmek çok zor olacak, ama ne kadar çok insanı vazgeçirirseniz, o kadar iyi olacak. Söz veriyorum."

Uzun bir sessizlik yaşandı.

"Acayip kâfi –" dedi Banoz.

"– sana güveniyoruz," dedi Ermer.

"Neler yapabileceğimizi göreceğiz."

78

Gece Görüşü

Deeba ve yoldaşları, sokak lambalarının turuncu ışıkları ve şişman aylağın parıltısı altında, tuhaf mahalleler boyunca ilerlediler.

Duvarları aşıp çitlerdeki deliklerden geçip boş evleri siper edinerek, arka sokaklardan yürüdüler. Uyurgezer birkaç Londrakisliden kaçınarak, gözlerden uzak durdular. Ağır botlarını etkileyici bir sakinlikle sürükleyerek yürüyen Skool'un onlara yetişebilmesi için, belli aralıklarla durup onu beklemeleri gerekiyor, bu da Deeba'nın sinirlerini bozuyordu. Ama Skool, önlerine çıkan saçma koca şeyleri kenara itip yollarını açtığında, hayal kırıklığı telafi edilmiş oluyordu. Bir ara, Jones, Deeba'yı, kızın bir anlığına ağaç gövdesi sandığı direklerin arasından geçirdi. Sonradan, Deeba, bunların usulca itişip kakışarak evleri destekleyen devasa sıska bacaklar olduğunu fark etti.

Jones, "Hadisenize!" diye fısıldadı. "Bunlardan biri oturmadan, geçelim."

Öte-Güneşin ilk halkası bir deniz yılanı kamburu gibi ufukta belirdiğinde, Deeba bile artık durması gerektiğini kabul etmek zorunda kaldı. İçinde kapı eşikleri hariç hiçbir şey bulunmayan bir bina bulup uyudular.

Akşam olup da dışarı çıktıklarında, aylağın tam bir daire oluşturduğunu gördüler.

"Şuna baksanıza," dedi Nim.

"Gitmeyelim bence," dedi Obaday.

"Çıldırdınız mı siz?" dedi Deeba. "Haydi!"

"Elimiz mahkûm, Fing," dedi Jones. "Çok dikkatli olacağız, söz. Tepede dolunaylak varken, sokaklarda olmamak gerekir," diye Deeba'ya açıklama yaptı.

"Nedenmiş?"

"Yaratıklar çıkar ortaya da ondan."

Tamamen taş plaklardan oluşan kalık bir binayı geçtiler. Kemirgenlerin kazdığı tünellerden çıkmış toprakla dolu, ev büyüklüğünde koca bir cam sarnıç gördüler. Dik bir yokuşun tepesinden, parıldayan renklerle alacalanmış öte-şehri izlediler. Deeba, Kasım Ağacı'nın ışıklarından Londrakis'in Tözü'ne ve Manifesto İstasyonu'nun kulelerine kadar olan kilometrelerce alanı görebiliyordu.

Gece, şurada burada, kilometrelerce uzakta, ateşe verilmiş evlerden yükselen ışıklarla bölünüyordu.

Jones, "Duman," dedi.

"Bütün bu yangınları, Duman'ın çıkardığını mı sanıyorsun?" dedi Deeba. "Bazıları, duman bataklıklarının yakınından bile geçmiyor."

"Şirket çıkarmış olabilir," dedi Jones. "Duman'ın yandaşları."

"Kendisini büyütüyor," dedi Deeba. "Yangınlar çıkartıp isi emiyor. Daha da güçlenmeye çalışıyor, çünkü savaş çanlarının çalmaya başladığını biliyor."

Yangınların söndürüldüğü yerlerde bile, kalıntılarından uzun süre kara dumanlar yükseliyordu.

"Söndürmek zorundalar," dedi Deeba. "Ama söndürdüklerinde de Duman'ı beslemiş oluyorlar."

O sırada, tepelerinden hızla uçan bir şeyle irkildiler. Gerildiler, ama gökyüzü temizdi. Ses, bir kez daha duyuldu.

"O da neydi?" dedi kitap. Jones, bakır sopasını çıkardı.

Nim, "Duman falan yok görünürde," diye fısıldadı. "Ama peşimizde bir şey olduğu kesin."

İki yanına evimsiler dizilmiş, dar bir cadde boyunca koştular. Londrakis'in boş bir bölgesiydi burası ve ayak sesleri, ışıksız sokaklarda, derin derin yankılanıyordu. Tuhaf sesler, yaklaşmaya devam ediyordu.

Skool'u yanlarında çekiştirerek, yan sokağa kıvrılıp dar, çapraşık yollara attılar kendilerini. Uçuşarak peşlerine düşmüş varlıklar, tepelerinde rüzgâr gibi esiyordu. Arkalarından hayal meyal gelen bip bip sesleriyle pır pır eden yaratıklar, aniden etraflarını sardı. Ses, artık daha yakından geliyordu.

Köşeyi dönen Deeba, hayretler içinde duruverdi. Tepesini saran gece göğü içinde, göz kırpan yeşil ışıklardan oluşan bir sürü, ona yaklaşıyordu. Işıklar, fırıl fırıl dönüp hamsi sürüsü gibi dolandı.

Yoldaşlarına, "Uzaklaşın! Uzaklaşın!" diye bağırdı, ama kalabalık başka bir ışık kümesi de arkalarındaki köşeyi dönüyordu.

Işıklar yaklaşınca, Deeba onların ne olduğunu anladı. Küçük uçaklar gibi havada uçuşan televizyon kameraları. Gezginlerimizi sarmış, karanlık objektiflerini onlara döndürmüştü. Deeba, görüntü ayarlamasından doğan belli belirsiz mekanik vızıltıyı duydu.

Gezginler, küçük bir sokağa döndüler. Kameralar, gözlerini acımasızca küçük kâşif grubuna dikmişti. Özellikle de Deeba'ya.

Deeba ve arkadaşları, hızla koştular, ama artık çok geçti. Kameralar onlara kilitlenmişti; yakalarını kurtarmaları imkânsızdı.

Deeba, bir taraftan kaçarken, "Bunlar da kim?" diye bağırdı.

Jones, "Profesırlar olabilir," dedi. Küfretti. Depoların arasında uzanan ve yalnızca tek giriş-çıkışı olan boş bir araziye varmışlardı. Saklanabilecekleri hiçbir yer yoktu. Herhangi bir uçak ya da jirokopter var mı diye, havaya baktı.

Nim, "Ben öyle sanmıyorum," dedi.

Bir gümbürtü koptu. Yer sarsıldı. Herkes feryadı basıp sendeledi.

Açıklığın ortasındaki beton titredi ve çatladı; ardından, koca topakları ve parçaları uçurarak, patladı. İri ve sivri uçlu bir şey,

dönerek, yerin altından fırladı.

Çan kulesi büyüklüğünde bir burgaç matkaptı bu. Arkasına, oyduğu tünelden kayarak çıkan, silindir biçimli koca bir araç iliştirilmişti.

Üstünde, mavi ışıklar yanıp sönüyordu. Tanıdık bir *noo-nii-noo-nii* sesiyle topraktan çıktı. Deeba, yan tarafında, armalarla süslenmiş Büyükşehir Polis Kuvvetleri sembolünü gördü.

Kazıcı alet, çıkış yolunu kapatmıştı. Üzerindeki kapak, güm diye açıldı. Londra polisine özgü yuvarlak kasklar takmış iki adam, kafalarını dışarı uzattılar.

"Deeba Resham," diye bağırdı biri. "Tutuklusun."

79

Yapıcı Mühimmat

Üniformalı iki adamın yanında, tanıdık başka bir yüz belirdi.

Murgatroyd, "Bu, o!" diye çığlık attı. "O küçük cadının ta kendisi! Tutun onu, memur beyler! Sımsıkı yakalayın! Beni bağlamak, ha? Göreceksin gününü!" Deeba'ya, avazı çıktığı kadar bağırıyordu.

Polislerden uzun boylu olanı, sertçe, "Bay Murgatroyd," dedi. "İzin verir misiniz, efendim? Pek yardımcı olmuyorsunuz."

Nim, "Bu mikrobu öldürmemiz *gerektiğini* söylemiştim!" diye, tükürür gibi konuştu.

Araç üstündeki kapılar, boylu boyunca savrularak açıldı. Çevik kuvvet üniformaları içinde polisler çıkarken, Deeba ve dostları, birbirlerine yanaştılar.

Kapakta bekleyen polis memuru, "Bayan Resham," dedi. "Ben, Baş Komiser Sonda; bu da, Baş Komiser Hırbo. Londrakis Gözetiminden Sorumlu Özel Polis Teşkilatı'ndanız. Size sormak istediğimiz birkaç soru var."

"Niçin?" dedi Deeba.

Hırbo, "Niçin mi enselendin?" diye hırıldadı. "Terörizm suçundan."

Deeba, "*Ne*?" diye haykırdı. Televizyon kameraları, tekrar polis aracına akın etti.

"Tamamdır, tamamdır," dedi Sonda. "Bununla ben ilgilenirim, Komiser."

Hırbo, küçümseyen bir edayla, "Bizimle geliyorsun, kızım," dedi.

Murgatroyd, "Bunu duydun mu?" diye çığlık attı. "Mahpuslarda çürüyeceksin! Bu araç, yalnızca senin için geldi, tatlım!"

Sonda, "Siz ikiniz, biraz durur musunuz?" diye mırıldandı. "Dinleyin, Bayan Resham, bütün bunlar için kusurumuza bakmayın. Zaman kaybetmeden bunları çözüme –"

Deeba, "Ben terörist *değilim*!" diye bağırdı. "Bana kulak verin – onlar, Duman'a yardım ediyorlar. Şurada duran adamdan bahsediyorum. Londrakis'in her bir santimetrekaresini ele geçirmesine izin verecekler. Şu adam ve onun patronu Çevre Bakanı Rawley de işin içindeler. Ve siz, işte böyle insanlara yardım ediyorsunuz!"

"Bana baksana sen! Böyle şeyleri umursayacak bir adama mı benziyorum ben?" dedi Hırbo. Üç adam, aracın dışına çıktılar. "Korkudan ödün patladı, değil mi, Murgatroyd?" Murgatroyd, başını hevesle salladı. "İki kere iki dört, kızım: Sen bir terö*rist*sin. Tüylerimi diken diken ediyorsun ve Terörle Mücadele Kanunu'nun kırk birinci maddesine göre, seni suçlamak için, başka bir nedene ihtiyacım yok. Biraz orantılı güç kullanmanın zamanı geldi bence." Parmaklarını kütürdetti.

Murgatroyd, "Arkadaşlarına da, arkadaşlarına da!" diye bağırdı.

Sonda, "Komiser, Bay Murgatroyd, *yeter*," dedi. "Yerli halk üzerinde yetkimiz yok ve yolumu tıkamadıkları sürece, onlardan rahatsız olmam."

Hırbo, "*Yalnız*," diye bağırdı, "tabii yanılmıyorsam, *şurada* duran Joseph Jones, değil mi? Aslen Tootingli, şu anda belli bir ikametgâhı yok. Sen Londralısın, oğlum Jim. Ve bu da demek oluyor ki elime düştün. *Getirin hepsini*!"

Polis taburu, coplarını kaldırıp gezginlerin üzerlerine doğru yürümeye başladı.

Deeba, "Nasıl oldu da seni *tanıdılar*?" diye tısladı. "Lakaytlık etkisi...?"

Jones, "Etkiyi aşmak için bazı yollar vardır," dedi gerileyerek. "Bu adamlar, kondüktörleri asla affetmediler; bizi unutmayacaklarından da eminim."

Maskelerin ardındaki suratları görünmeyen polisler üzerlerine doğru ilerlerlerken, Sonda, "Bayan Resham," dedi aceleyle, "beni dinleyin. Bazı kaygılarınız olduğunu biliyorum -bazı camiaları kızdırmış olabileceğinizi düşünüyorsunuz- ama size temin ederim ki sizin için *koruma sağlayacağız*." Gözlerini kıza dikti. "Anladınız, değil mi? Size yardım etmeme izin verin."

Deeba'nın gözleri açıldı. Yüreğine bıçak gibi saplanan bir duygu patlamasıyla, *Koruma mı...?* diye düşündü.

Haşin bir sesle, "Çok kalabalıklar," dedi Jones. "Buradan çıkmamız imkânsız."

Sonda, yavaşça yaklaşan taburun arkasından, "*Aileni hiç mi düşünmüyorsun*?" dedi Deeba'ya. "Onlara geri dönmek istemez misin?" Kızın yüzünden geçen dehşet ve umut pırıltılarını izledi. "Biliyor musun?" dedi nazikçe. "Benim de senin yaşlarında bir kızım var. Buraya geçmiş olsaydı, neler hissedeceğimi düşünmek bile istemem." Elini, Deeba'ya uzattı.

Deeba, bakakaldı. Komiserin sözleri, ona ailesinin onun hakkında endişelen*me*diğini hatırlatmış, bir anda katlanılamaz gibi gelen bu gerçek onu acılara boğmuştu. Onu çağıran Sonda'ya baktı.

"Ha, bir de onlar var," dedi Hırbo. "Seninle aynı adrese kayıtlı şu üç vatan haini. Mesele çıkaramazlar, merak etmeyin, tevkiflerinin sağlama alınmasını zevkle üstüme alıyorum."

Deeba, adama, "Onları *rahat* bırak," diye bağırdı. "Sen -"

Sonda, "Ko*mi*ser, *sus* bakayım," diye fısıldadı. "Bayan Resham, yavaşça buraya gelin, bu sorunu çözmeyi bana bırakın ve size söz veriyorum – anneniz ve babanızla ilgili bütün evrakı ortadan kaldıracağız. Ve bana öyle bakma!" dedi Hırbo'ya ters ters. Yardımcısı suratını asıp başını eğene dek, gözlerini ondan ayırmadı. "Bun-

ların yaşanmasını hiçbirimiz istemiyoruz, Bayan Resham. *Siz* de işin bu noktaya gelmesini asla istemediniz! Her şeyin, yalnızca bir yanlış anlaşılma olduğunu biliyorum ve bunu çözebilirim. Bırakın da bu işle ben ilgileneyim. Ve bu esnada, gözetimimiz altında, güvende olacaksınız. Ayrıca, annenizi ve babanızı da görebileceksiniz. Hepinizin *koruma* altında olmasını sağlayacağız... ve tabii arkadaşınızın da. Anlaşıldı mı?"

Deeba, en sonunda, "Koruma..." diyebildi. Sonda, parmaklarını şaklattı ve polisler, ilerlemeyi bıraktılar.

"Sizi temin ediyorum," dedi adam.

Nim'in "Deeba..." dediğini duydu, ama onu duymazdan geldi.

Eve gidebilirim, diye düşündü. *Annemi ve babamı görebilirim, böylece beni* hatırlarlar.

Sonda, "Lütfen," dedi Deeba'ya. "Sizin gibi hoş genç bir bayanı bütün bu keşmekeş içinde görmeye dayanamıyorum. Bu iş ne kadar uzarsa, ailenizi bunun dışında tutmak o kadar zorlaşacak..." Hırbo'ya ters bir bakış atıp gözlerini devirdi ve Deeba'dan ufak bir özür dilercesine, başını iki yana salladı. "Haydi, gelin şimdi."

"Bu iş çok uzadı," dedi Murgatroyd. "Şunları *yakalayın* da –"

Sonda, "*Sessizlik*," diyerek lafını kesti. "Bu bir polis operasyonu ve bu operasyonun yetkisi de bende." Elini tekrar uzattı. "Bayan Resham, bırakın da sizi evinize götüreyim."

Ev, diye düşündü Deeba. Bu düşünce, öyle tatlı ama öyle acı bir duygu doldurdu ki içine az kalsın hıçkıracaktı.

Farz edelim... diye düşündüğünü fark etti, *... farz edelim ki yaptım*?

Farz edelim ki onunla birlikte gittim?

Hırbo'nun kaba suratını süzerek, *Geri dönmezsem, annemle babamı tutuklayacaklar*, diye düşündü çaresizce. *Ve Hass'ı da! Bunu yapmalarına izin veremem... Ayrıca, şu anda buradan kaçabilsem bile, bir daha Londrakis'ten çıkamayabilirim... ve annemle babam da hapse atılırlar ve neden tutuklandıklarını asla öğrenemezler ve beni* unuturlar.

Bu düşünce, onu dehşete düşürdü. Sonda'ya baktı, ama yoldaşlarından kaçırdı gözlerini.

Hem ben *Duman'ı nasıl yenebilirim?* diye düşündü. *Jones, Nim ve diğerleri yanımda olsalar bile? O, çok güçlü. Ama bütün hükümet ve polis güçleri beni koruyorlarken... güvende olabilirim.*

Nim, korku dolu bir sesle, "Deeba, yapmayasın," dedi.

Deeba, onun yüzüne bakamadı. Sessizlik oldu. Polisler, bekliyorlardı.

Kısık bir sesle, "Üzgünüm, Nim..." dedi en sonunda. "Ailem söz konusu... Bana geri dönüş yolu sunuyorlar... Hem bize baksana. *Bana* baksana. Ben *Şuvazi değilim*. Duman'a karşı *hiçbir şansımız* yok... Ama onlar beni koruyabilirler. Ve Zanna'yı da."

"Ne yapmaya çalıştıklarını görmüyor musun?" dedi Jones.

Nim, "Duman'ın söylediklerini 'atırlasana be," dedi aceleyle. "'ala peşinden geliyor!"

"Ama beni güvende tutabilirler," diye fısıldadı.

Sonda, "Haydi, Bayan Resham," dedi nazikçe. "Sizi evinize götürelim."

Bu benim tek şansım, diye düşündü Deeba. *Nim, Jones, lütfen benden nefret etmeyin, bu benim tek şansım...*

Bekleyen polise doğru, ufak bir adım attı ve Jones'un suratının halini gördü. İfadesini görünce, irkildi. *Böylece yürüyüp onu götürmelerine izin veremem*, diye düşündü. *Ama... ama şimdi eve gitmezsem, bir daha hiç gidemeyebilirim.*

Deeba, önce Hırbo'nun yüzündeki küstah zalimliğe, sonra da Sonda'ya baktı. Elini, öylece ona uzatıyordu ve yüzü kaygıyla buruşmuştu. Ses çıkarmadan, *Haydi*, dedi nazikçe ve Deeba, ona doğru ilerlemeye başladı.

Ve birdenbire, saniyenin binde birine denk düşen bir zaman zarfında, Sonda'nın gözlerini hafifçe yana döndürüp Murgatroyd'a baktığını, Murgatroyd'un da ona baktığını gördü. Yalnızca bir anlığına yaşanmış olsa da, ifade çok açıktı.

Sonda ve Murgatroyd, ortak zaferlerini kutlamışlardı.

Deeba, ölü gibi hareketsiz kaldı.

Sonda, aynı nazik ses tonuyla, "Ne oldu, Bayan Resham?" dedi, ama Deeba onu görmezden geldi ve dehşet içinde dönüp arkadaşlarına baktı.

Sonda'nın kısa süreli bakışı, Deeba'nın aklını başına getirmiş, zaten biliyor olduğu bir şeyi görmesini sağlamıştı.

Tanrı aşkına, bunlar da Duman'ın yandaşı, diye düşündü. Sonda'ya emri veren kişi Rawley'di ve Rawley de, Duman'la iş birliği içindeydi. Hani şu Deeba'yı diri diri yakmak isteyen Duman'la.

Onun taraf*ındalar*, diye düşündü Deeba. *Hepsi! Bütün bunlar kandırmaca! Sonda, sözler veriyormuş, öyle mi? Hani şu* arkadaşlarımı *alıp götürmesine izin vereceğim Sonda? Beni de götürecek olan Sonda? Amma aptalım! Hepsi* birlikte çalışıyor.

Beni neden korusunlar *ki*?

Tabancakisi iki eliyle tutup Sonda'nın gözlerinin içine baktı ve tetiği çekti.

Gümbürtülü bir *BAM* sesi yankılandı. Deeba, bu sefer yere daha sağlam basmaya çalışmıştı, ama geriye savrulmamayı başaramadı.

Tabancakisten ateşler çıkıyordu.

Polisleri çevreleyen zeminden, tuğlalar yükseliyordu. Kat kat tuğlalar, inanılmaz bir hızla, yukarı doğru dimdik çıkıyordu. Tuğla, harç, tuğla, harç. Zeminden, apansız, duvarlar yükseliyordu.

Tuğlalar, serseme dönmüş memurların tam önünden göğe fırlıyordu. Önce alçak bir duvar, sonra yüksek bir duvar, sonra yüksek bir bina. Kiremitler, mısır patlağı gibi, mekâna doluşuyordu. Deeba, bir an için, kapana kısılmış Sonda'nın afallamış bakışını görür gibi oldu.

Bir saniyeden kısa bir sürede, depolar arasındaki açıklık, içinde polislerin ve Murgatroyd'un olduğu yüksek, yekpare bir binayla dolmuştu. Araçları, biraz ötede, boş duruyordu.

Binanın duvarlarında, pencerelerin ana hatları seçilebiliyordu, ama içlerinde cam yoktu. Sanki yıllar önce, içlerine duvar örülmüş gibi duruyordu. Kapıya da, beton dökülmüştü.

Deeba ve yoldaşları, bakakaldılar. Tuğlalar ve arduvazlar, çatlak ve eskiydi. Çatıdan dönerek inen yangın merdiveninin siyah demir tırabzanları, eski moda ve gösterişliydi.

Herkes, Deeba'ya baktı. Kesmik bile, kartondan ağzını ona döndürmüştü. Deeba, ihtiyatla, Tabancakisin emniyet kilidini kapadı.

"Sanırım," dedi yavaşça, "Tabancakisin içine birazcık tuğla kırıntısı koymuş olmalıyım."

Yoldaşlarına baktı. "Olanlar için üzgünüm," dedi sessizce. Mühimmattan bahsetmediği çok açıktı.

Jones, "Ne olacak yahu?" dedi ve gülümsedi.

"O kayışa biz de gelirdik," dedi Nim.

"Seni sağ salim, geri göndereceğiz. *Gerçekten* sağ salim. Ayrıca," dedi Jones, "seni zamanında geri göndereceğiz."

Deeba, kulağını yeni inşa olmuş eve dayadı, ama hiç ses gelmiyordu. Geri dönme fırsatını kendi ayağıyla tepmenin onda yarattığı duyguları görmesinler diye, yüzünü arkadaşlarından sakladı. Bunun bir tuzak olduğunu bilse de, hâlâ mutlak bir yas içindeydi.

"Bütün odaların kapıları tıkalı olabilir," demeyi başarabildi. "Ama en sonunda dışarı çıkmayı başaracaklar. Ve babamla annemi tutuklamak hakkında söylediklerini de duydunuz..."

Jones, "Dur bir saniye," dedi. Hızla, kazıcı aracın yanına gitti.

"Sana yardım etmeyeceklerdi ki," diye fısıldadı Nim. Elini arkadaşının omzuna koydu. "Seni, Duman'a *vereceklerdi* o aynasızlar. Sorgulamayı bitirdiklerinde tabii. Aileni de."

Deeba, zorla, "Biliyorum," dedi. "Gerçekten biliyorum. Ama bu... geri dönmek için karşıma çıkan ilk fırsat... hayır demek o kadar zordu ki..."

Zımbırtının koca sarmal burnunun altındaki panelleri karıştıran Jones, "Makinelerle arası iyi olan Rosa'dır aslında," dedi. Panellerden birini açıp *aha* sesi çıkararak, dışarı fırlayan kablolardan ve borulardan oluşan karmaşaya baktı. "Ama deneyimlerime

göre," diye devam etti, "bu tarz aletler, motorları olmadan pek de iyi çalışmıyor."

Jones, kabloları avuçladı, dişlerini gıcırdattı ve aletin metal iç organlarına, koca bir elektrik akımı dalgası gönderdi. Birkaç parlama ve çınlayan bir *bam* sesinden sonra, aletin kapağından ve kaynak yerlerinden dumanlar yükselmeye başladı. Jones, işini sağlama almak için, bir avuç kül olmuş, yarı-erimiş kabloyu çekiştirmeye başladı. Göz kırptı ve geriye doğru sendeledi.

"Oldu da bitti," dedi. "Tamir edilemez, demiyorum, ama hesaplarıma göre biraz vakitlerini alır, yeni meskenlerinden çıkmayı başardıktan sonra tabii. Sevdiğin insanlar için, küçük de olsa, nefes alma fırsatı, Deeba. Öyleyse, haydi! Bu fırsatı *kullanıp* seni çabucak onlara gönderelim."

Yangın merdiveninden çatıya çıktılar.

Yürürlerken, Deeba kazıcı alete baktı ve gizli devriyenin Londrakis'e ne sıklıkla geldiğini merak etti. Araç, yalnızca toprak tabakasını kazmıyor, Sınırı, yani şehir ile öte-şehir arasındaki zarı da aşıyordu. Deeba, merakla, *Tünelden aşağı inersem... gittiğim yol eve çıkar mı?* diye düşündü.

Ama çıksa bile –ki bundan şüpheliydi– Nim, haklıydı. Av, devam edecekti. Duman, hâlâ peşinden geliyor olacaktı. Ayrıca, arkadaşı Zanna'yı ve ailesini güvende tutabilecek tek kişi de kendisiydi. Yapılacak bir işi ve Londrakis'in de ona ihtiyacı vardı.

Deeba ve yoldaşları, gecenin geç/sabahın erken saatlerinde alışverişçilerin ve particilerin doldurduğu sokakların gürültülü keşmekeşinin yakınlarında, çatıdan indiler. Deeba, kalabalığı özlemiş olduğunu fark etti.

Aşırı şaşırtıcı ve anormal renklerde kıyafetlere bürünmüş Londrakislilerin, sayısız müzik setinden yayılan sayısız ezgi eşliğinde dans ettikleri, böyle şamatalı bir yerde bile, Deeba, ilk ziyaretinde orada olmayan güçlü bir endişe hissinin, öte-şehri kasıp kavurduğunu hissetti. İnsanların çoğu, şemsiyoklarına yapışmıştı. Herkes, diğerlerini, kuşkuyla süzüyordu.

"Öte-Güneşin doğması yakındır," dedi Jones. "Saklanacak bir yer bulmalıyız."

"Baksanıza," dedi Nim. "'issediyor musunuz siz de? 'erkes, bir dümenler döndüğünün farkında. 'epsi de gerim gerim gerilmiş. Söylentiler yayılmış, anam babam. Belkim, Westminstağ Manastırı'nda çevirdiğin film de duyulmuştur, kız Deeba – insanlar, artık kime güveneceğiz, diye dövünüyorlardır belkim. Ama bi' zirzopluk olduğunun farkındalar. Savaşın yaklaştığını çakozladılar. Bazıları, şunu bile fark etmiş olabilir: Yakında, taraflarını seçmek zorunda kalacaklar."

80

Buluşma

Öte-Güneş yükselirken, barınmak için boşumsu bir ev buldular. Oradan çıkınca, arka sokakları izleyip Deeba'nın aceleci ısrarıyla, alabildiğince hızlı ilerlediler. Tehlike işaretleri her yerdeydi. Öte-şehir, gitgide daha çok geriliyordu.

Geceleri yol aldıkları hesaba katılsa bile, sokaklarda çok az insan vardı. Başı çeken Jones, bir seferinde, elini çılgınlar gibi salladı ve Deeba'nın Pons'tan hayal meyal hatırladığı bir Profesırı takip eden silahlı bir karateneke birliği sokağın girişinden geçene kadar, gezginlerimiz, sokağın derinliklerine saklandılar.

Jones, "Dışarıya bölük yollamışlar," diye fısıldadı.

Kimi sokaklarda, suratlarından kaygı akan mahalleliler, öteberiyi kabaca birleştirerek yaptıkları zırhların içinde, eğreti silahlarını sallayarak devriye geziyorlardı. Londrakisliler, savaşın yaklaştığının farkındaydılar, ama tarafların kimler olduğunu bilmiyorlardı. Ya da kendilerinin hangi tarafta olduklarını.

"Şirket'i unutmayın. Ve onlardan maaş alanları," dedi kitap. "Sırası geldiğinde, Duman'ın yanında saf tutacak bir yığın insan var."

Yol alma düzenleri bozuluyordu: Bir seferinde, olağan av bölgelerinden uzakta avlanan zürafaların aylak ışığında parlayan kafalarını gördüler uzaktan. Bir defasında da, Londra polisinin

yuvarlak kasklarını gördüklerini sanıp polisler geçene kadar, gerçekten polis molis var idiyse tabii, saklanıp beklediler.

"Onlar mıydı?" dedi Deeba. "Geçen seferkiler hani? Dışarı çıkabilmişler mi yani?" Ama hiçbiri açıkça görmemişti: Herkes, gerginlikten patlamak üzereydi. "Haydi, yolumuza bakalım."

Nim, alacalı çöplerden tuhaf duvarları olan kalık bir eve götürdü onları.

Obaday, "Buranın güvenli olduğunu nereden biliyorsun?" diye sordu.

"Öyle ayan beyan ortada duran boşumsu evlerden uzak dursak iyi olur," dedi Nim. "Kimsenin bizi basmasını istemeyiz. Ama şuna bakın." Giriş kapısına atılmış birkaç çentiği gösterdi. Deeba'ya göre, gelişigüzel çizgilerdi bunlar. "Bu façayı atan, yerel... lonca. Ev, temiz. Zıkkımlanacak yemek de var; dikizlenmiyor da."

Obaday, "Ne loncasıymış bu?" diye sordu.

Deeba'nın "Alternatif alışveriş loncası," demesi üzerine, Nim kahkahayı patlattı. Kıyafetleri diğer tarafta kalırken, kapının içinden geçti, kapıyı içeriden açtı. Kapı aralığından elini uzatıp kıyafetlerini aldı ve diğerlerini içeri sokmadan önce, giyindi.

İçeride, Deeba, başını kalık duvarın bir parçası olan koyu camdan fırın kapağına yasladı. Ellerini de, şeffaf harcın içine gömülmüş bozuk tost makinelerine dayadı.

Kitap, "*Kaldığımız yere bak: Hırsız konağı!*" diye iç geçirdi. Obaday, irkilmiş halde, yukarı bakıyordu. Dehşet dolu bir idrak anından sonra, ağzını açıp bir şeyler demeye hazırlanıyordu ki Nim'le göz göze geldi. Yarı-hayalet, tek kaşını kaldırdı.

Obaday, kitaba dönüp "Ah..." dedi en sonunda. "Sessiz ol."

Uzatan Mantar Sokağı'ndaki ev, resmî duvar gazetesinin tam karşısındaydı. Gazetede, *HER ŞEY ŞAHANE GİDİYOR! İŞGAL EDİLMİŞ BÖLGELERDEN GERİ ÇEKİLMEYE HAZIR OLUN!*

gibi manşetler ve *KENDİ GÜVENLİĞİNİZ İÇİN, OLAĞAN BULMADIĞINIZ HER EYLEMİ VE LONDRA'DAN GELMİŞ HER GENCİ, PROFESIRLARA RAPOR EDİNİZ!* gibi talimatlar vardı.

Görmüş oldukları diğer duvarlar gibi, bu da, birden fazla gruba ait karşı-duvar yazılarıyla doluydu. Kimileri, sprey boyayla *A = S* yazmışlardı. Sembolün üstü kuvvetlice karalanmış ve yanına başka bir şey yazılmıştı. *PROFESIRLAR = SATILMIŞ BUNAKLAR!* diye okudu Deeba. Duvarın bir köşesindeyse şöyle yazıyordu: *YAŞASIN SEÇİLMİŞ KİŞİ!*

Duvarı, perdenin altından gizlice dikizleyen Deeba, "Şuna bakın," diyerek iç geçirdi. Hava kapalıydı ve havabüsler, arama tarama çalışmalarını, ışıldaklarıyla sürdürüyordu. "Hâlâ bütün alkışı, Zanna alıyor."

Deeba, homurtularla uyandı ve odayı kalabalıklaşmış halde görmenin dehşetiyle ayaklandı. Gezginlerimiz, artık yalnız değildiler.

Her Londrakisli topluluğu gibi türlü türlü acayiplikte küçük bir grup mahalleli, onlara eşlik etmekteydi. Skool, kapıyı gözlerken, sessizce Nim ve diğerleriyle konuşuyorlardı. Deeba'yı büyük, ama kısık sesli bir heyecanla selamladılar.

Böcek kanatlarından yapılmış kıyafetiyle iri bir kadın, "Sizinle tanışmak harika bir şey," diye fısıldadı. "Tabancakisi görebilir miyim? Ama sizin için uygun değilse..."

Deeba'dan kısa, ama Jones'tan kaslı bir adam, "Yukarıda, manastırın orada yaşayan kız kardeşime yardım ettiniz," dedi. "Size ne kadar teşekkür etsem, azdır."

Uzun boylu, şişe dibi gözlüklü ve Deeba'nın cinsiyetini anlayamadığı üçüncü bir kişi, "Profesırlara neler oluyor, anlayamıyorum," dedi. "Tabii, bizim gibi insanlar, onlarla hiçbir zaman *tamamen* aynı fikirde olmazlardı, ama eskiden onları anlardım hep. Ama şimdi, verdikleri talimatlar, hiç mantıklı değil."

Deeba, yoldaşlarına, "*Bu insanlar da kim*?" diye tısladı. "Niçin buradalar?"

Nim, "Söylentiler, bizden 'ızlı yol alıyor," dedi.

"*Nasıl*?" dedi Deeba. "Hiçbir şeyin bizden daha hızlı yol almasını istemiyorum."

"Ağızdan ağıza dolaşan söylentiler zaten vardı," dedi Nim. "Başta tırsmışlardır 'er'alde. Şimdi, yapabilecekleri şeyler var. Buraya gelen ilk insanlar... şu alternatif alışverişçiler ve onların a'bapları. Ama ba'se girerim, ünün yayılacak."

Deeba, "Onlardan kurtulmalıyız," diye mırıldandı.

"Niyeymiş?" dedi Jones. Deeba, ona bakakaldı.

"Ne? Siz ne yapmaya...? Onlar bizi bulabildilerse, Profesırlar da bulurlar! *Hızla* ve *sessizce* ilerlemeliyiz."

"İnsanlar, senin hareket hâlinde olduğunu biliyorlar," dedi Jones. "Sadece birkaçı –başta yalnızca buradakiler gibi, bağlantıları sağlam olanlar– seni bulabilir. Sonra sayıları artacaktır. Bazılarına güvenemeyebilirsin, ama hepsine değil."

"Tırsma, Deeb," dedi Nim. Omuzlarından tutup gözlerinin içine baktı. "Çakmadın mı köfteyi?" dedi. "Savaş yaklaşıyor, deyip duruyordun. Bu insanlar da senin müttefiklerin. Müttefikin de dik âlâsı.

"Onlar, senin birliklerin."

Deeba'nın içini yavaş yavaş sakinlik kapladı. Tekrar misafirlerine baktı. Pekâlâ kanun kaçağı olabilirlerdi. Çoğu, Londra'da epey dikkat çekerdi. Ve en azından ikisi, sokaklarda tüm yaşamı durdurur, doğaüstü olay dedektifleri de olay yerini incelemeye gelirlerdi.

Buradaysa, yerli sıradan insanlardı ve *ona* katılmaya gelmişlerdi. Hiçbirinin elinde şemsiyok olmadığını fark etti.

Nim'e temkinli bir gülücük attı, Nim de ona.

"Pekâlâ millet," dedi. Oda, sessizliğe büründü. Bir anlık heyecanla, kelimeleri boğazında kurudu. *Bekliyorlar!* diye düşündü.

Endişesi, yalnızca birkaç saniye sürmüştü. Boğazını temizleyip gülümsedi.

"Geldiğiniz için sağ olun. Bize katıldığınız için teşekkür ederim. Şimdi size neler olup bittiğini anlatayım."

Deeba'nın epey karmaşık açıklaması, Obaday'in ve kitabın faydalı müdahaleleri ve yönlendirmeleriyle rotaya oturdu. Zaman zaman, yeni gelenlerden yükselen öfke ve tiksinti nidalarıyla bölündü. Jones, basit bir haritayı yere yaydı. Tutarsöz'ün fabrikasına giden en az iki bariz güzergâh vardı ve ikisini de kullanmayacaklardı.

Jones, "Buluşma, *şurada* olacak," dedi. Gidecekleri nihai yolu söylemedi.

"Ve dinleyin," dedi Deeba. "Şu andan itibaren, nereye giderseniz gidin, bizimle gelin veya gelmeyin... insanlara anlatın. Şemsiyoklara güven olmayacağını. Savaşmak için başka yollar bulun. Ve Duman, mahallenizi işgal etmek isterse, onunla savaşın. Profesırların dediği gibi vazgeçip geri çekilmeyin."

Evi terk ettiklerinde, zaten başka bir yazının üzerine yazılmış olan duvar yazısının üzerine başka bir yazı yazıldığını gördü Deeba. Biri, *YAŞASIN SEÇİLMİŞ KİŞİ!* yazısının beşinci hecesinin sonuna, bir *-ME* eklemişti.

Keyifle, "Şuna bakın," dedi. "Şimdi doğru oldu işte."

Nim'in yüzü kızardı.

* * *

O gece, sokaklarda daha çok yangın çıktı ve üzerlerinde daha çok Profesır aracı uçtu ve kulaklarına daha çok çarpışma sesi geldi. Kara göğün karşısında, daha derin bir karanlık vardı: Kötücül hedefleriyle Duman. Gezginlerimiz, saklanıp koşuşturarak, birçok kere, durdular ve tekrar yola çıktılar.

İki kere, arabası olmayan araba farları, ilerleyen gezginlerin etrafında anlamsızca dolandı. Resmî duvar yazısı, *ŞEMSİYOKUNUZU HÂLÂ ALMADINIZ MI?* diyordu. *YARIN: ŞEMS-İ ŞİKESTE & TUTARSÖZ SON PARTİYİ DAĞITIYOR!!! KENDİNİZİ DUMAN'A KARŞI KORUYUN!*

Deeba, dumo sapienslerin uzaklardan gelen homurtularını ve kömürden füzeler ile metal mermilerin vahşi patırtısını duydu.

"Bu gece, saldırılar çoğalacak," dedi. "Herkesin ödünü koparacaklar, böylece herkes şemsiyok alacak."

Nim, "Niçin peşine şemsiyokları takmıyor ki?" diye fısıldadı. "Şemsiyok ordusuyla bütün sokakları doldurabilir."

"Yapamaz," dedi Deeba. "İnsanlar onları dört bir yanda uçuşurken görür ve neden olduğunu bilmezlerse, şüphelenirler. Şems, herkesin kendisine güvenmesini istiyor, bu çok bariz. Son an gelene dek."

Sabah olduğunda, gökyüzü gerektiği kadar aydınlanmadı.

Nim, "Bu ne be?" diyerek, burnunu çekti. Hava barut gibi kokuyordu, ama yanan bir şey de yoktu.

"Kirli gaz," dedi Deeba. "Araba egzozu gibi. Bahse girerim, Londra'dan geliyordur. Murgatroyd, o evden çıkmış ve doğru patronuna koşmuş olmalı... Şu bacaları buraya çevirdiler herhalde. Duman'ı şişirmek için. Bir şeylerin başlayacağını biliyorlar."

Nim, "Bugün, son şemsiyokları da dağıttılar," dedi.

"Ve Duman da nihai saldırısını yapacak," dedi Deeba. "İnsanlar da, onları koruyacak tek şeyin ellerindeki şemsiyoklar olduğunu görünce, çaresiz Şems-i Şikeste ne derse onu yapacaklar. Yani, Duman ne derse onu yapacaklar."

"Biz tekerlerine çomak sokmazsak tabii," dedi Nim.

"Bu yüzden," dedi Deeba. "Tekerlerine çomak sokacağımızdan emin olmalıyız."

Hava aydınlandığında, durmak zorunda kaldılar, ama tabii ki uyuyamadılar. Güvenli duvarların arkasından, dehşete düşmüş Londrakislilerin seslerini dinlediler.

Jones, "Gıcır, Kazan," diye seslendi. "Önden gidip bir mesaj ulaştırır mısınız? Hazırlıklar başlasın diye?"

Deeba, arkalarından baktı. Gözlerini kıstı – *şu iki sesçiğe bir garip haller oluyor*, diye düşündü; akla mantığa sığmıyordu ya, görüntüleri mi değişiyordu, ne? Kafasını salladı. Sinirleri yıpranmış

olmalıydı. Sabırsızlıktan çılgına dönmüştü. Amaçsızca, çantasındakini bir kez daha, bir kez daha kontrol etti. Fısıldayarak, annesi ve babasıyla konuştu ve onların cevaplarını hayal etti. Jones gelip gitme zamanı geldiğini söyleyinceye dek.

Jones, gezginleri, bir çöp tenekesi kümesinin ardında durdurduğunda, Öte-Güneşin üst kamburu, ufkun altına henüz girmişti. Gökyüzünü işaret etti.

Çok yukarılarda, adamın birinin, balon ucunda sallanan bir sandalın üzerinde olduğunu gördüler. Elinde bir sopa, sopanın ucunda dokuz-on metre uzunluğunda metal bir tel, onun ucundaysa yanan bir lastik vardı.

Obaday, "Bu deli manyak, balığa çıkmış!" diye tısladı.

"Duman!" Adamın sesini anca duyabiliyorlardı. "Duman! Gel de şunu al! Sana bir teklifim var!"

Nim, "N'apmaya çalışıyor bu?" diye fısıldadı.

"Bir anlaşma," dedi kitap.

Adam, "Koşulları seninle tartışırız," diye bağırdı. "Ben, Şirket'tenim, ama... işlerin vardığı noktadan pek memnun değilim."

Birkaç sokak ötedeki duman bataklığından, bir is sütunu yükseldi. Yanan lastikten çıkan duman fısırtılarını açgözlülükle içine çekerek, izi takip etti. Şişman bir Duman kütlesi, yanan lastiği yuttu.

Adam, "Güzel, afiyet olsun," dedi. Sandalının kenarından kafasını uzatmış, titreyen bir sesle konuşuyordu. "Ve, ve şu seçenekleri değerlendirmeni rica ediyorum. *Senin* kurallarına göre kurulacak ve işletilecek en az iki çöp yakma fabrikası açmak istiyorum, senin ve benim ortak olduğumuz anlayışından yola çıkarak..."

İki gaz kıvrımı, ana kütleden kopup sandalın hizasına geldi ve balıkçının gözünün içine baktı. Deeba, adamın yutkunmasını, az kaldı bu mesafeden bile duyabilecekti.

Nefesi kesilerek, "Ah, hayır," dedi.

Jones, haşin bir edayla, "Yapabileceğimiz hiçbir şey yok," dedi. "Kıpırdamayın. Bizi görmesine izin veremeyiz."

"Peki..." dedi adam. "Ne diyorsun?"

Duman, içindeki lastiği ve oltayı çekip adamı sandaldan düşürdü. Adam, düşerken, acı acı bağırdı. Duman, onu da yuttu. Deeba, adamın yere düştüğünü duymadı. Herhalde Duman, müstahkem mevkisine geri çekilip gözden kaybolurken, uçuşan pisliklerle birlikte onu da sürüklemişti.

Yorgun argın yürürlerken, Deeba, Nim'e, "Mahvolduk," diye fısıldadı. "O şeyle savaşamayız biz."

Nim, "Bir da'a ağzından böyle bir nane çıktığını duymayayım," diye geri fısıldadı. "*Duymayayım.*"

Deeba, hiçbir şey demedi. *Pekâlâ pes edebiliriz*, diye düşündü. Tabancakise baktı; az kalsın basacaktı kahkahayı. *Bu aletin bir numarası yok ki...*

Deeba, yavaşça, gürültünün farkına vardı. Fısıltılı bir hayhuy.

Jones, onları, depolardan, kalık binalardan ve Londrakislilere özgü tuhaf ıvır zıvırdan oluşan bir mahalleye götürdü – şişeye ve kalorifer peteğine benzeyen binalar, ters dönmüş çivilere benzeyen çitler...

Köşeyi döndüklerinde, karşılarına çıkan şey nehirdi. Deeba, yutkundu.

Nefesini kesen şey, ışıkların ve yavaşça ilerleyen yıldızların altında parlayan karanlık suların görüntüsü değildi. Limanda itişip kakışan teknelerin oluşturduğu olağan dışı, garip mi garip topluluk da değildi. Köprülerin ve nehir kenarındaki binaların, kesilip göğe yapıştırılmış gibi duran acayip siluetleri de değildi. Hatta apaçık bir gururla, kır saçlı liman yetkilisinin iki yanında dikilip onları bekleyen Gıcır ve Kazan'ın görüntüsü bile değildi.

Bunlar hariç herkesti.

Limanda, küçük gruplar hâlinde ayakta duran yüzden fazla insan olmalıydı. Hepsi de, Deeba'ya bakıyordu.

Nim, "Bak, ünün yayılacak, demiştim, kız zilli," dedi.

Üniformalara ve paçavralara bürünmüş, kadınlar ve erkekler vardı. Pek de insan olmayan kişiler ve hiç de insan olmayan kişiler vardı. Jones'un giydiği otobüs kondüktörü üniformasından giymiş bir adam ve bir kadın çarptı gözüne. Kütüp-dağcıların kıyafetlerinden giyen kimseler vardı. Hayvanlar ve hatta birkaç da sesçik vardı.

Gıcır'ın yanındaki adam, "Joe Jones," dedi. Uzun kır saçlı adam, Jones'dan yaşlı ve iriydi. Jones'un elini sıktı.

Jones, "Bartok **Ark**adam," dedi.

Arkadam, "Mesajını aldım," dedi. Bir kâğıt parçasını açtı. Deeba, Jones'un notunu okudu.

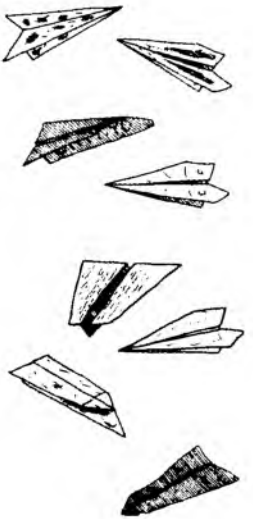
Bartok! diyordu. *Tekneler lütfen! Çok olsun. Joe Jones.* Bu kadardı.

Arkadam, "Tekneler," dedi ve nehir kıyısında toplanmış araçları işaret etti. Etraflarında toplananlara şöyle bir göz attı. "Yanında bu kadar çok arkadaş getireceğini söylememiştin," dedi.

"Bilmiyorduk," dedi Deeba.

KISIM VIII

Cenk Gecesi

81

Özel Tekne Hizmeti

Deeba, onu bekleyen Londrakislilere gülümsedi. Ellerinde oklar ve yaylar, sopalar, birkaç da tuhaf görünüşlü silah vardı. Deeba, tepelerindeki çatının üzerinde dikilen ve içlerinden biri çabasızca ellerinin üzerinde duran küçük bir grup gördü.

Keyifle, "Dam Kaçakları," dedi. Onlara el salladı. "Orası sizin için biraz yüksek değil mi?" dedi. Sırıttılar.

İçlerinden biri, "Alışmak biraz zaman aldı," dedi.

Bir diğeri, "Arkadaşlarımızın çoğu, buna karşı çıktı," dedi. "Çatı Krallığı'nı bırakmaktan maraz doğacağını söylediler. Ama söylentileri duyduğumuzda... anlarsınız, gelmek zorundaydık."

"Sonunda gerçekten yaptınız, demek? *Gerçek* çatılara çıktınız?"

"Burası, çok *korkutucu*! Ama bunlar özel günler, değil mi? Sen, Deeba olmalısın. Inessa Çürük-Basamak, kulağımıza hakkında söylentiler gelen kişinin, sen olduğunu düşünüyordu. Şey, önce Şuvazi olduğunu sandı, ama söylentiler çoğaldıkça, fikrini değiştirdi. Sana selam söyledi. Biz de buraya gelmek istedik... yanında savaşmak için."

Deeba, arkasını dönmek zorunda kaldı. Bu küçük ordunun görüntüsüyle, boğazına bir yumru oturmuştu.

Gönüllülerden oluşan ana topluluğun biraz ötesinde, Hayaletler Kasabası hayaletlerinden oluşan ufak bir ekip vardı. Huzursuz görünüyorlardı.

Deeba, "Aman tanrım," dedi. "Nim, baksana, meclisteki adam! Belki de bilgisayar ekranındaki şeyi gördü."

"Ve başkalarını da gelmeye ikna etti," dedi Nim.

Nim, kararlı adımlarla, onlara doğru yürüyüp şişko hayalet ve diğerleriyle konuşmaya başladı. Bürokrat, rahatsız bir edayla gülümsüyordu. Deeba, bulanık, hayalî ağızlarının sessizce kıpırdadığını gördü. Nim'in diğer insanları işaret ettiğini gördü ve onun duyabilirlik eşiğinde gidip gelen bir sesle konuştuğunu duydu. Dimdik ayağa kalkmış, otorite sahibi bir edayla konuşuyordu.

Yakındaki topluluktan biri, "Ne yaptıklarını görmüyor musun?" diye mırıldandı. "Yapmak istedikleri şeyi yaptırmam onlara."

Deeba, konuşan kadına ters ters baktı. Nim'in yanında duran hayalet grubuna doğru azametle yürüdü. Nim, onları tanıştırdı ve dediği hiçbir kelimeyi duyamasa bile, dudak hareketlerini izledi ve uygun zamanda, ileri uzanıp sanki hayalet elleri hissedebilirmiş gibi, ellerini sıktı.

Hayalet adam, "Yolda başkaları da var," dedi.

"Geldiğiniz için, size teşekkür etmek istiyorum," dedi Deeba. "Burada olduğunuz için çok mutluyum."

Deeba, "Daha çok gaz bulutu var," dedi. "Daha çok yangın. Duman, yayılmaya çalışıyor. Ve bacalardan çıkan is pus da cabası. Muhtemelen, ona yardım etmek isteyen Şirket yakıyor fırınları."

"Şaşırtmaca yapmak için bir-iki birlik oluşturmalıyız," dedi Jones. "Hepimizin içeri girmeye çalışması anlamsız –"

"Jones!"

Herkes, donup kaldı. Kalabalığın arkasından onlara yaklaşan kişi, önünde karateneke korumaların olduğu bir Profesırdı.

Jones, sıçrayıp silahını çıkardı, ama Profesır ellerini kaldırıp "Durun, bekleyin!" dedi.

Gelen, Rahle'ydi. Nim'in ellerinde duran kitaba bakıyordu.

Birkaç saniyelik bir sessizlik yaşandı. Dam Kaçakları, kütüpdağcılar ve diğerleri, gergin bir edayla, onu süzüyorlardı. Rahle,

son derece rahatsız görünüyordu. Dövüş sanatları ustası karatenekeler, aralık kapaklarından olan biteni izliyorlardı.

Rahle, süklüm püklüm bir selamla, "Kitap," dedi.

"Savaşmaya mı geldin?" dedi kitap.

"Aslında," dedi Rahle, "özür dilemeye geldim. Ve size katılmaya."

"Bazılarımız, bir süredir şüpheleniyor," dedi Rahle. "Şems-i Şikeste'nin *önerileri*, gitgide buyruk halini aldı, hem de anlamsız buyruklar. Ve Tutarsöz de, hiçbirimizin çalışmalarında kendisine yardım etmemize izin vermiyor. Notlarını bile göstermiyor kimseye. Oysa işimiz bu! Ama iki gün önce," dedi, "Şems-i Şikeste, bize, *Laf-İstifi Çukuru'nu terk etmeyi* ciddi ciddi düşünmemiz gerektiğini söyledi. Orayı güvende tutmak, çok masraflıymış. Duman'ın orayı işgal etmesine izin vermeliymişiz.

"Ya da, dedi, başka bir seçenek de birkaç yangın çıkarmak ya da eski bir fabrikayı vesaire çalıştırmak ve belki *Duman'la bir anlaşmaya varmak*mış! Böyle bir şey düşünürsek, bize yardımcı olabilecek irtibatları varmış! Yani..." Rahle, diğerlerine baktı.

Deeba, "Sen de, söylediklerimi hatırladın," dedi. Rahle, başını salladı. Deeba'nm gözlerine bakamıyordu. "Yalnız mısın?"

"Olan bitenden memnun olmayan başkaları da olduğunu biliyorum," dedi Rahle. "Bazıları yola çıkmış da olabilir. Ama hangilerine güveneceğimi bilemedim. O yüzden, olan biten hakkında dönen konuşmaları duyunca, ben... Pons'tan attım kendimi. Kulaklarımı yere koyup nerede olduğunu öğrenmeye çalıştım."

Deeba, "Yani, söylentiler çok hızlı yayılıyor," diye mırıldandı. "Acele etsek, iyi olur. Diğerleri biliyor mu?"

"Gittiğimi anlamış olmalılar, ama bizi takip etmemelerini sağladım."

Jones, "Peki, diğerleri Şems-i Şikeste'ye sadık mı?" diye sordu.

"Bazıları. Ama çoğu... ona inanıyormuş gibi görünüyor. Bazen kendilerini bile buna inandırarak."

"Karatenekeler?"

"Güvenebileceğimi bildiklerim yalnızca bunlar."

"Peki, ya Harc-ı Derz?"

Üzüntüyle onlara baktı.

"En kötüsü de o," dedi sessizce. "Tutarsöz ile o kadar uzun süredir arkadaş ki tek kelimelik bir eleştiriyi bile dinlemiyor. Ve tuhaf olan da, Tutarsöz şüpheleri üzerine çektikçe, o da *daha* saldırgan ve *ahmaklık düzeyinde* Tutarsöz*cü* oluyor. Sürekli ama sürekli, her şeyin ne kadar harikulade ilerlediğinden ve Tutarsöz'ün her şeyi düzelteceğinden ve Duman'ın yakında bozguna uğratılacağından bahsediyor. Sanki kötü bir şeylerin döndüğünü biliyor da, öyle olmadığını kendisine kanıtlamak istiyor gibi.

"Çok zayıf düştü, gerçekten," dedi Rahle. "Ona acımadan duramıyorum, elimde değil."

Deeba, haşin bir edayla, "Evet," dedi. Caz'ı, Rosa'yı ve manastır mahallelisini ve Londrakis'in dört bir yanındaki diğerlerini düşündü. "Evet, elinde."

Limandaki kimi tekneler öyle demodeydi ki müzede sergileniyor olmalıydı; diğerleri, flamalar ve iplerle süslenmiş, kıllı, yüzen rengârenk hayvanlara benziyordu. Deeba, yalnızca burnundaki gemi süsüyle yetinmeyip tüm omurgası ahşap hayvanlar, kadınlar, iskeletler, erkekler ve geometrik kıvrımlarla kaplanmış bir tekne gördü.

Ama bunlar, gizli bir göreve uygun değildi.

Şekiller, suda itişip kakışıyordu. Ön ve arkalarında eğri, yanlarda dikine inen cam bölümleriyle, garip ve biçimsizdi hepsi. Deeba'nın, suya çekilmiş, ters çevrilmiş ve su geçirmez yapılmış arabaların metal ve camdan iskeletine baktığını anlaması için, birkaç dakika geçmesi gerekti.

En yakındakini işaret ederek, "Bu da nedir?" diye sordu.

Jones, "Bunlara, ɐqɐɹɔ deriz," dedi.

Eskiden tekerleklerin olduğu dört boşlukta, şimdi kürekler vardı. Çok dengeli bir alete benzemiyordu, ama alçaktı ve uzaktan fark edilmezdi.

Deeba, "Hangisi bizim?" diye sordu.

Jones, "Birinci sınıf yolculuk," dedi ve bir zamanlar bir Rolls-Royce'un ya da Jaguar'ın ya da Bentley'nin ya da başka bir arabanın gövdesi olan tekneyi gösterdi.

"Yani, bu bir –" Deeba, Jones'un telaffuz ettiği kelimeyi hatırlamaya çalıştı. "... bir abara mı? Yo, böyle değildi..."

"Bir ɐqɐɹɐ," dedi Jones.

"Bir... abara? Telaffuz edemiyorum."

"En kolay yolu, ters çevirip 'araba' demektir."

* * *

Jones, toplanmış orduya, "Kürekleri suya yakın çekin," dedi. "Ayrıca, çok hızlı ilerlemeyin. Herkesin işe yaramaz süprüntüler gibi gözükmesi gerek. Bizi su üstünde yakalarlarsa, köprülerden uzak durmamızın bir anlamı kalmaz.

"Nereye gitmeniz gerektiğini hepinize söyledik. Ön taraftan, fırtına gibi içeri dalmanızı istiyoruz ve –başarırsanız– sizinle içeride görüşürüz. Savunmayla karşılaşacaksınız. Şüphesiz. Belki yüzlercesiyle karşı karşıya geleceksiniz. O yüzden, zorlu bir dövüşe hazır olun."

İnsanlar ve insan-olmayanlar, bekliyorlardı. Sıkıntılı bir sessizlikten sonra, Jones, Deeba'yı dirseğiyle dürtüp kafasıyla işaret etti.

Deeba, tereddüt etti.

"Burada olmam, kaderde yazılı değil," dedi. "İlk başta, tek isteğim eve dönmekti, ama yapamazdım, çünkü peşimden gelecek olan şeyi siz de çok iyi biliyorsunuz. Ve geldiğim yerde, ona karşı elim kolum bağlı olacaktı. O yüzden, kalmak ve savaşmak *zorundaydım*, çılgınca bir fikir olsa da.

"O yaratık, Londrakis'i ele geçirmek istiyor –ve kim bilir başka neleri de? O, beyni olan bir zehir– öte-şehri o yönetirse, buralarda olmak ist*emez*siniz. Maalesef, bazıları ona kandı.

"Ama siz kanmadınız. *Biz* kanmadık! Siz, Londrakis için savaşıyorsunuz. Hem biliyor musunuz? Ben de öyle. Eve dönmek için, bu şeyin peşimden gelmesini engellemem gerek, o yüzden peşine düştüm... ama tek nedeni bu değil. Ben Londrakis için de buradayım." Söylediğinin doğru olduğunun farkındaydı. "Siz –hepimiz– hep birlikte, Londrakis'in son şansıyız.

"Daha fazlasını sormayın," dedi en sonunda. "Yalnızca öte-şehrimizde gönül rahatlığıyla yaşamak için! Lon Dra Kis!"

Pek iyi bir konuşma değildi. Ama böyle kıyamet gibi bir gecede, parıldayan nehrin kenarında, uçan makinelerin ve yıldızların ve Duman besleyen yangınların ışıklarıyla beneklenen göğün altında, ilham vericiydi.

"Lon Dra Kis!" Kalabalık, bağırmanın tehlikeli olduğunun farkındaydı, ama öte-şehirlerinin adını heyecanla fısıldadılar. İlahi gibi.

Deeba, birkaç saniye için, öte-şehri*miz* dediğini fark etmedi ve bunda ciddi olduğunu.

Deeba, şimdi ters çevrilmiş ve mühürlenmiş, ama eskiden araba kapısı olan şeylerin arasına yerleştirilmiş sıraya otururken, "Bu şeyin bir adı var mı?" diye sordu.

"Olmazsa olmaz," dedi Nim. "Kötü şans getirir."

Yoldaşları, durup düşündüler ve hepsi, aynı anda, çeşitli önerilerde bulundular.

"*Rafadan Kafadan*?"

"*Hedwig*?"

"*QV-66*?"*

"Hayır," dedi Deeba. "*Caz & Rosa*, olacak."

* Firavun II. Ramses'in "Büyük Kraliçesi" Nefertari'nin, Mısır'ın Kraliçeler Vadisi'ndeki mezarı. *–çev.*

82

Arapsaçı

Jones ve Skool küreklere asılırken, Deeba göğün daha da kararlığını, Duman'la her zamankinden daha çok lekelendiğini gördü. Deeba, gaz bulutlarının, gitmekte oldukları Tutarsöz'ün fabrikasının tepesinde yoğunlaştığından emindi.

Tüm ɐqɐɹɐlar, hayal meyal duyulan şapırtılarla, nehri geçti. Rahle ve üç karateneke, Deeba ve yoldaşlarıyla birlikte, *Caz & Rosa*'ya tıkışmışlardı. Arkalarından, kuş sürüsü düzeninde, diğer tekneler geliyordu. Bir görünüp bir kaybolan hayaletler, nehrin yüzeyinde ince bir çizgi hâlinde, yürüyor ve süzülüyorlardı.

Arabanın ön ve yan camları, su seviyesinin altında kalmıştı. Deeba, kahverengi girdabı izliyordu. Rüzgârın taşıdığı savaş seslerini duyabildiğini düşünüyordu.

Nim, "Sesler, hiç 'ayra alamet değil," dedi.

Deeba, terk ettikleri kıyıda şakıyan bir kuşun sesini duydu.

Aniden dönüp arkaya baktı. Jones, kürek çekmeyi bıraktı ve teleskopunu kıyıya çevirdi. Heyecanla, bastı küfrü.

Deponun köşesini koşarak dönen kişi, tanıdık biriydi; hâkî bir yelek, pantolon ve koca postallar giymişti. Kafasının yerinde, içinde küçük bir kuşun cıvıldadığı bir kuş kafesi vardı.

Deeba, "Bay Kanaryalık!" dedi, ayağa sıçradı, ɐqɐɹɐyı tehlike yaratacak derecede sarstı. Yukarı kaldırdığı ellerini heyecanla

salladı ve Yorick Kanaryalık da, koşusunu bozmadan, ona çaresizce el salladı. "Ama onu mideye indirdiğini görmüştük!"

"Yalnızca ulaşım aracını," dedi kitap. "Yeni bir araç bulmuş olsa gerek."

"Ne şakıyor? Ne cıvıldıyor?"

Kanaryalık, henüz nehre açılmamış [illegible]lara ulaşmıştı ve onları aceleyle nehre doğru itiyordu.

"'Acele edin,' diyor" dedi kitap. "Diyor ki: 'Geliyorlar.'"

Limandaki kimse, Kanaryalık'ı anlamış gibi durmuyordu. Birkaçı, onu geri bile ittirdi.

Nim, "Çok geç," dedi. Rahle, çığlığını bastıramadı.

Kanaryalık'ı takip eden maskeli figürler, tam zamanında, rıhtıma çıktılar. Gecenin ışıkları, plastik gözlüklerinden yansıyordu. Kafalarına geçirdikleri başlık ya da kaput bezlerindeki lastik borular, zangırdıyor ve hırıldıyordu. Deeba, borulardan akan gazın tıslamasını duydu.

"Dumankeşler," dedi. "Yüzlercesi."

Hâlâ nehrin kıyısında duran Londrakisliler, bir anlığına donup yaklaşan orduya dehşet içinde bakakaldılar, sonra suya doğru hızlanmaya çalıştılar.

"Çok yavaşlar, çok yavaşlar," diyordu Jones. "Başaramayacaklar!"

Duman'ın köleleri onlara ulaşmadan, hepsi Sütlâbi'ye açılamazdı. Öncü dumankeşler, çoktan hortumlarını kaldırmış, düşmanlarını alev ya da zehirle yıkamaya hazırdılar. Sayıca, Deeba'nın ordusundan çok fazlaydılar.

Arkadam ve birkaç kişi daha, ellerindeki İngiliz anahtarlarını ve kalasları sallayarak, öne çıktılar. Dam Kaçakları, çatıların kenarında parende atıp üfleçlerini çıkardılar. Ama bu cesur çabalar, dumankeşlerin acımasız yürüyüşünü yalnızca birkaç saniye yavaşlatabildi.

Jones, ıstırap içinde, "Mahvoldular!" dedi.

"Hayır, olmadılar," dedi Deeba. Sesi, bir anda, çok sert çıkmıştı. En yüksek sesiyle, "*Dumankeş olmayan herkes!*" diye bağırdı. "*Hemen yere çökün!* Jones, tut beni."

Her bir Dam Kaçağı, kütüp-dağcı, işportacı, sesçik, göçebe, maceraperest ve kuş kafesi kafalı kâşif, kaldırıma çöküp Deeba ile dumankeş güruhu arasında açık bir görüş hattı yarattı. Deeba, kolunu kaldırıp Tabancakisi ateşledi.

Silah tepince, hızla sırtüstü düştü, ama bu kez, arkasında onu tutmak için hazır bekleyen Jones vardı. Gümbürtü anında, Deeba mermi silindirinin içinde ne olduğunu hatırlamaya çalıştı.

Karınca mı? diye düşündü. *Yoksa tuz mu?*

Namludan çıkan alevle, dumankeşler donup kaldılar. Bir, iki, üç saniye boyunca tamamen hareketsizdiler. İsyankârlar, kafalarını kaldırıp dumankeşlerin sindikleri yeri görmeye çalıştılar. Bir anda, Duman'ın ordusu titremeye, maskeleri şişmeye başladı.

Obaday, "İçinde ne...?" diye sordu.

Dumankeşlerin başlıkları, kaydı. Yüzlerini kapatan kaput bezleri, yamru yumru balonlar gibi, patlamaya başladı. İkiye bölündü ve yırtıklardan, metrelerce ama metrelerce saç fışkırmaya başladı.

Deeba, içinden, *Ha, evet... içinde olan* buydu *işte*, dedi.

Dumankeşler, beceriksizce kafalarını çekiştirdiler, ama saçlar uzamaya devam ediyor, kafataslarından şelale gibi akıyordu. Maskelerinin dikiş yerlerinden ve gözlüklerinin kenarlarından, sırma gibi favoriler ve fırça gibi sakallar çıkıyordu. Aniden fırlayan kalın rasta kıvrımları, lastik boruları başlıklarından çıkarıp içlerini tıkadı, böylece yalnızca ufak Duman sızıntıları kaçmayı başarabildi.

Saldırganlar, kaba kıldan oluşan ani bataklığın yükü altında, yalpalıyorlardı. Kıllar, ellerinden bile çıkıyor, dolaşık topaklar hâlinde iç içe geçiyordu. Saniyeler içinde, sokaklar dolusu saçın içine hapsolmuş paytak bir yığın haline geldiler. Bu kördüğüm-

den, tuhaf kollar, bacaklar, yarılmış başlıklar fırlıyor, ama kimse dışarı çıkamıyordu.

Deeba'nın müttefikleri, yavaşça ayağa kalkıp hayretle bakakaldılar.

Deeba, hafifçe caka satarak, Tabancakisin namlusundan çıkan dumanı üfledi. Yanık saçın pis kokusuyla, yüzünü buruşturdu.

* * *

Yorick Kanaryalık'ın cıvıldamalarını tercüme eden kitap, "Yaptığın şeyin muhteşem olduğunu söylüyor," dedi.

Kanaryalık, kafes kapısını açtı ve özgür kalan kuş, nehrin üstünde uçtu ve *Caz & Rosa*'nın içindeki Deeba'ya katıldı.

"Burada olman ne kadar güzel!" dedi Deeba. "Bizi nasıl buldun? Şu şeyi nereden buldun..." Belirsiz bir hareketle, kıyıda kalan insan bedenini işaret etti. Kanaryalık, cıvıldadı.

"Son birkaç gündür, herkesin Şuvazi ve yaptıkları hakkında konuştuğunu söylüyor. Sonracığıma, diğer insanlarınsa bunun Şuvazi olmadığından, ama ne olursa olsun bir şeyler yaptığından bahsettiklerini söylüyor. Bir süredir, bizi arıyormuş. Dumankeşleri yakalamış ve peşimizden geldiklerini anlamış."

Kürek çekmeye devam ederek, "Yorick, adamım," dedi Jones. "Biraz küçük harflerle şakısan."

Kuş, daha kısık bir sesle cıvıldadı.

Kitap, "Duman, birçok cephede savaşıyormuş," diye tercümeye devam etti. "Ve Şems-i Şikeste de, bir yerden diğerine uçup şemsiyoklara insanları korumaları yönünde emirler yağdırıyormuş."

"Tabii ya," dedi Deeba. "Bahse girerim, geri çekildikleri sürece, koruyordur. Duman, istediği şeyi aldıkça."

"Şey evet, ama görünen o ki bazı insanlar geri çekilmek istemediklerini söyleyip onunla savaşmak için şemsiyoklarını kullanıyormuş. O zaman da, Şems-i Şikeste, şemsiyoklarına, onları taşıyan insanlara karşı savaşma emri vermek zorunda kalıyormuş.

Herkese de, bunun, onların iyiliği için yapıldığını, hep beraber hareket etmek gerektiğini söylüyormuş."

Deeba fark etti ki buradaki, epey karmaşık bir savaştı. Arkaya dönüp limanda hâlâ kıpırdayan devasa saç topağına baktı. Kanaryalık, şakıdı.

"Gitmesi gerektiğini söylüyor. Bedenini gece vakti savunmasız bırakmak istemiyormuş. Bol şans, bol şans, bol şans, diyor." Küçük kuş, tepelerinde bir daire çizdi ve Deeba, ona öpücük gönderdi. Kuşçuk, rüzgârı da arkasına alıp suyun yüzeyinde hızla ilerleyerek, bedenine ve kafesine doğru uçmaya başladı.

Ters dönmüş arabaların karman çorman ilerleyişi, nehir üzerindeki engellerle bölünüyordu. Nim, dümene geçip onları batık gemi enkazlarının, yarı-batmış eski silahların, tuhaf şeylerin ve kökleri dipteki çamura gömülmüş, karanlık sulardan çıkan yaprakları yanlarından geçtikleri deniz araçlarının üzerinde hışırdayan yüzergezer bitkilerin yanından sorunsuzca geçirdi.

83

Batık

Suda yüzen ɐɥɐɯlar, tek tek kıyıya yanaştı ve tayfaları da karaya çıkıp sokaklara girdiler. Fabrikaya giden yol, bir kilometreden kısaydı.

Kısa süre sonra, suda kalmış tek tekne *Caz & Rosa*'ydı. Deeba, nehrin kenarında, gelgit çizgisinin altında ve üstünde, tünel girişleri gördü. Kenarlarından balçıklar akıyor, kertenkelemsi yaratıklar öte-şehrin yeraltına kayarken, hafifçe dalgalanıyordu.

Çevrelerindeki hayaletler, yavaşça silikleşip gözden yittiler. Artık yalnızca, ara sıra yarı-görünür olan gözleri seçilebiliyordu. Deeba, kendisini, nehir üstünde apaçık ortada, çok korunmasız hissetti.

Jones, omzunun üstünden bakarak, "Haydi bakalım, bindik bir alamete," diye mırıldandı ve dümeni kırıp *Caz & Rosa*'yı karanlığa doğru yavaşça sürerken, Deeba nehre açılan bir kapı gördü. Kapı, tuğla ve kalık ve büyüyle yapılmış bina dizilerinin arkasından geçip öte-şehrin arka sokaklarına dalan dar bir su kanalına bağlanıyordu.

Deeba, "Nereye gidiyoruz?" diye fısıldadı.

"Kanallara," dedi Jones.

* * *

Beton duvarlar birbirine öyle yakındı ki kürek çekmek çok zordu.

Evler, sırtlarını doğrudan nehre vermişti. Bazen yukarıda birleşip tünel oluşturuyor, koca pencereleri kanalın üzerinde parıldıyordu. Duvarlardan, kaldıraçlar ve köşebentler fırlıyor, eski zincirler sallanıyordu. İleride, suyun içinden, ahşap kapılar yükseliyordu.

Deeba, "Yol kapalı," dedi.

Jones, "Bu, bir kilit," diye cevap verdi.

Caz & Rosa'nın üstüne tırmanıp nehir kenarındaki bir mekanizmayı çalıştırdı. Ana kapıyı açıp suyun akmasını sağladı. Üzerinde oldukları ɐqɐɹɐ, başka bir kapıya doğru ilerledi. Jones, ilkini kapatıp diğerini açtı. Bu sefer, su seviyesi yükseldi.

"Merdiven çıkmak gibi," dedi Jones. "Arka sokaklara çıkan bir merdiven."

Kilitler, sessiz, dar bir su uzantısına kadar, böylece devam etti. Deeba, *Nehir seviyesinin epey üstündeyiz galiba*, diye düşündü.

Onlara sırtlarını dayamış evlerin camlarını işaret eden Jones, "Herkes sessiz olsun," diye fısıldadı.

Deeba, "Sanırım endişelenecekleri başka şeyler var," dedi. Binaların arkasında kalan sokaklardan, bağırış ve kaçışma sesleri geliyordu kulaklarına.

Deeba, *Caz ve Rosa*'nın ön camından, yabani yosun sürgünlerinin, karanlık sulardan çıkıp teknenin altına çarptığını gördü. Daha yakından bakmak için yüzünü cama yaklaştırıp ve aceleyle geri çekildi.

"Kıpırdadı," dedi.

Bitkiler, çevrelerinde yüzüyordu. Küçük adacıklar hâlinde sürükleniyordu. Deeba seyrederken, içlerinden biri *titreşti* ve geçen bir parça çöpü kavrayabilmek için dallarından birini uzattı. Çöpü içine çekti –küflenmiş bir balık leşiydi bu– ve sümüksü yosun topağı daha da titreşti.

"Bunlar, titrek-batık," dedi Rahle. "Ellerini sudan uzak tut."

Jones, "Buraya kadar," dedi ve küreklerle kıyıya yaklaştı. "Çok dar. Kıyıdan çekmem gerek..." Durdu. Evler, suyun hemen kenarından yükseliyordu. Hiç yedekçi* yolu yoktu.

Skool, eldivenlerinden birini kaldırdı.

Obaday Fing, "Skool...?" dedi sorarcasına.

Skool, *Caz & Rosa*'nın burnuna bağlı ipi tuttu. Sonra, elini sallayıp gösterişli bir edayla dalgıç başlığının cam ve pirinç kısımlarına hafifçe vurdu ve suya balıklama atladı. Suya öyle hızlı düştü ki *cup* diye bir ses çıktı ve Skool gözden yitmişti.

İp, genişleyen halkalar hâlinde dalgalanarak aşağı indi. Titrek-batık kümeleri, çalkantının nedenini anlamak için Skool'a doğru süzüldü. Obaday, yosunları sopayla uzaklaştırdı. "Skool!" dedi.

Eğimli ön camdan bir ses geldi. Çamurlu karanlığın içinde belli belirsiz görünen bir eldiven, camı tıklatıyordu.

Deeba, "Orada!" dedi.

Su, on santim ötesi görülmeyecek kadar pisti, ama Deeba Skool'un kolunu ve başlığının pirinç küresine benzeyen hantal gölgeyi görür gibi oldu. Skool, başparmağını kaldırıp *her şey yolunda* işareti yaptı.

Obaday ve Deeba, işarete cevap verdiler. Skool'un eli yok oldu ve birkaç saniye sonra, öndeki ip yukarı doğru kıvrıldı ve ɐqɐɹ kımıldamaya başladı. Uzun süre, bu ilerleyişin çağıltısından başka bir ses duyulmadı.

Yabani yosunlar, derine dalıp davetsiz misafirlerini incelemeye başladı, ama Skool'un gözünü korkutamadı. Birçok kere, lime lime edilmiş titrek-batık kümeleri su yüzüne çıkıverdi.

"Orada." Jones, çatıların ötesini işaret etti. Kanal üstündeki bir dönemecin başında, tuğla bir baca yükseliyor, bacadan isli gaz bulutları fışkırıyordu. Baca kulesinin onlara bakan yüzünün ortasında, büyük bir saat vardı.

Deeba, "Tutarsöz'ün fabrikası," dedi. Buraya ilk geldiği zamanı hatırladı. Sanki başka bir hayatta yaşanmış gibiydi.

---

* Akıntıya karşı kayığı iple karaya çeken kimse. *–çev.*

Rahle, sinirli bir edayla, "Arkadan gireceğiz," dedi. "Orada bir yükleme köprüsü olmalı."

"Tetikte olma zamanı," dedi Jones. "Tutarsöz'ün kalesine geldik. Onun ve Şems-i Şikeste'nin yandaşlarıyla doludur şimdi burası."

Vardıkları nehir kıyısı, fabrikanın arkasında, yabani otlar hariç ıssız bir avluya açılıyordu. Deeba, kafasını kaldırıp kırmızı tuğlalara, ışıksız ve üzerlerine tahta çakılmış pencerelere baktı. Köşede, sallanan aralık bir kapı vardı. Bu açıdan bakınca, pekâlâ Londra'da bulunabilecek bir manzarayı seyrediyor gibiydi. Tekne, kayarak karaya yaklaşırken, girişte bir hareketlilik oldu. Kırık bir şemsiye dışarı fırlayıverdi. Çaba gerektiren açma-kapama vuruşlarıyla, havaya ve uzağa kanat çırptı.

"Bizi gördü," dedi Deeba. "Acele etmeliyiz."

Ön camı tıklattı. Skool'un başlığının koruyucu çerçevesi aşağıda göründü. Obaday, onu eliyle çağırdı.

Rahle, "O da neydi?" dedi.

Sudaki karanlık bir şey, küçük kasılmalar hâlinde, Skool'u kuşatıyor, telciklerini uzatıp deri dalgıç kıyafetini dürtüyordu.

Obaday, "Yalnızca bir parça titrek-batık," dedi.

"Başkaları da var," dedi Deeba.

Aniden, sayısız yabani yosun çevresini sardı ve Skool, elini su basıncı izin verdiğince kuvvetle sallayıp onları dağıtmaya çalıştı. Sesçikler, endişeyle, aşağı yukarı sıçramaya başladılar. Kazan, tüm kollarıyla işaret ediyordu.

Skool'un arkasında hareket eden bir şeyler vardı. Kara suların derinliklerinden ipimsi kollar bacaklar yılan gibi kıvrılarak çıkıyor, Skool'un bacaklarını, kollarını, göğsünü ve başlığını sarıyordu. Hiç ses çıkmıyordu.

Obaday, ellerini cama yapıştırıp "Hayır!" dedi. Koca bir yosun kütlesi, çamurda bir görünüp bir kaybolarak, kendi çevresinde kıvrıla kıvrıla dalgıcı sarmaladı. Skool'u karanlığın içine çekip onunla birlikte gözden kayboldu.

"Titrek-batık," dedi Deeba. "Onu yakaladı!"

Herkes, beton sahile doğru güçlükle ilerledi. Suya cesaret edebildikleri kadar eğilip Skool'un adını fısıldadılar.

Çılgına dönmüş Obaday, "Ben suya giriyorum," dedi. Herhangi bir silah bulmak için çantasını karıştırıp ağır bir el aynasından başka hiçbir şey bulamadı.

"Hayır!" dedi Deeba. "Ona böyle yardım edemeyiz."

Suya kalaslar ve ipler batırdılar, ama saniyeler boyunca hiçbir şey gerçekleşmedi. Sonra bir anda, su yüzeyi köpürmeye başladı. Kanaldaki sular çalkalandı ve fışkırdı ve eldivenli, yosunlarla sarmalanmış bir yumruk, suyun dışını yumruklamaya başladı.

Obaday, "İşte orada!" dedi.

Yüzeyin altındaki savaş, barbarcaydı. Kalın titrek-batıklar geçici pençeler ve dişler hâlinde yüzeye çıktıktan sonra, aşağı dönüp suyun altında balık adamı tokatlamaya devam ediyordu. Skool'un ağır botları, bir yosun topağını, parmak ısırtan bir açıyla tekmeledi.

Yosunun aşağı çekip belini büktüğü Skool, diplerden yüzeye doğru çırpınmaya başladı. Ama titrek-batık kümeleri su boyunca titreşip velveleyle alarma geçti. Topak hâlinde bir araya gelip üstüne sıçradı ve Skool'u aşağı çekti. Deeba, titrek-batıkların sümüksü kemirme sesini duyabiliyordu.

Deeba, Tabancakisi belinden çıkardı.

"Geri çekilin," dedi. Herkes, denileni yaptı.

Obaday, "Çabuk ol," dedi.

Rahle, "Ama ona... daha sonra ihtiyacın olmayacak mı?" dedi, ama herkes onu duymazdan geldi.

Skool'un artık yalnızca tek eli suyun dışındaydı ve Deeba sahil kenarına adımını atıp suya nişan alırken, yabani yosunlar dışarı kıvrılıp eli de suyun derinliklerine çekti.

Deeba, ateş etti.

Gümbürtülü bir patlama oldu ve namludan bir kıvılcım çıktı. Deeba, sendeledi, ama bu defa düşmedi.

Hava, yalnızca barut kokusuyla değil, aynı zamanda, Deeba'nın koku alma duyusuna göre, *deniz* kokusuyla da dolmuştu. *Neden acaba*?

Deeba, kanalda olan bitene çevirdi gözlerini. Su, kaynıyor ve köpürüyordu. Ve sonra, aniden tekneleri iteleyen ve duvarları yalayan dalgalarla ve beyaz köpüklerle dolarak, çırpınmaya başladı.

Tabancakis, tuz kristalini ateşlemişti. Kanalın serin –fakat kirli– suları, metreler boyunca, birdenbire deniz suyuna dönüşmüştü.

Suyun düzeni bozulmuştu. Denizi taklit etmeye çalışıyordu. Deeba, tepelerinde bir yerlerde uçan martıların sesini duyduğuna emindi. Sular yükseliyormuş gibi, dalgalar da kabarıyor ve *Caz & Rosa*'yı dövüyordu.

İki tarafa doğru metrelerce ötede, Deeba, yeni okyanus parçasının kanalın olağan dalgalarıyla birleştiği yeri görebiliyordu. Ayrılma çizgileri, alabildiğince keskindi.

Titrek-batık yığınları, yüzeye vurdu. Artık isimlerini aldıkları devinime uygun sağlıklı ve nahoş hareketlerle titremiyordu. Tek tek, hareket etmeyi kesti.

Deeba, "Neler oluyor?" dedi.

Rahle, "Tatlı su türlerinden titrek-batıklar kendilerini bir anda... denizin içinde bulduklarında, böyle olur," dedi. Huşu içinde, Tabancakise baktı. *Ne olursa olsun, mermilerini çok iyi kullanıyor*, dedi Deeba. *Bu denli efsane olmasına şaşmamak gerek.*

Aniden koca bir dalga geldi, beton sahile çarptı ve ölü yosunlarla kaplı ve bir hayli afallamış Skool'u ayaklarının dibine bırakıverdi.

84

Avlu Boyunca

Fabrikadan sesler yükseldi.

Deeba, "Tabancakisi duymuş olmalılar," dedi.

"Çabuk," dedi Jones. "Onlar buraya varmadan, içeri girelim."

Ama avlunun yarısına gelemeden, kapı itilerek açıldı. Kokmuş kıyafetleri içinde zompisler, isli ve ölü esintileriyle, binadan yalpalayarak çıkmaya başladılar.

Rahle ve üç karateneke de katılınca, isyankârlarımız makul boyutta küçük bir çete oluşturmuşlardı. Ama zompislerin sayısı, onların neredeyse iki katıydı.

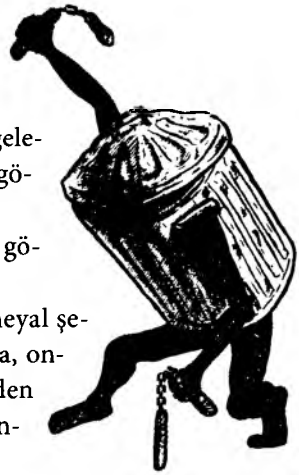
Öfkeli görünen cesetler, salınıp sendeleyerek, yürümeye devam ettiler. Ağızlarından ve kulaklarından ve gözlerinden kıvrılarak süzülen duman bulutları, bakanda sanki için için yanıyorlarmış hissi yaratıyordu.

Karatenekeler, mınçıkalarını ve diğer silahlarını döndürerek, öne çıktılar. Parendeler atarak, pozisyon aldılar.

Saniyeler sonra, dönen tekmeler ve fırlayan darbelerle, zompislere saldırıyorlardı. Ama karatenekelerin yeteneklerine rağmen, Duman tarafından kontrol edilen canlanmış ölüler, dayanıklıydılar. Ayakta kaldılar ve tekmelediler ve yumrukladılar ve ilerlemeye devam ettiler.

Jones da kavgaya katıldı, ama elektrik akımı burada etkisizdi. Skool koca yumruklar atıyordu, ama o kadar yavaştı ki ağırkanlı

zompisler bile yumruklarını savuşturabiliyorlardı. Deeba, Tabancakisi kaldırdı, ama nişan almak için arkadaşlarının olmadığı bir açıklık bulamadı.

Sonra, bir anda, tam zompisler galip gelecek gibi duruyorken, Nim ellerini ağzına götürdü ve bağırdı.

Ya da en azından, bağırıyormuş gibi göründü. Deeba, hiçbir ses duyamamıştı.

Ama Nim'i çevreleyen havada, hayal meyal şekiller belirmeye başladı. *Hayaletler!* Deeba, onları unutuvermişti. Görünmezliğin içinden çıkıverdiler. Kıyıdan açıldıkları zamankinden daha kalabalık oldukları kesindi.

Bazıları eski kıyafetler giymişlerdi, kimileriyse bir-iki yıl öncenin modasını takip ediyorlardı. Hepsi de, haşin ve saldırgan görünüyordu. Yumruklarını boksörler gibi kaldırıp zompislere doğru havada süzülmeye başladılar.

Deeba, "Ama onlar dokunamazlar ki!" dedi.

"'ani sana bedenleri araklamadığımızı söylemiştim ya?" dedi Nim. "Bazı istisnalar var. O bedene önce başkası yeşillenmişse, onu geri almak delikanlılıktandır."

Hayaletler, tek tek, dalgıçlar gibi kollarını gerip kendilerini zompislerin içlerine savurdular. İçlerine girilen ölü adamlar ve kadınlar, tökezleyerek durup titremeye başladılar. Dört bir yanda, zompislerin göğüslerinden veya sırtlarından hayalet elleri fırlıyor, yumruk hâlinde tekrar içeri dalıyordu. Zompisler, ayakları üstünde, sarsılıyorlardı.

"Duman'la savaşıyorlar!" dedi Deeba. "Bedenlerin kontrolünü geri kazanmak için!" Şu zavallı, istismar edilmiş bedenlerde süren savaşın düşüncesiyle gözleri belerdi. Hayaletimsi izlerce takip edilen Duman, iç organlara akıyor, hayalet öz suları ve kimyasal gazlar çarpışıyordu.

"Acele edin!" Jones, onları kapıya doğru ittirdi.

Hayaletlerden biri, bir zompisin içinden çıkıp sersemlemiş ve yarı-saydam halde yere yattı. Ama diğer yerlerde, kovulan Duman, zompislerin kulaklarından çıkıyor, ölü bedenler sarsılıyordu.

Nim, "İşte, bu be!" dedi. En yakınındaki zompisten çıkan Duman'ı yakaladı, elini kasıp ruhani, hayaletimsi bir kıvama getirdi. Uhrevi eli gaz bulutunu tuttu, bedenden çekip aldı ve öteye fırlattı. Uzaklaşan Duman, dağıldı.

Duman denetimindeki son zompisler, binaya izinsiz giren gezginlerimize, karatenekelerin üstlerinden aşırtıp taş ve demir parçaları fırlatmaya başladılar.

Girişe doğru hızla emekleyen Jones, "Eğilin," dedi. Deeba, yerde hızla sürünürken, korkunç bir parçalanma sesi duydu. Dönüp baktı.

Skool, çok yavaştı, çömelemiyordu. Zompislerden biri, ağır ve sivri uçlu bir demir parçası fırlatmış, parça tam Skool'un cam başlığına inmişti.

Deeba, dehşet içinde, cam üzerinde yayılan çatlaklardan oluşan yıldız işaretlerine bakakaldı.

"Skool!" diye böğürdü Obaday. "Çabuk! Kanala geri git!"

Ama zaman yoktu. Skool, fırıl fırıl döndü, duvara yaslandı ve cam infilak etti.

Çatlak başlıktan, patlak bir borudan fırlar gibi, sular fışkırdı.

Su basıncı düşerken, dalgıç kıyafeti boşalarak buruşmaya, duvardan kaymaya başladı. Kıyafet kırışıyor, baş kısmı öne sarkıyordu. Fena halde, çöken bir bedene benziyordu.

Kırık başlıktan, ıslak şapırtı sesleriyle, balıklar fırlamaya başladı. Deeba'nın kolu uzunluğunda gümüşi balıklar, küçük renkli olanlar, bir yılan balığı, bir denizkestanesi, bir denizatı ve minik bir ahtapot vardı. Kıyafetin kucağına ve betona akıp çırpınmaya ve güçlükle solumaya başladı.

Obaday, "Skool!" dedi. Oraya doğru sürünüp balıkları toplamaya çalıştı. Çılgınlar gibi çırpınan balıklar, ellerinden kayıyordu.

"Deeba'nın ateş ettiği yer, hâlâ deniz!" dedi. "Çabuk olmalıyım!" Hep birlikte Skool'u* oluşturan avuçlar dolusu balığı kaldırıp karatenekelerin ve hayaletlerin ve zompislerin başları üzerinden fırlatmaya başladı. Hepsi, tek tek, deniz suyuna indi. Deeba ve diğerleri de, ona yardım etmek için, beceriksizce süründüler.

Ellerinden geldiğince hızlı hareket ediyorlardı, ama kurtarılacak çok balık vardı. Kırışmış ve boşalmış dalgıç kıyafetinin yanındaki balıkların bazıları, yavaşça ve birer birer çırpınmayı kesti.

Istırap içinde, hayatta kalmayı başaramamış bir morinaya bakan Obaday, "Skool, hayatı boyunca kimseye zarar vermedi," dedi. "Bu balıklar, şu kıyafeti donatabilmek için yıllarını verdi; ta denizden buraya kadar olan yolu güçlükle tepip bizimle yaşamaya geldi. Ve sonunda olana bakın!"

Aceleyle, "Skool'un en azından yarısı yaşıyor, Obaday," dedi Jones. "Geri kalanlara da, onlara yaraşır bir cenaze töreni yapmak istediğini biliyorum, ama şimdi gitmek zorundayız." Hâlâ Duman'ın güttüğü zompisler vardı ve tekrar toplanmaya başlamışlardı. Obaday, dudaklarını ısırdı ve başıyla onayladı.

"Zompislerin içeri girmelerini engellemeliyiz," dedi Rahle. "Ve başkalarının da." Zompislerin ağızlarından çıkan hayaletler, kafaları karışmış halde, ses çıkarmadan bağırıp çağırıyorlardı. Nim, onları izliyordu.

Ağzını açtı ve üstüne yapışan ani bir otoriteyle el kol hareketleri yapıp Deeba'nın duyamadığı emirler vermeye başladı. Hayaletler onu dinlediler, bir araya toplandılar, dediklerine itaat edip saldırılarını iki katına çıkardılar.

Rahle, "Karatenekeler," diye tısladı. "Onları içeri sokmayın! Kapıyı koruyun!"

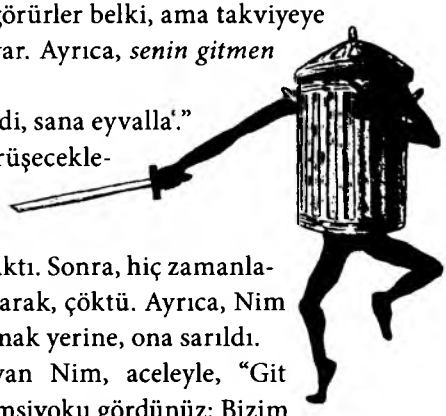
---

* İngilizcede aynı fonetiğe sahip *school* kelimesi, balık sürüsü anlamına gelir. *–çev.*

Nim, "Üç karateneke yeter mi ya? Yardıma ihtiyaçları var," dedi. Birkaç saniye duraksayıp Deeba'nın gözünün içine baktı. "Ben... ben de burada kalsam, iyi olur. Bizim çetenin dilinden anlayan bi' ben varım."

Deeba, "Nim, hayır!" dedi.

"Baksana koçlarıma!" dedi Nim. Hayaletler, süzülerek zompislerin bedenlerine doğru küçük hücumlar gerçekleştiriyor, içerideki Duman'ı canından bezdirip gerilla taktiğiyle vurup geri kaçıyorlardı. "Onun işini görürler belki, ama takviyeye ve yardımıma ihtiyaçları var. Ayrıca, *senin gitmen gerekiyor*, kızım.

"Ben burada iyiyim. 'aydi, sana eyvalla'." Deeba'ya, daha sonra görüşeceklerinden eminmiş gibi, gülümsedi.

Deeba, onunla tartışacaktı. Sonra, hiç zamanları olmadığının farkına vararak, çöktü. Ayrıca, Nim haklıydı. O yüzden, tartışmak yerine, ona sarıldı.

Onu sımsıkı kucaklayan Nim, aceleyle, "Git 'adi," dedi. "'epiciğiniz. Şemsiyoku gördünüz: Bizim burada olduğumuzu Şems-i Şikeste'ye ötecek. O yüzden, 'emen *topuklayın*." Kapıya doğru hareketlendi.

"Yakında görüşürüz," dedi Deeba. "*Yakında*."

Deeba, ona son kez bakıp arkasını döndü ve küçük okyanusu, korumaları, karman çorman savaşı ve arkadaşlarından birinin bedeninin yarısını geride bırakarak, Tutarsöz'ün fabrikasının karanlığına attı adımını.

85

Birin Altısı

Işıksız kiremit koridorlar, iki tarafa uzanıyordu.

"Hangi yön olduğunu nereden bileceğiz?" dedi Deeba.

Kitabın önerisi şuydu: "Kokla." Duman'ın yanık kimyasal madde kokusu, havayı kaplamıştı. "Kokuyu izle."

Anlamayı deneyerek, havayı içlerine çektiler.

Rahle, tereddütle, "Sanırım, koku... şu yönde daha güçlü," dedi.

"Çabuk olun," dedi kitap. "Onu koklayabiliyorsanız, buralarda bir yerlerde olmalı ve bu da demek oluyor ki sizin burada olduğunuzun farkında. Umarım, şu anda zihni, toparlayamayacağı kadar dağınıktır. Ama yoğunlaştıkça, daha iyi düşünecektir."

Deeba, "Yani, onu bulduğumuz zaman, bizi bekliyor olacak, öyle mi?" diye sordu. "Şeytanca."

Tabancasını kaldırdı ve yürümeye başladı.

Jones, "Tabancakise dikkat etmelisin," dedi.

"Ama kullandıkça daha iyi oluyorum," diye cevap verdi Deeba.

"Onu kastetmedim," dedi Jones. Elini uzattı ve Deeba, silahı ona verdi. Mekanizmasını kurcaladı, kafasını iki yana salladı ve silahı geri uzattı. "Demek istediğim, hâlâ açılmıyor, yani onu tekrar dolduramayız ve yalnızca iki kurşunun kaldı. Duman'ın ondan korktuğunu biliyoruz. Bunu görmemek için, kör olmak la-

zım. Silahı ona karşı kullanmak zorunda kalacaksın. O yüzden, kaynaklarını idareli kullan."

Bir yol ağzında, bir süre, yan yana durdular. Sesçikler göz kırpıyor, Kesmik ayaklarını yere sürtüyor, Rahle gönülsüzce onları izliyordu.

Deeba, birlikte ilerlerken, "Jones, Obaday," diye fısıldadı. "Gözlerim mi yanılıyor, yoksa Gıcır ve Kazan gerçekten... yok mu oluyorlar?"

Obaday, "Gözlerin yanılmıyor," dedi. Çaktırmadan baktılar. Sanki şeffaflaşıyorlarmış gibi, gümüşi çekirge ve sekiz kollu küçük adamın, arkalarını kesinlikle görebiliyorlardı.

"Sesçikler, fazla yaşamazlar," dedi Jones. "Bu ikisi, şimdiden, çoğu sesçikten daha uzun kaldılar hayatta. Belki, bir şekilde, Bay Lafügüzaf'tan kopup bağımsızlıklarını ilan ettikleri için böyle olmuştur. Ama onlardan, daha uzun süre burada kalmalarını bekleyemeyiz."

Deeba, "Ama... Nefret ettim bundan," diye fısıldadı. "Onlar da, takımın parçası. Bu konuda yapabileceğimiz bir şeyler olmalı."

Jones, "Bu konuda, benim de içim rahat değil," dedi.

Koku, güçlendikçe güçlendi.

Birtakım merdivenlere vardıklarında, "Atölye, üst kattaydı," dedi Deeba. "Ve..." Havayı kokladı. "Yukarıda daha çok duman var."

Rahle, endişeli bir edayla, "Yukarıda kesin *bir şeyler* dönüyor," dedi. Durdukları merdiven boşluğundan, gıdaklarcasına gülüşme, şapır şupur yemek yeme ve gürültülü konuşma sesleri duyuyorlardı.

Davetsiz misafirlerimiz, merdivenleri çıkıp kapalı bir kapıya ulaştılar. Sesler, bu kapının ardından çıkıyordu. Pis Duman kokusu, burada çok yoğundu.

Deeba, kulağını kapıya verdi. Ahşabın arkasından yükselen birçok ses vardı. Saldırgan ve şamatacı bir sohbet içinde, aynı

anda konuşuyor, birbirlerinin sözlerini kesiyor, cümlelerini tamamlıyorlardı.

Jones, "Altı kişi olduklarına bahse girerim," dedi.

"Ah, olamaz," dedi kitap. "Doğruymuş, Duman onlarla çalışıyor. Bunlar, Kargış grubu."

İçerideki seslerden biri, "... ne kadar bekleyeceğiz?" diye kükredi.

"Sessiz –"

"– ol, I-I."

"Yakında. Şems adam öyle diyor."

"*Öyle* diyor, I-Ve-I-Ve."

"Sultan Dumanettin gümbürdüyor ya etrafta, yerden yere çarpacak herkesi, herkes şemsleri kullansın diye –"

"– ve yarın, sürecek hepsini."

"Peki ya biz, Ve-Ve?"

"Hiç mi dinlemedin? Uzaklaştırma muamelatına yardım edeceğiz, Ve-I."

"Şems ve Guldumani henüz karar vermemişler, dedi Şems."

"Bilmiyorlar ki daha ne kadar yutturacaklar –"

"– yutsana dilini, I-I-I!"

"Kapa çeneni! Londrakislilere ne kadar yutturabilecekler Yokşems ve Dumaneştayn'ın düşman olduklarını."

"Onlar düşman *ki*! Şemsullah ne zaman çakacak köfteyi? Hiç işe yaramaz, tiksinç kalkanları olmadan. Dumanzilla'nın yok ona ihtiyacı."

"Ve bütün bunların kendi fikri olduğunu sanmakta! Aptal herif!"

"Majesteleri Dumanoviç'in başka planları var."

"Şemsifikasyon dingili, farkına varmamakta. Profesırları yanına çekerek, iyi iş çıkardı ama."

"Evet. Gördüm hallerini."

"Dinlesenize beni! Tutarsözulus'un da kendilerinden biri olduğunu sanmaktalar, I-Ve-I-Ve!"

"Bilmiyorlar ki o bir... kukla."

Kıs kıs gülüşmeler duyuldu.

"Ha hay, bozguna uğrayacaklar..."

"Şirket mi?"

"Profesırlar! *Ve* de Şirket."

"Nasıl da güçlenebildi bu kadar hızlı? Dumankula'nın yalnızca mini minnacık bir pis koku fosurtusu olduğu zamanları hatırlarım. Şimdi kaplamış her yeri parça parça ve her zamankinden de daha çok yayılmakta..."

"Beslenmekteydi değil mi?"

"Baca emzikleri emmekteydi. Şu öteki yerden, yapışkan gazlar gönderir dururlar kaç zamandır."

"Londrakis'in tuhaf olanından, değil mi? Adı Lordan mıydı neydi?"

"Onun gibi bir şey, Ve-I. Her neyse, Dumanço'yu beslediler beslediler, bugüne getirdiler. El altından tabii."

"Her neyse, şemsiyok adam nerede?"

"Yanlış giden şeyler var, değil mi? Dört bir yanda baş belaları."

"Ondan kelli mi gelmedi kimse akşam yemeğine?"

"Evet, niçin yapılmakta bütün bunlar?"

"Hangisi, yayılma mı? Bu akşam Şirket'le görüşmesi varmış Şems'in, ondanmış. Yemek zamanı planları."

"Gerçekleşmemekte."

"Hayır, onların buraya varmaları için, olaylar apazıcık pek karmakarışık."

"Ayaklanmış insanlar, zamansız karşı çıkmaktalar! Belayı durdurmak için, yarasamsı ahtapot gibi bir oraya bir buraya uçuyor. *Savaş* var! İnsanlar kendilerine söyleneni yapmamakta, bastıran Dumanus'u defetmekteler!"

"Öyleyse, bizim de dışarı çıkıp onları öcü gibi korkutmamız gerekmez mi? Ödlerini koparırdık, hani?"

"Gerek yok hummalanmaya. Dumanozorus da kaygılanmamakta. Hazırlanıyor tam gaz."

"Kötü bir gece geçirdiğinde, sanmam Yokşems'i teselli ettiğini."

"Umurunda bile değil ki."

Nahoş kıkırdamalar duyuldu.

Deeba, "Amma da *edepsiz*ler," diye fısıldadı. "Bunları nasıl geçeceğiz? Onlarla yüzleşebilir miyiz?"

Rahle, "Kesinlikle hayır," diye tısladı. "Bunlar, *Kargış* grubu. Londrakis'in en güçlü büyücüleri. Başlangıçta, her biri çok güçlüydü. İkisi Profesırdı, uzun zaman önce. Ama birleşmeye karar verdiklerinden beri... Hayır, onlarla yüzleşemeyiz."

Bir duraksama yaşandı.

Deeba, "O zaman, ne yapacağız?" diye sordu.

Obaday, kulağı kapıda, "Size tuhaf bir şey söyleyeyim mi?" dedi. Sesçikler de onu taklit ettiler: Çekirge, minik adam ve o, kapıya yaslandılar.

Jones, "Belki de, yem olarak, onları tek tek buraya çekebilirim," dedi.

"Altı taneydiler, değil mi?" dedi Obaday.

"Jones, bu çılgınca olur," dedi Deeba. "Asla yutmazlar. Başka bir yol bulmalıyız."

"Şey," dedi Obaday. "Dikkatlice dinliyorum ve içeride yalnızca beş ses sayıyorum."

Deeba ve yoldaşları, konuşmayı bırakıp tek tek Obaday'e baktılar.

* * *

Fütursuzca ıslık çalarak avare avare uçan bir adam, köşeyi dönüp onlara doğru ilerlemeye başladı. Çok uzun ve şişmandı ve dünyaya kara gözlüklerin ardından bakıyordu. Uzun, sivri bir şapkası vardı.

Onları gördüğünde, donakaldı. Bizimkiler de, donakaldılar.

Adam, "*Kız burada*!" diye feryat etti. "*O burada*!"

İçeride bir gürültü patırtı oldu. Kapı çekilerek açılınca, Obaday sere serpe yere uzandı, yoldaşları da devrilerek içeri düştüler.

Ortasında üstü yiyeceklerle kaplı koca bir masa bulunan bir salondaydılar. Etler ve peynirler ve meyveler, piramitler hâlinde yığılmıştı.

Odanın bir köşesinden, merdiven çıkıyordu. Deeba, neyse ki onları fark edemeyecek kadar dağınık olan duman bulutlarının, merdivenlerden süzüldüğünü gördü. Oda, pılı pırtıyla doluydu: Zırh takımları, eski küreler, oyuncak parçaları, yağlı motorlar ve başka her çeşit kalık.

Koridordaki adam, onların ardından salona girdi ve kapıyı çarparak kapadı. Deeba ve yoldaşlarının karşısında, Kargış duruyordu.

Hepsi de mantığa sığmayacak kadar birbirine benzeyen üç adam ve üç kadın vardı. Benzer ceketler ve pantolonlar giymiş, aynı koni şapkaları takmışlardı. Her şapkanın üzerine, inci gibi, farklı harfler dikilmişti. Onları takip eden adamın şapkasında *I* yazıyordu. Diğerlerininkilerde, *IV, II, V, VI* ve *III* yazmaktaydı.

Kitap, "Çabuk!" diye bağırdı. "Bize büyü yapmadan önce!"

I şapkası giyen adam, "Yakalayın onu!" diye haykırdı. "Kızı."

IV takan kadın, "*I*'yı duydunuz," dedi.

Jones, sopasını çıkardı. O daha harekete geçemeden, Kargış grubu aynı anda Deeba'yı işaret etti. Hepsinin ağzından, aynı anda, birer kelime döküldü.

"Canlı!"

"Haydi!"

"Kızı!"

"Gidin!"

"Şu!"

"Yakalayın!"

Her birinin işaret parmağından, birer alev çatırtısı fırlayıp aynı anda uçtu ve havada birleşti. Vınlayarak, havayı yardı.

Obaday, Deeba'nın önüne attı kendisini. Küçük aynayı hâlâ elinde tutuyor, bir raket gibi sallıyordu. Uğuldayan ışının yolunu kesti ve servis karşılar gibi, havaya yönlendirdi. Büyü, *patt!* sesiyle, masaya çarptı.

Jones, "Nasıl bu kadar hızlı davranabildin?" diyerek, ağzı açık bakakaldı.

Terzi, kendi kendisini de epey şaşırtmış gibiydi.

Rahle, "Ama... ışının Deeba'yı nişan aldığını sanmıyorum," dedi.

"Zırha nişan aldılar," dedi kitap. "Bu bir tertip saptırma."

Yoldaşlar, önce zırha, sonra birbirlerine baktılar. Ardından, Obaday'in aynasına ve son olarak da, küçük büyünün sapıp çarptığı masaya.

Masadaki kocaman meyve yığınlarından biri, gürledi, saçıldı, altüst olup yeni bir şekil aldı ve ayağa kalktı.

86

Niyetlenmemiş Rakip

Meyve-yaratık, yükseldi ve ortaya çıktı.

Jones'tan daha uzun boyluydu. Deeba, hep birlikte kas gibi hareket eden armutları ve şeftalileri, elmaları ve greyfurtları gördü. Uçlarında, açılmış eller gibi genişleyen muz hevenkleri olan kollarını, iki yana gerdi. Kafası karpuz, patlak gözleri kiviydi.

Yaratık, gülünç görünüyordu.

Obaday, "Ay inanmıyorum, *meyveler* tarafından mı tehdit ediliyoruz?" dedi alaycı bir tavırla. "Ah, amma *korktum* ha."

Kitabın "Dur!" ve Jones'un "Yapma!" nidaları arasında, Obaday masadan bir bıçak kaptı ve yaratığa doğru gelişigüzel sallamaya başladı.

Meyve yaratık, muz hevengi elleriyle Obaday'in bileğini yakaladı ve sıkmaya başladı. Obaday, hayretler içinde kaldı ve ardından acıyla haykırdı. Ağızsız karpuz-kafa, homurdanıyordu.

Kargış'tan biri, "Bu değildi niyet ettiğimiz," dedi.

Bir başkası, "Teneke-adam tarzı bir şeyler düşünmekteydik," diye ekledi.

Bir üçüncüsü de, "Ama meyvejder de bakar icabına," diye noktaladı konuşmayı.

Obaday'in bileğinden bir çatırtı yükseldi ve adamcağız çığlık attı.

Meyve canavar, art arda eklenmiş kirazlardan ve çileklerden ve kuş üzümlerinden oluşan ve ucunda ananas olan sivri değneğini salladı. Havaya attığı Obaday bir süre süzülüp korkunç bir gümbürtüyle yere indi.

Meyve şeytan, muzdan pençelerini kaldırıp Deeba'ya doğru koşmaya başladı.

Kargış büyücüleri, acımasız bir kahkaha atıp niyetlenmeden yarattıkları canavarı iş üstünde izlediler.

Deeba, ondan uzağa sıçradı. Jones, yaratığı tutup elektrik vermeye çalıştı, ama akım meyve için sinek vızıltısı gibiydi. Jones'u, bir fiskeyle uzaklaştırdı. Yarı-saydam minik sesçikler, yalnızca önünde koşuşturup ara sıra tamamen etkisiz birkaç tokat atıyorlardı. Rahle, korkup sinmişti.

Önlerinde dağ gibi yükselen meyveli tehlike, muzlarını ve ananasını, ahşap masaya çarptı. Masanın üstündeki yiyecekler, dört bir yana dağıldı. Attığı her darbe, kendisini oluşturan meyveleri bereliyor ve eziyordu, ama aromalı organlar hâlâ yerinde duruyordu. Deeba, bir oraya bir buraya koşup yaratığın mis kokulu darbelerinden kaçıyordu.

Tepinen ve homurdanan ve katil gibi sinen canavarın art niyetli meyve suratından akan ifade, dehşete düşürücüydü.

Jones, "Deeba!" diye bağırdı. "Çık buradan! İşini bitir! Ben bunu uzakta tutarım!"

Deeba, Kesmik'i kucakladı ve gerildi. Ama duraksadı.

Kargış büyücülerinden biri, ona bakıyordu. Daha üç adım atamadan, bir büyü daha yaptıklarını fark etti ve bu sefer, doğrudan ona çarpacaktı. Obaday kendisinden geçmişti, sesçikler ve Rahle işe yaramaz haldeydiler ve Kondüktör Jones da bir meyve dağı tarafından pataklanmaktaydı. Yaratık, kondüktöre, gayet sunturlu, şamar üstüne şamar atıyordu.

Deeba, "Hadi bakalım," dedi ve kemerindeki Tabancakisi çıkardı.

Jones, "Deeba, hayır!" diye haykırdı. "O mermilere ihtiyacımız var!" Eğilerek kaçmaya çalıştı, ama ananas tokadından nasibini aldı. "Yalnızca tek mermin kalacak," diyerek, inledi.

"Mermilerin neler yaptığını gördün," dedi Deeba. "Ne gerekiyorsa, onu yapıyor. Zaten yalnızca tek bir mermiye ihtiyacım var."

Tetiği çekti.

Yankılı bir Tabancakis gümbürtüsü koptu.

Patlama sesiyle birlikte, Deeba'nın elleri sızladı, ama duruşunu hiç bozmadı ve Tabancakisi afallamış Kargış'a doğrultmak için bir parça indirdi.

Saldırganın bedenini oluşturan meyvelerin arasındaki minik boşluklardan, koşuşturup duran açgözlü siyah noktacıklar belirdi: Aç karıncalar güruhu.

Meyvejder, topukları üzerinde döndü, ellerini kaldırdı ve kuyruğuyla kendi kendisini dövmeye başladı. Binlerce böceğin lapasını çıkarmış olsa da, üzerinde ve yarıklarında koşuşturan ve ufak makas-çeneleriyle onu kıtır kıtır yiyen milyonlarcası daha vardı. Deeba, hatır hutur çiğneme sesini cidden duyabiliyordu.

Deeba, "Onu vurmak yetmeyecek," dedi Jones'a. "Parçalarına ayırmak gerek."

Meyve yaratık, hızla küçülüyor, debelenmeleri gitgide zayıflıyordu.

Karınca izi, bir dizi hâlinde zeminden geçip yerdeki bir çatlakta yok oluyordu. Her bir karınca, sırtında etli bir meyve parçası taşıyordu.

"Dürüst olmak gerekirse," dedi Deeba, "devasa tek bir karınca çıkmasını umuyordum."

Kitap, "Şu şeye bakmayı bırakın da Kargış'a dikkat edin!" diye bağırdı. Deeba, aniden döndü.

Ellerini karmaşık altılı bir düzenle kenetlemiş Kargış büyücüleri, gaddar ve hiddetli bir edayla ayaklanmışlardı. Jones, onlara ulaşmak için, masanın kalıntılarının üzerinden atlamaya çalıştı,

ama fazlasıyla hırpalanmıştı. Büyücüler, ona bakıp aynı anda konuştular.

"Neredeysen!"

"Kal!"

"Orada!"

"Sen!"

"Şimdi!"

"Hemen!"

Jones, dondu. Gözleri iki yana oynuyordu, ama hareket edemiyordu.

Kargış, gözünü Deeba'ya dikti.

Adı *I-Ve* olan, tükürür gibi, "Onu sorgulamayı boş verelim," dedi. Yine, avazları çıktığı kadar haykırdılar kelimeleri.

"*Zamanı!*"

"*Kalp!*"

"*Senin!*"

"*Durdurma!*"

"*Geldi!*"

"*Atışlarını!*"

Konuştukları yarım saniyelik sürede, Deeba kelimeleri aklında birleştirdi ve berbat bir korku yayıldı içine. Tetiği çekmek istedi, ama – her şeyin bitmek üzere olduğu şu anda bile, absürt bir hisle – Duman'la çarpışmak için, en az bir mermiye ihtiyacı olduğunu hatırladı ve duraksadı.

Kargış büyücülerinin kelimelerinin, onlar ve kendisi arasında, havada uçuşunu adeta hissediyordu. *Ah, olamaz*, dedi içinden. Göğsü sıkıştı ve her yeri uyuşmaya başladı.

87

İkna Sözleri

Ama soğuk bir ürperti Deeba'nın kollarına ve bacaklarına sokulurken bile, sesçikler kendilerini onun önüne attılar.

Gıcır ve Kazan, gitgide soluklaşıyorlardı. Deeba, içlerinden arkalarını görebiliyordu. Ama bu durum, enerjilerini etkilemiyor gibi görünüyordu. Çılgınlar gibi aşağı yukarı zıplıyor, kollarını ve bacaklarını sallıyorlardı.

Deeba, neler olup bittiğini pek çıkaramadı, ama içinde bir şeylerin yavaşladığına dair güçlü bir his vardı. Bir odak noktası. Havada belirli bir titreşim. Sesçikler, olay yerinde sıçrayıp durmaya, el kol hareketleri yapmaya devam ediyorlardı. Sesçiklerden başka kimse hareket etmiyordu.

Deeba, "Fark etmeden duramadım da," dedi en sonunda, "kalbim hâlâ çarpıyor. Tam olarak, neler dönüyor burada?"

Sesçikler, tuhaf hava parçasına doğru işaretler yapmaya devam ediyorlardı. Kargış grubu, öfkeyle onlara bakıp yeniden haykırdı.

"Kelimeler!"

"Kaçak!"

"Sürgün!"

"Söylenmiş!"

"Sizi!"

"Ediyoruz!"

Sesçikler, hareketlerini iki katına çıkardılar ve onlara doğru tam gaz ilerleyen başka bir görünmez-fakat-hissedilir tuhaflık, yavaşladı ve durdu.

Deeba, *Kaçak, söylenmiş kelimeler, sizi sürgün ediyoruz*, dedi içinden.

"Aman tanrım," dedi kitap. "Sanırım, neler olduğunu biliyorum. Kargış büyücüleri, büyüler söylerler –"

"Ama sesçikler, kelimelerinin söz dinlememesini sağlıyor," dedi Deeba.

"Onlar da kelime, hem de söyleyicilerine başkaldırmış kelimeler," dedi kitap. "Diğer kelimeleri de aynı şeyi yapmaya ikna etmek için, ne söylemeleri gerektiğini gayet iyi biliyorlar."

Kitap, "Bakıyorum da birileri Kargış'ın havasını almış!" diye bağırdı. Altı büyücü, üçüncü kez denemek üzere ağızlarını açacaklardı ki Deeba Tabancakisi onlara doğrulttu ve donup kaldılar.

Jones, büyücülerin kendi kıyafetlerinden parçalar yırtarak, ağızlarına tıkıştırdı. Karışık salonda, metrelerce zincir bulup altı Kargış büyücüsünü birbirlerine bağladı. Zincirin bir ucunu kavrayarak, bitkin bir halde merdivenlere oturdu.

"Herhangi birinizin ağzından tek kelime çıktığını duyarsam," dedi, "size meyve sulu elektrik veririm ve bundan hiç hoşlanmazsınız. O yüzden *şşşşşş*."

Altılı Kargış, gözlerini kocaman açıp olan dikkatiyle itaat edeceğini belirtmek için kafasını salladı.

Deeba, elleriyle hem sessizce hem canla başla konuşan ve muhtemelen Kargış'ın kelimelerinin cevaplarını dinlemek için zaman zaman duran sesçiklerin çevresinde döndü.

"Yani," dedi. "Buralarda bir yerlerde –" Önlerindeki havayı işaret etti. "– onları sürecek ve beni öldürecek kelimeler mi var?"

"Evet," dedi kitap. "Ama sesçikler, onları kendi yaptıklarını yapmaya ikna etmede, epey iyi iş çıkardılar."

"Ya daha sonra, onlardan yapmaları isteneni yapmaya karar verirlerse?"

Kitap, "Bununla çok ilgilendiklerini zannetmiyorum," dedi. Gıcır, salonun içinde yürüyüp isyankâr kelimelere bazı şeyleri göstermeye başlamıştı. "Gördün mü? Onlara etrafı dolaştırıyor. Turist gibi gezip görmek istiyorlar. Daha yeni doğdular."

"Yapmaları gereken şeyi yaparlarsa, yok olurlar," dedi Deeba. "Sanırım, şu anda son istedikleri şey, onlardan isteneni yerine getirmek. Çünkü öyle yaparlarsa, bitecekler."

Son karıncalar, son meyve kalıntılarını taşıyordu. Yerde, belli belirsiz bir adam şeklini almış çekirdeklerden ve saplardan başka bir şey kalmamıştı.

Deeba, kitaba, "Sesçikler için yapabileceğimiz herhangi bir şey var mı?" diye sordu sessizce. "Yok olmak üzereler."

"Sanmıyorum. Türlerinin çoğu örneğinden, daha uzun süre yaşadılar."

"Ama... öylece yok olmalarına izin veremeyiz!"

"Ben de böyle olmasını istemiyorum," dedi kitap. "Ama bu süreç bizim kontrolümüz dışında." Deeba, titreşerek küçülen sesçiklere dikti gözlerini.

"Onları bir kez daha söylesem, olmaz mı? Kazan, desem. Gıcır, desem."

"İşler öyle yürümüyor. Onları ilk söyleyen sen değilsin ki..."

"Valla, Bay Lafügüzaf'ın onları bir kez daha söylemeyeceği çok açık," dedi Deeba. "Söylese bile..." Aniden durdu. "Ama onlar, artık onun uşakları değiller. Ona başkaldırdılar. Niçin kendi kendilerini dillendirmesinler?"

"Aptal olma," dedi kitap. "Ağızları bile yok."

"Ses çıkaramayan, ama yine de konuşabilen insanlar var," dedi Deeba. "Ellerini kullanıyorlar. Ya da *yazıyorlar*. Neden sesçikler de böyle yapmasınlar? Bunu yapı*yor*lar bile, baksana. Kendilerini de tekrar söyleyebilirler."

Kazan ve Gıcır, Kargış'ın görünmez kelimelerine hevesle el kol hareketleri yapıyorlardı.

"Onlara kendilerini tekrar söylemelerini söyle," dedi Deeba. "İşe yarayabilir, değil mi?"

Kitap, tereddüt ederek, "Neden... olmasın?" dedi.

"Tabii ki işe yarayacak," dedi Deeba. "Büyü-kelimelerle konuşmaları biter bitmez, onlara denemeleri gerektiğini söyleyeceğine söz ver. Söz mü?"

"Ne demek istiyorsun?" dedi kitap. "Sen kendin niye söylemiyorsun?"

"Çünkü benim gitmem gerekiyor," dedi Deeba. "Zaman daralıyor." Jones'un yanına oturdu.

Rahle onunla ilgilenirken, Obaday sızlanıp kırık bileğini sıkıca tutuyordu. Sesçikler, bağımsızlıklarını henüz kazanmış kelimelere eşlik ediyor, onlara çoğu kelimenin farkına varmak için zaman bulamadığı dünyayı gezdiriyorlardı.

Jones, "Haydi bakalım," dedi. Deeba, sesindeki bitkinliği fark edebiliyordu. "Duman, üst katta bir yerlerde. Peşine düşme zamanı geldi."

Deeba, "Jones," dedi. İç çekti. "Kendine bir baksana."

Jones, "Gidelim haydi," diye sızlandı.

"Ciddiyim. O meyve canavar, seni yerden yere vurdu. Doğru dürüst yürüyemiyorsun bile. Hem zaten..." Sesini alçalttı. "Kargış'a göz kulak olma konusunda, Obaday'e gerçekten güveniyor musun?" Jones, aksi bir edayla güldü. "Onları *sen* göz hapsinde tutmalısın. Hadlerini aşarlarsa, elektrikle sarsmalısın. Peşlerimden gelmelerine izin veremeyiz."

"Deeba, tek başına gidemezsin."

"Senin gelmeni istemediğimi mi sanıyorsun?" Az kalsın, konuşamayacaktı. "Ben de gitmek istemiyorum. Ama başka şansım yok. Kendine bir bak, adamım!" Onu nazikçe dürttü ve Jones, iniltisini bastırmak için epey çaba harcamak zorunda kaldı. "Sen bana emanetsin. Ayrıca," diye ekledi, "tek başıma olmayacağım. Rahle de benimle gelecek." Profesıra döndürdüler başlarını.

Obaday'e pansuman yapıyordu. Kesmik, yavaşça ona tosladı. Rahle, minik bir çığlık atıp ellerini çekiverdi ve elindeki bez par-

çasını düşürdü. Bez, çırpınıp Obaday'in iğneli saçlarına takıldı. Rahle, kaşlarını çatarak, bezi çıkarmayı denedi, ama başaramadı.

Jones, "Bir süt kutusu, huysuz bir kitap ve o, öyle mi?" dedi.

Deeba ve Jones, kıkırdamaya başladılar. Biraz isterik bir kıkırdama. Ama fazla zamanları yoktu ve gülüyor olsa da, Deeba gitmesi gerektiğini biliyordu.

88

Meşum Manzara

Deeba, Tabancakis havada, sessizce merdivenlerden yukarı çıkmaya başladı. Arkasından, kitap elinde, tereddüt içindeki Rahle geliyordu. Kesmik, tüm enerjisiyle, bir basamaktan diğer basamağa sıçrıyordu.

Kitap, Rahle'ye, "Haydi ama," diye fısıldadı. "Ayak uydur, ayak uydur."

Birkaç kıvrımlı sıçrayışın sonunda, tepeye ulaştılar. Koridorun sonunda, üstünden ve altından Duman sızan bir kapı vardı.

"Acele etsek, iyi olur," dedi Rahle. "Duman, burada olduğumuzu her an sezebilir."

Koridor, gecenin canlı renkleri altında parıldıyordu. Bir tarafı, tamamen camlarla kaplıydı.

Nefesi kesilen Rahle, "Şuna bakın," dedi.

Dışarı, savaşan Londrakis'e baktılar.

İnsanların yaşadıkları mahallelerde parlayan sokak lambaları ve lambaların arasında kalmış karanlık ve büklümlü duman bataklıkları vardı. Ama o gece, Londrakis, sayısız yangından çıkan pırıltılarla da aydınlanıyordu. Nehrin karanlık yarığında oynaşan yansımalarıyla, ani alevler ve sokaklardan gelen el fenerlerinin parlak ışıklarıyla pırıl pırıldı öte-şehir. Dört bir yana ilerleyen uçaklardan ve uçan başka yaratıklardan inen ışıklar da cabasıydı.

"Başlamış," dedi Deeba. "Gerçekten de başlamış."

Savaş seslerini duyabiliyordu.

"Bakın," dedi.

Alt katların yükselen ve alçalan çatılarının altında, fabrika avlusunu görebiliyorlardı. Avlu, koca bir savaş alanına dönmüştü. Duvarların ve yığılıvermiş barikatların ardında ve dört bir yandaki çatıların üzerinde konuşlanmış zompis taburları, füzelerini fırlatıyorlardı. Dumankeşler, gaz ve ateş püskürtmekteydiler.

Girişin hemen ötesinden karşı saldırıda bulunan grup, Deeba'yla birlikte nehir kıyısında toplanmış Londrakis birlikleriydi.

Silahlarını ateşliyor, duvarların üstüne kancalar savuruyorlardı. Çoğunun elinde, ustalıkla kullandıkları büyük yelpazeler vardı; onları, yaklaşan Duman'a balta gibi sallıyor, küçük bulutları uzaklaştırıyorlardı. Pis isler önce dağılıyor, sonra avlunun kenarlarında yeniden birleşip karşı saldırılar düzenlemeye hazırlanıyordu.

Deeba, isyankârların, "Lon Dra Kis!" diye bağırdıklarını duydu. "Lon Dra Kis!"

"Nehirde yanımıza gelenlerden daha çok Londrakisli var burada," dedi. "Gitgide daha çok kişi katılıyor."

Rahle, "Ama Londrakislilerin çoğu hâlâ Tutarsöz'ün kendi taraflarında olduğunu sanıyorlar, değil mi?" dedi.

"Belki de öyle değildir, en azından bu civarda. Onun zompisleri falan kullandığını görür görmez, Duman'la iş birliği yaptığını anlayacaklar. Aslında..."

Kitap, "Aslında, bu söylenti dört bir yana yayılacaktır," diye tamamladı cümleyi. "Ve Tutarsöz de bunun farkında. O yüzden, planladığı her neyse... bu gecenin, onu gerçekleştirmek için son şansı olduğunu biliyor."

Deeba, "Ama *planları bu değildi*," diyerek, kaşlarını çattı. "Benim duyduğum tüm konuşmaları... insanların nasıl da Tutarsöz

ve Şems-i Şikeste'nin kendi taraflarında *olduğunu* sanacakları ve bu yüzden onlar ne derse yapacakları üzerineydi. Niye foyalarını meydana çıkarsınlar şimdi?"

Kitap, kararsızca, "Belki de çaresiz kaldılar," dedi.

Parmağıyla işaret ederek, "Bakın," dedi Rahle.

Havayı yararak ilerleyen taşıtların, kuşların, yarasaların, tekirgelerin ve kaçıntıların yanında, bir gölgeler demeti vardı. Tuhaf bir halde uçuyordu. Eskortlarca sarılmış yoğun bir kütleydi. Bir güve sürüsü gibi karman çorman ve yalpalaya yalpalaya, yan yatıp onlara doğru muazzam bir hızla ilerlemeye devam etti.

Rahle, "Bu da ne?" diye fısıldadı.

Kütle yaklaşırken, öte-şehrin çeşitli bölgelerinden minik lekeler havalanıp ona katıldı. Bazıları da kütleden kopup torpido edasıyla sokaklara daldı. Deeba, içlerinden birinin kanatlarını katlayıp çengel-uçlu, çarpık bir füze gibi indiğini gördü.

"Eyvah," dedi ve pencereden uzaklaştı. "Şemsiyoklar geliyor."

Şemsiyok sürüsünün karanlık merkezinde, çirkin bir meyve gibi sallanan bir şey vardı.

Nefesi kesilen Deeba, "Şems-i Şikeste," dedi.

Şemsiyetkin, şemsiyoklardan birinin sapını tutmuş, açılıp kapanan aletin altında asılı duruyordu. Salınıp diğer eliyle başka bir şemsiyoku kavradı. Havada yolunu tırmanarak buluyormuşçasına, maymunun daldan dala sekmesi gibi, şemsiyoklara tutunarak ilerliyordu. Şemsiyoklar, onu sırayla taşıyordu.

Güruh, fabrikanın avlusuna süzüldü. Dağılıp savaşa katıldı. Sonra, Deeba'yı şaşırtarak, etrafta uçuşan her bir şemsiyok saplarını uzatır halde tüm kadınların ve erkeklerin önünde asılı kaldı.

Keçileri kaçırmış bir Mary Poppins* gibi sarkan Şems-i Şikeste, savaşın sesini bastırmaya çalışarak, "Arkadaşlar!" diye bağırdı. "Görünüşe göre, ıhh, Duman'ın birlikleri, Tutarsöz'ün fabrikası-

* Siyah şemsiyesiyle uçabilen sihirli dadı. Yaratıcısı P. L. Travers'ın yazdığı kitapların yanı sıra, maceraları beyaz perdeye de aktarılmıştır. *–çev.*

na girmeyi başarmış. Onun zarar görmemesini sağlayacağım. Sizin gibi kahramanlara düşen görevse, onu aynen böyle canla başla savunmaktır. Ben onu kontrol edeyim. Bu arada, hiçbirinizin elinde şemsiyok olmadığını görüyorum. Duman, dört bir koldan saldırıyor! Lütfen, bunları alın! Sizi koruyacaklar!"

Kimi isyankârlar, kafaları karışmış halde, birbirlerine baktılar. Birkaçı tereddüt ederek, ellerini uzattı ve önlerinde havada kanat çırpan şemsiyoklara uzandı. Ama Deeba, camı yumruklayıp kafasını iki yana sallarken, yoldaşlarının ellerindeki şemsiyokları tokatlayarak düşüren insanlar olduğunu gördü.

Birinin, "Delirdiniz mi siz?" dediğini duydu.

Bir diğeri, "Ne yapmaya çalıştığını biliyoruz," diye bağırdı. "Bıktık yalanlarından! Lon Dra Kis!" Şems-i Şikeste, adamın fırlattığı yarım tuğlanın yolundan çekilmek için, eğilip bükülmek zorunda kaldı.

Şemsiyetkin'in yüzündeki kaygılı ilgi ifadesi, yavaş yavaş silindi. Yerini, hiddetli bir bakış aldı. Dişlerini gösterip hırladı.

"Cadı *kız*!" diye bağırdı. Boşta kalan kolunu sallar sallamaz, şemsiyokları saldırıya geçti. Zompislere ve dumankeşlere katılıp Londrakis birliklerinin üzerine çullanıp onları dövmeye başladı.

Şemsiyetkin, sahneye yukarıdan bakmak için, havalandı ve birdenbire, pencerenin hizasına geldi. Deeba'nın gözlerinin içine bakıyordu.

"Eyvah," dedi Deeba ve camdan uzaklaştı. Ama artık çok geçti.

Şems-i Şikeste ağzını açıp onu işaret etti.

Şemsiyokları, imece usulüyle onu sürükleyip doğruca Deeba'ya götürdü. Pardösüsü havalanıyordu. Giderek büyüyen bir karaltı gibi, yaklaşıyordu.

Şemsiyoklar, arabanın ön camına yapışan sinekler gibi, kendilerini pencerelere savurdular. Çerçeveleri çatlatıp patlattılar.

"Çabuk olun!" dedi Deeba. Rahle, gözlerini yaklaşan Şemsiyetkin'den alamıyordu. Deeba yakalamasaydı, elindeki kitabı yere düşürecekti.

Deeba, "Çabuk *ol*, dedim!" diye tekrarladı. Kitabı koltuk altına sıkıştırdı, Tabancakisi pantolonuna tıkıştırdı ve Rahle'yi çekiştirdi. Onu, koridorun sonundaki Dumanlı kapıya doğru sürükledi. Kesmik de, aceleyle arkalarından seğirtiyordu.

Duman girdapları, Deeba'nın ayaklarına dolanıyordu. Öyle yoğundu ki pamuk gibi hissediliyordu. Deeba, tökezledi.

Değişen bir şey olmamıştı. Şems-i Şikeste gelmeden, bu mesafeyi alabilmesi mümkün değildi.

89

İntikam Peşinde

Şems-i Şikeste, Deeba ve Rahle'nin önünde duran camı tekmeleyerek, korkunç bir çatırtıyla içeri girdi. Rüzgârla şişen pardösüsü arkasında dalgalanırken, çömelerek yere iniş yaptı. Çevresindeki hava, şemsiyoklarla ve onların uçuşurken çıkardığı aralıksız *çıtır-çıtır* sesleriyle doluydu.

Şems-i Şikeste, ayağa kalktı ve dik dik baktı.

"Tebrikler, Deeba Resham," diye fısıldadı. "Tam bir baş belası olmayı başardın. Ve şimdi de kim bilir kaç Londrakisliyi bana karşı zehirlediğini öğreniyorum."

Deeba, Rahle ve Kesmik, koridorda gerilemeye başladılar. Şems-i Şikeste'nin bir el hareketiyle, şemsiyoklar, arkalarına süzülüp kanatlarını açarak geri çekilmelerini engelledi. Yalnızca Kesmik, aradan sıvışacak kadar küçüktü. Deeba, onun koridor boyunca sekerek uzaklaştığını duydu.

"Bu iş için çalıştım, çalıştım, çabaladım," dedi Şems-i Şikeste. "Hiç mi yardımcı olmadım? Ortağımı arkadaşını bırakmaya ikna etmedim mi? Geri gelmen için *hiçbir neden* yoktu. *Herkes hayatından memnundu.*"

"Bütün Londrakisliler hariç herkes," dedi Deeba.

"Onlar da mutlu olacaklardı! Tek bir düşmana karşı tek yumruk! Benim dikkatli gözetimim altında! Herkes mutlu olacaktı!"

"Dizginleri eline almak için yalan söylüyordun!"

Şems-i Şikeste, eliyle *lak-lak-lak-amma-konuştun-çenesi-patlak* işareti yaptı.

"Sana adil davranmaya çalıştım," dedi. "Ama sen her şeyi elinin tersiyle ittin. Amma nankörmüşsün." Elindeki şemsiyoku havaya kaldırdı.

Deeba, "Şems-i Şikeste, dinle," dedi çaresizce. "Duman, *senin* de düşmanın."

Şems, duraksadı.

"Ne zırvalıyorsun sen?" dedi.

"Düşünsene!" Deeba, kimi yırtık kimi pırtık şemsiyokların sivri uçlarının sırtına battığını hissediyordu. Pencereyi işaret etti. "Niçin birliklerini meydana çıkardı? Herkese, Tutarsöz'ün onların tarafında olmadığını kanıtlayacak şu birlikleri! Ona güvenmemeleri gerektiğini bilecekler ve bu, *sana* da güvenmeyecekleri anlamına geliyor. Duman, planlarını baltalıyor!"

Şems-i Şikeste, ona bakakaldı. Deeba, birkaç saniyeliğine, gözlerindeki şüpheyi görür gibi oldu.

"Sen... *kötü kız*!" dedi. "Bütün bu karmaşa nasıl başladı ya da böylesi kötücül bir fikri öte-şehre yayan nedir, bilemiyorum. Ama ortağımı suçlamak... tam bir yüz karasısın."

Şemsiyokunu tekrar kaldırdı. Deeba, Tabancakise uzandı.

Bıraktığı yerde değildi.

Deeba, öyle büyük bir paniğe kapıldı ki kitabı düşürdü. Yere inerken, "Ah!" dedi kitap.

Deeba, deliler gibi kemerini yokladı, ceplerini altüst etti.

Tabancakis, Rahle'nin elindeydi. Onu, Deeba'nın kemerinden aşırmış olmalıydı. Silahı, Şems-i Şikeste'ye doğrultmuştu.

Şemsiyok adam, gözlerini silaha dikerek, duraksadı.

"Aynen gözlerinle gördüğün gibi," dedi Deeba. "Kapana kısıldın. Kıpırdama. Aferin, Rahle. Şimdi, onu bana ver."

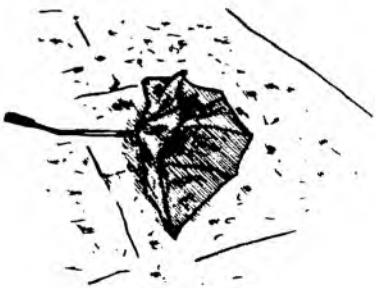
Profesır, belermiş, şaşkın gözlerle önce Deeba'ya, sonra tabancaya baktı. Ağzı, açıldı ve kapandı. Şems-i Şikeste de ona bakıyordu.

"Yaşamak istiyor musun?" dedi. "Hiçbir şansın olmadığını biliyorsun. Şimdi onu bana ver de seni öldürmeyeyim."

"Kapa çeneni!" dedi Deeba. "Bizi korkutamazsın!"

Rahle, öne doğru adım attı.

"Evet, korkutabilir," dedi. Tabancakisi ters çevirdi ve kabzası önde Şemsiyetkin'e uzattı.

Deeba, "*Delirdin mi sen?*" diye çığlık attı ve Tabancakisi kapmak için öne sıçradı. Çok geç kalmıştı. Şems-i Şikeste, silahı elinde tutuyordu.

Rahle, "İçinde tek bir kurşun kaldı," dedi. Aceleyle konuşuyordu. "Kızı konuşurken duydum. Duman'ın bundan korktuğunu biliyorlar, ama yalnızca son bir atış şansı var. Arkadaşları, alt katta bekliyor. Kimi sesçiklerin yardımıyla, Kargış'ı yendiler. Tam olarak ne yapması gerektiğini bilmiyor. Duman'ın kokusunu takip ediyor..."

Sesi yavaşça kısıldı. Deeba, öfkeden dili tutulmuş, ona bakıyordu.

"Üzgünüm, Deeba," dedi Rahle. Şems-i Şikeste'nin yanında duruyor ve kafasıyla onu gösteriyordu. "Ama ona bir baksana. Karşısında hiçbir şansımız yok. Ölmek istemiyorum."

Deeba, onu yakalamak için öne uzandı; ama Şems-i Şikeste minicik bir hareket yaptı ve şemsiyok sapları, Deeba'yı arkadan yakalayıp hareketsiz hale getirdi.

"Mükemmel bir seçim yaptınız, Profesır," dedi. "Eminim, size yeni hükümette bir pozisyon ayarlayabiliriz. Tek kurşun mu kaldı, demiştiniz? Dilinizi mi yuttunuz, Bayan Resham?"

Şemsiyoklardan biri, Deeba'nın ağzını kenetlemişti. Deeba, şemsiyokun pençelerinden kurtulmak için çırpınırken, Şems-i Şikeste de merakla Tabancakisi inceliyordu.

"Senin tatsız, sorun çıkaran yalanlarını dinlemek zorunda değilim," dedi Şems-i Şikeste. "Fakat ortağımla konuşacağım küçük bir şey var. Neyi yanlış yaptığını açıklığa kavuşturup bunu nasıl düzelteceğimizi konuşacağız. Hiçbir şey, onarılamaz değildir."

Parmaklarını saçlarının arasından geçirdi ve bir anlığına, kesinlikle vahşi göründü. "Ama önce – bir daha yoluma çıkmaman için, gerekeni yapacağım.

"Aşırı derecede tehlikeli bir insan olduğumu öğrenmek, seni şaşırtacaktır. Özellikle de birileri planlarımı bozmaya niyetlenmiş gibi duruyorsa. Hem de *tamamen art niyetlerinden* ötürü." Kafasını iki yana salladı; gücenmiş gibi duruyordu. "Pekâlâ, son münakaşamızı da yaptığımıza göre, senden bir yadigâr aldığımı söylemek isterim. Ne kadar bela çıkarmış olursan ol, yine de son kazananın ben olduğumu kendime hatırlatmak için küçük bir şey."

Eliyle çağırdı. Şemsiyoklardan biri, Deeba'nın arkasından, zıplayarak çıktı. Üzerinde sürünen kertenkele resimlerinin olduğu kırmızı bir şemsiyoktu bu. Kumaşı yırtılmıştı, söküğü dalgalanıyordu.

Deeba, tıkalı ağzının kenarından, "Eşek *herif*," dedi.

"Ah, evet senin şemsiyen bu," dedi Şems-i Şikeste. "Ya da senindi, diyelim. Tek bir yırtık ve ta tam, benimdir. Ne kadar *da* benim olduğunu görmek ister misin?"

Küçük bir hareket yaptı. Dönüp kapıya doğru yürümeye başladı.

Bir zamanlar Deeba'nın şemsiyesi olan şey, sıçradı, sapını Deeba'nın boğazına geçirdi ve sıkmaya başladı.

Deeba, nefes alamıyordu.

90

Dikiş

Rahle, "Efendim?" dedi endişeyle. "Yapmak zorunda mısınız? Acaba diyorum... onu eve göndersek ya da başka bir şey yapsak?"

"Saçmalama. Şimdi gidip ortağıma iki çift laf etmem gerek."

Ama Deeba sızlanıp ciğerlerine bir parça hava sokmak için çırpınırken, etrafındaki Duman bulutları yoğunlaşmaya başladı. Salyangoz gözleri gibi kullandığı is topaklarıyla, onu inceliyordu. Deeba, cızırtılı bir ses duydu.

"*Şems-i Şikeste,*" diyordu. "*Dur. Bu kız... çok ilgi çekici. Onu solumak istiyorum. Ve onu solurken, onun da nefes almasını istiyorum.*"

Huzursuzca, "Ah," dedi Şems-i Şikeste. "Peki, öyle olsun." Etrafındaki duman bulutlarına bakıyordu. "Bizi dinledin, o zaman?"

Deeba'nın kulakları uğuldamaya başladı.

"*Önce kız,*" dedi ses.

Şems-i Şikeste, parmaklarını şaklatınca, şemsiyok boğazını bıraktı. Deeba, hırıltıyla ve güçlükle soludu. Şemsiyok da aşağı atlayıp boğazı yerine ayak bileklerini kavradı. Başka bir şemsiyok da, aynı şeyi el bileklerine yaptı.

"Tamam, al işte, istediğin gibi," dedi Şems-i Şikeste. "Şimdi, seninle olan biten hakkında konuşmak istiyorum."

Öfkeyle, Deeba'yı süzdü. El ve ayak bileklerine pranga olmuş şemsiyoklar, onun hareketlerini kısıtlamıştı.

"*Silahı getir,*" dedi ses. "*Neyin onu bu kadar özel yaptığını anlamak istiyorum. Bu denli... tehditkâr bir şeyin, etrafta dolanması hoşuma gitmiyor. Onu daha sonra soluyacağım. Böylece, bilgisini içime katacağım. Hakkındaki bütün kehanetler... çok belirsiz.*"

"Onu soluyacağım derken, ne demek istiyorsun?" Kelimeler, kapının arkasından gelen başka bir ağızdan dökülmüştü. Titrek yaşlı bir adamın ağzından. Deeba, adamı gördü. "Kiminle konuşuyorsun, Tutarsöz?" Gelen, Harc-ı Derz'di.

"*Sus,*" dedi Tutarsöz-Duman. "*Sessiz ol. Şems-i Şikeste... gel.*"

Şems-i Şikeste, Deeba'ya alçakça son bir bakış atarak, laboratuvara girdi. Rahle de peşinden gidiyordu. Deeba'nın çevresindeki havayı dolduran Duman, geri sarılmış bir yangın filmi gibi geri çekildi; koridor boyunca geri sızıp ardında soğuk, hafif ve temiz bir hava bıraktı.

Deeba, Şems-i Şikeste'nin, "Tutarsöz," dediğini duydu. "İşler, yaptığımız plana göre ilerlemiyor. Neler oluyor? O korkunç kız, her türlü suçlamayı yöneltmiş biz –"

Sorarcasına, "Rahle...?" dedi Harc-ı Derz. "Gelip bize katılmaya mı karar verdin? Ve kitap, bu sen misin? Yani... kazanıyoruz, öyle mi? Duman'ı yeniyoruz?"

Rahle'nin, acı acı, "Ah, Harc-ı Derz," dediğini duydu Deeba. "Havayı koklasana."

Deeba, çırpınıyordu.

Şemsiyokların sapları, bir gıdım gevşemiyordu. Kollarını, iki tarafa doğru azar azar kaydırabiliyordu, ama kollarını ya da bileklerini çekip çıkaramıyor, kurtaramıyordu.

Ayağının altından, çekilen bir burun sesi geldi.

"Kesmik," diye fısıldadı. Küçük süt kutusu, hareketsiz şemsiyokların arasından sessizce ilerleyip mutlulukla hırıldayarak Deeba'nın kucağına yuvarlandı. "Ah, Kesmik."

Deeba, tekrar çırpındı, ama şemsiyoklar çok güçlüydü. Deeba, iç geçirdi. Dudaklarını ısırdı.

Gıcırdayan ses, "*Tabancakisi indir,*" diyordu.

Şems-i Şikeste'nin, "Görünüşe göre, tek bir kurşun kalmış," dediğini duydu.

Yürek paralayıcı dermansızlıkta bir sesle, "Onu nereden buldunuz?" dedi Harc-ı Derz. "Onu kullanabilecek miyiz?"

"*Şems-i Şikeste, Londrakisliler hadlerini aşıyorlar. İşler, yolunda gitmiyor. Bu yüzdendir plan değişikliği. Daha fazla yardıma ihtiyacımız var. Henüz hazır değiliz. Asansöre bin – Murgatroyd'u bul. Ya da* Rawley'i. *Kadını al ve git.*"

"Öyle mi dersin?" dedi Şemsiyetkin. "Murgatroyd'un ya da patronunun bir kez daha polislerle arayı bozmak ya da bizzat buraya geçmek istediklerinden emin değilim. Bize, başından beri yardım ettiler zaten."

"Denemeye *değer.*" Tutarsöz yaratığının sesi yüksek ve öfkeliydi ve Şems-i Şikeste'yi susturdu. "*Tabancakisi indir, kitabı bırak ve git.*"

"Pekâlâ," dedi Şems-i Şikeste. "Tabii. İyi bir fikir bu... gider ve... sorarım."

"*Ve gitmeden, bana yardımcı olacak bir şemsiyok bırak.*"

Bir duraksama oldu.

Sinirlenerek, "Bırakmayacağım," dedi Şems-i Şikeste. "Sanırım, ortak olduğumuzu unuttun. Şemsiyoklar, *benim* hizmetkârlarımdır."

Deeba, önce bir metal çınlaması, sonra da kayarak yerine oturan bir kapı sesi duydu. Uzaklaşan mekanik bir gıcırtı sesi yükseldi.

Korkunç ses, "*Tamamdır,*" diye mırıldandı. "*Onu başımdan savacağımı hiç düşünmezdim.*"

"Aman tanrım..." diye mırıldandı Harc-ı Derz. "Ben ne yaptım?"

"*Uyu.*" Rüzgâr esintisi misali bir ıslık duyuldu ve Harc-ı Derz'in sesi sönüp hiçliklere karıştı.

Deeba, *Bu şeylerden kurtulmalıyım*, diye düşündü ve bileklerini tekrar kıvırmaya başladı. Kesmik, karton ağzıyla, şemsiyokları çekiştiriyordu. Deeba, kitabın sesini duydu.

"Şems-i Şikeste, onu aldattığını anlayacak," diyordu. "Belki anladı bile."

"*Aptal şemsiyok adam*," dedi Tutarsöz-Duman. "*Artık onun için çok geç.*"

"Farkına varıp bize katıldığında, biliyorsun –"

"*Kitap.*" Ses, çok haşindi. "*Çok meşgulüm. Son deneyler. Kimya. Bunun üzerinde çalışıyorum uzun zamandır. Çok yardımcı oldu şu kütüphaneciler. Bana galonlarca benzin kazandırdılar. Şimdi, odaklanmalıyım. Ne seninle ne Şems'le ne de aptal yaşlı Profesırla uğraşamam. Ama dikkatimi çekmeye çalışırsan, çekersin. Aslında*," dedi ani bir açgözlülükle, "*kimya üzerine hiç bölümün yok mu senin...?*"

"Hayır," dedi kitap alelacele. "Coğrafyadan başka şey yok içimde. Ve yarısı da yanlış zaten. Çenemi kapayayım ben."

Bir yırtma sesi ve ardından bir çığlık duyuldu.

Deeba, tekrar gerildi, ama boşunaydı. Yere çöktü ve gözlerini kapadı.

Bu hiç iyi değil, diye düşündü. *Buraya kadar geldim, yapmamız gerekene çok yaklaştım. Ve böyle son bulacak, reva mı? Dışarı çıkamam. Bütün bozuk şemsiyeler, Şems-i Şikeste'nin emrinde.*

"Dur biraz," dedi yüksek sesle. Gözleri aniden açıldı. *Bozuk şemsiyeler...*

Eski şemsiyesini incelemeye başladı. Ortasındaki metal çubuğu ve katlanmış güneşliği ayaklarının dibinde boylu boyunca yatıyor, kıvrık sapıysa bacaklarını sarıyordu. Üzerindeki, birçok kertenkeleyi yırtan uzun yarığı inceledi.

Kaşlarını çattı. Kafasında bir yerlerde süzülen bir düşünce vardı ve onu yakalamak için kendisini zorluyordu.

"Kesmik," diye fısıldadı. "Bana bir şey getirmeni istiyorum. Çantamdan. Anladın mı? Torbacıktan! Tut getir!"

Küçük kutu, başıyla yaptığı çılgınca hareketleri, hevesle izledi. Çantadan eşyaları tek tek çekiştirerek çıkarmaya başladı.

"Hayır," dedi Deeba, "çorapları değil. Defteri de değil. Hayır, anahtarlarımı da değil, hayır. Küçük siyah şeyi. Hayır. Hayır. Hayır. *Evet*!"

Elleri bağlanmış haldeyken, dikiş setini açmak hiç de kolay değildi, ama Deeba en sonunda başardı ve içinden iğne ve ipliği alabildi. Bir diğeri el bileklerini kavramışken, ayaklarını tutmakta olan şemsiyoka doğru eğilmek daha da zordu. Ama Deeba, yavaş ve dikkatli davranarak, bunu da başardı. Obaday'in ona verdiği dikiş iğnelerinden birini kullandı ve iğnenin ona yardım edercesine kendi hâlinde metal şevkiyle batıp çıkıp diktiğine yemin edebilirdi. Kesmik, heyecan içinde, etrafında hoplayıp zıplıyordu.

Aynı anda çalışmak zorunda kalan iki elinin anca becerebildiği kaba, çirkin iplik düğümleriyle, Deeba şemsiyesini onarmaya başladı. Tutarsöz yaratığının kapının arkasından gelen homurtularını dinliyor, ne yaptığını anlamaya çalışıyordu. Ve kulağı kapıdayken, eli işliyor, şemsiyesinin güneşliğini mahvetmiş yırtığı beceriksizce dikiyordu.

Son dikişi atıp yırtığı kapadığı anda, şemsiyok kımıldanmaya başladı. Titredi ve bir şeyler değişti.

Kırmızı ve kertenkeleli alet, uyanan bir hayvan gibi silkindi. Deeba, nefesini tuttu. Gelişigüzel hareket etti ve kumaşını esniyormuş gibi açıp kapatarak, ayak bileklerini kavramış sapını yavaşça gevşetip döndürdü.

Döndü; en büyük kertenkelenin gözleri, Deeba'yla yüz yüze geldi.

Deeba, "İşte bu," diye fısıldadı. "*Başardım!*" Keyifle bağırmamak için, dudaklarını ısırdı. Bir zamanlar kendi şemsiyesi olan varlığın, çevresindeki şeyleri yoklamak için bükülerek, koridor boyunca zıplamasını izledi.

"Hey," diye fısıldadı ve şemsiye, dönüp ona baktı. "Beni hatırlıyor musun? Uzun zaman oldu."

Alet, birkaç saniye duraksadı ve sonra tepesini belirsizce aşağı yukarı salladı.

"Bir saniye önce beni yakalamış olduğunu hatırlıyor musun?"

Kafa yine sallandı. Hararetli bir öfkeyle.

"Ama bacaklarımı tutmak istemiyorsun, öyle mi?" Eliyle, ayak bileklerini işaret etti. Şemsiyok, bilekleri incelemek için eğildi. Güneşliğini bir parça kaldırıp tekrar indirdi. Bir şemsiyok, ancak böyle omuz silkerdi. Ardından, titreyerek *hayır* demeye çalıştı.

"Yapman gerekiyordu. Emirler böyleydi. Ama şimdi emirlere uymak zorunda değilsin."

Alet, kafa salladı ve zıpladı ve döndü ve yanlamasına taklalar attı ve duvardan duvara, tavandan tabana sıçradı. Açıldı ve kapandı ve küçük salınmalarla uçuştu.

O, artık özgür! Şems-i Şikeste'nin dediklerini yapmak zorunda değil! diye düşündü Deeba.

Artık bir şemsiyok bile değil. Başka bir şey. Şemsiyeyken, tek bir amacı vardı. Bozulduğunda, o amacı yerine getirmemeye başladı, artık amacı başkaydı ve işte o zaman, Şems-i Şikeste'nin hizmetine girdi. Onun kölesi oldu.

Ama şimdi onarıldı... *Hiç bozulmamış* değil – *öyle olsa, yeniden bir şemsiyeye, akılsız bir alete dönerdi. Ama artık* bozuk *da değil, o yüzden Şems-i Şikeste'nin malı olamaz.*

Artık yepyeni bir şey. Ne bir şemsiye ne de bir şemsiyok. O artık...

Deeba, "Nesin sen?" diye mırıldandı. "Şemsi*yeni* mi?" *Ne olursa olsun*, diye düşündü, *artık kendi kendisinin efendisi.*

"Özgür olmayı sevdin, değil mi?" dedi. Şemsiyeni, heyecanla kafa salladı. "Karşılığında... bana yardım eder misin?"

Zemin, pencerelerden dökülmüş cam kırıkları ve ahşap yongalarıyla darmadağındı. Aralarında, pencerelerin kapanmasını

sağlama alan, birkaç santim uzunluğunda küçük madenî kollar da vardı.

Kesmik ve şemsiyeni, kırık parçaları yerden toplayıp her birini Deeba'ya getiriyordu.

"Hayır, cam değil," dedi Deeba. "Pencere kolu. Hah, işte o."

El bileklerini tutan şemsiyokun metal ekseni, tam ortadan bükülmüştü. Çok çaba harcaması gerekti, ama şemsiyeninin yardımı – ve hevesli Kesmik'in faydasız katılımı – ile, Deeba aleti sımsıkı tutabildi. Şemsiyeni, onu zorla açtı ve Deeba da pencere kolunu, şemsiyokun metal sopasının hizasına getirdi. Yamuk sopayı sıkıştırıp düzeltmeyi becerdi. Kendisini esir tutan şemsiyokun ve metal sopasının etrafını yapışkan bantla defalarca sardı, şemsiyoku bağlayıp dümdüz etti.

Ve bir anda, böylece onarılmış alet, artık hiç de şemsiyok değildi. Deeba'nın ellerini bırakıp, ilk şemsiyeninin yaptığı gibi, keyifle dans etti.

Elleri ve ayakları serbest kalınca, Deeba diğer şemsiyokları da sırayla kavradı. Hiçbiri ona karşı gelmedi – çünkü aldıkları emir, put gibi dikilmekti.

İçlerinden ikisi öyle bozuktu ki Deeba onları onaramadı. Diğerlerini, hızla yamadı. Hiçbiri iyi gözükmüyordu, ama kısa süre sonra Deeba dört keyifli şemsiyeni tarafından kuşatılmıştı. Aletler, artık Şems-i Şikeste'nin emri altında olmamanın verdiği zevkle, atlayıp zıplıyordu. Oynaşan hayvanlar gibiydi.

Zihni, hızla çalıştı. Zamanın ne kadar hızlı aktığının, arkadaşlarının kendisini bekliyor olduklarının ve Duman'ı durdurmak için sadece son bir şansının olduğunun ıstırapla farkındaydı.

"Bana yardım edecek misiniz?" dedi. Hevesli görünen şemsiyenilerin sıraya girmeleri için, soruyu birkaç kez yinelemek zorunda kaldı. Ama kırmızı ve kertenkeleli şemsiyeni, bir istisnaydı; hazır asker gibi bekliyordu.

Belki de yıllardır benim olduğu için anlıyor beni, dedi içinden.

"Sizden yapmanızı istediğim şey şu," dedi. "Size 'Saldırın!' dediğim zaman, saldırın." Abartılı dövüş hareketleri yaptı.

Tutarsöz yaratığının çok güçlü olduğunu biliyordu, ama şemsiyeniler de bir zamanlar şemsi*yok*tu ve her biri, onları Duman'ın saldırılarına karşı dayanıklı hale getiren kimyasal yapışkan bir maddeyle kaplanmıştı. *İşte, şiirsel adalet budur,* diye düşündü – Duman'ın, Şems-i Şikeste ile birlikte kendisine öte-şehri ele geçirmede yardım etmek üzere yarattığı çıraklar, ustalarına başkaldırıyor.

Mavi bir şemsiyeninin güneşliğini dikmişti, sarı olanın sopasını düzeltmişti, siyah olansa onarılması en kolay olandı: Yalnızca ters dönmüştü; tek yaptığı, onu pat diye doğru yöne çevirmek olmuştu.

"Oraya asla gizlice giremeyiz. Yalnızca tek bir fırsatımız var. Bana yardım etmeni rica ediyorum," dedi kırmızı şemsiyeniye.

Bir an için, sitelerinin bahçesinde oynadığı, onu elinde bir kılıçmış gibi çevirdiği zamanları hatırladı. Bu hatıraların onun için ne demek olduğunu düşündü – onun açısından, iki koca hayattan önce yaşanmıştı bunlar. Belki de, onun için birer rüyadan ibaretti.

"Şu üçü saldırırken," dedi, "senin de bana bir şey getirmeni istiyorum."

Deeba, açıklaması bittiği zaman, duraksadı. Gelecek birkaç dakika içinde her ne olursa olsun, biliyordu ki her şeyi sona erdirecekti.

91

Tepkime

Deeba, kapıyı çarparak açtı ve fırıl fırıl dönen şemsiyeniler içeri girdi.

Girerken, sanki her şey yavaşladı. Deeba, sadece bir an içinde, her şeyi içeri alıvermişti.

Atölyedeki ışıklar kımıldanıyordu. Oda, tembelce uçuşan ampul böceklerle kaynıyordu. Şöminede, devasa bir ateş yanıyordu. Döner ayaklı büyük tekne, hâlâ oradaydı. Göz alarak parlayan ve köpüren yeşil bir sıvıyla doluydu. Altından, mavi gaz fışkırtıları tıslıyordu.

Odanın dört bir yanındaki sıra ve tezgâhların üzerinde, deney şişelerinden, köpüren deney tüplerinden ve büklümlü cam borulardan oluşan aynı şaşırtıcı keşmekeş hâlâ duruyordu.

Deeba, köşedeki bir masanın üzerinde, Tabancakisi ve kitabı gördü. Harc-ı Derz, bir sandalyeye yığılmış, horluyordu. Kafası, ağır bir Duman bulutuyla örtülmüştü. Asansörün kafesli giriş kapısı kapalıydı ve asansörün kendisi de orada değildi.

Şemsiyeniler, saldırmaya ve hızla dönmeye, açılmaya ve kapanmaya, kılıç gibi salınmaya başladı. Hareketleri, şemsiyoklarınkinden çok daha çevik, çok daha etkileyiciydi. Deeba, *Herkes, kendi seçtiği savaşa girmeyi tercih ediyor,* diye düşündü.

Şemsiyeniler, odanın ortasında duran adamın üstüne yürüdü.

Tutarsöz yaratığının.

Teknedeki parlak yapışkanla doldurduğu deney tüpünü inceleyen yaratık, bir an için, donmuştu. Deeba, dehşet içinde ona baktı.

Tutarsöz, fena halde şişmişti. Derisi gergin ve kabarık, soluk, lekeli ve hastalıklıydı. Üzerindeki laboratuvar önlüğü, gerim gerim geriliyordu. Kan çanağı gözlerle, Deeba'ya baktı.

Kitap, "Deeba!" diye bağırdı.

Şemsiyeniler saldırganca dönerek ona doğru ilerlerken, Tutarsöz ağzını açıp gülmeye başladı.

Hareket etti. Yeni cüssesine rağmen, doğal olamayacak kadar hızlıydı. Yanlamasına takla atarak, yaklaşan şemsiyenilerin yolundan çekildi. Zıplıyor gibiydi.

Bir çuval ölü hayvanın, kömür ve cam kırıkları üzerinde sürüklenirken çıkaracağına benzer bir sesle, tekrar güldü. Tutarsöz, deney tüpünü en yakın şemsiyeniye fırlattı.

Tüp, sertleştirilmiş gölgeliğin üzerinde tuzla buz oldu. Deeba, tam ağzını açıp şemsiyeni füzeyi bu kadar kolay defettiği için zafer çığlığı atacaktı ki birden boğazına bir yumru oturdu.

Parıldayan sıvı, siyah şemsiyeninin üzerine püskürdü ve işlemden geçirilmiş kumaşa değdiği anda *alev aldı.*

Yağlı kıvılcımlar içindeki şemsiyeni, gaddar bir duman taşkınıyla, havaya zıpladı. Kızgın metal gıcırtılarıyla, saniyeler içinde yandı.

Tutarsöz, nefesini kuvvetlice içine çekti ve yanan şemsiyeniden fışkıran isleri burun delikleriyle emdi. Geriye, ısıdan büzülmüş, kıvrılmış bir şemsiye iskeleti ve kül kaldı.

Deeba'nın ödü patlamıştı. Şemsiyeniler, birkaç saniye, hare-

ketsiz kaldı. Tutarsöz, bir balet gibi tekrar yürüyüp sıvıyla dolu başka bir tüpe uzandı.

Deeba, "Kaçın!" diye bağırdı ve şemsiyeniler farklı yönlere dağıldı. Ama Tutarsöz elinde sımsıkı tuttuğu tüpü savurdu ve sıvı, mavi şemsiyeninin dikilerek onarılmış gölgeliğinde patladı.

Üzerine yayılan sıvı, aleti yakmaya başladı. Şemsiyeni düşerken, Deeba "Hayır!" diye bağırdı. Saniyeler içinde, harap olmuş metal kemiklerini geride bırakarak, yok olmuştu. Tutarsöz, dumanı gürültüyle içine çekti ve derisi daha da gerildi.

"*Sıkıcı*," diye homurdandı. "*Zihinleri hiç ilgi çekici değil. Ama yararlı bir deney oldu. Çözdüğümü biliyordum. İşe yarayacağını biliyordum.*" Parıldayan sıvıyla dolu test tüpünü salladı. "*Ama Şems yerde kırık bir omurga parçası gördü... ve bana denek vermemeye başladı.*" Deeba'ya bakıp sırıttı. Dişleri, çamur rengindeydi. "*Bana kobaylar getirdiğin için sağ ol.*"

Öbür şemsiyeni, cesurca üzerine saldırdı. İncik kemiklerine *küt* diye iki koca darbe indirdi. Darbenin sesi, odunu çatırdatacakmış gibi yüksek çıkmıştı. Tutarsöz, düştü.

Deeba'nın yüreği umutla çarptı, ama hastalıklı görünen adam şişme bir balonmuş gibi aniden zıplayıp eski halini aldı. Gülüyordu.

Maymun çevikliğiyle, şemsiyeniyi kavradı ve teknenin musluğunun altındaki sıvı dolu kovaya batırdı. Alevler ve isler fışkırdı ve Tutarsöz eğilip çıkan mahsulü soludu.

Dönüp sırıttı. Yüzü kurum karasıydı, saçları fışırdıyordu. Tüten elinde, şemsiyeninin kalıntıları duruyordu. Eciş bücüş olmuş metalden zavallı bir kördüğüm. Bir parçası, *çangır* sesiyle düştü. Deeba, yalnızca birkaç dakika önce, sarı şemsiyoku şemsiyeniye dönüştürmekte kullandığı pencere kolunu tanıdı.

"*Sence*," dedi Tutarsöz, "*durduramayacağım şeylerin etrafta dolaşmalarına izin verir miyim? Soluyamayacağım şeylerin?*"

Deeba, korkunç yaratıktan gözlerini ayıramıyordu, ama göz kenarıyla Kesmik'in ve kendisinin olduğunu düşünmeden ede-

mediği şemsiyeninin – hani şu kırmızı ve kertenkeleli olan – sessizce Tabancakise ve kitaba doğru ilerlemesini izliyordu.

Ama hareketlilik, Tutarsöz'ün de dikkatini çekmiş gibiydi. Deeba, nefesini tuttu. Şemsiyeni dondu ve Kesmik, ondan öteye zıplayıp saldırganca hırıldayarak Tutarsöz'e doğru yuvarlandı. Dikkati üzerine çekmeyi başarmıştı.

Deeba, "Kesmik, geride dur!" diye haykırdı. Tutarsöz karton kutucuğa ulaşınca, bir sandalyeyi kapıp bütün gücüyle ona fırlattı.

Tutarsöz, sandalyeyi tek eliyle bacağından yakaladı. Ateşe atıp yanan ahşabı kokladı. Kesmik, uzağa fırlamış, Deeba'nın ayaklarının arkasına saklanmıştı.

"*Şems haklıymış. Sinir bozucusun. Dikkatimi dağıttın. Seni daha sonra, tatlı niyetine, solumaya niyet etmiştim, ama tebrikler – seni meze ilan ediyorum.*"

Tutarsöz, yeni tombul ellerini uzatarak, ona doğru ağır adımlarla yürüdü. Avına yaklaşan bir yırtıcı hayvan gibiydi. Deeba, sırtını duvara verdi.

Şemsiyenisi, masaya olan son birkaç metreyi de hızla aldı, sıçradı ve kanca gibi sapını Tabancakise geçirdi.

Geri dönüp olan biteni görünce homurdanmaya başlayan Tutarsöz, "*Ne...?*" dedi. Doğa dışı bir zarafetle şişman bir kaplan gibi sıçradı. Tırnaklarını, pençe gibi kıvırmıştı. Çaresiz şemsiyeni, kendisini mancınık olarak kullanıp Tabancakisi Tutarsöz'ün kafasının üstünden aşırtarak fırlattı.

Tabancakis döndü. Yükseldi. Tutarsöz, sıçrayışının ortasında, yön değiştirmiş gibi görünüyordu. Tabancaya uzanmaya çalıştı, parmakları yalnızca birkaç milim uzağındaydı, ama silah elinin biraz üstünden insaflı bir kavis çizerek alçalmaya başladı ve Deeba, öne çıktı, Tabancakis düşerken silaha doğru uzandı.

Ve bir anda silah elindeydi. Deeba, nişan aldı.

92

İnfaz Düşleri

Deeba Tabancakisi kaldırdığında bile, Tutarsöz hareket etmeye devam etti. Koca bedeni, doğruca bir duvara atılıp duvar ile tekne arasında lastik bir top gibi *zıplamaya* başladı. Deeba, silahını ona çevirmeye çalışıyordu, ama yaratık çok hızlıydı, oda çok karışıktı, o yapamıyordu. Sırtını duvardan ayırmadı.

Yan dönmüş bir masanın arkasından, Tutarsöz'ün eli belirdi ve teknenin dibindeki kontrol düğmelerine uzandı. Fazlasıyla uzaktı. Koca kafasını, masanın kenarından çıkardı ve Deeba'nın tetik üzerinde duran parmağı gerildi.

Tek mermi kaldı, diye düşündü. *Sadece bir. Emin olmalısın.*

Tutarsöz, üzerine doğrultulmuş silahı gördü ve tekrar barikatının arkasına sıçradı. Deeba, silahını havada tutuyordu.

Haydi ama, dedi içinden. *Çıkar kafanı.* Ama Tutarsöz yerinden kımıldamadı.

Kitap, "Dikkatli ol, Deeba!" diye haykırdı.

"Neler oluyor?" dedi Deeba. "Bu sıvı da nesi?" Tutarsöz kendisini duymadan kitapla konuşabilmeyi diledi, ama mümkün değildi.

"Bunca zamandır, bunun üzerinde çalışıyordu," diye bağırdı kitap. "Tutarsöz'ün Laf-İstifi Çukuru'ndaki insanlardan istediği onca kitap. Bütün o araştırmalar. Hepsi bunun içindi. Sihro-kimyasal *tepkime* yaratacak bir formül arıyordu."

"Ama neden? Şemsiyokların *amacı*, insanları kendisinin ve Şems-i Şikeste'nin yaydıkları bütün o hikâyeye inandırmak değil miydi? Bütün o iyi adam-kötü adam safsatasına? İşe yaramazsa, kimse Şemsiyetkin'e itaat etmez ki!"

"Sanırım, planlarda bir değişiklik oldu," dedi kitap.

Tutarsöz, "*Neden bana sormuyorsunuz?*" diye hırladı ve bir kahkaha patlattı.

"Onunla konuşma," dedi kitap. "Ateş etmeye hazır ol!"

"*Şemsiyoklar işe yarıyor,*" dedi Tutarsöz. Deeba, kıpırdadığını işitebiliyordu. "*Mermilere karşı koruyor. Füzelere karşı. Asit yağmuruna karşı. Şemsiyoklar olmasaydı, gittiğim her yerdeki bütün Londrakisliler saklanırlardı. Deliklere kaçarlardı. Bodruma inerlerdi. Gözden uzakta dururlardı. Hiç işe yaramazlardı o zaman.*"

Deeba, "Ne?" diye fısıldadı.

"*Solumak istiyorum. Dumanı içime* çekmek *ve öğrenmek istiyorum. Yanan kitaplardan ve evlerden ve resimlerden ve* insanlardan *yayılan latif alevler. Aptal Londrakisliler. Aptal Deeba. Bunun bir sonu yok. Her şey yanar, duman olur uçar ve bana karışır. Onları içimde güvende tutarım. Onları benliğime katarım. Ben, her şeyim.*

"*Her şey o kadar kırılgan, o kadar narin ki... Dolayısıyla, yangınlarımı çıkarıyorum, her şeyi soluyup bulutlarımda sonsuza kadar korumak için. Ama saklanıyor Londrakisliler. Çok korkuyorlar. O zaman söndürüyorum yangınlarımı.*"

Deeba, bükülmüş şemsiyeni atıklarına bakakaldı.

"İnsanların, her şeyin yoluna gireceğini düşünmelerini istiyor," dedi. "Dışarı çıksınlar diye."

"*Şems, Tutarsöz'ün sizin tarafta aradığı şeyi duyduğunda,*" dedi, "*yaptığı planla bana geldi... Ama burayı yalanlarla yönetmek istedi. Ve Londrakisliler benim için neler yaptıklarının farkında bile değillerken, beni yavaş yavaş beslemeye başladı.*

"*Benim gizli evcil hayvanı olmamı istedi.*

"*Oysa ben büyümek ve büyümek ve öğrenmek istiyorum. Uzun bir süre, gücüm epey kısıtlıydı. Ama besleniyordum. Öğrenmek ve*

öğrenmek ve büyümek istiyorum. Ah o hoş kitaplar. Yak ve öğren, yak ve öğren. Hoş insanlar, hoş zihinler." Sesteki açlığı yansıtan korkunç mırıldanma, Deeba'nın midesini bulandırdı. "*Ama siz* saklanmaya *devam ettiniz. İşte o zaman, Şems-i Şikeste bana bir fikir verdi. Ve onlara, ühü ühü, sihirli şemsiyoklarıyla beni nasıl da yenebildiklerini gösterdim...*"

"Aman tanrım," dedi Deeba. "Herkes dışarı çıkacak... Duman saldıracak... yağacak... ve herkes dışarı çıkacak, çünkü şemsiyokların kendilerini koruduğunu sanıyorlar..." *Ve yeni kimyasal maddesini yağdıracak... ve herkes yanacak.*

"İşte üzerinde araştırma yaptığı şey buydu," dedi kitap. "Tutarsöz'ün formülüyle tepkimeye girecek bir bileşim. Aslında Şemsiyetkin'le iş birliği yapmıyor, onu *aldatıyor*, kullanıyor. Şems-i Şikeste, şemsiyokların denetleyebildiği kalkanlar olduğunu sanıyor... oysa onlar yanmaya hazır birer kibrit."

Tekdüze ve dehşete düşüren bir sesle, "*Korkmadıklarını göstermek için, dışarı çıkacaklar,*" dedi Tutarsöz. "*Ve yağmur üzerlerine indiğinde, her biri alev ve duman olarak havaya yükselecek. Ve ben herkesi toplayacağım. Ve yangın yayılacak ve bütün Londrakisliler ve evleri ve sevgili kitapları ve sevgili zihinleri, dumanda süzülüp bana gelecek ve içime girecekler. Böylece, her şeyi bileceğim. Tek başıma, herkes olacağım. Hiç kimse son bulmayacak. Hepinizi içimde yaşatacağım.*

"*O kadar da kötü bir şey mi bu?*"

Tüm sakinleri alevler içinde kalmış öte-şehrin hayali, Deeba'nın gözlerinin önünden geçti. Duman, muazzam olacaktı; zehriyle harmanladığı milyonlarca zihin ve milyonlarca kitapla birlikte süper dâhi olacaktı. Küller imparatorluğunda hüküm sürecekti. Bu hayalin etkisiyle, tamamen buz kesti.

Yaratık, "*O zaman, çok güçlü olacağım,*" diye fısıldadı. "*Her bir parçamı da yanıma alıp uzun yollar kat edecek kadar güçlü. Bin bir yeri, bin bir öte-şehri... ve bin bir şehri yakacak ve bilecek kadar güçlü.*"

Deeba, Duman'ın doyumsuz olduğunu anladı. Bu gece başarılı olursa, yangınlar çıkarıp uzanabildiği her şeyi yakan ve öğrenen zehirli bir duman tanrı olacaktı.

"*Elimin yettiği* her şeyi *öğreneceğim. Anlıyor musun?*" Gülmeye başladı.

Deeba, nefes alamıyordu. Tehlikede olan yalnızca kendisi ya da Zanna ya da ailesi ya da hatta bütün Londrakis değildi. Duman, Londra'ya giden yolu da biliyordu.

Tek bir kurşun, dedi içinden ve bundan önce ateşlediği mermileri düşündü ve Tabancakisin içinde kalan tek kurşunla ne yapacağını merak etti. *Sakın... ıskalama...*

Bir motor dalgalanması oldu. Yaklaşan bir çangırtı vardı.

Deeba, birinin, "Vallahi, tam bir fiyaskoydu," diye bağırdığını duydu.

Asansör boşluğundan, Şems-i Şikeste'nin sesi yükseldi.

"Tahmin ettiğim gibi, bakan bize bundan sonra insan yardımı falan yapmayacak. Neler olup bittiğini anlattığımda da bir parça endişelendi." Alçalan asansör, odada göründü. Şems-i Şikeste kapıyı açıp arkasında Rahle ve dört bir yanında şemsiyoklar olduğu halde dışarı adım attı.

"Aslında," dedi, "benden gözümü açık tutup Murgatroyd'a dikkat etmemi istedi. Onu bulamıyormuş. Dedi ki benim –"

Durdu. Laboratuvardaki keşmekeşe, Deeba'dan saklanan Tutarsöz'e ve Deeba'ya baktı. Bir an için, hiç kimse kıpırdamadı.

Tutarsöz, "*Gazı aç!*" diye haykırdı.

"Şems-i Şikeste!" diye bağırdı Deeba. "Hayır! Bu bir tuzak!"

Ama Rahle korkudan yere sinerken, Şems-i Şikeste gaz vanasını kavradı ve döndürdü. Teknenin altındaki alevler gürledi ve parlayan sıvı daha da kuvvetli köpürmeye başladı.

Deeba, Tabancakisi Şems-i Şikeste'ye çevirdi. Tutarsöz görüş alanına girip sıçrayan adımlarla ona doğru koşmaya başlayınca, bocaladı.

Deeba, *Tek bir mermi, tek bir mermi*, diye geçirdi içinden.

Tabancakisin namlusunu aşağı doğrultup hem Tutarsöz hem de Şems-i Şikeste görüş açısına girene kadar yana eğildi. Parlayan kimyasal maddeyle dolu tekne, fokurdamaya ve taşmaya başlıyordu.

Şems-i Şikeste'nin şemsiyokları, kuzgunlar gibi yükselip üzerine gelmeye başladı. Şems-i Şikeste, elini kaldırdı. Tutarsöz, isli puslu salyalı hırıltılarla yakınındaydı.

Deeba, yerden destek aldı ve tetiği çekti.

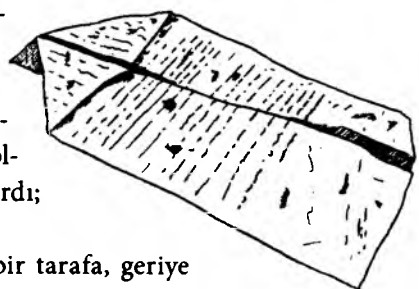

93

Deri Değiştirmek

Müthiş bir patlama, Deeba'nın kulaklarında çınladı. Tabancakis, geri tepti.

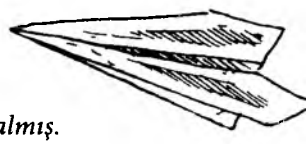
Etraflarını saran havanın her bir noktasından, kâğıt uçaklar fırlamaya başladı. Bazıları minikti; kimileriyse kocaman yapraklardan yapılmıştı. Hepsi, farklı renkteydi. Kimileri, kitaplardan yırtılmış kâğıtlardan yapılmıştı; kimilerinin üzerinde dolma kalemle yazılmış yazılar vardı; kimileriyse boştu.

Basitçe katlanmış olanlar bir tarafa, geriye doğru eğimli kanatlarıyla karmaşık modeller de vardı. Havada binlercesi uçuşuyordu. Bir kasırganın içindeymiş gibi, pike bombardıman uçakları misali, Şems-i Şikeste ve Tutarsöz'ün üzerine dalıyordu.

Hedefleri yalayıp geçiyor, kanat kenarlarıyla iki adamı sıyırıp çentiyordu. Şems-i Şikeste, haykırdı.

Uçak, iyi nişan almıştı. Ama Şems-i Şikeste parmaklarını şaklatır şaklatmaz, şemsiyoklar, el parmakları gibi açılıp önünde kalkan oluşturdu. Kâğıt füzeler, yağmur pıtırtısına benzer bir sesle, güçlendirilmiş kumaşın üzerinden sekti.

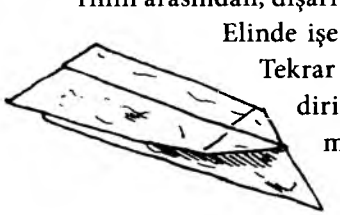
Deeba, kalkanın ortasında, kırmızı ve kertenkeleli şemsiyeniyi gördü.

Hayır! dedi içinden çaresizce. *Bu kadar yaklaşınca, onu yine kontrolü altına almış.*

Tutarsöz'ü koruyan bir tane bile şemsiyok yoktu. Kâğıtların kenarları, derisini yüzlerce kez çizdi. Bir insan olsaydı, bu keskin saldırı canını yakabilirdi. Ama insan değildi. Kâğıttan ok fırtınasının ortasında durmuş, kahkaha atıyordu. Arkasında duran tekne, şiddetle köpürüyor, içinden yoğun bir buhar çıkıyordu. Tutarsöz, buharı içine çekti ve yeşil girdaplar, fırıl fırıl dönerek, ağzına ve burnuna girdi. Tutarsöz'ün bedeni daha da şişti. Derisi gerildi.

Deeba, "Hadi ama!" diye bağırdı ve Tabancakisi salladı. "Kâğıt *uçaklar* mı?" diye haykırdı. "*Kâğıt* kesiği, ha? Üzerlerine tonlarca kitap falan düşürseydin ya!" Üstelik katlanmış uçakların saldırısı giderek yavaşlıyordu.

Tutarsöz'ün derisi, kanamayan fakat içinden gaz bulutları fışkıran küçük yaralarla beneklenmişti. Şems-i Şikeste, şemsiyoklarının arasından, dışarı bakıyordu.

Elinde işe yaramaz silahıyla duran Deeba'ya baktı. Tekrar doldurmak için can havliyle mermi silindirini açmaya çalışıyordu, ama silah kımıldamıyordu bile. Şemsiyetkin, hâlâ yeşil buhar akıntısını emmekte olan Tutarsöz'e baktı.

Şems-i Şikeste, zafer kazanmış biri gibi durmuyordu: Afallamıştı ve korkmuştu.

"Sen nesin...?" dedi Tutarsöz yaratığına ve kelimeleri, boğazında kurudu.

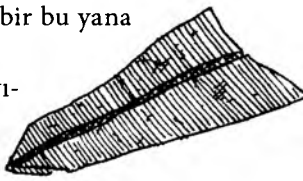
Parmaklarını şaklattı. Şemsiyoklar, güneşliklerini katlayıp Deeba'ya yöneldi.

Şemsiyeni, onlara katılmadı. Deeba, onun, Şems-i Şikeste'nin burnunun dibinde kapandığını gördü ve anladı. Ona yaklaşmak için, kalkanına sızmıştı. Şemsiyeni ona itaat etmediğinde, Şems-i

Şikeste'nin suratından mutlak bir korku ifadesi geçtiğini gördü Deeba.

Karşı çıkacak zamanı yoktu. Şemsiyeni, yankılanan bir sesle, kafasına küt diye vurdu. Şemsiyokların efendisi, sırtüstü devrildi.

O düşerken, bir anda, şemsiyoklar Deeba'ya doğru ilerlemeyi bıraktı, kafaları karışarak bir o yana bir bu yana döndü.

Şemsiyeni, Şems-i Şikeste'yi tamamen bayılana kadar birkaç kez daha tokatladı.

Deeba, gözlerini Tutarsöz'ün dehşet verici dönüşümünden alamıyordu. Sanayi tipi bir pompa gibi soluyor, soludukça da şişip iğrenç bir insan müsveddesine dönüşüyordu. Tekneden fışkıran buhar, bedenine akıyordu. Teknenin kendisi de, sarsılmaya ve çatlamaya başladı.

Tutarsöz, Deeba'ya doğru sendeleyerek ilerlemeye çalıştı, ama duba gibi şişmişti ve artık yürüyemiyordu. Deeba, içgüdüsel olarak Tabancakisi kaldırdı, ama içi boştu. Tek yapabildiği, silahı tekrar indirmek oldu. Tutarsöz, gülümsedi.

Dışarıya hücum eden pis kokulu buğunun içinden, "*Zamanı*," dedi tükürürcesine, "*geldi*."

Gülüşü daha da genişledi ve genişledi. Ağzını açıp dudaklarını geriye doğru gerdi ve gülümsemeye devam etti. Açılan ağzı esnemeye başladı, kenarlarındaki deriler daha da gerildi. Tutarsöz'ün çenesi düştü ve kafası arkaya doğru tembelce salındı ve ağzı o kadar kocaman açıldı ki ona bağlı kafası birdenbire boydan boya yırtıldı, tersyüz oldu ve içinden devasa, yoğun bir bulut püskürdü.

Tutarsöz'ü kendisine mesken edinmiş Duman, ışığı tamamen kesecek kadar yoğundu. Karanlıktı, buharın yeşiliyle hafifçe renklenmişti. Egzoz borusundan çıkar gibi, Tutarsöz'ün içinden fışkırmıştı.

Tutarsöz'ün derisi patladı. Bir damlacık bile kan dökülmedi. Dumanlar, yani uzun zamandır içini dolduran tek şey, onu terk ettiği zaman, kendi üzerine çöküverdi.

Derisi, insan biçiminde bir çaput gibi, yerde uzanıyordu. Duman, rahatça odaya yayıldı. Bu kadar çok dumanın, ne kadar gerilirse gerilsin Tutarsöz'ün vücuduna sığması olanaksız gibi duruyordu. Duman, her yerdeydi ve Deeba ne nefes alabiliyor ne de görebiliyordu.

Deeba, havada dolaşan pütürlü kurumun ve çöpün tenini yaktığını hissetti. Gözlerini ve ağzını kapalı tutmaya çalıştı. Kimyasal ufunetten* kaçmak imkânsızdı. Tükürdü. Dizlerinin üzerine düştü.

Oda sarsılmaya başladı. Deeba, bir saniyeliğine, kendi hayal gücünün ürünü sandı, ama hayal meyal de olsa devasa kazanın gürlediğini duyabiliyordu. Kaynayıp gaz haline gelen sihirli bileşen, Duman'ın kimyasal içeriğine ekleniyordu.

Kulakları sağır eden bir gümbürtü yükseldi ve Deeba, Duman'ın ondan hızla uzaklaştığını ve havanın berraklaştığını hissetti.

Rüzgâr, saçlarını çekiştirdi. Gözlerini açtı. Oynaşan yıldızlara, aylağa ve gökyüzünde süzülen karanlık buluta baktı.

Kafası karmakarışık, etrafı kolaçan etti. Her yer tozla kaplıydı. Toz, başıboş şemsiyokların, harap olmuş mobilyaların ve odanın öksüren diğer sakinlerinin üzerini örtmüştü. Tutarsöz'ün derisinin, düştüğü yerde durduğunu gördü.

Tekne, taşıp çatlamıştı. Sıvı, tehlikeli bir sıcaklık seviyesine ulaşmış ve patlamıştı.

Çatıyı da kendisiyle birlikte uçurmuştu. Deeba, tekrar havaya çevirdi başını ve dehşet dolu bir çığlık patlatıverdi.

Duman, laboratuvarın hemen üzerinde süzülmekteydi.

Yükseldikçe büyüyor, yayılarak tam boyutlarına ulaşıyordu. Kendi kendisini eğlendiriyor gibiydi. Oyunlar oynuyor, kendisine dumanlı geçici kanatlar, pençeler ya da dişler yaratıyordu. Deeba, aylak ışığı altında, ona doğru ilerleyen yoğun yeşil bulutu

* Pis koku. *-çev.*

görebiliyordu. Duman, kimyasal maddeyi özünün geri kalanıyla harmanlıyordu. Odadaki bütün isler, peşinden gidip emiliyor, ona karışıyordu.

Fabrikanın koca bacası titriyordu. Tepeden yıkılmaya başladı. Kendi üzerine düştü ve Deeba'nın birkaç santim ilerisinde duran şömineye tuğla ve tuğla tozu saçarak devrilirken, fena bir gümbürtü koptu.

Deeba, başını elleri arasına aldı. Ama yere siner sinmez, bu defa da sekerek sıçrayan taşlar çıktı meydana.

Şemsiyenisi, açık bir halde, şöminenin yanında duruyordu. Deeba'nın onu göremeyeceği kadar hızla bir o yana bir bu yana, yukarı ve aşağı atılıyor, güçlendirilmiş kumaşını ona kalkan ediyor –ve tesadüfe bakın ki Rahle, Harc-ı Derz ve hatta Şems-i Şikeste bile bu kalkandan nasiplerini aldılar– onu düşen tuğlalardan koruyordu. Deeba, bu harikulade can kurtarma gösterisini hayretler içinde izledi.

Birkaç saniye sonra, bacanın tepesi içeri düştü ve bacayı tıkadı. Kalan tıknaz parça, sallandı ve durdu.

Odanın duvarları tek tek çökmeye başladı. Laboratuvarın enkazı, dışarı açılmıştı. Şemsiyeni tık diye kapandı ve dönerek, Deeba'nın eline attı kendisini.

"Teşekkür ederim," diye fısıldadı Deeba.

"Deeba..." Ses, Harc-ı Derz'den geliyordu. Yüzünü kaplayan uyutucu küçük kaçıntı gitmiş, tepelerinde büyüyen koca bulutun içinde yitmişti. Sendeledi ve toz bulutu kaldırarak ayağa kalktı ve ayaklarını sürüye sürüye Deeba'ya doğru ilerlemeye başladı. Gözlerini kırpıştırıyordu.

"Neler oldu bitti, bilemiyorum," dedi, "ama korkunç, korkunç aptal bir moruk olduğumu biliyorum. Lütfen beni affet. Ben sadece... eski dostum Tutarsöz'ün şey olduğuna..." Cümleyi tamamlamaya sesi elvermedi.

Deeba, onu süzdü. Öfkeden köpürmesi gerektiğini biliyordu ve yakında köpürecekti de, ama şimdi sırası değildi.

"Şey falan değildi," dedi. "Dostun, hiçbir şey yapmadı. Hepsi, Duman'ın işi." Ona, Tutarsöz'ün derisini göstermemeye karar verdi. Şimdiden, çöküntünün eşiğindeymiş gibi duruyordu.

"Ama... sen beni..."

"Evet, evet," dedi aceleyle. "Seni daha sonra affedeceğim. Ama şimdi, *hiç zamanımız* yok." Havayı işaret etti. Harc-ı Derz, yeşillenen bulutun genişleyen kütlesine dehşet içinde bakakaldı.

"Ne yapıyor?"

Deeba, ivedilikle konuştu.

"Londrakis'teki bütün şemsiyokları birer yangın bombası haline getirmeye hazırlanıyor – onun ve Şems-i Şikeste'nin herkese taşımalarını söyledikleri bütün şemsiyokları. Hani şu koruma için dağıtılan." *Senin de yardımınla*, diye düşündü, ama düşüncesini dillendirmedi. Harc-ı Derz'in bunu zaten bildiği, suratından belliydi.

Kederle, "Ne yapabiliriz?" dedi yaşlı adam. "*Ben* ne yapabilirim?"

Deeba, "İlk yapmamız gereken... *onun kaçmasını engellemek*," dedi aniden ve bir saniye düşünmeden, elindeki şemsiyeniyi, asansöre doğru emekleyen Rahle'ye fırlattı. Alet, Profesırın bacaklarına dolanıp onu alaşağı etti. Rahle, sızlanmaya başladı. "Şems-i Şikeste'nin tarafına geçti," dedi Deeba. "Bilerek ve isteyerek."

"*Rahle!*" dedi Harc-ı Derz.

Deeba, "Biliyorum, çok korkunç, ama dehşete düşmek için hiç vaktimiz yok," dedi. Hızla düşündü. Önce yukarıda süzülen Duman'a, sonra harap olmuş duvarların ötesindeki Londrakis'e baktı.

* * *

Öte-şehrin dört bir yanını kaplamış duman bataklıklarından, karanlık bulutlar yükseliyordu.

Her yerden yangın ve savaş şimşekleri yükseliyor, Londrakis için kopmuş büyük savaşın ortasından mücadele sesleri işitiliyordu. Ama savaş sahnesinde, bir yenilik vardı.

Duman, işgal ettiği tüm sokakları terk ediyor, kanalizasyon kanallarından ve evlerden sızıyor, boğucu bir engel oluşturup yukarı süzülüyordu. Havaya yayılmış şişman topakları dönümlerce yer kaplıyor, buhar telciklerini duyargalar gibi aşağı sallandırıyor, son parçasına varıncaya kadar kendisini bacalardan emiyordu.

Londrakis'in bütün dumanları birleşti. Dehşete kapılmış gece kuşları, hava balıkları ve uçan taşıtlar, ondan kaçabilmek için yalpaladı.

Bütün savaş meydanlarında, Duman, yeniden canlanmış zompislerin bedenlerini terk etti. Ölü bedenler ya yere yığıldı ya da bir süredir içlerindeki bilinç sahibi dumanları savuşturmak için mücadele eden hayaletleri şaşırtarak, onların denetimine girdi. Duman, dumankeşlerin tüplerinden ve borularından da fışkırdı. Bağımlısı oldukları kirletici maddeler uzaklara süzülürken, yere çöküp terk edilmiş âşıklar gibi hırıldamaya başladılar.

Tüm Duman pıhtıları, havada dalgalanıp yuvarlanarak, cıva damlacıkları gibi bir araya geldi. Birleşip daha şişman bir bulut oluşturdu. Hepsi, yavaş yavaş, Deeba'nın tepesinde duran en yoğun kütleye yaklaştı. Tutarsöz'ün derisi altında geçirdiği haftalardan sonra, açık havanın tadını çıkarıyordu.

Deeba, Londrakis'ten sevinç nidalarının yükseldiğini duydu.

"Bittiğini sanıyorlar," dedi. "Kazandıklarını sanıyorlar. Ama o toplanıyor, böylece kimyasal maddeyi özümseyebilecek. Soluyabilsin diye, onu iyice kaynattı – şimdi de var olan her bir Duman kırıntısıyla harmanlayacak. Sonra tekrar yayılacak... ve indirecek yağmurunu. Tüm Londrakis kutlama yaparken. Geldiğini görecekler, ama tek yaptıkları şemsiyoklarını açmak olacak."

"Ve sonra..." dedi kitap.

"Şemsiyoklar," dedi Deeba. "Ve onları taşıyan insanlar. Hepsi yanacak."

94

Ürkünç Gökyüzü

"Köprüye gidebilir misin?" dedi Deeba. "Harc-ı Derz, sana söylüyorum! Gidebilir misin?"

Harc-ı Derz, görünür bir çabayla, gözlerini büyüyen Duman kütlesinden ayırdı.

"Evet," dedi. "Yorgun olabilirim, aptal olabilirim, ama her Profesır gibi, Pons Gizli-Kapaklıkus'a nasıl gidileceğini bilirim."

"Tamam," dedi Deeba. Hızla düşündü. "*Her yere* ulaşmalısın. Bu gece, yüzlerce, binlerce insan dışarıda, hareket hâlinde. *Her yere* ulaşmalı ve onlara Duman'ın geri geleceğini ve şemsiyoklarınm onlara yardımcı olmayacağını anlatmalısın: Şemsiyoklar, onları öldürecek.

"Belki başka Profesırlara da haber salabilirsin. Olabildiğince hızlı hareket et. İnsanlara, yeraltına falan saklanmalarını söyle. Ve şemsiyoklarını da çöpe atmalarını!"

"Ama ya sonrası?" dedi kitap. "Duman, her yanı kuşatacak..."

Deeba, "İlk iş, herkesi *öldürmesini* engellemek," diye yapıştırdı cevabı. "Ondan sonra, sıradaki adımımızı planlarız."

Harc-ı Derz, "Sen ne yapacaksın?" diye sordu.

"Arkadaşlarıma ulaşmak zorundayım," dedi Deeba. "Jones'a, Obaday'e ve diğerlerine... İyi olduklarından emin olmam gerekiyor."

"Seni bekleyeyim."

"*Hayır. Hemen* yola çıkmalısın. Hiç zaman kalmadı. Söyleyeceklerini duymayan kalmasın. Ben de... buradaki işleri halletmeye çalışacağım."

Harc-ı Derz, bir an tartışacakmış gibi durdu, sonra fikrini değiştirdi.

"Köprüye gidiyorum," dedi. Kafasını, boşaltmak için, şöyle bir salladı ve odaklandı.

"Onu da yanında götürsen, iyi olur," dedi Deeba. "Londra'ya kaçmasını istemeyiz." Elini uzattı ve şemsiyenisi Rahle'yi ona doğru çekiştirdi. Rahle, ciyakladı.

"Şemsiyoka nasıl yaptırabildin bunu?" dedi Harc-ı Derz.

"Şemsiyok değil o," dedi Deeba. "O bir şems*iyeni*... bambaşka bir şey! Herkes, şemsiyokunu *onarabilir*. Bu, onları Şems-i Şikeste'nin hâkimiyetinden kurtarıyor."

"Yani, onları onarırlarsa, Duman'a karşı kullanabilirler mi...?"

"Hayır, yağmurda yine de patlayacaktır. Boş ver bunları. Herkesi içeri sokmalısın, hızla. Şemsiyokları sonra onarırız. Şimdiki sorunumuz Şems-i Şikeste değil."

Duman, tepelerinde koyulaşıyordu. Kaçıntıları, teker teker içine süzülüp pıhtılaşıyordu. Yeşilimsi renk, tüm özüne yayılıyordu.

"Köprüyü buraya getir," dedi Deeba.

Harc-ı Derz, Rahle'nin omzunu kavradı. Rahle o kadar çökmüş, o kadar yenilmişti ki Deeba kaçacağını zannetmiyordu.

Deeba, *Şems-i Şikeste'yi de götürmeli*, diye düşündü. Ama Şemsiyetkin, hâlâ baygındı ve çevredeki hiç kimsede de onu sürükleyecek kuvvet yoktu. Deeba, Duman'ı seyretti.

Soğuk bir farkındalık gelip midesine oturdu. Duman'ın birleşmeyi tamamlamasına, kimyasal maddeyi özümsemesine ve yeni saldırısı için tekrar yayılmasına saniyeler kalmıştı. Birçok Profesır ona yardım etse bile, Harc-ı Derz'in bir avuç dolusu Londrakisliden fazlasını uyarması imkânsızdı.

İşe yaramayacak, diye düşündü Deeba. *Elimizde olan sadece koca bir hiç.*

Tekrar Harc-ı Derz'e döndüğünde, köprü oradaydı. Binanın kenarından çıkıvermişti. Üstündeki çalışma masalarına şöyle bir göz attı ve direklerinin perspektif algısı yaratarak uzaklaştığını gördü.

Gökyüzünden, gümbürdeyen kalın bir ses yükseldi. Yoğun yeşilimtırak Duman, son buhar kalıntısını da, spagetti hüpletir gibi, içine çekti. Karnı mı gurulduyordu ne?

Deeba, "Git!" diye haykırdı. Harc-ı Derz, Rahle'yi çekiştirerek, köprüye çıktı. Deeba'ya baktı. Bir Duman bulutu, canavar gibi kükreyerek, çatının üzerine çullandı. Deeba, "*Git!*" diye haykırdı.

Harc-ı Derz, bir kez el salladı. Deeba, ona doğru gelen girdaptan kaçmak için yana yattı. Tekrar dönüp baktığında, köprü yerinde yoktu.

Duman, içindeki ölüm saçan kimyasal maddeyi çalkaladı. Bulutlarıyla şekiller yapıp Deeba'ya doğru dalışa geçti.

Harc-ı Derz gidince, Deeba'nın içine tuhaf bir sakinlik yerleşmişti. Belki de, kesinlikten doğan sakinlikti bu: Yenilginin

kesinliği. Jones'un ve diğerlerinin bekledikleri yere çekilmek için zamanının olmadığının farkındaydı ve yapabilse bile, bir anlamı olmayacağını da biliyordu. İki dünyada yaşayan, Duman'ın insafına kalmış bütün o insanları düşünmemeye çalıştı.

Hâlâ odanın kalıntıları içinde duruyordu, çünkü düşmanından kaçmayı kendisine yediremiyordu. Yaşanmış onca şeyden sonra, bunu yapamazdı. *Bu çılgınlık*, diye düşündü, *elimde koca bir hiçbir şeyle*. Ama yine de, kıpırdamıyor olmasının nedeninin tam da bu olduğunu fark etti.

Şems-i Şikeste, baygın yatıyordu. Sağlam ayakkabı da değildi zaten. Deeba, yalnızdı.

Duman, alçaldı.

Deeba, koridorun kalıntılarına doğru ufak bir hareket yaptı, ardından durdu. Üç metreden fazla uzaklaşamazdı. Hiçbir anlamı yoktu. Yukarı çevirdi gözlerini.

Duman, kendisine yeşilimsi dumansı bir surat yapmıştı. Deeba'nın üzerine kâbus gibi çöküp kilise büyüklüğünde dumandan diliyle dumandan dudaklarını yaladı. Kilometrelerce genişlikteki ağzının içinde hava akımlarını çarpıştırarak, yarattığı gök gürlemesi sesiyle Deeba'ya şöyle dedi:

"MEZE."

Deeba, Duman üzerine doğru gelirken, gözlerini kapadı. Tek düşünebildiği şuydu: *Elimde koca bir hiçbir şey.*

95

Hiçbir Şey

Hiçbir şey.
Hiçbir şey.
Hiçbir şey.
Ve Tabancakis.

Deeba, gözlerini açtı.

'Tabancakis ve hiçbir şey!

96

Altıpatlar

Muazzam Duman-ağız, dimdik üzerine düşüyordu. Deeba, içi boş Tabancakisi kaldırdı.

Şüphe götürmez bir gerçek! diye düşündü. *Kitapta yazıyor! Duman 'Tabancakisten* başka *hiçbir şeyden korkmaz' değil, 'Tabancakisten* ve *hiçbir şeyden korkar' olacak o.*

Sağ elinde silahı, sol elinde şemsiyeniyi tutuyordu. Duman, tam tepesindeydi. İnerken savurduğu rüzgârı hissedebiliyordu. Bütün Duman, karanlık, püsküren bir pıhtıya dönüşmüştü. Kendisini öylesine yoğunlaştırmıştı ki neredeyse katı bir madde gibi görünüyordu.

Yaklaşırken, gürlüyordu.

Hiçbir şey, bir şeyin zıddıdır. Tabancakisten, bir şey, *herhangi bir şey ateşlersem, onu* abartıp büyüterek dışarı *gönderir. Dolayısıyla,* hiçbir şey *ateşlersem...*

Deeba, ateş etti.

İçten içe patlayan devasa bir esinti oldu. Bu sefer, Tabancakis geri tepmedi. Onu geriye doğru itmedi. Tersine, *öne* çekti ve Deeba, ayakta durabilmek için çaba harcadı.

Tabancakis, koca bir gümbürtü çıkararak, *içine çekmeye* başladı. Mümkün olamayacak kadar yoğun bir kuvvetle, namlusunu su kanalı gibi kullanıyordu.

Duman'ın buharlı maddesinden kocaman bir topak, gökyüzünden emildi. Deeba tetiği çeker çekmez, Duman'dan kaskatı dönen bir girdap fışkırıp Tabancakisin namlusuna girdi.

Duman, aşağı dalmayı bırakıp öteye kıvrıldı. Kendisine yaptığı surat köpürdü ve yeni bir ifade takındı. Kafası karışmış gibi görünüyordu.

Bir an önceki hâlinden gözle görülür derecede küçüktü.

Duman, şaha kalkmış devasa bir at gibi döndü ve hırladı. Gözlerini Deeba'ya dikti ve bulut, şekil değiştirerek, saldırmak için tekrar aşağı süzüldü.

Deeba, Tabancakisi güçlükle yukarı kaldırdı. Daha öncekinden çok daha ağırdı. *Beş mermi haznesi daha var*, diye düşündü. Tekrar ateş etti.

İçe çekme sesi gümbürdeyerek tüm göğe yayıldı. Dünyanın sifonu çekilmiş de bütün sular kozmik bir klozete akıyor gibi çınlayan ses, biraz öncekinden bile yüksekti. Başka bir devasa Duman burgacı, kendisini höpürdeterek tüküren buluttan koptu ve yoğun bir akıntı olarak havaya püskürüp süper yüksek bir hızla Tabancakise girdi.

Silah, Deeba'nın elinde çıt etti, mermi silindiri döndü ve boş bir diğer hazne, horozun* önündeki yerini aldı. Deeba, tekrar ateş etti. Bu sefer, Duman'ın başka bir bölümü emilecekti.

Üç mermi haznesi doluydu ve Duman'ın en azından yarısı yok olmuştu. En sonunda, neyle karşı karşıya olduğunu anlamış gibiydi. Koyu yeşilimtırak kara bulut, kendisini tekrar topladı ve fırtına bulutu gibi dönen bir kütle hâlinde, gökyüzü boyunca uçmaya başladı.

Deeba, ayaklarını yere kenetleyip dikkatlice nişan aldı. Süratle, arka arkaya iki kere ateş etti. Devasa Duman topakları, sünen oyun hamuru gibi, aniden geriye çekilip tabancanın içine fışkırdı.

Tek bir hiçbir şey kaldı, diye düşündü Deeba.

---

* Horoz, yalnızca bir hayvan değildir; ateşli silahlarda merminin kapsülüne vurmaya yarayan metal parçaya da horoz denir. *–çev.*

Havada, yalnızca küçük, yoğun bir Duman parçası kalmıştı, ama kaçmayı başarırsa aşağıya öldürücü bir yağmur yağdıracak kadar da büyüktü. Londrakis üzerinde zikzaklar çizerek, çılgınlar gibi uçuşuyor, kulelerin etrafına dolanıyor ve yüksek çatıların arkasına kıvrılıyordu. Şimdiden, kilometrelerce uzaklaşmıştı bile.

Deeba, *Kıpırdama*, dedi içinden. Aydınlatılmamış sokaklara doğru inmesini, çatı seviyesinin altına saklanmasını izledi. Deeba, hedefini değiştirdi. Artık ona değil, hareket ettiği yöne doğru nişan alıyordu.

Ön tarafı görüş mesafesine girdiğinde, tetiği çekti.

Tabancakisin içine, son bir rüzgâr doldu. Büyük Duman kümesi, akıntıya karşı direnmeye çabaladı, ama gerildi ve döndü ve sarmal hâlinde silahın içine kaçtı. Saniyeler boyunca, Londrakis üzerinde uzanan gece göğü, yatay bir hortumla, başka bir deyişle Tabancakisin içine fışkıran zehirli dumandan bir burguyla çalkalandı. İçinde dönüp duran parçacıkları, tıpatıp çığlığa benzer bir ses çıkararak yele karışırken, burgaç öte-şehrin üzerinden geri geri kuvvetle sürüklendi.

Uzun, gürültülü bir çağıltıyla Duman'ın son kırıntıları da namlunun içinde yok oldu. Gökyüzü, tertemizdi.

97

Dostlar Yeniden Bir Arada

Deeba, uzun süre, salınır halde, fabrikanın enkazının ortasında dikilip durdu. Tabancakisi kendisinden uzakta tutup ihtiyatla salladı. Deeba, silahın belli belirsiz seğirdiğini hissettiğini sandı.

Sendeleyerek, parçalanmamış taburelerden birine doğru yürüdü ve masa kalıntılarının yanına oturdu.

"Bu," dedi kitap yavaşça, "muhteşemdi."

Deeba, kitabın orada olduğunu unutmuştu. Eğilip onu eline aldı ve kapağındaki tozu sildi.

"İyi misin?" diye sordu.

"Fena değilim," dedi kitap. "Bir iki sayfamı koparıp yaktı, beni korkutmak için. İşe yaradı da. Sen iyi misin?"

Deeba, yorgun argın güldü.

"Sanırım, iyiyim," dedi.

Kesmik, arkasından toz kaldırarak, bir çöp yığınının ardında belirdi. Ayaklarını sürüyerek, Deeba'nın ayaklarının dibine geldi. Deeba, onu da yerden aldı ve okşayarak temizledi.

"Sen de," dedi ve şemsiyeniyi çağırdı. Alet, kucağına zıpladı. Hep birlikte, tüm Londrakis'e yayılan kutlama seslerini dinlediler.

* * *

Yakınlardan, öksürme ve sürtünme sesi geldi. Şems-i Şikeste, yattığı yerden Deeba'ya bakıyordu. Ondan, Duman'dan korktuğu kadar korkuyor gibiydi.

"O... sen... o..." diye fısıldadı.

"Ne zamandır uyanıksın?" dedi Deeba.

Şems-i Şikeste, toz kaldırarak, el yordamıyla şemsiyoklarına uzanmaya çalıştı. Biri hariç hepsi ya tuğlaların altında kalmıştı ya da kayıptı.

"Benden uzak dur!" diye zırıldadı. Tek şemsiyoku elinde, yerleri tırmalayarak geri geri kaçtı. Sendeleyerek, ayağa kalktı. "Duman...!" dedi. "O... sen..." Ağzı birkaç saniye daha çalıştı; ardından, odanın kalıntıları boyunca koşup duvar enkazının üzerinden atladı ve havaya yükseldi.

Onu taşıyan başkaları olmadığı için, şemsiyok aşağı doğru epey yalpaladı. Çılgınlar gibi açılıp kapanıyor, havada kalabilmek için canla başla debeleniyordu. Sallanan Şems-i Şikeste, sağ elini alete kenetlemişti. Kanat çırpan, yırtık pırtık kıyafetleri, ardında kiremit tozundan bir iz bırakıyordu.

Uçarak yavaşça uzaklaşırken, Deeba onun acı acı feryat ettiğini duydu.

"Çabuk," dedi ve sendeleyerek kalktı. "Biz koşup... ben koşup..." Sıradaki kelimenin ne olması gerektiğinden emin değildi.

"Boş ver onu," dedi kitap. "En sonunda, Duman'la nasıl savaştığını gördü. Bu korkuyla, tek yapabileceği şey kaçmak. Onunla daha sonra ilgileniriz."

Deeba, tabureye yeniden yığıldı.

"Yeniden onun üstesinden gelmemiz gerekse bile," dedi. Şemsiyeninin sırtını sıvazladı. "Askerlerini nasıl özgürleştireceğimizi biliyoruz. Şemsiyokları olmadan, o hiçbir şey.

"Ve tabii," diye ekledi Tabancakise bakarak, "iyi anlamda bir hiçbir şey değil bu."

"Deeba...?" Kapının kalıntıları arasından, enkaza gözlerini dikmiş, bitkin bir halde geçici koltuk değneklerine dayanarak yürüyen Kondüktör Jones göründü.

Arkasından, Nim'in ellerini tutan Gıcır ve Kazan geliyorlardı. Ve onların da arkasında, üzerinden kanlar akan, kırık bileğini büyük bir dikkatle tutan, ama bunlara rağmen yüzünde sersemlemiş koca bir gülümseme olan Obaday Fing vardı.

Deeba, arkadaşlarının isimlerini neşeyle haykırdı. Tökezleyerek onlara doğru yürüdü ve kollarını kaldıramayacak kadar yaralı olanlar hariç, hepsini kucakladı.

"Sen," dedi Nim tahribata hayranlıkla bakarak, "ne *yaptın*, kızım?"

"Sesçikler, o kelimeleri keşif gezisine çıkmaya ikna ettiler," dedi Jones. "Ve çeşit çeşit patlamalar vesaire duyduk. Kargış büyücülerinin hepsini bağladık. Seni yalnız bırakmamalıydık." Aksayarak, yavaşça öne doğru yürüdü. "Buraya olabildiğince hızlı gelmeye çalıştık."

"Sesçiklere bakın!" dedi Deeba. "Geri dönmüşler."

Gıcır ve Kazan, tamamen katı değildiler, ama onları son gördüğü hallerinden çok daha elle tutulur duruyorlardı.

"Haklıydın," dedi Jones. "İşe yaradı. İşaret diliyle kendi isimlerini nasıl söyleyeceklerini bulmak, biraz zamanlarını aldı, ama olayı kaptılar. Gıcır, ayaklarını ovuşturarak söylüyor adını."

"Bütün zompislerin içleri boşaldı," dedi Nim. "Lanet duman yukarı çıktı. 'avaya fırladı. Ama..." Sağına soluna bakındı. "Bütün bunları biliyorsun zaten, değil mi?"

Deeba, belli belirsiz Tabancakisi salladı.

"Nasıl?" dedi Jones. "Onu tekrar doldurmayı başarabildin mi?"

"Öyle de denilebilir," dedi Deeba. "Tabancakis, artık bir hapishane. İçi Duman'la dolu."

Hepsi haykırıp geri kaçıştılar, sonra hiçbir tehlike belirtisi olmadığını fark ederek durdular.

"Burada neler *yaşandı*?" dedi Jones.

Deeba, uzun süre duraksadı, sonra bastı kahkahayı.

"Anlatacağım," dedi. "Ama temel olarak... Hiçbir şey. Burada yaşanan *hiçbir şeydi.*"

Hava, aydınlanmaya başlamıştı.

"Yapmamız gereken birçok şey var," dedi Deeba. "Şems-i Şikeste'yi bulmalıyız. Elimizden kaçtı. Ayrıca Londrakis'teki herkese, şemsiyoklarına yapmaları gerekeni anlatmalıyız." Şemsiyenisini döndürdü ve alet de havada gerçekleştirdiği bir piruetle gösteriye katkıda bulundu.

"Türlü türlü işimiz var. Önce Profesırları bulalım. Onlardan duymam gereken bir özür var."

Jones, korkmuş gözükmemeye çalışarak, "Yani şimdi de Pons'a gidiyoruz, öyle mi?" dedi.

"Endişelenme," dedi Deeba. "Daha fazla yürümeyeceğiz. Sadece bir dakika bekle. Köprü bize gelecek."

"Peki, Skool'a ne olacak?" dedi Obaday. "Ve karatenekelere ve _"

"Arada birkaç mola vereceğiz," dedi Deeba. "Bana güven. Harc-ı Derz söylediklerimi harfiyen yerine getirecek."

Deeba, bir parça zaman alacağını biliyordu ve aldı da nitekim. Savaşın bitişini izleyen karmaşada, Profesırların tam olarak ne olduğunu ve öte-şehrin zafere nasıl ulaştığını ve bu zafere güvenip güvenemeyeceklerini anlamaları için biraz zaman geçmesi gerekti. Ama Öte-Güneş yükselip Londrakis üzerinde usul usul ışıldadığı zaman, Profesırların köprüsünün ucu, Tutarsöz'ün fabrikasının yıkıntılarına sokuldu. Üzerinde dikilen Harc-ı Derz, hepsine el sallıyordu.

KISIM IX

Ev Cephesinde Yeni Bir Şey Yok

98

Kahramanlara Layık

"Herkese haber saldık," dedi Harc-ı Derz. "Londrakis'in her bir köşesindeki her bir şemsiyok tamir edilip şemsiyeniye dönüştürülüyor. Gerçi çoğu, derhal hoplaya zıplaya Arka Duvar Labirenti'ne vesaire gidip çöp çetelerine katılıyor. Ama içlerinden birkaçı da yanımızdan ayrılmak istemiyor gibi duruyor."

"Kendileri bilir," dedi Deeba. "Asıl olan, Şems-i Şikeste'nin onlara hükmedemeyecek olması. Nerede olduğunu öğrenebilen birileri var mı?"

"Hayır. Ama endişeli de değiliz. Birkaç şemsiyeniyi kırıp onları geri kazanmak isteyeceğine eminim. Üstelik şemsiyoklar da buraya sızmaya devam edecek. Ama artık herkes onları tamir etmeyi biliyor. Elinden ne gelir? O, bir eşkıya ve hepimiz bunun fakındayız. Bugünlerde, kendisi bizim için sadece ufak bir karın ağrısı."

"Yine de," dedi Deeba, "onu bulduğunuzda, daha huzurlu olacağım."

"Karatenekeler iş üstünde."

"Başkalarıyla birlikte," dedi kitap Nim'in koltuğunun altına sıkışmış halde.

Olağan dışı savaşın üzerinden yalnızca bir gün geçmişti, ama Londrakis haberlere ve savaş sonrası hayata, etkileyici bir hızla

kendisini alıştırıyordu. Kahramanlık, ihanet, beceriksizlik ve talih hikâyeleri, tüm öte-şehri kasıp kavuruyordu. Londrakis'in Deeba'nın hiç gitmediği mahallelerinde, muhteşem şeyler başarmış olan, Deeba'nın isimlerini hiç duymadığı pek çok insan vardı.

Deeba, "Rahle'ye ne olacak?" diye sordu.

"Ah, o mu? Suçunu itiraf etti," dedi Harc-ı Derz. "Bir süre hapis yatacak. Ama kesinlikle içlerinde en kötüsü o değildi."

"Hayır," dedi Deeba. "O yalnızca ödleklik yaptı. Gerçi beni az kalsın düşüreceği durumu düşününce..."

Nim, "A'laksız kayarto," diye mırıldandı. Nim Bey, türler arasında ara buluculuk yapma göreviyle Hayaletler Kasabası ile Pons arasında çalışacak ilk büyükelçi olarak atanmıştı. Üzerindeki hayalet kumaştan takım elbisesiyle çok şıktı. Kumaşın kenarlarında, eski kıyafetlerin haleleri görünüyordu.

"Haklısınız," dedi Harc-ı Derz. "Duman'la yakın ilişki kurmuş pek çok insan var. Bazılarının kimliklerini açığa çıkaramadık."

"Peki ya Şirket? Gelecekte, sıkıntı yaratabilirler."

Yapılacak çok şey vardı. Harc-ı Derz, sonunda Deeba'dan özür dilemeyi bırakmış, harekete geçmişti.

Deeba, "Londrakis'in Tözü hazır mı?" diye sordu. "Bir an önce, geri dönmem gerekiyor."

"Halletmek üzereler," dedi Harc-ı Derz. "Merak etme, bu gece hazır olacak. Ve bu da, birkaç saatin daha olduğunu gösteriyor – her şey güzel olacak."

Öte-şehirdeki birçok şey gibi, devasa su değirmeni de, savaşta zarar görmüştü. Azgın bir avuç dumankeş, düzeneklerini tıkamış ve dağıtmıştı. Değirmenin Duman dağılmadan önce gördüğü zarar çok ciddi değildi, ama bir önceki gün onu kullanmalarını engelleyecek, Pons Gizli-Kapaklıkus'u Sınırdan geçirip Londra'ya ulaştıracak akımı üretemeyecek kadar da hasara uğramıştı.

Deeba, içinde bir yerlerde rahatlama mı hissediyordu yoksa? Geri dönmek için gösterdiği onca hevese rağmen, karşılaşmadan sonra öyle hırpalanmıştı ki mecburi istirahat ve toparlanmayla geçen bir gün ona büyük bir lütuf gibi gelmişti. O dinlenirken,

Profesırlar da aleti onarmaya çalışmışlardı. Artık, gitme vakti kesinlikle gelmişti.

Profesırlar uçlarını Londrakis'in çeşitli noktalarına uzatırlarken, onlar da öte-şehir boyunca vızır vızır fink atan Pons Gizli-Kapaklıkus'un üzerinde gezindiler. Köprünün hangi tarafına baksanız, Deeba'nın yoldaşlarından birini görürdünüz. Şifalı bitkileri, lapaları ve sihirleriyle harikalar yaratan doktorlar ve eczacılarca yaraları sarılıyor ve tedavi ediliyorlardı.

Deeba, Nim'e, "Takımını sevdim," dedi.

Nim, "A, evet," dedi utanarak. "Pek giymezdim 'ayalet cübbesi. Malum tarafımın göze çarpma*ması* için uğraşıp dururdum. Alternatif alışveriş olayı." Sırıttı. "Ama 'oş olan ne, biliyor musun? Bu şeyler üzerimdeyken, bir şeyin içinden geçtiğimde, diğer tarafa anadan doğma çıkmıyorum – façamı da birlikte götürüyorum."

Çevresine bakınarak, "Her şey iyiye gidiyor," dedi Deeba. "Olup biteni kaçırmamak için, uslu dur."

"İlk işim," dedi kitap, "bu insanlara unvanlarını değiştirtmek olacak. Artık olayların hiç de yazılmış olduğu gibi gerçekleşmediğini biliyoruz."

"Bana bilmediğim bir şey söyle," dedi Deeba. "Seçilmemiş Kişi'yle konuştuğunun farkındasın, değil mi?"

"Amma velakin, zaten kaderinde öyle yazılmışsa, ka'raman olmakta ne var, anam babam?" dedi Nim. Önce tereddüt etti, sonra şöyle ekledi: "Sen, beni daha fazla 'ayran bırakıyorsun."

"Kader dediğin fasa fiso," dedi kitap. "O yüzden, buradaki insanlar Profesır falan değiller artık."

"Şu andan itibaren," dedi Harc-ı Derz, "biz, Önericiler Kürsüsü'yüz."

"Peki ya *bütün* o kehanetlere ne olacak?" dedi Deeba. Kitabı nazikçe dürttü. "İçindekiler hani."

Mağrur bir edayla, "Ah... kim bilir? Dürüst olalım, içimdekileri kim *takar*?" dedi kitap. "Belki birkaç yıl sonra, beni açıp kaderde yazılı olanları yüksek sesle okuyacağız ve hep birlikte bir güzel güleceğiz. Zanna'nın alın yazısıymış! Senin herhangi

bir yerde bahsin geçiyor mu, geçmiyor mu? Evet, bundan sonraki kariyerimi gerçekten mizah kitabı olarak sürdürebilirim. Şaka kitabı. En beterlerinden biri."

"Bilemezsin," dedi Deeba. "Kehanetlerden bir-iki tanesi doğru da çıkabilir."

"Pekâlâ," dedi kitap. "Tesadüfün başımız üstünde yeri var."

"Her şeye rağmen," dedi Deeba. "Sayfalarının içinde kesinlikle yanlış olduğunu düşündüğün tek şey, doğru çıktı. Tabancakis *ve* hiçbir şey?" Bir anlık sessizlik yaşandı.

İhtiyatlı bir keyifle, "Bu," dedi kitap, "doğru."

Kesmik ve şemsiyeni, onlara uzanan Deeba'ya doğru fırladılar.

"Tabancakise ne yapacağınıza karar verdiniz mi?" dedi Deeba.

"En azından, ilk adım için hazırız," dedi Harc-ı Derz. "Bize bu onuru lütfeder misin?"

Köprünün tam ortasında, betonkararların içine sıvı çimento boşaltmakta olduğu, iki yana doğru bir-iki metre uzanan küp şeklinde koca bir kalıp duruyordu.

"'azır mısın?" dedi Nim.

Skool, yarı-hayaletin yanında dikiliyordu. Kanaldaki deniz suyu parçası çekilmeden, küçük koloniyi kurtarabilmişlerdi. Balıklar, hâlâ birçok yoldaşlarını kaybetmenin yasını tutuyordu, ama Deeba'ya güle güle demeyi de ihmal etmemişti. Balıklar, yeni bir dalgıç kıyafetine dökülmüştü. Bu seferki daha küçük, daha moderndi: Hantal paletleriyle tastamam ufak tefek, esnek bir dalgıç kostümü. Bu sefer, maskesi de daha berraktı ve Deeba, içerideki deniz suyundan ona bakmakta olan denizatı ile palyaço balığına gülümsedi.

"Bu olayı abartmak istemiyorum," dedi Deeba. "Konuşma yapmayacağım." Tabancakisi, başka bir deyişle Duman'ın zindanını, çimentonun içine fırlattı.

Silah, yoğun sıvının içine cup diye düştü ve gözden kayboldu. Çıkardığı kısa süreli, kesif dalgacıkları izlediler.

Deeba, "Beton katılaştığında ne olacak?" diye sordu. "Hiç kimsenin kırıp açmayacağından emin olmalısınız."

"Farklı fikirler var," dedi Harc-ı Derz. "Bazıları, tekrar Sırça Dullardan birinin içine koyalım diyor. Atalarımızdan biri, uzun yıllar önce, böyle uygun görmüş olmalı, yani tarihe uygun olur böylesi, diyorlar. Bazıları gömülmesini istiyor. Nehre atalım diyenler var. Ya da denize. Henüz bir karara varmadık."

"Oylayabiliriz," dedi Jones.

"Göreceğiz," dedi Deeba.

"Şey," dedi Harc-ı Derz, "*sen* göremeyebilirsin.

"Deeba, sanki buraya bir daha dönecekmişsin gibi konuşuyorsun," dedi nazikçe. "Ama dünyaları aşmak kolay iş değildir. Sınırı her ihlalinde, iki *evren* arasındaki zar daha da geriliyor. Bunun ne demek olduğunu düşünsene.

"Senin," diye devam etti, "karar vermen gerekecek. Burada kalmanı nasıl da istediğimizi biliyorsun. Sen... şey, Londrakis'i kurtardın. Hem öte-şehrimizi hem de canımızı sana borçluyuz. Bize resmen katılsan da katılmasan da, sen bir Önericisin. Burada kalman bizim için bir *onurdur.*

"Ama ailen. Hayatın. Bütün sevdiklerin, her şeyin... anlıyoruz. Gidersen, seni özleyeceğiz, Deeba. Ama seçimini yapman gerek."

Upuzun bir sessizlik oldu.

"Kalamam," dedi Deeba en sonunda. "Ailemin beni unutmasına izin veremem. *Var olduğumu* bile unuturlar. Hayal edebiliyor musunuz? Geri döneceğim. Dönmem gerektiğinin farkındayım."

Sırayla herkesin gözünün içine baktı.

"Siz de bunu biliyorsunuz," dedi. Nim, gözlerini kaçırdı.

Hepsi üzgün görünüyordu. Obaday, burnunu çekiyordu. Jones, gizlice gözlerini kurulayıp duruyordu.

"Burada olan bitenleri," dedi Deeba, "asla unutmayacağım. Yaptığımız onca şeyi. *Sizi* asla unutmayacağım. Hiçbirinizi." Duraksadı, sırayla hepsine dönüp baktı.

"Ve sizi unutmama nedenlerimden biri de," dedi, "sürekli geri gelecek olmamdır."

Harc-ı Derz ve Profesırlar –Önericiler– irkilerek ona baktılar.

"*Hadi* ama," dedi Deeba gülümseyerek. "Sen neden *bahsediyorsun*, Harc-ı Derz? Londra'dan buraya geçmek çok *kolay*. Önce *vanayı çevirerek*, sonra *rafları tırmanarak* buraya gelmişim ben. Jones burada, Rosa buraya geçmişti, bütün kondüktörler buraya geçmişler. Polisler, kazı makinesiyle buraya geldiler. Allah'ını seversen, Tutarsöz ve Murgatroyd, asansör koymuşlardı araya, hatırlasana. İnsanlar *sürekli* arada yolculuk edip duruyorlar, iki evrenden birinin yıkıldığını falan görmüyorsun, değil mi?

"İki evren arasında gidip gelmenin zor olduğunu sanıyorsun, çünkü zor olması gerektiğini düşünmüşsün hep. Bunu söylüyorsun, çünkü söylemen gerektiğini falan düşünüyorsun."

Deeba'nın arkadaşları, önce ona, sonra birbirlerine baktılar. "Haklı olabilir," dedi Harc-ı Derz en sonunda.

"Ama burada olduğun her saniye, gitmek için yanıp tutuşuyordun!" dedi Jones.

"Çünkü *geri dönemeyeceğimi* sanıyordum," dedi Deeba. "Oysa şimdi *geri dönebilirim* ve sürekli başınızı ağrıtacağım. Gelip sizi ziyaret etmeyeceğimi mi sanıyorsunuz cidden? Bu yere bir daha gelmeyeceğimi?"

"Ama böyle yöntemler," dedi Harc-ı Derz, "güvenilir değildir. Her zaman işe yaramayabilir; kuralları her zaman açık değildir –"

"Öyleyse, başka şeyler denerim. Biri işe yarayana kadar. Bakın, plan falan yapmıyorum. Yalnızca, *hiçbir şeyin* beni buraya bir daha gelmekten alıkoyamayacağını söylüyorum. Burada yapmak istediğim şeyler var."

"Düşünüyorum da," dedi Jones, "Westminstağ Manastırı'na doğru bir yolculuğa çıkacağım. Rosa'yı bulup oradan çıkaracağım. Bana katılırsan, çok mutlu olurum."

"Tabii ki," dedi Deeba. "*Evet*. Bu arada, bana uzun zamandır kayıp olan Batlamyus Yes adında birinin hikâyesini anlattılar ve ben de gidip onu bulmak istiyorum. Ve Laf-İstifi Çukuru'ndan aşağı inip başka yerlerdeki kütüphanelerin neye benzediğini görmek istiyorum."

Gözlerini kaçırmaya devam ederek, "'ayaletler Kasabası'nda tanışmanı istediğim 'erifler var," dedi Nim. "Ayrıca, Manifesto İstasyonu'na bir da'a gitmek ister misin acaba? Oradan trene biner, birlikte başka öte-şe'irleri görmeye giderdik..."

Sessizlik oldu. Deeba, ona gülümsedi.

"Mutlaka yapalım," dedi. "*Evet.* Ve daha bir sürü şey. *Mutlaka* geri döneceğim. Hem siz de beni ziyarete gelebilirsiniz." Nim'e tekrar gülümsedi.

Önce Nim, sonra diğerleri, ihtiyatla gülümsemeye başladılar.

"Öte-şehri*miz* demiştin," dedi Jones. "Savaş başlamadan önce. Gerçekten öyle. Burası artık senin de evin."

"Ve zaten," dedi Deeba, "Kesmik ve şemsiyeni de benimle geliyor. İkisi de arada sıla hasreti çekebilir."

Endişeyle, "Vahşi çöpleri Londra'ya geçiremezsin," dedi Harc-ı Derz. "Onlar başka bir dünyaya ait." Deeba, ona bakıp tek kaşını kaldırdı. Harc-ı Derz'in sesi yavaşça kısıldı. Adamcık, "Herhalde bir-iki tanesi sorun çıkarmaz," diye mırıldandı.

"O yüzden, dinleyin," dedi Deeba. "Hiçbirinize veda etmiyorum. 'Yakında görüşürüz,' diyorum. Ve *yakında* kelimesini de vurguluyorum. Açıklayayım.

"Duman'ın bu kadar büyümesinin altında yatan nedenlerden birini size anlatmıştım: Çünkü yardım alıyordu. Henüz hesabını görmediğimiz bir şey var. Harc-ı Derz, polis kazıcısının gittiğini söylemiştin, değil mi?"

"Evet. Dediğin yeri kontrol ettik. Polisler, oradan çıkıp aleti tamir etmiş, dün de burayı terk etmiş olmalılar."

"Doğrudur. Ailemi tehdit ettiler. Bunu yalnızca beni korkutmak için yapmış olabilirler – şu anda dediklerini yapmaları için hiçbir neden yok. Ama yine de hoşuma gitmedi. Ve iş birliği yaptıkları insan da hiç hoşuma gitmiyor. Arkadaşım Zanna'nın, ailemin ve Londrakis'in ve Londra'nın hatırına, bu işle ilgilenmemiz gerekiyor. O yüzden bir öneride bulunmak istiyorum. Küçük bir

düzenleme. Tutarsöz'ün eski mekânındaki birkaç molozu temizlemeniz gerekecek, ama sanırım buna değer."

Deeba, hepsine şöyle bir baktı. Jones, parmaklarını çatırdattı ve kaşını kaldırdı. Nim, düşünceli bir edayla dudaklarını büktü. Deeba, gülümsedi.

Akşam çöktüğünde, Londrakis'in Tözü koca bir gıcırtıyla bir kez daha döndü. Harc-ı Derz ve Önericiler, çaba sarf edip odaklanarak, köprüyü yönlendirdiler.

Deeba, ona veda eden arkadaşlarını tek tek kucakladı.

"Ah," dedi Nim'e. Cebini yokladı.

"Sakın o mangıra baktığını söyleme," dedi Nim. Deeba, sırıttı.

"Hiç uslu duramıyor*um*, değil mi?" dedi ve parayı Nim'e uzattı. "İstersen..." Nim, kızın elini nazikçe tutup parmaklarını kapadı.

"Böylece bana 'ala borçlusun, kızım," diye mırıldandı. "Bundan kelli, geri gelmen *gerekecek*, borcunu kapamak için."

Deeba, yutkundu ve başını salladı ve onu bir kez daha kucakladı. Nefesini tutup döndü ve köprünün sonuna doğru koşmaya başladı. Havada bir gerilim, bir baskı, bir inleme vardı ve Deeba, bir yerlerde gerçekten zarın yarıldığını hissetti. Köprü, Sınır boyunca inip yükseliyordu. Köprü üzerindeki direklerin ötesinde görebildiği, ön kapılarının karşısındaki kaldırıma doğru koşuyordu.

Sersemlemiş kafası dönüp dururken, *Nasıl olurdu acaba?* diye düşündü. *Geri dönebilirim. Orada yaşayabilirim. Duvarları cüzdandan, camları gözlükten yapılmış bir kalık evde. Ya da Japon balığı akvaryumuna benzer bir evde. Manifesto İstasyonu'ndan trene binerim.*

Ama şu anda...

Köprüden aşağı inip Londra'nın gece havasını ciğerlerine doldurdu. Çevresine iyice baktı. Kesmik, ayaklarının dibinde soluk alıp veriyordu. Deeba, gülümsedi.

"Sessiz ol," dedi ona. "Sen de." Şemsiyeniyi kaldırdı. "Unutmayın. Bu tarafta, çevrede başka insanlar varken, kımıldamadan duracaksınız."

Geriye döndü. Siteye yanaşmış köprü, hâlâ havada süzülüyordu. Ona el sallayan arkadaşları, ucunda dikiliyorlardı. Joe Jones, Skool, dudaklarını ısıran yarı-hayalet Nim, bedenleri epey katılaşmış Gıcır ve Kazan ve kitabı taşıyan Obaday Fing.

Deeba, göz yaşlarını tutamadan gülümsedi. Elini kaldırdı. Londrakisliler de ona el salladılar. Şehirden öte-şehre, Sınır dinlemeden, birbirlerine bakıyorlardı.

Bir yerlerde, bir kedi miyav dedi. Deeba, o tarafa göz attı.

Döndüğünde, Pons Gizli-Kapaklıkus gitmişti. Deeba, tek başına dikiliyordu. Beton kaldırımda. Karanlıkta. Londra'da.

Deeba, yarı keyifsiz, uzunca iç geçirdi. Kesmik'i yerden aldı, çantasına koydu. Şemsiyeniye şöyle fısıldadı: "Unutma!"

Ardından, dönüp ön kapıyı açtı.

99

Anılar

Deeba, oturma odasını sessizce geçti. Titriyordu. Mutfaktan sesler geliyordu.

Bir saniye duraksadı ve şöminenin üzerindeki fotoğrafa baktı.

Bütün aile oradaydı. Deeba, dehşet içinde bakakaldı. İşte, annesi, babası ve kardeşi oradaydılar, gülümsüyorlardı... ve kendisi de oradaydı, ama sanki resmin o köşesine ışık çok az vuruyormuş gibiydi. Ya da gölgede duruyormuş gibi. Ya da aslında, onun orada gülümseyerek anne babasına sarılmış halde durduğunu *fark etmek* biraz güçtü.

Fotoğrafta dört kişi vardı, ama sanki üç kişi varmış gibi duruyordu.

Ailesi akşam yemeğine oturmuştu. Deeba, masaya yalnızca üç tabağın konduğunu görünce, az kalsın hıçkırıklara boğulacaktı.

Göz pınarlarından süzülen rahatlama ve tedirginlik gözyaşlarıyla, içeri girdi ve sırayla annesine, babasına ve Hass'a baktı. Tek istediği, oda boyunca onlara doğru koşmaktı, ama suratlarının halini görünce, korku içinde geri çekildi.

Üçü de boş gözlerle ona bakıyorlardı.

Babasının çatalı, ağzına giden yolun yarısında donmuştu. Yemeği, çatalın metal dişlerinden dökülüyordu. Annesi elinde bar-

dak tutuyordu. Suratları, adeta koca bir boşluk gibiydi. Gevşek, duruma hiçbir anlam veremeyen bir halleri vardı. Deeba, her birinin derinliklerinde kopan mücadeleyi görebiliyordu.

Çok uzun kaldım orada! diye düşündü çaresizce. *Lakırdı Mahallesi'nde babamla konuştuktan sonra! Ama...* Bir soğukluk gelip midesine oturdu. *Buradan* ayrılmamın *üzerinden dokuz günden fazla geçti. Belki de telefon etmek işe yaramıyordur. Belki de geri sayım, ayrıldığın zaman başlıyordur. Artık çok geç...*

"Anne? Baba? Hass?"

Resham ailesi kıpırdandı. Yavaşça yüzlerini buruşturup gözlerini kırpıştırdılar ve Deeba'yı süzdüler. Ardından, sanki odadan tüyler ürpertici bir esinti geçiverdi. Aile üyeleri üşümüşçesine teker teker ürperdiler ve yüzleri esner gibi ya da umurumda değil dercesine gerildi.

"Medeni bir insan gibi masaya oturur musun lütfen?" dedi Bay Resham. Deeba'nın babasının onunla konuştuğundan emin olması için birkaç saniye geçmesi gerekti.

"Üstünde ne var senin?" dedi Bayan Resham. "Komik kız, seni."

Deeba, rahatlamadan doğan küçük bir hıçkırığı içinde tutamadı ve onlara hiçbir zaman sarılmadığı kadar sıkıca sarıldı.

"Deli kız!" dedi babası. "Pilavımı etrafa saçıyorsun!" Kahkaha attı.

Deeba, Hass'ı da kucakladı. Kardeşi, kuşkuyla onu süzdü.

"Ne?" dedi Hass. "Sadece salak bir resim çizdim diye mi bütün bu sevgi gösterisi"

Anne ve babasını, evet, ağlıyor olmasına rağmen, mutlu olduğuna ikna etmek, Deeba'nın biraz zamanını aldı.

Resham ailesi akşam yemeğinin son lokmalarını yutarken, "Bir dakika Zanna'lara uğrayıp geleceğim," dedi Deeba. Babası tek bir söz bile etmeden kalkıp ona tabak ve çatal kaşık getirdikten hemen sonra, yemeğini midesine indirmişti bile. Sofraya

oturduğunda babasının yüzünden geçen belli belirsiz sorgulama ifadesiniyse unutamayacaktı.

"Hey sen..." dedi annesi. "Bulaşıkları yıkamaktan kaçmak uğruna gösterdiğin bu utanmaz çabayı görmediğimi mi sanıyorsun?"

"Ah, lütfen anne. Sadece bir saniye uğrayacağım. Ona... okul için bir şey vermem gerek."

Zanna'lara giden kısacık yol boyunca, Deeba'nın tedirginliği arttıkça arttı. Zili çalmadan önce, titremesi dursun diye, ellerini tekrar ve tekrar sıkması ve açması gerekti.

Kapıyı açan Zanna'nın kendisiydi. Deeba, ağzı açık, dili tutulmuş, ona bakakaldı. Bu tanıdık sarışın perçemli yüzü yıllardır görmemiş gibi hissediyordu.

Bir anlığına, Zanna'nın yüzünden bir kafa karışıklığı bulutu geçer gibi oldu. Ardından, gülümsedi ve sırtı dikleşti. Öte-şehre yaptığı hatırlanmayan yolculuğundan beri, ilk kez bu kadar zinde, bu kadar hayat dolu gözüküyordu.

"N'aber Deebs?" dedi. Sesinde, elden ayaktan düşüren nefes tıkanıklığından eser kalmamıştı – ciğerlerinden tamamen sağlıklı bir ses çıkıyordu. "Ahbap," dedi, "*mutlu* görünüyorsun. Yani... ilginç bir şeyler mi yapıyordun? Ne? Nedir komik olan? Neden gülüyorsun?"

Çok daha sonra, gecenin köründe, diğer herkes uykudayken ve Deeba başının üstünde kendi evi olduğu için keyiften uyuyamazken, yatağından çıkıp aile fotoğraflarına tekrar baktığında, fotoğraftaki ışığın değiştiğini gördü. Deeba'nın görüntüsü artık tamamen seçilebiliyordu ve kadrajda yeniden dört Resham ferdi vardı.

Yalnızca birkaç saat önce Londrakis'te, yatak odasından geleneksel uzaklık ölçülerini anlamsız kılacak kadar uzakta bir yerde bulunmuş olmak, olağan dışının da ötesindeydi. Dikkatlice ve eksiksiz olarak, tek tek arkadaşlarını düşündü: Obaday, Jones, kitap, sesçikler, yarı-hayalet Nim.

Şimdiden özlediğini fark etti. *Her zaman, Duman'ı defeden insan olarak bilineceğim*, diye düşündü. Londrakis'in yokluğu, ona büyük bir kayıp gibi geliyordu.

Ama aynı zamanda, daha önce hiç bu kadar mutlu olduğunu da hatırlamıyordu. Şu anda, kuş tüyü yorganının altında keyif çatarken, odasında, ailesi yanında ve oturma odasındaki fotoğraftaki görüntüsü ayan beyan ortadayken, gönül ferahlığından parlıyormuş gibi hissetti.

Deeba, fısıldayarak, yatağının altına yuvalanan Kesmik'e seslendi. Işığı kapatmadan önce, ajandasını kontrol etti. Yaklaşmakta olan bir randevusu vardı.

EPİLOG

Westminster'ın göbeğinde, Çevreden Sorumlu Devlet Bakanı Elizabeth Rawley'nin şatafatlı, ahşap duvarlı ofisinde, sıradan bir sabah yaşanıyordu. Bakan, masasının üzerindeki evrak yığınını gözden geçiriyor, raporları inceliyor, üzerlerine notlar ve öneriler karalıyor, basın bildirilerini hazırlıyordu.

Evrakların arasında, başbakandan gelmiş özel bir not da vardı. YALPALAMA programının, başka bir deyişle Yabancı Atıkların Londra'dan Postalanıp Aynen Londrakis'e Atılmasına Müteallik Anlaşma'nın gösterdiği başarıdan son derece memnun olduğunu belirtiyordu. Kanserojen maddeler ile zehirli pislikler güneydoğuya gönderilmişti, çevrecilerden gelen destek yükseliştedi ve hükümet, çok güçlü bir müttefikle paha biçilmez bir ilişki kurmuştu.

Başbakan, hâlihazırda, müttefiklerini sorun yaratan çeşitli bölgelerde görevlendirme olasılığını öne sürüyordu. "General gibi stratejiler geliştiren kimyasal bir silah," diyordu. "Petrol yangınlarının arkasına gizlenmiş! Düşünsene, Elizabeth!"

Bakan, bunu düşünmüştü. Girişimiyle gurur duyuyordu. Dereyi görmeden paçaları sıvamak istemiyordu, ama terfi fısıltıları kulislerde çınlıyordu. Uzak duvardaki kapıya bir göz attı.

Rawley yalnızca, Murgatroyd yarı-arızalı bir polis kazıcısı içinde küfrederek geri dönmeyi başardıktan sonra, irtibatın kesildiğini Başbakan Bey'in öğrenmemesini umuyordu.

Dâhili telefonu çaldı.

"Bakan Hanım," dedi sekreteri. "Sizi görmek isteyen biri var."

"Programda bir randevu görülmüyor..."

"Bayan, halka açık giriş kapısından girmiş, Bakan Hanım. Adını söylemiyor, ama sizi görmekte epey ısrarcı."

"Tanrı aşkına, saçmalama."

"Kendisi size orada... öbür *şehirde olan biteni anlatabileceğini söylüyor. Diyor ki söylediklerinin ne anlama geldiğini biliyormuşsunuz." Sekreter, ne yapacağını bilemiyormuş gibi duruyordu. "Ama yalnızca şimdi onu içeri alırsanız, anlatacakmış. Kusura bakmayın, Bakan Hanım, daha açık konuşmasını istedim, ama yapmadı. Geldiğini size söylemem konusunda ısrar etti. Bacalardan bahsetti ve bir savaştan ve –"*

"Kâfi." Rawley, hızla konuştu. "İçeri gönder." Telefonun üzerindeki başka bir düğmeye bastı. "Murgatroyd, tanrı aşkına, hemen buraya gel. Sonunda irtibat kurabildik."

Murgatroyd, bitişikteki ofisinden çıkıp geldi. Ellerinde tüfekleriyle hazır ve de nazır bekleyen gizli polis teşkilatı elemanları, çevresini kuşatmışlardı: Öte-şehirlerle ilgili durumlarda, standart prosedür böyleydi.

Bir saniye sonra, ana kapılar açıldı ve kısa boylu, karaşın, yuvarlak suratlı bir kız, yüzünde son derece kararlı bir ifadeyle içeri girdi. Elinde, kırmızı bir şemsiye taşıyordu.

Elizabeth Rawley, gözlerini kıza dikti. Kız da ona bakıyordu.

Murgatroyd, ağzından boğuk bir ses çıkardı. "Sen!" diye haykırdı. Eğri büğrü parmaklarıyla, kızı gösteriyordu. Kız, kolunu kaldırıp saatine baktı.

"Sizi ofisinizde yakalamayı umuyorduk," dedi. "On saniye." Ardından, "Beş saniye," diye saydı.

Saatlerin dokuzu göstermesine saniyeler kalmıştı.

Bir alarm zili çaldı. Yaklaşan bir makine sesi duyuldu. Odanın köşesinde, kırmızı bir ışık yanıp söndü.

Asansör, günlerdir çalışmıyordu. Çarkların sesi, giderek yaklaştı.

Asansör, dünyalar arasındaki zarı aşıp ofise vardığında, bir ding *sesi çıktı. Kapı açıldı. Kız, "Merhaba millet!" dedi neşeyle. "Asansör bacasını temizlemişsiniz! Başaracağınızı biliyordum!"*

Elizabeth Rawley, bakakaldı.

Asansörün içinden, eski moda bir Londra Ulaşım ünıforması giymiş iri bir adam çıktı. Üzerinde kondüktörlerin taşıdığı bir bilet makinesi, elinde de bakır bir sopa vardı. Yanında, kitap kâğıtlarından yapılmış kıyafetler giyen ve kafasında saç yerine, dikiş iğneleri ve toplu iğneler olan bir adam vardı.

Soluk benizli ve titrek kıyafetli bir oğlan çocuğu da onlarla birlikte gelmişti. Ve arkalarından dışarı sıçrayan şey... bir çöp tenekesi *miydi? Yoksa kolları ve bacakları da mı vardı? Ve kapağının altından kıvılcımlar saçan haşin gözleri?*

Rawley, hepsini süzdü.

Murgatroyd tabancasını çıkarıp kıza doğrulttu. Ateş etti. Çıkan ses, merminin sekerek sıçradığını söylüyordu. Kız, şemsiyesini önünde tutuyordu.

Polisler, tüfeklerini kaldırdılar. Kondüktör, bir tekme ve yumruk seli hâlinde, kıvılcım çatırtıları ve patlamalarıyla öne sıçradı. Korumalar, bilinçsiz halde yere devrildiler. Çöp tenekesi, çılgıncasına birbirini izleyen döner tekmelerle parende attı ve birkaç adam ile kadını yere serdi.

Kız, şemsiyesini o kadar hızlı çeviriyordu ki sanki şemsiye onu taşıyormuş gibi görünüyordu. Tüfekleri, polislerin ellerinden, çaba harcamadan düşürüverdi.

Elizabeth Rawley'nin gözleri dehşetle açılmıştı. Üç saniyeden kısa sürede, adamlarının çoğu etkisiz hale getirilmişti.

Murgatroyd, "Seni öldüreceğim!" dedi tükürürcesine ve tekrar ateş etti.

Kız, şemsiyesini döndürüp mermiyi durdurdu. Sonra, kırmızı şemsiyeyi bir sopa gibi fırlattı. Alet, Murgatroyd'u çenesinin altından yakaladı ve öteye savurdu. Adam, tepetaklak uçup Rawley'nin masasının üzerinden arkadaki duvara çarptı ve inleyerek, yere kaydı.

Çöp tenekesi, Rawley'nin masasının üstünde takla atıp ayağını Murgatroyd'un üzerine koydu. Kondüktör, saldırmaya hazır bekliyordu. Oğlan çocuğu ve iğne kafalı adam, kapıya doğru koşup kapalı olup olmadığına baktılar ve takozla iyice sıkıştırdılar.

Kız, birkaç adım daha yaklaşıp bakanın gözlerinin içine baktı. Yukarı sıçrayıp masaya çıktı. Şemsiyesini salladı, bir eskrimci gibi doğruca Rawley'nin boğazına dayadı.

"Bakan Hanım," dedi. "Sizinle konuşacaklarımız var."

Teşekkürler

Talya Baker'a, Mark Bould'a, Lauren Buckland'e, Mic Cheetham'a, Deanna Hoak'a, Simon Kavanagh'a, Peter Lavery'ye, Claudia Lightfoot'a, Tim Mak'a, Farah Mendlesohn'a, Jemima Miéville'e, David Moench'e, Londra Ulaşım Müzesi'nden Jonathan Riddell'a, Max Schaefer'a, Chris Schleup'e, Jesse Soodalter'a, Harriet Wilson'a, Paul Witcover'a ve Del Rey ile Macmillan'daki herkese sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Her zamanki gibi, bu satırlara sığdırabileceğimden çok daha fazla yazara müteşekkirim, ama bu kitap için özellikle önemli olanlar Joan Ailen, Clive Barker, Lewis Carroll, Michael de Larrabeiti, Tanith Lee, Walter Moers ve Beatrix Potter'dır. Neil Gaiman'a da, cömert cesaretlendirmeleri ve Londra fantazmagorisine yaptığı benzersiz katkılardan ötürü –özellikle de *Yok Yer* (*Neverwhere*) için– ayrıca teşekkürü borç bilirim.

Un Lun Dun (Lon Dra Kis)

Nedir Un Lun Dun (Lon Dra Kis)? Londra'nın aynadan görülen imgesidir. Sözcüklerin canlı olduğu, sıradan bir evin kapısının ardında bir ormanın pusuda yattığı, etobur zürafaların sokaklarında fink attığı ve karanlık bir dumanın bütün dünyayı yakmaya can attığı, tuhaf zevklerle kuşatılmış bir harikalar diyarıdır. Burası, uzun yıllar önce kehanetlerde adı geçmiş ve konuşan bir kitabın sayfalarına işlenmiş, kahramanını bekleyen bir şehirdir.

On iki yaşındaki Zanna ve arkadaşı Deeba, Londra'dan bu tuhaf şehre giden gizli bir geçit buldukları zaman, eski kehanet en sonunda gerçekleşiyor gibi görünür. Ama olaylar, birdenbire şaşırtıcı biçimde ters gitmeye başlar.

"Sonsuz bir yaratıcılık... **Alis Harikalar Diyarında, Oz Büyücüsü** *ve* **Hayalet Gişe***'nin inanılmaz bir karışımı."*
Salon

"Bu ender kitap, aynı anda hem bir klasik hem de tamamen modern."
Holly Black, *Spiderwick Günlükleri*'nin yazarı

"İştah kabartan, harikulade imgeler... China Mieville'den daha büyüleyici bir dünya yaratıcısı bulmak zor... Yaratıcı güçleri âdeta sınır tanımıyor ... dil özeni ise muazzam."
The Magazine of Fantasy & Science Fiction

"Leziz, şaşırtıcı, yırtıcı bir eğlence... yaratıcılıkla, keyifle, beklenmedik dönüşlerle öylesine bezenmiş ki, bitirdiğiniz anda yeniden başlamak için can atacaksınız."
Kelly Link, **Yeni Başlayanlar İçin Büyü**'nün yazarı

Yordam Kitap

30 TL KDV DAHİL

ISBN 978-605-5541-11-8